

Motioner

Del 2

Innehåll

Arbetsmarknad	20
AM01 - Ökad transparens på lönebeskedet	21
AM02 - Låt staten hantera arbetslöshetsersättningen i stället för fackföreningarna.	22
AM03 - Skapa en organisation som kan ta tillvara arbetstagares villkor på arbetsmarknaden.	24
AM04 - Fackföreningarnas status på arbetsmarknaden	26
AM05 - Generellt lagkrav på kollektivavtal i Sverige	28
AM06 - Lägg ner Arbetsförmedlingen och decentralisera efter dansk modell.....	30
AM07 - Sänkta arbetsgivaravgifter för unga	32
AM08 - Avgiftsfri första anställning i småföretag	34
AM09 - Implementering av politisk uppfattning i diskrimineringslagen.	36
AM10 - Reform av dygnsviloregler för samhällskritiska yrken	38
AM11 - Lägg ned jämställdhetsmyndigheten!	40
AM12 - Riskerna med en offentligt finansierad lobby	42
AM13 - Stärk rätten till arbete, fler riktade jobb för personer med intellektuell funktionsnedsättning.	45
AM14 - En nationell strategi för ökad nativitet och framtidssäkrad kompetensförsörjning.....	47
AM15 - Införande av tidsbestämda chefsförordnanden som norm inom hela den offentliga sektorn i Sverige	49
EU	51
EU01 – Skapa opinion för ett svenskt utträde ur EU	52
EU02 - Utträde ur EU.....	54
EU03 - Swexit är framtiden	56
EU04 - Swexit är sextigt.....	58
EU05 - Öka djurvälståndet inom djurhållningen i Sverige och i övriga EU	60
Familj, bostad och civilrätt	62
FBC01 - Ändring av LAV 6 och möjligheten att utveckla landsbygdsområden med eget VA.....	63

FBC02 - Statlig finansiering av VA	65
FBC03 - Proaktiva VA-investeringar	66
FBC04 - Försvara rättssäkerheten, stoppa orimliga förelägganden om enskilda avlopp.....	68
FBC05 - Nationell satsning på hållbar vatten- och avloppsinfrastruktur	71
FBC06 - Lagstifta om max 30-dagars fakturatid	73
FBC07 - Rätten att testamentera – Avskaffa laglotten och återupprätta äganderätten.....	74
FBC08 - Ge kusiner och deras ättlingar arvsrätt igen.....	76
FBC09 - Verka för att allmännyttan ska exkluderas från (lagen om offentlig upphandling) LOU för att öka byggandet av bostäder.....	78
FBC10 - Gemensamt digitalt systemstöd för bygglovshantering.....	80
FBC11 - Förenklad bygglovsprocess för enklare badbryggor.....	82
FBC12 - Avskaffad skyldighet att tillhandahålla särskilda religiösa gravplatser.....	84
FBC13 - Stärkt statligt ansvar för begravningsverksamheten	86
FBC14 - Statligt ekonomiskt ansvar för Bostadsanpassningsbidraget Motionär:	88
FBC15 - Motverka markinlåsning – följ upp obebyggd planlagd mark	90
FBC16 - Begränsad rätt till överklagan vid detaljplaner.....	93
FBC17 - Motion om att kommunerna själva ska få reglera fastighetsavgifter.	94
FBC18 - Uppmuntra framtidsfullmakter	95
FBC19 - Förstärkta åtgärder mot kriminell exploatering av bostäder	97
FBC20 - Komplement till en sverigedemokratisk bostadspolitik	99
FBC21 - Dags att återinföra statliga investeringsstöd – för en levande arbetsmarknad och tillgängliga hyresbostäder i hela landet.....	102
FBC22 - Inför lagstadgade krav på ett öppet och transparent anbudsförfarande vid försäljning av all offentlig egendom.....	105
Finans	108
FI01 - Motion om tillgången till kontanter samt kontantbetalning	109
FI02 - Återupprätta våra kontanter!	111
FI03 - Kontanter som betalmedel för ökad tillgänglighet för funktionsnedsatta ...	113
FI04 - Förbud mot marknadsfientliga ESG investeringspolicys för offentliga aktörer	115
FI05 - Avpolitisering av AP-fondernas investeringar för tryggare pensioner.....	117
FI06 - Spekulera inte med våra pensioner	119

FI07 - Inför förenklat avvecklingsförfarande för vilande aktiebolag.....	121
FI08 - Ta utredningsförslaget om nytt utjämningsystem ur byrålådan	123
FI09 - Förändra det kommunala utjämningsystemet	125
FI10 - Inta en restriktiv hållning till vinster i välfärden	127
FI11 - Möjliggör för kommuner och regioner att lyfta in pensionsförpliktelser i enlighet med fullfonderingsmodellen.....	128
FI12 - Överföring mellan olika banker.....	130
FI13 - Likställ ränteavdrag för belåning av värdepapper mellan kontoformer	131
FI14 - Minska bankernas godtycke – skydda medborgarnas rätt till banktjänster .	133
FI15 - Skärpt tillsyn och sanktioner mot misskötsamma försäkringsbolag.....	136
FI16 - Lätta upp reglerna kring betalningsanmärkning.	138
FI17 - Avdragspolitik framför bidragspolitik.....	140
FI18 - Inför en svensk version av DOGE	142
FI19 - Stärk ISK för Sveriges ekonomi och tillit.....	143
FI20 - Reglering av marknadsföring och försäljning av energidrycker i barn- och ungdomsmiljöer	145
FI21 - Om riktlinjer för representativitet i skattefinansierad reklam.....	147
Folkhälsa	149
FH01 - Stärkta nationella insatser för suicidprevention och förstärkt kompetens inom offentlig sektor.....	150
FH02 - Finlandsmodell för svensk alkoholförsäljning.....	152
FH03 - Är man myndig borde man få köpa alkohol	154
FH04 - Avskaffa alkoholmonopolet – utan att avskaffa Systembolaget	156
FH05 - Förenkla regelverket kring gårdsförsäljning	158
FH06 - Om att tillåta alkohol i rökrum	160
FH07 - Underlätta för permanenta uteserveringar genom översyn av regelverk inom PBL och andra berörda lagstiftningar.....	161
FH08 - Inför möjligheten till självavstängning från alkoholinköp på Systembolaget	163
FH09 - Stopp för offentlig finansiering av könskorrigering kirurgi	165
FH10 - Vårdnadshavares tillgång att läsa barnets journal på 1177	167
FH11 - Avskaffa begränsningen av vårdnadshavares tillgång till barns vårdärenden vid 13 års ålder	169
FH12 - 1177 - Ungdomar är fortfarande våra barn	171

FH13 - Hjälp till våldtäktsutsatta kvinnor.....	173
FH14 - HVB-Hem	175
FH15 - Statlig medfinansiering av placeringskostnader för barn och unga	177
FH16 - Rättvisa för brottsoffer – skadestånd ska inte räknas bort från försörjningsstödet	180
FH17 - Reglering av ersättningar till privata familjehem – för en hållbar och rättvis vårdstruktur	182
FH18 - Trygghetsgaranti för kvinnor och barn i skyddade boenden.....	184
FH19 - Skydda barn från kriminella vårdnadshavare	186
FH20 - Säkra tillgången till Barnahus i samtliga kommuner med nationella direktiv	188
FH21 - Stärk rättssäkerheten i socialtjänstens ärenden, barnets bästa måste bli rätt för alla.	190
Förskola, skola och utbildning	192
UTB01 - Sänkt studieskuld för förstföderskor.....	193
UTB02 - Inför No Excuses-modellen i svensk skola.....	195
UTB03 - Färre men mer effektiva skolmyndigheter.....	197
UTB04 - Tvåårig gymnasial yrkesutbildning	200
UTB05 - Förenkla möjligheten för lärare att utforma alternativa läroplaner för både högpresterande och lågpresterande elever.....	202
UTB06 - Inför möjlighet till kommunala trygghetsvakter vid skolor med beväpning under statlig kontroll.....	204
UTB07 - SFI	206
UTB08 - För fler sammanhållna F–9-skolor.....	208
UTB09 - Betona vikten av lärares ämnesbehörighet	210
UTB10 - Inför minimikrav på läromedel i skolor	213
UTB11 - Lagstadga barngruppstorlekar och personaltäthet i förskolorna	215
UTB12 - Avskaffa elevlett inflytande i undervisningen – stärk lärarens roll.....	217
UTB13 - Stärk användningen av fysiska läromedel i svensk skola	219
UTB14 - Tillåt skoluniform i svensk skola – ändra skollagen.....	221
UTB15 - Återupprätta handskriftens roll i skolan	222
UTB16 - Verklighetsförankrad forskning av skolresultat.	224
UTB17 - Inför självförsvarskurser i idrottsundervisningen	226
UTB18 - Inför visselblåsarfunktion för elever i skolan	228

UTB19 - Ordningsvakter i skolan	230
UTB20 - Förbud slöjan i svensk grund- och gymnasieskola	232
UTB21 - Gemensam klädkod i den svenska skolan	233
UTB22 - Inför ett system för terminsavgifter vid universitetsutbildningar.....	235
UTB23 - Undervisning i Samhällsekonomi inom skolan.....	236
UTB24 - Förbud mot religiösa klädkoder för minderåriga i skola och förskola – barns rätt till frihet framför religiös lydnad	237
UTB25 - Inför kommunal vetorätt mot religiösa friskolor – för lokal sammanhållning och svensk skolro	239
UTB26 - Motion om antagningsprov vid högskolan.....	241
UTB27 - Ordning och reda i skolan.....	243
UTB28 - Införande av ett universitetsintegrerat militärutbildningsprogram – Svensk Akademisk Legion	244
UTB29 - Omsorgslyft för lärare – en investering i skolans kärna	246
UTB30 - Tillvarata alla talanger!	248
UTB31 - Kunskap om odling i grundskolans läroplan.....	250
UTB32 - Dags att införa differentierade nivåer på studiestöd för att gynna samhällsviktiga utbildningar	251
UTB33 - Inför ämnet privatekonomi i skolan	254
UTB34 - Framtidens kompetensförsörjning inom vårdrelaterade yrken.....	256
UTB35 - Skapa en nationell digital utbildningsplattform för grund- och gymnasieskola	258
UTB36 - Säkerställ att vårdutbildningar motsvarar dagens faktiska vårdbehov.....	260
UTB37 - Årliga hälsokontroller i lågstadiet	262
UTB38 - Barnomsorgspeng - låt föräldrar vara föräldrar	264
UTB39 - Huvudman vs rektor	265
UTB40 - Lagstiftning om minimibemanning i förskolan.....	266
UTB41 - Nationell reglering av specialistsjuksköterskeutbildning, för patienternas trygghet och vårdens hållbarhet.	268
UTB42 - Möjliggörande av skoluniform i svensk skola.....	270
UTB43 - Simundervisning måste kunna genomföras, inför simlärarbehörighet i lärarutbildningen.....	272
UTB44 - Ett nationellt arbete för att förbättra pojkars skolresultat.....	274
Försvarspolitik	276
FÖ01 - Att etablera drönarförband inom Försvarsmakten	277

FÖ02 - Att främja svensk utveckling och produktion av militära drönarsystem.....	279
FÖ03 - Sveriges försvar kräver en nationell drönarsatsning – nu.....	281
FÖ04 - Inför FPV-skydd på individnivå – beväpna infanteriet med hagelvapen mot drönare.....	284
FÖ05 - Försvarsmakten ska bygga sina egna datasystem.....	286
FÖ06 - Erkänn Gotland som strategiskt prioriterat område i totalförsvaret	288
FÖ07 - Bygg ett nytt sjukhus på Gotland i samverkan med Försvarsmakten	291
FÖ08 - Inför statliga kreditgarantier för att snabbt öka svensk försvarsproduktion	293
FÖ09 - Förstärkning av det civila försvaret, en grundbult i Sveriges totalförsvaret ..	296
FÖ10 - Motion om civilt försvar – mer än bara brandövningar och krisplaner	298
FÖ11 - Stärkt civilförsvaret i glesbygdskommuner.....	300
FÖ12 - Totalförsvaret – Sveriges upprustning för nutid och framtid.....	302
FÖ13 - En nationell krisberedskapsstyrka	304
FÖ14 - Stärk Hemvärnet.....	306
FÖ15 - Stärk den fysiska beredskapen inför mönstring	308
FÖ16 - Värnplikt med förnuft – obligatorisk för män, frivillig för kvinnor	310
FÖ17 - Stärkt försvarsförmåga genom samverkan med bevakningsbranschen	312
FÖ18 - Införskaffa bandgående artilleri till Sveriges mekaniserade brigader.....	314
FÖ19 - Inrättande av system för militärt överskott	317
FÖ20 - Nationellt försvar mot ballistiska hot – Sverige behöver höghöjdssystem som Arrow 3 eller motsvarande	319
FÖ21 - Nationellt rymd- och cyberförsvar inom totalförsvarsramen	321
FÖ22 - Återinför utgivning av identitetsbricka vid födsel	323
Klimat och energi	324
KE01 - Motion om nationell reglering av solcellsparker	325
KE02 - Kommunalt veto mot större solcellsanläggningar i naturmiljöer	327
KE03 - Ge kommunerna vetorätt mot solcellsparker.....	329
KE04 - Förbjud Geoengineering över Sverige	331
KE05 - Förbjud infångande av CO2.....	332
KE06 - CCS – det nya klimatindustriella slukhålet.....	334
KE07 - Motion om avgiftsfri tillgång till returstationer för småföretag	336
KE08 - Inför ett nationellt moratorium för nyetablering av vindkraftsparker	338
KE09 - Förbjud vindkraftverk på Natura 2000 områden	340

KE10 - Ändrad minerallag – högre ersättning till markägare och staten.....	342
KE11 - Riv upp Sveriges nationella klimatpolitiskt ramverk.....	344
KE12 - En balanserad sverigedemokratisk klimatpolitik byggd på vetenskap	348
KE13 - Avveckla klimatmålen och säg upp Parisavtalet	351
KE14 - Sverige bör lämna parisavtalet	353
KE15 - Bevarande av historiska dammar och kraftverksmiljöer	355
KE16 - Ta fram ett miljöpolitiskt inriktningsprogram.....	357
KE17 - Sänk elskatten!.....	359
KE18 - Avskaffa energiskatten.....	360
KE19 - Avskaffa koldioxidskatten	362
KE20 - Fastighetsskatten från kärnkraftverk ska tillfalla värdkommunerna	364
KE21 - Sverigedemokraterna ska verka för att småskaliga kärnkraftverk (SMR) möjliggörs och främjas i hela landet	366
KE22 - Stöd till företag som genomför effektiva miljö- och hållbarhetsåtgärder...	368
Kultur	370
KR01 - Öl på arenan – en självklar möjlighet.	371
KR02 - Avskaffa tvångsfinansieringen av public service.....	373
KR03 - Public Service för demokratin i hela Sverige	375
KR04 - Avveckla Public service	377
KR05 - Skärpt statlig kontroll och nedstängning av islamistiska moskéer	380
KR06 – Pressstöd för avvecklad yttrandefrihet?	382
KR07 - Inför julefrid på riktigt.....	384
KR08 - Nationell reglering av fotbollsagenter	386
KR09 - Inför en nationell Aktivitetsbiljett till barnens fritid	388
KR10 - Avskaffa studieförbundens veto.....	390
KR11 - Skånska som regionalt språk.....	392
KR12 - Nationell sammanhållning – en uppgift för biblioteken.	395
KR13 - Inför ett långsiktigt klassikerskydd för historiska och samlarvärda fordon.	397
KR14 - Kulturarvet ska inte behöva konkurrera med modern konst och kultur.	399
KR15 - Stoppa bidrag till föreningar som stänger ute barn	401
KR16 - Stärk fornnordiskans och fornsvenskans ställning	403
KR17 - Hedersutmärkelse till minne av Ulf Georgsson för hans insatser inom dansbandskulturen och kampen mot dansbandsmomsen.....	405

Lag och ordning	407
LO01 - Motion om höjd ersättning och stärkt utbildning för nämndemän	408
LO02 - Höj arvudet för nämndemän	410
LO03 - Öka attraktiviteten att bli nämndeman.....	412
LO04 - Stärkt skydd för offer vid våld i nära relationer med effektiva tekniska hjälpmedel	413
LO05 - Kronofogden	415
LO06 - Låt kronofogden sälja vapen.....	417
LO07 - Kriminalisera grooming och förberedelse till våldtäkt av barn	419
LO08 - Effektivisering av statliga myndigheter	421
LO09 - Inför reglering mot att utan samtycke göra andra till ofrivillig underhållning på sociala medier	422
LO10 - Skärpt lagstiftning mot kränkande bildmanipulation	424
LO11 - Stärk skyddet mot "deepfakes"	426
LO12 - Interner ska betala sin mat i fängelser	428
LO13 - För en stärkt och rättssäker förtalslagstiftning	429
LO14 - Förtal eller fakta?.....	432
LO15 - Differentierad avgift till brottsofferfonden	434
LO16 - Fängelsepresumtion	436
LO17 - Kriminella återfall	438
LO18 - Inför möjlighet till häktning vid upprepade ringa stölder och andra mindre brott	440
LO19 - Fängelsestraff i utlandet	442
LO20 - Kriminalisera deltagande i parallella rättssystem.....	444
LO21 - Antikorrupsionsmyndighet	446
LO22 - Införande av begränsad rättskapacitet för foster för att möjliggöra ansvarsskyldighet vid våld från tredje part och skyddsåtgärder vid risk för fostrets hälsa	447
LO23 - De oföddas avsaknad av rätt	449
LO24 - Tillåt jakt med sportskyttevapen	451
LO25 - Skydd av legala vapenägare och jägares rättigheter	455
LO26 - AR15 och andra liknande vapentyper.....	460
LO27 - Värna jägarna och äganderätten	465
LO28 - Backa från beslutet om halvautomatiska vapen för jakt.....	470

LO29 - Förenklad och snabbare handläggning av vapenlicenser	475
LO30 - Tillåt AR 15 för jakt	480
LO31 - Vapenfrågan	484
LO32 - Låt utseende inte styra vapenlagstiftningen	488
LO33 - Motion om rätten till självförsvar genom tillstånd för "concealed carry" ..	493
LO34 - Avskaffa osaklig könsdiskriminering i rättstillämpning	495
LO35 - Inför separata brottskoder för stölder av djur och andra brott mot djur ...	497
LO36 - Kemisk kastrering av sexualbrottslingar som villkor för villkorlig dom	499
LO37 - Skärpta åtgärder mot olagliga miljöaktioner	502
LO38 - Utökade befogenheter för ordningsvakter – ett steg mot ökad trygghet och effektivitet.....	504
LO39 - Inför sociala medieförbud för dömda för digitala sexuella ofredanden	507
LO40 - Samhällsskydd via app när tryggheten uteblir	509
LO41 - Försvårande av samhällsviktig infrastruktur.....	511
LO42 - Trygghetsrutiner på restauranger och krogar – lagkrav för att förebygga hot och trakasserier.....	513
LO43 - Återinför fast polisbemanning i varje kommun.....	515
LO44 - Nationell handlingsplan mot brottslighet riktad mot företagare.....	517
LO45 - Avlasta polisen: Låt civilanställda utföra inre gränskontroller	518
LO46 - Sabotage mot allmänheten till men för samhället.....	520
LO47 - Upprätta ett svenskt gendarmeri	522
LO48 - Skärpta straff för överlåtelse eller försäljning av narkotika till minderåriga	524
LO49 - Skärpta bakgrundskontroller för skolpersonal – samarbete med Säkerhetspolisen	526
LO50 - Specialistutbilda personal som handlägger brott gällande sexuella övergrepp	528
LO51 - Utveckla kriminalvården med hjälp av privata aktörer.	530
LO52 - Översyn av penningtvättlagen.....	532
LO53 - Beteckna Muslimska brödrskapet som terroristorganisation	534
LO54 - Begränsning av rätten att återkalla överklagande i brottmål	536
LO55 - Utökade befogenheter för ordningsvakter – möjlighet att kräva ID-handling vid tjänsteutövning	538
LO56 - Värna rättssäkerheten, motverka godtyckliga domar i spåren av #metoo .	540

Landsbygd, jordbruk och miljö	542
LJ01 - Inför kontrollerad jakt med pilbåge i Sverige.....	543
LJ02 - Bevara det kustnära fisket	545
LJ03 - En miljöbalk där bilskrotar är möjligt.....	547
LJ04 - Viltkött i kommunal matbespisning	548
LJ05 - Att inrätta en samordnande grossistverksamhet för småskaliga jordbrukare	550
LJ06 - Uppskov vid byte av åkermark mot skogsmark	552
LJ07 - Tillåt motorfordon för transport av jägare vid skyddsjakt.....	554
LJ08 - Krav på att verksamma veterinärer tar jourpass på obekvämt arbetstid	556
LJ09 - Långsiktig finansiering av älgförvaltningen.....	558
LJ10 - Inför djurförbud vid tidelag.....	559
LJ11 – Införande av kommunalt veto vid upprättande av nya naturreservat	561
LJ12 - Reglering av populationen av kinesisk mellanskarv i Sverige till 15000 individer	563
LJ13 - Utgångs- och bäst före-datum på matvaror och mediciner	565
LJ14 - Ge alla svenskar samma rätt att bedriva rennäring.....	567
LJ15 - Ett starkare skydd för inhemska pollinatörer	569
LJ16 - Skyddet för smådjur måste stärkas.....	571
LJ17 - Stoppa fodertillsatser Bovaer i svenska livsmedel.....	573
LJ18 - Bevara det svenska beteskravet, djurskydd, tradition och nationellt självbestämmande	575
LJ19 - Jag trivs bäst i öppna landskap.....	578
Migration och integration	580
MIG01 - Svenska språket ska gälla inom vård och omsorg – för trygghet, etik och arbetsmiljö	581
MIG02 - Svenska språket som grund för likvärdig kommunal service	583
MIG03 - Obligatorisk samhällsintroduktion med värdegrundstest – värna svensk lag, demokrati och jämställdhet	585
MIG04 - Sverige behöver en värdegrundsbarometer – på riktigt.....	587
MIG05 - Uteslut lagen som ålägger alla svenska kommuner att anordna en ceremoni en gång om året för att välkomna nya medborgare.....	589
MIG06 - En sanningskommission om migrationspolitiken samt övergreppen mot oliktänkande.....	591

MIG07 - Försvar av svenska normer i offentlig verksamhet	593
MIG08 - Inför en frivillig lojalitetsförklaring för nya naturaliserade medborgare ..	595
MIG09 - Krav på referenser från etablerade svenska medborgare vid ansökan om medborgarskap	597
MIG10 - Inför skydd för svenska flaggan i grundlagen – vår nations symbol är inte förhandlingsbar	599
MIG11 - Krav på medborgarskap vid förtroendeuppdrag	602
MIG12 - Begränsa och förebygga möjligheter till infiltration	604
MIG13 - För en neutral uniformerad tjänstemannaroll.....	606
MIG14 - Filosofi som särskild integrationsåtgärd för vuxna nyanlända	608
MIG15 - Förbud mot statlig och kommunal finansiering av verksamheter som motverkar svensk identitet	610
MIG16 - Skärp språkraven för offentliga tjänster – välfärden kräver förståelse ..	612
MIG17 - Skydd mot religiöst tvång och parallella samhällsstrukturer i Sveriges kommuner.....	614
MIG18 - Skärpt reglering av arbetskraftsinvandring.....	616
MIG19 - Skärpt tillsyn mot barnäktenskapsfrämjande undervisning i religiösa miljöer	620
Näring	622
NÄ01 - Avveckla Vinnova	623
NÄ02 - Förenkla för småföretagare genom ökad service och regelförenkling från Skatteverket	625
NÄ03 - Öka konkurrensen mellan drivmedelsbolag genom ökad pristransparens till kund	627
NÄ04 - Utredning och införande av ett rikstäckande system för att identifiera och motverka oseriösa företag som verkar mot Sveriges kommuner.....	629
NÄ05 - Obligatorisk märkning av AI-genererat innehåll i digitala miljöer	631
NÄ06 - En Sverigevänlig politik för artificiell intelligens och robotteknologi	633
NÄ07 - Inför statligt kompensationssystem för turistbelastade kommuner	635
NÄ08 - Ett Norrlandspolitiskt utvecklingsprogram.	638
NÄ09 - Avveckling av Tillväxtverket	640
NÄ10 - Förstärkt kompetensförsörjning till svensk industri	642
NÄ11 - Lämna Postnord och återupprätta Posten AB	644
Skatt	646
SK01 - Rimligare villkor för avdrag vid resor till och från arbete	647

SK02 - Begränsning av namn- och personnummerbyte för personer dömda för ekonomisk brottslighet och bedrägeri	649
SK03 - Rätt folkbokföring – motverka skatteflykt från utsatta kommuner	652
SK04 - Begränsa missbruk av folkbokföring för tillgång till vårdresurser i annan region	655
SK05 - Grundavdragsbaserat skattesystem	657
SK06 - Sänk alkoholskatten på restaurang.....	659
SK07 - Sänk alkoholskatten	660
SK08 - Avskaffa stämpelskatten – för ett rättvist och ägarvänligt Sverige	662
SK09 - Minska momsen på frukt och grönsaker	664
SK10 - Sänkt moms på baslivsmedel	666
SK11 Utredning om skatt på importerat kött (halal" med extra hög sats på halalslakt för att stödja svenska bönder	667
SK12 - Skatt på skatt.....	669
SK13 - Enhetlig moms på vatten!	670
SK14 - Återinför sambeskattnig – för familjens och Sveriges skull	672
SK15 - Verka för införandet av ett skattekvitto – en självklarhet i ett öppet samhälle	674
SK16 - Fast kostnad för lagfart	676
SK17 - Inför statlig e-legitimation	678
SK18 - Avskaffa malus i fordonsskatten	680
SK19 - Avskaffad kapitalvinstskatt vid försäljning av en- och tvåbostadshus samt bostadsrätter.....	683
SK20 - Undanta förmånsbeskattnig för fri parkering vid arbete.....	685
Socialförsäkring	687
SF01 - Gör pensionssystemet rättvist och långsiktigt hållbart.....	688
SF02 - Enklare pensionsplacering.....	690
SF03 - Reformera barnbidragssystemet genom ett "förstabarnsbidrag"	692
SF04 - Bidrag är för behövande.....	694
SF05 - Förändrat friskvårdsbidrag till förmån för fler.	696
SF06 - Statligt sjuklöneansvar i personlig assistans – rättvisa för kommunerna	698
SF07 - Statligt skyddsnät för utförsäkrade utan arbetsförmåga.....	700
SF08 - Möjligheten att kunna göra något samhällsnyttigt samtidigt som du uppbär 100% sjukersättning.....	702

SF09 - Höj taket i föräldraförsäkringen för pappa-och mammamånaderna.....	704
SF10 - Utökad VAB	706
Statsskick, demokrati och yttrandefrihet	708
KU01 - Ändra kommunallagen och ge de politiska partierna möjlighet att plocka bort vildar från nämnder och styrelser	709
KU02 - Ändra kommunallagen och ge partierna möjlighet att plocka bort vildar från nämnder och styrelser	711
KU03 - Stopp för värdegrundsindustrin	713
KU04 - Förändra demonstrationsrätten.....	715
KU05 - Förtydligande av demonstrations- och yttrandefrihetens gränser i en ny säkerhetspolitisk verklighet	716
KU06 - Myndig från kalenderåret man fyller 18 – konsekvent tillämpning av rättigheter och skyldigheter.....	718
KU07 - Rösträtt endast för svenska medborgare i allmänna val.....	720
KU08 - Krav på svenskt medborgarskap för rösträtt i kommunala och regionala val	722
KU09 - Röst på riktigt – för ett system där väljarnas vilja faktiskt avgör	724
KU10 - Flaggnings vid offentliga byggnader	727
KU11 - Endast den svenska flaggan på offentliga platser	729
KU12 -Möjliggör löpande registerkontroller	731
KU13 - Öka resurserna på mark- och miljödomstolen i syfte att korta ner processerna för bostadsbyggande	733
KU14 - För stärkt demokratisk representation i små kommuner	735
KU15 - Lag om neutralitet i offentlig tjänst.....	737
KU16 - Obligatorisk inkomstkontroll via Skatteverket i domstolsprocesser.....	739
KU17 - Nej till kvotering, ja till prestation	741
KU18 - Se över lagen om ocker- gällande myndigheter.....	743
KU19 - Amningsfrämjande möteslokaler för kvinnliga förtroendevalda	745
KU20 - Offentlig sektor inte ska ingå upphandlingsavtal för sociala välfärdstjänster med religiösa och politiska stiftelser, föreningar eller organisationer.	747
KU21 - Trygghet och skydd åt förtroendevalda	749
KU22 - Minska det statliga partistödet	751
KU23 - Statligt veto vid nedläggning av samhällskritisk hälso- och sjukvård.....	752
KU24 - Säkerställ driften av samhällsviktiga verksamheter	754
KU25 - Försvåra kommuner och regioners möjlighet till skattehöjningar.....	756

KU26 - Se över den kommunala finansieringsprincipen i syfte att bättre matcha statsbidrag med statens uppdrag till region- och kommunsektorn på lång sikt.	758
KU27 - Avskaffa regionerna.....	760
KU28 - Stärkt statlig styrning.....	762
KU29 - Staten ska finnas i hela Sverige	764
KU30 - Ge kommunerna rätt att reglera fastighetsavgiften	766
KU31 - Avskaffa könskvotering i regeringsformen.....	769
KU32 - Grundlagsfäst rätten till ett liv 'offline'	771
KU33 - Översyn av förbudet mot ministerstyre – för stärkt demokratiskt ansvar .	773
KU34 - Anta ”Du gamla du fria” som Sveriges officiella nationalsång	775
KU35 - Standardiserade mjukvaror för offentlig verksamhet.....	776
KU36 - Stärk skyddet för svenskt teckenspråk.....	778
KU37 - Medlemsavgifter i fackföreningar	780
KU38 - Sverigedemokraterna ska verka för nationella riktlinjer och krav på kommuner vid skadegörelse mot offentlig egendom.....	782
KU39 - Lojalitetsförsäkran för riksdagsledamöter	784
KU40 - Förbud ministrars aktiehandel	786
KU41 - Nationella riktlinjer för bönefri arbetstid inom vård, skola och omsorg	788
KU42 - Drogfria anställda inom offentlig sektor	790
KU43 - Tjänstemannaansvar	792
KU44 - Driv frågan om ett stärkt skydd för negativ yttrandefrihet i svensk grundlag	794
KU45 - Förstärkt ansvar inom förvaltningsprofessionen	796
KU46 - SKR och offentlighetsprincipen	798
KU47 - SKR och proportionella val	800
KU48 - Ändringsförslag till principprogrammet	801
KU49 - Avskaffa lagen om hets mot folkgrupp - på riktigt.....	803
KU50 - Avskaffa lagen om hets mot folkgrupp	805
KU51 - Dags för ett yttrandefrihetslyft	808
KU52 - Ett rättsväsende som behandlar alla lika, motverka dubbla måttstockar inom svensk rättspraxis.....	810
Trafik och infrastruktur	812
TR01 - Avskaffa fordonsskatten	813
TR02 - Trafikljus med nedräkning	815

TR03 - Tydlig ställning mot kilometerskatt för personbilar	817
TR04 - Avskaffande av 2+1 vägar som standardlösning i Sverige	819
TR05 - Avskaffande av 50-kilometersgränsen för unga bussförare	821
TR06 - Behåll Bromma flygplats – skydda Sveriges beredskap och tillgänglighet ..	823
TR07 - Behåll det s.k. H-reg. för A-traktorer	825
TR08 - Bygg ut E4:an mellan Gävle och Söderhamn till fyrfältsväg	827
TR09 - Dubbdäck ska alltid vara ett alternativ för trafiksäkerheten.....	829
TR10 - En rättvis infrastruktur.....	831
TR11 - Ett nationellt sammanhängande betalsystem för kollektivtrafiken	834
TR12 - Ett säkert alternativ till A-Traktor och mopedbil	836
TR13 - Förstatligande av järnvägarnas underhåll	838
TR14 - Förstatligande av Sveriges kommunala och regionala flygplatser.....	840
TR15 - Gör färjan till Gotland till statlig infrastruktur – vår landsväg till fastlandet	843
TR16 - Hastighetsregleringar på större vägar	845
TR17 - Höjd nivå på penningböter vid överskridande av hastighetsbegränsning vid område för exempelvis vägarbete	847
TR18 - Inför rödljuskameror för ökad trafiksäkerhet	848
TR19 - Inför Tempo 100 i Sverige	849
TR20 - Körhälsokontroller efter 75 års ålder.....	850
TR21 - Lättnader i terrängkörningslagen i vindkraftsparker	852
TR22 - Milersättning istället för busskort	854
TR23 - Förändrade hastighetsregler vid omkörning i vissa fall.	855
TR24 - Motorvägar värdigt Sverige	857
TR25 - Möjliggör framförande av lätt motorcykel (125 cc) med B behörighet i Sverige	858
TR26 - Nationell strategi för långsiktig och sammanhållen flyginfrastruktur	860
TR27 - Nationellt tillstånd för yrkesfordon att använda bussfiler	862
TR28 - Ny affärsmodell för Sveriges järnvägsbundna kollektivtrafik	863
TR29 - Rättvisare tillgång till mopedkörkort – kalenderårsbaserad kör- och utbildningsrätt.....	865
TR30 - Samarbete myndigheter inom trafik.	867
TR31 - Skyldighet att aktivera varningsblinkers vid stillastående kö	868
TR32 - Sommartider hej hej!	870
TR33 - Synlig varningsindikator på långsamgående fordon.....	872

TR34 - Tillgång till etanolfri 98-oktanig bensin för veteranfordon och civil beredskap	873
TR35 - Tunnelalternativ för Centralbron och Getingmidjan – ett nationellt infrastrukturprojekt	875
TR36 - Utbildningskrav för piloter som flyger fallskärmshoppare	877
TR37 - Utöka gränsen för B-körkort till 4 250 kg för alla fordonstyper	880
TR38 - Varningslykta för låghastighetsfordon.....	882
TR39 - Återinför möjlighet att köra snöskoter med B-körkort.....	884
TR40 - Återställ hastighetsgränserna på våra vägar – för balans, effektivitet och respekt för trafikanter.....	886
TR41 - Återöppna nattågen mellan Västsverige och Norrland	888
Utrikespolitik	890
UT01 - Sveriges utträde ur Konventionen om klusterammunition.....	891
UT02 - Återta svensk försvarskapacitet – lämna konventionen om klusterammunition.....	894
UT03 - Lämna Ottawafördraget, återinför möjligheten att använda truppminor i Försvarsmakten.....	896
UT04 - Vad vill vi med World Economic Forum (WEF)?	898
UT05 - Sveriges medlemskap i WHO bör omprövas	900
UT06 - Upprop för Israel	902
UT07 - Avveckla SIDA	904
UT08 - Nollställ SIDA och svensk biståndspolitik	906
Vård och omsorg	908
VO01 - Säkerställ att personer med synnedsättning och blindhet inkluderas i personkrets 3 enligt LSS	909
VO02 - Återställ LSS.....	911
VO03 - Nationell översyn av LSS med fokus på kriminalitet, kontroll och rättssäkerhet	913
VO04 - Lex Evelina – för en ny personkrets i LSS för personer med dövblindhet...	914
VO05 - Slopande av den övre åldersgränsen inom LSS.....	916
VO06 - Belastningsregister LSS.....	918
VO07 - Skärpta krav på privat verksamhet inom IVO:s verksamhetsområden.	919
VO08 - Bukplastik	921
VO09 - Ett värdigt avslut på livet.....	923

VO10 - Om att inleda ett politikutvecklingsarbete kring dödshjälp.....	925
VO11 - Valfrihet i livets slutskede	927
VO12 - Inför hormonbehandling i högkostnadsskyddet - för kvinnors och mäns hälsa i ett längre arbetsliv	928
VO13 - En översyn av lagstiftningen om psykiatrisk tvångsvård	930
VO14 - En balanserad och trygg psykiatrisk vård.....	932
VO15 - Förbättrad vård för personer med psykiatriska diagnoser och samsjuklighet, ett krav på rättssäkerhet, samordning och värdighet.....	935
VO16 - Fast läkarkontakt till alla landets invånare	937
VO17 - Säkrare akutvård genom flytande läkemedelsberedskap.....	939
VO18 - Skydda barn från fosterskador. Inför riktad preventivmedelsinsats för kvinnor med missbruk.....	941
VO19 - Inför en trestegad avgiftsmodell för hemtjänst – med fokus på självständighet	943
VO20 - Återupprätta respekten för våra äldre!	945
VO21 - Tillåt preimplantorisk genetisk testning (PGT-A) vid IVF för att öka chanserna till en lyckad graviditet	947
VO22 - Inför Lex Therese för personer under förvaltarenskap som riskerar att hamna i kläm.....	949
VO23 - Inför subvention eller ett högkostnadsskydd för glasögon till de med grav myopi eller grav hyperopi	951
VO24 - Sluta finansiera insemination för ensamstående – sätt barnets behov före vuxnas önskemål	953
VO25 - Tillgängliga lekplatser för alla barn – lekredskap för barn med funktionsnedsättning	955
VO26 - Förbud omskärelse av friska pojkar	957
VO27 - Inte förstärka den svenska hälso- och sjukvården.	959
VO28 - Moderniserad åldersgräns bröstcancerscreening med mammografi.....	961
VO29 - Krav på utbildning för anställning som vårdbiträde.....	963
VO30 - Presumtivt samtycke vid organdonation, alternativt förändrade regler kring registrering i donationsregistret	965
VO31 - Automatiskt medlemskap i donationsregistret	967
VO32 - Förstärkt vårdgaranti likt Danmarks modell	969
VO33 - Testa gravidas D-vitamnivåer	971
VO34 - Snabbare och mer rättvis LSS-utjämning mellan kommuner	973

VO35 - Rätten till sig själv, sitt liv och sin egen kropp	975
VO36 - Riskidentifiering och riskbedömning av undervikt och undernäring	978
VO37 - God och Nära vård samt professionens mandat.....	980
VO38 - Långsiktigt nationellt vårdinformationssystem	983
VO39 - Vård efter behov	985
VO40 - Förbättrad lagstiftning för läkemedelsförsörjning utanför hemmet	987
VO41 - Bra mat i omsorgen – en självklarhet	989
VO42 - Begränsa ledtiden - Ta ansvaret.....	991
VO43 - Lagstadga rätten till logoped, skriv in tillgång till logopedkompetens i skollagen	993
VO44 - Förbättrade levnadsvillkor för personer med autism.	994
VO45 - Ge vårdnadshavare till barn med diabetes rätt till VAB vid behov av extra vård och skolintroduktion.	997
VO46 - Införande av moderskapsförpackning/moderskapsunderstöd inspirerat av Finland.....	999
VO47 - Lagkrav på hjärtstartare i bostadsområden med minst 10 bostadshus (BFHS)	1001
VO48 - Säkra tillgången till tandvård, åtgärder mot bristen på tandläkare och tandhygienister.	1003
VO49 - För en politik som främjar ökat barnafödande i Sverige	1005
VO50 - Nationell implementering av avancerad specialistsjuksköterska	1007
VO51 - Se över högkostnadsskyddet för särskilt ekonomiskt utsatta grupper.....	1009
VO52 - Nytt program för nationell samordning kring vård och uppföljning för prematurfödda barn	1011
VO53 - Belastningsregister inom äldreomsorgen	1013

Landsbygd, jordbruk och miljö

LJ01 – Inför kontrollerad jakt med pilbåge i Sverige

Motionär:

Andreas Birgersson (81527 – andreas.birgersson@sd.se)

Motionsmotivering:

Bakgrund:

Sverige är idag ett av få europeiska länder där jakt med pilbåge fortfarande är förbjudet. Samtidigt är bågjakt tillåten och välreglerad i flera närliggande länder, däribland Finland, Danmark och på Åland. Dessa länder har genomfört seriösa utredningar och visat att bågjakt kan bedrivas både etiskt, säkert och effektivt.

Jag föreslår att partiet tar ställning för att tillåta jakt med pilbåge i Sverige, under förutsättning att det sker under lika kontrollerade och etiskt godtagbara former som annan jakt. Detta bör ske genom att Naturvårdsverket ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för en reglerad bågjakt, i dialog med relevanta jaktorganisationer, veterinärer och forskare.

Sverigedemokraterna har alltid stått upp för jägarnas viktiga roll i naturvården, för ansvarsfull viltförvaltning och för att stärka landsbygdens frihet och traditioner. Därför bör partiet nu verka för att utreda och möjliggöra jakt med pilbåge i Sverige, som ett naturligt komplement till annan jakt.

Motiv:

Svenska Bågjägareförbundet, som företräder jägare med särskild kompetens inom bågjakt, för fram flera goda skäl till att tillåta jakt med pilbåge:

Närhet och precision: Bågjakt sker på korta avstånd, vilket minimerar risken för felträffar och främjar en snabb och etisk avlivning.

Tyst och diskret jaktform: Låg ljudnivå gör att jakten stör mindre, både för andra djur och människor i området.

Höga krav på skyttens kompetens: I länder där bågjakt tillåts ställs ofta strikta krav på utbildning, prov och licens, vilket säkerställer en hög standard bland bågjägare.

Internationella erfarenheter:

I Finland legaliserades bågjakt på vitsvanshjort, rådjur och småvilt 2017. En statlig utredning konstaterade att bågjakt kan uppfylla kraven på djurvälstånd och jaktetik, förutsatt rätt utrustning och utbildning.

Danmark tillåter bågjakt på såväl små- som storvilt. Där krävs specialprov och särskild certifiering för jakt på hjortdjur.

På Åland tillåts bågjakst sedan 2022, efter lokala initiativ och med stor uppskattning från både jägare och markägare.

Sverigedemokratisk linje:

För Sverigedemokraterna är det självklart att jakt ska ske ansvarsfullt, med respekt för djur och natur, men också att vi inte ska motarbeta välfungerande jaktformer av ideologiska skäl. Bågjakst har potential att berika svensk jakstkultur, stärka landsbygdens självbestämmande och erbjuda ett jaktmedel som är både funktionellt och etiskt försvarbart.

Förslag till beslut:

Jag föreslår därför

att Sverigedemokraterna:

Verkar för att Naturvårdsverket får i uppdrag att utreda möjligheten till reglerad bågjakst i Sverige, i samråd med Svenska Båggjägareförbundet och relevanta sakkunniga.

Tydligt uttalar sig positivt till bågjakst som en möjlig jaktform i partiets jakt- och landsbygdspolitik, under förutsättning att djurvelfärd och säkerhet kan garanteras.

Verkar för en försöksverksamhet med bågjakst i lämpliga län med god tillgång på vilt och intresserade jägare.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Bågjakst är som motionärerna påtalar tillåtet i många andra länder och i vissa situationer har den stora fördelar gentemot skjutvapen, t.ex. vid jakt i tätorter då jaktformen är både tyst och har hög säkerhet. Frågan har varit aktuell under många års tid och Naturvårdsverket har handlagt och utrett ärendet och det som återstår är ett beslut, eftersom Naturvårdsverket är den myndighet som suveränt fattar beslut om vilka jaktmetoder som ska vara tillåtna i Sverige. Partistyrelsen är positiv till att bågjakst tillåts och välkomnar ett positivt beslut från Naturvårdsverket i ärendet.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

LJ02 – Bevara det kustnära fisket

Motionär:

Anna Sundberg (130784 – anna.sundberg@sd.se)

Motionsmotivering:

Sverige upplever en kris i det småskaliga och i det lokalt förankrade yrkesfisket. Yrkeskåren är åldrande och utifrån det kritiska läget för våra yrkesfiskare så signaleras att det inte finns någon framtid inom det småskaliga fisket. Krisen är särskilt markant för flera kustregioner. Den levande och lokalt förankrade fiskenäringen måste bibehållas.

Fisket har kulturhistoriska värden och är viktig för kust-, hamn- och skärgårdssamhällens identitet. Det är också viktigt för jobb, företagande och besöksnäring i de ofta små lokalsamhällena och fiskelägena, och därmed viktigt för ambitionen om livskraftiga lokalsamhällen på landsbygd och i skärgård. I ett läge när hållbarheten av det storskaliga fisket ifrågasätts ser vi det småskaliga yrkesfisket, med skonsamma fiskeredskap och fångster som primärt går till människoföda och inte djurfoder, som något som måste bevaras. Stora industritrålare och fiskebåtar utarmar Östersjön på t.ex. strömming och sill. Både forskare och fiskare larmar om att fiskebestånden försvinner. Ca 90 % av fångsten av strömming och sill blir djurfoder i form av fiskmjöl, där ingen hänsyn tas till fiskens storlek. En kustfiskare måste få fisk som växt till sig för att kunna säljas som matfisk till restauranger och affärer.

Arbetet med att rädda det småskaliga fisket kan inte enbart göras på nationell nivå, eftersom kvoterna sätts i EU som sen förhandlas mellan ländernas ministrar, men vi måste gör allt som står till vårt förfogande att rädda det småskaliga fisket.

Med nuvarande EU-politik kommer troligtvis både sill och strömming i Östersjön att gå samma väg som torsken (som nästintill kollapsat). Det är allvarligt eftersom sillen dessutom är en art som upprätthåller Östersjöns ekosystem.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna aktivt ska arbeta för att fiskekvoterna i Östersjön sänks samt verka för att den skadliga storskaliga fisketrålningen som utarmar Östersjön upphör.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Anna Sundberg för motionen; fiskekvoter och kustfiskets förutsättning är ett ämne som ständigt är aktuellt. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om läget i Östersjön och de utmaningar som följer av att fiskekvoterna beslutas på EU-nivå. Ledamöterna i miljö- och jordbruksutskottet har tät dialog både med branschen och med regeringen i frågan och driver både i dialog och genom motioner en tydlig linje om att värna det småskaliga kustfisket och att kvoterna ska förhandlas till nivåer som håller ekosystemen livskraftiga.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

LJ03 – En miljöbalk där bilskrotar är möjligt

Motionär:

Axel Sundström (146240 – axel.sundstrom@sd.se)

Motionsmotivering:

Tidigare i vår rapporterade tidningen Carup att Svenska bilskrotar med självplock i princip blir omöjliga att driva, detta efter ett beslut i Mark- och Miljödomstolen från Naturvårdsverket.

Branschjätten Delplocken är en av dem som tvingas stänga ner, de har bilskrotar med självplock på sju stycken orter runt om i landet: Helsingborg, Falkenberg, Karlstad, Västerås, Hedemora och Östersund.

Att skrotade bilar inte till fullo används är ett dråpslag mot både privatpersoner såsom miljön. Färre delar av bilarna kommer nyttjas, där nya delar måste tillverkas och bildelar kommer att bli dyrare.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att förändra miljöbalken för att tillåta självplock på bilskrotar.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Axel Sundström för motionen. Att det blir svårare att återanvända bildelar från skrotade bilar är ett problem. Det finns inget förbud mot att bedriva denna typ av verksamhet men vi har noterat att den största aktören har beslutat att upphöra med verksamhet på flera anläggningar i landet till följd av hårdare regelverk rörande bland annat spårbarhet. Detta har sin bakgrund i rådande EU-lagstiftning vars tolkning relativt nyligen slagits fast i en domstolsprocess. Sverigedemokraterna anser att det ska vara enkelt för enskilda återbruka att reservdelar och avser arbeta vidare med hur man bäst åstadkommer en sådan politisk utveckling. En preliminär bedömning är dock att miljöbalken inte är problemet här.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen.

LJ04 – Viltkött i kommunal matbespisning

Motionär:

Axel Sundström (146240 – axel.sundstrom@sd.se)

Medmotionär(er):

Lars Larsson 63194

Motionsmotivering:

Sverigedemokraterna har sedan länge förespråkat en köttbaserad matservering inom såväl skola som vård. I det kommunpolitiska inriktningsprogrammet står följande ”Skollunchen ska serveras enligt tallriksmodellen med en kötträtt och en vegetarisk rätt”. Vidare tar man inte ställning till vilka typer av kötträtter som innefattas. Denna typ av breda beskrivning gör enkelt att vissa viktiga delar glöms bort- viltkött är ett sådant alternativ.

Viltkött har många hälsofördelar men även aspekter som kan gynna det lokala samhället. Både ur ett perspektiv av att de lokala jägarna kan skjuta av en del av beståndet av främst vildsvin. Med vetskapen av att det kommer att komma till användning och att jägaren kan få en större marknad för viltkött. Även ur perspektivet en lokal hantering av köttet minskar. I många fall kan detta till och med bli billigare och samtidigt gynna det lokala näringslivet. Det blir positivt ur flera aspekter då kommuninvånarna kan få lokalt kött samtidigt som lokala jägare och bönder får en större och mer utvecklad marknad att sälja viltkött till. I förlängningen kan det minskande beståndet av vilt även gynna möjligheterna för jord- och skogsbruk då skador på areal minskar.

Viltkött behöver därför i större mån betraktas vid upphandlingar av vilket protein som ska serveras inom den kommunala matbespisningen. Något som ligger i linje med övrig politik som Sverigedemokraterna driver för en bra och näringsrik mat som samtidigt gynnar den svenska landsbygden.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver att viltkött ska inkluderas i den kommunala bespisningen där det är möjligt och fördelaktigt.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Axel Sundström för motionen. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att det är positivt ur många aspekter om offentliga måltider kan servera en större andel viltkött. Inom ramen för miljö- och jordbruksutskottets arbete så driver partiet frågan genom motioner och dialog. Vi har också noterat att många kommuner har ”vilt-veckor” eller motsvarande upplägg och det verkar finnas ett uppåtgående intresse från både jägarkåren, markägare, kommunala förvaltningar och lokalpolitiker att viltkött ska vara en del av den offentliga måltiden; en utveckling vi välkomnar.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen bevarad.

LJ05 – Att inrätta en samordnande grossistverksamhet för småskaliga jordbrukare

Motionär:

Bonny Niels-Björn Trolle (155560 – bonny.trolle@sd.se)

Motionsmotivering:

Småskaliga jordbrukare i Sverige möter i dag betydande svårigheter att nå ut på marknaden. Det kan bero på omfattande byråkrati eller att större livsmedelskedjor saknar intresse för att samarbeta med många mindre aktörer. Detta leder till att småskalig odling blir ekonomiskt osäker och i många fall olönsam, vilket i förlängningen hotar både landsbygdens livskraft och Sveriges självförsörjningsförmåga.

På vissa håll i landet har privata initiativ vuxit fram där mellanhänder samordnar produkter från flera småbönder och säljer dem vidare till exempelvis livsmedelsbutiker och fabriker. Men sådana lösningar är ojämnt fördelade över landet och saknas helt i många områden.

För att säkerställa att även små producenter får möjlighet att verka långsiktigt och bidra till nationell livsmedelsberedskap, bör staten utreda möjligheten att inrätta en samordnande grossistverksamhet. Syftet är inte att konkurrera med privata aktörer, utan att fylla de luckor där marknaden i dag inte fungerar.

Ett starkt och levande småbruk är avgörande för Sveriges livsmedelsberedskap, landsbygdens överlevnad och möjligheten att minska beroendet av importerade livsmedel. Med rätt politiska verktyg kan vi skapa bättre förutsättningar för småskaliga producenter att nå ut på marknaden och samtidigt öka Sveriges självförsörjningsgrad.

Förslag till beslut:

1. Att Sverigedemokraterna ska verka för att staten utreder möjligheten att inrätta en nationell samordnande grossistfunktion för småskaliga jordbrukare.
2. Verksamheten ska utformas för att komplettera, inte konkurrera med, befintliga privata aktörer, och endast verka där marknaden inte erbjuder fungerande lösningar.
3. Syftet ska vara att stärka svensk livsmedelsförsörjning, förbättra förutsättningarna för småskaligt jordbruk och bidra till att hela landet kan få tillgång till närproducerad mat.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Bonny Niels-Björn Trolle för motionen. Det finns idag ett stort intresse för lokalproducerad mat och i den Livsmedelsstrategi som regeringen

presenterat finns flera satsningar på att marknadsföra och underlätta för svenska livsmedelsproducenter. Partistyrelsen välkomnar de många olika lokala och regionala incitament som finns för att underlätta för små producenter att nå marknaden med sina produkter. Att inrätta en statlig funktion för detta ser partistyrelsen dock som svårt eftersom det riskerar att konkurrera ut de befintliga grossister som finns. Landets länsstyrelser har idag ansvaret för de regionala livsmedelsförsörjningsplanerna och vi ser att detta är en fråga som bör hanteras inom det arbetet. Länsstyrelsen kan utbilda och främja samverkan mellan små producenter för att underlätta marknadsföring. De goda exempel som finns över landet kommer sannolikt också att få en organisk spridning med tiden.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

LJ06 – Uppskov vid byte av åkermark mot skogsmark

Motionär:

Christoffer Wallin (50952 – christoffer.wallin@sd.se)

Medmotionär(er):

Terje Skaarnes

Motionsmotivering:

I Sverige är förvaltningen av jordbruksmark och skogsmark av central betydelse för det hållbara nyttjandet av våra naturresurser. Under de senaste decennierna har strukturrationalisering och miljöhänsyn lett till behov av att omstrukturera markinnehavet, särskilt bland lantbrukare och skogsägare. Det är vanligt med byten av mark mellan individer och företag för att skapa mer rationella brukningsenheter, underlätta generationsskiften eller för att förbättra ekonomiska och ekologiska förutsättningar.

Nuvarande lagstiftning ger möjlighet till uppskov med beskattning vid vissa typer av fastighetsbyten, men reglerna är i dagsläget inte tillräckligt tydliga eller ändamålsenliga när det handlar om direktbyte mellan åkermark och skogsmark. Detta kan leda till inlåsningseffekter, där markägare avstår från att genomföra annars samhällsekonomiskt önskvärda byten av rädsla för omedelbara skattekonsekvenser.

Motivering

- **Strukturell rationalisering:** En effektiv markstruktur är avgörande för konkurrenskraft och hållbarhet i såväl lantbruk som skogsbruk. Byten mellan åkermark och skogsmark kan bidra till större brukningsenheter och mer sammanhållna ägor.
- **Ekonomisk trygghet:** I dagens system kan kapitalvinstbeskattning vid markbyten vara ett allvarligt hinder för jord- och skogsbrukare. Ett uppskovssystem gör det möjligt att flytta eller omstrukturera marken utan att behöva sälja av tillgångar för att bekosta skatten.
- **Generationsskifte och förnygring:** Ett enklare och mer förmånligt uppskovssystem underlättar för yngre jordbrukare och skogsägare att ta över och omstrukturera markinnehavet.
- **Finansieringsläget för lantbruket är stort.** För att kunna få banklån idag så krävs det att det finns bärkraft i verksamheten.
- **Förändringen ska göras med samma intentioner som jordförvärvslagen har med att främja sysselsättning på orten.**

Förslag till beslut:

-Att partiet ska verka för att uppskov vid byte av åkermark mot skogsmark, liknande reglerna för uppskov med kapitalvinstbeskattning vid bostadsbyten införs.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Christoffer Wallin och Terje Skaarnes för motionen. Det är angeläget att på alla möjliga sätt arbeta för att underlätta för Sveriges lantbrukare. Det här är en mycket intressant ide och inom ramen för arbetet med ett framtagande av valprogram för gröna näringar kommer partiet att utreda förslaget i motionen närmare.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

LJ07 – Tillåt motorfordon för transport av jägare vid skydds jakt

Motionär:

Christopher Larsson (55615 – christopher.larsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Vid skydds jakt på vildsvin i växande grödor i olika områden bör motorfordon kunna användas för att transportera jägare.

Bakgrund:

Under 1700-talet var vildsvinen utrotade i Sverige och det var först på 1940-talet som de återinfördes och då till hägn. I slutet av 1970-talet rymde ett antal djur som dagens vildsvinsstam härrör ifrån. I början av 1980-talet fanns det färre än 100 frilevande vildsvin i landet. Nu finns cirka 300 000 vildsvin i det fria.

Idag är det förbjudet att använda motorfordon för skydds jakt av tex vildsvin, med vissa undantag tex av kommunjägare eller funktionsvarierade med särskilt tillstånd. Vildsvin är nattlevande och ställer stora krav på jägaren både vad gäller uthållighet då det är många långa nätter man måste bevaka åkrar och fält.

Den effektivaste jakten för att minimera skadorna på växande gröda är nattetid, då vanlig jakt med hund sällan är tillräcklig. Det är även förenat med stora kostnader för våra bönder. LRF (Lantbrukarnas riksförbund) har bedömt att skadorna på bara spannmål uppgår till 2 miljarder kronor per år och 85 400 ton spannmål.

När jägare hjälper lantbrukare och markägare på flera olika men ändå närliggande åkrar eller fält kan man täcka av större områden om du får transportera dig med motordrivet fordon. Det kan vara områden på 5–6 km med flera olika markbitar mellan. Du kan använda fordonet för att spana vart svinen är, parkera fordonet. Göra en kontrollerad ansmygning mot vinden för att komma på skjutbart avstånd efter din förmåga.

Lagtexten bör ändras till följande:

Den som jagar för att förebygga skada av vildsvin får använda

ett motordrivet fordon vid jakt under förutsättning att motorn är avstängd och minst en minut förflutit sedan motorn stängts av.

Förslag till beslut:

Jag yrkar att partistyrelsen får i uppdrag av landsdagarna att verka för förenkling gällande skydds jakt på växande gröda med motorfordon

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för motionen. Problem med vilt i gröda är på vissa håll ett stort problem. Det finns ett förslag som är under förhandling avseende att tillåta drönare vid skyddsjakt och likaså föreslås skyddsjakt få bedrivas även i anslutning till åkermark redan innan skada skett. Innan ytterligare förändringar görs tror partistyrelsen det är klokt att avvakta vad som sker med dessa förslag. Att tillåta motorfordon för just vildsvin ser partistyrelsen som en olycklig utveckling; det blir lätt ett sluttande plan. På vissa håll är t.ex. problemen med dovhjort ett större problem än vildsvin för lantbruket. Vidare kommer frågan om terrängkörning att bli ett problem om jakt med motorfordon tillåts. Detta är en känslig fråga bland svenska jägare och det finns all anledning att inte verka för drastiska förändringar utan att vi har jägarkåren med oss. Partistyrelsen vill värna svensk jakttradition och svensk jaktetik och anser därför att jakt ska ske utan att motorfordon får användas.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

LJ08 – Krav på att verksamma veterinärer tar jourpass på obekväm arbetstid

Motionär:

Ebba Leandersson (150324 – ebba.leandersson@sd.se)

Motionsmotivering:

Distriktsveterinärerna ska utföra primärvård i fält och när det behövs remittera patienter vidare till kliniker. Det är otroligt viktigt att det finns tillgång till veterinärer i fält dygnet runt för att upprätthålla ett gott djurskydd, även i mindre djurtäta områden.

Idag råder det brist på veterinärer, i synnerhet för stordjur under jourtid. Distriktsveterinärerna har i nuläget ansvar för att hålla öppet dygnet runt, vilket stämmer överens med rådande djurskyddslag. Det har nu dock gått så långt att Jordbruksverket stänger ner Distriktsveterinärerna i ett distrikt utan att först ha säkerställt att det finns veterinärer som kan erbjuda djursjukvård på jourtid.

I Örebro län, där Distriktsveterinärerna fortfarande har verksamhet kvar åtminstone i den norra länsdelen, har de vid flera tillfällen under våren och sommaren inte haft möjlighet att hjälpa djur som är akut sjuka, på grund av att de inte har någon veterinär som jobbar kväll eller helg.

I förra regeringens utredning "Bättre förutsättningar inom djurens hälso- och sjukvård", SOU 2022:58, föreslogs att Distriktsveterinärerna inte ska hålla öppet mellan kl 23–06. För att upprätthålla ett acceptabelt djurskydd och för att ge förutsättningar till svenska djurhållare att följa djurskyddslagen behövs tillgång till veterinärer i fält dygnet runt.

Det vi ser nu är ett kraftigt försämrat djurskydd för hästar och lantbruksdjur. Finns det inte tillgång till jourverksamma veterinärer i fält under kvälls- och nattetid och helger kommer djur med akuta sjukdomstillstånd, som exempel tarmvred, samt dräktiga djur där förlossningen går fel, riskera att bli utan både behandling och möjlighet till avlivning. Djurvälståndet inom lantbruket skadas och den mentala stressen hos redan pressade djurhållare ökar.

I Tyskland används system där privatpraktiserande veterinärer fyller ut jourtiden enligt ett schema som görs i en centralt organiserad verksamhet. En privat veterinär får ansvar för ett visst antal nätter/helger per år och fakturerar själv kunder enligt en centralt fastställd taxa.

I nuläget är det ett fåtal veterinärer som av samvetsskäl tar emot så många akutärenden som de orkar. Deras arbetsbelastning blir därmed oerhört stor eftersom djurhållarna vet vilka de veterinärerna är. Veterinärer som är kända för att "ställa upp" även på kvällar, nätter och helger får ta en orimligt stor del av jourverksamheten. Den vetskapen gör antagligen att en del andra veterinärer väljer att ha strika arbetstider och inte öppna "Pandoras ask" genom att ta på sig ens enstaka jourfall. Fördelas

jourtiderna på ett förutbestämt sätt till alla behöver det inte bli en stor belastning för enskilda veterinärer.

Förslag till beslut:

- att Sverigedemokraterna verkar för att undersöka hur andra länder löser den veterinära jourverksamheten
- att Sverigedemokraterna verkar för att organisera och använda privatpraktiserande veterinärer för att täcka de tider som inte Jordbruksverkets veterinärer klarar av
- att Sverigedemokraterna verkar för att undersöka om det går att ställa krav på veterinärer att arbeta en viss andel av jourtider med centralt fastställda veterinärtaxor för att få bedriva verksamhet
- att Sverigedemokraterna verkar för att centralt fastställda veterinärtaxor för olika tider på dygnet tas fram får att användas på de kravställda jourtiderna

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Ebba Leandersson för motionen. Både tillgång och pris på veterinära tjänster är en aktuell fråga som partiet arbetat med under året. Partiet har ett antal förslag för att öka tillgången på veterinärer som partiet driver både genom kommittémotioner och debatter. Bland annat vill vi undersöka möjligheten för personer men lantbruksbakgrund att få en särskild antagningskvot på Veterinärprogrammet samt titta över att förlägga hela eller delar av utbildningen på fler orter då det idag endast går att läsa i Uppsala. Arbetet i Riksdagen har resulterat i att Regeringen nu har gett Konkurrensverket i uppdrag att titta på möjligheten att ta fram referenspriser för djursjukvård. Dessa referenspriser ska underlätta för djurägare att välja en veterinär med en passande prisbild men också såklart sätta press på branschen att ha konkurrensmässiga priser. Att på nationell nivå fastställa pris är dock inte ett alternativ som är förenligt med principerna i en marknadsekonomi.

Partistyrelsen välkomnar alla de samarbeten som pågår runt om i landet för att få privatpraktiserande veterinärer att ansluta sig till olika typer av samarbeten kring jourtid men tror inte att ett tvång är rätt väg att gå. Att personer med en viss examen ska tvingas arbeta jourtid tror vi snarare avskräcker än lockar veterinärer att verka i områden som idag lider brist på djursjukvård dygnet alla tider. Partistyrelsen anser att frivilliga samarbeten med goda anställningsvillkor och där hänsyn tas till personliga förhållanden är en mer framkomlig väg.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse första att-satsen besvarad

att avslå andra att-satsen

att avslå tredje att-satsen

att avslå fjärde att-satsen

LJ09 – Långsiktig finansiering av älgförvaltningen

Motionär:

Emma Altenhammar (124958 – emma.altenhammar@sd.se)

Medmotionär(er):

Emma Altenhammar 124958

Rasmus Ragnarsson 105327

Motionsmotivering:

Svensk älgförvaltning är i dag ett system som i praktiken straffar sig självt. Ett stort problem i dagens älgförvaltning är att den finansieras genom fällavgifter – alltså avgifter som jägare betalar per fälld älg. Om färre älgar skjuts, till exempel för att stammen är låg, minskar också pengarna som ska gå till förvaltning, inventering och viltvård. Samtidigt finns de fasta kostnaderna kvar. Det innebär att systemet får minst resurser just när älgstammen behöver mest hjälp.

Konsekvensen blir att viktiga viltvårdsinsatser uteblir, samverkan försvåras och avgifterna per älg kan behöva höjas. Det gör älgjakten dyrare och riskerar att jägare tappat förtroendet för hela systemet. I slutändan är det älgstammen som drabbas.

Det är inte rimligt att ett av Sveriges viktigaste vilt ska bära hela den ekonomiska bördan för sin egen förvaltning, särskilt inte i tider då stammen behöver stärkas. Systemet behöver bli mer motståndskraftigt mot naturliga variationer i avskjutning. Det kan exempelvis ske genom en viss basfinansiering från staten, eller genom en avgiftsmodell som kombinerar fast och rörlig del. Det viktigaste är att viltvården inte görs beroende av jaktuttaget från ett enskilt år.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna verkar för en mer långsiktigt hållbar finansiering av älgförvaltningen, i enlighet med motionens intentioner.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Emma Altenhammar och Rasmus Ragnarsson för motionen. Älgförvaltningen i Sverige har problem och hela förvaltningssystemet bör ses över. Nuvarande förvaltningssystem har varit i drift sedan 2012 och partistyrelsen menar att hela systemet behöver en översyn både gällande funktion och finansiering. Inom kort föreslås en ny jakt- och viltvårdsmyndighet att bildas och det här är en fråga som behöver hanteras när de väl finns på plats.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

LJ10 – Inför djurförbud vid tidelag

Motionär:

Gabriella Eriksson (133705 – gabriella.eriksson@sd.se)

Motionsmotivering:

Tidelag, sexuellt umgänge mellan människa och djur, är en allvarlig form av djurplågeri som orsakar fysiskt och psykiskt lidande hos djuren. Sedan 2014 är tidelag kriminaliserat i svensk lagstiftning, men det förekommer fortfarande fall där domar inte följs av ett djurförbud, trots det uppenbara behovet av att skydda djuret från fortsatt fara.

Dagens lagstiftning ger länsstyrelsen möjlighet att meddela djurförbud ur djurskyddssynpunkt. Men eftersom detta är ett skönsmässigt beslut som inte tillämpas konsekvent, föreligger det en rättsosäkerhet. En person som dömts för tidelag kan i vissa fall fortsatt inneha, arbeta med eller skaffa nya djur, vilket är helt orimligt.

För att skydda djur och för att tydligt markera allvaret i denna typ av brott bör ett djurförbud vara en obligatorisk påföljd vid dom för tidelag. Det ska inte lämnas till godtycke. På samma sätt som samhället ska ha skyddsmekanismer för att hindra dömda sexualbrottslingar från att arbeta med barn, ska även djur skyddas från personer som begått övergrepp mot dem.

Den som döms för tidelag bör därmed automatiskt förbjudas att ha hand om, äga eller vistas i ansvarsställning med djur.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att obligatoriskt djurförbud införs som påföljd för personer dömda för tidelag.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären. Partistyrelsen delar uppfattningen om att det är rimligt att en dom enligt djurskyddslagen (där sexuella handlingar med djur ingår) bör förenas med djurförbud. Efter kontakt med Länsstyrelser så är uppfattningen att när Länsstyrelsen får kännedom om en dom gällande brott mot djurskyddslagen eller djurplågeri så görs alltid en bedömning om huruvida personen bör få ett djurförbud. Domar som gäller just sexuella handlingar mot djur är mycket ovanligt, så det finns ingen uttalad praxis men Länsstyrelsens uppfattning är att om de inträffar så får personen ett djurförbud. Länsstyrelserna får via jordbruksverket alla domar som gällande brott mot djurskyddslagen i respektive län så att de kan göra en bedömning om behov av kontroller och eventuella ytterligare påföljder såsom djurförbud. Partistyrelsen uppfattar därför att det fungerar tämligen väl idag och att antalet fall är så pass lågt att en förändring i lagen om att detta ska komma automatiskt inte är försvarbar.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

LJ11 – Införande av kommunalt veto vid upprättande av nya naturreservat

Motionär:

Jenny Sundell (119161 – jenny.sundell@sd.se)

Motionsmotivering:

För att stärka kommunernas inflytande och motverka avbefolkning

I dagsläget är det länsstyrelsen som har den avgörande beslutsrätten vid upprättande av nya naturreservat. Kommunerna har visserligen rätt att yttra sig i dessa ärenden, men länsstyrelsen har ingen skyldighet att ta hänsyn till kommunens ställningstagande. Detta innebär att viktiga kommunala intressen i många fall kan åsidosättas vid beslut om naturreservat, vilket riskerar att påverka kommuners utvecklingsmöjligheter negativt.

Särskilt utsatta är många mindre kommuner där tillgången till attraktiv mark är en förutsättning för att kunna erbjuda nya småhusområden och locka barnfamiljer. I dessa kommuner kan beslut om nya naturreservat, utan hänsyn till lokala behov och förutsättningar, leda till att stora delar av den mest attraktiva bebyggelsebar marken undantas från exploatering. Detta gör det nästintill omöjligt att utveckla nya bostadsområden, vilket i sin tur försvårar inflyttning och tillväxt.

Många småkommuner står redan idag inför en påtaglig risk för avbefolkning. En starkt bidragande orsak är svårigheten att erbjuda boende i attraktiva miljöer för barnfamiljer och arbetskraft. Möjligheten att bygga småhus i natursköna omgivningar är för dessa orter ett av de viktigaste konkurrensmedlen. Utan möjlighet att säkerställa tillgången på sådan mark riskerar kommunen att tappa både invånare och livskraft.

Att införa ett kommunalt veto är avgörande för att små och växande kommuner ska kunna behålla och utveckla de faktorer som gör dem attraktiva och konkurrenskraftiga. Endast genom reellt inflytande över markanvändningen kan kommunerna långsiktigt planera för tillväxt, bostadsförsörjning och samhällsservice.

För att skapa en hållbar balans mellan naturvård och samhällsutveckling måste kommunernas självbestämmande i frågor om markanvändning värnas. Införandet av ett kommunalt veto vid upprättande av nya naturreservat är ett steg för att stärka det lokala inflytandet, säkerställa attraktiva boendemiljöer och möjliggöra tillväxt i hela landet.

Ett kommunalt veto vid upprättande av naturreservat skulle även säkerställa att lokala behov och framtidsmöjligheter alltid vägs in i processerna, och därmed motverka avbefolkning och stärka mindre orters framtidstro.

Med anledning av detta yrkar jag att landsdagarna beslutar

Förslag till beslut:

- Att Sverigedemokraterna arbetar aktivt för att ett kommunalt veto införs vid upprättandet av nya naturreservat.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Jenny Sundell för motionen. Sverige har idag en hög andel strikt skyddad natur och det är rimligt som motionären påtalar att kommunen, som via PBL ansvarar för markanvändningen ska kunna motsätta sig bildandet av naturreservat. Samtidigt har vi en stark äganderätt i Sverige och om en privat markägare vill ingå avtal med Länsstyrelsen om att på delar av sin mark bilda naturreservat är det kanske inte rimligt att kommunen ska kunna stoppa affären. Är det höga naturvärden på fastigheten och avverkning inte kommer beviljas kan detta vara det enda sättet för markägaren att få någon ersättning för sin mark. Är det på kommunal mark kan kommunen som part motsätta sig ett bildande av nytt naturreservat men det borde sällan bli ett reellt problem, för så länge lagstiftningen ser ut som den gör kommer kommunen ändå inte att kunna göra något annat, t.ex. planlägga och bygga på marken. Partistyrelsen menar således att befintlig ordning är rimlig.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen.

LJ12 – Reglering av populationen av kinesisk mellanskarv i Sverige till 15000 individer

Motionär:

Jenny Sundell (119161 – jenny.sundell@sd.se)

Motionsmotivering:

För en hållbar kustmiljö och kustnära fisketraditioners framtid

Under 1990-talet konstaterades, i enlighet med EU:s fågeldirektiv, att den dåvarande skarvpopulationen om cirka 15 000 individer i Sverige utgjorde en gynnsam bevarandestatus för arten. Detta innebar att såväl artens fortlevnad som ekosystemets balans kunde säkerställas med ett sådant bestånd.

Sedan dess har antalet skarvar (och då i princip endast den sk. kinesiska mellanskarven, *Phalacrocorax carbo sinensis*) i landet ökat kraftigt och uppgår idag till omkring 450 000 individer! Denna kraftiga ökning har fått allvarliga konsekvenser för både miljö och näringsliv längs våra kuster.

Skarvarnas snabba tillväxt och utbredning har påtagligt förändrat och, i många fall, förstört och förfulat Sveriges annars vackra kustlandskap. Närområden till stora kolonier präglas av döda träd och markförstörelse till följd av deras spillning, vilket försvårar för andra arter att leva och för människor att vistas där.

Samtidigt har det ökade antalet mellanskarvar fått dramatiska effekter på de kustnära fiskbestånden, särskilt abborre, gädda och sik. Enligt en forskningsrapport från statens lantbruksuniversitet (2018) går hela 90 % av den kustnära fångsten av abborre till skarv och säl, medan endast 10 % återstår för våra kustnära yrkesfiskare. Denna skeva fördelning hotar en yrkesgrupp med starka traditioner och ett ovärderligt kulturarv i Sverige.

Det uppskattas att en enskild mellanskarv konsumerar cirka 0,5 kg fisk per dag, vilket sammantaget innebär att det nuvarande beståndet äter omkring 250 000 kg fisk varje dag. Detta innebär ett orimligt hårt tryck på våra fiskbestånd och på möjligheten att bedriva ett livskraftigt yrkesfiske vid kusten.

Det nuvarande antalet skarvar i Sverige leder till ekologisk obalans, negativ påverkan på kustmiljöerna och utarmning av fiskbestånden. Detta hotar i sin tur det kustnära yrkesfiskets framtid, som är en viktig del av det svenska kulturarvet. En reglering av skarvbeståndet till den nivå som fastställts som gynnsam bevarandestatus både ur ekologiskt och kulturellt perspektiv är därför nödvändig.

Genom att återställa populationen till 15 000 individer ges både skarven och andra arter en chans till långsiktig överlevnad, samtidigt som yrkesfisket och våra unika kustlandskap får möjlighet att blomstra.

Med anledning av ovanstående yrkar jag att landsdagarna beslutar:

Förslag till beslut:

- Att Sverigedemokraterna verkar för en successiv drastisk minskning av skarvbeståndet för att slutgiltigt nå ett bestånd av 15000 skarvar i Sverige.
- Att Sverigedemokraterna arbetar för att i lagstiftelsen undanröja de regulatoriska hinder som idag råder för att effektivt beskatta skarvpopulationen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Jenny Sundell för motionen. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att populationen av kinesisk mellanskarv är alldeles för stor vilket innebär problem på flera sätt. Det är tydligt att populationen av skarv behöver minska och inom ramen för miljö- och jordbruksutskottet så driver partiet den linjen. Det pågår också arbete på nationell nivå med de stora skarvpopulationerna, det är ett väl uppmärksammat problem. En exakt siffra för hur stor skarvpopulationen ska vara på sikt är en fråga för Naturvårdsverket i samarbete med andra berörda myndigheter att föreslå.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

Att avslå motionens första att-sats

Att anse motionens andra att-sats besvarad

LJ13 – Utgångs- och bäst före-datum på matvaror och mediciner

Motionär:

Jimmy Friberg (116634 – jimmy.friberg@sd.se)

Motionsmotivering:

I arbetet med att hushålla med både resurser och privatekonomi har jag uppmärksammat att många matvaror, liksom enklare mediciner såsom värktabletter, ofta håller betydligt längre än det angivna utgångs- eller bäst före-datumet. I flera fall rör det sig om årtal, och det gäller inte enbart torrvaror utan även exempelvis rapsolja.

Detta antyder att stora mängder mat och mediciner sannolikt kasseras helt i onödan, vilket får negativa konsekvenser både för miljö och hushållsekonomi. Min uppfattning är att producenter i många fall datummärker sina produkter utan tillräcklig vetenskaplig grund.

Genom att kräva att datummärkning sker baserat på gedigen analys och faktaunderlag kan samhället motverka detta slöseri. Utöver miljövinster och kostnadsbesparingar bidrar åtgärden även till en förbättrad krisberedskap, då fler varor kan lagras längre vid en eventuell kris- eller krigssituation.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna ska verka för att Livsmedelsverket och Läkemedelsverket får i uppdrag att se över riktlinjerna för hållbarhets- och utgångsdatum i syfte att säkerställa att dessa bygger på faktisk hållbarhet och inte leder till onödigt svinn.

att Sverigedemokraterna verkar för att EU ansvarar för att ansvariga myndigheter av mat och mediciner fastställer faktabaserade utgångsdatum.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Jimmy Friberg och Albin Gilbertsson för motionen. När det gäller mediciner så är det respektive tillverkare som sätter ett bäst-före datum; att detta datum är väl underbyggt är en del av processen när läkemedlet blir godkänt. Läkemedel saluförs ofta globalt och kan ha olika hållbarhetstider i olika länder kopplat till förväntade lagringsförhållanden avseende temperatur och luftfuktighet. Olika typer av läkemedel används för olika åkommor i olika kombinationer och det är partistyrelsen tydliga uppfattning att både den som förskriver läkemedlet och patienten ska kunna vara säkra på att inga kompromisser görs kopplade till läkemedels verkningsgrad och kvalitet. Därav anser partistyrelsen att nuvarande ordning är rimlig.

Avseende livsmedel är det upp till varje tillverkare att sätta ett datum till vilken denna garanterar att produkten håller viss kvalitet; för vissa produkter gäller ett sista

förbrukningsdatum vilket är en hårdare reglering för att undvika hälsofarliga konsekvenser. Livsmedelsverket arbetar med dessa frågor idag, både mot producenter och konsumenter; alla är nog bekanta med begrepp som "titta, lukta, smaka" eller "bäst före men ofta bra efter". Arbetet mot matsvinn är stort och partistyrelsens uppfattning är att myndigheterna och såväl företag som hotell, restauranger och inte minst offentliga kök arbetar aktivt med frågan både praktiskt och genom folkbildning.

Partistyrelsen vill inte att EU ska gå in och reglera hållbarhetstiden för olika livsmedel. Det ska vara upp till respektive tillverkare och konsument att välja de alternativ man vill saluföra och köpa. Det finns många hårt konserverade livsmedel med mycket lång hållbarhet för de som önskar och det finns mindre processade produkter med kortare hållbarhet för den som föredrar dessa. Vi ser inte att EU har något positivt att bidra med i denna fråga.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

LJ14 – Ge alla svenskar samma rätt att bedriva rennäring

Motionär:

Joas Funck (155238 – joas.funck@sd.se)

Medmotionär(er):

Magnus Häggblad 60831

Eric Palmqvist 77766

Dexter Krokstedt 141342

Leonid Yurkovskiy 83418

Petter Nilsson 69171

Ronny Karlsson 47095

Motionsmotivering:

I rennäringslagen står det att "Den som är av samisk härkomst (same) får enligt bestämmelserna i denna lag använda mark och vatten till underhåll för sig och sina renar." Det innebär att de som anses vara av samisk härkomst har egenrätt till rennäringen i Sverige. Det finns dock ingen homogen grupp samer. Gruppen har blandats med övrig Ortsbefolkning i hundratals år. I praktiken är det samebyar, ekonomiska föreningar med begränsad insyn, som avgör vilka som får äga renar med stöd av lagen. Det innebär att en viss människa får rätt eller inte rätt att ägna sig åt en viss näring beroende på om denne är född in i en släkt med medlemskap i en sameby. Det är rättsvidrigt i ett samhälle där alla ska vara lika inför lagen. Systemet är som byggt för orättvisor och bör därför förändras i grunden.

Vissa menar att samer som grupp bör ha särskilda rättigheter som kompensation för historiska oförrätter. Det handlar bland annat om att staten med tvång köpt loss renar och skog. Men inte bara samer har drabbats. Bofasta bönder med renar och tornedalingar med urminnes hävd till sin mark har också fått skog och renskötselrätt tvångsinlöst. Dessa grupper bor fortfarande i rennäringssområden. För dem innebär varje rättighet som reserveras för en renägare en inskränkning i nyttjande- och äganderätten till den egna marken.

I motsats till vad många tror bedrivs dagens renskötsel med högteknologiska hjälpmedel. Dagens renägare lever sällan av rennäringen utan använder GPS, drönare, helikopter, skoter och fyrhjuling för att effektivt sköta renarna vid sidan av vanliga jobb. Om näringen öppnas för fler finns en risk att företag driver den med vinstintresse och utan hänsyn till marken eller djuren. Därför finns anledning att inspireras av finsk lag och tillåta varje svensk medborgare att äga renar i närheten av sitt fasta boende. På så vis kan också renägandet struktureras geografiskt utan att djur från olika områden blandas.

Majoriteten samer har ingen möjlighet att få renskötselrätt eftersom de inte innehar medlemskap i en sameby. Det finns idag omkring 250 000 renar och 4 600 renägare. Det ger ett snitt på 52 renar per person. Medianen är sannolikt lägre. Dagens rennäring är därför inte att betrakta som en näring utan snarare ett fritidsintresse för majoriteten av renägarna.

Frågor om urfolkens rättigheter är komplexa och ska behandlas med respekt. Samtidigt måste vi kunna ifrågasätta ett system där en hel näring är reserverad för en viss grupp. Ett system där medlemskap i en släkt eller förening avgör vem som får ekonomiska rättigheter till mark och natur, medan andra minoriteter i samma område utesluts. Det strider mot principen om likhet inför lagen. När materiella rättigheter kopplas till etnicitet eller släktskap är det i grunden ett rasistiskt system.

Detta gäller inte kultur. Här är det viktigt att skilja materiella rättigheter till näring från rätten att bevara och utöva kultur. Den samiska kulturen berikar vårt land och ska skyddas och vårdas. Att öppna rennäringen för alla svenskar påverkar inte samers rätt till sin kultur. Det går utmärkt att värna samisk kultur och samtidigt ge alla medborgare lika rättigheter.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna ska verka för att häva samebyarnas ensamrätt till rennäring.

Att Sverigedemokraterna ska verka för att ge alla svenskar rätt att bedriva renskötsel på egen eller allmän mark i närhet till sin fasta bostad.

Att Sverigedemokraterna ska verka för att ge alla renägande svenskar lika rättigheter kopplade till rennäringen.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Joas Funck med flera för motionen. Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning i sak: det är en orimlig ordning att rätten att utöva en näring på statens mark kopplas till etnicitet och organisationstillhörighet. Den naturbetesbaserade renskötseln som idag är den som regleras i rennärlagen och endast förbehållna medlemmar i samebyar innebär ofta många konflikter med konkurrerande markanvändning såsom gruvor, skogsbruk, turism och infrastruktur. Rennäringen får stora stöd i förhållande till sin omsättning och som motionärerna påtalar kan man fundera över om merparten av renägarna har renarna som en näringsinkomst eller som ett fritidsintresse som ger många möjligheter till jakt, fiske och friluftsliv. För att främja svenskt näringsliv ser Partistyrelsen att det behöver komma till stånd förändringar kopplat till rennäringen, idag begränsar den flera branscher på ett mycket kostsamt sätt, dels genom utebliven verksamhet men också genom stora ansträngningar, dyra domstolsprocesser osv. De utmaningar som den konkurrerande markanvändningen innebär i kombination med den i princip ej lönsamma naturbetesbaserade renskötseln gör att fler renar sannolikt inte är en bra väg att gå rent samhällsekonomiskt men principiellt ska alla svenska medborgare ha rätt att ägna sig åt renskötsel.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

LJ15 – Ett starkare skydd för inhemska pollinatörer

Motionär:

Jonathan Othén (77254 – jonathan.othén@sd.se)

Motionsmotivering:

Under de senaste decennierna har kommersiell pollinering med hjälp av importerade jordhumlor ökat kraftigt i Sverige. Framför allt rör det sig om den underart av jordhumla (*Bombus terrestris audax* eller *dalmatinus*) som föds upp i Nederländerna, Belgien och andra europeiska länder, och som används i växthus för pollinering av bland annat tomater. Dessa humlor importeras i tiotusental varje år och släpps ofta – avsiktligt eller oavsiktligt – ut i den svenska naturen.

Problemet är att dessa jordhumlor inte är genetiskt identiska med vår inhemska nordliga jordhumla (*Bombus terrestris terrestris*). När de främmande underarterna paras med svenska individer sker en genetisk utblandning som riskerar att förändra egenskaper hos våra lokala populationer. I teorin – och troligen i praktiken – kan detta leda till att de svenska humlorna ändrar sitt val av växter, förändrar flygtider, tappar lokala anpassningar till klimatet eller drabbas av ökad sjukdomsspridning. Resultatet är ett subtilt men allvarligt hot mot både ekologisk resiliens och biologisk mångfald.

Samma problematik gäller även våra inhemska honungsbin, framför allt det nordiska mörka biet (*Apis mellifera mellifera*), som är anpassat till vårt nordliga klimat med lång vinter, kall vår och kort blomningssäsong. Dessa bin riskerar att konkurreras ut genetiskt av importerade bin från södra Europa, såsom *Apis mellifera ligustica* eller *carnica*. Länder som Norge och Finland har redan infört regionala skydds-zoner och importförbud för att skydda sina inhemska underarter av honungsbin. Sverige bör ta intryck av dessa åtgärder och arbeta aktivt för att bevara det genetiska arvet hos sina pollinatörer – både humlor och bin.

Sverige har redan erfarenhet av hur illa det kan gå när främmande arter introduceras. Flodkräftan har nästan helt utrotats av den importerade signalkräftan – inte genom direkt konkurrens, utan genom spridning av kräftpest. I Australien har introduktionen av främmande arter som kane-paddan och kanin lett till ekologiska katastrofer, där hela näringskedjor kollapsat.

Vi vet inte exakt hur stora effekterna av hybridisering mellan jordhumlor är, men det är just därför vi måste vara försiktiga. När konsekvenserna är potentiellt allvarliga och osäkerheten är hög, bör försiktighetsprincipen gälla – särskilt när det handlar om nyckelarter i ekosystemet som pollinatörer.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna ska verka för ett förbud mot import av icke-inhemska humlor

Att Sverigedemokraterna ska verka för att endast svenska underarter av humlor används inom kommersiell pollinering.

Att Sverigedemokraterna ska verka för regionala skyddszoner där endast genetiskt inhemska populationer av honungsbin får förekomma.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Jonathan Othén för motionen och välkomnar förslagen. Efter kontakt med Naturvårdsverket är partistyrelsens uppfattning att Naturvårdsverket ihop med Jordbruksverket har tillsett att det finns ett fungerande regelverk kring import och kommersiell pollinering. Det finns idag skyddade områden där särskild hänsyn ska tas i enlighet med vad motionären anför. Det är Länsstyrelsen i respektive län som har ansvar för dessa områden men har stöd vid beslut av en policy framtagen av Naturvårdsverket. För närvarande pågår en revidering av policyn och det kommer att innebära betydligt högre krav på att det innan sådana projekt startas ska finnas en långsiktig utsättningsplan, det ska finnas information om genetiken hos de exemplar som sätts ut och hos den population som eventuellt ska förstärkas, m.m. Partistyrelsen uppfattar därmed att det som motionären anför antingen redan är på plats eller under framtagande från ansvarig myndighet. Sverigedemokraterna kommer fortsatt att bevaka frågan och implementeringen av den nya policyn.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

LJ16 – Skyddet för smådjur måste stärkas

Motionär:

Maria Nordmark (139349 – maria.nordmark@sd.se)

Motionsmotivering:

Sverigedemokraterna, måste säkerställa att skyddet för smådjur måste stärkas, och kostnader avsättas för omhändertagande av hund-katt och smådjurshärbärgen med omsorg, veterinärvård, mat, mm.

I dag bygger omsorg om dessa smådjur på frivilliga organisationer och människors välvilja att finansiera och hjälpa till.

Vi kan i Sverige inte längre bortprioritera och förlita oss på att "någon annan", känner ansvar för ett eller flera liv.

Uppskattningsvis finns 100 000 hemlösa katter i vårt land – många av dem far mycket illa. Det handlar bland annat om katter som sprungit bort eller övergetts av sina ägare.

EN KATT HAR ETT LIV – INTE NIO

En rapport om Sveriges största djurskyddsproblem och förslag till politiska lösningar, som är läsvärd och konstaterar ett faktum att många av våra smådjur får fara mycket illa.

Att införa en lag på att katter ska vara chippade, löser inte problemet för djuret. Här behöver vi ställa upp med både resurser i form av ekonomi för de djur som omhändertas och en fungerande lagstiftning, som skyddar djuren.

Hittills i år har landets djurskyddsinspektörer omhändertagit över 2700 djur och i minst sju län ökar antalet vanvårdade djur, visar TV4 Nyheternas kartläggning. I Skåne har antalet omhändertaganden fördubblats de senaste fem åren. (TV4)

Även om vi anser os vara bra vad gäller djurskydd, så är vi bara i B-laget. Högsta betyg, A, får Österrike, Schweiz, Storbritannien och Nya Zeeland.

Förslag till beslut:

– Att Sverigedemokraterna aktivt arbetar för att stärka skyddet för smådjur, vad gäller lagstiftning;

En lagstiftning som skyddar djuren, där ägaransvar utkrävs via straff. Registrering/chip av smådjur ska vara obligatoriskt.

Kastrering av utekatt ska även vara obligatoriskt, inga kattungar ska födas vilda och lämnas ute.

– Att Sverigedemokraterna aktivt arbetar för att stärka skyddet för smådjur, vad gäller finansiering; för omhändertagande, veterinärvård och mat, via statliga medel, av upphittade djur. Exempelvis, fondering för de stiftelser som nu gör detta helt ideellt

och med människors goda vilja att bidra ekonomiskt. Naturligtvis under kontroll och till registrerade verksamheter.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Maria Nordmark för motionen. Sverige ska ha ett starkt djurskydd för alla djur i människans vård, stora som små. De individer som bryter mot djurskyddslagen ska givetvis lagföras för det. Partistyrelsen ser det som positivt att det nu finns krav på att katter ska vara chipmärkta; det löser inte alla problem på en gång men det är ett steg i rätt riktning. Att katter ska vara chipmärkta blev krav först år 2023 så det är ännu tidigt att utvärdera vad det blir för långsiktiga effekter. Katter har fortfarande lägre status än hundar, men både när man tittar på annonser för kattungar och i dialog med försäkringsbolagen ser vi att kattens status är på väg uppåt. Det saluförs inte längre kattungar för en krona tassan och kattägare har i allt högre grad veterinärvårdsförsäkring för sina katter.

Att ha krav på att chippa alla smådjur ser partistyrelsen som orimligt; det är både kostsamt för djurägare och det kräver en stor administration. Däremot är det viktigt att informera människor om det ansvar som ett djur, stort eller litet, innebär för den som skaffar det. Kunskapen om vad det innebär att ha ett husdjur behöver generellt höjas, det handlar om allt från att medvetandegöra skötselkrav, livslängd och kostnader så som försäkring och veterinärvård.

Polismyndigheten och Länsstyrelserna betalar idag för att ställa upp omhändertagna och upphittade djur på t.ex. Hundstallet. Det är klart att i den bästa av världar är resurserna oändliga, men kostnaden för staten att härbärgera alla hemlösa katter på kattpensionat skulle om man räknar med en dygnskostnad på 250 kr dygnet landa på drygt 9 miljarder årligen, då tillkommer kostnader för veterinärvård och mat. Det är givetvis inte rimligt. Det är otroligt positivt att det finns ideella organisationer som hjälper till att ta hand om övergivna djur men att statligt stötta alla dessa samt ha en kontroll är ett kostsamt åtagande.

Att lagstadga om kastrering är också en svår fråga, sannolikt är de katter som är hemlösa inte de som träffas av ett sådant krav. Det är också en äganderättsfråga, en chipmärkt katt är någons egendom och då är det svårt för staten att kravställa att katten alltid ska vara inomhus alternativt kastreras.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen

LJ17 - Stoppa fodertillsatsen Bovaer i svenska livsmedel

Motionär:

Maria Nordmark (139349 - maria.nordmark@sd.se)

Motionsmotivering:

Ingen mjölkbonde i Sverige skall via lagstiftning tvingas till att utfodra sina djur med en kemikalietillsats, där EFSA inte har godkänt denna, och där konsekvenserna för människa och miljö inte är redovisade på vare sig lång eller kort sikt.

I Sverige vilar vårt skydd för människa och miljö främst på Hänsynsreglerna i Miljöbalken, därför ska vi från Sverigedemokraterna inte medverka till att detta experiment fortgår.

Vi skall inte med historien som facit bekänna att vi inte visste bättre, och att vi gjorde fel.

Vi får dagligen information om att Bovaer, används som en tillsatts i foder till mjölkproducerande kor. Detta för att minska kofisarna och metanutsläppet, och därmed minska utsläpp av koldioxid i atmosfären.

I Sverige år 2022 står metan från nötkreaturs våmmar för ungefär 6% av de totala växthusgasutsläppen - kort sagt "en fis i rymden".

Mjölken går vidare i förädlingsled till att bli diverse livsmedel. Exempelvis, grädde, ost, yoghurt, keso smör, med mera, samtliga dagliga livsmedel för många av oss människor.

Våra mjölkbönder ska alltså utfodra sina kor med kemikalien 3-nitrooxipropanol (3-NOP) som har fått handelsnamnet Bovaer ®. En, så giftig kemikalieblandning att de människor som ska handskas med preparatet rekommenderas att använda handskar och munskydd.

Enligt en rapport från Food Safety Authority (FSA), går att läsa följande; "Tillsatsen Bovaer bör betraktas som frätande för ögonen, hudirriterande och potentiellt farligt vid inandning", för människor som hanterar detta. Däremot finns i dagsläget inga/få, rapporter om hur kemikalien påverkar de djur som får detta i sitt foder, varken på kort eller lång sikt exempelvis mjölkproduktion, hälsa och fertilitet. Även, rapporter om Bovaer överförs till mjölk och därmed livsmedel är bristfälliga och övervägande, är att det inte finns några risker.

Bovaer är framtaget och tillverkat av DSM Firmenich, ett kemiföretag med 30 000 anställda och verksamhet i 47 länder. En, kemikalie som används som fodertillsats för mjölkkor.

När det tillsätts fodret till idisslare, minskar det avsevärt metanutsläppen genom att hämma aktiviteten av MCR.

Beskrivning

DSM har patenterat och kommersialiserat 3-NOP som en metanhämmare för produktionsdjur under varumärket Bovaer, en fodertillsats. Formuleringen består av kiseldioxid (60 % w/w), propylenglykol och 3-nitrooxipropanol (10 % w/w).

En fodertillsats ska godkännas av European Food Safety Authority (EFSA) enligt fastställda specifika krav. EFSA, har kommit ut med ett positivt utlåtande *), där de rekommenderade doserna inte skall utgöra någon risk för konsumenter – Vartefter EU-kommissionen godkände kemikalien i livsmedelsproduktion.

*) Jordbruksaktuellt frågade Rebecca Danielsson, forskare vid SLU vad hon känner till om fodertillsatsen Bovaer.

"– Man ska komma ihåg att EFSA inte har godkänt någonting, de har ju bara kommit med ett positivt utlåtande. Men det har godkänts av EU-kommissionen. Sen är ju det en tolkningsfråga. Man får inte skriva att EFSA har godkänt, det är viktigt att ha med, betonar Rebecca".

Förslag till beslut:

– Att Sverigedemokraterna, stoppar samtliga initiativ, förslag och genomförda åtgärder där; mjölkproducenter använder Bovaer. Eller tvingas av producenterna av råvaran från kor, att använda Bovaer i fodret, som en miljöaspekt.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för motionen. Bovaer är godkänt av både EFSA och EU-kommissionen (7 april 2022) för att användas till kor inom mjölkproduktionen. Ett sådant beslut gäller i 10 år. Det pågår ett godkännande för kor inom köttproduktionen.

Partistyrelsens hållning är att det främst är upp till myndigheterna, inte politiken, att avgöra vilka foder och livsmedel som är säkra. Nu är Bovaer godkänt, nuvarande tillstånd för mjölkproduktionen löper ut om sju år, då kommer en omprövning att göras. Efter kontakter med branschen framkommer att intresset för att använda Bovaer i Sverige är obefintligt på grund av rädsla för konsumentreaktioner samt hög kostnad. Utan statliga styrmedel kommer detta inte att bli populärt på den svenska marknaden. I exempelvis Danmark råder en helt annan situation till följd av ny beskattning. Sverigedemokraterna ser ingen anledning att införa styrmedel på detta område och tycker samtidigt att det vore principiellt fel om politiken ska börja överpröva vetenskapliga bedömningar när det kommer till så väl livsmedel som läkemedel.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

LJ18 – Bevara det svenska beteskravet, djurskydd, tradition och nationellt självbestämmande

Motionär:

Msciwój Swigon (74231 – msciwój.swigon@sd.se)

Medmotionär(er):

Leonid Yurkovskiy 83418

Motionsmotivering:

Det svenska beteskravet för mjölkkor är inte bara en djurskyddsregel, det är ett uttryck för svensk tradition, respekt för djurens välfärd och vår syn på ansvarstagande jordbruk. Enligt nuvarande lagstiftning ska mjölkkor under sommaren ha tillgång till bete minst sex timmar om dagen i minst två månader. Det är ett grundläggande krav för att djuren ska kunna utöva sina naturliga beteenden, något som vi svenska folket anser självklart och etiskt.

Men detta krav hotas. I takt med att EU:s marknadslogik pressar jordbrukare att konkurrera på sämre villkor förs allt fler diskussioner om att avskaffa eller urvattna det svenska beteskravet. Argumenten är ofta ekonomiska, att det kostar för mycket, att andra länder inte har samma regler och att svenska bönder hamnar i ett sämre läge. Flera stora aktörer inom lantbruksnäringen, inklusive LRF, har under 2020-talet signalerat en vilja att se över eller göra undantag från kravet.

Men att sänka våra djurskyddsnormer för att "harmonisera" med lägre EU-standarder är att överge det som gör svenskt lantbruk unikt och det svenska folket kommer inte att förlåta den som gör det.

Det svenska beteskravet är starkt förankrat i folkopinionen. Enligt flera opinionsundersökningar vill en överväldigande majoritet av konsumenterna att mjölk ska komma från kor som får gå ute på bete. Det är inte bara en etisk fråga, det handlar om förtroende för den svenska maten, för våra bönder och för djurskyddslagen.

Utöver detta har betesdrift stora positiva effekter på miljön, biologisk mångfald och kulturlandskapet. Öppna hagmarker, ängsblommor, fågelliv och levande bygder är resultatet av att kor får vistas utomhus. Att bevara beteskravet är därför också att försvara det svenska landskapet.

Sverigedemokraterna bör vara den tydligaste rösten för att bevara det svenska beteskravet, som ett uttryck för nationellt självbestämmande, respekt för djuren och svensk kultur.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna ska verka för att det svenska beteskravet för mjölkkor bevaras i sin nuvarande form.

att Sverigedemokraterna tydligt ska motsätta sig alla försök att luckra upp eller avskaffa kravet med hänvisning till EU eller marknadsanpassning.

att Sverigedemokraterna ska försvara svensk djurskyddslagstiftning som en nationell angelägenhet och som en del av vår svenska livsstil och kultur.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Msciwój Swigon för motionen. Sverigedemokraternas inriktning när det kommer till betet är att all politik ska syfta till att öka användandet av svenska betesmarker. Detta är viktigt av många skäl. När det kommer till de regleringar som finns rörande betet är det ett relativt nytt påfund, det infördes 1988 då i princip alla mjölkkor stod uppbundna stora delar av året. Även innan 1988 gick de flesta kor på bete sommartid men det fanns inget krav. Idag ser situationen för mjölkkor helt annorlunda ut, 80% av mjölkorna går i lösdrift, anläggningar som är otroligt mycket mer gynnsamma ur många perspektiv med framförallt djurskydd.

Beteskravet regleras av förordning. En förordning kan regeringen ändra vid behov utan riksdagens inblandning. Jordbruksverket i sin tur meddelar föreskrifter som preciserar förordningen. Det vore olyckligt att låsa fast en förordning i nuvarande form för all framtid; sedan den infördes 2019 har den ändrats nio gånger.

Svensk mjölkproduktion har haft många utmaningar sedan EU-inträdet och Sverige är det enda EU-land som minskat sin mjölkproduktion.

Idag har Sverige en självförsörjningsgrad på 70% avseende mejeriprodukter och för att nå 100 % behöver vi 125 000 fler mjölkkor. Tyvärr är trenden den motsatta. Sedan 1990 har antalet mjölkkor halverats. Det betas idag mindre på svenska betesmarker än vad som gjordes innan 1988 och svenskarna har aldrig konsumerat så mycket mjölk- och köttprodukter som kommer från andra länder som idag. Menar partiet allvar med att värna svensk primärproduktion behöver vi vända på varenda sten för att underlätta och minska regelbördan. En mjölkbonde har idag 862 regler att förhålla sig till. Sverigedemokraterna som var det mest populära partiet bland lantbrukarna 2022 kan inte ha en inställning att man under inga omständigheter ska kunna förändra regleringar som påverkar böndernas verksamhet.

Reglerna kring bete är en fråga som lyfts från branschen, detta då produktionen går ner när korna går ut på bete, behovet av veterinärvård ökar, hålla stängsel och hagar i skick är dyrt, tillgången på betesmark förhindrar expansion osv. Men det största problemet är att bonden inte får betalt för att ha djuren på bete då svenska konsumenter inte är beredda att betala vad det kostar att bedriva lantbruk enligt svensk lagstiftning.

Sverige är det enda land i EU som har ett beteskrav. Nuvarande EU-regler förhindrar ersättning för bete men en förändring är föreslagen för att möjliggöra detta men inget är klart. Det är positivt om EU nu ger en större möjlighet till nationellt bestämmande över ersättningar kopplade till djurskydd.

Partistyrelsen tycker att det är positivt med bete, men vill inte se en ordning där regelverket som i genomsnitt har förändrats varje mandatperiod låses fast. Det skulle allvarligt skada förtroendet för partiet bland en viktig väljargrupp.

Samtidigt som all Sverigedemokratisk politik ska syfta till att öka betet i Sverige behöver vi stå upp för att vi litar på att bonden gör det som är bra för djuren. Undersökningar visar samtidigt att över 90 % av svenska mjölkbönder skulle fortsätta med bete oavsett vilket regelverk som råder. Den mest alarmerande frågan när det kommer djurvälfaerden inom mjölknäringen är att vi än idag har ett alldeles för stort antal gårdar som håller kor fastbundna 10 månader om året. Sverigedemokraterna kommer arbeta målinriktat för att arbeta för att betet i Sverige ökar samtidigt som alla i näringen ska se det som framkomligt att investera i moderna anläggningar där kor kan gå fritt under optimala djurvälfaerdsförhållanden.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionens första att-sats

att avslå motionens andra att-sats

att anse den tredje att-satsen besvarad

LJ19 – Jag trivs bäst i öppna landskap

Motionär:

Ungsvenskarna

Motionsmotivering:

Sveriges djurvälstånd tillhör de bästa i världen och är en källa till nationell stolthet. Ett centralt inslag i detta är beteskravet för kor, som säkerställer att djur får möjlighet att utöva sitt naturliga beteende – att beta fritt på ängar och hagar. Beteskravet är inte bara en fråga om djurskydd, det är även avgörande för att bevara det svenska kulturlandskapet. Öppna landskap hålls levande genom betande djur, och utan dessa hotas både den biologiska mångfalden och vårt kulturarv.

Samtidigt ser vi nu hur denna ordning hotas från flera håll. Dels genom politiska förslag om att avskaffa beteskravet i konkurrensens namn, dels genom importerade slaktmetoder, såsom halal, som står i direkt konflikt med svenska värderingar om djurvälstånd. Dessa hot är både ideologiska och praktiska till sin natur, och kräver därför ett tydligt försvar av vår modell för djurhållning.

Att tillåta avsteg från svensk djurskyddslagstiftning – vare sig det sker genom EU-anpassning eller kulturell relativism – är oacceptabelt. Sverige ska ha rätt att själv besluta om sina djurskyddsregler, och dessa ska vila på svenska värderingar, inte på religiösa särkrav eller konkurrensvillkor dikterade av Bryssel.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna verkar för att beteskravet för kor bevaras i svensk lagstiftning.

att Sverigedemokraterna verkar för att Sverige står upp för sin rätt att behålla och utveckla ett starkt djurskydd även i strid med EU-regler.

att Sverigedemokraterna verkar för att all slakt i Sverige ska ske i enlighet med svensk djurskyddslag, utan undantag för religiösa metoder som innebär lidande för djuret.

att Sverigedemokraterna verkar för att verka för ett förbud av import samt export av religiöst slaktat kött som innebär lidande för djuret.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar Ungsvenskarna för motionen. Frågan om beteskrav regleras i förordning, dvs regeringen kan själva ändra utan riksdagens medverkan. Partistyrelsen är positiv till att bete fortsatt regleras.

EU i sig är inte ett hinder för ett starkt djurskydd; det är beteskravet ett bevis på. EU sätter en lägsta standard och sen kan vi ha nationella särkrav utöver dessa. Det har Sverige på många områden idag. Om dessa särkrav är för kostsamma och svenska bönder får avveckla sin verksamhet kommer mängden importerad mat med lägre djurskydd att öka. Sverige är ingen viktig exportör av livsmedel; ur ett globalt

perspektiv har vi lika stor påverkan på förmågan att föda jordens befolkning som vi har på klimatet, det handlar alltså om promille. Ska vi fortsatt ha nationella djurskyddskrav som överstiger EU:s krav måste således svenska konsumenter vara beredda att betala betydligt mer för svenskproducerade livsmedel om vi ska fortsätta ha en inhemsk produktion över tid. Den senaste tidens generella prisökningar på livsmedel och den debatten som följt ger inget sken av att någon tycker svensk mat är för billig och att det finns en outnyttjad betalningsvilja eller förmåga hos svenska folket. Det finns nu en öppning från EU där djurvälståndssättning för nationella särkrav föreslås, vilket är positivt. Frågan är hur detta ska finansieras. Om svenska bönder ska få full kostnadstäckning för de kostnader betet medför handlar det om flera miljarder årligen ifall vi ska vara självförsörjande på mejeriprodukter.

Det är idag inte tillåtet att slakta djur på ett sätt som strider mot djurskyddslagstiftningen i Sverige. Det innebär bland annat att alla former av religiösa slaktmetoder är förbjudna om inte djuren är bedövade innan slakt.

Partiet har bland annat genom motioner från ledamöterna i Miljö- och jordbruksutskottet under många år drivit frågan om religiös slakt samt produkter från sådan slakt i linje med det motionärerna anför. Vi kan konstatera att det inte är möjligt att förbjuda sådan import på grund av EU-regler.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

Migration och integration

MIG01 – Svenska språket ska gälla inom vård och omsorg – för trygghet, etik och arbetsmiljö

Motionär:

Sanda Henriksson (136439 – sanda.anton.henriksson@sd.se)

Medmotionär(er):

Agneta Kjaerbeck 100285

Motionsmotivering:

I Sverige ska man kunna lita på att den som arbetar i vården, skolan eller omsorgen pratar svenska – både i direktkontakt med omsorgstagaren och i den kommunikation som sker över dennes huvud.

Det handlar inte bara om att förstå varandra. Det handlar om trygghet, ansvar och respekt.

Många omsorgstagare inom funktionsstöd och äldreomsorg har förlorat förmågan att tala eller förstå. De är helt beroende av att personalen använder ett språk de känner sig trygga med.

Det språket måste i största möjliga mån vara svenska. Tyvärr ser vi hur detta allt oftare brister.

I Göteborg har det till exempel framkommit att personal på ett LSS-boende grovt brustit i sitt ansvar, vanvårdade utsatta människor samtidigt som de valde att prata andra språk än svenska under arbetstid – trots att de fullt ut behärskade svenska.

Brukarna förstod inte. De satt tysta, utestängda från samtal i sina egna hem.

Det här handlar inte om språkförbistringar. Det handlar om ovilja att använda svenska, trots att man kan. När personal börjar prata över huvudet på omsorgstagare, och interna grupperingar växer fram som använder egna språk, då går något sönder.

Tystnadskultur uppstår. Ledarskapet tappar kontrollen. Ansvar flyttas från det gemensamma till det informella.

Det är inte värdigt – inte för brukaren, inte för personalen, och inte för Sverige.

Vi har ett moraliskt ansvar att skydda dem som inte kan tala för sig själva. När svenska språket inte används i vården och omsorgens vardag, förlorar de mest utsatta sin möjlighet att förstå, att bli hörda och att känna trygghet.

Det handlar inte om ursprung. Det handlar om vilket ansvar man är beredd att ta i ett yrke som bygger på förtroende.

Svenska är grunden som binder oss samman. Det skapar tillit, förståelse, delaktighet och arbetsro.

När vi tillåter att svenska sätts åt sidan, öppnar vi också dörren för otrygghet, konflikter och isolering – både för brukare och för personal.

Förslag till beslut:

Vi föreslår att Landsdagarna beslutar att:

1. Partiet ska verka för att svenska språket används i all yrkesmässig kommunikation inom vård, omsorg och skola.
2. Nationella riktlinjer ska tas fram för att säkra språkets roll för trygghet, etik och arbetsmiljö.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen och håller med om att frågan om kunskaper i svenska inom vård och omsorg är viktig. Utredning *SOU 2024:78, Ett språkrav för språkutveckling* överlämnades i december 2024. Den lämnades på remiss den 27 december till den 4 april 2025. Där presenterades förslag på ny lagtext: Med relevant nivå av kunskaper i svenska språket i 3 kap. 3 e § socialtjänstlagen (2001:453) avses B2 enligt Gemensam europeisk referensram för språk.

Vad gäller andra att-satsen så driver partiet redan detta, inte minst lokalt. Partistyrelsen anser inte att Sverigedemokraternas inställning till det svenska språket behöver förtydligas ytterligare.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

MIG02 – Svenska språket som grund för likvärdig kommunal service

Motionär:

Teddy Nilsson (58404 – teddy.nilsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Den svenska välfärdsmodellen bygger på att medborgare och myndigheter kan kommunicera direkt och begripligt med varandra. Språket är bärande för rättssäkerhet, förtroende och jämlikhet i offentlig verksamhet. I takt med att antalet anställda inom kommunal verksamhet med bristande svenskkunskaper ökat, särskilt inom hemtjänst, skola, barnomsorg och LSS, har också risken för missförstånd och sämre servicekvalitet vuxit.

Det är inte värdigt att låta äldre i hemtjänsten, barn i förskolan eller funktionshindrade i omsorgen mötas av personal som inte fullt ut behärskar svenska språket. Detta riskerar både tryggheten och rättssäkerheten.

Sverigedemokraterna står för en tydlig språkpolitik där svenska är samhällsbärande. I Tidöavtalet slås fast att svenska språkrav ska skärpas. Det är därför naturligt att vårt parti verkar för att detta får genomslag i hela den kommunala förvaltningen, inte bara i formella myndighetsbeslut utan också i vardagskontakten med invånarna.

För att motverka språklig segregering och stärka sammanhållningen bör alla kommuner anta en språkpolicy som kräver godkända språktester för anställning inom verksamheter med direkt brukarkontakt, samt att svenska är huvudspråk i all intern och extern kommunikation.

Förslag till beslut:

Därav föreslår jag:

Att partiet verkar för att kommuner inför språkrav i all kommunal verksamhet där direktkontakt med medborgare förekommer, exempelvis inom skola, äldreomsorg, barnomsorg, funktionsstöd och individ- och familjeomsorg,

Att partiet verkar för att svenska ska vara det överordnade språket för all skriftlig och muntlig kommunikation inom kommunens verksamheter.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen och håller med om att frågan om kunskaper i svenska inom vård och omsorg är viktig. Utredning *SOU 2024:78, Ett språkrav för språkutveckling* överlämnades i december 2024. Den lämnades på remiss den 27 december till den 4 april 2025. Där presenterades förslag på ny lagtext: Med relevant nivå av kunskaper i svenska språket i 3 kap. 3 e § socialtjänstlagen (2001:453) avses B2 enligt Gemensam europeisk referensram för språk.

Enligt språklagen (2009:600) är det stadgat att svenska är huvudspråk i Sverige, den är per definition överordnad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

MIG03 – Obligatorisk samhällsintroduktion med värdegrundstest – värna svensk lag, demokrati och jämställdhet

Motionär:

Kent Svensson (112656 – kent.svensson@sd.se)

Medmotionär(er):

Christian Lindefjärd 60984

Motionsmotivering:

Bakgrund

Sverige har under lång tid haft en naiv hållning till integration. Man har trott att språkkurser och jobbcoacher ska räcka för att skapa delaktighet. Men sanningen är att många invandrare har kunnat ta del av våra rättigheter utan att någonsin fullt ut förstå – eller ens acceptera – våra grundläggande värderingar.

Vi har idag människor i landet som har bott här i tio år, men som fortfarande saknar elementär förståelse för demokrati, kvinnors rättigheter och svensk lag. Vissa respekterar religiös rätt mer än svensk rätt. Vissa anser att heder och klan står över individens frihet. Det är inte acceptabelt.

Sverige är ett västerländskt demokratiskt land. Det är inte förhandlingsbart.

Syfte

Att införa en obligatorisk samhällsintroduktion som avslutas med ett värdegrundstest innan någon får permanent uppehållstillstånd i Sverige. Det ska vara tydligt för den som vill bosätta sig här att man måste visa faktisk förståelse – och acceptans – för:

- Svensk lagstiftning och rättsstatens principer
- Demokratiska värden och individens rättigheter
- Jämställdhet mellan kvinnor och män
- Religionsfrihet – inklusive frihet från religion

Motivering

Det svenska medborgarskapet och permanenta uppehållstillstånd får inte bli ett administrativt kvitto – det ska vara ett tecken på tillhörighet och ansvar. Den som väljer Sverige måste också välja svenska värden.

Detta är ingen orimlig begäran. Många länder, särskilt i Europa, har redan motsvarande tester. Länder som Österrike, Schweiz, Danmark och Frankrike har insett att det inte räcker med språk – det krävs en grundläggande förståelse för hur samhället fungerar.

Att kräva detta är inte diskriminering – det är självrespekt.

Förslag till beslut:

Att en obligatorisk samhällsintroduktion införs för alla som söker permanent uppehållstillstånd.

Att samhällsintroduktionen avslutas med ett värdegrundstest där godkänt resultat krävs för beviljat uppehållstillstånd.

Att testet fokuserar på svensk lag, demokrati, jämställdhet och grundläggande rättigheter.

Att Sverige tydligt markerar att man inte kan få full tillgång till svenska rättigheter om man inte accepterar svenska värderingar.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för motionen. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om vikten av språkkunskaper samt förståelse och acceptans för den sekulära demokratin. Partiet har under lång tid drivit frågor kring samhällsintroduktion med fokus på jämställdhet, demokrati, religionsfrihet och svensk lagstiftning. Frågan hanteras också inom ramen för Tidöavtalet. Partiet avser fortsätta arbeta för en kravbaserad integrationspolitik även under nästa mandatperiod.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

MIG04 – Sverige behöver en värdegrundsbarometer – på riktigt

Motionär:

Kent Svensson (112656 – kent.svensson@sd.se)

Motionsmotivering:

I dagens Sverige saknas det vi allra mest behöver i integrationsdebatten: fakta.

Debatten har i årtionden präglats av känslor, förhoppningar och anekdoter. Politiker på vänsterkanten håller gärna upp ett exempel på en invandrare som blivit läkare – medan verkligheten i många förorter berättar en annan historia. Vi får höra att "alla människor har samma värderingar", samtidigt som hederskultur, kvinnoförtryck, antisemitism och klansystem breder ut sig.

Sanningen är: Vi vet inte. För vi vågar inte fråga.

Sverigedemokraterna har alltid slagits för att integration inte bara handlar om arbete och språk – utan om värderingar. Och värderingar är inte en detaljfråga – det är hela grunden för ett samhälle.

Därför föreslår vi införandet av en årlig värdegrundsbarometer.

Det handlar om att frivilligt och anonymt mäta värderingar bland invånare med utländsk bakgrund. Inte för att stigmatisera – utan för att förstå. För att kunna fatta kloka beslut, måste vi våga veta.

Vi talar om frågor som:

- Hur ser man på hederskultur, våld i religionens namn och kvinnors frihet?
- Tror man på yttrandefrihet, demokrati och religionsfrihet?
- Hur ser man på homosexuella, judar, kristna eller ateister?

Detta har tidigare mätts globalt, bl.a. i en banbrytande studie av Pew Research Center 2013. Den visade med all tydlighet att ursprung spelar roll. Värderingar formas inte i vakuum – de formas i kultur, religion och familj.

Det är därför vi måste våga mäta – här i Sverige. Hur ska vi annars veta om våra integrationsinsatser fungerar?

Vad vinner vi?

- Vi får fakta istället för floskler.
- Vi får möjlighet att rikta insatser dit de verkligen behövs.

- Vi slår hål på myten att "alla invandrare är lika" – något som varken stämmer i statistiken eller i verkligheten.

Integritet?

Ja – barometern ska vara anonym, frivillig och vetenskapligt förankrad. Men samhället har rätt att veta hur starkt de västerländska värderingarna står – och var de utmanas.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna driver frågan om att införa en årlig värdegrundsbarometer enligt denna motions intentioner, med Pew Research Centers undersökningar som förebild.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att värderingar spelar en central roll, särskilt när det gäller integration. En grundläggande utgångspunkt för oss har varit insikten om att människor inte byter värderingar enbart för att de byter mark under fötterna. Partiet har tidigare framhållit vikten av att kartlägga islamismen i Sverige och drivit frågan om att särskilt kartlägga Muslimska brödraskapets inflytande i landet. Partiet har tillsammans med regeringen har beslutat att bevilja fem miljoner kronor till World Values Survey (WVS) för att genomföra en ny undersökning om värderingar och sociala normer i Sverige, med särskilt fokus på utrikes födda. Därtill pågår en nära dialog med regeringen om att kartlägga islamismen och värderingar i Sverige, i linje med det motionären beskriver.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

MIG05 - Uteslut lagen som ålägger alla svenska kommuner att anordna en ceremoni en gång om året för att välkomna nya medborgare.

Motionär:

Gunilla Gomer (84717 - gunilla.gomer@sd.se)

Motionsmotivering:

Många kommuner har sina välkomstceremoni på svenska nationaldagen, den 6 juni. En stor del av nationaldagsfirandet upptas av medborgarcermonin, och ett stort fokus läggs på just denna ceremonin.

Enligt utlänningslagen : 29 §, 1 april 2015 infördes en lag som ålade alla kommuner i Sverige att anordna en medborgarskapsceremoni för nya svenska medborgare. Alla kommuner ska bjuda in de personer som är folkbokförda i kommunen och som under de senaste 18 månaderna blivit svenska medborgare. Ceremonin skall under högtidliga former välkomna de som fått svenskt medborgarskap. Kommunerna får bestämma själva hur ceremonin utformas, men den ska enligt lag anordnas minst en gång per år.

Kommunernas Ceremonier kring medborgarskap skall vara på frivillighets basis och inte ett lagkrav.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att lagkravet på kommunerna att hålla medborgarceremonier tas bort.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen har förståelse för motionärens ingångsvärden och de synpunkter som förs fram. Motionen hänvisar dock felaktigt till utlänningslagen. Bestämmelsen om medborgarskapsceremonier finns i *29 § lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap*.

Enligt bestämmelsen ska varje kommun minst en gång per år anordna en ceremoni för att högtidlighålla nya svenska medborgare. Till ceremonin ska kommunen bjuda in personer som är folkbokförda i kommunen och som under de senaste 18 månaderna fått svenskt medborgarskap på annat sätt än vid födsel och som inte tidigare bjudits in. Vid ceremonin ska innehållet i 1 § första stycket medborgarskapslagen förmedlas.

Lagen anger inte att ceremonin måste hållas på nationaldagen. Kommunerna har frihet att själva bestämma datum och utformning. Att många kommuner väljer den 6 juni är ett lokalt beslut och inte ett lagkrav.

Sverigedemokraterna arbetar för ett skärpt medborgarskap (*SOU 2025:1*) och ser ceremonin som en viktig symbolhandling för att markera medborgarskapets betydelse och värde.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen.

MIG06 - En sanningskommission om migrationspolitiken samt övergreppen mot olik tänkande

Motionär:

Mikael Strandman (56265 - mikael.strandman@sd.se)

Motionsmotivering:

Länge hade Sverige en migrationspolitik som skiljde sig från de allra flesta länders. Nivåerna av invandring låg på en mycket högre nivå än jämförbara länder och kraven var lägre. Under hela den tiden har många svenska medborgare velat ha minskad invandring, enligt SOM-institutets undersökningar, något år så många som två tredje-delar. Under mycket lång tid fanns således ett demokratiskt underskott.

Det offentliga samtalet var också mycket skevt, liksom medias skildringar av de som kritiserade den förda politiken. Det fanns ett högt pris för att ifrågasätta rådande ordning. Folk blev uthängda i media, även privatpersoner i strid mot god publicistisk sed. Kritiker förlorade arbeten eller sorterades ut i anställningsprocesser, även inom offentlig förvaltning. Myndigheter, SVT, SR, Svenska Kyrkan, fackföreningar, media, hela utbildningsväsendet inklusive universitet och högskolor, samfund, organisationer med mera drogs alla med i tidens galenskap.

Jörgen Huitfeldt, chefredaktör för Kvartal, beskriver i en artikel den 14 februari 2024 hur godtrogen hanteringen av asylärenden var för bara några år sedan och de allvarliga konsekvenser som det har fått för Sverige. Många människor har fått stanna i Sverige utan att vi säkert vet vilka de är. Huitfeldt efterlyser en sanningskommission om den förda migrationspolitiken, likt Sverige har haft inom andra områden där det är uppenbart att det offentliga Sverige har misslyckats, menar han. Han föreslår en granskning av tidsperioden 1980–2015.

Han skriver att journalister hindras att granska migrationspolitiken av myndigheters sekretess för enskilda ärenden. Detta hinder skulle undanröjas om man upprättar en sanningskommission. Vidare föreslår Huitfeldt att en panel av forskare och andra betrodda personer från Norge, Danmark och Finland bör ges uppdraget, eftersom få svenskar i ledande ställning är helt utan skuld eller kopplingar till ansvariga.

Jag anser också att en sanningskommission behövs. Den ska kartlägga den förda migrationspolitiken på alla nivåer i stat och kommun inklusive beslut på myndigheter. Skäl, bevekelsegrunder, underlag och argument ska beskrivas. Jag föreslår att sanningskommissionen ska utvidgas till att även kartlägga händelseförlopp, mediala strategier, vinklingar, undanhållanden och desinformation.

Dels är det viktigt att svenska folket för första gången får en riktig bild av vad som verkligen hände dessa konstiga årtionden, så att historien inte upprepas. Vem tog vilka beslut, vilka var skälen, mekanismerna och underlagen? Hur agerade media?

Varför ställdes inga kritiska frågor? Varför valde de sida? Jag har egna erfarenheter av att sverigedemokrater missgynnades på insändarsidor och drabbades av en nyhetsförmedling som inte var konsekvensneutral.

Dels är det viktigt att de som drabbats av den repression som skedde de här åren får upprättelse genom det erkännande det innebär att det uppmärksammas att de var orättvist behandlade och diskriminerade. Människor förlorade sina arbeten, sina anseenden och relationer, blev misshandlade och bespottade, hotades, frystes ut, trakasserades och i en del fall tog sina liv utan att få någon empati från samhället eller sin nästa.

Dels är det en del i ett ansvarsutkrävande. De ansvariga bör få stå till svars för den svåra situation som de har skapat, inte minst eftersom politiskt ansvarsutkrävande i Sverige är svagt, särskilt i denna fråga som systematiskt har sopats under mattan och som har haft en så lång och sorglig historia. Anständigheten kräver det. Men än viktigare är att svensk kultur idag har ett problematiskt drag, där konsensusökande kombineras med ängslighet och fördömande. Sanningskommissionen behövs för att stävja vår kulturs negativa effekter.

Förslag till beslut:

Landsdagarna ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en sanningskommission om den tidigare förda migrationspolitiken och händelseförloppet i samhället knutet till denna inklusive förföljelsen, kränkningarna och övergreppen mot de som motsatte sig denna i enlighet med intentionerna i motionen.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för engagemanget i frågan om behovet av att granska den tidigare migrationspolitiken och dess konsekvenser. Sverigedemokraterna delar bilden av att Sverige under lång tid förde en extrem migrationspolitik som fått långtgående negativa följder för samhället, och vi har länge varit den tydligaste rösten för en mer ansvarsfull linje. Vi är också väl medvetna om de svårigheter och den skeva behandling som många invandringskritiska röster utsattes för under denna tid.

Sverigedemokraterna har redan bidragit till att sanningen om den tidigare förda migrationspolitiken blivit känd. Genom vårt arbete har frågan förts upp på dagordningen och, genom Tidöavtalet, har en mer ansvarsfull politik kunnat genomföras. Därtill görs kontinuerliga utvärderingar av både lagstiftning och myndighetsutövning, vilket ger underlag för fortsatt reformarbete.

Sverigedemokraternas fokus ligger nu på att ta krafttag mot de problem som massinvandringen har skapat och att återupprätta trygghet, sammanhållning och välfärd.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

MIG07 – Försvar av svenska normer i offentlig verksamhet

Motionär:

Msciwoj Swigon (74231 – msciwoj.swigon@sd.se)

Medmotionär(er):

Petter Nilsson 69171

Leonid Yurkovskiy 83418

Henrik Mellström 56065

Britt Mari Canhasi 89179

Samuel Stephan 109507

Kent Svensson 112656

Motionsmotivering:

Sveriges offentliga verksamheter såsom skola, vård, kollektivtrafik och myndigheter ska vila på gemensamma samhällsnormer. Dessa normer har formats av ett västerländskt, kristet och demokratiskt arv, där fokus ligger på lagstyre, jämställdhet och samhällsansvar. Den offentliga sektorn är inte en arena för religiösa eller politiska markeringar. Den tillhör medborgarna inte den enskilda tjänstepersonens övertygelse.

I dag ser vi en tilltagande normalisering av främmande uttryck i offentlig tjänst: religiöst motiverad klädsel i klassrum och patientrum, bönestunder under arbetstid, symboler och flaggor kopplade till utländska konflikter och ideologier, allt inom verksamheter som finansieras av svenska skattebetalare.

Vi ser även hur vissa religiöst eller kulturellt betingade praktiker såsom religiöst särreglerad slakt och omskärelse av barn utan medicinsk grund tolereras eller indirekt understöds genom offentligt finansierade verksamheter eller tillsynsmyndigheter. Detta strider mot grundläggande svenska värderingar om individens kroppsliga integritet, djurskydd och neutralitet i vården.

Denna utveckling riskerar att urholka både opartiskheten i offentlig sektor och allmänhetens förtroende för myndigheter. Offentligt anställda ska inte uppfattas som företrädare för enskilda religioner eller ideologier. De representerar staten, folket och de svenska värderingarna inte en rörelse, en tro eller en kampanj.

För att värna ett enat samhälle och motverka parallella normsystem krävs ett tydligt nationellt regelverk som skyddar den offentliga sfären från främmande ideologisk och religiös påverkan.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna ska verka för att religiösa och politiska uttryck samt praktiker som är oförenliga med svenska normer inte ska förekomma i offentlig tjänsteutövning eller inom offentligt finansierade verksamheter,

att Sverigedemokraterna ska verka för ett nationellt regelverk som värnar svensk offentlighets opartiskhet och skyddar verksamheten från främmande ideologisk och religiös påverkan.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning om att offentlig förvaltning ska präglas av saklighet, opartiskhet och förtroende. Sverigedemokraterna har redan i flera riksdagsmotioner drivit frågan om stärkt neutralitet i offentlig tjänst och åtgärder mot myndighetsaktivism. Bland annat har vi föreslagit att uniforms bärande personal, såsom polis, inte ska bära religiösa eller politiska symboler i tjänsten.

Vi har även lyft frågan i debatt, exempelvis i debattartikeln *Stoppa aktivism på myndigheter*, där vi framhållit behovet av återinfört tjänstemannaansvar och skärpta regler mot politisk aktivism i förvaltningen. Konstitutionsutskottet betonar dessutom i betänkande 2024/25:KU23 att myndighetsaktivism, där tjänstepersoner agerar utifrån egna övertygelser i stället för gällande regelverk, riskerar att undergräva allmänhetens förtroende för staten. Ett tydligt exempel är Rikspolisstyrelsens beslut att tillåta religiösa huvudbonader i polisuniform, vilket Sverigedemokraterna tydligt markerat mot som oförenligt med principen om neutralitet.

Då motionens intentioner redan är en del av partiets politik och riksdagsarbete föreslår partistyrelsen att motionen anses besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

MIG08 - Inför en frivillig lojalitetsförklaring för nya naturaliserade medborgare

Motionär:

Rashid Farivar (109566 - rashid.farivar@sd.se)

Motionsmotivering:

Under de senaste årtiondena har Sverige tagit emot ett stort antal invandrare, varav många senare har beviljats svenskt medborgarskap. Svenskt medborgarskap är inte bara en administrativ status eller en resehandling; det är ett uttryck för en djup och ofrånkomlig lojalitet med Sverige och dess grundläggande värderingar.

Medborgarskapet innebär en rad rättigheter såsom rösträtt, skydd från den svenska staten, och tillgång till välfärdssystemet. Men med dessa rättigheter följer också viktiga skyldigheter. Bland dessa skyldigheter står lojaliteten gentemot Sverige, dess folk, dess lagar och dess demokratiska grundordning.

Många av dem som blir svenska medborgare genom naturalisering hyser en djup känsla av tacksamhet och lojalitet gentemot Sverige. Även många i den andra generationen med invandrarbakgrund bär på samma känsla. Dock saknas i dag en möjlighet att formellt och offentligt uttrycka denna lojalitet. Det finns ingen institutionell struktur som erbjuder ett frivilligt forum där nya medborgare kan avge en ed eller försäkran om lojalitet gentemot Sverige, likt det som finns i flera andra västerländska demokratier.

Detta utgör ett demokratiskt och symboliskt tomrum. I en tid präglad av ökade geopolitiska spänningar, religiös extremism och växande splittring i Europa och omvärlden, bör Sverige stärka medborgarskapets symbolvärde och tydliggöra vad det innebär att vara en del av den svenska nationen.

Att införa en frivillig lojalitetsförklaring för nya naturaliserade medborgare skulle ge varje individ som så önskar möjlighet att bekräfta sin vilja att stå upp för Sverige och dess värderingar. Samtidigt skulle det sända en tydlig signal om medborgarskapets betydelse och bidra till en starkare samhällsgemenskap.

Förslag till beslut:

Yrkande

Jag föreslår Landsdagarna besluta

att Sverigedemokraternas riksdagsgrupp får i uppdrag att verka för att Sverige inför en frivillig lojalitetsförklaring eller medborgared för den som beviljas svenskt medborgarskap genom naturalisering.

att denna försäkran ska vara frivillig, men kunna utföras i en formell och högtidlig kontext – exempelvis i anslutning till medborgarskapsceremonier – och tillhandahållas av en offentlig institution såsom Länsstyrelsen eller Migrationsverket.

att syftet med reformen ska vara att förstärka medborgarskapets värde, stärka svensk nationell identitet samt erbjuda ett konkret sätt att uttrycka lojalitet gentemot Sverige i en tid av osäkerhet, splittring och omprövning av västerländska värderingar.

Partistyrelsens yttrande:

Svenskt medborgarskap är redan i dag en stark och tydlig markering av tillhörighet till Sverige och de rättigheter och skyldigheter som följer med det. Medborgarskapets värde bör enligt partistyrelsens mening främst stärkas genom rättssäkra prövningar och skärpta krav på språkkunskaper, försörjning, vandel och faktisk integration. Sverigedemokraterna driver redan sådana frågor och ser dem som centrala för att tydliggöra medborgarskapets innebörd och ansvar.

Partistyrelsen delar dock motionärens uppfattning att medborgarskapet med fördel kan ges en tydligare högtidlig och identitetsbärande dimension. Under denna mandatperiod har regeringen tillsatt en utredning som bland annat kollat på frågan kring lojalitetsförklaring för nya medborgare. Trots att utredaren inte kom fram till ett behov av obligatoriska ceremonier kommer vi att i kommande förhandlingar verka för att pröva formerna för en mer högtidlig ordning kring medborgarskap, där även någon form av lojalitetsförklaring kan ingå. Mot denna bakgrund föreslår partistyrelsen att motionen med detta anses besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

MIG09 – Krav på referenser från etablerade svenska medborgare vid ansökan om medborgarskap

Motionär:

Terje Skaarnes (83728 – terje.skaarnes@sd.se)

Motionsmotivering:

Att bli svensk medborgare är inget självklart rättighet – det är ett privilegium och ett ansvar. Medborgarskapet är det yttersta uttrycket för att man tillhör ett samhälle, delar dess normer och vill bidra till dess fortlevnad. Tyvärr har Sverige under lång tid haft alltför låga krav för att bevilja medborgarskap. Det har lett till att människor som saknar grundläggande lojalitet, samhällsförståelse eller vilja till integration ändå har kunnat bli svenska medborgare.

Att lära sig språket, följa lagen och uppfylla formella krav är viktiga delar. Men det räcker inte. Integrationen måste också omfatta social förankring, kulturell anpassning och ett aktivt ansvarstagande. Därför bör det införas ett krav på att den som ansöker om svenskt medborgarskap måste åberopa referenser från minst två olika, etablerade och integrerade svenska medborgare. Dessa personer ska gå i god för att sökanden delar grundläggande svenska värderingar och har visat vilja att bli en del av samhället.

Med en etablerad och integrerad referensperson avses en svensk medborgare som varit folkbokförd i Sverige under minst tio års tid, är fri från kriminalitet och som genom arbete, föreningsengagemang eller annan aktiv samhällsnärvaro har visat sig vara en del av det svenska samhället.

Kravet ska gälla alla – oavsett om man invandrat som asylsökande, anhörig eller som EU-medborgare. Medborgarskapets värde måste återupprättas. Det ska inte kunna delas ut utan att någon annan i samhället också är beredd att ta ett visst ansvar genom sin rekommendation. På så vis skapas både incitament till verklig integration och ett socialt ansvarstagande kring medborgarskapets betydelse.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna ska verka för att svenskt medborgarskap endast ska kunna beviljas personer som kan uppvisa minst två referenser från olika, väletablerade och integrerade svenska medborgare,

att med etablerad och integrerad svensk medborgare i detta sammanhang avses en person som varit folkbokförd i Sverige i minst tio år, är ostraffad och deltar aktivt i samhället genom arbete, föreningsliv eller annan likvärdig verksamhet.

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraterna driver redan en politik för att skärpa kraven för svenskt medborgarskap genom språkrav, kunskapsprov, lojalitet och självförsörjning. Motionens förslag om att införa ett obligatoriskt krav på två referenser från etablerade svenska medborgare skulle däremot riskera att undergräva rättssäkerheten. Bedömningen av vem som ska beviljas medborgarskap är en uppgift för myndigheter och utbildade handläggare, inte för enskilda privatpersoner. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att medborgarskapet måste återfå sitt värde, men menar att vägen framåt är tydliga och lagstadgade krav som kan prövas rättssäkert. Mot denna bakgrund föreslår partistyrelsen att avslå motionen.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen.

MIG10 – Inför skydd för svenska flaggan i grundlagen – vår nations symbol är inte förhandlingsbar

Motionär:

Kent Svensson (112656 – kent.svensson@sd.se)

Medmotionär(er):

Christian Lindefjärd 60984

Per Carlberg 19005

Motionsmotivering:

Bakgrund

Den svenska flaggan är mer än bara ett stycke tyg. Den är symbolen för vårt land, vårt folk, vår historia och vår gemenskap. Den representerar friheten, självständigheten, kulturen och det svenska folkets demokratiska suveränitet.

I andra länder är detta självklart. I Frankrike, USA, Polen, Danmark och flera andra länder finns redan lagar eller konstitutionella skydd som slår fast att nationens symboler är heliga – inte i religiös bemärkelse, utan som en manifestation av det gemensamma vi.

Men i Sverige kan den svenska flaggan brännas, hånas eller användas i förnedrande politiska syften – utan att samhället ingriper. Detta är ovärdigt. Den som bränner vår flagga, bränner inte bara ett tygstycke – utan trampar på hela folkets gemensamma kännetecken.

Det är dags att sätta ner foten.

Syfte

Att skydda den svenska flaggan i grundlagen och förbjuda offentliga handlingar som uttrycker vanvördnad eller förakt mot denna symbol.

Motivering

Sveriges grundlagar bör inte bara reglera maktens ramar – de bör också uttrycka det vi som nation håller för heligt. Vår flagga är en av de starkaste symbolerna för svensk enhet och kontinuitet. Den vajar över våra skolor, våra domstolar, våra idrottsarenor och våra soldaters gravar.

Att inte skydda flaggan är att låta vår nationssymbol reduceras till ett slagträ för dem som föraktar vårt land. Det är att ge fritt spelrum åt extremister, samhällsomstörtare och identitetsförnekare.

Om vi inte respekterar vår egen flagga – varför skulle någon annan göra det?

Att införa ett konstitutionellt skydd för flaggan är inte odemokratiskt – det är en försvarshandling för vår demokrati.

Förslag till beslut:

Att den svenska flaggan och dess symbolik ska ges konstitutionellt skydd i Regeringsformen.

Att det införs ett särskilt lagstöd mot offentliga handlingar som skändar, bränner eller vanhedrar flaggan.

Att det utreds hur svensk lagstiftning kan ta inspiration från andra länder med starkt symbolskydd, såsom USA, Polen och Frankrike.

Att svensk offentlig förvaltning ges skyldighet att respektera och vårda flaggan i alla sammanhang.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för engagemanget i frågan om den svenska flaggan – en av våra främsta nationella symboler och ett synligt uttryck för vårt folks gemenskap, historia och demokratiska suveränitet. Sverigedemokraterna har länge drivit på för att flaggan ska ges större respekt och en tydligare reglering i lagstiftningen, bland annat genom att modernisera 1982 års flagglag med bestämmelser för hur och när flaggning ska ske, vilka flaggor som får användas på offentliga flaggstänger och hur offentliga organ ska förhålla sig till nationsflaggan på ett enhetligt och värdigt sätt.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att den svenska flaggan bör ges ett starkare skydd, men bedömer att detta lämpligast sker genom en uppdaterad och utökad flagglag samt tydligare tillämpning av befintlig grundlag, snarare än ett nytt uttryckligt skydd i regeringsformen. Ett grundlagsskydd riskerar att bli svårt att utforma utan att samtidigt påverka yttrandefrihetens omfattning, vilket kräver en bredare grundlagsöversyn. Frågan om stärkt flaggskydd ingår redan i partiets riksdagsarbete, och yrkande 1 föreslås därför anses besvarat.

Förslaget om ett särskilt lagstöd mot skändning, bränning eller vanheder av flaggan är i linje med partiets värderingar om respekt för nationella symboler. Samtidigt måste ett sådant lagstöd utformas med noggrann avvägning mot yttrandefrihetsgrundlagarna och risken för att åsiktsyttringar som inte är avsedda att vanhedra nationen ändå kriminaliseras. Partistyrelsen är positiv till att utreda detta vidare inom ramen för arbetet med en moderniserad flagglag, och föreslår därför att yrkande 2 anses besvarat.

Partistyrelsen är positiv till att ta intryck av andra länders lagstiftning, såsom USA, Polen och Frankrike, vid en reform av flagglagen. Detta är redan en del av den analys vi driver i riksdagen, varför yrkande 3 kan anses besvarat.

Vi delar motionärens syn på att svensk offentlig förvaltning ska ha en skyldighet att respektera och vårda flaggan i alla sammanhang. Detta överensstämmer med vår politik om att offentliga organ ska uppträda neutralt och värdigt, och detta bör fastställas i en uppdaterad flagglag. Yrkande 4 föreslås därför anses besvarat.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

MIG11 – Krav på medborgarskap vid förtroendeuppdrag

Motionär:

Lars Larsson (63194 – lars.larsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Den svenska demokratin får inte stagnera. Därför är det vårt ansvar att fortsätta utveckla det demokratiska arv som vi har fått arva av våra förfäder. För vårt system är verkligen inte perfekt. En sådan tydlig lucka är att vi har öppnat upp för invånare som saknar medborgarskap att erhålla förtroendeuppdrag i kommunala och regionala församlingar.

Det svenska medborgarskapet behöver komma med tydliga rättigheter och skyldigheter. För när man erhåller ett svenskt medborgarskap så ingår man i en gemenskap. En gemenskap som vi behöver värna och försvara.

För paradoxen med dagens system är att du inte behöver ha ett medborgarskap för att få vara med och styra vårt samhälle. Något som på sina håll potentiellt skulle innebära att människor som inte formellt sätt tillhör den svenska gemenskapen kan styra landet i en negativ riktning som strider mot svenska värderingar.

För att stärka det svenska medborgarskapets värde behöver vi således inte bara knyta medborgarskapet till rösträtt utan till rätten att få inneha politiska förtroendeuppdrag

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att det införs krav på medborgarskap för att få erhålla politiska förtroendeuppdrag.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter en principiellt viktig fråga om kopplingen mellan medborgarskap och möjligheten att inneha politiska förtroendeuppdrag. Sverigedemokraterna delar uppfattningen att det svenska medborgarskapet måste ges en starkare ställning och att det ska vara förknippat med både rättigheter och skyldigheter.

Frågan är dock redan en etablerad del av partiets politik. I kommittémotion 2020/21:687 *Några valfrågor* i delen om medborgarskap framhöll vi att rösträtt och valbarhet till riksdag, region- och kommunfullmäktige ska vara förbehållet svenska medborgare. Medborgarskapet ska innebära en självklar samhörighet med Sverige och vara en grund för både demokratin och den nationella identiteten.

Mot denna bakgrund konstaterar partistyrelsen att motionens intentioner redan är tillgodosedda genom befintliga ställningstaganden.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

MIG12 – Begränsa och förebygga möjligheter till infiltration

Motionär:

Ted Nyberg (155193 – ted.nyberg@sd.se)

Motionsmotivering:

Sveriges nationella självbestämmande och demokratiska beslutsfattande är beroende av en statsförvaltning och en politisk ledning som står orubbligt lojal gentemot svenska folkets intressen. I en tid där allt fler rapporter pekar på försök till infiltration i svensk statsförvaltning, både från kriminella nätverk och främmande makter, krävs nya åtgärder för att säkra institutionernas integritet.

Syftet med denna motion är att begränsa och förebygga möjligheter till infiltration i svensk riksdag och regering, genom att införa skärpta krav på nationell förankring för dem som innehar de högsta politiska uppdragen i landet.

Det är inte längre någon hemlighet att organiserad brottslighet har försökt påverka beslut och verksamhet på kommunal och regional nivå genom infiltration. Samtidigt har svenska säkerhetstjänster vid upprepade tillfällen varnat för att auktoritära stater bedriver påverkansoperationer mot Sverige, med mål att skapa instabilitet eller styra politiska processer. Dessa hotbilder understryker behovet av att stärka det förebyggande arbetet även vad gäller personella säkerhetsrisker inom politiken.

Att en person är svensk medborgare är i sig inte längre en tillräcklig garant för nationell lojalitet, särskilt i en tid där dubbelt medborgarskap är vanligt och där kulturell och språklig tillhörighet kan vara mer splittrad än förenande. När en eller båda föräldrar är födda i ett annat land, särskilt om personen har starka band dit, ökar risken för att lojaliteten kan delas – eller i värsta fall styras utifrån.

För att möta dessa utmaningar krävs ett tydligare skydd kring de allra högsta positionerna i vår statsledning. Den som sitter i Sveriges riksdag, leder ett departement eller förväntas representera nationen i egenskap av statsminister måste stå så nära det svenska folket som möjligt – historiskt, kulturellt och identitetsmässigt.

Detta handlar inte om att misstänkliggöra individer, utan om att ta ansvar för att skydda vår demokrati. Ett krav på att båda föräldrar ska vara födda i Sverige är ett enkelt, tydligt och objektivt kriterium för att säkerställa att de mest avgörande politiska uppdragen i landet endast innehas av personer med djup förankring i svensk nationell kontext. Det är ett krav som stärker folkets förtroende för att deras företrädare representerar just dem – och ingen annan.

Detta är inte ett kontroversiellt förslag. Flera länder har liknande eller snarlika krav för att skydda sina högsta institutioner från påverkan utifrån. I USA måste presidenten vara född i landet och vara "natural born citizen". I Australien är det förbjudet att vara parlamentsledamot om man har dubbelt medborgarskap. Österrike, Tyskland och Frankrike har alla olika former av krav på att vissa offentliga eller militära tjänster endast kan innehas av medborgare utan dubbelt medborgarskap. I Storbritannien

gäller särskilda regler där endast medborgare från Storbritannien eller vissa utvalda länder får arbeta inom känsliga delar av statsförvaltningen. Dessa exempel visar att det är fullt rimligt för en suverän nation att ställa krav på stark nationell förankring vid tillsättning av landets mest inflytelserika politiska uppdrag.

Förslag till beslut:

Med anledning av detta föreslår jag, Ted Nyberg :

- Att Sverigedemokraterna utreder möjligheten att införa ett krav på att båda föräldrar måste vara födda i Sverige för att en person ska kunna vara riksdagsledamot, inkluderande statsråd och statsminister, samt inneha högre befattningar med direkt politiskt ansvar inom riksdag och regeringskansli,
- Samt att Sverigedemokraterna sedan driver en sådan politik om det framtagna underlaget visar sig positivt.

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraterna tackar motionären för engagemanget i frågan om infiltration och otillbörlig påverkan. Frågan är angelägen. Däremot anser partistyrelsen att de åtgärder som motionären föreslår inte är ändamålsenliga.

Ett krav på att båda föräldrar ska vara födda i Sverige för att kunna inneha högre politiska uppdrag riskerar att skapa orimliga gränsdragningar och stänga ute personer som är fullt lojala mot Sverige och dess folk. Lojalitet och förankring kan inte säkert utläsas ur härstamning, utan måste säkerställas genom andra mekanismer.

Sverigedemokraterna driver redan frågor som stärker skyddet mot infiltration och otillbörlig påverkan, bland annat genom skärpta säkerhetsprövningar, krav på bakgrundskontroller, förstärkt säkerhetsskyddslagstiftning och en starkare kontroll av dubbelt medborgarskap i känsliga befattningar. Detta är verkningsfulla verktyg för att förebygga påverkan utifrån utan att införa diskriminerande härkomstkrav.

Partistyrelsen menar därför att motionens förslag inte bör ligga till grund för partiets politik.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen.

MIG13 – För en neutral uniformerad tjänstemannaroll

Motionär:

Teddy Nilsson (58404 – teddy.nilsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Sverige har en lång tradition av en opolitisk, objektiv och rättssäker offentlig tjänstemannakår. Detta har i synnerhet gällt statens uniformerade representanter såsom polis, kriminalvård, tull, räddningstjänst och försvarsmakt. Dessa yrkesgrupper utgör en förlängning av statens maktmonopol, och med det följer ett särskilt ansvar: att bemöta alla medborgare med fullständig neutralitet, saklighet och utan åsiktsbaserad signalering.

På senare år har det dock blivit allt vanligare att uniformerade tjänstemän i vissa fall med myndighetsledningens välsignelse, uttrycker sig i form av ideologiska kampanjbudskap, bär symboler för olika rörelser, eller deltar i manifestationer som inte är direkt kopplade till myndighetens kärnuppdrag. Detta riskerar att urholka förtroendet för rättsstaten, skapa upplevelser av partiskhet och bana väg för aktivistiska tendenser inom maktutövning.

Vi sverigedemokrater har i tidigare motioner uppmärksammat behovet av neutralitet inom polisens uniformering, särskilt rörande religiösa symboler. Det finns nu anledning att bredda denna politik till att omfatta alla statliga uniformerade myndigheter, samt att rikta fokus mot den övergripande tjänstemannarollen, både i yttre symbolbruk och i kommunikativ tjänsteutövning.

Medborgarnas förtroende för rättsstaten förutsätter att makten upplevs som neutral och opartisk.

Politisk eller ideologisk signalering, även subtil sådan, inom uniformerad tjänsteutövning kan skapa en upplevd partiskhet, särskilt i utsatta lägen.

Bristen på nationella riktlinjer gör att olika myndigheter tillåter olika grader av symbolbruk och åsiktsyttringar, vilket skapar otydlighet, ojämlikhet och rättsosäkerhet.

Det finns i dagsläget inget samlat nationellt regelverk som klargör gränsdragningen mellan privat övertygelse och professionell neutralitet i tjänsten.

Förslag till beslut:

Därav yrkar jag

Att partiet ska verka för att staten utreder och tydliggör vad den neutrala tjänstemannarollen innebär inom statens uniformerade myndigheter, inklusive vilka uttryck som bör anses oförenliga med tjänsteutövningens krav på opartiskhet.

Att partiet verkar för ett införande av ett nationellt regelverk eller att riktlinjedokument tas fram för att säkerställa att alla uniformerade myndigheter omfattas av samma krav på politisk, ideologisk och religiös neutralitet, såväl i symbolbruk som i kommunikativ tjänsteutövning.

Att partiet verkar för att det i lagen förtydligas att symboler och budskap som inte är en del av myndighetens officiella identitet inte får bäras i tjänsten, såvida inte lagstiftaren uttryckligen beslutat om undantag.

Att partier verkar för att berörda myndigheter förses med tydliga etiska och juridiska moment kring tjänstemannarollens neutrala grundprinciper.

Att partiet verkar för att statens inre tillsyn av dessa myndigheter i avseende ideologiska avsteg från professionell opartiskhet, inför en möjlighet att anmäla brott mot tjänstemannaneutralitet på ett rättssäkert sätt.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att statens uniformerade myndigheter ska präglas av strikt neutralitet och att politisk, ideologisk och religiös signalering i tjänsten riskerar att undergräva medborgarnas förtroende för myndigheternas opartiskhet.

Sverigedemokraterna har i flera riksdagsmotioner redan lyft behovet av stärkt neutralitet inom uniformerad tjänsteutövning och åtgärder mot myndighetsaktivism. Vi har bland annat framhållit att uniforms bärande personal, såsom polis, inte ska bära religiösa eller politiska symboler i tjänsten, och att likvärdiga krav bör gälla för samtliga statliga uniformerade myndigheter.

Konstitutionsutskottet understryker i betänkande 2024/25:KU23 att myndighetsaktivism där tjänstepersoner agerar utifrån egna övertygelser i stället för gällande regelverk kan skada förtroendet för förvaltningen. Detta är en bedömning som vi delar, och som ligger i linje med vårt tidigare arbete för återinfört tjänstemannaansvar och nationellt enhetliga regler om neutralitet.

Eftersom motionens intentioner redan är en integrerad del av partiets politik och riksdagsarbete, samt ligger i linje med tidigare behandlade motioner om neutralitet i offentlig tjänst, anser partistyrelsen att motionen är besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

MIG14 – Filosofi som särskild integrationsåtgärd för vuxna nyanlända

Motionär:

Benjamin Albertsson (96106 – benjamin.albertsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Effektiv integration handlar om mer än att tillägna sig språk och fakta – den kräver även förståelse för samhällets värderingar, demokratiska principer och förmåga till självständig reflektion. I dag erbjuds nyanlända främst språkundervisning och samhällsinformation, men det saknas ofta djupare forum för reflektion kring etik, normer, ansvar och individens roll i det svenska samhället.

Genom att använda filosofi som en särskild integrationsåtgärd, till exempel i fristående utbildningar, studiecirklar, introduktionsprogram eller särskilda integrationskurser för vuxna, kan man skapa möjligheter för vuxna nyanlända att tillsammans diskutera och analysera grundläggande värderingar, rättigheter och skyldigheter. Filosofiska samtal utvecklar det kritiska tänkandet, stärker reflektionen kring demokrati, frihet och ansvar samt bygger broar mellan olika bakgrunder.

Denna integrationsåtgärd kan anpassas till flera olika utbildningssammanhang utanför SFI, såsom i medborgarkurs, etableringskurser, studieförbund och kommunala integrationsprogram. På så vis kan fler nyanlända ta del av verktyg för självständig analys, djupare förståelse för samhället och ömsesidig dialog, oavsett språknivå.

Förslag till beslut:

Jag yrkar att Sverigedemokraternas landsdagar beslutar:

Att Sverigedemokraterna verkar för att filosofi och filosofiska samtal om etik, demokrati, frihet och ansvar används som en särskild integrationsåtgärd utanför SFI, till exempel inom studieförbund, etableringsprogram och kommunala integrationsinsatser.

Att Sverigedemokraterna verkar för att Skolverket, Folkbildningsrådet och andra relevanta myndigheter får i uppdrag att ta fram material och riktlinjer för filosofi som integrationsverktyg i olika vuxenutbildningar och integrationsprogram.

Att Sverigedemokraterna verkar för att utbildare och ledare inom integration ges möjlighet till fortbildning i att leda filosofiska samtal anpassade för vuxna nyanlända.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för motionen. Partistyrelsen delar uppfattningen att effektiv integration handlar om mer än språk och fakta. Det finns ett antal

integrationspolitiska mål som förhandlats fram via Tidösamarbetet³. Inom ramen för dessa mål ligger också mål för social och kulturell integration såväl som demokratisk integration. Motionärens övergripande önskemål torde därigenom vara tillgodosedda.

Partistyrelsen föreslår landsdagarna 2025

att anse motionen besvarad.

---

³ <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/integration/mal-for-integration/>

MIG15 – Förbud mot statlig och kommunal finansiering av verksamheter som motverkar svensk identitet

Motionär

Kent Svensson (112656 – kent.svensson@sd.se)

Medmotionär(er)

Christian Lindefjärd 60984

Per Carlberg 19005

Motionsmotivering

Bakgrund

Under decennier har skattemedel kanaliserats till organisationer och projekt vars syfte – uttalat eller i praktiken – varit att motverka svensk kultur, historia och nationell sammanhållning.

Vi har sett hur föreningar som förr bar upp civilsamhället, ersatts av bidragsberoende identitetspolitiska rörelser, vars främsta verksamhet tycks vara att skuldbelägga majoritetsbefolkningen, undergräva förtroendet för det svenska samhället och splittra människor i grupper utifrån etnicitet, kön, religion eller sexuell läggning.

Det är inget annat än statlig och kommunal självskadepolitik.

Det är inte statens uppgift att stödja sin egen upplösning. Det är inte kommunens roll att finansiera verksamheter som underminerar dess grundläggande värden.

Syfte

Att införa ett förbud mot statlig och kommunal finansiering av organisationer, föreningar, studieförbund och projekt som i handling eller ideologi motverkar svensk identitet, kultur och nationell gemenskap.

Motivering

Sverige är ett land – inte ett experiment. Svensk identitet är inte en åsikt bland andra – den är själva grunden för det samhälle vi alla lever i.

Skattepengar ska gå till vård, skola, trygghet och gemensamma intressen – inte till att stödja föreningar som kallar Sverige rasistiskt, svenska traditioner för förtryckande eller som aktivt motverkar integration genom att förstärka utanförskap och klankultur.

Det är dags att dra en gräns.

Vi måste kunna säga att den som vill förstöra inte har rätt att göra det med folkets pengar.

Yrkande

Att det införs ett nationellt förbud mot statlig och kommunal finansiering av verksamheter som motverkar svensk identitet och nationell sammanhållning.

Att detta gäller föreningsstöd, projektbidrag, studieförbundsfinansiering och andra former av offentlig finansiering.

Att en särskild granskning införs för att identifiera ideologiskt eller praktiskt samhällsupplösande verksamheter.

Att offentlig finansiering endast ges till verksamheter som respekterar Sveriges demokratiska grund, kulturarv och nationella identitet.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen instämmer med motionärens problembeskrivning av de offentliga medel som hanteras på ett oansvarsfullt sätt i den kommunala sektorn. Vi ser positivt till ökad reglering för att motverka identitetspolitik och ogynnsamma prioriteringar av offentliga medel. Skattebetalarna ska inte behöva finansiera svenskfientlighet. Sverigedemokraterna driver för en ansvarsfull hantering av skattebetalarnas pengar och kommer fortsätta driva det framöver.

Tillsammans med regeringen har partiet förhandlat fram demokrativillkor för statlig bidragsgivning till civilsamhället. Villkoren innebär att en organisation måste uppfylla grundläggande demokratiska värderingar för att kunna beviljas och behålla stöd. I proposition 2023/24:119 Statens stöd till trossamfund och civilsamhället – enhetliga och rättssäkra villkor framgår att avsikten är att även kommuner och regioner ska tillämpa villkoren vid sin bidragsgivning. Demokrativillkoren är därmed avsedda att bli normerande för all offentlig bidragsgivning, och kommunerna kan redan i dag tillämpa dem i sin bidragsgivning till civilsamhället. Om demokrativillkoren inte får den normerande verkan som anges i propositionen framgår det vidare att en nationell lagstiftning om demokrativillkor kan bli aktuell för all offentlig bidragsgivning.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

MIG16 – Skärp språkraven för offentliga tjänster – välfärden kräver förståelse

Motionär:

Kent Svensson (112656 – kent.svensson@sd.se)

Medmotionär(er):

Christian Lindefjärd 60984

Motionsmotivering:

Bakgrund

Språket är mer än bara ord. Det är det bärande fundamentet för hela vår samhällsgemenskap. I en välfärdsstat som Sverige, där stora delar av befolkningen har kontakt med offentlig sektor i känsliga situationer – inom vården, skolan, äldreomsorgen, rättsväsendet – måste kommunikationen vara glasklar.

Trots detta har det under de senaste decennierna skett en urholkning av kraven på språklig kompetens inom offentlig sektor. Det har blivit viktigare att fylla vakanta tjänster än att säkerställa att den som får jobbet faktiskt kan uttrycka sig korrekt – både muntligt och skriftligt – på svenska.

Resultatet är att patienter inte förstår sin vårdgivare, att äldre blir otrygga, att barn inte får tillräckligt språkligt stöd i skolan, och att rättssäkerheten hotas i mötet mellan medborgare och myndighet.

Syfte

Att tydligt slå fast att god svenska i tal och skrift ska vara ett krav för anställning inom offentlig sektor – oavsett tjänstens karaktär.

Motivering

Den svenska välfärden bygger på förtroende, begriplighet och tydlig kommunikation. Det gäller både mellan medborgare och tjänstepersoner, men också inom myndigheter och verksamheter där det är avgörande att information når fram utan missförstånd.

Att sänka språkraven är att sänka kvaliteten. I längden riskerar det att leda till sämre vård, sämre undervisning, sämre myndighetsutövning – och ett allt större avstånd mellan folk och stat.

Den som arbetar i offentlig sektor representerar inte bara sin arbetsgivare – utan också Sverige. Det ska märkas.

Det handlar inte om att diskriminera någon, utan om att ställa rimliga krav i ett land där det officiella språket är svenska. Det är en självklarhet i andra länder – det ska vara en självklarhet här.

Förslag till beslut:

Att kravet på god svenska i tal och skrift införs för samtliga offentliga tjänster, inklusive inom vård, omsorg, skola, myndigheter och förvaltning.

Att detta krav ska gälla oavsett anställningsform (fast, visstid, vikariat eller bemanning).

Att språkravet även ska kunna verifieras genom språktest där så anses lämpligt.

Att språkravet ses som en kvalitetsfråga – inte som en integrationsfråga.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionärerna för motionen. Partistyrelsen delar motionärernas inställning till språkrav för offentliga tjänster och partiet har drivit denna fråga under lång tid. Språkrav är absolut en kvalitetsfråga, inte en integrationsfråga, i detta sammanhang. Frågan hanteras inom ramen för Tidöavtalet där en utredning tillsattes 2023. Utredningen föreslår bland annat att det införs ett språkrav i socialtjänstlagen som handlar om att socialnämnden och verksamhet som utför en kommuns uppgifter, ska arbeta för att den personal som genomför insatser i socialtjänstens omsorg om äldre har en nivå av kunskaper i svenska språket som är relevant för insatserna. Partiet vill gå än längre och säga upp personal som inte når upp till kraven. Motionärens förslag ryms inom partiets befintliga politik och partistyrelsen anser därav motionen som besvarad.

Partistyrelsen föreslår landsdagarna 2025

att anse motionen besvarad.

MIG17 – Skydd mot religiöst tvång och parallella samhällsstrukturer i Sveriges kommuner

Motionär:

Mikael Strandman (56265 – mikael.strandman@sd.se)

Medmotionär(er):

Pia Sterner 147643

Motionsmotivering:

Sverige är ett sekulärt och demokratiskt land där svensk lag gäller – för alla, utan undantag. Tyvärr ser vi att vissa invandrade kulturer och religiösa traditioner försöker etablera sig vid sidan av vårt samhällssystem. Detta sker i form av parallella rättssystem, hederskultur, religiöst betingat kvinnoförtryck och social kontroll, ofta kopplat till en fundamentalistisk tolkning av islam.

I Sveriges kommuner finns oroande tecken på att vissa grupper påverkas av dessa normsystem, särskilt unga flickor som begränsas i sin vardag genom klädkrav, kontroll av umgänge och hot om utfrysning eller våld vid avvikelser. Detta kan inte tolereras i Sverige. Kommuner har ett ansvar att sätta tydliga gränser.

Den svenska modellen bygger på frihet, jämställdhet och rättssäkerhet. Dessa värden måste försvaras mot alla försök att införa normsystem som strider mot dem. Att agera nu är att visa respekt för de många invånare – inklusive invandrare – som faktiskt vill leva i ett fritt och svenskt samhälle.

Förslag till beslut:

1. Att samhället intensifierar sitt arbete mot religiöst och kulturellt förtryck, med fokus på att identifiera och hjälpa barn och unga som riskerar att styras av parallella samhällsstrukturer.
2. Att skolor och ungdomsverksamheter i kommuner får i uppdrag att främja svenska värderingar, stärka individens rätt till frihet, och tydligt markera mot påtryckningar att följa religiösa klädkoder eller regler.
3. Att socialtjänsten får ett särskilt uppdrag att kartlägga och hantera hedersrelaterade och religiösa maktstrukturer, inklusive så kallade informella råd (shariaråd) eller religiös skiljedom, som underminerar svensk lag.
4. Att kommuner i samverkan med polis, skola och civilsamhälle åläggs att utveckla en lokal handlingsplan mot parallella samhällsstrukturer och religiös extremism, med tydligt ansvarsfördelade åtgärder.

5. Att kommuner åläggs att tydligt kommunicera att svenska lagar, normer och värderingar gäller för alla som lever här – oavsett ursprung, tro eller kultur.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionärerna för motionen. Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning till fullo. Inom ramen för Tidösamarbetet pågår ett arbete som tar sikte på att komma tillrätta med de parallella samhällsstrukturerna som tillåts växa fram. Sverigedemokraterna har också varit drivande och delaktiga i att ta fram ett nytt politiskt delmål för att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck. Ett exempel på åtgärd är att samtliga länsstyrelser⁴ fått i uppgift att utveckla regionala resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Det pågår således ett intensivt arbete inom dessa frågor på flera nivåer både inom myndigheter och på kommunal nivå.

Partistyrelsen föreslår landsdagarna 2025

att anse motionen besvarad.

---

⁴ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/08/starkt-insats-mot-hedersrelaterat-vald-och-fortryck/>

MIG18 – Skärpt reglering av arbetskraftsinvandring

Motionär:

Ungsvenskarna

Motionsmotivering:

Under de senaste årtiondena har Sverige fört en mycket generös invandringspolitik, vilket har medfört en rad problem för såväl samhällsekonomin som social sammanhållning och svensk kultur. Tidigare bestod huvuddelen av denna invandring av asylsökande. År 2016 fick till exempel cirka 71 000 personer asyl i Sverige, medan antalet beviljade arbetstillstånd samma år uppgick till cirka 25 000. År 2024 hade siffran för asylinvandring sjunkit till omkring 3 500 personer, medan arbetstillstånd och andra uppehållstillstånd kopplade till arbete ökade till cirka 27 000.

Denna utveckling visar att även om asylinvandringen tillfälligt minskat, har arbetskraftsinvandringen ökat och fortsätter i stor omfattning. Om Sverige årligen beviljar 24 000–27 000 arbetstillstånd kommer hundratusentals nya personer att invandra under det kommande decenniet. Det är en takt som Sverige inte klarar av utan att befintliga problem – såsom asocialitet, kriminalitet och press på välfärden förvärras ytterligare.

Sverige har haft en relativt generös politik kring arbetskraftsinvandring, vilket har gjort det möjligt för arbetsgivare att rekrytera från hela världen i stort sett utan behovsprövning. Syftet har bland annat varit att attrahera efterfrågad kompetens som saknats på svensk arbetsmarknad, men i praktiken har systemet missbrukats. Det har lett till import av arbetskraft inom yrkesområden där det inte föreligger någon egentlig brist. Sveriges egna akademiker, yrkeskunniga och till och med professorer riskerar att trängas undan när vi ersätter dem med arbetskraftsinvandrare.

Enligt Migrationsverkets uppgifter ligger tusentals arbetstillstånd i ett löneintervall på 80–100 % av det aktuella försörjningskravet. Det tydliggör att många av dessa anställningar inte motsvarar en situation av påtaglig brist på kvalificerad arbetskraft. Dessutom sker rekryteringar inom en mängd olika yrken där vi redan har god tillgång till inhemsk kompetens: allt från IT-specialister och ingenjörer till kockar, pizzabagare och bärplockare.

Trots att man nu diskuterar att höja försörjningskravet är detta otillräckligt om vi verkligen vill försäkra oss om att arbetskraftsinvandring bara sker när det råder ett konkret och dokumenterat kompetensunderskott i Sverige. En alltför generös arbetskraftsinvandring riskerar dessutom att leda till lönedumpning och osäkra anställningsvillkor, särskilt inom yrken som inte kräver högre kvalifikationer. Därför behövs en tydlig behovsprövning, där till exempel Migrationsverket avgör om en arbetsgivare verkligen inte kan hitta rätt kompetens i Sverige.

Vi måste också vara medvetna om helhetsbilden: om arbetskraftsinvandringen ökar medan asylinvandringen minskar, fortsätter den totala invandringen på en nivå som är

ohållbar för Sverige. För att värna vår inhemska kompetens, sammanhållning och kultur är det avgörande att vi på allvar begränsar arbetskraftsinvandringen som nästa steg i att minska invandringen som helhet.

Sverige måste värna sin kultur och samhällsstruktur genom att inte ersätta den minskade asylinvandringen med fortsatt hög arbetskraftsinvandring. Systemet har länge missbrukats, och utan en egentlig behovsprövning riskerar vi att både lågutbildade och högutbildade svenskar trängs undan. Vi behöver kraftigt dra ner på antalet beviljade arbetstillstånd och endast tillåta arbetskraftsinvandring när det finns en uppenbar brist på kompetens som är angelägen att åtgärda. Höjda försörjningskrav är inte tillräckligt. Det krävs därför en objektiv prövning huruvida det faktiskt råder brist på svensk arbetskraft till en viss tjänst. Detta är nödvändigt för att minska totalinvandringen till Sverige och undvika att samma problem som tidigare förknippats med asylinvandringen nu förvärras via arbetskraftsinvandringen.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna verkar för att kraftigt minska arbetskraftsinvandringen som nästa steg för att radikalt minska invandringen till Sverige,

att Sverigedemokraterna verkar för att en tydlig behovsprövning införs för arbetstillstånd, där Migrationsverket eller motsvarande myndighet prövar huruvida det finns en verklig och dokumenterad kompetensbrist inom yrket,

att Sverigedemokraterna verkar för att särskilt uppmärksamma hur dagens arbetskraftsinvandring ersätter den minskade asylinvandringen, och

att Sverigedemokraterna verkar för att tydligt informera om de negativa konsekvenserna av att svensk arbetskraft, inklusive professorer och specialister, trängs undan när arbetsgivare rekryterar från utlandet.

Partistyrelsens yttrande:

Frågan om en behovsprövning, eller myndighetsbaserad arbetsmarknadsprövning som partiet väljer att kalla förslaget, har under lång tid och är fortfarande en del av det system som Sverigedemokraterna arbetar för. Partiet har under lång tid motionerat om att återgå till ett system som motsvarar eller liknar det som gällde innan 2008, senast i motion 2021/22:2565 av Magnus Persson m.fl. Under mandatperioden har Sverigedemokraterna ingått en uppgörelse om arbetskraftsinvandringen, med innebörden att lönekravet ska höjas kraftigt (från 13 tusen kr per månad till medianinkomsten, ungefär 37 tusen för 2025).

Vi kommer också införa ett system som gör det möjligt att helt stoppa arbetskraftsinvandring inom vissa yrken och även göra undantag från lönekravet för andra yrken om så skulle vara motiverat. I och med detta kommer Sverige att få de mest restriktiva regler vi haft i modern tid. I och med uppgörelsen har partiet valt att inte lägga fram några motioner vad gäller arbetskraftsinvandring, i och med detta har motionen inte lagts fram de senaste åren.

Vid en vinst i nästa års riksdagsval så kommer frågan om arbetsmarknadsprövning vara en del av partiets inspel i en regeringsförhandling, vid en förlust kommer frågan läggas fram i form av en motion. Partiet driver med andra ord alltså frågan som

sådan. Mot bakgrund av detta anser partistyrelsen att motionärens andra yrkande är besvarat.

Vad gäller det första yrkandet så noterar partistyrelsen att antalet arbetstillstånd minskat med 40 % mellan 2022 och 2024 till följd av den höjning av försörjningskravet som redan skett. Detta är den största minskningen i modern tid. Mot bakgrund av detta får även yrkande 2 anses besvarat.

Vad gäller det tredje yrkandet så är det faktamässigt ett felaktigt påstående. Skillnaderna mellan arbetskraftsinvandring och asylinvandring är stora. Dels lämnar dom flesta personer som får arbetstillstånd i Sverige efter en viss tid, medan asylinvandrare mycket sällan gör det. Processen för att få ett arbetstillstånd ställer dessutom helt andra krav på den sökande i form av exempelvis identitetshandlingar. Risken för att en person just ska söka asyl i Sverige (så kallat asylavhopp) är en vanligt förekommande grund för avslag på ansökan om arbetstillstånd. Arbetskraftsinvandrare belastar inte välfärden på samma sätt om asylinvandrare, de kommunplaceras inte, har inte rätt till etableringsinsatser och problemen med att verkställa sådana personer, i de fall de inte lämnar frivilligt, är betydligt mindre. Partistyrelsen yrkar därför avslag på den tredje att-satsen.

Vad gäller det fjärde yrkandet konstaterar partistyrelsen inledningsvis att de historiska förändringar av reglerna om arbetskraftsinvandring som nu genomförs är resultatet av att partiet uppmärksammat frågan, bland annat genom ovan nämnda motion och debattartiklar och interpellationer under förra mandatperioden. Huruvida just professorer drabbas av den typen av undanträngningseffekter som motionären pekar på måste ses som oklart. Professor är den högsta undervisande tjänsten på svenska universitet och arbetslösheten bland personer med den titeln får anses vara mycket låg. Arbetskraftsinvandring är också betydligt vanligare bland doktorander.

Vad gäller specialister så beror frågan sannolikt på yrke och andra kvalifikationer. En undersökning från 2021 visade att arbetslösheten bland inrikes födda med en universitetsexamen då låg på 2,7 %, vilket får anses motsvara full sysselsättning.^[1] Siffran är dock högre för utrikes födda och nyutexaminerade. Det finns indikationer på att arbetslöshet bland gruppen med universitetsexamen snarare beror på att studenter väljer utbildningar som inte leder till arbete, än att dessa trängs ut av arbetskraftsinvandrare. Det finns vittnesuppgifter om att även det senare kan vara fallet, men inga omfattande undersökningar, ifrån vi kunnat finna. För att partiet ska kunna informera om frågan behövs ett mer grundligt faktaunderlag. Partiet kommer därför att verka för att mer grundligt undersöka frågan. Det fjärde yrkandet får därför anses besvarat.

Partistyrelsen föreslår landsdagarna 2025

att anse första att-satsen besvarad

att anse andra att-satsen besvarad

att avslå tredje att-satsen

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/sormland/var-tionde-utbildad-med-utlandsk-bakgrund-far-inget-jobb>
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/sormland/var-tionde-utbildad-med-utlandsk-bakgrund-far-inget-jobb>

att anse fjärde att-satsen besvarad

MIG19 – Skärpt tillsyn mot barnäktenskapsfrämjande undervisning i religiösa miljöer

Motionär:

Agneta Kjaerbeck (100285 – agneta.kjaerbeck@sd.se)

Medmotionär(er):

Rasmus Ragnarsson 105329

Timothy Tréville 106277

Sanda Anton Henriksson 136439

Emma Altenhammar 124958

Christopher Larsson 55615

Motionsmotivering:

Sveriges lagar bygger på att barn ska skyddas från övergrepp, tvång och destruktiva normer – oavsett kulturell eller religiös kontext. Trots detta förekommer det att religiösa friskolor, helgskolor och föreningsdrivna koranskolor i Sverige förmedlar undervisning som underminerar dessa värden.

Det är oacceptabelt att barns roll som underordnade eller potentiella "hustrur" beskrivs som eftersträvänsvärd, eller att profetiska förebilder som gifte sig med barn lyfts fram utan kritisk reflektion. Sådana inslag riskerar att normalisera hederskultur, könsapartheid och i värsta fall pedofila föreställningar.

Exempel på problematisk undervisning:

Studieförbundet Ibn Rushd har fått kritik för att ha undervisat barn i sjuårsåldern om barnaga, fördömande av homosexualitet och att referera till barnäktenskap utan kritisk distans – och detta med skattepengar.

<https://www.tv4.se/artikel/5mnWBHY1DyVqSdwD467FIX/undervisade-sjuaringar-om-sharia-och-barnaga-foer-skattepengar>

SVT och politiker har även granskat koranskolor i Malmö där barn uppmanas benämna judar som "de otrogna" och sjunga politisk propaganda – något som tydligt strider mot svensk lag och barnets skydds rättigheter.

Vad gäller religiösa sommarskolor finns sporadiska indikationer på att undervisning kan innehålla konservativa tolkningar utan kritisk reflektion om barnäktenskap eller könsroller, i likhet med problematik som redan uppmärksamats inom koranskolor och helgskolor.

Det är hög tid att stat och regering sätter ner foten – inte mot religion i sig, utan mot varje form av verksamhet som urholkar barns rättigheter.

Förslag till beslut:

Landsdagarna föreslås besluta att:

1. Partiet verkar för att införa regelbunden och skärpt tillsyn av religiösa friskolor och barnverksamhet inom trossamfund, med särskilt fokus på värdegrund och undervisningsinnehåll.
2. Partiet verkar för ett förbud mot undervisning och material som normaliserar barnäktenskap eller könsapartheid, även i religiösa sammanhang.
3. Partiet verkar för att inrätta en sanktionstrappa där verksamheter som bryter mot barns rätt till trygghet kan få sitt tillstånd eller stöd indraget.

Partistyrelsens yttrande

När det gäller skärpt tillsyn av läroanstalter så har de under denna mandatperiod och under förra mandatperioden skärpts och Sverigedemokraterna arbetar oförtrutet på att skärpa tillsynen ytterligare, detta gäller speciellt religiösa skolor och föreningar som bedriver undervisning. I vår roll som regeringsunderlag har SD hela tiden drivit linjen om skärpt tillsyn, speciellt av religiösa skolor.

Att det finns undervisning och material som normaliserar barnäktenskap är i vårt land fullständigt oacceptabelt. De skolor eller föreningar som ägnar sig åt sådant bör omedelbart stängas och föreningarna bli av med alla bidrag. Ytterligare åtgärder bör också vidtagas. Men dessa självklarheter går inte att skriva in i läroplaner eftersom de beskriver vad elever skall lära sig, inte vad de inte skall

lära sig. Dessutom är det Skolverket som äger läroplanerna explicit. Däremot förordas andra kraftfulla åtgärder mot dessa osvenska företeelser.

En sanktionstrappa med allt kraftfullare åtgärder finns redan till hands av Skolinspektionen för utbildningsanstalter som inte uppfyller rimliga krav på elevers trygghet och inlärning. Problemet är att Skolinspektionen har tillräckliga resurser och agerar tillräckligt kraftfullt. Skolinspektionen har också fått en ny GD, där vi med spänning ser fram emot hur hon kommer att agera.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

Näring

NÄO1 – Avveckla Vinnova

Motionär:

Albin Gilbertsson (85677 – albin.gilbertsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Jimmy Friberg 116634

Jonas Eriksson 85103

Motionsmotivering:

Vinnova, Sveriges innovationsmyndighet, har funnits i drygt två decennier. Myndigheten har till uppgift att främja innovation och hållbar tillväxt genom att dela ut statliga bidrag till forsknings- och utvecklingsprojekt. Men efter mer än 20 år är det hög tid att ställa den självklara frågan: Vad får vi egentligen tillbaka för de miljarder som varje år pumpas in i Vinnovas verksamhet?

Det finns idag starka indikationer på att Vinnova i stor utsträckning blivit en symbol för det som ofta kallas "projektstaten" – där bidragssystem och ansökningsformulär ersatt verkliga resultat. Ett växande antal av de projekt som får stöd från Vinnova saknar tydlig koppling till praktisk nytta eller innovation i ordets rätta bemärkelse. Mycket av pengarna går till konsulttunga satsningar, skrivbordsprodukter eller idéer som aldrig når marknaden.

Därtill har det länge funnits kritik mot hur Vinnova fördelar medel. Processerna upplevs som intransparanta och politiserade, med fördelning enligt modetrender snarare än objektiva behov. Samtidigt är det ofta stora företag, universitet och redan etablerade aktörer som gynnas – snarare än små entreprenörer.

Det här är en myndighet som vuxit snabbt, men utan att någon på allvar utvärderat vad den faktiskt åstadkommer – i termer av innovation, jobbskapande eller internationell konkurrenskraft. Det är orimligt att så stora summor ur statsbudgeten delas ut utan tydliga krav på resultat och samhällsnytta.

Sverige måste våga se över sin flora av myndigheter och ställa krav på effektivitet, fokus och nytta. Vinnova är ett tydligt exempel på en verksamhet där detta saknas.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna verkar för att ge regeringen i uppdrag att genomföra en oberoende granskning av Vinnova samt att utreda möjligheten att avveckla myndigheten.

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraterna är i grunden ett klassiskt ekonomiskt och handelsinriktat parti. Skapandet av ett gott näringslivsklimat för att såväl nya som gamla företag ska kunna verka och växa är viktigt. Vi vänder oss emot framväxten av industri som bärs upp av

ekonomiska förmåner och gräddfiler såsom riktade subventioner, avdrag, bidrag och kreditgarantier. Politiker har historiskt bevisats vara mycket dåliga på att förutse vinnarna i den teknologiska och industriella utvecklingen. Snarast blir det konkurrenssnedvridande och politiken riskerar att förslösa skattemedel samtidigt som bidragsentreprenörer tillåts att berika sig. Mot denna bakgrund har Sverigedemokraterna sett som sitt uppdrag att ställa kritiska frågor kring de projekt som omhuldots av politikens lovord och subventioner – samt i opposition kraftigt dragit ner finansieringen av Vinnova i vår budgetmotion.

Vi har även varit pådrivande, på regeringen, om behovet av att kartlägga det offentliga stödet till näringslivet, vilket har lett till att Tillväxtverket genomfört granskningen "Kartläggning av det företagsfrämjande systemet i Sverige". Där även Vinnovas verksamhet finns representerat. Vi kommer även fortsättningsvis att verka för att det offentliga stödet till näringslivet används effektivt, utan att snedvrیدا marknaden eller belöna ineffektivitet.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

NÄ02 – Förenkla för småföretagare genom ökad service och regelförenkling från Skatteverket

Motionär:

Axel Sundström (146240 – axel.sundstrom@sd.se)

Motionsmotivering:

Småföretagare utgör en betydande del av Sveriges ekonomi och bidrar med både innovation och sysselsättning. Trots detta möter många småföretagare betydande administrativa och byråkratiska hinder, vilket kan hämma deras verksamhet och tillväxt. En av de största utmaningarna är den komplexitet som omger fakturering och hantering av skatter och avgifter.

För närvarande krävs det att småföretagare registrerar sig som enskild firma eller annan juridisk person för att kunna utfärda fakturor. Detta medför ofta en administrativ börda och kostnader som många småföretagare, särskilt de i inledande skeden, har svårt att bära. Dessutom innebär det att de måste hantera moms, arbetsgivaravgifter och andra skatter genom externa system eller redovisningsbyråer, vilket kan vara både tidskrävande och kostsamt.

För att förenkla företagandet för småföretagare och minska den administrativa bördan föreslås följande åtgärd:

1. Införande av en ny tjänst hos Skatteverket: Skatteverket ska erbjuda en tjänst som gör det möjligt för individer att fakturera med sitt personnummer utan att behöva registrera en enskild firma eller annan juridisk enhet. Denna tjänst ska inkludera funktioner för att hantera moms, arbetsgivaravgifter, samt andra relevanta skatter och avgifter direkt genom Skatteverket.

2. Automatiserad hantering av skatter och avgifter: Tjänsten ska automatiskt beräkna och dra av moms och arbetsgivaravgifter från fakturabeloppet och se till att dessa betalas direkt till Skatteverket. Detta kommer att eliminera behovet för småföretagare att själva hålla koll på och betala dessa avgifter separat.

3. Enkel integration och rapportering: Tjänsten ska vara integrerad med andra Skatteverkets tjänster och rapporteringssystem för att underlätta enkel rapportering och bokföring.

Syftet med förslaget är att öka möjligheterna för entreprenörer i Sverige att utveckla sina affärsidéer istället för att bli nedgrävd i pappersarbete. En förenkling här leder till att fler idéer kan bli verklighet med mer tillväxt och arbetstillfällen som följd, vi minskar det administrativa arbetet för befintliga och nya företag, vi minskar kostnaderna samt att vi ökar skatteafterlevnaden.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att skatteverket ska tillhandahålla tjänster som möjliggör fakturering till kund direkt i skatteverkets system

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att entreprenörer ska kunna fakturera utan enskild firma direkt med sitt eget personnummer som f-skatt

Partistyrelsens yttrande:

Enligt uppskattningar från Svenskt Näringsliv uppgår näringslivets årliga kostnader för regelkrångel och byråkrati till omkring 200 miljarder kronor. Tillsammans med kompetensbrist och ökande brottslighet utgör detta några av de största utmaningarna för det svenska näringslivet. Mot denna bakgrund presenterade Sverigedemokraterna redan för flera år sedan sin första heltäckande regelförenklingsmotion, med en rad konkreta förslag för att minska företagens administrativa börda.

Vår regelförenklingspolitik omfattar både processrelaterade reformer och specifika förslag på regler som bör avskaffas. På det processuella planet har vi bland annat förespråkat att Regelrådet ges ett tyngre mandat genom att flyttas från Tillväxtverket till Statsrådsberedningen. Vi har också föreslagit en stoppfunktion för nya regler med bristfälliga konsekvensutredningar – för att möjliggöra omtag och förbättring innan förslagen drivs vidare. Därutöver har vi verkat för att införa så kallade solnedgångsklausuler i ny lagstiftning, vilket innebär att förordningar automatiskt upphör att gälla efter en viss tid om de inte utvärderas och förlängs – allt för att säkerställa att de uppnår sitt syfte.

Sverigedemokraterna och regeringen har inom ramen för det så kallade regelförenklingsarbetet bland annat fokuserat på hur digitala tjänster kan minska företagens administrativa kostnader. Myndigheter som Bolagsverket, Skatteverket, Tillväxtverket och DIGG (Myndigheten för digital förvaltning) har varit centrala i detta. Vi kommer fortsätta att göra vårt yttersta för att de här frågorna är och förblir högt upp på regeringens dagordning.

Vi delar därför andemeningen i motionärens förslag och arbetar i rätt riktning men vill inte vara bundna av så specifika att-satser. Det är inte säkert att de föreslagna åtgärderna är exakt vad som behövs för att underlätta för entreprenörskap och småföretagande.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen

NÄ03 – Öka konkurrensen mellan drivmedelsbolag genom ökad pristransparens till kund

Motionär:

Axel Sundström (146240 – axel.sundstrom@sd.se)

Motionsmotivering:

Drivmedelspriser är en betydande kostnadsfaktor för många hushåll och företag. I dagens läge är det svårt för konsumenter att få en översikt över aktuella priser på ett enkelt och effektivt sätt. Ofta varierar priserna mellan olika bensinstationer, och det kan vara tidskrävande att jämföra dessa för att hitta det mest förmånliga alternativet. Här behöver vi ökad pristransparens på marknaden.

Staten borde därför gå in och hjälpa konsumenter att bli mer prismedvetna genom att öka transparensen av priset på bränsle så att fler konsumenter kan göra ett aktivt val som leder till högre konkurrens och prispress. Mitt förslag är en lättillgänglig tjänst som gör det enklare för konsumenter att fatta informerade beslut om sina drivmedelsinköp. Genom att Konsumentverket får i uppdrag att samla in och offentliggöra drivmedelspriser på daglig basis, ges konsumenterna en bättre möjlighet att jämföra priser och därmed potentiellt spara pengar.

Konsumentverket ska ansvara för insamlingen av drivmedelspriser från alla bensinstationer inom landet. Detta inkluderar att etablera rutiner och system för att kontinuerligt hämta in uppdaterad information från mackar, oavsett storlek eller belägenhet. Konsumentverket ska även publicera data så det stimulerar andra digitala plattformar att sprida information om drivmedelspriser till en bredare publik. Främst borde leverantörer av navigeringssystem vara en bra plattform för att kunna förenkla tankning på mest priseffektiva macken längs med rutten.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att ge konsumentverket i uppdrag att tillhandahålla prisinformation från drivmedelsföretag till konsumenter.

Partistyrelsens yttrande:

Tidigare var alla riksdagspartier utom Sverigedemokraterna överens om att höja reduktionsplikten till 66 procent till år 2030 – ett förslag som enligt Riksrevisionen skulle ha fått allvarliga konsekvenser och inte bedömdes vara genomförbart. När Sverigedemokraterna fick ett avgörande inflytande i samband med regeringsbildningen kunde istället en kraftig sänkning av reduktionsplikten förhandlas fram, vilket i sin tur har haft en tydlig effekt på dagens betydligt lägre bränslepriser.

I regleringsbrevet för 2023 gav regeringen Konkurrensverket i uppdrag att följa marknadsutvecklingen och analysera konkurrensen i drivmedelssektorn. Verket skulle

särskilt analysera prisbildningen i konsumentnära led på marknaden. Konkurrensverket skulle lyfta fram områden där man bedömde att konkurrensen kunde förbättras och lämna förslag på konkurrensfrämjande åtgärder. I verkets rapport från 2024 landade man i att det är lämpligt att göra en ny bedömning av behovet av åtgärder så som ett prisjämförelseverktyg och en prisreglering inom två till tre år. Det ska vara lätt och billigt att ta sig fram med bil i hela landet och vi följer utvecklingen noga och är beredda att agera om exempelvis ett prisjämförelseverktyg är lämpligt utan onödigt myndighetskrångel.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

NÄ04 – Utredning och införande av ett rikstäckande system för att identifiera och motverka oseriösa företag som verkar mot Sveriges kommuner

Motionär:

Benjamin Albertsson (96106 – benjamin.albertsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Oseriösa företag som verkar mot kommuner och offentliga verksamheter utgör ett allvarligt hot mot skattebetalarnas pengar och den offentliga sektorns förtroende. Dessa företag kan genom bedrägliga metoder, såsom bluffakturor och bristande leveranser, skada kommunernas ekonomi och minska möjligheterna för seriösa företag att konkurrera på lika villkor. Trots att det finns initiativ och vissa system för att varna mot oseriösa aktörer, saknas idag ett rikstäckande, effektivt och rättssäkert system som kommuner kan använda för att utreda och undvika att anlita sådana företag.

Förslag till beslut:

Jag föreslår därför att Landsdagarna ska besluta:

Att Sverigedemokraterna verkar för att en statlig utredning tillsätts för att undersöka möjligheterna och utforma ett rikstäckande system för att identifiera, utreda och varna mot oseriösa företag som verkar mot kommuner.

Att Sverigedemokraterna verkar för att systemet ska vara transparent, rättssäkert och ge företagen möjlighet att bemöta anklagelser innan eventuella sanktioner eller varningar utfärdas.

Att Sverigedemokraterna verkar för att systemet bör inkludera en databas där kommuner och andra offentliga aktörer kan dela information om oseriösa leverantörer och därigenom undvika att anlita företag med dokumenterade brister.

Att Sverigedemokraterna verkar för att Upphandlingsmyndigheten ges ansvar för att administrera och driva systemet, i nära samarbete med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och andra relevanta myndigheter.

Att Sverigedemokraterna verkar för att systemet ska underlätta för kommunerna att göra korrekta och snabba bedömningar vid upphandlingar och därmed minska risken för att oseriösa företag får offentliga kontrakt.

Att Sverigedemokraterna verkar för att fortbildning och stöd ska erbjudas till kommunala upphandlare för att effektivt använda systemet och stärka kompetensen kring hantering av oseriösa företag.

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraterna driver redan frågan om att Sverige behöver bättre statistik över den befintliga brottsligheten som drabbar näringslivet. Vi har uppmanat regeringen att dels ge Brå uppdrag på området men även att SCB:s generella statistik bör förbättras. En åtgärd som efterfrågats av näringslivet är att i befintlig statistik kunna urskilja när brott drabbat näringsidkare. I dag går det inte att bryta loss det ur befintliga brottskoder för exempelvis stöld, inbrott eller olaga hot. Genom en förändring av brottskoder torde detta problem gå att lösa.

Det finns i dag privata initiativ för att jobba mot icke-seriösa företag som skickar ut så kallade bluffakturor. Svensk Handel har något som de kallar för Varningslistan där företagare eller privatpersoner kan dela erfarenheter när man avgör att allt inte står rätt till. Polisen har även i samverkan med Bolagsverket och andra aktörer tagit fram en guide för hur tillvägagångssättet bör vara för att bestrida bluffakturor. Detta är positivt men det finns även ett behov av att Sveriges företagare i ett tidigare skede får tillgång till "varningssignaler" ifrån exempelvis de statliga myndigheterna.

Vi menar att offentlig upphandling behöver utvecklas till att bli modern och kostnadseffektiv och med anledning av problemen kring bluffakturor har vi i riksdagen föreslagit en myndighetsadministrerad tjänst genom förslagsvis en särskild hemsida. Där skulle företagare eller privatpersoner kunna anmäla in fakturor som misstänks vara felaktiga. Där kan ett formulär tillhandahållas där företagsnamn, organisationsnummer, plus- eller bankgiro, bild på fakturan samt vad som anses vara felaktigt, fylls i. Om flera personer eller företag anmäler samma företag bör det rimligen snabbt kunna flaggas upp att det rör sig om misstänkt fakturabedrägeri, varpå frågeställaren omgående får möjlighet att bestrida fakturan. Mot bakgrund av detta bedömer vi att vårt befintliga arbete på området möter intentionerna i motionärens förslag.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

NÄ05 – Obligatorisk märkning av AI-genererat innehåll i digitala miljöer

Motionär:

Björn Sundman (140131 – bjorn.sundman@sd.se)

Medmotionär(er):

Jimmy Friberg 116634

Pontus Bobby 144 397

Motionsmotivering:

Utvecklingen inom artificiell intelligens går snabbt. Det som för bara några år sedan betraktades som tekniska experiment, exempelvis fotorealistiska bilder, trovärdiga röster och simulerade videoklipp, är idag vardag. Samtidigt har förmågan att särskilja vad som är äkta, vad som är förbättrat och vad som är helt simulerat försämrats kraftigt. Idag saknas tydliga krav på att AI-genererat eller AI-förbättrat innehåll ska märkas. Det innebär att allmänheten exponeras för ett flöde där manipulerat material inte går att skilja från äkta. Det skapar ett rättsligt tomrum som utnyttjas av oseriösa aktörer.

AI används redan för att skapa falska identiteter, imitationer av anhängare i bedrägerier, och deepfakes med politiska syften. Sådana tillämpningar underminerar människors trygghet och samhällets tillit.

En fungerande demokrati bygger på att människor kan bilda sig en egen uppfattning, men det förutsätter att de vet vad som är verkligt. När tekniken som sprids på våra gemensamma digitala torg, framför allt i sociala medier, gör det möjligt att i princip perfekt imitera både människor och händelser, måste lagstiftningen säkra transparens. Annars riskerar tekniken att bli ett verktyg för manipulation, bedrägeri och påverkan i det dolda.

För att möta utvecklingen behövs flera samordnade åtgärder:

Lagstiftningen bör kräva att allt digitalt innehåll som har genererats eller väsentligt förändrats med hjälp av AI märks tydligt för användaren. Det gäller såväl text som bild, ljud och video.

Det krävs en tydlig juridisk definition av vad som avses med "AI-genererat" respektive "AI-förbättrat" innehåll, inklusive när märkning ska ske och vad den ska innehålla.

En särskild tillsynsmyndighet eller funktion bör inrättas med ansvar för att kontrollera efterlevnaden, kunna begära borttagning av omärkt innehåll och sanktionera aktörer som bryter mot reglerna.

Sverige bör verka för ett samordnat EU-arbete för att skapa tekniska standarder och säkerställa att utländska aktörer på den svenska marknaden omfattas av samma krav.

Staten bör stödja utvecklingen av teknik för spårbarhet, ursprungsverifiering och äkthetskontroll av digitalt innehåll, i samverkan med universitet, säkerhetsmyndigheter och teknikutvecklare.

Förslag till beslut:

Med anledning av ovanstående föreslås att:

Landsdagarna beslutar att Sverigedemokraterna ska verka för att införa en sammanhållen reglering, förankrad i lag, som säkerställer att AI-genererat eller AI-förbättrat digitalt innehåll märks tydligt, omfattas av en tydlig juridisk definition, underställs tillsyn och standardisering, samt understöds av spårbarhetsteknik utvecklad i samverkan med nationella och/eller internationella aktörer.

Partistyrelsens yttrande:

Precis som med många andra av människans uppfinningar – exempelvis förbränningsmotorn, transistorn och dynamiten – innebär AI-utvecklingen betydande möjligheter och nyttor. Samtidigt medför tekniken risker och baksidor, vilket har gett upphov till en omfattande debatt om AI:s potentiella påverkan på samhället och mänskligheten, liksom om behovet av säkerhetsåtgärder.

Sverigedemokraternas utgångspunkt för reglering av AI är att Sverige ska ha en tillförlitlig, konkurrenskraftig och hållbar AI-politik. Med "tillförlitlig" avses att risknivån vid teknikens användning aldrig får bli så hög att grundläggande värderingar, rättigheter och friheter hotas. Detta ska gälla för både privata och offentliga aktörer.

Under mandatperioden har regeringens AI-kommission, under ledning av Carl-Henric Svanberg tagit fram en rapport Färdplan för Sverige och regeringen arbetar nu med att ta fram en digitaliseringsstrategi för 2025–2030 där AI är ett av fem fokusområden.

En välavvägd AI-politik bör samtidigt värna näringslivets konkurrenskraft, särskilt i förhållande till länder där AI-utvecklingen ligger i framkant, såsom USA och Kina. Särskild hänsyn behöver tas till små och medelstora företag, som ofta saknar de resurser som krävs för att uppfylla omfattande byråkratiska regelverk.

Överdriven EU-reglering riskerar dock att hämma innovationsförmågan och begränsa näringslivets möjligheter att dra nytta av ny teknik. Den beslutade AI-förordningen bygger på ett riskbaserat förhållningssätt: ju större risk ett AI-system innebär, desto striktare regler måste det uppfylla för att få användas på EU:s inre marknad. Förordningen delar in systemen i kategorierna begränsad risk, hög risk och oacceptabel risk. Högrisksystem måste godkännas innan de får tillträde till marknaden. Sverigedemokraterna anser att förordningen innehåller många värdefulla delar, men varnar för att vissa regler kan sätta medlemsländerna i ett underläge gentemot de länder som leder AI-utvecklingen.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

NÄO6 – En Sverigevänlig politik för artificiell intelligens och robotteknologi

Motionär:

Ted Nyberg (155193 – ted.nyberg@sd.se)

Motionsmotivering:

Den teknologiska utvecklingen inom bland annat artificiell intelligens och robotteknologi sker i ett allt högre tempo. Denna utveckling kallas av somliga för exponentiell utveckling, vilken uppstår när en kvantitet växer som en exponentiell funktion av tiden. Ett tydligt exempel på detta är Moores lag där antalet transistorer på ett chip fördubblas var 24:e månad, men där även en liknande utveckling kan skönjas bland informationsteknik i allmänhet. I takt med att fler och fler områden blir informationstekniker blir effekterna av den teknologiska utvecklingen alltmer kännbara.

Det ligger i den exponentiella tillväxtens natur att den först förefaller gå långsamt, men för varje år som går blir det mer uppenbart att utvecklingen går allt fortare. Följden av detta blir att forskare, politiker och allmänhet blir tagna på sängen när ny teknologi i det närmaste framstår komma från ingenstans, men som för den som känner till exponentiell tillväxt kan förutse. Denna utvecklingskurva illustreras väl av The Human Genome Project som syftade till att kartlägga alla generna i det mänskliga genomet och bedömdes ta femton år. Efter sju år hade en procent av det mänskliga genomet kartlagts, vilket ledde till att somliga ville dödförklara projektet. Men eftersom mängden genetisk data fördubblades varje år var projektet klart innan det initiala slutdatumet, enligt följande kurva:

År i projektet % av det mänskliga genomet som hade kartlagts

7 1

8 2

9 4

10 8

11 16

12 32

13 64

14 100

Utvecklingen i projektet möjliggjordes genom den kontinuerliga utvecklingen i datorteknologi och idag kan en liknande utveckling skönjas i artificiell intelligens och robotteknologi med tydliga exempel som ChatGPT-4o och Tesla Bot/Optimus. Precis som det snabba kartläggandet av det mänskliga genomet tog världen med storm på samma sätt har världen påverkats av utvecklingen inom artificiell intelligens och

robotteknologi. När inte endast muskelkraft (robotteknologi) utan även intelligens (AI) blir allmänt tillgänglig, billig och effektiv kommer världen att förändras. Landvinningarna inom dessa områden kommer möjliggöra för radikalt annorlunda förutsättningar för produktion, materialutveckling, medicin och sjukvård med konsekvenser för arbetsmarknad och pensionssystem, ekonomi, varor och varukostnader, mänsklig hälsa och livskvalité osv. Olika potentiella scenarier har lett till såväl domedagsprofetior som föreställningar om ett kommande Utopia utan mänskliga brister och lidande, varav båda knappast kan betraktas som realistiska. Teknologi är tveeggat som ett svärd och den eld som kan värma dig kan även bränna dig. Det är inte svårt att se hur olika politiska rörelser kan försöka utnyttja det tumult som kan uppstå som en följd av exponentiella teknologier där, exempelvis, socialistiska partier kan komma att försöka tillskansa sig själva, och staten, mer makt genom arbetslöshet orsakad av robotteknologi.

I ljuset av detta åligger det oss konservativa att presentera en politik som är Sverigevänlig och som främjar ”vanligt folk”, vår gemensamma svenska kultur och våra värderingar istället för staten, storföretagen och organisationer utan folklig och demokratisk förankring. Vi bör förkroppsliga en optimism för den teknologiska utvecklingen utan att för den skull bli naiva eller sätta blind tillit till ny teknik. Vi bör verka för att teknologi blir något som är till nytta för människan, mänsklig värdighet och frihet. Vi är partiet som har sett saker komma och vi måste fortsätta att vara det för Sverige och svenskarnas skull. Partiet behöver gå i framkanten i dessa frågor både på av sakliga skäl då den teknologiska utvecklingen kan ignoreras lika lite som migration och kriminalitet, men också av rena politiska skäl eftersom det inte finns någon brist på andra krafter som gärna gör det och som inte nödvändigtvis har Sveriges och svenskarnas bästa för ögonen.

Förslag till beslut:

Jag föreslår därför landsdagarna besluta

Att Sverigedemokraterna tillsätter en intern arbetsgrupp som kontinuerligt arbetar för att ta fram förslag för en sverigedemokratisk politik med avseende på artificiell intelligens, robotteknologi och relaterade områden samt teknologier, i enlighet med motionens intention.

Partistyrelsens yttrande:

Riksdagsgruppen tillsammans med partistyrelsen arbetar kontinuerligt med att utveckla partiets politik. I fallet med AI-politiken ligger ansvaret för detta främst på partiets företrädare och tjänstemän i Trafikutskottet, Näringsutskottet, EU-nämnd och Utbildningsutskottet. Det står partiets företrädare fritt att även inhämta inspel och kunskap såväl inom partiet som externt. Detta har också skett i fallet med AI-politiken. (Se även PS svar på motion *Obligatorisk märkning av AI-genererat innehåll i digitala miljöer*).

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

NÄ07 – Inför statligt kompensationssystem för turistbelastade kommuner

Motionär:

Cecilia Lange Rosén (123784 – cflange@gmail.com)

Medmotionär(er):

Björn Hansson 142505

Lars Engelbrektsson 109168

Motionsmotivering:

Bakgrund

Kommuner som Gotland, Åre, Båstad, Strömstad och Västervik upplever varje år kraftig befolkningstillväxt under turistsäsong. Belastningen på infrastruktur, sjukvård, renhållning, trafik, trygghet och ordningstjänster ökar markant – ibland mångdubblas befolkningen under sommarmånaderna.

Trots det får dessa kommuner ingen automatisk kompensation från staten. Intäkterna från turism – moms, punktskatter, övernattningsavgifter – går i huvudsak till staten eller privata aktörer. Samtidigt förväntas kommunerna bära kostnaden för ökad beredskap, sjukvårdsinsatser, avfallshantering och drift.

Sverigedemokraterna Gotland anser att detta är ett obalanserat system. Staten bör i stället ta ansvar genom att införa ett riktat kompensationssystem för turistintensiva kommuner.

Motionens förslag

Sverigedemokraterna Gotland föreslår att partiet verkar för att ett statligt, behovsbaserat system inrättas där kommuner med dokumenterat turistryck får riktade bidrag kopplat till faktiska säsongsrelaterade kostnader.

Motivering:

Turism är inte bara en tillgång – det är ett kostnadsansvar

Att ta emot hundratusentals turister kräver förstärkt bemanning i sjukvård, renhållning, vattenförsörjning, trafikledning och trygghetsarbete. När kommuner själva förväntas finansiera detta, trots att de inte får del av turismens skatteeffekter, blir resultatet nedprioritering av kärnverksamheter och ökad lokal belastning.

Kommunal rättvisa

Kommuner med likvärdig folkbokförd befolkning behandlas lika i statsbidrag – trots att vissa kommuner har tiofalt högre faktisk belastning under delar av året. Det är inte rättvist, och det försvagar små turistkommuners långsiktiga planeringsförmåga.

Inga nya skatter – rättvisare återföring

Förslaget bygger inte på att införa någon turistskatt. I stället ska staten återföra en del av turismens intäkter till de kommuner som bär servicekostnaderna. Det är en rättvis och nationellt ansvarstagande modell.

Genomförande

Sverigedemokraterna bör verka för att staten inför ett kompensationssystem baserat på indikatorer som:

antal registrerade gästnätter,

variation i vatten- och avfallsvolym,

kostnader för säsongsanställd sjukvård eller trygghetspersonal,

bevisad överbelastning på lokal infrastruktur under högsäsong.

Systemet ska gälla kommuner med dokumenterat återkommande säsongsb belastning, och medlen ska kunna användas till samhällsnyttig infrastruktur, trygghet, vårdberedskap, renhållning eller förstärkning av kollektivtrafik.

Förslag till beslut:

Sverigedemokraterna Gotland yrkar:

Att Sverigedemokraterna verkar för att ett statligt kompensationssystem införs för turistbelastade kommuner,

Att modellen baseras på faktorer som gästnätter, säsongvis förhöjd vatten- och avfallshantering, och lokala trygghetskostnader,

Att intäkterna från turism till viss del återförs till berörda kommuner utan att nya skatter införs för enskilda medborgare eller besökare,

Att ersättningarna ska kunna användas för lokal service, trygghet och beredskap i samband med turistsäsong.

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraterna ser att besöksnäringen har en stor potential i landets alla delar. Upplevelser som exempelvis hästturism, stuguthyrning, samt jakt och fiske utgör exempel på delar av näringen som lämpar sig särskilt väl för landsbygden. Statistik och data påvisar tydligt att turist- och besöksnäringen är viktig för svensk ekonomi vilket också bör beaktas i de politiska ställningstaganden som görs som har bäring på branschen. I Sverige omsätter turismen flera hundra miljarder årligen och utländska turister svarar för en ansevärd del av den totala turismkonsumtionen.

Vår politik för besöksnäringen är fokuserad på främjande och aktiv stimulans genom myndighetsuppdrag och marknadsföring. Vidare reformer inom regelverk för att göra det enklare för branschen. Särskilt gynna fjällturism, vandringsleder och allmän infrastruktur vilket också kommer året-runt boenden till del.

Flera EU-länder har infört olika former av turistskatt, men det finns starka invändningar mot detta. Bland annat kan varierande lokala skatteregler avskräcka investerare inom hotell- och besöksnäringen samt skapa förvirring för utländska besökare.

Vi noterar att motionären och SD Gotland inte föreslår en turistskatt, utan i stället efterfrågar någon form av "kompensationssystem för turistbelastade kommuner", vars utformning dock inte närmare preciseras.

Vi ser turismen som en tillgång snarare än som en "belastning" och bedömer därför inte att kommuner och regioner med omfattande besöksnäring har behov av särskild ekonomisk kompensation. Turismen bidrar i stället till lokal utveckling genom arbetstillfällen, ökade skatteintäkter och en starkare välfärd. Det kan också ifrågasättas om det vore rimligt att exempelvis Stockholms stad skulle ersättas för sin attraktionskraft som besöksmål.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen.

NÄ08 – Ett Norrlandspolitiskt utvecklingsprogram.

Motionär:

Markku Abrahamsson (107145 – markku.abrahamsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Lars Forsgren, 77736.

Ronny Karlsson, 47095. Magnus Häggblad, 60831.

Dan Rasmusson, 127850.

Kevin Sahlin, 127460.

Jenny Voittoinen, 91994.

Pontus Persson, 150940. Daniel Persson 36026

Mattias Eriksson Falk 36568

Per Kihlgren 53787

Richard Carlsson 52887 Sandra Bjelkelöv 68759

Elizabeth Puhls 130278

Anna Sundberg 130784

Peter Asp-vilén 117729 Thomas Norrman 119675

Roger Hedlund 13607

Motionsmotivering:

Norrland är av betydelse för hela Sveriges försörjning av energi, råvaror och naturresurser. Norrland motsvarar dessutom mer än halva Sveriges yta. Trots detta ges norra Sverige ett väldigt litet och begränsat utrymme inom svensk politik. Norra Sverige har istället efter år av styvmoderlig behandling blivit en plats som präglats av utflyttning och centralisering.

Idag är norrland en plats som ger, men som inte får i motsvarande mängd. I norra Sverige ser vi t ex hur orter tappar invånare och grundläggande samhällsservice. Samtidigt kommer svensk försvarsförmåga, och inte minst vår nationella självförsörjningsförmåga, kräva det motsatta. Ett starkt och levande Norrland är således väsentligt för hela Sverige.

Sverigedemokraterna har tidigare tagit fram ett landsbygdsprogram, vilket är ett viktigt steg i riktningen mot ett mer sammanhållet Sverige. En bra uppföljning på det landsbygdspolitiska programmet är ett särskilt norrlandspolitiskt program. I detta program skulle vi kunna samla och lyfta fram Sverigedemokraternas politik för norra Sverige, med fokus på utveckling av bl a infrastruktur, statlig närvaro och tillväxt.

Ett norrandspolitiskt program skulle kunna bidra till att tydliggöra för våra väljare hur vi vill verka för att stärka norra Sverige och lyfta frågor som är viktiga både för Norrland såväl som för Sverige i sin helhet. Programmet skulle t ex kunna behandla företagsetableringar och lokal utveckling, vägar och järnvägar, digitala miljöer, statlig närvaro genom myndigheter och statliga jobb, tillgång till sjukvård och skola och annan samhällsservice, regionens inflytande över naturresurserna, bevarandet av norrländsk kultur och traditioner m.m.

Detta program kan utvecklas i samråd med Sverigedemokraternas norrländska partiföreningar och lokalpolitiska avdelningar. Programmet blir viktigt för Sverigedemokraternas syn på regionens utveckling, inte minst som ett strategiskt verktyg som tydliggör vår politik för norra Sverige.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att ta fram ett Norrandspolitiskt program, med utgångspunkt i den intention som framförs genom denna motion.

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraternas vision för de svenska landsbygderna är att de ska vara trygga och levande platser, där människor slipper oroa sig för brottslighet och alltid kan räkna med snabb hjälp vid olyckor. Vi vill se landsbygder med stark samhällsgemenskap och ett livskraftigt civilsamhälle, där det svenska kulturarvet står i centrum som en naturlig del av vardagen. Här ska människor känna att de har reella möjligheter att påverka sina livsvillkor och att besluten fattas nära dem som faktiskt berörs.

Sverigedemokraternas målsättning är att vara landsbygdernas och småkommunernas starkaste röst och försvarare. Vår politik syftar till att lyfta hela Sverige – från Smygehuk i söder till Treriksröset i norr – och skapa framtidstro oavsett var man bor och verkar. Detta utvecklas närmare i riksdagsmotion *2024/25:1349 Levande landsbygd* samt i vårt *Landsbygdspolitiska handlingsprogram*. Samtidigt står det SD Norrbotten fritt att utarbeta sitt eget lokala program, rimligtvis utifrån regionpolitiken. Skulle däremot Landsdagarna bifalla motionen lär vi nästa landsdagar debattera motioner från diverse olika delar av Sverige med motsvarande innebörd. Antar vi motionen blir det ett prejudikat på specifika regionalpolitiska program framtagna av partistyrelsen och ett geografiskt område som saknar ett program kan uppfattas som förfördelat av partiet. Istället önskar vi fortsätta med en bred politik för hela Sverige och alla svenskar.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen

NÄO9 – Avveckling av Tillväxtverket

Motionär:

Richard Svensson (62661 – richard.e.svensson@sd.se)

Medmotionär(er):

Chris Dahlqvist 82570

Annelie Sjöberg 123769

Marcus Lejonqvist 80042

Torgny Maurer 53831

Christopher Jarnvall 148456

Runar Öhman 82612

Max Haienhjelm Andreasson 90560

Erik Johansson 129228

Björn Sandberg 84844

Jörgen Ring 78106

Mikael Eriksson 71644

Motionsmotivering:

Sveriges myndighetsflora är idag både omfattande och kostsam. Många myndigheter överlappar varandra i uppdrag, saknar tydlig effektmätning och bidrar till ökad byråkrati snarare än till konkret nytta för medborgarna. En av dessa är Tillväxtverket – en myndighet vars existensberättigande bör ifrågasättas.

Tillväxtverket beskrivs som en myndighet som ska främja hållbar tillväxt och konkurrenskraft i näringslivet, framför allt i små och medelstora företag. I praktiken innebär det att myndigheten fördelar statliga medel till olika projekt, nätverk och insatser som i många fall saknar tydlig uppföljning, mätbar nytta eller långsiktig effekt. Verksamheten har blivit starkt bidragsdriven, där pengar ofta används till projekt av symbolisk eller identitetspolitisk karaktär snarare än till faktisk näringslivsutveckling.

Samtidigt har vi i Sverige redan flera myndigheter med överlappande uppdrag, däribland Arbetsförmedlingen, Vinnova, Myndigheten för yrkeshögskolan och statliga ALMI. Dessa har betydligt mer direkta och konkreta insatser kopplade till arbetsmarknad, innovation och företagsfinansiering. Tillväxtverkets existens framstår därför som både överflödigt och ineffektivt.

Det är också välkänt att Tillväxtverket under pandemin brast i kontrollen av utbetalningar, där miljardbelopp i korttidsstöd betalades ut utan tillräcklig granskning. Detta vittnar om strukturella problem i verksamheten och en alltför svag kontrollfunktion i förhållande till den mängd skattemedel som hanteras.

Att upprätthålla en myndighet som i praktiken mest fungerar som en utdelare av projektbidrag är inte förenligt med en effektiv och ansvarsfull statsförvaltning.

Sverigedemokraterna bör som statsbärande parti driva på för att minska statens kostnader, renodla myndighetsuppdrag och avveckla sådana verksamheter som inte tillför reellt värde.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att Tillväxtverket avvecklas som myndighet och att dess nödvändiga uppgifter, i den mån de kvarstår, överförs till andra relevanta myndigheter eller avvecklas i sin helhet.

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraterna är i grunden ett klassiskt ekonomiskt och handelsinriktat parti. Skapandet av ett gott näringslivsklimat för att såväl nya som gamla företag ska kunna verka och växa är viktigt. Vi vänder oss emot framväxten av industri som bärs upp av ekonomiska förmåner och gräddfiler såsom gynnsamma regleringar, avdrag, bidrag och kreditgarantier. Politiker har historiskt bevisats vara mycket dåliga på att förutse vinnarna i den teknologiska och industriella utvecklingen. Snarast blir det konkurrenssnedvridande och politiken riskerar att förslösa skattemedel samtidigt som bidragsentreprenörer tillåts att berika sig. Mot denna bakgrund har Sverigedemokraterna sett som sitt uppdrag att ställa kritiska frågor kring de projekt som omhulrats av politikens lovord och subventioner.

Vi har även varit pådrivande, på regeringen, om behovet av att kartlägga det offentliga stödet till näringslivet, vilket har lett till att Tillväxtverket genomfört granskningen "Kartläggning av det företagsfrämjande systemet i Sverige". Vi kommer även fortsättningsvis att verka för att det offentliga stödet till näringslivet används effektivt, utan att snedvrider marknaden eller belöna ineffektivitet.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

NÄ10 – Förstärkt kompetensförsörjning till svensk industri

Motionär:

Ted Nyberg (155193 – ted.nyberg@sd.se)

Motionsmotivering:

Svensk industri är en bärande del av vår ekonomi och en avgörande kraft för både sysselsättning, exportintäkter och teknologisk utveckling. För att industrin ska kunna fortsätta växa, skapa arbetstillfällen och bära upp välfärden krävs dock tillgång till rätt kompetens – i rätt tid och på rätt plats. I dag är detta en av de största utmaningarna för många företag i Sverige. Bristen på kvalificerad arbetskraft påverkar redan nu företagens möjlighet att expandera, investera och ta hem nya uppdrag. Det hotar i förlängningen Sveriges innovationsförmåga, försörjningsberedskap och framtida konkurrenskraft.

Det är uppenbart att matchningen mellan utbildningssystemet och arbetsmarknadens behov inte fungerar tillräckligt väl. Samtidigt ser vi att insatser för att förbättra yrkesutbildningar, främja tekniskt kunnande och höja attraktiviteten för industriella yrken ofta saknar samordning, långsiktighet eller politisk prioritering. Om vi menar allvar med att stärka svensk industri måste vi också ta ansvar för att säkra dess framtida kompetensförsörjning.

En sådan insats kräver att vi som politiskt parti fördjupar vår kunskap i frågan. Genom att inhämta fakta och analysera nuläget – i dialog med näringsliv, utbildningssektor och andra relevanta aktörer – kan vi formulera en politik som inte bara svarar på industrins behov i dag, utan som också rustar Sverige för morgondagens arbetsmarknad.

Förslag till beslut:

Med anledning av detta föreslår jag, Ted Nyberg:

– att Sverigedemokraterna inhämtar kunskap och utreder hur kompetensförsörjningen till svensk industri kan stärkas och framtidssäkras, samt att Sverigedemokraterna sedan driver en sådan politik.

Partistyrelsens yttrande:

Utbildningspolitiken är avgörande för att företag ska få tag på rätt kompetens. De naturvetenskapliga och tekniska ämnena behöver prioriteras. När det gäller kompetensförsörjning behöver det finnas strukturer och ett förenklat regelverk som gör det möjligt att rekrytera högutbildad arbetskraft på den internationella marknaden. Detta är frågor som Sverigedemokraterna arbetar med kontinuerligt i sitt arbete utifrån samma ingång som motionären.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

NÄ11 – Lämna Postnord och återupprätta Posten AB

Motionär:

Thomas Norrman (119675 – thomas.norrman@sd.se)

Medmotionär(er):

Mattias Eriksson Falk 36568

Elizabeth Puhls 130278

Motionsmotivering:

Sedan bildandet av Postnord genom sammanslagningen av de svenska och danska statliga postoperatörerna har verksamheten präglats av återkommande ekonomiska bekymmer, liksom brister i kvalitet, tillförlitlighet och tillgänglighet. Det finns en utbredd oro bland svenska medborgare och företagare över försämrad service och längre leveranstider – särskilt i glesbygdsområden och i norra Sverige.

Den ekonomiska belastning som den danska delen av samarbetet innebär skulle därmed också kunna elimineras. Ett återupprättande av Posten AB skulle kunna leda till en posttjänst bättre anpassad efter svenska medborgares och företags behov, med ett tydligare uppdrag att säkerställa en likvärdig postservice i hela landet.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna ska driva frågan om att lämna Postnord och verka för ett återupprättande av Posten AB

Partistyrelsens yttrande:

Många viktiga svenska samhällsfunktioner bedrivs idag i bolagsform med staten som hel- eller delägare där bolagen generellt verkar på en konkurrensutsatt marknad. Sverigedemokraterna är anhängare av ett fortsatt statligt engagemang för att bibehålla statens inflytande. I vissa fall förvaltar statliga bolag nationens naturresurser så att det statliga ägandet garanterar att dessa kommer Sveriges medborgare till del.

År 2008 bildades Postnord AB genom sammanslagningen av Posten AB och Post Danmark A/S. Syftet var att stärka den samhällsomfattande posttjänsten och skapa långsiktig tillväxt. Kort därefter drabbades bolaget av snabb digitalisering, särskilt i Danmark, samt höga personalkostnader till följd av generösa anställningsvillkor. Detta ledde till betydande ekonomiska problem och krävde ett kapitaltillskott på 2,2 miljarder kronor.

Trots genomförda åtgärder, såsom längre leveranstider, riskerar bolaget mångmiljardförluster – främst i Sverige. I Danmark utreds redan en uppdelning av bolaget. Sverige bör initiera en motsvarande utredning för att analysera ekonomiska och juridiska konsekvenser samt skapa underlag för framtida beslut.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

Skatt

SK01 – Rimligare villkor för avdrag vid resor till och från arbete

Motionär

Axel Sundström (146240 – axel.sundstrom@sd.se)

Motionstext

Dagens regler för reseavdrag missgynnar många arbetspendlare, särskilt dem som bor på landsbygden eller i mindre orter där kollektivtrafiken är begränsad. Idag får man endast göra avdrag för resekostnader med egen bil till arbetet som överstiger 11 000kr årligen, samtidigt som man måste spara minst två timmar per dag jämfört med kollektivtrafik. Dessa krav är både orimliga och konkurrenshämmande.

Många människor tvingas ta bilen till jobbet för att få vardagen att gå ihop – inte för att de vill, utan för att alternativet inte finns. Dagens regler slår hårt mot arbetande människor utanför storstadsområdena, och det är inte rimligt att staten ska straffa dem ekonomiskt för att kollektivtrafiken är otillräcklig.

För oss Sverigedemokraterna torde det vara självklart att låta medborgare välja bilen till jobbet. Därför bör både beloppsgränsen för avdrag sänkas och det orimliga tidskravet tas bort.

Yrkande

Att Sverigedemokraterna ska verka för att sänka gränsen för avdragsgill milersättning vid resor till och från arbete med egen bil

Att Sverigedemokraterna verkar för att slopa kravet på tidsbesparing jämfört med kollektivtrafik till och från arbete för att få göra milersättningsavdrag.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens ansats om att det är viktigt att värna om de som använder bilen till och från jobbet. Bilen är viktig för familj och person på landsbygden och stan, inte minst för de som pendlar. Däremot är frågan om avdrag för resor till och från arbete är föremål för budgeten och är därmed något som kommer överens om mellan Tidö partierna i förhandlingar.

I budgetpropositionen för 2025 föreslås resor till och från utbildningsplatsen samt inställelseresor höjas från 11 000 till 13 000 kronor. Skälen till beslutet är att avdrag för skäliga utgifter för resor mellan bostaden och arbets- respektive utbildningsplatsen (arbetsresor) ska göras om arbets- och utbildningsplatsen ligger på ett sådant avstånd från den skattskyldiges bostad att denne behöver använda något transportmedel. Utgifter för särskilda resor i samband med att den skattskyldige börjar eller slutar en tjänst (inställelseresor) ska dras av om resorna företagits mellan två platser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Rätten till avdrag för utgifter för arbets- och inställelseresor är begränsad på så sätt att avdrag endast får göras till den del

utgifterna sammanlagt överstiger 11 000 kronor. Motivet för beloppsgränsen är att utgifter för arbets- och inställesresor i inte obetydlig grad kan hänföras till privata levnadskostnader, vilka inte bör få dras av vid beskattningen. Beloppsgränsen innebär dessutom stora förenklings- och administrativa vinster.

Beloppsgränsen är inte indexerad, vilket innebär att den med jämna mellanrum behöver justeras för att inte urholkas. Beloppsgränsen höjdes senast den 1 januari 2017 (se budgetpropositionen för 2017, prop. 2016/17:1). Någon justering av beloppsgränsen har således inte skett på ett antal år. Beloppsgränsen bör därför höjas till 13 000 kronor.

I sak instämmer partistyrelsen men detta måste vägas mot alla andra budgetpåverkande förslag. Alla behov behöver vägas mot varandra i en ordnad budgetprocess. Partistyrelsen ser inget problem med att spela in förslaget i kommande budgetförhandlingar men vill inte binda sig till det innan man har en överblick över helheten, över vilka övriga prioriteringar som behöver göras och över vilket budgetutrymme som finns. Sverigedemokraterna står bakom det finanspolitiska ramverket, vilket innebär en budget i balans.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025

att besluta att anse motionen besvarad.

SK02 – Begränsning av namn- och personnummerbyte för personer dömda för ekonomisk brottslighet och bedrägeri

Motionär

Björn Qvarnström (68146 – bjorn.qvarnstrom@sd.se)

Medmotionär(er)

Mattias Bengtsson 72377

Motionstext

Bakgrund:

Sverige står inför utmaningar kopplade till ekonomisk brottslighet och bedrägeri, brott som inte bara orsakar betydande ekonomiska skador för individer, företag och samhälle utan också undergräver förtroendet för rättsstaten. Ekonomisk brottslighet, såsom skattebrott, bokföringsbrott och bedrägeri, är ofta planerade och systematiska handlingar som utförs av individer med avsikt att berika sig själva på andras bekostnad. Dessa brott drabbar inte bara de direkta offren utan belastar även välfärdssystemet och bidrar till en känsla av otrygghet bland medborgarna.

En särskilt problematisk aspekt är att personer som dömts för denna typ av brott i vissa fall kan byta namn eller personnummer, vilket möjliggör för dem att dölja sin kriminella historik och fortsätta sin brottsliga verksamhet under ny identitet. Detta utnyttjande av systemet riskerar att underminera rättssäkerheten och försvårar för både myndigheter och medborgare att skydda sig mot oärliga aktörer. Genom att tillåta namn- eller personnummerbyte för dömda för ekonomisk brottslighet och bedrägeri skapas en möjlighet för dessa individer att undgå ansvar och fortsätta sina handlingar, vilket står i direkt konflikt med Sveriges ambition att vara en trygg och rättvis nation.

Jag anser att skyddet av hederliga medborgare och näringsidkare måste prioriteras. Att förhindra dömda ekonomiska brottslingar från att byta namn eller personnummer är ett viktigt steg för att säkerställa att de inte kan gömma sig bakom en ny identitet och därmed fortsätta att skada samhället. Genom att införa denna begränsning kan vi stärka förtroendet för rättssystemet och ge medborgarna en ökad trygghet i vetskapen om att samhället aktivt motverkar oärlighet och bedrägeri.

Problematik:

Ekonomisk brottslighet och bedrägeri är brott som ofta kräver en hög grad av planering och manipulation. Dessa brottslingar utnyttjar inte bara system och individer utan även de möjligheter som dagens regelverk erbjuder, såsom rätten att byta namn eller personnummer. Ett namn- eller personnummerbyte kan göra det svårt för potentiella offer, såsom företag, banker eller privatpersoner, att identifiera en persons

kriminella bakgrund. Detta skapar en orimlig risk för att dömda brottslingar kan fortsätta sin verksamhet utan att deras tidigare handlingar kommer till ytan.

Myndigheter, såsom Skatteverket och Bolagsverket, har idag begränsade möjligheter att neka namn- eller personnummerbyte för personer med en kriminell bakgrund, även i fall där brotten är av allvarlig karaktär. Detta innebär att en person som exempelvis dömts för grovt bedrägeri kan ansöka om ett nytt namn eller personnummer och därmed försvåra spårningen av sin brottsliga historik. Detta är inte bara en rättssäkerhetsfråga utan också en fråga om att skydda samhällets mest utsatta – de som riskerar att bli lurade av oärliga individer.

Sverigedemokraterna ser detta som ett allvarligt systemfel. Rätten att byta namn eller personnummer är en viktig frihet för många, men denna rättighet får inte missbrukas av dem som redan har visat sig vara oärliga och skadliga för samhället. Genom att införa striktare regler för dessa individer kan vi skapa ett säkrare och mer transparent samhälle där medborgarna kan lita på att rättssystemet skyddar dem.

Förslag:

Jag föreslår därför att Landsdagarna beslutar om en lagändring som innebär att personer som dömts för ekonomisk brottslighet eller bedrägeri inte ska ha rätt att byta namn eller personnummer under en period av minst tio år efter avtjänat straff, eller längre vid särskilt grova brott. Denna begränsning syftar till att förhindra att dömda brottslingar kan dölja sin identitet och fortsätta sin kriminella verksamhet.

För att säkerställa att lagändringen är proportionerlig och rättssäker bör följande principer gälla:

1. Tydlig definition av berörda brott: Lagstiftningen ska omfatta brott som faller under kategorierna ekonomisk brottslighet och bedrägeri, inklusive men inte begränsat till skattebrott, bokföringsbrott, bedrägeri och grovt bedrägeri.
2. Tidsbegränsning: Begränsningen ska gälla i minst tio år efter avtjänat straff, med möjlighet till förlängning vid upprepade brottslighet eller särskilt grova brott.
3. Undantag för särskilda skäl: I undantagsfall, såsom vid hot om våld eller andra säkerhetsskäl, kan en ansökan om namn- eller personnummerbyte prövas av en oberoende myndighet.
4. Ökad transparens: Myndigheter som Skatteverket och Bolagsverket ska ges mandat att informera om en persons kriminella bakgrund vid exempelvis registrering av nya företag, för att förhindra bedrägliga aktiviteter.

Motivering ur ett sverigedemokratiskt perspektiv:

Sverigedemokraterna sätter alltid svenska medborgares trygghet och välfärd i första rummet. Ekonomisk brottslighet och bedrägeri är inte bara angrepp på enskilda individer utan också på det samhällskontrakt som bygger på ärlighet och ansvar. Genom att införa denna lagändring visar vi att vi tar dessa brott på största allvar och att vi inte accepterar att oärliga individer ges möjlighet att fortsätta sina handlingar under nya identiteter.

Vårt förslag är en del av en bredare ambition att stärka rättssystemet och skydda Sverige mot brottslighet i alla dess former. Genom att försvåra för dömda ekonomiska

brottslingar att dölja sin bakgrund skapar vi ett tryggare samhälle där hederliga medborgare och företagare kan verka utan rädsla för att bli lurade. Detta är en fråga om rättvisa, transparens och ansvar – värden som Sverige behöver värna i en tid av ökande utmaningar.

Yrkande

Med anledning av vad som anförts hemställer jag att Landsdagarna beslutar:

Att Landsdagarna beslutar att partiet tar fram ett lagförslag som innebär att personer dömda för ekonomisk brottslighet eller bedrägeri inte ska ha rätt att byta namn eller personnummer under en period av minst tio år efter avtjänat straff, med möjlighet till förlängning vid särskilt grova eller upprepade brott, samt att undantag endast ska beviljas vid särskilda skäl efter prövning av oberoende myndighet.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen instämmer med motionären gällande den beskrivning om problematiken som tillkommer med att kunna byta personnummer och/eller namn. Motionen belyser en kritisk lucka i nuvarande lagstiftning som förfaras bli och/eller redan är föremål för ekonomisk brottslighet och bedrägeri. Förslaget fokuserar på rättssäkerhet och transparens, vilket partistyrelsen anser är centrala funktioner för rättsstaten. Däremot kan även lindrigt straffade få långtgående inskränkningar hos den drabbade personen, vilket vi ser som problematiskt.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

SK03 – Rätt folkbokföring – motverka skatteflykt från utsatta kommuner

Motionär

Cecilia Lange Rosén (123784 – cflange@gmail.com)

Medmotionär(er)

Björn Hansson 142505

Lars Engelbrektsson 109168

Motionstext

Bakgrund:

I flera kommuner – särskilt ö-regioner, semesterorter och glesbygdsområden – ser man ett växande problem: personer som bor, arbetar och vistas stora delar av året i en kommun, är ändå folkbokförda någon annanstans. Det gäller till exempel: personer med fritidshus som vistas hela sommaren och ofta helger året runt i en kommun, distansarbetare eller pendlare som har sin vardagliga närvaro i en kommun med hög skatt, men är skrivna i lågskattekommuner, familjer som flyttat till landsbygd men behåller folkbokföringen i städer – för skolpeng, bostadsförmåner eller skattefördelar.

Konsekvensen blir att kommunen belastas med välfärdskostnader, infrastruktur och samhällsservice – utan att få motsvarande skatteintäkter. Samtidigt missvisar statistiken befolkningens storlek, vilket påverkar statsbidrag, valkretsindelning och resursfördelning.

Skatteverket har genomfört pilotprojekt som visar att upp till 2 % av folkbokföringen kan vara felaktig – och i riktade kontroller var andelen fel ännu högre. Trots vissa förbättringar i lagstiftningen, som möjligheten att skriva någon "på kommunen" eller den nya underrättelseskyldigheten för kommuner från 2023, saknas fortfarande ett proaktivt och automatiserat nationellt system.

Motionens förslag:

Sverigedemokraterna Gotland föreslår att partiet verkar för skärpt och systematisk kontroll av folkbokföringen, med fokus på att den ska återspegla faktisk vistelseort – särskilt i utsatta kommuner.

Motivering:

Kommunal rättvisa. Ingen kommun ska tvingas stå för skolgång, våghållning och äldreomsorg åt personer som är folkbokförda i en annan kommun. Felaktig folkbokföring urholkar det kommunala självstyret och skapar osunda incitament för intern skatteflykt.

Minskat fusk och feltilldelning

Felaktig folkbokföring påverkar bidrag, skolpeng, valregistrering och vårdresurser. Det möjliggör även svartboende och folkbokföringsfusk i kombination med ekonomiskt bistånd. Fler automatiska varningssystem, som vid långvarig vistelse på annan ort, skulle effektivisera tillsynen.

Skydd för utsatta kommuner

Små kommuner med hög andel fritidsboende och säsongsboende har ofta varken verktyg eller personal att själva driva folkbokföringskontroller. Staten bör därför stärka Skatteverkets uppdrag och samtidigt ge kommunerna rätt att begära riktade tillsyner vid avvikelser.

Genomförande:

För att folkbokföringen bättre ska spegla var människor faktiskt bor och nyttjar samhällsservice, bör Skatteverket få ett utökat och tydligt nationellt uppdrag att genomföra regelbundna kontroller i kommuner där felregistreringar bedöms särskilt vanliga – exempelvis i ö-regioner, semesterorter och glesbygdsområden med mycket fritidsboende.

Samtidigt bör folkbokföringssystemet utvecklas med automatiska flaggor för avvikande mönster, såsom långvarig faktisk närvaro på annan ort än folkbokföringsadressen. Kommunerna ska också ha rätt att begära riktad tillsyn när misstanke om systematisk felregistrering föreligger, i linje med den underrättelseskyldighet som införts i lagstiftningen 2023.

För att säkerställa kvaliteten i systemet bör även ett nationellt måltal införas för att följa upp hur väl folkbokföringen motsvarar verkliga förhållanden över tid.

Yrkande

Att Sverigedemokraterna verkar för att folkbokföring alltid ska ske där individen huvudsakligen bor,

Att folkbokföring som tydligt avviker från faktisk närvaro ska kunna omprövas med automatiska varningsflaggor,

Att Skatteverket åläggs att utreda och regelbundet kontrollera folkbokföringen i särskilt utsatta kommuner, t.ex. ö-regioner och semesterorter,

Att kommuner ges möjlighet att begära tillsyn vid misstänkt felaktig folkbokföring.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen instämmer med motionärens motivering att det är problematiskt att folk utnyttjar skattesystemet genom att skriva sig på annan ort än där den bor. Detta är något som vi driver jämte folkräkningen i kommittémotioner (se 2024/25:1350). Folkbokföringsbrott är ett problem och en uppskattning från 2022 var att ca 200 000 är felaktigt folkbokförda. På grund av sekretesslagstiftning och andra administrativa hinder är det svårt att överföra information mellan myndigheter, vilket försvårar upptäckterna av dessa brott. Detta arbete tillsammans med folkräkningen är något

som redan jobbas med. Arbetet är inte klart men skatteverket har presenterat en delredovisning om arbetet hittills och ytterligare åtgärder förväntas tas framgent.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

SK04 – Begränsa missbruk av folkbokföring för tillgång till vårdresurser i annan region

Motionär

Gabriella Eriksson (133705 – gabriella.eriksson@sd.se)

Motionstext

Sverige har idag 21 olika vårdssystem med stora regionala skillnader, något som Sverigedemokraterna länge har pekat ut som ett grundläggande systemfel. Den regionala organiseringen har lett till ojämlikhet och orättvisa i vården – inte minst för de mindre regionerna med stark säsongsvariation. Kalmar län är ett tydligt exempel.

Under sommarhalvåret ökar befolkningen kraftigt i många kommuner längs kusten. Semesterboende, turister och sommarboende söker sig till vården, ofta på akuta grunder. Enligt nuvarande praxis har man rätt till nödvändig vård oavsett hemkommun. Det är rimligt. Däremot ser vi en växande trend där personer, efter att ha sökt vård, snabbt skriver sig på sin sommaradress (ofta en sommarstuga) för att slippa återvända till sin hemregion när behovet av vidare vård uppstår. Det tar bara minuter via Skatteverkets hemsida.

Till exempel en patient söker akut psykiatrisk hjälp i Kalmar under sin semester. Efter inläggning och akutvård gör vårdpersonalen bedömningen att personen bör slussas vidare till uppföljning i sin hemregion. Då visar det sig att patienten under kvällen ändrat sin folkbokföringsadress till sommarstugan i norra Kalmar län. Regionen blir nu ansvarig för både fortsatt psykiatrisk vård och uppföljning trots att patientens verkliga vardag finns 30 mil bort.

Det här är inte enstaka fall. Sjukvårdspersonal i Kalmar vittnar om att detta händer varje sommar. Det leder till platsbrist, stressad personal, felaktig resursfördelning och kostnader som faller på fel region. Det underminerar vårdkedjan, slår hårt mot mindre län och bygger på ett systemfel som inte borde vara möjligt 2025.

Det borde vara självklart att vård ska ges utifrån verklig vistelse och behov, inte möjligheten att klicka sig till en ny folkbokföring. Tills vården är nationell måste övergångsregler skydda små regioner från strukturellt missbruk.

Yrkande

att Sverigedemokraterna verkar för en nationell översyn av hur folkbokföringsändringar påverkar regionalt vårdansvar.

att tydliga regler och samordning införs i väntan på en förstatligad sjukvårdsorganisation.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen instämmer med motionärens motivering att det är problematiskt att folk utnyttjar skattesystemet genom att skriva sig på annan ort än där den bor. Detta är något som vi driver jämte folkräkningen i kommittémotioner (se *motion 2024/25:1350*). Folkbokföringsbrott är ett problem och en uppskattning från 2022 var att ca 200 000 är felaktigt folkbokförda. På grund av sekretesslagstiftning och andra administrativa hinder är det svårt att överföra information mellan myndigheter, vilket försvårar upptäckterna av dessa brott. Detta arbete tillsammans med folkräkningen är något som redan jobbas med. Arbetet är inte klart men skatteverket har presenterat en delredovisning om arbetet hittills och ytterligare åtgärder förväntas tas framgent.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

SK05 – Grundavdragsbaserat skattesystem

Motionär

Christoffer Wallin (50952 – christoffer.wallin@sd.se)

Motionstext

Ett höjt grundavdrag till exempelvis 150–250 tusen skulle innebära att de första kronorna av den beskattningsbara inkomsten är skattefria. Detta skulle ge påtagliga ekonomiska lättnader för breda grupper i samhället, särskilt de med låga till medelhöga inkomster, pensionärer, studenter och personer med deltidsarbete. På så sätt stärks den ekonomiska köpkraften för breda grupper i samhället.

- Höjt grundavdrag motverkar ekonomisk utsatthet och ökar incitamentet till arbete.
- Det bidrar till en enklare och mer rättvis skattesystem där fler får behålla mer av sin inkomst.
- Det stärker hushållens köpkraft, vilket även har positiva effekter för näringslivet och sysselsättningen.
- Det skapar förutsättningar för småföretagande inte minst på landsbygden.
- Det kommer också göra att fler kommer våga starta företag om man redan från början vet att man får behålla de första inkännande kronorna skattefritt.
- Vi ökar vår konkurrenskraft mot andra EU länder som har en högre tröskel in i skattesystemet.
- Att den skattefria inkomsten blir mer i paritet med den relativa fattigdomsgränsen vilket på sikt kan minska behovet av transfereringar och byråkrati.

Avslutande ord

Ett höjt grundavdrag är en reform för ökad ekonomisk frihet och trygghet för samtliga medborgare. Förslaget syftar till att skapa ett mer inkluderande och robust välfärdssamhälle, min mening som motionär är att grundavdraget ska gälla samtliga inkomster även det som idag klassas som inkomst av kapital för att skapa ett mer inkluderande och rättvist skattesystem som är enkelt.

Ett höjt grundavdrag skulle vara ett bra första steg för att få ett mer enklare skattesystem med tydligare ramar.

Yrkande

Att partiet ska verka för ett skattesystem baserat på ett högt grundavdrag.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen instämmer med motionärens motivering gällande högre grundavdrag. Det finns anledning att sänka skatten för lägre och medelinkomster för att utjämna

respektavståndet. Det skall alltid lönas sig att gå från bidragsförsörjning till självförsörjning. Sverigedemokraterna både driver och släpper fram skattelättnader i budgetförhandlingar. Under 2025 höjdes grundavdraget för samtliga inkomster för upp till 160 tkr. Det faller i linje med partiets ideologiska grund att både driva och släppa fram skattesänkningar i budgetförhandlingarna och avser att fortsätta med det.

Vi vill sänka skatten för dem som arbetar och för dem som har arbetat. Eftersom fler grupper än bara dem som jobbar omfattas av grundavdraget så är det inte riktigt sanningsenligt att beskriva avdraget som arbetsdrivande.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen.

SK06 – Sänk alkoholskatten på restaurang

Motionär

Johnny Grahn (35585 – johnny.grahn@sd.se)

Motionsmotivering

Att sänka alkoholskatten på restaurang skulle direkt leda till lägre priser på alkoholhaltiga drycker för gästerna. Ett lägre pris innebär sannolikt att fler människor väljer att gå ut och äta och dricka på restaurang, vilket i sin tur kan öka omsättningen för branschen.

Denna ökning av kundunderlaget kan leda till fler arbetstillfällen inom restaurangnäringen, stärkt lönsamhet för företagen och en livligare besöksnäring. På så sätt kan en skattesänkning bli självfinansierande genom ökade intäkter från fler sålda måltider, drycker och ökade arbetsgivaravgifter från fler anställda.

Att sänka alkoholskatten på restauranger är därför inte bara ett sätt att göra restaurangbesöken mer attraktiva och prisvärda för gästerna, utan också en åtgärd som gynnar jobbskapande och företagande i en bransch som är viktig för både stad och landsbygd.

Yrkande

Att verka för att alkoholskatten på restaurang sänks

Partistyrelsens yttrande:

Frågan om sänkt alkoholskatt har Sverigedemokraterna efter tidigare landsdagsbeslut drivit och även fått igenom sänkt alkoholskatt för öl från mikrobryggerier. Då sänkta skatter är föremål i budgetförhandlingarna så gäller den i överenskommelse med övriga Tidö partierna. Anledningen till de höga alkoholpriserna i restaurang är mer kopplat till matkraven än skatten. Dessutom blir alkohol som serveras på restaurang även ansedd som en tjänst, vilket höjer kostnaden.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

SK07 – Sänk alkoholskatten

Motionär

Linus Nilsson (115137 – linus.nilsson@sd.se)

Motionsmotivering

Regeringen presenterar nu en höjning av den redan väldigt höga alkoholskatten vi har idag i Sverige. Detta leder enbart till stor illegal, men även legal införsel av alkohol från andra länder.

Den fria rörligheten för människor och varor inom EU utnyttjas genom att föra in mängder med alkohol till Sverige, som sedan i stor utsträckning säljs vidare, utan kontroll.

Syftet med alkoholskatten är i grova drag att få brukarna av alkohol att vid köp betala för den potentiella kostnaden deras bruk har för samhället i stort och mot personer i deras omgivning – detta för att medel inte ska behöva tas från någon annan viktig samhällspost.

Vi stödjer Systembolagets detaljhandelsmonopol på alkoholförsäljning i Sverige, det bidrar till en försäljning under ordnade former med kvalitetsgranskning och ålderskontroller.

Däremot är en större del av den konsumerande alkoholen i Sverige oregistrerad. Det handlar alltså om insmugglad, privatinförd eller hembrändfrunk alkohol. Främsta anledningen till det beror på den höga alkoholbeskattningen, och då även det höga priset på alkohol i Sverige, men även lättillgängligheten för minderåriga.

Att en stor mängd av den alkohol som konsumeras i landet inte försålts från Systembolaget innebär bland annat ett skattebortfall för staten, och ett folkhälsoproblem på grund av den illegala alkoholen.

En sänkt alkoholskatt flyttar försäljningen från andra länder till Systembolaget. Det bidrar till ökad kontroll, som vi kanske tror att vi har i Sverige, men som vi faktiskt saknar.

Yrkande

Sverigedemokraterna i riksdagen verkar för att sänka alkoholskatten

Partistyrelsens yttrande:

Frågan om sänkt alkoholskatt har Sverigedemokraterna efter tidigare landsdagensbeslut drivit och även fått igenom sänkt alkoholskatt för öl från mikrobryggerier. I sak instämmer partistyrelsen men detta måste vägas mot alla andra budgetdrivande förslag. Vi ser inget problem med att spela in det i budgetförhandlingarna men kan inte binda oss till förslaget då det gör i överenskommelse med övriga Tidö partier med respekt för budgetförhandlingarna.

I sak instämmer partistyrelsen men detta måste vägas mot alla andra budgetpåverkande förslag. Alla behov behöver vägas mot varandra i en ordnad budgetprocess. Partistyrelsen ser inget problem med att spela in förslaget i kommande budgetförhandlingar men vill inte binda sig till det innan man har en överblick över helheten, över vilka övriga prioriteringar som behöver göras och över vilket budgetutrymme som finns. Sverigedemokraterna står bakom det finanspolitiska ramverket, vilket innebär en budget i balans.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

SK08 – Avskaffa stämpelskatten – för ett rättvist och ägarvänligt Sverige

Motionär

Marcus Lejonqvist (80042 – marcus.lejonqvist@sd.se)

Medmotionär(er)

Richard Svensson 62661

Chris Dahlqvist 82570

Annelie Sjöberg 1237690

Torgny Maurer 53831

Christopher Jarnvall 148456

Runar Öhman 82612

Max Haienhjelm Andreasson 90560

Erik Johansson 129228

Björn Sandberg 84844

Jörgen Ring 78106

Mikael Eriksson 71644

Motionsmotivering

Ett tryggt och stabilt boende är en av grundförutsättningarna för ett fungerande samhälle. Sverigedemokraterna anser att fler människor ska kunna äga sitt eget hem, det stärker både individens självständighet och samhällsgemenskapen.

I dag utgör stämpelskatten ett orättvist ekonomiskt hinder för tusentals svenska hushåll som vill ta steget in på bostadsmarknaden. Skatten, som uppgår till 1,5 procent av köpeskillingen vid förvärv av fast egendom, måste betalas kontant och läggs ovanpå redan tunga krav på kontantinsats och banklån.

Särskilt unga, barnfamiljer och förstagångsköpare drabbas hårt. Det är orimligt att dessa grupper ska beskattas för att vilja skapa sig ett stabilt hem. Många tvingas avstå bostadsköp eller skjuta upp sina livsplaner på grund av denna onödiga avgift.

Stämpelskatten är dessutom konjunkturkänslig och instabil som intäktskälla, och påverkar hela bostadsmarknadens rörlighet negativt. En sund bostadsmarknad kräver att människor ska kunna flytta efter behov, inte hållas tillbaka av skattebarriärer.

Det är dags att prioritera de svenska hushållens ekonomiska trygghet före statens girighet. Skatten är i praktiken en straffavgift på bostadsäggande och motverkar det breda folkhemstänkande som Sverigedemokraterna står bakom.

Därför föreslår jag att stämpelskatten vid privat bostadsförvärv avskaffas i sin helhet. Detta skulle vara ett viktigt steg mot en mer rättvis och ägarvänlig bostadspolitik, där fler ges möjlighet att bygga en framtid i Sverige, på egna villkor.

Yrkande

att Sverigedemokraterna ska arbeta för att avskaffa stämpelskatten vid förvärv av privatbostäder.

Partistyrelsens yttrande:

I sak instämmer partistyrelsen men detta måste vägas mot alla andra budgetpåverkande förslag. Alla behov behöver vägas mot varandra i en ordnad budgetprocess. Partistyrelsen ser inget problem med att spela in förslaget i kommande budgetförhandlingar men vill inte binda sig till det innan man har en överblick över helheten, över vilka övriga prioriteringar som behöver göras och över vilket budgetutrymme som finns. Sverigedemokraterna står bakom det finanspolitiska ramverket, vilket innebär en budget i balans.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

SK09 – Minska momsen på frukt och grönsaker

Motionär

Maria Lindgren (115306 – maria.lindgren@sd.se)

Medmotionär(er)

Björn Qvarnström

Mattias Bengtsson

Motionstext

Under de senaste 40 åren har övervikt och fetma ökat bland Sveriges befolkning. Enligt Folkhälsomyndigheten har ca 23% av barn i åldern 6–9 år övervikt eller fetma. Av åldersgruppen 30–44 år klassas 51% som överviktig eller fet och av 45–64 år är siffran 64%!

Fetma är framför allt ett medicinskt problem och leder ofta till hjärtsjukdomar, diabetes, hypertoni och cancer. Förutom ett personligt lidande, innebär befolkningens fetma ökade sjukvårdskostnader för samhället.

Läsk och godis innehåller stora mängder socker och är ett dåligt hälsoval men handlas, trots detta i stora mängder. Frukt och grönsaker som är betydligt hälsosammare är ofta dyrt att handla och välja därför bort. – Priset på varan påverkar alltid konsumentens val av produkt. Folkhälsan skulle gynnas av att godis och läsk blir dyrare och att frukt och grönsaker blir billigare att handla.

Mot bakgrund av ovanstående yrkas:

Yrkande

Att Sverigedemokraterna ska verka för att momsen på godis och läsk höjs och att momsen på frukt och grönsaker sänks.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens perspektiv ur folkhälsosynpunkt vad gäller socker kontra frukt och grönsaker. Genom att föreslå en momsjustering för att göra hälsosamma livsmedel som frukt och grönsaker billigare och ohälsosamma alternativ som godis och läsk dyrare bidrar motionen till debatten om hur ekonomiska styrmedel kan användas för att påverka konsumentbeteenden.

Forskningsgenomgången visar att användning av punktskatter för att främja goda matvanor kan ha en positiv effekt på matvanor och hälsa. Genomgången visar att sådana skatter kan påverka konsumtionen samtidigt som det är mer osäkert om den

ändrade konsumtionen i sin tur leder till påtagliga hälsoeffekter. Dessa studier visar i regel små positiva effekter eller inga effekter på hälsan (*Statskontoret 2019:10*).

Motionens förslag att höja momsen på godis och läsk samt sänka momsen på frukt och grönsaker är principiellt vällovligt, då det adresserar en tydlig koppling mellan kostvanor och folkhälsa. Dock finns vissa kritiska aspekter som bör beaktas. För det första kan en momshöjning på godis och läsk uppfattas som en regressiv åtgärd som oproportionerligt påverkar låginkomsthushåll.

Frågan om differentierad livsmedelsmoms utreds för närvarande internt i partiet.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

SK10 - Sänkt moms på baslivsmedel

Motionär

Timothy Tréville (106277 - timothy.treville@sd.se)

Motionstext

Mat är en grundläggande mänsklig rättighet. I en tid då levnadskostnaderna stiger och inflationen urholkar hushållens köpkraft, särskilt bland låg- och medelinkomsttagare, är det av största vikt att politiken vidtar åtgärder som direkt underlättar människors vardag. Ett av de mest träffsäkra sätten att göra detta är att sänka momsen på baslivsmedel.

I Sverige är livsmedel i dag belagda med en reducerad moms på 12 %, men flera andra länder inom EU har gått längre och infört lägre skattesatser, eller till och med momsbefrielse på vissa nödvändiga livsmedel såsom bröd, mjölk, grönsaker och kött.

En sänkning av momsen på baslivsmedel i Sverige, från dagens 12 % till exempelvis 6 % eller lägre, skulle vara ett direkt stöd till hushållen, särskilt barnfamiljer, pensionärer och andra ekonomiskt utsatta grupper. Det är dessutom en åtgärd som träffar brett och rättvist, alla behöver mat, och alla skulle gynnas.

En momssänkning kan också bidra till att främja konsumtionen av nyttiga råvaror – om den exempelvis riktas mot färska livsmedel såsom grönsaker, frukt, spannmål, mejeriprodukter och kött.

Yrkande

Att Sverigedemokraterna verkar för att sänka momsen på baslivsmedel, från nuvarande 12 % till 6 % eller lägre, med särskilt fokus på nödvändiga och icke-processade livsmedel.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens resonemang om att livsmedelsmomsen med fördel hade sänkts. En fullständig sänkning på livsmedel är ett förslag som partiet drev igenom i budgetpropositionen 2026 och kommer därmed implementeras 1 april 2026.

Motionären föreslår en differentiering genom olika grader av processad mat. Detta är ett svårt sätt att kategorisera maten på och är varken folkhälsomässigt motiverbar eller definitionsmässigt gångbar. Exempel på detta är att ultraprocessad mat innefattar industriellt tillverkat bröd (alltså majoriteten av allt bröd) och gränsdragningen mellan de olika är svårdefinierad. Därför jobbar partiet nu internt med en annan typ av differentiering med bredare grupper som inte baseras på processningsgrad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

SK11 Utredning om skatt på importerat kött (halal" med extra hög sats på halalslakt för att stödja svenska bönder

Motionär

Fia Rosenstråle (96161 – fia.rosenstrale@sd.se)

Motionstext

Bakgrund:

Sverige importerar upp till 210 000 ton kött årligen, varav tiotusentals ton är halalslaktat från utlandet. Mycket av detta kött kommer från djur som slaktats utan bedövning – en grym metod förbjuden i Sverige enligt Djurskyddslagen men tillåten i länder som Belgien (75 % av nötkreaturen) och Frankrike (30–40 %). Djuren lider i onödan, och detta kött hamnar omärkt på svenska tallrikar. Samtidigt finns allvarliga misstankar om att avgifter från halalcertifiering finansierar terrornätverk. Internationella rapporter, som från Middle East Forum, pekar på att miljontals dollar från organisationer som IFANCA gått till grupper kopplade till Hamas och Al-Qaida. I Sverige saknas insyn i vart dessa pengar tar vägen – en säkerhetsrisk vi inte kan ignorera.

Svenska köttbönder kämpar mot billig import som undergräver deras verksamhet, trots att de följer världens strängaste djurskyddsregler. En skatt på allt importerat kött, med en extra hög sats på halalslaktat, kan minska importen, skydda djuren och finansiera våra bönder. Vi måste sätta stopp för djurplågeri och säkerhetsrisker samtidigt som vi stärker Sverige.

Yrkande

Jag yrkar att Sverigedemokraterna på landsdagarna 2025 beslutar att:

1. Utredning om skattesatser på importerat kött: Regeringen ska, inom ett år, utreda en skatt på allt kött importerat från utlandet, med en högre sats på halalslaktat kött, baserat på:

o Djurplågeri: Skatten ska motverka import av kött från obedövad slakt och skydda djur från lidande, med extra fokus på halalslaktat kött där detta är vanligt.

o Terrorfinansiering: Utredningen ska granska om halalcertifieringsavgifter finansierar terrornätverk, och den höga skatten på halalkött ska bryta denna misstänkta koppling.

o Stöd till svenska bönder: Intäkterna ska öronmärkas för att subventionera svenska köttbönder, stärka lokal produktion och ge dem fördel mot utländsk konkurrens.

2. Märkningstvång: Tills skatten införs ska allt importerat kött, särskilt halalslaktat, märkas med slaktmetod för att ge konsumenter valfrihet.

3. Statistik och kontroll: Tullverket och Jordbruksverket ska årligen rapportera mängden importerat kött, inklusive halalslaktat, dess ursprung och certifieringsflöden för att underbygga utredningen.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen instämmer med motionären om att det är illa att pengar går till terrororganisationer. Sverige med i EU, vilket medför EU-rättsliga principer som vi måste förhålla oss till. Gällande livsmedel så gäller likavärdesprincipen som innebär att lika varor ska skattas lika. Därmed anses det vara diskriminerande att särbehandla inhemskt och utländskt livsmedel.

Partistyrelsen arbetar i nuläget på en bredare översyn på matmomsen och avser kommunicera utfallet i senare skede.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2023 besluta
att motionen anses besvarad.

SK12 – Skatt på skatt

Motionär

Håkan Lösnitz (72024 – hakan.losnitz@sd.se)

Medmotionär(er)

Pernilla Börjesson 103704

Motionstext

Idag har vi ett skattesystem där vi de facto betalar skatt på skatt. Det finns många exempel på detta, elskatt, alkoholskatt, drivmedelsskatter med flera, där det läggs på moms på totalbeloppet. Om det vore mer korrekt så skulle det inte läggas moms på beloppet som är inklusive dessa skatter utom grundbeloppet exklusive punktskatter.

Det är framför allt viktigt för elkonsumenterna där vi idag med rådande system nästan betalar mer i skatt än vad elen kostar.

Det är viktigt att medborgarna förstår skattesystem och att det finns logik bakom och inte endast en inkomstkälla för staten.

Yrkande

att Sverigedemokraterna driver frågan om att ta bort skatt på skatt.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen instämmer i motionärens motivering. Det är högst orimligt och beklagligt att skattetrycket i Sverige är så pass högt att man många gånger betalar skatt på skatt. Det är något som irriterar både privatpersoner och företag som måste betala in dubbelskatt. I sak instämmer partistyrelsen men detta måste vägas mot alla andra budgetpåverkande förslag. Alla behov behöver vägas mot varandra i en ordnad budgetprocess. Partistyrelsen ser inget problem med att spela in förslaget i kommande budgetförhandlingar men vill inte binda sig till det innan man har en överblick över helheten, över vilka övriga prioriteringar som behöver göras och över vilket budgetutrymme som finns. Sverigedemokraterna står bakom det finanspolitiska ramverket, vilket innebär en budget i balans. Med fördel hade en utredning om effekterna vid borttagande utförts innan för att kartlägga vart de store ändringarna sker och vad de offentligfinansiella effekterna hade blivit vid borttagande.

Vi har redan tagit bort ett flertal punktskatter som plastpåseskatten, flygskatten och andra, arbetet om att strida mot punktskatter är något partiet avser fortsätta driva. Alla budgetpåverkande beslut behöver vägas mot varandra och diskuteras med övriga samarbetspartier.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

SK13 – Enhetlig moms på vatten!

Motionär

Johan Sösaeter Johansson (69105 – johan.sosaeter.johansson@sd.se)

Medmotionär(er)

Glenn Sjögren 56047

Peter Arvidsson 108719

Pierre Syrén 77636

Lena Camp 83116

Motionsmotivering

I Sverige beskattas livsmedel med 12 procent moms, övriga varor med 25 procent – i stort sett.

På Skatteverkets hemsida går det bland annat att läsa följande:

"Vatten är livsmedel om vattnet uppfyller kraven i dricksvattendirektivet. Även om vatten från vattenkran räknas som livsmedel så omfattas detta av skattesatsen 25 procent. Den lägre skattesatsen 12 procent gäller bara för dricksvatten som tappats på flaska eller i behållare som är avsedd för försäljning (9 kap. 3 § andra stycket ML)."

Vad detta i praktiken innebär är att vatten som går att köpa på flaska i mataffärer beläggs med 12 procent moms, medan om du har kommunalt dricksvatten du får genom kranen, beläggs med 25 procent moms på taxan.

Det är orimligt att vatten, som är nödvändigt för allt liv på jorden, beskattas så olika genom moms. Rimligt vore att momsen på kommunalt dricksvatten sänks till 12 procent precis som vatten på flaska. I en tid där kostnader för vatten och avlopp skenar i hela kommunsverige vore det även en lättnad för hushållens vardagsekonomi.

Yrkande

Att: Landsdagarna ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverigedemokraterna ska verka för att sänka momsen på kommunalt dricksvatten till 12 procent, precis som övriga livsmedel och vatten på flaska är belagda med.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen instämmer med motionären i att det är tämligen orimligt att vatten i kran beskattas annorlunda än vatten i behållare.

Förklaringen till att det är olika momssatser beror på definitionen på vad som ska beskattas som livsmedel. Eftersom vatten i kran klassas som en tjänst som utförs av kommun i vatten och avlopp medan vatten på flaska klassas som livsmedel då det är en produkt i butik ämnad för konsumtion. Kostnaderna för att tillhandahålla tjänsten för vatten och avlopp är högre än tillverkningsprocessen per vattenflaska och liter.

Förklaringen till att det beskattas olika är alltså att det egentligen inte är själva vattnet som beskattas direkt, utan kostnaderna för vatten och avlopp.

Som svar på motionärens motivering så hade definitionen på livsmedel behövts breddas till just vatten tillkommen i tjänst, vilket kräver godkännande från EU och kan gå mot EU-direktiv om likavärdesprincipen.

Partistyrelsen arbetar i nuläget på en bredare översyn på livsmedelsmomsen och avser kommunicera utfallet i senare skede.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen.

SK14 – Återinför sambeskattnings – för familjens och Sveriges skull

Motionär

Kent Svensson (112656 – kent.svensson@sd.se)

Medmotionär(er)

Christian Lindefjärd 60984

Motionstext

Bakgrund

Sverige har länge haft en skattepolitik som motarbetar den mest grundläggande gemenskapen i samhället – familjen. I takt med att det politiska etablissemang har drivits av ideologiska experiment snarare än verklighetsförankrade principer, har det svenska skattesystemet blivit ett redskap för att styra människors livsval i fel riktning. Avskaffandet av sambeskattnings är ett tydligt exempel på detta.

Sambeskattnings avskaffades 1971 med motiverings att kvinnor skulle ”frigöras från hemmet” och ges incitament att ta anställning i arbetslivet. Men i praktiken innebar det att familjer där den ena maken valde att vara hemma med barnen, eller arbeta deltid, fick en skattemässig nackdel. Det blev helt enkelt ekonomiskt straffbart att låta en förälder vara den viktigaste närvarande vuxna i barnets liv.

Syfte

Att återinföra sambeskattnings för gifta par i Sverige i syfte att:

- Stärka den ekonomiska tryggheten för familjer där den ena föräldern tar huvudansvar för barnen.
- Öka valfriheten i familjens interna arbetsfördelning.
- Värna om barns rätt till närvarande föräldrar och stabila uppväxtvillkor.

Motivering

Sverige är idag ett av få länder i västvärlden som inte tillämpar någon form av gemensam beskattning för makar. I länder som USA, Tyskland och Frankrike – där konservativa värderingar om familjens betydelse fortfarande har fotfäste – erbjuds sambeskattnings just för att familjen ses som den primära samhällsbärande enheten.

Det är paradoxalt att den svenska staten påstår sig värna barns bästa, samtidigt som den ekonomiskt bestraffar de familjer som väljer att ge barnen tid, trygghet och närvaro. Sambeskattnings är inte ett försök att ”vrída tillbaka klockan”, utan att återupprätta valfrihet och respekt för olika livsval – något som feminismen ofta säger sig eftersträva, men i praktiken förnekar.

Att återinföra sambeskattningen skulle dessutom kunna motverka de stora omsorgsbristerna som syns i barnomsorgen, minska den psykiska ohälsan bland barn, och på sikt även lindra det allt mer dysfunktionella familjeliv som blivit vardag i delar av det svenska samhället.

Yrkande

Att Sverige återinför sambeskattning för gifta par.

Att sambeskattningen utformas så att den stärker barnfamiljers ekonomiska trygghet och värnar om valfriheten i föräldrskapet.

Att Sverige tar intryck av beprövade modeller från konservativa föregångsländer med tydlig familjepolitisk profil.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen och har förståelse för motionärens motivering till sambeskattning. Däremot är den gemensamma bedömningen från partistyrelsens sida att förslaget är mer problematiskt än gynnande att driva.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen.

SK15 – Verka för införandet av ett skattekvitto – en självklarhet i ett öppet samhälle

Motionär

Kent Svensson (112656 – kent.svensson@sd.se)

Medmotionär(er)

Christian Lindefjärd 60984

Motionstext

Vad får vi egentligen för våra skattepengar?

Det är en fråga som många hederliga skattebetalare ställer sig, men som få politiker vill svara på. I en tid då skatterna ökar, men tryggheten minskar, behövs mer än någonsin en ärlig redovisning av vad staten, regionerna och kommunerna gör med våra surt förvärvade pengar.

Idag är det snårigt, abstrakt och ogenomträngligt att ta reda på hur skatteintäkterna fördelas. Visst – uppgifterna är "offentliga", men att navigera i hundratals sidor budgetprosa kräver nästan en nationalekonomisk examen. Resultatet? Vanligt folk ställs vid sidan av samhällsdebatten – medan de som styr får frikort att prioritera fel, slösa bort våra pengar eller gömma undan verkliga kostnader.

Detta skapar ett demokratiskt underskott. När människor inte vet hur deras pengar används, riskerar tilliten till samhället att vittra. Och utan tillit kan vi inte ha ett samhälle som håller ihop.

Därför föreslår jag att Sverigedemokraterna ska arbeta för att införa ett så kallat skattekvitto.

Det är ett personligt dokument som visar hur mycket varje enskild skattebetalare – baserat på sin faktiska inkomst – har bidragit med till olika utgiftsområden. Det ska gälla såväl statlig skatt, moms och sociala avgifter som kommunalskatt och regionala avgifter.

Tänk dig en vanlig arbetande svensk som tjänar 30 000 kronor i månaden. Varje månad betalar den personen cirka 5 400 kronor i kommunalskatt. Om kommunen lägger fem procent av sin budget på kultur och fritid innebär det att 270 kronor i månaden – eller drygt 3 000 kronor om året – går dit. Den typen av siffror säger mer än vackra visioner i en valbroschyr. Då blir det tydligt vad man faktiskt får – eller inte får – för pengarna.

Ett skattekvitto skapar klarhet. Det ger vanliga människor något konkret att ta ställning till. Det underlättar också för oss som politiker att föra en saklig, ärlig debatt om prioriteringar. Kort sagt: det är ett demokratiskt verktyg i bästa bemärkelse.

Distributionen bör ske årligen

Förslagsvis via Skatteverket – både digitalt och i pappersform. Portalen ska vara enkel att nå med BankID och innehålla både förenklade sammanställningar och mer detaljer för den som vill gräva djupare.

Distributionen bör i första hand ske digitalt, via en säker portal med inloggning genom BankID. Dock bör en pappersversion kunna beställas av dem som föredrar det – inte minst av respekt för våra äldre och teknikskeptiska medborgare. Det offentliga ska inte exkludera någon från insyn i hur deras pengar används.

En konservativ reform med folklig förankring

Den här typen av insyn borde vara självklar i en rättsstat. Men så länge de styrande partierna slipper stå till svars inför sina väljare kommer inget att hända. Det är därför vi Sverigedemokrater måste driva frågan – inte av ideologisk nyfikenhet, utan av respekt för svenska skattebetalare.

Yrkande

att Sverigedemokraterna ska arbeta för att införa ett årligt skattekvitto till alla skattebetalare enligt principerna i denna motion.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen instämmer i motionärens motivering. Idag är det allt för många skattebetalare som inte har tillräckligt med kunskap om vilka skatter de betalar och vad skatten faktiskt går till. Det är Sverigedemokraternas uppfattning att redovisning av skatteutgifterna även ska lämna utrymme för analyser av skatteutgifternas effekter och ändamål. Sammantaget vill Sverigedemokraterna se att redovisningen av skatteutgifter utvecklas och ser därför ett behov av ökad medvetenhet om skatter genom ökad transparens på lönebeskeden månadsvis, inklusive sociala avgifter samt en total sammanställning av de skatter och sociala avgifter i kronor som varje individ betalat in på det årliga slutskattebeskedet. Detta är något vi har drivit i kommittémotioner (se *motion 2024/25:1350*) och kommer fortsätta att driva.

Införandet av ett skattekvitto enligt motionärens beskrivning kan beroende på omfattning bli en hög administrativ börda då skattekvittot hade blivit mer och mer komplext ju mer detaljrikt det hade utformats. Ett sådant kvitto hade för att undvika hög administrativ belastning och möjlighet till genomförande haft vissa kategoriska begränsningar.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

SK16 – Fast kostnad för lagfart

Motionär

Linus Nilsson (115137 – linus.nilsson@sd.se)

Motionstext

När du köper en fastighet, så måste du registrera ditt köp hos Lantmäteriet. Från Lantmäteriet får du sedan ett bevis på att det är just du som äger fastigheten. Lagfarten är det beviset.

En lagfart är idag helt digital och registreras i Lantmäteriets fastighetsregister, där ägare av fastigheten återfinns.

Då lagfart är obligatoriskt så hade man kunnat tänka sig att ansökan om en lagfart antingen är gratis, eller åtminstone är relativt billig, med tanke på att det är en enkel administrativ uppgift där ägandeskapet av en fastighet ska skifta – ett namn utbytt mot ett annat i ett IT-system där allt annat redan är registrerat. Dock är så inte fallet. Kostnaden är nämligen inte enkom för den administrativa bördan för en tjänsteman att registrera namnbytet, utan kostnaden för en lagfart kallas även för stämpelskatt. Den har således väldigt lite med själva administrationskostnaden att göra.

Lagfartskostnaden är 1,5% av köpeskillingen eller taxeringensvärde, beroende på vad som är högst. Utöver lagfartskostnaden betalar du även en expeditionsavgift på 825 kronor, samt en administrationsavgift på 750 kronor.

Ett husköp på 2 miljoner kronor innebär en lagfartskostnad på 31 575 kronor.

Ett husköp på 5 miljoner kronor innebär en lagfartskostnad på 76 575 kronor.

Ett husköp på 10 miljoner kronor innebär en lagfartskostnad på 151 575 kronor.

Säljaren betalar skatt på den eventuella vinsten, material till husrenoveringar är det moms-skatt på, entreprenörers arbete är det moms-skatt på, elen är det skatt på, värmen är det skatt på, du betalar till och med skatt årligen för att bara äga huset.

Lagfartskostnaden har idag inget med själva kostnaden för staten att göra, utan är endast ännu ett sätt för staten att beskatta världens redan högst beskattade folk, svenskarna. Det råder redan bostadsbrist och det blir än svårare särskilt för oss i de yngre generationerna att köpa vår första bostad, eller att köpa ett hus för vår framtida familj. Låt oss göra vad vi kan för att göra det billigare att vara svensk, låt oss införa en fast kostnad för lagfarten som grundas på den faktiska administrationen och inget annat, låt oss ta bort stämpelskatten.

Förslag till beslut:

Sverigedemokraterna skall verka för att stämpelskatten på lagfarter avskaffas

Partistyrelsens yttrande:

I sak instämmer partistyrelsen men detta måste vägas mot alla andra budgetpåverkande förslag. Alla behov behöver vägas mot varandra i en ordnad budgetprocess. Partistyrelsen ser inget problem med att spela in förslaget i kommande budgetförhandlingar men vill inte binda sig till det innan man har en överblick över helheten, över vilka övriga prioriteringar som behöver göras och över vilket budgetutrymme som finns. Sverigedemokraterna står bakom det finanspolitiska ramverket, vilket innebär en budget i balans.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

SK17 – Inför statlig e-legitimation

Motionär

Martin Kirchberg (59999 – martin.kirchberg@sd.se)

Medmotionär(er)

Janita Kirchberg 60000

Motionstext

I dag är e-legitimation, i synnerhet BankID, en förutsättning för att delta i samhället på lika villkor. Med BankID legitimerar sig svenskar dagligen för att få tillgång inte bara till banktjänster utan även till vård, skola, myndigheter och e-handel. Det är inte längre en tilläggstjänst utan en grundläggande del av det digitala medborgarskapet.

BankID är dock en privat tjänst, uteslutande utfärdad av banker genom ett samägt bolag. Bankerna beslutar ensidigt vem som får tillgång till BankID och under vilka villkor, vilket är oacceptabelt ur ett demokratiskt och rättssäkerhetsperspektiv. Privatägda banker kontrollerar alltså i praktiken medborgarnas digitala "pass" till samhället.

Konsekvenserna är allvarliga. Personer utan bankrelation, såsom bostadslösa, äldre, psykiskt sjuka eller andra i utsatta situationer, riskerar att utestängas från vårdtjänster, skatteuppgifter och digital demokrati. Särskilt upprörande är att regimkritiker ibland spärras från BankID med hänvisning till penningtvättslagen, utan möjlighet till överklagande, vilket hotar yttrandefriheten och demokratin.

Även om Freja eID erbjuder ett alternativ, accepteras det inte av alla myndigheter och tjänster, vilket begränsar dess användbarhet. Två privata alternativ är bättre än ett, men ett statligt alternativ skulle garantera likvärdig tillgång och rättssäkerhet för alla medborgare.

Att en central samhällsfunktion ligger i privata händer är en säkerhetsrisk. Vid kris, krig eller tekniska problem saknar staten kontroll över medborgarnas digitala identitet. Digital identitet bör vara ett offentligt åtagande, lika självklart som ett pass eller personnummer. När e-legitimation är nyckeln för tillgången till samhällets funktioner, ska staten kunna erbjuda den nyckeln.

Yrkande

att partiet verkar för införandet av en statlig e-legitimation som garanterar alla medborgare rätt till digital identifiering, oberoende av banker, samt att säkerställa att alla statliga myndigheter och organisationer erbjuder minst två alternativ för e-legitimation.

Partistyrelsens yttrande:

En utredning gällande statlig e-legitimation har redan släppts 2023 (*SOU 2023:61*) och föreslog följande i frågan: Myndigheten för digital förvaltning ska utfärda den statliga e-legitimationen. Polismyndigheten och Skatteverket bedöms var och en vara lämpliga som identitetskontrollerande myndighet. Den statliga e-legitimationen ska tillhandahållas på ett kontaktlöst aktivt kort som även är eller kan certifieras som en anordning för att skapa kvalificerade elektroniska underskrifter. Det ska även i samband finnas krav på att offentlig sektor ska godta vissa e-legitimationer för identifiering i digitala tjänster.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

SK18 – Avskaffa malus i fordonsskatten

Motionär

Rashid Farivar (109566 – rashid.farivar@sd.se)

Medmotionär(er)

Johan Sösaeter Johansson 69105

Motionstext

Den tidigare socialdemokratiska och miljöpartistiska regeringen, med Stefan Löfven (S) som statsminister och Magdalena Andersson (S) som finansminister, beslutade den 28 maj 2015 (dir. 2015:59) att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att ta fram förslag på hur ett så kallat bonus–malus–system för nya lätta fordon kunde utformas. Petter Classon utsågs till särskild utredare och överlämnade sitt betänkande Ett bonus–malus–system för nya lätta fordon (SOU 2016:33) till regeringen den 29 april 2016. Betänkandet bearbetades vidare inom Regeringskansliet och låg senare till grund för en promemoria som bakades in i budgetpropositionen för 2018.

Förslaget antogs av Sveriges riksdag den 22 november 2017 inom rambeslutet för statens budget för år 2018. Systemet trädde i kraft den 1 juli 2018 och omfattade nya lätta fordon av fordonsår 2018 och senare, enligt vägtrafikskattelagen.

Systemet innebar att fordon med låga eller inga koldioxidutsläpp vid körning, främst elbilar, premierades med en kraftig klimatbonus på upp till 60 000 kronor. Samtidigt infördes en kraftigt förhöjd fordonsskatt (malus) för bensen- och dieseldrivna fordon under de tre första åren från registrering.

Detta system har över åren lett till flera negativa konsekvenser, bland annat:

- Bonusdelen gynnade främst välbärgade hushåll. En oproportionerligt stor andel av bonusarna gick till dyra och lyxiga elbilar, vilket innebar att svenska skattemedel i praktiken subventionerade bilköp för höginkomsttagare i storstäder.
- Systemet utnyttjades genom export. Många bonusberättigade bilar exporterades i stor skala, särskilt till Norge, kort efter inköp. Detta ledde till att svenska skattepengar finansierade andra länders omställning av fordonsflottan.
- Nybilsförsäljningen av bensen- och dieselfordon rasade. Trots att dessa fordon i många fall uppfyllde de striktaste miljökrav som någonsin funnits, straffbeskattades de, vilket påverkade forskning och utveckling av förbränningsmotortekniken, fordonsindustrin och fordonsägarna negativt.
- Systemet blev snabbt ett underskottsprojekt. Trots att det från början var tänkt att vara självfinansierande, visade en granskning från 2020 att systemet gått med ett underskott på 674 miljoner kronor efter bara drygt två år.
- En omvänd Robin Hood-effekt. Systemet slog särskilt hårt mot låginkomsttagare, barnfamiljer och landsbygdsbor, som saknade ekonomiska musklar att köpa dyra

elbilar och ofta saknar laddinfrastruktur, till förmån för välbärgade höginkomsttagare i storstäder.

- Småföretag och funktionsnedsatta drabbades. Anpassade fordon med ramper, liftar och andra hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning omfattades också av malus-skatt, trots att elbilsalternativ i dessa segment ofta saknas eller är praktiskt oanvändbara.

Under riksdagsomröstningen den 22 november 2017 röstade Sverigedemokraterna emot förslaget om bonus-malus-systemet. Vi har konsekvent motsatt oss denna politik, då den är teknikfientlig och slår mot vanligt folk.

Efter regeringsskiftet 2022 avskaffades klimatbonusen den 8 november 2022, vilket var ett välkommet steg. Dock kvarstod malus-straftbeskattningen, vilket gjorde systemet ensidigt straffande och fortsatt ineffektivt. Konjunkturinstitutet, Riksrevisionen och flera riksdagspartier, däribland Centerpartiet, har därefter kritiserat systemet och föreslagit att det bör avskaffas helt.

Det är därför hög tid att även den återstående delen, det vill säga malus i fordonsskatten, avskaffas. Omvärldsekonomin, den globala geopolitiken och folkviljan i västvärlden för elbilar har förändrats dramatiskt sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina i början av 2022 samt president Donald Trumps tillträde som USA:s 47:e president i början av 2025. Det är aldrig fel att göra om och göra rätt!

Förslag till beslut:

Yrkande med anledning av ovanstående motivtext

Jag föreslår Landsdagarna besluta:

att Sverigedemokraternas riksdagsgrupp verkar aktivt för att malus-straftbeskattningen i fordonsskatten avskaffas i sin helhet.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att fordonsbeskattning i sin helhet bör avskaffas. Fordonsskatten är i vissa fall en form av straffbeskattning som är ett orättvist skattesystem som främst gynnar personer i städer med höga inkomster och en väl utvecklad kollektivtrafik, medan det slår hårt mot barnfamiljer i glesbygd med lägre inkomster. Detta är en fråga som har drivits och fortsätter drivas av partiet. Arbetet mot en fullständig avskaffande tas bitvis och vi har redan under denna mandatperiod ändrat malusen för husbilar och vissa andra alternativbränslefordon. I sak instämmer partistyrelsen men detta måste vägas mot alla andra budgetpåverkande förslag. Alla behov behöver vägas mot varandra i en ordnad budgetprocess. Partistyrelsen ser inget problem med att spela in förslaget i kommande budgetförhandlingar men vill inte binda sig till det innan man har en överblick över helheten, över vilka övriga prioriteringar som behöver göras och över vilket budgetutrymme som finns. Sverigedemokraterna står bakom det finanspolitiska ramverket, vilket innebär en budget i balans.

Vi har hittills prioriterat bränsleskatterna men nu när vi är mer eller mindre färdiga med det så är partistyrelsen inte främmande för att undersöka vägarna fram för fordonskatten.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

SK19 – Avskaffad kapitalvinstskatt vid försäljning av en- och tvåbostadshus samt bostadsrätter

Motionär

Terje Skaarnes (83728 – terje.skaarnes@sd.se)

Medmotionär(er)

Louise Skaarnes, 91547

Martin Pettersson, 74582

Ove Kaye, 109077

Zandra Pettersson, 85117

Wilma Stridh, 140860

Motionstext

Ett tryggt och stabilt hem är en av grundpelarna i människors liv särskilt i en socialkonservativ samhällsmodell där familj, ansvarstagande och långsiktighet uppmuntras. I Sverige beskattas dock det egna hemmet på ett sätt som skapar både ekonomiska och strukturella hinder för många hushåll. När en privatperson säljer sin villa, sitt radhus eller sin bostadsrätt – ofta efter decennier i samma boende – utlöses kapitalvinstbeskattningen. Det innebär att man ska betala skatt på vinsten vid försäljning trots att bostaden köpts, renoverats och underhållits med redan beskattade medel.

Detta drabbar särskilt äldre hushåll som efter många år i ett stort eller avbetalt hus vill förändra sitt boende av praktiska eller sociala skäl. Det kan handla om att flytta till en mindre bostad, en hyresrätt, ett seniorboende eller annan boendeform som bättre passar livssituationen. Men eftersom kostnaden för en sådan flytt kan bli mycket hög inte minst på grund av kapitalvinstskatt avstår många. Det leder till att människor som vill gå möjliggörvidare till ett nytt skede i livet i praktiken hålls tillbaka av ekonomiska hinder.

Samtidigt påverkar detta även yngre generationer. Många barnfamiljer skulle gärna flytta till hus men får inte möjlighet eftersom äldre boende inte ser det som ekonomiskt möjligt att sälja. Flyttkedjorna hämmas vilket gör att hus som annars hade kunnat vara livfulla familjehem i stället står kvar i väntan på nästa steg som aldrig kommer. Särskilt på landsbygden kan detta leda till att hus underutnyttjas och att skolor får ett svagare elevunderlag medan det hade kunnat skapas nytt liv genom generationsväxling.

Det handlar inte om att pressa människor att lämna sina hem utan om att skapa rättvisa förutsättningar för den som vill ta ett nytt steg i livet. Ett slopande av

kapitalvinstskatten vid försäljning av det egna boendet skulle skapa rörelsefrihet, stärka bostadsmarknaden och främja en levande landsbygd.

Det är sannolikt att förslaget medför ett intäktsbortfall för staten. Samtidigt ska bostadspolitiken inte styras enbart av kortsiktiga budgeteffekter. På lång sikt ger ökad rörlighet och förbättrad boendesituation samhällsekonomiska vinster genom starkare lokal tillväxt, bättre nyttjande av fastighetsbeståndet och minskat tryck på offentlig service. En god politik måste väga in både människors behov och systemets helhet – inte bara skattemässig avkastning i ett enskilt led.

Sverigedemokraterna vill bygga ett Sverige där det lönar sig att ta ansvar där generationsväxling uppmuntras och där äldre som önskar ett annat boende inte straffas ekonomiskt. Det är ett steg mot en mer rättvis och människonära bostadspolitik.

Yrkande

att Sverigedemokraterna ska verka för att kapitalvinstskatt vid försäljning av en- och tvåbostadshus samt bostadsrätter för privat bruk avskaffas.

Partistyrelsens yttrande:

I sak instämmer partistyrelsen men detta måste vägas mot alla andra budgetpåverkande förslag. Alla behov behöver vägas mot varandra i en ordnad budgetprocess. Partistyrelsen ser inget problem med att spela in förslaget i kommande budgetförhandlingar men vill inte binda sig till det innan man har en överblick över helheten, över vilka övriga prioriteringar som behöver göras och över vilket budgetutrymme som finns. Sverigedemokraterna står bakom det finanspolitiska ramverket, vilket innebär en budget i balans.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

SK20 – Undanta förmånsbeskattning för fri parkering vid arbete

Motionär

Jonathan Andersson (84282 – jonathan.andersson@sd.se)

Medmotionär(er)

Emma Y. Altenhammar (124958)

Peter Arvidsson (108719)

Rashid Farivar (109566)

Agneta Kjaerbeck (100285)

Rasmus Ragnarsson (105329)

Johan Sösaeter (69105)

Motionstext

Att behöva betala stora summor skatt för att få nyttja en fast parkeringsplats vid sitt arbete är inte en gynnsam politik. Det straffar företag som vill ge goda arbetsvillkor, försvårar för många barnfamiljer och drabbar de som inte bor centralt och har ett behov av bil för sin transport.

En särskilt skadlig effekt av att förmånsbeskatta parkering baserat på marknadspriser för parkering är att nyttan för den anställda minskar där efterfrågan på parkering är störst eftersom förmånsvärdet äter en allt större del av den anställdes lön.

För både arbetsgivare och arbetstagare så finns en inbyggd osäkerhet i beräkningen av dessa framtida förmånsvärden då de baseras på marknadspriser lokalt. Förmånsvärdet har ingen koppling till arbetsgivarens självkostnad att erbjuda parkering. Detta skapar märkliga företeelser där den upplevda nyttan med att tillföra parkeringar till sina anställda minskar där efterfrågan/priset på parkeringar är som högst.

I kommuner där stadsbyggnadspolitiken begränsar utbudet av parkeringar och driver på "marknadspriset" genom taxehöjningar så skapar förmånsskatten stora problem eftersom när priset stiger försvåras även möjligheten att använda befintliga personalparkeringar på grund av skyhöga förmånsvärden som minskar attraktiviteten för alla aktörer att skapa nya parkeringsplatser. I Västra Götalandsregionen har detta skapat särskild frustration hos vårdpersonalen som arbetar vid centrala sjukhus där parkering blir allt dyrare utan några goda skäl varför. När möjligheten till att erbjuda parkering till rimliga villkor omöjliggörs så blir konsekvensen en mindre levande arbetsmarknad med svagare ekonomisk integration.

Under pandemin i Sverige gällde Lag (2021:300) om tillfällig skatte- och avgiftsfrihet för förmån av fri parkering och gåva till anställda som medgav att i § 2 Förmån av fri

parkering i anslutning till arbetsplatsen ska inte tas upp till beskattning enligt inkomstskattelagen (1999:1229) trots vad som föreskrivs om förmåner i 11 kap.

Denna motion avser att permanenta denna skattebefrielse som rådde för parkering till anställda under pandemin och göra villkoren för arbetsparkering mer likställd genom hela landet. För arbetstagare med bil underlättar denna motion att ta arbeten där parkering idag är dyr och skapar bättre förutsättningar för arbetsgivare att attrahera och behålla personal vid centrala lägen genom att ha personalparkering.

Yrkande

Med anledning av detta föreslår jag därför:

- Landsdagarna ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverigedemokraterna ska verka för att fri parkering i anslutning av arbete inte ska beskattas enligt inkomstskattelagen.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning gällande att man bör underlätta för personer som använder bil för att ta sig till och från arbetet. Sverigedemokraterna verkar för att underlätta för folk som använder bilen för att ta sig till och från arbete genom förbättrat reseavdrag och sänkta bränslepriser.

Det är en principfråga om och hur en tjänst ska beskattas som kan uttrycka sig olika. För de flesta parkeringar finns inget marknadsvärde med undantag för de som är i större städer. Därför skulle ett sådant förslag främst gynna stadsbor mer än gles- och landsbygd.

Partistyrelsen välkomnar fler förslag för att underlätta för denna grupp och avser att fortsätta driva underlättnader för resande till och från arbete för ökat arbetsdeltagande.

I sak instämmer partistyrelsen men detta måste vägas mot alla andra budgetpåverkande förslag. Alla behov behöver vägas mot varandra i en ordnad budgetprocess. Partistyrelsen ser inget problem med att spela in förslaget i kommande budgetförhandlingar men vill inte binda sig till det innan man har en överblick över helheten, över vilka övriga prioriteringar som behöver göras och över vilket budgetutrymme som finns. Sverigedemokraterna står bakom det finanspolitiska ramverket, vilket innebär en budget i balans.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

Socialförsäkring

SF01 – Gör pensionssystemet rättvist och långsiktigt hållbart

Motionär:

Björn Sundman (140131 – bjorn.sundman@sd.se)

Medmotionär(er):

Jonas Eriksson 85103

Motionsmotivering:

Det svenska pensionssystemet är tänkt att i huvudsak bygga på individens egna inbetalningar under arbetslivet. Men i takt med att allt fler pensionärer får stora delar av sin pension från skattefinansierade förmåner som garantipension och bostadstillägg, minskar systemets självbärande karaktär. Detta innebär att sambandet mellan arbete och pension urholkas, samtidigt som trycket på statsbudgeten ökar.

Pensionsmyndigheten har varnat för att avgiftsnettot i pensionssystemet kommer att försämrast kraftigt inom de kommande årtiondena. Den demografiska utvecklingen i kombination med en växande andel pensionärer med låg eller obefintlig arbetslivsinkomst innebär att kostnaderna för grundskyddet riskerar att skjuta i höjden. Det rör sig inte enbart om ett ekonomiskt problem, utan också om ett principiellt sådant. När pensioner i växande utsträckning betalas med skattemedel snarare än inkomstbaserade avgifter undergrävs tilltron till att systemet är rättvist, förutsägbart och långsiktigt hållbart.

Sverigedemokraterna har valt att stå bakom pensionsöverenskommelsen, i syfte att ta ansvar för ett stabilt och långsiktigt finansierat pensionssystem. Inom ramen för denna överenskommelse finns dock utrymme att verka för en tydligare återgång till de bärande principerna: att pensionen ska spegla arbetslivsinsats, och att systemet i så hög utsträckning som möjligt ska vara självfinansierat.

Ett sådant arbete är nödvändigt både av statsfinansiella och moraliska skäl. När pensioner i praktiken omvandlas till ett grundskydd utan koppling till arbete, skatteinbetalningar eller försäkringsmässighet förlorar systemet sitt berättigande i medborgarnas ögon.

Förslag till beslut:

Med anledning av ovanstående föreslås att:

Landsdagarna beslutar att Sverigedemokraterna ska verka för ett mer rättvist och självbärande system inom ramen för pensionsöverenskommelsen.

Landsdagarna beslutar att Sverigedemokraterna verkar för ett system där full pension i högre grad överensstämmer med arbetslivsinkomst.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Pensionsöverenskommelsen omfattar hela ålderspensionssystemet (inkomstpension, premiepension, inkomstpensionstillägg och garantipension) och är en helhet där varje parti står bakom helheten. För att kunna ändra något i pensionssystemet utan att bryta överenskommelsen krävs att samtliga åtta partier står bakom förändringen.

Sverigedemokraternas representanter i Pensionsgruppen och Socialförsäkringsutskottet har under denna mandatperiod verkat i den anda som motionären föreslår.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

SF02 – Enklare pensionsplacering

Motionär:

Jonas Eriksson (85103 – jonas.j.o.eriksson@sd.se)

Motionsmotivering:

Pensionen består av tre delar och brukade tidigare avbildas i form av en pyramid. Bottenplattan bestod av inkomstpensionen och premiepensionen, mittendelen av tjänstepensionen och högst upp fanns det privata pensionssparandet. Numer har den enskilde också ett eget ansvar att placera sin premiepension (2,5 % av inkomstpensionen) på aktiemarknaden. I takt med att pensionsprognoserna ser sämre och sämre ut för dem födda under och efter 1980-talet så ökar medvetenheten om att tjänstepensionen och det privata pensionssparandet kommer att spela en allt större roll för framtiden. För yngre personer kommer de övre två delarna att behöva bli större än var de var i den tidigare pensionspyramiden. Detta innebär att den enskilde enkelt behöver kunna navigera sig i pensionslandskapet för att säkerställa att inte hamna i en situation där man får en alltför låg pension efter ett långt arbetsliv. Om den enskilda inte axlar det ansvaret som krävs kommer det innebära att samhället i framtiden riskerar att få betala notan.

Eftersom arbetslivet har förändrats och det inte längre är lika vanligt att arbeta för samma arbetsgivare ett helt yrkesliv skapar de nuvarande hindren problem. Den tjänstepension som tjänas in på den enskildes respektive arbetsplats placeras i den tjänstepensionsförsäkring som arbetsgivaren valt. Den som haft flera olika arbetsplatser och många kortare anställningar kommer därför ha kapital i flera olika försäkringar. En del av dessa försäkringar kommer att ha höga avgifter och kapitalet kommer gröpas ur över tid. Det vore rimligt att den enskilde själv kunde placera allt sitt intjänade tjänstepensionskapital i den försäkring som den enskilde själv föredrar och då också ha möjlighet att samla allt kapital på samma ställe. Detta är till viss del möjligt idag men inte för alla försäkringar. Att flytta kapital tar dessutom tid, kostar pengar och är krångligt. En idé att ta sikte på är 500:2, det vill säga, det skall kosta maximalt 500 kronor och det ska ta maximalt 2 månader att byta placering på sina försäkringar.

Förslag till beslut:

Jag föreslår Landsdagarna besluta att Sverigedemokraterna i riksdagen arbetar för att införa ett system för tjänstepensionssparande där möjligheterna att byta mellan olika förvaltare underlättas.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. För Sverigedemokraterna är det av yttersta vikt att varje person som uppnår pensionsåldern, ska kunna leva ett tryggt, värdigt och anständigt liv, där ingen ska behöva arbeta efter att pensionsåldern uppnåtts, så att övergången från arbetstagare till pensionär ska bli ekonomiskt hållbar.

Idag är Sverigedemokraterna en del av Pensionsgruppen, där samtliga riksdagspartier ingår. Våra representanter i Pensionsgruppen och Socialförsäkringsutskottet har under denna mandatperiod verkat i den anda som motionären föreslår.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

SF03 – Reformera barnbidragssystemet genom ett “förstabarnsbidrag”

Motionär:

Dan Rasmusson (127850 – dan.rasmusson@sd.se)

Motionsmotivering:

Familjen är samhällets hjärta. Det är där grunden för trygghet, ansvar och omsorg läggs. En stark och modern familjepolitik handlar om att ge alla föräldrar, oavsett livssituation, rätt förutsättningar att ta hand om sina barn och skapa en stabil framtid. I takt med att samhället förändras behöver även våra stödformer det, så att de möter dagens verkliga behov. Det är dags att tänka nytt och omfördela resurserna så att vi kan skapa en familjepolitik som inte bara värnar om barnens bästa, utan också stärker framtida föräldrarnas möjligheter att ge sina barn en trygg start i livet. Låt oss Sverigedemokrater visa vägen mot en mer rättvis och hållbar familjepolitik, där fler får chansen att bli föräldrar på egna villkor.

Sveriges nuvarande system för barnbidrag innehåller, utöver det generella barnbidraget, ett så kallat flerbarnstillägg som ökar i takt med antalet barn i en familj. Detta system har länge varit en viktig del av den svenska familjepolitiken, men det finns skäl att se över dess ändamålsenlighet i dagens samhälle. Att flerbarnstillägget stiger med varje ytterligare barn innebär i praktiken att det är mer lönsamt att skaffa många barn snarare än att stödja de behov som ofta är som störst vid det första barnets ankomst. Detta riskerar i sin tur att skapa en sned fördelning där vissa ges förmåner och möjlighet att skaffa många barn, medan andra inte har förutsättningar för sitt första.

Förstagångsföräldrar möter en rad startkostnader som inte behöver vara återkommande vid varje barn. Exempelvis kan det gälla: inköp av barnvagn, spjäsäng, babyskydd, kläder och övrig nödvändig utrustning. Dessa utgifter är både omfattande och ofta svåra att hantera för unga eller ekonomiskt utsatta föräldrar, och särskilt för ensamstående föräldrar. Genom att omfördela medel från flerbarnstillägget till ett särskilt “förstabarnsbidrag” kan vi rikta stödet dit den gör mest nytta, nämligen i början av föräldraskapet.

En modern konservativ familjepolitik bör fokusera på att skapa stabila förutsättningar för föräldrar att ta ansvar för sina barn. Genom att rikta stödet till kvalitet istället för kvantitet lägger vi grunden för både social och ekonomisk hållbarhet. Ett förstabarnsbidrag är ett steg i en ny riktning där fler ges möjlighet att bli föräldrar.

Förslag till beslut:

Jag föreslår Landsdagarna besluta:

att partistyrelsen verkar för att införa ett särskilt “förstabarnsbidrag” enligt motionens intentioner,

att partistyrelsen verkar för att se över och reformera barnbidragssystemet,

att partistyrelsen verkar för att detta stöd utformas med särskild hänsyn till ensamstående och nyblivna föräldrar.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. I vår kommittémotion *2024/25:1400* framkommer följande: "Sverigedemokraterna värnar familjen och placerar den högt på agendan. I trygga och fungerande familjer lägger vi grunden för välmående individer som i sin tur avspeglar hela samhället. Genom att uppvärdera föräldraskapet och familjetidenagnar vi såväl barn som samhälle. Politiken behöver helt enkelt ta ett steg tillbaka och låta föräldrarna fatta egna beslut över sin vardag. Politiken ska istället presentera en palett av alternativ som kan anpassas till familjers behov. Faktum kvarstår dock att familjebildning allt som oftast påverkar vuxnas ekonomi i varierad grad, vilket är mest påtagligt för den förälder som spenderar mest tid i hemmet. Det är en balansgång som kräver väl avvägda och hållbara reformer för att lyckas uppnå båda delarna samtidigt."

Socialförsäkringskommittén för Sverigedemokraterna har sedan tidigare, förslag på bidrag för just "förstföderskor", detsamma gäller reformering av barnbidragssystemet och stöd för ensamstående och nyblivna föräldrar.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

SF04 – Bidrag är för behövande

Motionär:

Håkan Lösnitz (72024 – hakan.losnitz@sd.se)

Motionsmotivering:

Ett bidrag skall vara ett stöd till de som är i behov av någon form av hjälp. Det kan vara av mer tillfällig karaktär såsom försörjningsstöd som är ägnat att stödja en person tillfälligt när krisen står för dörren. Det finns även andra ekonomiska stöd till exempel de som är sjuka eller har olika funktionsvariationer men då finns det information och evidens på behovet av stödet.

Idag har vi ett barnbidrag som inte följer de principerna utan är ett bidrag som ges till alla oavsett behov. Barnbidraget startade förvisso som ett inkomstbaserat bidrag men ändrades sedermera till ett generellt bidrag till alla familjer med barn.

Att miljardärer skall erhålla statliga bidrag blir inte bara fel utan är även orättvist för de som är i behov av pengarna och använder de för sina barns basala behov. De som är redan resursstarka sparar helt sonika barnbidraget för sina barn och ger det till dem som en startgåva till vuxenlivet.

Jag anser att det vore mer logiskt att inkomstpröva barnbidraget och i stället för att alla får lite så kan de som har större behov få mer.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna verkar för en utredning av ett inkomstprövat barnbidrag.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Motionären föreslår frågan om inkomstprövat barnbidrag ska utredas. Barnbidrag har till syfte att bidra till förbättrade förutsättningar för en god ekonomisk levnadsstandard för alla barnfamiljer. Bidraget infördes 1937 för att hantera de minskade födelsetalen i Sverige. Sedan 1948 är bidraget inte behovsprövat.

Sverigedemokraterna är av uppfattningen att det kan finnas behov av att utreda en eventuell reformering av barnbidraget, samtidigt som socialförsäkringskommittén understryker vikten av att barnbidraget ska vara lika för alla barn.

Sverigedemokraterna menar att barnbidraget fortsatt ska vara en generell investering i barn och deras framtid. Barnbidraget handlar i grund och botten om barnets rättigheter, oaktat föräldrarnas ekonomi.

En inkomstprövning, som motionären föreslår, skulle kräva omfattande kontroller i form av ansökningar och uppföljning. Detta skulle leda till högre administrativa kostnader och mer byråkrati för både föräldrarna och staten. Det är också viktigt att poängtera det faktum att även familjer med relativt höga inkomster betalar skatt i

Sverige och får, precis som föräldrar med lägre inkomster, högre utgifter när de skaffar barn.

Socialförsäkringskommittén och partistyrelsen anser därför inte att det finns ett behov av att verka för en utredning av denna fråga.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

SF05 – Förändrat friskvårdsbidrag till förmån för fler.

Motionär:

Markku Abrahamsson (107145 – markku.abrahamsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Lars Forsgren, 77736.

Motionsmotivering:

Ett konstruktivt och välmående samhälle börjar med individen. På samma sätt som vi strävar efter ett långsiktigt hållbart och ansvarstagande samhälle, bör vi eftersträva långsiktigt hållbara och ansvarstagande medborgare. I detta ingår givetvis ett främjande av folkhälsan.

Folkhälsan är viktig – idag går utvecklingen dock på många sätt åt fel håll. Övervikt och fetma ökar, stillasittandet ökar och den psykiska ohälsan ökar. Samhället kan på olika sätt verka för att vända dessa trender.

Idag har många förvärvsarbetande svenskar möjlighet att nyttja ett friskvårdsbidrag. Detta bidrag infördes som en skattefri förmån för att få fler anställda i Sverige att ägna sig åt sin hälsa genom motion och fysisk träning. I grunden är idén bra men det finns aspekter som är problematiska. Friskvårdsbidraget bidrar sannolikt till en prissättande effekt på kommersiella gym, vilket driver upp kostnaden för ett vanligt gymkort. Detta eftersom ägarna av respektive anläggning är medvetna om att anställda har möjlighet att nyttja ett bidrag som indirekt utgör en subvention på priset.

Friskvårdsbidragets storlek påverkar också. Idag finns studier som visar att företag med friskvårdsbidrag inom det högre spannet har en högre nyttjandegrad bland de anställda, med motsatt effekt på företag med lägre friskvårdsbidrag. Vissa anställda har möjlighet att få höga friskvårdsbidrag, andra erbjuds låga friskvårdsbidrag eller ingen förmån alls, vilket inte gynnar folkhälsan i allmänhet.

Friskvårdsbidraget är inte en dålig lösning, men den omges av problematik som påverkar friskvårdsbidragets möjlighet att nå målet om bättre folkhälsa. Sverigedemokraterna bör verka för att se över friskvårdsbidraget såsom det fungerar idag, och utreda alternativ som bidrar till att stärka folkhälsan på ett mer jämlikt och välfungerande sätt.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna ska verka för att utreda om syftet med friskvårdsbidraget nås genom den nuvarande modellen, och ta fram eventuella förslag på förändringar.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Motionärerna lyfter en problematik kring det nuvarande friskvårdsbidraget, bland annat vad det gäller prispåverkan på gymkort, skillnader i nyttjandegrad beroende på bidragets storlek samt ojämlikheten mellan olika anställdas tillgång till förmånen. Motionären föreslår därför att Sverigedemokraterna ska verka för att utreda om syftet med friskvårdsbidraget nås genom nuvarande modell och vid behov ta fram förslag på förändringar.

Det är helt riktigt att folkhälsan är av central betydelse för ett långsiktigt välmående samhälle och att utvecklingen vad det gäller exempelvis övervikt, stillasittande och psykisk ohälsa behöver brytas. Samtidigt är det viktigt att konstatera att friskvårdsbidraget är en uppskattad förmån som bidrar till att många människor faktiskt kommer i gång med fysisk aktivitet.

Att rikta om fokus till en översyn av hela systemet med friskvårdsbidrag riskerar att skapa osäkerhet för både arbetsgivare och arbetstagare, och kan dessutom få en hämmande effekt på det engagemang som redan finns. Istället för att ifrågasätta friskvårdsbidragets hela konstruktion bör insatserna riktas mot att komplettera och utveckla befintliga verktyg, i fall där behov för detta finns. Vi ser också vikten av att fortsätta vårt arbete med folkhälsofrämjande åtgärder, exempelvis genom tidiga insatser mot psykisk ohälsa, bättre möjligheter till rehabilitering och en mer aktiv arbetsmiljöpolitik.

Sammanfattningsvis delar vi motionärernas oro över folkhälsans utveckling, men vi bedömer inte att en översyn av friskvårdsbidraget i sig är den rätta vägen framåt i dagsläget.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

SF06 – Statligt sjuklöneansvar i personlig assistans – rättvisa för kommunerna

Motionär:

Liza Holmkvarn (107791 – liza.holmkvarn@sd.se)

Motionsmotivering:

Sverigedemokraterna bör verka för att sjuklöner för anställda inom personlig assistans fullt ut finansieras av staten, oavsett om assistansen utförs i kommunal eller privat regi. Detta bör ske genom ett statligt sjuklönebidrag kopplat till Försäkringskassans assistansbeslut, och gälla samtliga godkända assistansanordnare.

Personlig assistans är en rättighetsbaserad insats enligt LSS och regleras också i socialförsäkringsbalken. Den utförs antingen av kommuner eller av privata aktörer som godkänts av Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Trots att driftansvaret vid val av privat assistansanordnare ligger på utföraren, är det i många fall ändå kommunen som tvingas bära kostnaden för sjuklöner, särskilt när brukaren är beviljad statlig assistansersättning via Försäkringskassan.

Detta är orimligt och ineffektivt. Kommunerna har ingen arbetsgivarrelation till assistenter i privat regi och inget inflytande över bemanning, schemaläggning eller personalpolitik. Ändå kan de åläggas att stå för sjuklönekostnader ibland utan att ens ha insyn i ärendet. Det skapar rättslig oklarhet, ekonomisk belastning och orättvisa mellan kommuner.

Om staten har fattat beslut om personlig assistans och betalar ut assistansersättning via Försäkringskassan, bör även samtliga tillhörande lönebikostnader, inklusive sjuklön, vara statens ansvar. Kommunerna ska inte agera finansiell buffert för privata bolag eller bära systemets brister.

Förslag till beslut:

Att införa ett statligt sjuklönebidrag för personlig assistans som administreras av Försäkringskassan och täcker kostnaderna för första sjuklöneperioden (dag 1–14), oavsett utförare.

Att göra om regelverket så att kommuner inte kan bli kostnadsansvariga för sjuklön när brukaren valt en godkänd privat anordnare.

Att säkerställa att samtliga assistansersättningar inklusive för sjuklön, sociala avgifter och obekväm arbetstid täcks av det statliga beslutsunderlaget för personlig assistans.

Att tydliggöra principen om likvärdighet i huvudmannaskap gäller även sjuklöner och lönebikostnader, så att valet mellan kommunal och privat utförare inte snedvrids ekonomiskt.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Motionären föreslår att staten tar ett större kostnadsansvar för sjuklöner och andra lönebikostnader inom den personliga assistansen, bland annat genom ett statligt sjuklönebidrag som administreras av Försäkringskassan, samt genom att säkerställa att samtliga kostnader inkluderas i det statliga beslutsunderlaget. I motionen finns också förslag att kommunerna inte längre ska kunna bli kostnadsansvariga för sjuklön när brukaren valt en godkänd privat anordnare samt att likvärdighetsprincipen ska tydliggöras.

Sverigedemokraterna menar att det är viktigt att huvudmannaskapet för personlig assistans är tydligt och att brukarnas valfrihet inte blir snedvriden. Samtidigt innebär de föreslagna förändringarna ett antal problem och risker.

För det första skulle ett statligt sjuklönebidrag som täcker kostnaderna under sjuklöneperioden (dag 1–14) för samtliga utförare innebära avsevärt ökade kostnader för staten. Det riskerar även att försvaga arbetsgivaransvaret och minska incitamenten för förebyggande arbetsmiljöarbete, samtidigt som administrationen via Försäkringskassan sannolikt leder till ökad byråkrati och handläggningstid.

För det andra skulle ett regelverk där kommunerna helt undantas från kostnadsansvar för sjuklöner vid val av privata utförare minska kommunernas möjlighet att planera och ta ansvar för helheten. Kommunerna har redan idag ett yttersta ansvar för omsorgen och bör därför inte helt fräntas en delaktighet i kostnadsfördelningen. Risken är också att kostnader vältras över på staten utan att en balans mellan olika utförare upprätthålls.

För det tredje innebär förslaget om att staten ska täcka samtliga kostnader – sjuklöner, sociala avgifter och ob-tillägg – att systemet riskerar att bli kraftigt fördyrat. Det kan leda till överkompensation, driva upp ersättningsnivåer och minska incitamenten till effektivitet och kostnadskontroll.

Slutligen är det inte självklart att principen om likvärdighet alltid kan tillämpas på samma sätt mellan kommunala och privata utförare. Kommunerna har ett bredare ansvar för kontinuitet, akuta insatser och kollektivavtal som medför kostnader som inte är direkt jämförbara med de privata aktörernas förutsättningar. Ett system som tvingar fram fullständig likvärdighet riskerar därför att bli alltför stelbent och kan försvaga den kommunala verksamheten.

Sammanfattningsvis delar vi motionärens ambition att värna tydlighet och likvärdighet inom personlig assistans, men vi bedömer att de föreslagna förändringarna skulle leda till ökade statliga kostnader, minskat arbetsgivaransvar och ett mindre flexibelt system.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

SF07 – Statligt skyddsnät för utförsäkrade utan arbetsförmåga

Motionär:

Liza Holmkvarn (107791 – liza.holmkvarn@sd.se)

Motionsmotivering:

Sverigedemokraterna bör verka för att personer som blir utförsäkrade från sjukförsäkringen, men fortsatt saknar arbetsförmåga, inte ska hänvisas till kommunalt försörjningsstöd. Istället bör ett statligt trygghetssystem träda in och ta ansvar för försörjningen vid långvarig arbetsoförmåga.

Det är djupt orimligt att personer som befinner sig i långvarig sjukdom eller har varaktigt nedsatt arbetsförmåga ska falla mellan stolarna i välfärdssystemet. När statens sjukförsäkringssystem avslår fortsatt sjukpenning, trots att arbetsförmåga saknas, hänvisas individen ofta till kommunens försörjningsstöd. En lösning som är både ovärdig för den enskilde och ekonomiskt betungande för kommunerna.

Kommunernas försörjningsstöd är ett yttersta skyddsnät, inte ett långsiktigt ersättningssystem för personer som är sjuka. Det är dessutom behovsprövat, vilket innebär att sjuka människor tvingas avyttra tillgångar och genomgå upprepade prövningar för att få rätt till försörjning trots att deras tillstånd egentligen borde omfattas av den statliga sjukförsäkringen.

Att välfärdsansvaret i dessa fall förskjuts från staten till kommunerna skapar stora orättvisor mellan olika delar av landet, eftersom resurser och handlägningspraxis varierar. Det bidrar även till ökade kostnader i socialtjänsten och leder till att sjuka människor hamnar i långvarigt utanförskap och ekonomisk otrygghet.

Enligt Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) blir årligen mellan 7 000 och 10 000 personer utförsäkrade från sjukförsäkringen trots att de fortfarande har nedsatt arbetsförmåga. Detta är ofta resultatet av ett alltför strikt regelverk och en stelbent tillämpning där hänsyn till individens helhetsbild saknas. Många är personer med psykiska eller neuropsykiatriska diagnoser, utmattningssyndrom eller komplexa smärttillstånd diagnoser som ofta är svåra att mäta i absoluta termer men som har stor påverkan på arbetsförmågan.

Utförsäkringen innebär inte bara ekonomisk utsatthet utan också psykisk press, oro och i vissa fall försämrad hälsa. Detta är varken förenligt med rättssäkerhet eller med ett humant välfärdssystem.

Staten måste ta ansvar för de människor som är sjuka och saknar arbetsförmåga. Det är orimligt att dessa individer förväntas söka ekonomiskt bistånd hos kommunen, när orsaken till deras oförmåga ligger inom ramen för statens sjukförsäkringssystem. Sverigedemokraterna bör därför ta initiativ till ett långsiktigt, rättssäkert och humant statligt skyddsnät som värnar om individens värdighet och avlastar redan hårt belastade kommuner.

Förslag till beslut:

Att införa ett särskilt statligt skyddsnät som träder in vid långvarig arbetsoförmåga efter att sjukpenningen avslutats.

Att det statliga stödet bör vara frikopplat från kommunernas behovsprövade försörjningsstöd och baseras på medicinsk bedömning av fortsatt oförmåga att arbeta.

Att en särskild prövningsinstans inom Försäkringskassan, gärna i samverkan med hälso- och sjukvården, bör hantera dessa ärenden för att garantera rättssäkerhet och kontinuitet.

Att syftet inte är att permanent försörja utan att ge trygghet tills dess att rehabilitering, arbetslivsinriktade insatser eller varaktig sjukersättning blir aktuellt.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Motionären föreslår att ett särskilt statligt skyddsnät ska införas för personer som efter avslutad sjukpenning fortsatt har långvarig arbetsoförmåga. Vidare föreslås att detta statliga stöd ska frikopplas från kommunernas behovsprövade försörjningsstöd och istället baseras på medicinsk bedömning. Slutligen föreslås att en särskild prövningsinstans inom Försäkringskassan, i samverkan med hälso- och sjukvården, bör hantera dessa ärenden för att säkerställa rättssäkerhet och kontinuitet.

Sverigedemokraterna delar den grundläggande uppfattningen om behovet av en mer human och trygg sjukförsäkring som fångar upp individer med långvarig arbetsoförmåga. Frågorna som motionären lyfter har bland annat redan tagits om hand i den kommittémotion vi lagt fram till riksdagen, *En human sjukförsäkring med individen i centrum (2024/25:1403)*.

I denna motion föreslår vi exempelvis:

Att en parlamentarisk kommitté tillsätts för att se över sjukförsäkringens helhet, inklusive övergången från sjukpenning till sjuk- eller aktivitetsersättning, för att undvika att människor hamnar i ekonomiskt vakuum. Att sjukförsäkringen ska präglas av rättssäkerhet och kontinuitet, där prövningar av arbetsförmåga och läkarintyg ska ske med relevant försäkringsmedicinsk kompetens och i nära samverkan med hälso- och sjukvården. Vi lyfter också förslag om att bedömningar av rätt till ersättning ska bli mer flexibla och individuellt anpassade, vilket innebär att kommunernas behovsprövade försörjningsstöd i mindre utsträckning behöver utgöra den enda utvägen för långvarigt sjuka. Vi ser också behov av att kvaliteten i Försäkringskassans utredningar och beslut ska stärkas, bland annat genom bättre avstämningar och tydligare motiveringar.

Mot bakgrund av att Sverigedemokraterna redan arbetar med dessa frågor, bland annat genom *motion 2024/25:1403*, bedömer vi att motionens intentioner är tillgodosedda.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

SF08 – Möjligheten att kunna göra något samhällsnyttigt samtidigt som du uppbär 100% sjukersättning.

Motionär:

Pernilla Börjesson (103704 – pernilla.borjesson@sd.se)

Medmotionär(er):

Håkan Lösnitz 72024

Johan Sösaeter Johansson 69105

Motionsmotivering:

När man uppbär sjukersättning, det som tidigare kallades för sjukpension, så är det många som engagerar sig i till exempel en hobby eller liknande både för stimulans och göra livet drägligt. Beroende på ditt tillstånd kan det sedan handla om allt från att virka, läsa, eller aktivera sig i klubbar och så vidare. Det finns även de som har ett stort driv för samhället men beroende på aktivitet så riskerar du att bli av med din sjukersättning då gränserna för sidoinkomst och vad du får ha för hobby/fritidsnöje är begränsat.

Till exempel så kan du inte ha ett större engagemang i att vara nämndeman i en domstol. Om du uppbär hel sjukersättning (100%) kan du som mest arbeta 5 timmar per vecka. Samtidigt är ett "pass" i en domstol oftast en heldag, 8 timmar.

Det finns grund för att se över systemet och särskilt lätta på restriktioner och krav när det kommer till individer som vill göra något samhällsnyttigt.

Förslag till beslut:

Sverigedemokraterna verkar för att möjliggöra för de som uppbär sjukersättning att kunna ta fler pass i domstolar som nämndemän.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Motionärerna föreslår att Sverigedemokraterna ska verka för att personer som uppbär hel sjukersättning (tidigare sjukpension) ska ges större möjlighet att utföra samhällsnyttiga uppdrag, såsom nämndemannauppdrag i domstol, även om detta överstiger nuvarande begränsning om fem timmars arbete per vecka.

Sverigedemokraterna har förståelse för att många personer med sjukersättning kan ha en vilja att engagera sig i aktiviteter som ger mening och bidrar till samhället. Samtidigt menar vi att sjukersättningen måste bygga på principen om att ersättning ska ges till den person vars arbetsförmåga bedömts vara stadigvarande nedsatt. Att

tillåta mer omfattande uppdrag av arbetskaraktär, samtidigt som man får bidrag för nedsatt arbetsförmåga, skulle riskera att urholka systemets legitimitet. Det skulle också skapa otydlighet kring gränsen mellan arbetsförmåga och varaktig arbetsoförmåga.

Samhällsnyttiga uppdrag, såsom nämndemannauppdrag, är förknippade med arvoden och ett stort ansvar. Om personer med hel sjukersättning ges undantag för sådana uppdrag riskerar det att skapa orättvisor i förhållande till andra som är i arbetslivet men begränsas av sin sjukdom.

Sverigedemokraterna har tillsammans med regeringen gjort det möjligt för den som har rätt till hel sjukpenning att, i överenskommelse med sin arbetsgivare, arbetspröva hos arbetsgivaren med bibehållen sjukpenning under en begränsad period. Det är ett exempel som syftar till att stärka individens delaktighet och samtidigt öka möjligheten till återgång i arbete om arbetsförmåga finns, något som vi menar behöver vara en central målsättning i sammanhanget.

Vi delar motionärernas engagemang för att fler ska kunna bidra utifrån sina förutsättningar, men att vidga rätten att arbeta eller inneha omfattande uppdrag samtidigt som man uppbär hel sjukersättning bedöms inte vara förenligt med sjukförsäkringens grundprinciper. Sverigedemokraterna driver redan en politik för en mer human och flexibel sjukförsäkring, men med bibehållen tydlighet i regelverket.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

SF09 – Hög taket i föräldraförsäkringen för pappa-och mammamånaderna

Motionär:

Ronny Karlsson (47095 – ronny.karlsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Andrea Fors 140736

Motionsmotivering:

Sveriges föräldraförsäkring är i grunden generös och möjliggör att föräldrar kan vara hemma med sina barn under en längre tid. Ett inslag i denna försäkring är de reserverade dagarna ofta kallade "mamma-och pappamånader" som syftar till att främja ett mer jämställt uttag av föräldraledigheten men som ger föräldrarna mindre valmöjligheter.

I dagsläget är dessa 90 dagar per förälder inkomstbaserade upp till en viss nivå med ett tak för ersättning som upplevs av många som otillräckligt, särskilt för medel-och höginkomsttagare. Detta kan leda till att den ena föräldern, oftast pappan, avstår från att ta ut sina reserverade dagar, vilket går emot syftet med själva reformen.

En höjd ersättningsnivå för de reserverade dagarna skulle göra det ekonomiskt mer attraktivt för båda föräldrarna att ta ut sin del av ledigheten. Det stärker barnets rätt till båda föräldrarna och främjar jämställdhet i både familje-och arbetsliv. Ett tak på 1,5 prisbasbelopp (vilket 2025 motsvarar ca 82 500 kr/mån) kan förhoppningsvis göra att de reserverade föräldradagarna används mer än nu och att uttagen mellan föräldrarna jämnas ut.

Förslag till beslut:

Sverigedemokraterna verkar för en förändring i föräldraförsäkringen som innebär att de 90 reserverade dagarna per förälder ersätts med 80 % av inkomsten upp till 1,5 prisbasbelopp.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Motionärerna föreslår att de reserverade 90 dagarna i föräldraförsäkringen ska ersättas med 80 procent av inkomsten upp till 1,5 prisbasbelopp, motsvarande cirka 82 500 kronor per månad 2025. Syftet är att fler föräldrar, i synnerhet pappor, ska utnyttja sina reserverade dagar och därmed bidra till ett jämnare uttag av föräldraledigheten.

Sverigedemokraterna anser att det är viktigt att värna en jämställd föräldraförsäkring och att underlätta för båda föräldrarna att vara närvarande under barnets första tid. Samtidigt finns det flera problem med det föreslagna upplägget. Först och främst

innebär en höjning av ersättningstaket till 1,5 prisbasbelopp en mycket stor kostnadsökning för staten. Föräldraförsäkringen är redan i dag en av de mest generösa i världen och en höjning på denna nivå skulle belasta statsbudgeten kraftigt, utan säkerställd effekt på jämställdheten. Dessutom riskerar förslaget att bidra till ökade skillnader mellan hushåll med hög och låg inkomst.

Faktum är att föräldrar med höga inkomster skulle gynnas kraftigt av reformen, medan de flesta föräldrar inte skulle märka någon större skillnad eftersom deras inkomster redan ligger under nuvarande ersättningstak. Det innebär att reformen inte riktar sig till majoriteten av barnfamiljerna.

Utöver detta handlar det mer principiellt om föräldrarnas självbestämmande. Sverigedemokraterna har konsekvent värnat familjers rätt att själva fatta beslut om fördelning av föräldraledighet. Att staten genom reserverade dagar och höjda tak vill styra föräldrarnas val riskerar att minska den frihet som vi anser ska vara helt central i familjepolitiken.

Sverigedemokraterna arbetar redan för en familjepolitik som stärker barnets rätt till båda föräldrarna men utan att kraftigt inskränka familjers valfrihet. I tidigare motioner har vi bland annat föreslagit förbättrade möjligheter för föräldrar att överlåta dagar mellan sig, något som nu har blivit verklighet. Utöver det arbetar vi för olika typer av riktade satsningar för att stärka barns trygghet och familjers ekonomi generellt. Genom detta vill vi skapa bättre förutsättningar för jämställdhet och balans mellan familj och arbetsliv, fast med en grundläggande respekt för att familjer är olika

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

SF10 – Utökad VAB

Motionär:

Sandra Bjelkelöv (68759 – sandra.bjelkelov@sd.se)

Medmotionär(er):

Daniel Persson 36026

Motionsmotivering:

Det finns barn som kan behöva extra stöd i skolan som beror på en sjukdom eller funktionsnedsättning, ett stöd som skolan inte alltid kan tillgodose.

Det finns barn som står i kö till utredning hos BUP, som har en problematik som inte klarlagts ännu. Skolan har många lagkrav på sig att anpassa skolan efter eleven, men i verkligheten så tampas skolor med en stram budget och stödet till de barn som kanske mest behöver det kan fallera.

Handlar det om psykiska problem så har skolan inte alltid rätt kompetens att erbjuda som stöd, och om det är barn med diabetes kanske skolan heller inte kan garantera att man kan hålla elevens blodsocker på rätt nivå.

VAB, behöver utvidgas så att vårdnadshavare kan vara med i skolan för att hålla en sjukdom i schack, eller som stöd till elever som har psykiska besvär och har svårt att klara sig själv i skolan. Många föräldrar tvingas anpassa sina liv och arbetsliv efter barnet. De går ner i arbetstid, byter bransch eller karriär för att värna sitt barn bästa, att kunna ta ut VAB i dessa situationer ger ett visst ekonomiskt stöd till föräldrar som kämpar för att sitt barn ska klara skolgången.

Förslag till beslut:

Jag yrkar att Landsdagarna ger partistyrelsen i uppdrag att se över om motionens intentioner kan förverkligas.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen och instämmer i problembeskrivningen. Motionärerna lyfter en angelägen fråga om barn med sjukdom eller psykisk ohälsa som inte alltid får det stöd i skolan som de behöver, och föreslår att VAB ska kunna utvidgas för att möjliggöra för föräldrar att vara med i skolan som stöd.

Vi delar motionärens engagemang och ser allvarligt på de brister som finns i dagens system.

Av den anledningen är vi särskilt positiva till att utredningen (*"Rätt och lätt – ett förbättrat regelverk för VAB"*, SOU 2022:37) nu har presenterat både sitt delbetänkande och slutbetänkande. Direktiven för utredningen syftade till att utreda och föreslå en utvidgad rätt till tillfällig föräldrapenning (VAB) för föräldrar till barn med

funktionsnedsättning eller sjukdom, i samband med att de behöver vara närvarande i skolan för att instruera personal om barnets egenvård – till exempel vid diabetesbehandling.

Mycket tyder på att det kan bli aktuellt med lagförslag på området inom en snar framtid, och att dessa förhoppningsvis går i den riktningen som motionärerna yrkar på. Sverigedemokraternas avser att aktivt verka för att så ska bli fallet.

Utifrån den aktuella utredningen förslögs regeringen tillsammans med Sverigedemokraterna i budgetpropositionen för 2026 en utökad möjlighet till tillfällig föräldrapenning, VAB, i situationer som föräldrar med barn i behov av stöd möter. Det innefattar att föräldrar ska kunna närvara i skola och förskola för att instruera om egenvård, delta på möten i skola och förskola samt inom socialtjänsten. Dessa lagändringar föreslås träda i kraft i januari 2026. Partistyrelsen ser därför att intentionerna i motionärens förslag är uppfyllda och motionen besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

Statsskick, demokrati och yttrandefrihet

KU01 – Ändra kommunallagen och ge de politiska partierna möjlighet att plocka bort vildar från nämnder och styrelser

Motionär:

Håkan Lösnitz (72024 – hakan.losnitz@sd.se)

Medmotionär(er):

Pernilla Börjesson 103704

Johan Sösaeter Johansson 69105

Motionsmotivering:

Inför 2022 ändrade samtliga åtta partier riksdagens regelverk vilket gör det möjligt för partier att återkalla uppdrag för så kallade "vildar" från riksdagens utskott. I kommuner och regioner så möjliggör kommunallagen inte detsamma gällande vildar i nämnder och styrelser.

Det finns ett undantag och det gäller kommunala bolag som lyder under aktiebolagslagen, vilket gör det möjligt för fullmäktige att entlediga en vild från dess uppdrag.

Naturligtvis bör största respekt för demokratin beaktas. Det ska till exempel respekteras att en person som valts in till ledamot i ett fullmäktige innehar en långtgående rätt att besitta det uppdraget oavsett om denne är med i partiet den valts in för eller inte.

Däremot är uppdragen i nämnder och styrelser fördelade proportionerligt till partierna, antingen genom storlek eller annan överenskommelse mellan partierna. Platserna tilldelas således inte genom personval, utan partierna vet innan tillsättningen av personer vilka platser som är "deras". Platserna delas ut till partierna och partierna nominerar genom intern process personerna som ska ta plats i nämnden eller styrelsen.

Eftersom riksdagen har infört en förändring rörande utskotten och att denna möjlighet redan existerar idag genom aktiebolagslagen som tillämpas på kommunala bolag så torde det vara logiskt att det även genom en förändring i kommunallagen utvidgas till nämnder och styrelser.

Förslag till beslut:

Att: Landsdagarna beslutar att Sverigedemokraterna ska verka för att förändra kommunallagen så att politiska vildars uppdrag ska kunna återkallas i nämnder och styrelser.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionärerna för engagemanget i frågan om att ändra kommunallagen så att partier ges möjlighet att avsätta politiska vildar från nämnder och styrelser. Sverigedemokraterna delar uppfattningen att dagens ordning, där mandat i dessa organ inte kan återtas av partiet vid byte av partitillhörighet, riskerar att minska väljarrepresentativiteten och leda till att stolar upptas av personer som inte längre representerar partiets politik.

Frågan är redan föremål för partiets riksdagsarbete. I betänkande 2024/25:KU26 – *Kommunala och regionala frågor*, under punkt 9 *byte av partitillhörighet*, har Sverigedemokraterna reserverat sig och framfört att vi vill utreda hur mandaten tydligare kan knytas till de politiska partierna. Vi har tydligt uttalat att politiska vildar, även om de väljer att sitta kvar i fullmäktige, ska kunna förlora sina uppdrag i nämnder, styrelser, bolag och stiftelser där partiet har representation.

Mot bakgrund av att frågan redan drivs genom våra motioner och reservationer i riksdagen, anser partistyrelsen att motionens intention är tillgodosedd och föreslår därför att motionen anses besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att motionen anses besvarad.

KU02 – Ändra kommunallagen och ge partierna möjlighet att plocka bort vildar från nämnder och styrelser

Motionär:

Johan Sösaeter Johansson (69105 – johan.sosaeter.johansson@sd.se)

Medmotionär(er):

Pernilla Börjesson 103704, Håkan Lösnitz 72024

Motionsmotivering:

Inför 2022 ändrade samtliga åtta partier riksdagens regelverk vilket gör det möjligt för partier att återkalla uppdrag för så kallade "vildar" från riksdagens utskott. I kommuner och regioner så möjliggör kommunallagen inte detta gällande nämnder och styrelser.

Det finns dock ett undantag och det gäller kommunala bolag som lyder under aktiebolagslagen, vilket gör det möjligt för fullmäktige att entlediga en vilde från dess uppdrag.

Naturligtvis bör största respekt för demokratin beaktas och det är rimligt att en person som valts in som ledamot i fullmäktige har en långtgående rätt att besitta det uppdrag oavsett om denne är med i partiet den valts in för – eller ej.

Men uppdragen i nämnder och styrelser fördelas proportionerligt genom partiets storlek och/eller att flera partier går samman och bildar en valteknisk samverkan. Det är således inte personbundet.

Eftersom riksdagen har infört denna förändring rörande utskotten och att denna möjlighet redan existerar idag genom aktiebolagslagen som tillämpas på kommunala bolag så torde det vara logiskt att det även genom en förändring i kommunallagen utvidgas till nämnder och styrelser.

Förslag till beslut:

Landsdagarna beslutar att Sverigedemokraterna ska verka för att förändra kommunallagen så att politiska vildars uppdrag ska kunna återkallas i nämnder och styrelser.

Partistypens yttrande:

Partistypen tackar motionärerna för engagemanget i frågan om att ändra kommunallagen så att partier ges möjlighet att avsätta politiska vildar från nämnder och styrelser. Sverigedemokraterna delar uppfattningen att dagens ordning, där mandat i dessa organ inte kan återtas av partiet vid byte av partitillhörighet, riskerar

att minska väljarrepresentativiteten och leda till att stolar upptas av personer som inte längre representerar partiets politik.

Frågan är redan föremål för partiets riksdagsarbete. I betänkande 2024/25:KU26 – *kommunala och regionala frågor*, under punkt 9 *byte av partitillhörighet*, har Sverigedemokraterna reserverat sig och framfört att vi vill utreda hur mandaten tydligare kan knytas till de politiska partierna. Vi har tydligt uttalat att politiska vildar, även om de väljer att sitta kvar i fullmäktige, ska kunna förlora sina uppdrag i nämnder, styrelser, bolag och stiftelser där partiet har representation.

Mot bakgrund av att frågan redan drivs genom våra motioner och reservationer i riksdagen, anser partistyrelsen att motionens intention är tillgodosedd och föreslår därför att motionen anses besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att motionen anses besvarad.

KU03 – Stopp för värdegrundsindustrin

Motionär:

Teddy Nilsson (58404 – teddy.nilsson@sd.se)

Motionsmotivering:

I våra kommuner och regioner, har det vuxit fram en omfattande utbildningsverksamhet inom ramen för de så kallade värdegrundsprogrammen. Dessa omfattar ofta teman som normkritik, könsidentitet och det dyker till och med upp så kallad vithetsanalys eller andra former av postmoderna teoribyggen som oftast helt saknar vetenskaplig grund eller folklig förankring.

Dessa utbildningar genomförs oftast med hjälp av externa konsulter som kostar stora summor skattepengar och påverkar både arbetsmiljö och det ideologiska klimatet inom den kommunala organisationen. Samtidigt finns det en tydlig rättslig grund för hur kommunal verksamhet ska bedrivas. Den ska bedrivas enligt svensk lagstiftning, tjänsteetik och enligt demokratiskt fattade beslut.

Min uppfattning är att vår politiska syn på utbildning i offentlig sektor ska, vara sakliga och resultatorienterade, bygga på lagar och fakta och bidra till enhetlighet och yrkesetik, inte ideologisering.

Vi i Sverigedemokraterna bör därför på nationell nivå tydligt ta ställning mot detta fenomen, och arbeta för att lagar, riktlinjer och normer för offentlig verksamhet utgår från rättsstatliga principer, inte samtida ideologiska trender.

Förslag till beslut:

Jag yrkar därav på.

Att partiet verkar för att offentliga verksamheter inte ska anlita externa föreläsare, utbildningsföretag eller konsulter inom värdegrundsområdet som inte bygger sin verksamhet på vedertagen vetenskap, svensk lagstiftning och tjänsteetik.

Att partiet verkar för nationella riktlinjer som säkerställer att utbildningsinsatser i offentlig sektor är sakliga, politiskt neutrala och rättsstatligt grundade.

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraterna delar uppfattningen att utbildningar i offentlig sektor ska vila på saklighet, vetenskap och lagstiftning. Motionens förslag om att helt stoppa externa aktörer inom värdegrundsområdet riskerar dock att bli alltför trubbigt. Det finns redan lagar och regelverk som styr hur kommunal verksamhet ska bedrivas och ansvaret för att säkerställa kvalitet och neutralitet vilar på de politiskt ansvariga och respektive myndighet. Att införa nationella förbud eller generella begränsningar kan leda till godtycke och minska kommunernas självbestämmande.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

KU04 – Förändra demonstrationsrätten

Motionär:

Christopher Larsson (55615 – christopher.larsson@sd.se)

Motionsmotivering:

I Sverige har vi idag generösa lagar som reglerar rätten till att demonstrera och föra fram sin åsikt. Då kan man ansöka om tillstånd för att gå i tåg och sprida sina budskap och det är ganska frikostigt i lagtexten över vad man får säga och göra under en sådan demonstration. Det är en grundlagsskyddad rättighet vi har men missbrukas ibland av vissa grupper och då uppstår problem.

Att spärra av vägar där livsviktiga transporter kan hindras, blåljusmyndigheter eller vanliga människor på väg till sina livsviktiga jobb på sjukhus eller myndigheter ska inte tillåtas utan tillstånd av polismyndigheten.

Förslag till beslut:

Jag yrkar för att vägblockader ej ska ingå i demonstrationsrätten och vill ge partistyrelsen i uppdrag att verka för en lagändring i motionens intention.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att olagliga vägblockader som hindrar samhällsviktiga transporter, blåljusfordon och människor på väg till arbete eller vård är oacceptabla.

Demonstrationsfriheten är grundlagsskyddad och regleras närmare i ordningslagen. För att hålla en demonstration på allmän plats krävs tillstånd från Polismyndigheten, som även kan ställa villkor eller upplösa en demonstration om ordningen störs eller om säkerheten hotas. Att blockera vägar utan tillstånd är redan förbjudet och kan leda till rättsliga påföljder enligt gällande lagstiftning.

Sverigedemokraterna värnar en trygg och fungerande demonstrationsrätt men vill samtidigt motverka missbruk som skapar otrygghet och stör samhällsviktig verksamhet. Partiet har tidigare i riksdagen lyft behovet av att ge Polismyndigheten goda förutsättningar att ingripa mot ordningsstörningar, inklusive otillåtna vägblockader. Mot bakgrund av att nuvarande lagstiftning redan ger möjlighet att ingripa mot det som motionären tar upp, och att partiet redan driver liknande frågor, anser partistyrelsen att motionens intention är tillgodosedd.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

KU05 - Förtydligande av demonstrations- och yttrandefrihetens gränser i en ny säkerhetspolitisk verklighet

Motionär:

Jörgen Fogelklou (59316 - jorgen.fogelklou@sd.se)

Motionsmotivering:

Yttrandefriheten och rätten att demonstrera är grundläggande delar av den svenska demokratin. Dessa rättigheter har genom historien varit centrala för det fria ordet, det politiska samtalet och möjligheten för medborgare att påverka samhället. Men i takt med ett förändrat säkerhetsläge, ökad påverkan från utländska aktörer samt ett växande missbruk av dessa friheter, har det blivit uppenbart att nuvarande tillämpning riskerar att motverka sitt eget syfte.

Under senare år har exempelvis demonstrationer till stöd för odemokratiska eller våldsbejakande rörelser - inklusive stöd för främmande makt eller spridning av svenskfientliga budskap - orsakat omfattande störningar, skapat oro i samhället och använts som plattformar för extremistisk opinionsbildning. I flera fall har detta skett utan tillstånd, eller med stöd av en alltför vid tolkning av yttrandefrihetsgrundlagen (YGL), vilket underminerar både rättsstat och samhällsgemenskap.

Enligt SOU 2024:52 "Allmänna sammankomster och Sveriges säkerhet" kan demonstrationer med destruktiva eller utländskt initierade agendor få allvarliga säkerhetspolitiska konsekvenser. Trots detta saknas idag ett tydligt och rättssäkert ramverk för hur yttrandefriheten och demonstrationsrätten ska tillämpas i relation till ordningslagen, brottsbalken och andra relevanta lagar.

Detta har lett till:

- Att icke-medborgare utan förankring i Sverige ges oproportionerligt inflytande i det offentliga rummet.
- Att YGL används som skydd för uttryck som i praktiken syftar till att motverka demokrati, ordning och nationell säkerhet.
- Att lagstiftning tillämpas inkonsekvent, vilket skadar tilltron till rättsstaten och myndigheternas opartiskhet.

Det vore inte helt orimligt att det införs ett krav på svenskt medborgarskap för att demonstrera utan särskilt tillstånd, med möjlighet för icke-medborgare att ansöka om tillstånd för allmän sammankomst.

Samt att enhetliga nationella riktlinjer tas fram för Polismyndigheten och rättsväsendet för att säkerställa rättssäker och likvärdig tillämpning av grundlagsfästa friheter.

Samtidigt är det av största vikt att Sverige inte ger efter för utländska krav på att inskränka det fria ordet. Vi ska stå upp för yttrandefriheten – inte på order från främmande makt, men utifrån ett inrikes behov av rättssäkerhet och lojalitet med svenska intressen. Sverigedemokraterna bör därför verka för en politik som stärker det fria ordet genom tydlighet, konsekvens och nationell kontroll. Det handlar inte om att tysta oliktankande – utan om att skydda demokratins spelregler och säkerställa att våra grundlagar inte missbrukas av dem som inte delar våra grundläggande värderingar.

Förslag till beslut:

partistyrelsen får i uppdrag att driva och vidareutveckla det som anförts i motionen.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för engagemanget i frågan om yttrandefrihet, demonstrationsrätt och det förändrade säkerhetspolitiska läget. Sverigedemokraterna värnar dessa friheter som grundläggande delar av den svenska demokratin, men anser samtidigt att de måste tillämpas på ett sätt som förhindrar att de utnyttjas för att undergräva vårt samhällsskick, sprida våldsbejakande extremism eller främja främmande makts intressen.

Partiet har vid upprepade tillfällen lyft behovet av tydligare och rättssäkrare ramar för hur ordningslagen, brottsbalken och relevanta grundlagsbestämmelser ska tillämpas när allmänna sammankomster innebär risker för ordning, säkerhet och samhällsgemenskap. Vi har särskilt framhållit behovet av enhetliga nationella riktlinjer för Polismyndigheten och rättsväsendet för att säkerställa konsekvent och rättssäker tillämpning i hela landet.

Frågan om att begränsa möjligheten för personer utan svenskt medborgarskap att missbruka dessa friheter har vi också uppmärksammat. I skriftlig fråga 2024/25:397 om ändringar i medborgarskapslagen lyfte vi det tyska exemplet, där personer som uttrycker antisemitiska budskap som "from the river to the sea" eller förnekar förintelsen kan nekats medborgarskap. Vi pekade på vikten av att även Sverige överväger åtgärder för att skydda demokratin och dess grundläggande värderingar mot sådana uttryck.

I interpellation 2024/25:716 om allmänna sammankomster utan demonstrationstillstånd lyfte vi problemen med återkommande, otillståndsgivna och störande sammankomster utanför riksdagen, där polisens nuvarande praxis riskerar att underminera både ordningslagen och arbetsmiljön för riksdagens ledamöter. Detta illustrerar behovet av att befintlig lagstiftning används mer konsekvent för att upprätthålla ordning och säkerhet.

Mot bakgrund av att motionens intentioner redan är en integrerad del av vår politik och vårt pågående riksdagsarbete anser partistyrelsen att motionen är tillgodosedd. Motionen anses därmed besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att motionen anses besvarad.

KU06 – Myndig från kalenderåret man fyller 18 – konsekvent tillämpning av rättigheter och skyldigheter

Motionär:

Terje Skaarnes (83728 – terje.skaarnes@sd.se)

Medmotionär(er):

Ove Kaye, 109077

Motionsmotivering:

Sverigedemokraterna eftersträvar tydliga gränser i lagstiftningen och en rättvis behandling av alla medborgare. Dagens modell, där vissa rättigheter – såsom rösträtt eller inköp på Systembolaget – endast ges från exakt 18- eller 20-årsdagen, skapar en omotiverad uppdelning mellan unga vuxna födda tidigt och sent på året.

Den som är född i januari får tillgång till sina rättigheter nästan ett helt år före en jämnårig född i december – trots att de har samma skyldigheter och förväntas agera som vuxna i praktiken. De arbetar, studerar, betalar skatt och står under vuxenansvar enligt flertalet lagar. Detta skapar inte bara ojämlikhet, utan även en onödig tröskel i unga människors samhällsdeltagande.

Sverigedemokraterna bör därför driva att begreppet myndighet görs tydligare och mer sammanhängande: att man i lagens mening blir myndig från och med det kalenderår man fyller 18 år. Det skulle skapa konsekvens i tillämpningen av rättigheter och skyldigheter – och stärka förtroendet för rättssystemet.

Detta innebär exempelvis att alla som fyller 18 ett valår ska få rösta och att regler kring inköp av alkohol också bör spegla denna gräns. Idag får en 18-åring lagligt köpa och dricka alkohol på krogen, men nekas samtidigt möjligheten att köpa motsvarande produkt från Systembolaget – något som är tillåtet först från 20 års ålder. En sådan inkonsekvens sänder blandade signaler om ansvar och mognad, och försvårar en konsekvent tillämpning av vuxenstatus i lag och praktik.

Även regler för körkortstillstånd och övningskörning bygger på specifika åldersgränser snarare än en enhetlig vuxendefinition. Om myndighetsstatus tydligt förankras i det år individen fyller 18 bör denna princip gälla även vid provningar för förarbehörighet.

Förslag till beslut:

Jag föreslår Landsdagarna besluta

att Sverigedemokraterna ska verka för att myndighetsstatus ska gälla från och med det kalenderår en person fyller 18 år,

att Sverigedemokraterna ska verka för att rösträtt tilldelas från det kalenderår man fyller 18 år,

att Sverigedemokraterna ska verka för att åldersgränser kopplade till myndighetsansvar – såsom Systembolagets inköpsgräns – ses över för att anpassas till samma myndighetsprincip,

att Sverigedemokraterna ska verka för att körkortsregler harmoniseras med principen att myndighet inträder det kalenderår man fyller 18 år.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären vill införa myndighetsstatus från kalenderåret man fyller 18 år.

Partistyrelsen menar dock att dagens ordning, där rättigheter och skyldigheter knyts till exakt födelsedag, är väl förankrad i både svensk lag och internationell praxis. En kalenderårsmodell skulle skapa stora följdproblem inom socialförsäkring, skolgång, körkort och alkoholreglering, samtidigt som skillnaderna mellan tidigt och sent födda kvarstår i praktiken. Sverigedemokraterna anser därför att fokus bör ligga på tydliga och enhetliga åldersgränser, inte ett systemskifte.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen.

KU07 – Rösträtt endast för svenska medborgare i allmänna val

Motionär:

Janita Kirchberg (60000 – janita.kirchberg@sd.se)

Medmotionär(er):

Martin Kirchberg 59999

Motionsmotivering:

Rösträtten i Sverige har genom historien varit ett uttryck för det medborgerliga ansvaret och deltagandet i vår demokrati. Idag är det dock möjligt för utländska medborgare att rösta i kommun- och regionval om de har varit folkbokförda i Sverige i minst tre år. Detta innebär att personer utan svenskt medborgarskap och därmed utan fullt juridiskt och politiskt ansvar i förhållande till vårt samhälle ges inflytande över viktiga beslut som rör våra gemensamma resurser, vår välfärd och våra lokala prioriteringar.

Rösträtten är en av de mest grundläggande rättigheterna i en demokrati, men den bör också vara kopplad till skyldigheter, lojalitet och en djupare förståelse för det svenska samhällets värderingar och strukturer. Det är endast medborgarskapet som innebär ett fullständigt ansvar och engagemang i det svenska samhället. Att låta andra än medborgare rösta i allmänna val underminerar denna princip och riskerar att urholka värdet av det svenska medborgarskapet.

För att säkerställa att det politiska inflytandet i Sverige utövas av dem som fullt ut valt att bli en del av vår nation och ta ansvar för dess framtid, bör rösträtten i allmänna val på samtliga nivåer förbehållas av svenska medborgare.

Förslag till beslut:

att partiet ska verka för att rösträtten i allmänna val (riksdags-, kommun- och regionval) endast ska förbehållas svenska medborgare.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för engagemanget i frågan om rösträtt och medborgarskap. Sverigedemokraterna delar uppfattningen att rösträtten ska vara nära kopplad till medborgarskapets skyldigheter och ansvar.

I dag tillåts icke-svenska medborgare att rösta i kommunala och regionala val, under vissa förutsättningar. Vi menar att detta urholkar värdet av det svenska medborgarskapet. En person som invandrat till Sverige kan i dag, efter endast tre års folkbokföring, utöva samma politiska inflytande i kommun och region som en svensk medborgare, utan att ha förpliktats till full delaktighet, lojalitet eller ansvar i den svenska gemenskapen. Detta är inte rimligt.

Frågan drivs redan av partiet på nationell nivå. I interpellation 2023/24:55 om icke-medborgares rösträtt i svenska val lyfte vi riskerna med att utländska medborgare ges rösträtt, bland annat kopplat till bristande språkkunskaper, utebliven arbetsmarknadsintegration och problem med identitetshantering. I en artikel i Svenska Dagbladet har även partiledaren Jimmie Åkesson tydliggjort att endast svenska medborgare ska ha rösträtt i Sverige, samt att välfärdstjänster i ökad utsträckning bör knytas till medborgarskap <https://www.svd.se/a/vAjprj/enbart-medborgare-i-sverige-ska-ha-rostratt> .

Sverigedemokraterna har därmed redan en fast och tydlig linje i frågan: rösträtten i allmänna val, oavsett nivå, ska förbehållas svenska medborgare.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att motionen anses besvarad

KU08 – Krav på svenskt medborgarskap för rösträtt i kommunala och regionala val

Motionär:

Ronny Karlsson (47095 – ronny.karlsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Andrea Fors 140736

Eric Palmqvist 77766

Motionsmotivering:

I dagsläget har utländska medborgare som varit folkbokförda i Sverige i tre år rätt att rösta i kommun- och regionval, oavsett vilket land de kommer ifrån, andra regler för EU medborgare och medborgare från Norge och Island. Det innebär att personer som inte är svenska medborgare, och därmed inte har förbundit sig till svensk grundlag, kan påverka beslut om skola, sjukvård, äldreomsorg och annan lokal välfärd.

Jag menar att detta är orimligt. Rösträtt är inte bara en administrativ rättighet, det är en grundläggande del av medborgarskapet och bör spegla en djupare lojalitet till det svenska samhället. Rösträtten ska bygga på ett gemensamt samhällskontrakt och ett aktivt ställningstagande för Sverige.

Att ställa krav på svenskt medborgarskap för att rösta i kommunala och regionala val är därför både rimligt och nödvändigt. Det stärker den demokratiska legitimiteten och säkerställer att det är de som formellt och juridiskt tillhör den svenska nationen som avgör hur våra lokala samhällsresurser ska fördelas.

Förslag till beslut:

Sverigedemokraterna verkar för en förändring av lagen så att endast svenska medborgare ges rösträtt i kommun- och regionval.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för engagemanget i frågan om rösträtt och medborgarskap. Sverigedemokraterna har länge drivit linjen att rösträtten är en grundläggande del av medborgarskapet och att den därför bör vara förbehållen svenska medborgare. Att kunna påverka beslut om skola, sjukvård, äldreomsorg och annan lokal välfärd är inte enbart en administrativ rättighet, utan en fråga om lojalitet till den svenska nationen och våra gemensamma demokratiska spelregler.

Vi har tidigare lyft frågan om att begränsa rösträtten i kommun- och regionval till svenska medborgare, bland annat i interpellation 2023/24:55 där vi pekade på att dagens ordning gör det möjligt för personer utan långvarig förankring i Sverige att delta i politiska beslut på lokal och regional nivå. Vi framhåller att medborgarskapets värde måste stärkas och att rösträtten ska bygga på ett gemensamt samhällskontrakt.

Då denna fråga redan är en del av Sverigedemokraternas politiska inriktning och riksdagsarbete anser partistyrelsen att motionens intentioner är tillgodosedda. Motionen anses därmed besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att motionen anses besvarad

KU09 – Röst på riktigt – för ett system där väljarnas vilja faktiskt avgör

Motionär:

Kent Svensson (112656 – kent.svensson@sd.se)

Motionsmotivering:

Det svenska valsystemet sägs vara rättvist. Men hur rättvist är det egentligen när ett block kan få flest röster – och ändå förlora makten? Hur demokratiskt är det att väljare gång på gång tvingas rösta på partier de egentligen inte tror på, bara för att "rädda kvar dem över spärren"?

Vi har i flera val sett hur stödröstandet – eller taktikröstandet – blivit mer regel än undantag. Inför varje val skickas tydliga signaler från partiledningar och valstrategier: "Rösta inte på det du tror på – rösta för att någon annan ska få vara kvar." Det är inte värdigt ett modernt demokratiskt system.

Det här är ett systemfel. Och det måste rättas till. Vi föreslår därför att Sverige inför en kompletterande reform i form av en andrahandsvalsröst – ett verktyg som ger väljarna möjlighet att både rösta med hjärtat och ändå säkra att deras röst inte blir bortkastad.

Låt oss ta ett exempel: I riksdagsvalet 2026 får Tidöpartierna 50,1 % av rösterna. Vänstersidan får 48,9 %. Liberalerna hamnar dock på 3,9 % – och åker ur. Resultatet? Plötsligt är det vänstersidan som får majoritet i Riksdagen, trots att de fått färre röster. Det här är inte ett hypotetiskt skräckexempel – det är en fullt möjlig konsekvens av det nuvarande systemet.

Vi föreslår att Sverige inför en andrahandsvalsröst, där väljaren frivilligt kan ange ett alternativt parti – ett andrahandsval – som träder in om förstahandsvalet inte når riksdagsspärren. Detta kan genomföras genom att samma valsedel utökas med en frivillig ruta för andrahandsval. På så vis minskar komplexiteten och risken för felaktiga röster.

Detta reformförslag stärker demokratin genom att:

- ingen röst längre blir bortkastad,
- ingen väljare längre tvingas till taktikröstning,
- varje väljare kan uttrycka sin verkliga politiska vilja,
- valrörelsen kan fokusera på politik – inte panik.

Vi är medvetna om att reformen troligen kräver en grundlagsändring, men det är inget skäl att vänta. Sverige måste ta de steg som krävs för att värna demokratin legitimitet. Vi föreslår att arbetet inleds redan under denna mandatperiod med utredning, modellförslag och internationella jämförelser. Länder som Irland, Australien och Island har visat att detta fungerar i praktiken.

Vi ser också till att reformen inte utesluter äldre eller tekniskt ovana väljare. All information ska utformas tydligt, enkelt och begripligt – och det ska gå att rösta som vanligt även utan att ange ett andrahandsval. Det ska vara ett val, inte ett krav.

Andrahandsval gynnar ingen särskild partifärg – det gynnar demokratin. Det låter väljaren tala klart och tydligt – och det stärker banden mellan väljare och valresultat.

Vi Sverigedemokrater har gång på gång visat att vi inte räds att tänka nytt där andra tiger. Detta är ett förslag för framtiden, och det är dags att ta första steget.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna driver införandet av andrahandsvalsröstning i enlighet med vad som beskrivs i motionen, samt att arbetet med utredning och förslag till grundlagsförändring påbörjas skyndsamt.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för engagemanget i frågan om valsystemets utformning. Sverigedemokraterna värnar ett stabilt, begripligt och rättssäkert valförfarande som medborgarna kan förstå och ha förtroende för. Motionen föreslår att Sverige inför ett system med andrahandsvalsröstning. Partistyrelsen avstyrker detta och vill framhålla följande invändningar mot de argument som förs fram:

1. "Ingen röst blir bortkastad"

En grundläggande princip i proportionella valsystem med spärr är att väljarna måste ge ett tillräckligt stöd för att ett parti ska komma in i riksdagen. Om spärren kringgås genom andrahandsval urholkas dess funktion – att skapa stabila parlamentariska förhållanden och motverka splittring. I praktiken skulle ett andrahandsval göra det lättare för mycket små partier att ta riskfria röster, vilket kan leda till mer fragmenterade riksdagar och svårare regeringsbildningar.

2. "Ingen väljare behöver taktikrösta"

Taktikröstning är en konsekvens av väljarnas prioriteringar i ett proportionellt system. Att ibland behöva väga hjärta mot strategi är inte ett "systemfel" utan en inneboende del av ett demokratiskt ansvarstagande – väljaren vet att en röst på ett parti under spärren kan gynna motståndarsidan och agerar därefter. Att införa andrahandsval vore att flytta ansvaret från väljaren till systemet, vilket riskerar att minska väljarens incitament att tänka på helheten och regeringsdugligheten.

3. "Varje väljare kan uttrycka sin verkliga politiska vilja"

En valsedel med två rangordnade alternativ speglar inte en "verklig politisk vilja" på ett entydigt sätt. Två partival med olika ideologiska utgångspunkter kan inte enkelt tolkas som en sammanhållen vilja. Tvärtom kan det leda till svårtolkade mandatfördelningar och otydlighet om vilket politiskt program väljaren faktiskt stödjer.

4. "Valrörelsen kan fokusera på politik – inte panik"

Det är tveksamt om andrahandsval minskar "paniken". Istället riskerar det att skapa nya strategiska uppmaningar och taktikupplägg, exempelvis att små partier driver kampanjer med budskap som "välj oss som förstaval – vi vet att du egentligen vill ha

X som andra”. Resultatet kan bli en mer otydlig och splittrad valrörelse, inte en mer fokuserad.

5. ”Internationella exempel visar att det fungerar”

De länder som lyfts fram (Irland, Australien, Island) har helt andra valsystem, ofta med enmansvalkretsar eller preferensröstning i grunden. Att isolera en komponent från dessa system och föra in den i det svenska proportionella valsystemet kan få oförutsedda konsekvenser och påverka proportionalitet, mandatfördelning och partistruktur. Jämförelsen är därför inte direkt överförbar.

6. ”Tekniskt enkelt och frivilligt”

Även om genomförandet tekniskt sett är möjligt, innebär det att röstningsförfarandet blir mer komplicerat för väljarna och mer resurskrävande vid rösträkning. Det kan förlänga valprocessen, öka risken för fel och ge fler ogiltiga röster – särskilt vid högt valdeltagande och flera samtidiga val (riksdag, region, kommun, EU).

Det nuvarande valsystemet är enkelt, väl etablerat och begripligt för väljarna. Det uppmuntrar väljare att ta ställning och bidrar till att de partier som kommer in i riksdagen har en stabil och tydlig väljarbas. Att införa andrahandsval skulle skapa osäkerhet, riskera ökad fragmentering och göra valförfarandet mer komplext utan att garantera ökad demokratisk legitimitet.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen.

KU10 – Flaggning vid offentliga byggnader

Motionär:

Pär Widegren (77137 – par.widegren@sd.se)

Motionsmotivering:

Att se den svenska flaggan fladdra i vinden fyller åtminstone mig med stolthet och glädje, inte minst eftersom den är en symbol för vår självständighet och frihet, att vi är herrar och damer i eget hus. Jag tror att det är en känsla som jag delar med många andra invånare i riket och säkerligen det stora flertalet av medlemmarna i vårt parti.

Sveriges flagga är viktig symbol för den svenska nationen och används både som en symbol för staten och det offentliga, men även av många privatpersoner och företag.

Den svenska flaggan har anor från 1500-talet och är således vid sidan av Dannebrogen en av världens äldsta nationsflaggor. Färgerna gult och blått kan spåras ytterligare ett antal hundra år tillbaka i tiden.

Många privatpersoner, inte minst på landsbygden, har gärna en svensk flagga antingen i en flaggstång eller som fasadflagga eller ibland både och.

Det är dessvärre dock betydligt sämre ställt vid många svenska offentliga byggnader, såsom till exempel domstolar, polishus, sjukhus, skolor och kommunhus. Det finns ofta minst en flaggstång, det är dock mer regel än undantag att flaggan där endast är hissad vid de offentliga flaggdagarna och ibland inte ens då.

I många andra länder runt om i världen är det snarare regel att landets flagga syns utanför alla offentliga byggnader. Så borde det vara även i vårt land.

Förslag till beslut:

Jag yrkar att Sverigedemokraterna ska verka för

1. Att införa lagstiftning som stadgar att alla offentliga byggnader dagtid ska ha minst en svensk flagga hissad i anslutning till byggnaden.
2. Att genom till exempel regleringsbrev, föreskrifter och riktade statsbidrag verka för att myndigheter och offentliga institutioner har flaggor hissade i anslutning till sina verksamheter fram till dess att lagstiftning tagits fram och beslutats.
3. Att rent allmänt verka för en större spridning av den svenska flaggan i det offentliga rummet.

Partistyrelsens yttrande:

Sveriges flagga är en stark symbol för nationen och används redan i bred omfattning vid högtider, officiella sammanhang och på många offentliga byggnader. Sedan 1982 finns en särskild flagglag (1982:269) som reglerar flaggans utseende och användning. Därutöver finns föreskrifter om allmänna flaggdagar.

Motionens förslag om lagstadgad skyldighet för samtliga offentliga byggnader att hålla flaggan hissad varje dag riskerar att skapa onödig byråkrati och ökade kostnader utan att ge någon reell förstärkning av flaggans status. Det är redan i dag möjligt för kommuner, myndigheter och institutioner att själva besluta om att flagga dagligen, och många väljer att göra så. En generell lagstiftning på området skulle dessutom vara svår att tillämpa på ett proportionerligt sätt, exempelvis vid byggnader som saknar ständig bemanning eller praktiska förutsättningar.

Sverigedemokraterna anser att flaggan ska respekteras och användas med värdighet, men att frågan om när och hur den hissas bäst regleras genom praxis, tradition och lokala beslut – inte genom en ny nationell lag.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen.

KU11 – Endast den svenska flaggan på offentliga platser

Motionär:

Ted Nyberg (155193 – ted.nyberg@sd.se)

Motionsmotivering:

Flaggan är en stark nationell symbol. Den representerar vår historia, vår sammanhållning och våra gemensamma värderingar. Den svenska flaggan har under sekler varit en symbol för den svenska nationen – för frihet, självständighet och samhörighet.

Under senare tid har det dock blivit allt vanligare att andra flaggor än den svenska används på offentliga platser i Sverige – exempelvis på skolavslutningar, demonstrationer, studentfiranden och andra sammankomster. Dessa flaggor representerar ofta andra nationer eller rörelser som inte har koppling till Sverige som stat.

Detta fenomen riskerar att underminera känslan av nationell samhörighet och istället bidra till splittring, grupptillhörighet och motsättningar mellan olika delar av befolkningen. Sverigedemokraterna menar att staten ska vara neutral i förhållande till andra nationers symboler, och att det offentliga rummet i Sverige primärt ska präglas av den svenska nationella identiteten.

Vi ser därför behov av en tydligare reglering av flaggning på offentliga platser. Sverige bör gå i riktning mot en ordning där det är den svenska flaggan som vajar över landets offentliga rum – med undantag för vissa särskilda tillfällen, såsom officiella statsbesök eller internationella högtider där en särskild diplomatisk eller ceremoniell kontext föreligger.

Det handlar inte om att förbjuda enskilda medborgare att bruka flaggor i privata sammanhang, men väl om att sätta en tydlig norm för det offentliga rummet, skolor och kommunala verksamheter.

Detta är inte ett kontroversiellt förslag i ett internationellt sammanhang. Flera europeiska länder har redan infört liknande flaggregler. I Danmark får endast den danska flaggan hissas offentligt, med undantag för godkända tillfällen som exempelvis statsbesök. Även i Tyskland och Frankrike är det vanligt att offentliga byggnader uteslutande använder den egna nationella flaggan. Schweiz tillämpar strikt praxis där endast den schweiziska flaggan hissas vid offentliga institutioner, och i Ungern samt Polen förekommer tydliga regleringar kring användandet av andra flaggor än de nationella inom offentlig förvaltning.

Sverige behöver följa detta exempel och återge den svenska flaggan sin centrala plats som samlande symbol för hela nationen.

Förslag till beslut:

Med anledning av detta föreslår jag, Ted Nyberg:

- Att Sverigedemokraterna utreder hur en svensk reglering för flaggning på offentliga platser skulle kunna utformas, med inspiration från andra europeiska länder där endast den nationella flaggan tillåts.
- Att Sverigedemokraterna verkar för att den svenska flaggan ska vara den enda tillåtna flaggan på offentliga byggnader, offentliga flaggstänger, skolor och kommunala verksamheter – med undantag för särskilt reglerade tillfällen såsom officiella statsbesök eller internationella högtider.
- Att Sverigedemokraterna driver en politik som syftar till att stärka den svenska nationella identiteten genom att återge den svenska flaggan sin självklara plats som främsta symbol i det offentliga rummet.

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraterna värnar den svenska flaggan som samlande symbol för nation, historia och gemenskap. Vår linje är att flaggan ska ges tydlig särställning i det offentliga rummet.

Offentliga platser används dock för många typer av arrangemang – från internationella idrottsevenemang till högtider där även andra flaggor förekommer. Ett generellt förbud mot andra flaggor vore svårt att avgränsa och riskerar att kollidera med grundläggande fri- och rättigheter.

Vi väljer därför en ändamålsenlig väg: att stärka den svenska flaggans ställning genom praxis, regelverk och uppdaterad flagglag. Konkret innebär det att den svenska flaggan alltid ska hissas vid offentliga byggnader, ha en självklar plats vid ceremonier och högtider samt ges företräde i officiella sammanhang. Med hänvisning till pågående arbete bedömer vi att motionens syfte redan är tillgodosett. Motionen anses därmed besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

KU12 -Möjliggör löpande registerkontroller

Motionär:

Christopher Larsson (55615 – christopher.larsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Inom flera samhällsbärande verksamheter arbetar människor nära grupper som har ett särskilt behov av skydd, bland annat barn, äldre, personer med funktionsnedsättning, och andra i utsatta livssituationer. Det är då avgörande att de personer som verkar inom dessa yrken är lämpliga och pålitliga. I dagsläget är det dock endast vid anställningstillfället som arbetsgivare har rätt att begära utdrag ur belastningsregistret för att kontrollera om personen har dömts för brott. Därefter saknas möjlighet till löpande kontroll.

Detta innebär att en person kan dömas för ett allvarligt brott medan personen arbetar i en känslig verksamhet, utan att arbetsgivaren någonsin får veta. Ett särskilt tydligt exempel finns inom förskolan. Den som arbetar där måste visa upp ett rent belastningsregister vid anställning, men om samma person senare döms för exempelvis barnpornografibrott eller grov misshandel finns det idag ingen automatiserad eller regelbunden kontroll som larmar arbetsgivaren. Det kan få allvarliga konsekvenser för barns säkerhet och förtroendet för verksamheten.

Det här problemet gäller dock inte bara förskolan, utan återfinns inom ett brett spektrum av samhällsviktig verksamhet, LSS-boenden, särskilda boenden för äldre, skolor, HVB-hem, stödboenden, färdtjänst, socialtjänst och sjukvård för att bara nämna några. Det handlar om verksamheter där människor befinner sig i beroendeställning till personalen, och där arbetsgivaren har ett ansvar att säkerställa trygghet och lämplighet över tid, inte bara vid anställning.

Därför bör lagen ändras så att det blir möjligt att genomföra löpande eller återkommande registerkontroller under anställningstiden för personer som arbetar med skyddsvärda grupper. Syftet är inte att övervaka personalen, utan att upprätthålla ett grundläggande skydd för de människor som samhället har ett särskilt ansvar för.

Förslag till beslut:

att partistyrelsen verkar för att driva frågan om att införa möjligheten till löpande eller återkommande registerkontroller för personer som arbetar med skyddsvärda grupper.

Partistyrelsens yttrande:

Frågan om återkommande registerkontroller är redan en del av Sverigedemokraternas arbete i riksdagen. Partiet har vid flera tillfällen lagt fram förslag som går längre än dagens lagstiftning, både när det gäller att utöka vilka yrkesgrupper som omfattas av registerkontroller och att göra dessa kontroller återkommande under anställningstiden.

I kommittémotioner (2021/22:4678, 2018/19:3015, 2024/25:1448, 2024/25:1363, 2023/24:366) och i skriftliga frågor har vi bl.a. föreslagit att arbetsgivare ska kunna

begära utdrag ur belastningsregistret löpande för personal inom skola, förskola, HVB-hem, LSS, äldreomsorg och andra verksamheter som riktar sig till skyddsvärda grupper. Vi har också drivit frågan om att förbjuda anställning av personer dömda för sexualbrott mot barn, samt att vissa allvarliga brott – såsom grovt sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografibrott – ska finnas kvar i belastningsregistret under betydligt längre tid än idag.

Vi delar motionärens uppfattning att det behövs starkare skydd för barn, äldre och andra utsatta personer mot olämpliga personer i samhällsbärande yrken och tackar motionären för engagemanget i denna viktiga fråga. Eftersom partiet redan driver detta arbete på riksdagsnivå och har lagt konkreta förslag i linje med motionens syfte, ser vi att intentionen redan är under behandling.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att motionen anses besvarad.

KU13 – Öka resurserna på mark- och miljödomstolen i syfte att korta ner processerna för bostadsbyggande

Motionär:

Christopher Larsson (55615 – christopher.larsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Vi har idag en stor bostadsbrist i stora delar av landet och i de kommuner där det sker tillväxt är det värst. Utmaningarna för att bygga nytt är stora men ett speciellt problem är överklagandeprocessen och tiden det tar att få svar från mark- och miljödomstolen och steget därefter dvs mark- och miljööverdomstolen.

Länsstyrelser som överklagar kommunala beslut och bygglov av olika orsaker är ett problem men vi har även vanliga överklagande från kommuninvånare som vill ha besluten prövade och det är självklart bra och demokratiskt rätt i ett fritt land att få sin sak prövad. Men på andra sidan har vi direkta rättshaverister som överklagar allt vilket fördröjer byggande i hela Sverige på grund av den långa processen med mark- och miljödomstolen.

Vilka ska kunna överklaga beslut? Det är rena haveristbeteenden i flera olika kommuner där personer eller organisationer/föreningar som inte är sakägare eller är direkt berörda skickar in överklaganden till domstolen ändå, detta måste man titta närmare på.

Vi behöver på grund av detta driva frågan att tillföra medel till mark- och miljödomstolen så tiderna för processerna minskar både för de klagande och för de svarande parterna.

Förslag till beslut:

att partistyrelsen får i uppdrag att driva frågan om att tillföra resurser till mark- och miljödomstolen med syfte att minska tiderna för svar.

att partistyrelsen får i uppdrag att driva frågan om att se över vilka som har överklaganderätt på beslut kopplade till mark- och miljödomstolens område.

Partistyrelsens yttrande:

Att domstolsprocesser drar ut på tiden kan ha många orsaker. Det kan bero på svårigheter att rekrytera adekvat kompetens, byråkratiska processer och helt enkelt bristande administrativ effektivitet. Partistyrelsen ställer sig bakom ambitionen att minska handläggningstiderna, men är inte beredd att föra in detta som en enskild fråga i budgetförhandlingarna med regeringen. Vad gäller fördröjda processer och på grund av överklaganden från aktörer med diskutabelt sakägarskap så delar Partistyrelsen motionens problemformulering. Inom ramen för Tidoavtalet pågår för

närvarande ett omfattande arbete med att se över tillståndsprocesserna, vilket just nu görs i flera parallella utredningar, där en del är domstolsprocesserna.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionens första att-sats

att anse motionens andra att-sats besvarad

KU14 – För stärkt demokratisk representation i små kommuner

Motionär:

Ewa Bergstedt (109237 – ewa.olsson.bergstedt@sd.se)

Motionsmotivering:

Små kommuner i Sverige står inför växande utmaningar att rekrytera förtroendevalda. Begränsade ekonomiska resurser gör det svårt att erbjuda skälig ersättning till lokalpolitiker, vilket i sin tur försvårar engagemanget i det demokratiska arbetet. Detta underminerar representativiteten och den lokala demokratin. Detta är ofta en underbelyst fråga, att politiskt engagemang ska kunna vara möjligt oavsett om man bor i en liten glesbygdskommun eller en större stad.

Politik är inte bara ett storstadsprojekt. För att upprätthålla ett levande demokratiskt samtal i hela landet måste vi jämna ut spelplanen.

Förslag till beslut:

Jag föreslår att Sverigedemokraterna verkar för att:

- Införa ett statligt ekonomiskt stöd till små kommuner för att kunna erbjuda rimlig ersättning till sina förtroendevalda.
- Initiera en statlig utredning om demokratins förutsättningar i små kommuner.
- Verka för att långsiktigt säkerställa att hela Sverige har likvärdiga möjligheter till politisk representation och engagemang.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att små kommuner ofta har svårare förutsättningar att rekrytera och behålla förtroendevalda. Frågan om att stärka den kommunala demokratin och förbättra förutsättningarna för förtroendevalda har redan lyfts av Sverigedemokraterna i riksdagen. Vi har bland annat motionerat (exempelvis i motionen 2024/25:1349, *Levande landsbygd*) om ett mer demokratiskt regelverk för kommunandelningar, stärkt insyn för förtroendevalda och utredningar för att förbättra medborgarinflytandet, där särskild hänsyn ska tas till mindre kommuners förutsättningar.

När det gäller arvoden och ersättningar till förtroendevalda regleras dessa i kommunallagen och beslutas av respektive kommun. Staten tillhandahåller generella statsbidrag som kommunerna kan använda för att finansiera sin verksamhet, inklusive kostnader för förtroendevalda. Riktade statsbidrag och samverkan mellan kommuner kan också bidra till att underlätta situationen i små kommuner.

Mot denna bakgrund bedömer partistyrelsen att de intentioner som motionären lyfter redan tillgodoses genom partiets befintliga politiska arbete och ställningstaganden.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

KU15 - Lag om neutralitet i offentlig tjänst

Motionär:

Ewa Bergstedt (109237 - ewa.olsson.bergstedt@sd.se)

Motionsmotivering:

Myndigheter ska tjäna folket-inte ideologier.

Sverige behöver en förvaltning som präglas av saklighet, opartiskhet och förtroende.

I Sverige finns ingen generell lag som förbjuder myndighetspersoner från att delta i Pride, religiösa tillställningar eller uttrycka politiska åsikter, men det finns riktlinjer och principer som styr vad som är lämpligt i tjänsten.

Jag anser att dessa riktlinjer inte är tillräckliga, vi behöver en lag på plats med syfte att säkerställa att tjänstepersoner inom offentliga myndigheter upprätthåller strikt politisk, religiös och ideologisk neutralitet.

Vi behöver ett förbud mot deltagande i manifestationer och tillställningar t.ex. politiska manifestationer eller kampanjer, religiösa ceremonier, evenemang med ideologisk, partipolitisk eller värderingsmässig prägel. Pride är ett exempel, organisationen har påvisat ett tydligt politiskt ställningstagande.

Självklart gäller att offentligt anställda har rätt att uttrycka sina åsikter som privatpersoner, men måste tydligt separera detta från sitt uppdrag i myndigheten.

Förslag till beslut:

Jag föreslår att Sverigedemokraterna verkar för att:

-Tillsätta en utredning för att ta fram ett lagförslag som förbjuder offentliga tjänstepersoner att delta i politiska, religiösa eller ideologiska manifestationer i tjänsten.

-Ett förbud för tjänstepersoner att i tjänsteutövning bära eller visa symboler med politisk, religiös eller ideologisk betydelse.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att offentlig förvaltning ska präglas av saklighet, opartiskhet och förtroende. Sverigedemokraterna redan i flera riksdagsmotioner driver frågan om stärkt neutralitet i offentlig tjänst och åtgärder mot myndighetsaktivism, bland annat genom krav på att uniformsbärande personal, som polis, inte ska bära religiösa eller politiska symboler i tjänsten. Vi har också lyft frågan i debatt, bland annat i debattartikeln *Stoppa aktivism på myndigheter*, där vi framhållit behovet av återinfört tjänstemannaansvar och skärpta regler mot politisk aktivism.

Konstitutionsutskottet betonar i betänkande 2024/25:KU23 att myndighetsaktivism, där tjänstepersoner agerar utifrån egna övertygelser i stället för gällande regelverk,

riskerar att undergräva förtroendet för förvaltningen. Ett tydligt exempel är Rikspolisstyrelsens beslut att tillåta religiösa huvudbonader till polisuniform, vilket vi i motion 2024/25:238 framhållit som oförenligt med principen om neutralitet. Uniformen ska vara enhetlig och fri från alla religiösa och politiska markörer.

Då motionens intentioner redan är en del av partiets politik och riksdagsarbete anser partistyrelsen motionen besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

KU16 – Obligatorisk inkomstkontroll via Skatteverket i domstolsprocesser

Motionär:

Fia Rosenstråle (96161 – fia.rosenstrale@sd.se)

Motionsmotivering:

Bakgrund:

Sveriges domstolar uppvisar en naiv och oacceptabel praxis genom att rutinmässigt lita på åtalades egna inkomstuppgifter utan verifiering, vilket gör rättssystemet sårbart för manipulation. Åtalade kan ljuga om sin ekonomi för att slippa återbetala kostnader för offentliga försvarare, vilket lägger en orimlig börda på skattebetalarna och underminerar rättssäkerheten.

Kostnaderna för offentliga försvarare har skenat de senaste åren. Uppskattningar visar att staten årligen spenderar mellan 2–3 miljarder kronor på offentliga försvarare, med en total kostnad för 2022–2024 på mellan 6,7 och 8,2 miljarder kronor, baserat på Domstolsverkets budget och ökande målvolymer. Vissa indikationer tyder på att kostnaderna kan vara ännu högre, potentiellt upp emot 10 miljarder kronor över tre år. Trots dessa miljardbelopp saknas effektiva kontroller för att säkerställa att åtalades inkomstuppgifter är korrekta, vilket innebär att en okänd men betydande del av dessa medel finansierar åtalade som egentligen har betalningsförmåga. Detta är oacceptabelt i ett samhälle som värnar rättvisa och skattebetalarnas pengar – en fråga som Sverigedemokraterna måste driva för att återställa ordning och reda i rättssystemet.

Förslag till beslut:

Jag yrkar att Sverigedemokraterna på landsdagarna 2025 beslutar att:

1. Obligatorisk inkomstkontroll: Domstolarna ska vara skyldiga att kontrollera åtalades inkomstuppgifter direkt med Skatteverket i samband med rättegångar. En automatiserad process kan säkerställa korrekta uppgifter och förhindra att åtalade undgår sitt ekonomiska ansvar genom osanna påståenden.

2. Utredning av kostnader: Regeringen ges i uppdrag att genomföra en utredning för att fastställa:

- o Den exakta årliga kostnaden för offentliga försvarare för 2022–2024.

- o Hur mycket staten förlorar på grund av felaktiga eller o verifierade inkomstuppgifter från åtalade.

- o Potentiella besparingar genom obligatorisk inkomstkontroll.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för engagemang i frågan om kostnaderna för offentliga försvarare. Skattebetalarnas medel ska inte bekosta försvarare åt den som faktiskt kan betala själv. Svensk rätt utgår redan i dag från att den som döms för brott ska ersätta statens kostnader för offentlig försvarare efter förmåga; detta prövas av domstolen (31 kap. 1 § och 9 a § rättegångsbalken).

Till detta kan tilläggas att till våran glädje har regeringen har dessutom nyligen skärpt återbetalningsreglerna i brottmål med hänvisning till att kostnaderna är betydande och att återbetalningarna är för låga. (2023/24:JuU8).

När det gäller informationsutbyte mellan myndigheter finns redan sekretessbrytande regler i offentlighets- och sekretesslagen (OSL) samt nya förslag om ett generellt, mer ändamålsenligt informationsutbyte för att motverka felaktiga utbetalningar. Dessa förändringar pekar mot att effektivare och rättssäkra kontroller kan uppnås utan en generell, lagstadgad skyldighet för domstolarna att alltid hämta in uppgifter från Skatteverket i varje mål.

Därutöver pågår utredningen om förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter (Ju 2023:22), som särskilt ser över just de frågor motionären vill att en ny utredning ska belysa.

En ytterligare statlig utredning riskerar därför att bli både kostsam och onödig, samt fördröja redan beslutade reformer. Den mer ändamålsenliga vägen framåt är att genomföra och följa upp de lagändringar och förbättrade kontrollmekanismer som redan beslutats, snarare än att starta en parallell process.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen i sin helhet.

KU17 – Nej till kvotering, ja till prestation

Motionär:

Gabriella Eriksson (133705 – gabriella.eriksson@sd.se)

Motionsmotivering:

Samhället ska vila på principen om meritokrati, dvs att kompetens, prestation och ansvar avgör, inte kön, kvot eller politiska pekpinar. Kvinnor är inte ett svagare kön. Vi behöver inte kvoteras in, ömkas eller särbehandlas som om vi vore mindre kapabla. Kvinnor har andra styrkor – inte sämre, bara annorlunda. Det som ofta kallas "mjuka" egenskaper är i själva verket en råstyrka samhället behöver mer av, inte mindre.

Vi har ett samhälle där kvinnor förväntas delta i alla delar av arbetsmarknaden, men när kvinnor väljer yrken som frisör, sjuksköterska, inredare eller pedagog, då blir det plötsligt fel. Då ska staten in och "styra upp", eftersom kvinnor gör "fel val". Det är inte frihet, det är tvång, och det är ett hån mot kvinnors integritet.

Om arbetsgivare vill ha fler kvinnor till mansdominerade yrken, då får man skapa incitament: bättre villkor, bättre löner, bättre arbetsmiljö. Man ska inte tvinga kvinnor dit med statligt påbud eller hot om indragna stöd. På samma sätt ska kvinnor aldrig hindras från att välja mer traditionella, "kvinnliga" yrken. Valet ska alltid vara hennes. Vi behöver inte omyndighetsförklaras.

Det spelar ingen roll om det gäller bolagsstyrelser, utbildningar, partilistor eller myndighetsanställningar, kvotering är inte rätt väg. Det skapar misstänksamhet, förminska individuella meriter och spär på könsbaserade motsättningar.

Det är inte jämställdhet att flytta gränser. Det är jämställdhet att ta bort dem.

Det finns verkliga orättvisor. Kvinnors pensioner är i genomsnitt betydligt lägre än mäns, särskilt för dem som varit hemma med barn. Yrken med kvinnlig dominans värderas systematiskt lägre. Kvinnor som gör traditionella val misstänkliggörs, medan mäns val hyllas. Det är där fokus borde ligga och inte på symbolhandlingar som kvoterade platser som i längden inte löser några reella problem.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna verkar för att avskaffa all könskvotering i utbildning, myndigheter och offentliga sammanhang

att Sverigedemokraterna motsätter sig statliga eller politiska styrmedel för könsfördelning i privat näringsliv

att alla insatser för jämställdhet ska bygga på valfrihet, kompetens och individuellt ansvar och inte kön

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionärerna för deras engagemang i frågan om att värna meritokrati, individuella val och fria förutsättningar framför könskvotering. Vi delar motionärens uppfattning att kvotering och annan positiv särbehandling på basis av kön riskerar att undergräva jämställdhetens kärna och förminska individens meriter, samtidigt som den kan skapa nya orättvisor. Även på EU-nivå i Europaparlamentet motsätter sig Sverigedemokraterna könskvotering och röstar konsekvent emot sådana förslag.

Frågan om hedersrelaterat våld och förtryck är något helt annat, vi ska inte blanda "äpplen och päron", utan fokusera på det som motionen de facto handlar om. Vi har kritiserat andra partier för att blanda ihop heder med jämställdhet och att de inte förstår skillnaderna, då ska vi inte göra samma misstag.

Partistyrelsen ser jämställdhet som lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för kvinnor och män – inte som ett kvantitativt mål om lika representation. Partiet driver på att lika möjligheter ska råda vid utbildning, anställningar och politiskt deltagande utan att könstillhörighet ges företräde framför kompetens. I motionen 2024/25:1412 *Jämställdhet och diskriminering* framgår det att vi arbetar i den riktningen att jämställdhetspolitiska målen bör reformeras så att de mäter förutsättningar i stället för utfall, och politiken ska respektera individens och familjens självbestämmande, exempelvis i fördelningen av föräldraledighet, yrkesval osv.

Mot bakgrund av att partiet redan driver dessa ställningstaganden och förslag inom ramen för befintliga politiska program och motioner anser partistyrelsen att motionen är tillgodosedd och därmed besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

KU18 - Se över lagen om ocker- gällande myndigheter

Motionär:

Gunilla Gomer (84717 - gunilla.gomer@sd.se)

Medmotionär(er):

Terje Skaarnes 83728 Distriktsordförande Sverigedemokraterna Fyrbodals

Motionsmotivering:

Lagen mot Ocker gäller även myndigheter.

Alla som missat att betala sin trängselskatt på 9 :- innan förfallodagen, vet var ocker är, när en tilläggsavgift tas ut på 500 :-

Om trängselskatt inte betalas i tid tillkommer en tilläggsavgift på 500 kronor, Denna avgift läggs på om betalningen inte är bokförd på Transportstyrelsens konto för trängselskatt senast det datum som står på avi:n. Denna avgift borde anses som ocker då den inte står i parentes till summan som försumrats, 9 :-

Ocker är förbjudet och gäller för alla, inklusive myndigheter. Myndigheter har en särskild skyldighet att agera rättvist och får inte utnyttja någons svaghet för egen vinning. Om en myndighet bedriver ocker kan det leda till både straffrättsliga påföljder och rättsliga åtgärder.

Det finns en lag mot ocker i Sverige, alltså att medvetet ta ett överpris för att man utnyttjar kundens begränsade möjligheter eller bristande kunskap. Ocker är straffbart enligt Brottsbalken (1962:700) 9 kap 5 § och kan leda till böter eller till fängelse i högst två år.

Ocker innebär att utnyttja någons trångmål, oförstånd eller beroendeställning för att bereda sig ekonomisk förmån. Myndigheter ska agera rättvist och opartiskt och får inte utnyttja sin maktposition, eller att ta ut överpriser för varor eller tjänster.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna ska verka för att tilläggsavgifter från myndigheter ska stå i rimlig proportion till den ursprungliga avgiften, så att statliga pålagor inte upplevs som oskäligen eller bestraffande,

att Sverigedemokraterna ska verka för att lagstiftningen ses över så att även myndigheters ekonomiska pålagor granskas i relation till gällande förbud mot ocker, med syftet att stärka rättssäkerhet och skydd för medborgaren.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens utgångspunkt: offentligrättsliga avgifter och tilläggsavgifter ska vara rimliga, proportionella och förutsebara. Avgifter som upplevs som oskäligt bestraffande riskerar att undergräva förtroendet för rättsordningen.

Samtidigt behöver rättsläget klargöras. Ockerbestämmelsen i 9 kap. 5 § brottsbalken gäller inte offentligrättsliga avgifter såsom trängselskatt och tilläggsavgifter. Dessa fastställs genom särskild lagstiftning (exempelvis trängselskattslagen) och inom ramar som beslutas av riksdagen. Eventuella förändringar av nivåer, frister eller sanktionsmodeller måste därför ske i den ordinarie lagstiftnings- och budgetprocessen, inte via straffrättslig tillämpning av ocker.

Vår principiella linje är att proportionalitet ska genomsyra statens pålagor och att avgiftsregimer bör utformas så att enkla misstag inte leder till orimliga följdavgifter. Den inriktningen driver vi redan i vårt budget- och utskottsarbete genom krav på tydligare konsekvensanalyser och bättre utformning av sanktionsstegar.

Mot denna bakgrund bedömer Partistyrelsen att motionens syfte är beaktat inom pågående arbete och att frågan bäst hanteras i de fora där lag och budget beslutas. Motionen anses därmed besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

KU19 – Amningsfrämjande möteslokaler för kvinnliga förtroendevalda

Motionär:

Jacqueline Maly (84499 – jacqueline.maly@sd.se)

Motionsmotivering:

Det är ytterst angeläget att förutsättningarna för kvinnor att vara förälder och förtroendevald är jämlika med männens. Barnafödandet minskar successivt i Sverige men också resten av Europa och många unga kvinnor är tveksamma till att skaffa barn och familj. Främst relaterat till de negativa konsekvenser som det får som bland annat lägre inkomst, försämrad löneutveckling och sämre pension.

Studier har visat och fortsätter visa att amning ger hälsofördelar för både barnet och mamman på både kort och lång sikt. Bröstmjölken innehåller ämnen som stimulerar immunförsvaret hos barnet och minskar risken för infektioner. Därmed kan amning anses vara en folkhälsoangelägenhet. Att skydda, främja och stödja amning kan ses som en indikator för att öka hälsan hos barn och kvinnor ur ett befolkningsperspektiv. Dock finns fortsatt ett stigma och en svårighet för kvinnor att delta i samhället med också i politiken på ett rättvist sätt. Ofta saknas adekvata utrymmen för att amma sitt barn som tillåter att upprätthålla god hygien men också avskärmning både för barnet som ammar också kvinnan som gör det. Det finns många kvinnor som vill vara och är politiskt aktiva som sällan kan fullfölja sina förtroendeuppdrag relaterat till att det inte finns amningsfrämjande möteslokaler eller andra utrymmen. Barnens bästa tillgodoses inte helt enkelt.

Enligt Barnkonventionen artikel nummer 9 stipulerar: ” Barn ska inte skiljas från sina föräldrar, utom när det är nödvändigt för barnets bästa.” Detta synsätt som även är svensk lag kan appliceras på barnets rätt till amning även om denne har en politisk aktiv mamma.

Förslag till beslut:

Jag föreslår Landsdagarna besluta

– att verka för att det ska finnas amningsfrämjande möteslokaler i anslutning till sessionssalar eller andra mötesrum för kvinnliga förtroendevalda som ammar.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för engagemanget i frågan om att förbättra förutsättningarna för förtroendevalda med små barn att kunna kombinera föräldraansvar och politiska uppdrag. Vi delar uppfattningen att deltagande i det politiska arbetet inte ska försvåras av familjesituationen, och att praktiska lösningar kan bidra till en mer inkluderande demokrati.

Vi anser dock att förslaget om att inrätta särskilda amningsfrämjande möteslokaler enbart för kvinnliga förtroendevalda inte är den mest ändamålsenliga vägen att uppnå detta. Lösningar som vilorum eller särskilda utrymmen som kan användas för både amning och andra former av barnomsorg är mer användbara och kostnadseffektiva, då de kan komma fler till del och nyttjas även vid andra behov.

Vi menar att ansvaret för att underlätta för förtroendevalda med spädbarn bäst hanteras av respektive mötesarrangör eller arbetsgivare, som kan anpassa utrymmen och rutiner efter lokala förutsättningar och faktiska behov. Ett generellt politiskt krav på fasta amningslokaler riskerar att bli kostsamt i förhållande till användningen och riskerar att inte omfatta andra föräldrar med liknande utmaningar.

Mot denna bakgrund anser partistyrelsen att motionens intention kan tillgodoses bättre genom mer flexibla och bredare åtgärder, och föreslår därför att motionen avslås.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen.

KU20 - Offentlig sektor inte ska ingå upphandlingsavtal för sociala välfärdstjänster med religiösa och politiska stiftelser, föreningar eller organisationer.

Motionär:

Jacqueline Maly (84499 - jacqueline.maly@sd.se)

Motionsmotivering:

Under 2000-talet har offentlig upphandling ökat explosionsartat på gott och ont. Lag (2016:1145) om offentlig upphandling reglerar när offentlig sektor köper varor, tjänster eller byggentreprenader. Offentlig upphandling är en lagreglerad inköpsprocess som ska se till att offentliga inköp öppnas för konkurrens och att offentliga medel används så effektivt som möjligt. Beklagligt nog händer det alltför ofta att oseriösa och utländska aktörer agerar på marknaden och på så sätt konkurrerar ut de svenska och lokala leverantörerna av samma tjänster. Vidare är det också så att religiösa och politiskt färgade stiftelser, föreningar och organisationer ger sin in i upphandlingar och vinner dem. Ofta har det lett till att avtal får lösas upp vilket i sin tur lett till att det offentliga måste ta över när aktörerna misslyckats med att uppfylla avtalet eller brutit mot detsamma.

Sverigedemokraterna lägger inget egenvärde i vem som driver sjukvården, vår ledstjärna är bästa möjliga vård per krona, oavsett om vården drivs i offentlig eller privat regi. Däremot är det nödvändigt att ett ställningstagande görs kring huruvida det är lämpligt att leverantörer av sociala välfärdstjänster som HVB, familjerådgivning, personlig assistans etc. har religiös eller politisk profil. På lång sikt kan det vara skadligt för en stor del av befolkning att exponeras för aktörer med denna profil och det påverkar även neutraliteten och arbetsmetoderna för de välfärdstjänster som alla ska ha rätt till.

Förslag till beslut:

Jag föreslår Landsdagarna besluta

- att verka för att offentlig sektor inte ska ingå upphandlingsavtal för sociala välfärdstjänster med religiösa och politiska stiftelser, föreningar eller organisationer.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för engagemang i frågan och delar motionärens uppfattning om att offentlig sektor ska präglas av saklighet, opartiskhet och förtroende. När sociala välfärdstjänster upphandlas måste det säkerställas att verksamheterna bedrivs professionellt och neutralt, utan religiösa eller politiska särintressen.

Sverigedemokraterna har redan markerat mot framväxten av parallella normsystem i välfärden och förespråkat ett starkare regelverk för att skydda offentlig sektor från främmande ideologisk påverkan. Detta har vi gjort i flera sammanhang: i vår motion om anmälningsplikt för konfessionella friskolor (2019/20:674), för att förhindra religiösa inslag i utbildningsväsendet.

I konstitutionsutskottet (2024/25:KU23), där vi markerat mot myndighetsaktivism som riskerar att undergräva allmänhetens förtroende för förvaltningen.

Partistyrelsen anser att motionen anses besvarad med hänvisning till Sverigedemokraternas politisk agenda och ställningstaganden om opartiskhet, neutralitet och skydd av offentlig sektor mot religiös och politisk påverkan.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

KU21 – Trygghet och skydd åt förtroendevalda

Motionär:

Joachim Hagström (73080 – joachim.hagstrom@sd.se)

Motionsmotivering:

Förtroendevalda spelar en avgörande roll i det demokratiska systemet. De fattar beslut som påverkar medborgarnas vardag och tar ett stort ansvar för samhällets utveckling. Trots detta står många förtroendevalda utan samma skydd och trygghet som kommuner och regioners anställda. Eftersom förtroendevalda inte är anställda, faller de ofta utanför rutiner och policys för exempelvis arbetsmiljö, försäkringsskydd, kristöd eller hantering av trakasserier.

Detta är ett demokratiskt problem. Det måste finnas en grundläggande trygghet för alla som valt att engagera sig i det offentliga. Ingen ska behöva tveka att ta ett politiskt uppdrag av rädsla för att stå oskyddad vid exempelvis hot, olycka eller diskriminering.

För att säkerställa detta krävs en förändring i kommunallagen. Kommuner och regioner bör åläggas att upprätta tydliga riktlinjer och policys som garanterar att förtroendevalda omfattas av ett likvärdigt skydd som övriga medarbetare.

Förslag till beslut:

Att partiet verkar för att kommuner och regioner ska ta större ansvar för trygghet och skydd åt förtroendevalda.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för engagemanget i frågan om trygghet och skydd för förtroendevalda. Vi delar fullt ut uppfattningen att de som valt att ta samhällsansvar inte ska stå utan tillräckligt skydd mot hot, våld eller andra påfrestningar.

Frågan är redan löst genom regeringens proposition prop. 2024/25:80 – *stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner*, vilken har antagits av riksdagen och innebär att kommuner och regioner från och med den 1 juli 2025 åläggs att vidta nödvändiga insatser för att förebygga att kommunal- och regionråd drabbas av ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld

Mot bakgrund av att partiet redan har bidragit till att frågan drivits och lagstiftats, anser partistyrelsen att motionens intention är tillgodosedd, varför motionen anses besvarad.

Partistyrrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att motionen anses besvarad.

KU22 – Minska det statliga partistödet

Motionär:

Johan Karlsson (137274 – johan.karlsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Enligt riksdagens hemsida kostar det statliga partistödet ungefär 537 miljoner kronor varje år. På en mandatperiod innebär det 2 148 miljoner kronor. Pengar som på många sätt enbart bidrar till enorma administrativa organisationer och obefintlig betydelse av medlemmarnas medlemsavgifter. I en tid av stort misstroende mot politiken och politikerförakt så skulle en minskning av det statliga partistöden vara en viktig politisk signal att sända ut.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för en minskning av det statliga partistöden.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för engagemanget i frågan om det statliga partistödet. Vi delar uppfattningen att skattebetalarnas pengar ska hanteras ansvarsfullt och att förtroendet för politiken är avgörande för demokratin.

Det statliga partistödet fyller dock en central funktion i att säkerställa att de politiska partierna kan bedriva verksamhet på lika villkor över hela landet, oberoende av ekonomiska bidrag från privata intressen. Stödet möjliggör att även mindre partier kan delta i den demokratiska processen, framföra sina ståndpunkter och konkurrera om väljarnas stöd.

Partistödet är också viktigt för att utveckla partiets politik, ta fram väl underbyggda förslag och bedriva ett långsiktigt programarbete. Det bidrar till att finansiera administration, kommunikation och organisatoriskt arbete, liksom att möjliggöra medlemsdialog, politiska kampanjer och utbildning av förtroendevalda. Utan ett tillräckligt stöd riskerar partierna att få kraftigt försämrade möjligheter att nå ut till medborgarna med sin politik och delta i det offentliga samtalet på jämlika villkor.

En minskning av partistödet skulle kunna leda till ett ökat beroende av enskilda finansiärer och starka särintressen, vilket kan urholka partiernas oberoende och minska transparensen. Detta vore en risk för den öppna och rättvisa demokratiska processen.

Mot denna bakgrund anser partistyrelsen att nuvarande ordning är nödvändig för att upprätthålla en stark, levande och oberoende demokrati, och föreslår därför att motionen avslås.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

KU23 – Statligt veto vid nedläggning av samhällskritisk hälso- och sjukvård

Motionär:

Johan Sösaeter Johansson (69105 – johan.sosaeter.johansson@sd.se)

Medmotionär(er):

Håkan Lösnitz 72024

Pernilla Börjesson 103704

Glenn Sjögren 56047

Rashid Farivar 109566

Peter Arvidsson 108719

Motionsmotivering:

Sveriges medlemskap i NATO ställer stora krav på samhällets totalförsvarsförmåga, inte minst inom hälso- och sjukvården.

Sverige har 21 autonoma regioner som själva organiserar hälso- och sjukvårdens utbud och lokalisering utan statlig inblandning, detta kan ge upphov till intressekonflikter.

Exempelvis stängde de styrande partierna i Västra Götalandsregionen akutmottagningen i Lidköping, trots stora protester från invånarna. Likadant skedde i Sollefteå där även regeringen protesterade.

Ska Sverige kunna stärka sin totalförsvarsförmåga och hantera masskadeutfall är det inte rimligt att en region helt på eget bevåg kan stänga samhällskritisk hälso- och sjukvård, som akutmottagningar utan att regeringen, Forsvarsmakten och övriga berörda myndigheter har möjlighet att invända mot det.

Då ett förstatligande av hälso- och sjukvården inte är något som kommer bli verklighet inom överskådlig framtid bör rimligtvis lagarna förändras så att flera intressen beaktas vid förslag om stora förändringar inom samhällskritisk hälso- och sjukvård.

Förslag till beslut:

Att: Sverigedemokraterna verkar för att införa ett statligt veto mot nedläggning av samhällskritisk hälso- och sjukvård.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för engagemanget i frågan om att värna samhällskritisk hälso- och sjukvård. Sverigedemokraterna har vid flera tillfällen betonat vikten av att säkra en robust och geografiskt spridd vårdberedskap som kan hantera både fredstida kriser och höjd beredskap.

I kommittémotion 2024/25:3448 välkomnar vi regeringens proposition som syftar till att stärka hälso- och sjukvårdens beredskap, men påpekar samtidigt att det saknas ett tydligt nationellt ställningstagande kring formella beredskapssjukhus i strategiskt viktiga delar av landet. Vi framhåller att sjukhus som utifrån geografiskt läge, tillgänglighet, civilbefolkningens behov och totalförsvarets krav har en särskild roll i vårdberedskapen måste ges ett särskilt skydd mot nedläggning eller neddragningar.

Vi delar motionärens uppfattning om att totalförsvarets behov måste beaktas vid beslut om förändringar i samhällskritisk vårdverksamhet, och att dessa beslut inte enbart kan överlåtas till enskilda regioner. Detta är redan en integrerad del av vår politik, och vi driver frågan om att stärka kopplingen mellan vårdplanering och totalförsvarets krav, inklusive särskilda åtgärder för att skydda strategiskt viktiga vårdinrättningar.

Mot denna bakgrund anser partistyrelsen att motionen är tillgodosedd genom vår befintliga politik och motioner i riksdagen, och motionen anses därmed besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att motionen anses besvara

KU24 – Säkerställ driften av samhällsviktiga verksamheter

Motionär:

Johnny Grahn (35585 – johnny.grahn@sd.se)

Motionsmotivering:

Sverige är som nation beroende av ett stort antal verksamheter för att kunna fungera. Vissa verksamheter är särskilt viktiga för samhällsutvecklingen och för att upprätthålla en stabil försörjningskedja. Exempel på sådana verksamheter är kalkbrytning och cementframställning.

Under senare tid har vi vid minst två tillfällen fått uppleva hur just dessa verksamheter tvingats stänga ner efter att inte ha klarat nya, strängare miljöprövningar. Konsekvensen har blivit betydande negativa effekter för Sverige och för möjligheten att säkra tillgången till material som är nödvändiga för byggnation, infrastruktur och industri.

Att säkerställa fortsatt drift av samhällsviktiga verksamheter har flera fördelar:

- Det garanterar en stabil försörjning av nödvändiga produkter som cement och kalk, vilket är avgörande för byggbranschen och samhällsutvecklingen.
- Det stärker Sveriges självförsörjningsförmåga och minskar beroendet av importerade material, vilket är viktigt för både ekonomi och säkerhet.
- Det skyddar arbetstillfällen inom viktiga branscher som ofta är centrala för mindre orter och regioner.

Jag anser därför att Sveriges behov av dessa produkter i vissa fall måste väga tyngre än de miljökrav som i dagsläget riskerar att stänga ner viktiga verksamheter. Det är orimligt att samhällskritiska verksamheter får upphöra utan att regeringen först fått ta ställning.

Förslag till beslut:

Att viktiga verksamheter inte ska kunna stängas ner utan att regeringen först sagt sitt.

Att se över vilka verksamheter som ska klassas som samhällsviktiga för Sverige.

Att verka för att viktiga verksamheter som fått sina tillstånd indragna snarast får möjlighet att återuppta sin verksamhet.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för engagemanget i frågan om självförsörjning och samhällsviktiga verksamheter. Sverigedemokraterna har vid flera tillfällen lyft behovet

av att säkerställa tillgången till råvaror och inhemsk produktion för att stärka Sveriges motståndskraft och försörjningsförmåga.

I skriftlig fråga 2021/22:1907 framhöll vi att "nu behövs omgående agerande för att möjliggöra tillgång till råvaror i Sverige. Utan material kan inget byggas. Samordnad insats där näringsliv och industri ingår, och att en konkret plan för cementproduktionen i Sverige tas fram, är avgörande för byggandet." Vidare har vi i skriftlig fråga 2020/21:3046 lyft initiativ för att möjliggöra omställning av verksamheter i syfte att skapa en inhemsk produktion av skyddsutrustning och andra bristvaror.

Partiet har också motionerat brett i riksdagen om samhällsviktiga verksamheter och försörjningssäkerhet.

Exempelvis kan nämnas:

Motion 2019/20:672 om el- och strålsäkerhet, där vi framhöll behovet av stärkt skalskydd mot sabotage mot vatten- och kärnkraft samt prioriterad elförsörjning för samhällsviktig verksamhet.

Motion 2023/24:779 om civilförsvar och motion 2023/24:410 om hållbar vattenförsörjning och vattenhantering, där vi betonade vikten av långsiktiga investeringar för att säkra tillgången till vatten och fjärrvärme.

Motion 2024/25:1393 om post och it-infrastruktur i hela landet, där vi föreslår åtgärder för att säkerställa nationell kontroll över samhällsviktig it-infrastruktur och att centrala delar av Telia ska behållas i statlig ägo vid en eventuell utförsäljning.

Mot denna bakgrund delar partistyrelsen motionärens uppfattning om vikten av att skydda och utveckla samhällsviktiga verksamheter, inklusive att regeringen ska ges möjlighet att pröva ärenden innan nedstängning samt att det behöver göras en översyn av vilka verksamheter som bör klassas som samhällsviktiga. Frågan är redan en integrerad del av vår politiska inriktning och motionen anses därmed besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att motionen anses besvarad

KU25 – Försvåra kommuner och regioners möjlighet till skattehöjningar

Motionär:

Jonas Eriksson (85103 – jonas.j.o.eriksson@sd.se)

Motionsmotivering:

Få partier lovar att höja skatterna under en valrörelse. När valet sen är genomfört genomförs ofta skattehöjningar så tidigt i mandatperioden som möjligt i syfte att slippa en svekdebatt och med förhoppning om att väljarna ska glömma till nästa val 4 år senare. Detta påverkar på ett väldigt konkret sätt invånarnas ekonomiska vardag. Har man dessutom oturen att samtidigt få en skattehöjning från regionalt håll samt eventuella statliga pålagor kan effekterna bli kännbara. Risken för ökat politikerförakt är inte så konstig när väljaren kan uppleva att sagda löften innan valet plötsligt inte längre är gällande.

Skattehöjningar är ofta det enklaste sättet att lösa en ekonomi i obalans och de flesta kan nog hålla med om att en hundring mer i skatt är tämligen odramatiskt om den lovas gå till skola, vård, omsorg med mera. Problemet ligger i den negativa spiral som orsakas av politikernas oförmåga att ta tillvara på goda års överskott och spara dessa till sämre tider. Under goda år finns det plötsligt resurser till både kärnverksamhet och politiskt motiverade förslag som inte nödvändigtvis bidrar till den bästa nyttan för invånarna. Bidrar exempelvis alla klimatmål och dess efterföljande satsningar till en bättre vardag för invånarna? Finns det någon gräns för hur mycket ett insparat ton CO₂ får kosta? Blir fritidsgården bättre av att genuscertifieras var tredje år för ganska stora belopp? Dessa politiskt motiverade förslag riskerar att växa sig in i kommunernas verksamhet på ett sätt som gör det svårt att avveckla dem vid sämre tider.

Risken är att kärnverksamheterna då drabbas alternativt att en skattehöjning genomförs. Det motverkar dessutom behovet av långsiktig ekonomisk planering. Att frånta kommunerna och regionerna beslutsrätten angående skattehöjningar under exempelvis två år från valdagen borde alltså borge för ett högre politikerförtroende samt en bättre långsiktig planering och bättre resursutnyttjande.

Förslag till beslut:

Jag föreslår Landsdagarna besluta

Att Sverigedemokraterna verkar för att kommuner och regioner begränsas i möjligheten att höja skatter helt oreglerat förutsatt att detta inte tydligt har kommunicerats innan valet.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för engagemanget i frågan om kommunala och regionala skattehöjningar. Sverigedemokraterna värnar det kommunala självstyret men är samtidigt kritiska till onödiga skattehöjningar som drabbar invånarnas privatekonomi och riskerar att underminera förtroendet för politiken.

Vår grundprincip är att kommuner och regioner ska hålla skatten på en rimlig nivå och att kärnverksamhet alltid ska prioriteras framför kostsamma, ideologiskt drivna projekt. Vi har i flera sammanhang lyft att kommuner inte ska ta ut mer skatt än vad som krävs för att leverera en välfungerande välfärd. I lokala budgetförslag har vi därför ofta motsatt oss skattehöjningar och i vissa fall föreslagit sänkningar när det funnits ekonomiskt utrymme, såsom i Göteborg där vi föreslagit en gradvis sänkning av kommunalskatten med 75 öre över tre år.

På nationell nivå har vi i våra budgetmotioner föreslagit förstärkta statsbidrag till kommuner och regioner för att undvika att dessa tvingas till skattehöjningar vid ekonomisk obalans. Vi har även framhållit behovet av ett reformerat kommunalt utjämningsystem så att kommuner med svag skattekraft inte behöver höja skatten oproportionerligt mycket.

Motionärens syfte att motverka skattehöjningar som inte tydligt har kommunicerats före ett val ligger väl i linje med vår politiska inriktning, men vi anser att detta bäst uppnås genom politiskt ansvarstagande, ökad transparens och långsiktig ekonomisk planering snarare än genom att ytterligare inskränka det kommunala självstyret genom lagstiftning.

Frågan är redan tillgodosedd genom Sverigedemokraternas befintliga politik och budgetförslag på såväl nationell som lokal nivå. Motionen anses därmed besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att motionen anses besvarad

KU26 – Se över den kommunala finansieringsprincipen i syfte att bättre matcha statsbidrag med statens uppdrag till region- och kommunsektorn på lång sikt.

Motionär:

Jonas Eriksson (85103 – jonas.j.o.eriksson@sd.se)

Motionsmotivering:

Region- och kommunsektorn behöver långsiktiga förhållningssätt för att undvika ett dysfunktionellt system där skatter successivt behöver höjas vid kris eller lågkonjunktur. Det är lätt att höja skatter men desto svårare att sen sänka dem vid goda tider.

Statens uppdrag till regioner i form av regionalt utvecklingsansvar, kollektivtrafik, kultursamverkan med mera ser olika ut i olika regioner. Det är dock viktigt att nya och befintliga uppdrag matchas med ekonomiska ramar motsvarande dess kostnader. Dessa ska sen räknas upp motsvarande SKR:s rekommendationer. Reviderade uppdrag innebär reviderade statsanslag.

Förslag till beslut:

Jag föreslår Landsdagarna besluta

Att Sverigedemokraterna verkar för en översyn av statliga uppdrag mot regionerna och ser över hur dessa kan minskas.

Att Sverigedemokraterna verkar för att befintliga uppdrag från staten till regionerna ses över och matchas av motsvarande statsbidrag.

Att Sverigedemokraterna verkar för att nya uppdrag från staten till regionerna matchas av motsvarande statsbidrag.

Att Sverigedemokraterna verkar för att dessa uppdragskopplade statsbidrag räknas upp årligen enligt SKR:s rekommendationer.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter viktiga frågor om effektivisering av den offentliga förvaltningen, behovet av en översyn av myndighetsstrukturen och vikten av att säkerställa saklighet, opartiskhet och rättssäkerhet i myndighetsutövningen. Sverigedemokraterna delar uppfattningen att förvaltningen måste renodlas till kärnuppdraget och att politisering och aktivism inom myndigheter måste motverkas. Detta är grundläggande för att stärka förtroendet för den offentliga sektorn.

Samtidigt är det viktigt att understryka att dessa intentioner redan är en integrerad del av partiets politik. Vi har tidigare motionerat i exempelvis kommittémotion 2023/24:468 om en stärkt finansieringsprincip för kommuner och regioner och drivit att statliga uppdrag måste åtföljas av motsvarande statsbidrag, just för att skapa långsiktigt hållbara och effektiva förvaltningslösningar. En sådan linje ligger i förlängningen också i linje med att staten på nationell nivå bör inventera sina myndigheter, begränsa överlappningar, undvika dubbelarbete och motverka att resurser binds upp i aktivistiska verksamheter.

Med hänsyn till att motionens intentioner redan överensstämmer med partiets linje, både vad gäller behovet av en myndighetsinventering och en mer ansvarsfull finansieringsprincip, föreslår partistyrelsen att motionen anses besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att motionen anses besvarad

KU27 – Avskaffa regionerna

Motionär:

Lars Larsson (63194 – lars.larsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Pontus Andersson Garpvall 63277

Leonid Yurkovskiy 83418

Åsa Nilsson 126691

Axel Sundström 146240

Rasmus Giertz 77500

Marcus Lejonqvist 80042

Albin Gilbertsson 85677

Linus Nilsson 115137

Rebecka Rapp 129481

Max Haienhjelm Andreasson 90560

Motionsmotivering:

Sverigedemokraterna har sedan tidigare öppnat upp för att på sikt låta staten ta över huvudmannansvaret för sjukvården. En ståndpunkt som aktualiserades under pandemin. Det är ett steg i rätt riktning. Systemet med dagens 21 regioner spär på ojämlikheten inom vården samtidigt som man saknar kompetensen för att råda bot på problemet i sin helhet. I samband med denna reform är det därför rimligt att man löper linan ut och avskaffar regionerna. Något som återigen aktualiserades under våren då partiet gick ut och sade att staten bör ta ansvar för vården.

Regionerna, eller landstingen som de hette tidigare inrättades år 1862. Regionerna är föråldrade konstruktioner som saknar en demokratisk legitimitet. Medborgarnas förståelse för regionerna och de förtroendevaldas roll inom dem är begränsade. Genom att i stället låta kommunerna och staten ta över regionens ansvarsområden öppnar man upp för en decentralisering inom vissa områden och en centralisering av exempelvis sjukvården. Den offentliga styrningen blir enklare samtidigt som kommunernas vikt för medborgarna kommer öka genom nya befogenheter.

Vidare har regionerna visat sig inkapabla till att hantera större kriser eller bygga upp en egen beredskapsorganisation. I stället har de flera gånger under diverse kriser stått handfallna och behövt statlig hjälp när deras organisation har visat sig otillräcklig. Sjukvårdsfrågan tillsammans med andra idag regionala frågor förtjänar ett större fokus och ansvar än vad de får under nuvarande system.

Därtill har regionerna blivit en elefantkyrkogård för andra partiers avdankade politiker samtidigt som man samlat på sig en onödig och kostnadsdrivande byråkrati. En byråkrati som tar pengar och fokus från sjukvården. Vidare är kollektivtrafiksystemet

en kretensisk labyrinth där ingen och alla har ansvar. Nej det duger inte, det är dags för förändring.

Avslutningsvis ser Sverige idag annorlunda ut än vad det gjorde för 150 års sedan. Det finns gott om kommuner som har närmre samarbete med grannkommunerna i en annan region än vad man har med kommunerna inom den egna regionen. Genom att slopa regionernas tvångströja kommer kommunerna vara fri att etablera nya samarbeten som är bättre anpassade utefter de egna behoven. Den logiska slutsatsen är således att regionerna förpassas till historieböckerna.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att avskaffa regionerna.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionärerna för engagemanget i frågan om ansvarsfördelning och styrning inom svensk hälso- och sjukvård. Sverigedemokraterna delar uppfattningen att vården ska vara jämlik, tillgänglig och effektivt organiserad – och att dagens uppdelning mellan 21 olika regioner innebär utmaningar. Vi driver redan omfattande reformer för att stärka statens roll och ansvarsutkrävande i hälso- och sjukvården.

I enlighet med Tidöavtalet pågår flera initiativ som adresserar de problem motionären lyfter. En stärkt vårdgaranti är under utredning för att korta väntetider och förbättra patienternas rättigheter. Stora satsningar görs för att utveckla sjukvården i lands- och glesbygd, öka antalet vårdplatser och förbättra kompetensförsörjningen. Socialstyrelsen har fått i uppdrag att ta fram en nationell plan för att eliminera vårdplatsbristen.

Vidare har den parlamentariska Vårdansvarskommittén nyligen slutredovisat sitt uppdrag om att analysera och ge beslutsunderlag för ett helt eller delvis statligt huvudmannaskap för vården. Sverigedemokraterna har i kommittén tagit tydlig ställning för att successivt överlåta huvudmannaskapet för vården till staten. Remissbehandling pågår. Underlaget ger förutsättningar att fortsätta bygga en majoritet för att ta steg för att reformera huvudmannaskapet på ett kontrollerat och rättssäkert sätt, baserat på brett politiskt underlag och noggrann konsekvensanalys.

Partistyrelsen vill betona att ett omedelbart avskaffande av regionerna utan denna typ av stegvis övergång skulle innebära stora organisatoriska och juridiska risker, samt riskera att skapa tillfälliga driftstörningar i vården. Genom redan beslutade reformer och pågående arbete kan vi nå samma mål som motionären efterfrågar, men på ett sätt som minimerar riskerna och säkerställer att vården fortsätter fungera under omställningen.

Mot denna bakgrund anser partistyrelsen att motionens intentioner är tillgodosedda genom partiets befintliga politik och pågående reformarbete.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att motionen anses besvarad

KU28 – Stärkt statlig styrning

Motionär:

Lars Larsson (63194 – lars.larsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Motionsmotivering:

Regeringen styr riket. Så lyder första kapitlet, sjätte paragrafen i Regeringsformen. Men man behöver ställa sig frågan, är det verkligen så det ser ut i Sverige idag?

Vi lever i en tid med utbredd tjänstemannastyre runtom i landet som en konsekvens av svaga politiker som varit mer intresserade av att besitta poster snarare än att driva på politisk förändring. Samtidigt har vi en utbredd infiltration bland aktivister som insett att det är enklare att påverka myndigheterna genom att klättra i hierarkin, än det är att stå och skrika på gatorna. Detta har inneburit att myndighetsväsendets legitimitet har påverkats negativt.

Det tar tid att vända en skuta, något som vi själva nu upplever när vi blivit en del av regeringsunderlaget och demokrati måste få ta tid. Samtidigt är dagens system med oändliga utredningstider och omfattande byråkrati ett hinder som fördröjer viktiga reformer och som påverkar invånarnas förtroende för politiker och samhällssystemet i sig.

Här behövs en förändring. Tanken att myndigheter ska vara självständiga har historiskt sett gynnat Sverige hyfsat väl. Men i en tid när myndigheterna infiltreras av aktivister och tjänstemän med dold partipolitik behöver systemet göras om. Väljarna behöver kort och gott få en större leverans vid ett regeringsskifte.

Två reformer för att uppnå detta är att slopa förbudet mot ministerstyre och öppna upp för partipolitiska tjänstemän på de större myndigheterna. Två enkla förslag som skulle ge regeringen större slagkraftighet och öka ansvarsutkrävandet gentemot landets styrande partier.

Avskaffandet av förbudet mot ministerstyre skulle stärka enskilda ministrars roll samtidigt som de tydligt hade kunnat pekas ut som ansvariga för eventuella misstag som sker inom deras ansvarsområde. Samtidigt skulle partipolitiska anställningar ute på de större myndigheterna minska bryggan mellan regeringen och myndighetsväsendet. Dessa anställningar skulle vidare bidra till att motverka aktivism inom myndigheterna samtidigt som de skulle vara transparenta och förväntas avgå vid ett regeringsskifte

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att tillåta ministerstyre.

Att Sverigedemokraterna verkar för att öppna upp för politiska anställningar vid landets större myndigheter.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens bild av att den statliga styrningen behöver förstärkas och att dagens ordning ibland innebär för långa beslutsprocesser, bristande ansvarsutkrävande och ett myndighetsväsende som i vissa fall agerar alltför självständigt från regeringens politiska vilja. Sverigedemokraterna har under lång tid verkat för att effektivisera styrningen, korta ned utredningstider och skärpa kraven på myndigheters återrapporering och resultat. Vi har även drivit på för förändringar i myndighetsorganisationen och för en ökad transparens i tillsättningar på höga tjänstemannapositioner.

Förslagen i motionen om att förändra den nuvarande ordningen kring ministerstyrelse ligger nära en diskussion som Sverigedemokraterna själva lyft nämligen behovet av ett tydligare politiskt ansvar för hur myndigheter faktiskt agerar. Partistyrelsen är inte främmande för att på sikt pröva modeller som ger regeringen större möjligheter att mer direkt styra myndigheternas tillämpning av riksdagens och regeringens beslut. Däremot ser vi risker med att bygga ut systemet med partipolitiskt tillsatta tjänstemän inne i myndighetsorganisationerna, eftersom det kan undergräva tjänstemannakårens opartiskhet och allmänhetens förtroende.

Motionens förslag väcker därmed viktiga frågor om hur balansen mellan politisk styrning och professionell förvaltning bäst ska utformas. Partistyrelsen bedömer i detta skede att fokus bör ligga på att stärka och skärpa de styrmedel som redan finns regleringsbrev, lagstiftning, mål- och resultatstyrning, utnämningsspolitiken och organisatoriska förändringar samtidigt som frågan om ett förändrat ansvarssystem, inklusive ett eventuellt inslag av ministerstyrelse, kan behöva analyseras vidare innan mer långtgående ställningstaganden görs.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse första attsatsen besvarad

att avslå attsats två

KU29 – Staten ska finnas i hela Sverige

Motionär:

Lars Larsson (63194 – lars.larsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Den svenska statsförvaltningen har långa anor och en unikt lyckad historia. Symbiosen mellan den svenska statsförvaltningen och det svenska folket har inneburit att vi har kunnat utveckla ett av världens mest lyckade samhällen med en välfärdsapparat som fick världen att häpna.

Samtidigt kan det bli för mycket av det goda. Sedan 80-talet har staten bantats och vissa ansvarsområden antingen förts över till kommunerna eller privatiserats. Därtill har vi kunnat se att många statliga arbeten runt om i landet har rationaliserats bort och servicen på landsbygden minskat. Något som i förlängningen skadar statens förankring ute i landet.

Den tidigare socialdemokratiska regeringen påbörjade arbetet med att flytta ut vissa myndigheter med tillhörande huvudkontor från huvudstaden. Ett i grunden positivt projekt som syftar till att sänka statens hyreskostnader för lokaler och stärka upp regionala arbetsmarknader. Vill vi att hela Sverige ska leva så behöver arbetet fortsätta.

Halland som exempel, saknar idag helt ett huvudkontor för en rikstäckande myndighet. Därtill finns det fler regioner som har en underetablering av statliga arbetstillfällen. Pandemin visade på möjligheterna att alltmer arbete kan ske på distans. Vilket ytterligare påvisar fördelarna med ett utlokaliserat myndighetsväsende.

Vi sverigedemokrater har blivit folkets röst ute i landet. Nu behöver vi fortsätta axla det förtroendet.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna fortsätter verka för att myndigheter med huvudkontor utlokaliseras runt om i landet.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp en viktig fråga om den kommunala finansieringsprincipen och behovet av att långsiktigt säkerställa en fungerande koppling mellan statens uppdrag och den finansiering som tillförs regioner och kommuner. Sverigedemokraterna delar uppfattningen att det är problematiskt när staten ålägger kommunsektorn nya eller förändrade uppgifter utan att motsvarande finansiering följer med.

Partistyrelsen vill understryka att Sverigedemokraterna redan driver denna linje på riksnivå. I vår kommittémotion *Staten ska finnas i hela Sverige* (2024/25:1454, Regional utveckling – för ett levande Sverige) betonar vi vikten av en välfungerande och närvarande stat i hela landet. Detta förutsätter att statens åtaganden är långsiktigt

hållbara och att finansieringsprincipen upprätthålls. Att staten tar ett tydligare ansvar för sina uppdrag är avgörande för att undvika att kostnader vältras över på regioner och kommuner.

Då motionens intentioner redan ligger i linje med Sverigedemokraternas politik, både genom riksdagsmotioner och i vårt kommunpolitiska arbete, föreslår partistyrelsen att motionen anses besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att motionen anses besvarad

KU30 – Ge kommunerna rätt att reglera fastighetsavgiften

Motionär:

Marcus Lejonqvist (80042 – marcus.lejonqvist@sd.se)

Medmotionär(er):

Richard Svensson 62661

Chris Dahlqvist 82570

Annelie Sjöberg 1237690

Torgny Maurer 53831

Christopher Jarnvall 148456

Runar Öhman 82612

Max Haienhjelm Andreasson 90560

Erik Johansson 129228

Björn Sandberg 84844

Jörgen Ring 78106

Mikael Eriksson 71644

Motionsmotivering:

Fastighetsavgiften infördes 2008 som ersättning för den statliga fastighetsskatten och är 2025 0,75 % av taxeringsvärdet, med ett tak på 10 074 kr per småhus. Avgiften styrs nationellt, men tillfaller kommunen, vilket innebär att kommunerna inte kan påverka en intäkt de själva får. Detta skapar orättvisa och rigiditet. En villaägare i en landsbygdskommun betalar lika mycket trots betydligt olika förutsättningar.

Enligt grundlagen ska beslut fattas så nära medborgarna som möjligt. Fastighetsavgiften är en av de få kommunala intäkterna där kommunen saknar beslutanderätt, trots att pengarna tillfaller den. Det bryter mot grundprincipen om lokal demokrati.

Landsbygdskommuner brottas med utflyttning, låga taxeringsvärden och tomma hus. Genom att sätta en låg fastighetsavgift kan de ge lägre boendekostnad och därmed locka nya invånare.

Exempel på sänkningseffekt:

Kommun med 3 000 småhus får idag: $3\,000 \times 10\,074 \text{ kr} = 30,2 \text{ miljoner kr/år}$.

Om avgiften sänks med 50 % till cirka 5 037 kr/hus: $3\,000 \times 5\,037 = 15,1 \text{ miljoner kr/år}$
Förlust: -15,1 miljoner kr

Om 200 hushåll flyttar in och varje hushåll bidrar med 100 000 kr/år i kommunalskatt:

$200 \times 100\,000 = 20$ miljoner kr Ny fastighetsavgift: $200 \times 5\,037 = 1,0$ miljon kr

Netto +5,9 miljoner kr/år

För att undvika oansvarig konkurrens föreslås en ram:

Miniminivå: 0,3 % av taxeringsvärdet Maxnivå: 0,75 % eller taket 10 074 kr

Det ger kommuner frihet inom ansvarsfulla gränser, vilket harmoniserar med grundlagens kommunala självstyre samtidigt som det säkrar landets balans.

Varför behövs en miniminivå?

1. Motverkar populistisk dumpning, kommuner kan inte sätta avgiften till 0 kr bara för att vinna röster.
2. Tryggar kommunal ekonomi, ger en basintäkt för exploatering.
3. Behålla sammanhållning, en lägstanivå är avgörande för att alla kommuner tar ansvar för sin kommun.

Sverigedemokraterna står för en politik där gemenskap och närhetsprincip är centrala. Att låta kommuner själva forma sin ekonomi stärker den lokala stoltheten, gemenskapen och den demokratiska tanken, oavsett vart man bor.

En flexiblare, kommunstyrd fastighetsavgift, inom ansvarstagande ramar, är ett viktigt steg mot ett starkare och mer självbärande Sverige. Det värnar om både lokal frihet och nationell stabilitet.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna ska arbeta för att ge Sveriges kommuner rätten att själva besluta om nivån på den kommunala fastighetsavgiften.

att en lagstadgad ram sätts för minimi och maxnivå av kommunala fastighetsavgiften.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna lyfter en intressant tanke om att ge kommunerna rådighet över den kommunala fastighetsavgiften inom vissa ramar. Det är ett förslag som ansluter till Sverigedemokraternas principiella hållning om ett starkt kommunalt självstyre och att beslut ska fattas så nära medborgarna som möjligt.

Sverigedemokraterna i kommittémotion 2024/25:1387 *Finansiering inom bostads- och fastighetsområdet* föreslagit en rad åtgärder för att minska boendekostnader och öka möjligheterna till ägt boende, inte minst för unga. Det omfattar bl.a. att verka för ytterligare sänkningar av fastighetsavgiften samt att utreda skattefria underhållsfonder.

Mot denna bakgrund delar partistyrelsen motionärens intention att kommunerna behöver större flexibilitet i beskattningen av boende och fastigheter. Däremot bedömer vi att den väg som Sverigedemokraterna redan driver genom riksdagsarbete och adresserar problemen för att skapa förutsättningar för både lägre boendekostnader och en mer rättvis beskattning.

Därför föreslår partistyrelsen att motionen anses besvarad med hänvisning till pågående riksdagsinitiativ.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

KU31 – Avskaffa könskvotering i regeringsformen

Motionär:

Martin Kirchberg (59999 – martin.kirchberg@sd.se)

Medmotionär(er):

Janita Kirchberg 60000

Motionsmotivering:

Sverige ska vara ett land som skapar rättvisa genom att erbjuda lika möjligheter för alla medborgare och som värdesätter individuella prestationer. Regeringsformens regler om könskvotering, som vill tvinga fram en viss könsfördelning inom offentliga organ, går rakt emot dessa värden.

Om kön prioriteras framför kvalifikationer och individuella meriter kommer kompetens och lämplighet oundvikligen i andra hand. Detta är inte bara orättvist mot de personer som väljs bort på grund av sitt kön, utan det sänder också en signal om att kön är en avgörande faktor för en persons förmåga att utföra ett arbete, vilket strider mot principen om likabehandling.

Könskvotering leder också till att förtroendet för myndigheter och institutioner minskar, då medborgare kommer att ifrågasätta om beslutsfattare har valts på grund av sina meriter eller på grund av sitt kön.

Sverigedemokraterna anser att alla medborgare, oavsett kön, ska ha samma möjligheter att konkurrera om positioner baserat på sina kvalifikationer. Att avskaffa könskvotering i regeringsformen skulle vara ett steg mot ett mer rättvist och kompetensbaserat samhälle, där individen bedöms och belönas för sina handlingar och inte för sin grupp tillhörighet.

Förslag till beslut:

att partiet ska verka för att regeringsformens bestämmelser om könskvotering avskaffas, så att urval till offentliga uppdrag och positioner baseras på meriter och kvalifikationer, utan hänsyn till kön.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionärerna för engagemang i frågan om könskvotering. Partistyrelsen konstaterar dock att motionen bygger på en felaktig premiss. Regeringsformen innehåller inga bestämmelser som föreskriver könskvotering. Eftersom regeringsformen alltså inte innehåller någon skyldighet till könskvotering finns det inget i grundlagen som kan "avskaffas" i den mening motionärerna anger.

Det är möjligt att motionärerna i stället avser bestämmelserna i diskrimineringslagen, där det i 2 kap. 2 § anges att diskrimineringsförbudet inte hindrar så kallad positiv särbehandling. Här vill partistyrelsen understryka att Sverigedemokraterna redan driver linjen att denna möjlighet bör avskaffas. I kommittémotion 2024/25:1412 Jämställdhet och diskriminering anges bland annat att "alla former av kvotering och positiv särbehandling på basis av kön bör avvecklas inom ramen för offentlig verksamhet".

Mot bakgrund av att regeringsformen inte innehåller någon reglering om könkvotering, och eftersom partiet redan verkar för en förändring av diskrimineringslagen i linje med motionens intentioner, föreslår partistyrelsen att motionen anses besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

KU32 – Grundlagsfäst rätten till ett liv 'offline'

Motionär:

Martin Kirchberg (59999 – martin.kirchberg@sd.se)

Medmotionär(er):

Janita Kirchberg 60000

Motionsmotivering:

Sverigedemokraterna bör värna om individens frihet och rätten att leva ett liv fritt från påtvingad digitalisering. I takt med att samhället blir alltmer digitaliserat blir det svårare för medborgare att utföra grundläggande ärenden utan att använda smarta telefoner, appar eller internet. Detta skapar en form av digital tvång, där individer tvingas lämna ut personuppgifter till privata aktörer eller använda digitala plattformar för att få tillgång till grundläggande tjänster såsom parkering, kollektivtrafik eller statliga tjänster. Denna utveckling riskerar att utestänga äldre, personer utan tillgång till digitala enheter, eller de som av integritetsskäl väljer att inte delta i det digitala ekosystemet.

Inspiration kan hämtas från Schweiz, där kantonen Neuchâtel genom en folkomröstning har infört rätten till "digital integritet" i sin konstitution, vilket inkluderar rätten till ett offline-liv. Detta innebär att medborgare inte får tvingas använda digitala lösningar för att få tillgång till offentliga tjänster och att staten måste erbjuda mänsklig kontakt som alternativ. Detta skyddar mot påtvingad digitalisering och stärker medborgarnas rätt att själva välja hur de vill interagera med samhället. Ett liknande initiativ i Sverige skulle säkerställa att ingen diskrimineras på grund av avsaknad av, eller oförmåga att kunna hantera, digitala verktyg eller ovilja att dela personuppgifter med privata företag.

Sverigedemokraterna bör verka för att införa rätten till ett offline-liv i Sverige, där medborgare garanteras tillgång till offentliga och grundläggande tjänster utan krav på digitala lösningar. Detta stärker individens självbestämmande och motverkar en utveckling där digitala plattformar blir en förutsättning för att delta i samhället.

Förslag till beslut:

Att partiet verkar för att införa en rätt till ett offline-liv i svensk lagstiftning, där medborgare garanteras tillgång till offentliga och grundläggande tjänster utan krav på användning av digitala enheter, appar eller elektroniska betalningsmetoder.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionärerna för engagemanget i frågan. Sverigedemokraterna delar uppfattningen att medborgare inte ska uteslutas från samhällsservice på grund av digitaliseringens utveckling.

Frågan är dock redan till viss del hanterad genom befintlig lagstiftning och praxis. *Förvaltningslagen* ställer krav på att myndigheter ska vara tillgängliga för alla och att ärenden ska kunna hanteras på ett sätt som tar hänsyn till den enskildes förutsättningar. *Likabehandlingsprincipen* och skyddet mot indirekt diskriminering innebär också att analoga alternativ ska erbjudas där digitala lösningar inte är möjliga för individen.

Det är därför inte nödvändigt att grundlagsfästa en särskild rätt till ett "offline-liv". Frågan kan hanteras mer flexibelt genom vanlig lagstiftning och uppföljning av myndigheternas arbete, snarare än genom en grundlagsbestämmelse som riskerar att bli svår att tolka och tillämpa.

Mot denna bakgrund anser partistyrelsen att motionen är besvarad genom befintliga principer och den politik partiet redan driver för att säkerställa tillgång till analoga alternativ i samhällsservicen.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

KU33 – Översyn av förbudet mot ministerstyre – för stärkt demokratiskt ansvar

Motionär:

Msciwoj Swigon (74231 – msciwoj.swigon@sd.se)

Medmotionär(er):

Per Carlberg 19005

Leonid Yurkovskiy 83418

Henrik Mellström 56065

Samuel Stephan 109507

Andreas Birgersson 81527

Kent Svensson 112656

Motionsmotivering:

I Sverige är det förbudet för enskilda statsråd att styra myndigheters beslut i enskilda ärenden. Denna ordning har länge setts som en garant för opartiskhet och rättssäkerhet. Samtidigt har den lett till ett växande problem: regeringar kan inte ingripa när myndigheter fattar beslut som går på tvärs med folkviljan eller regeringens prioriteringar.

Förbudet mot ministerstyre innebär att viktiga samhällsbeslut i praktiken flyttas från folkvalda politiker till opolitiska tjänstemän. Det gäller även vid händelser som kräver snabb hantering, till exempel pandemier, energikriser eller omfattande brottslighet. Regeringar saknar då verktyg att ingripa direkt trots att ansvaret i slutändan ändå faller på dem.

I flera europeiska länder finns ordningar där regeringen, inom tydliga ramar, får ge direktiv till myndigheter i särskilt viktiga frågor. Det kan ske med krav på öppenhet, skriftlighet och granskning i efterhand. Sådana modeller visar att det går att kombinera politiskt ansvar med rättssäkerhet.

Vår partiledare Jimmie Åkesson har lyft behovet av ökad politisk kontroll över myndigheterna. Det gäller särskilt i situationer där myndigheters agerande saknar folklig förankring eller när regeringens prioriteringar inte får genomslag i praktiken. I linje med detta bör Sverige se över det absoluta förbudet mot ministerstyre.

Det handlar inte om att avskaffa myndigheternas självständighet i stort, utan om att ge regeringen möjlighet att ingripa i klart avgränsade situationer där samhällets funktion kräver det. En parlamentarisk utredning bör pröva hur detta kan införas med fortsatt stark kontroll genom riksdagen och Konstitutionsutskottet.

Ett begränsat undantag från förbudet mot ministerstyre skulle öka tydligheten, effektiviteten och det demokratiska ansvaret i svensk förvaltning.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraternas landsdagar beslutar att partiet ska verka för att regeringen ges möjlighet att styra myndigheter i särskilda fall

att Sverigedemokraternas landsdagar beslutar att partiet ska verka för att en utredning tillsätts om begränsat ministerstyre med parlamentarisk kontroll

Partistyrelsens yttrande:

Förbudet mot ministerstyre är en av hörnstenarna i det svenska statsskicket och har tjänat Sverige väl genom att värna rättssäkerhet, myndigheternas oberoende och medborgarnas likabehandling. Samtidigt delar partistyrelsen motionärens uppfattning att det finns legitima frågor om hur den politiska ledningen i vissa lägen ska kunna ta ett tydligare och mer direkt ansvar, särskilt vid allvariga kriser eller där myndighetsutövningen upplevs sakna folklig förankring. Det kan därför finnas skäl att i kommande parlamentariska översyner närmare pröva om, och i så fall hur, ett mycket begränsat och tydligt reglerat undantag från nuvarande ordning skulle kunna utformas.

Sverigedemokraterna ser positivt på att frågan om ökad politisk kontroll över myndigheterna lyfts, och möjligheten för ett eventuellt ministerstyre. Mot denna bakgrund anser partistyrelsen att motionen väcker viktiga frågor som bör beaktas i framtida översyner av relationen mellan regering och myndigheter, men föreslår att motionen med detta anses besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

KU34 – Anta ”Du gamla du fria” som Sveriges officiella nationalsång

Motionär:

Oscar Lundkvist (77817 – oscar.lundqvist@sd.se)

Medmotionär(er):

Bo Ammer 104244, Tom Persson 92637

Motionsmotivering:

Att ”Du gamla du fria” inte är Sveriges officiellt antagna nationalsång är för många konstigt. Frågan har lyfts av flertalet sverigedemokrater genom åren, bland annat genom några enskilda motioner i Sveriges riksdag. Men det faktiska trycket från partiet som helhet har saknats. Det är minst sagt på tiden att Sverige antar en officiell nationalsång och detta är dessutom en viktig fråga för ett parti med nationalistisk grundsyn.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att ”Du gamla du fria” antas som Sveriges officiella nationalsång.

Partistyrelsens yttrande:

”Du gamla, du fria” är sedan länge Sveriges de facto-nationalsång. Sången, med text av Richard Dybeck (1844) till en äldre folkmelodi, vann bred folklig förankring under 1910–20-talen och befestes ytterligare under beredskapstiden genom återkommande radiosändningar – dock utan att någonsin ha fastställts formellt. I praktiken är den allmänt erkänd som vår nationalsång.

Med anledning av bl.a. motion 2021/22:3292 understryker partistyrelsen att nationella symboler spelar en viktig roll för samhörighet och demokratisk förankring. Det offentliga bör därför verka för ökad synlighet av svenska nationalsymboler i det offentliga rummet och i officiella sammanhang, i linje med etablerad internationell praxis. För att skapa tydlighet i statsceremoniella sammanhang, i skolan och vid internationella högtider bör ”Du gamla, du fria” också formellt fastställas som Sveriges officiella nationalsång.

Mot denna bakgrund tillstyrker partistyrelsen motionen.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att bifalla motionen

KU35 – Standardiserade mjukvaror för offentlig verksamhet

Motionär:

Oscar Lundkvist (77817 – oscar.lundqvist@sd.se)

Medmotionär(er):

Bo Ammer 104244

Motionsmotivering:

En av de mest återkommande utmaningarna för Sveriges offentliga verksamhet är hanteringen av digitala system och mjukvaror. I takt med att digitaliseringen har ökat kraven på effektivitet, tillgänglighet och säkerhet, har beroendet av olika IT-lösningar blivit allt mer påtagligt, men också mer splittrat.

Idag köper kommuner, regioner och myndigheter in en uppsjö av system från olika leverantörer: lärplattformar, lönesystem, journalsystem, ärendehanteringssystem, e-tjänster för medborgare och mycket mer. Dessa system är ofta skapade för en bred kommersiell marknad, inte specifikt för offentlig sektor, vilket innebär att de sällan är helt optimerade för behoven i våra verksamheter. Det är inte ovanligt att en kommun använder fem olika system för att hantera löner, fakturor och ärenden, trots att behoven egentligen är likartade mellan kommuner.

Exempelvis har flera regioner på senare år bytt journalsystem till dyra plattformar som krävt år av anpassningar och som ändå lett till stora driftproblem, minskad användarvänlighet och kritik från både vårdpersonal och patienter. Samtidigt har lärare i olika kommuner vittnat om hur de måste logga in i flera olika system varje dag, vilket tar tid i anspråk och skapar både daglig frustration och onödig administrativ börda. I grunden handlar det om en brist på standardisering, där varje organisation tvingas uppfinna hjulet på nytt, vilket är ineffektivt både ekonomiskt och funktionellt.

Problemet förstärks av att upphandlingssystemet enligt LOU (lagen om offentlig upphandling) ofta tvingar fram lösningar som är juridiskt korrekta, men funktionellt undermåliga. Det system som vinner upphandlingen är inte alltid det bästa, utan det som bäst uppfyller de formella krav som satts upp. Det gör att offentlig verksamhet gång på gång tvingas byta system, bara för att ett ramavtal löpt ut eller en leverantör bytt affärsmodell.

Det är därför hög tid att Sverige utreder om staten ska ta ett helhetsgrepp och helhetsansvar. Istället för att varje kommun, region och myndighet ska upphandla sina egna system. Det bör bland annat undersökas om det går att utveckla och erbjuda nationellt standardiserade mjukvaror, framtagna specifikt för offentlig sektor. Det skulle inte bara minska kostnader, driftproblem och inlärningströsklar, det skulle också öka den digitala jämlikheten i landet.

Självklart behöver detta ske med stor flexibilitet och i dialog med offentlig sektor. Det handlar inte om en "one size fits all"-lösning, utan om ett gemensamt ramverk där grundfunktionalitet är gemensam men där anpassningar är möjliga. Samtidigt måste juridiska och tekniska frågor lösas, inte minst gällande LOU och dataskydd.

Målsättningen är att långsiktigt bygga ett svenskt offentligt IT-ekosystem som är stabilt, kostnadseffektivt och anpassat efter verksamheternas behov, snarare än att hela tiden jaga nästa privata system som "nästan fungerar" för ändamålet.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att utreda hur Sverige kan skapa en nationell struktur för utveckling, standardisering och tillhandahållande av mjukvaror och IT-system anpassade för offentlig verksamhet.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för engagemanget i frågan om digitalisering och mjukvaror för offentlig sektor. Vi delar motionärens problembeskrivning om att offentlig verksamhet ofta använder ett stort antal olika system, vilket kan leda till både ineffektivitet och frustration. Samtidigt måste varje förslag vägas mot praktiska, juridiska och ekonomiska realiteter.

Att staten skulle ta ett helhetsgrepp och utveckla nationellt standardiserade mjukvaror för hela den offentliga sektorn framstår inte som en realistisk väg. Offentlig sektor omfattar tusentals myndigheter, kommuner och regioner med mycket olika behov och organisation. En standardiserad lösning riskerar att bli stelbent, dyrbar och svår att anpassa till verksamheternas faktiska krav. Risken är också stor att det leder till omfattande inlåsnings effekter och minskad konkurrens, vilket på sikt kan försvaga innovationskraften och driva upp kostnaderna.

Det bör också understrykas att det redan i dag finns samordningsinitiativ på nationell nivå, bland annat genom DIGG (Myndigheten för digital förvaltning), E-hälsomyndigheten och SKR:s samarbete inom digitalisering. Staten har därmed redan en roll i att skapa gemensamma ramverk och interoperabilitet mellan system. Att utreda en statligt utvecklad standardmjukvara för alla delar av offentlig sektor skulle innebära en överlappning av detta arbete, med risk för både dubbelarbete och stora merkostnader.

Partistyrelsen bedömer därför att den bästa vägen framåt är att fortsätta stärka samordningen, gemensamma standarder och krav på interoperabilitet mellan system – inte att staten utvecklar egna, standardiserade mjukvaror.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att motionen avslås

KU36 – Stärk skyddet för svenskt teckenspråk

Motionär:

Oscar Lundkvist (77817 – oscar.lundqvist@sd.se)

Motionsmotivering:

Svenskt teckenspråk erkändes 1981 av Sveriges riksdag som dövas första språk och har sedan 2009 en särskild status i språklagen. Det står tydligt i lagtexten att språket ska skyddas och främjas. Trots detta saknar det svenska teckenspråket samma formella rättigheter som våra fem nationella minoritetsspråk (finska, meänkieli, samiska, romani chib och jiddisch) vilka omfattas av en särskild lagstiftning: lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724).

Det innebär i praktiken att svenska teckenspråkiga inte har samma garanterade rätt till exempelvis språkligt anpassad äldreomsorg, förskola eller möjlighet att använda sitt språk i kontakt med myndigheter, trots att det handlar om ett helt eget språk med egen grammatik och språkgemenskap.

Sverige är ett land som i många sammanhang betonat vikten av jämlikhet och tillgänglighet. Samtidigt är svenska teckenspråkiga fortfarande utan det rättsliga skydd som andra minoritetsspråkstalare fått. Det finns idag stora brister i hur samhället möter döva och teckenspråkigas behov, inte minst inom utbildning, vård och myndighetsservice. Det här handlar inte om symbolpolitik. Det handlar om att ge en redan erkänd språkgemenskap verkliga möjligheter att bevara sitt språk, leva ett självständigt liv och känna sig inkluderad i det svenska samhället.

Sverigedemokraterna bör verka för att svenska teckenspråket omfattas av lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk, i syfte att stärka dess status och skydd i svensk lag. Därigenom ges döva och teckenspråkiga tydligare rättigheter.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna ska verka för att svenska teckenspråket ska omfattas av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för ett viktigt initiativ. Svenskt teckenspråk erkändes 1981 som dövas första språk och har en särskild ställning i språklagen (2009:600), där det uttryckligen anges att språket ska skyddas och främjas. Samtidigt delar partistyrelsen motionärens uppfattning om att teckenspråkets rättsliga skydd bör stärkas, eftersom språklagens bestämmelser i praktiken inte ger samma rättigheter som de som följer av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Sverigedemokraterna driver redan i kommittémotion 2024/25:1421, yrkande 10, att svenskt teckenspråk ska omfattas av minoritetsspråkslagstiftningen. På så sätt ges döva och teckenspråkiga en tydligare och mer långsiktig rättslig ställning, i nivå med de fem nationella minoritetsspråken.

Mot denna bakgrund gör partistyrelsen bedömningen att motionens intention redan är tillgodosedd genom partiets befintliga ställningstaganden, och att fokus framöver bör ligga på att säkerställa att lagstiftningen också tillämpas på ett sätt som stärker teckenspråkets ställning i praktiken.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

KU37 – Medlemsavgifter i fackföreningar

Motionär:

Paul Svensson (8733 – paul.svensson@sd.se)

Motionsmotivering:

Inom den svenska fackföreningsrörelsen så är de flesta fackföreningar på något sätt anslutna till Socialdemokraterna, vilket i sig är ett demokratiskt problem.

Än värre är att vissa fackföreningar inom LO-kollektivet sponsrar Socialdemokraternas valrörelse på ett eller annat sätt, främst genom enorma ekonomiska bidrag.

Medlemmar som inte sympatiserar med S eller för den delen inte har några politiska referenser över huvud taget ser då sina surt inbetalda medlemsavgifter gå till politisk aktivism på vänsterkanten.

Sverigedemokraterna, som i dag är en maktfaktor att räkna med inom svensk politik, bör gå i främsta ledet att verka för att detta ohederliga system tas bort.

En lösning som är värd att fundera på är att man som medlem borde bli tillfrågad om man vill vara med och sponsra Socialdemokraterna, likt det system som finns i Danmark. Om det är så att man vill så är det helt i sin ordning men om man inte vill så skall medlemsavgiften reduceras med motsvarande summa som Socialdemokraterna erhåller i sin valrörelse uträknat på varje medlem.

Förslag till beslut:

– Att Sverigedemokraterna verkar för ett system där fackföreningar inte tillåts överföra medlemmarnas avgifter till politiska partier, utan medlemmarnas aktiva medgivande.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen och delar motionärens uppfattning om att det är orimligt att fackliga medlemsavgifter kan användas för att finansiera ett politiskt parti utan den enskilde medlemmens uttryckliga samtycke. Detta har länge varit ett demokratiskt problem som undergrävt tilltron till den svenska modellen.

Sverigedemokraterna har återkommande lyft frågan om behovet av en lagstiftning som stärker individens rättigheter gentemot fackförbundens politiska bidrag. I samband med utredningen *Ökad insyn i politiska processer* (SOU 2025:52) framförde Sverigedemokraternas ledamöter, tillsammans med Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna, en reservation där vi förordar införandet av en ny lag efter dansk förebild. Lagen skulle säkerställa att bidrag från fackförbund till politiska partier endast får ske med den enskilde medlemmens aktiva samtycke.

Vi har därmed redan tagit ställning i enlighet med motionens intentioner och driver frågan både i riksdagen och i det pågående arbetet.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

KU38 – Sverigedemokraterna ska verka för nationella riktlinjer och krav på kommuner vid skadegörelse mot offentlig egendom

Motionär:

Pontus Bobby (144397 – pontus.bobby@sd.se)

Medmotionär(er):

Jimmy Friberg 116634

Björn Sundman 140131

Motionsmotivering:

Bakgrund

Skadegörelse, anlagda bränder och annan förstörelse av offentlig egendom orsakar varje år stora kostnader för svenska kommuner. Skolor, fritidsanläggningar, idrottshallar, bibliotek, parker, lekplatser och offentliga byggnader är ofta måltavlor för sabotage, klotter, inbrott och brand. Det påverkar inte bara kommunernas ekonomi utan också människors trygghet och tillit till samhällets grundläggande funktioner.

Idag saknar många kommuner ett tydligt, samordnat arbetssätt för att hantera denna typ av brottslighet. Rutiner för polisanmälan, dokumentation, kontakt med försäkringsbolag, kontakt med vårdnadshavare och skadeståndsprövning varierar kraftigt. I vissa kommuner slentriananmäls skador, i andra avstår man helt från att söka ansvar. Det leder till rättsosäkerhet, passivitet och en normalisering av brott mot offentlig egendom.

Dessutom brister det ofta i det förebyggande arbetet. Skador uppstår på platser som länge varit kända för problem utan att något görs åt fysiska miljöer, övervakning, personalrutiner eller trygghetsskapande insatser.

Motivering

Sverigedemokraterna ser det som avgörande att hela offentligheten – kommuner, skolor, tekniska förvaltningar och fastighetsägare – tar ett tydligt och samordnat ansvar för att förebygga, hantera och följa upp skadegörelse. För att detta ska ske krävs nationella riktlinjer som tydliggör:

hur skadegörelse ska definieras, dokumenteras och anmälas,

hur ansvarsfördelningen ska se ut mellan olika enheter i kommunen,

när och hur vårdnadshavare ska kontaktas vid barns eller ungdomars skadegörelse,

hur skadeståndsansvar ska tillämpas enligt gällande lag, och

hur kommuner ska arbeta förebyggande genom trygghetsskapande åtgärder.

Genom att staten ger ett nationellt ramverk för detta arbete, kombinerat med krav på uppföljning och incitament för förbättring, kan vi minska skadefrekvensen, öka tryggheten och återupprätta det gemensamma ansvaret för det offentliga rummet.

Det handlar inte bara om att reagera när något händer, utan om att bygga en kultur där förstörelse inte accepteras, där ansvar utkrävs och där åtgärder vidtas snabbt. En sådan hållning stärker både lokalsamhället och tilltron till samhällsordningen.

Förslag till beslut:

Yrkande

Jag föreslår att Landsdagarna beslutar

att Sverigedemokraterna ska verka för att staten tar fram nationella riktlinjer för hur kommuner ska förebygga och hantera skadegörelse mot offentlig egendom,

att Sverigedemokraterna ska verka för att rutiner för dokumentation, polisanmälan, kontakt med vårdnadshavare och skadeståndsansvar harmoniseras och skärps i kommunal förvaltning,

att Sverigedemokraterna ska verka för att kommuner ges tydliga krav och incitament att arbeta trygghetsskapande inom utsatta verksamheter, såsom skolor, idrottsanläggningar och offentliga platser.

Partistyrelsens yttrande:

Skadegörelse och annan förstörelse av offentlig egendom är ett allvarligt problem som drabbar både kommunernas ekonomi och människors trygghet. Sverigedemokraterna delar motionärens uppfattning om vikten av att kommunerna agerar tydligt och konsekvent mot denna typ av brottslighet.

Samtidigt är det viktigt att hålla fast vid den kommunala självstyrelsen, som innebär att kommuner själva ska kunna organisera sitt arbete och besluta om lokala prioriteringar. Redan i dag finns det lagstiftning som reglerar skadegörelse, skadeståndsansvar samt kommunernas skyldighet att polisanmäla brott. Staten bör inte detaljstyra kommunernas rutiner ytterligare, utan i stället ge stöd och förutsättningar för att dessa ska kunna bedriva ett effektivt och lokalt anpassat trygghetsarbete.

Sverigedemokraterna kommer även fortsättningsvis att driva frågor om skärpta straff för skadegörelse, bättre möjligheter att utkräva ansvar och ett tydligare fokus på trygghet i hela samhället. Däremot bedömer vi inte att det är ändamålsenligt att införa nationella riktlinjer som begränsar det kommunala självstyret.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

KU39 – Lojalitetsförsäkran för riksdagsledamöter

Motionär:

Rashid Farivar (109566 – rashid.farivar@sd.se)

Motionsmotivering:

Riksdagsledamöter är folkets främsta företrädare. De har i uppdrag att stifta lagar, förvalta demokratin och utöva kontroll över regeringen i enlighet med Sveriges grundlagar. Att förtroendevalda i Sveriges högsta beslutande församling förväntas fullgöra detta uppdrag utan att på något sätt formellt bekräfta sin lojalitet gentemot Konungariket Sverige, det svenska folket och våra grundlagar är en principiell brist i vårt konstitutionella system.

Det är i dag praxis att statsråd vid regeringsskifte avger en muntlig försäkran inför talmannen att de ska fullgöra sitt uppdrag efter bästa förstånd och samvete, och i enlighet med Sveriges lagar. Denna sedvänja är dock inte lagreglerad, och ingen motsvarande försäkran krävs av ledamöter i Sveriges riksdag.

Internationellt finns gott om exempel där folkvalda eller regeringsmedlemmar avlägger ed eller försäkran om lojalitet:

- I USA svär kongressledamöter en ed om att försvara konstitutionen mot alla fiender, både yttre och inre.
- I Storbritannien, Kanada och Australien krävs att parlamentsledamöter svär trohet till monarken.
- I Tyskland svär förbundskansler och regeringsmedlemmar lojalitet till grundlagen och det tyska folket.
- I våra nordiska grannländer förekommer motsvarande lojalitetsförklaringar för ministrar och ämbetsmän.

Mot bakgrund av det förändrade globala säkerhetsläget, hotet från utländsk påverkan, och ökningen av extremistiska rörelser som söker inflytande över demokratiska institutioner, är behovet av en lojalitetsförsäkran tydligare än någonsin. Det är en grundläggande säkerhetsåtgärd att den som tillträder ett mandat i Sveriges riksdag offentligt bekräftar sin lojalitet mot Sverige och dess folkstyre.

Det finns redan exempel på riksdagsledamöter som agerat i direkt strid med Sveriges nationella intressen, och som öppet uttryckt sympati för våldsbejakande, islamistiska organisationer. Ett uppmärksammat fall är Jama El Haj (-), som vid upprepade tillfällen uttryckt stöd för Hamas – en terrororganisation som hotar både svensk och internationell säkerhet. Detta tydliggör risken med att utländska eller ideologiskt extrema intressen kan få fotfäste i vårt parlamentariska system.

En lojalitetsförsäkran skulle inte utgöra någon inskränkning i yttrandefriheten eller det parlamentariska arbetet, utan skulle tydligt markera att en ledamot verkar i Sveriges tjänst – inte i andra nationers eller rörelers intresse. Det handlar om att skydda demokratin från missbruk inifrån, genom ett enkelt men kraftfullt symboliskt och juridiskt redskap.

Förslag till utformning av lojalitetsförsäkran:

"Jag försäkrar att jag vill och skall fullgöra mitt uppdrag som riksdagsledamot i enlighet med Sveriges grundlagar, att jag är lojal mot Konungariket Sverige och det svenska folket, samt att jag inte kommer verka i strid med Sveriges nationella intressen."

Ett sådant krav skulle kunna införas i riksdagsordningen eller genom en ändring i vallagen, och knyts till det tillfälle då en ledamot formellt tillträder sitt uppdrag. För att värna det svenska folkstyret bör därför partiets högsta beslutande organ, Landsdagarna, ställa sig bakom införandet av en lojalitetsförsäkran för samtliga riksdagsledamöter och ge Sverigedemokraternas riksdagsgrupp i uppdrag att driva frågan i Sveriges riksdag.

Förslag till beslut:

Yrkande

Jag föreslår Landsdagarna besluta

att ge Sverigedemokraternas riksdagsgrupp i uppdrag att aktivt verka för införandet av en lojalitetsförsäkran för samtliga riksdagsledamöter i enlighet med det som anförs i motionen.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för engagemanget. Vi delar uppfattningen att riksdagsledamöter ska verka i Sveriges och det svenska folkets intresse. Detta är redan reglerat i grundlagen. RF 1 kap. slår fast att all makt utgår från folket och ska utövas under lagarna, och RF 4 kap. 6 § anger att ledamöter är fria och obundna i sitt uppdrag.

Ett krav på lojalitetsförsäkran skulle därför riskera att strida mot principen om det fria mandatet och leda till en symbolhandling utan reell verkan. Förtroendet för riksdagsledamöter värnas bäst genom gällande grundlag och riksdagens kontrollfunktioner.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att motionen avslås

KU40 – Förbud ministrars aktiehandel

Motionär:

Rasmus Ragnarsson (105329 – rasmus.ragnarsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Agneta Kjaerbeck (100285)

Emma Altenhammar (124958)

Jonathan Andersson (84282)

Motionsmotivering:

Under senare tid har ett flertal granskningar avslöjat hur svenska ministrar och statssekreterare ägnat sig åt aktiehandel samtidigt som företag de investerat i varit föremål för regeringsbeslut och lagstiftning. Den här typen av agerande är djupt olämpligt och väcker med rätta starka reaktioner bland svenska folket. Det skapar bilden av en maktelit som sätter egen vinning framför landets bästa – en elit som har tillgång till information som vanliga medborgare saknar och som använder den till att gynna sin egen ekonomi. Om vi ska säkerställa förtroendet för det politiska ledarskapet måste vi sätta stopp för detta. Politik ska handla om ansvar och plikt – inte personlig vinning. Det är dags att sätta tydliga gränser för vad som är acceptabelt för den som valt att tjäna Sverige.

I Sverige saknas idag särskild lagstiftning som förbjuder ministrar att handla med aktier under sin tid som statsråd. Det finns däremot bestämmelser som till viss del reglerar detta. Regeringsformen 12 kap. 9 § säger exempelvis att ett statsråd inte får handlägga ärenden där det föreligger jäv, exempelvis om ärendet rör ett bolag där ministern har ekonomiska intressen. Därtill finns Marknadsmissbrukslagen (2016:1306) som förbjuder insiderhandel. Det innebär att statsråd, precis som alla andra medborgare, inte får handla med värdepapper om de har insiderinformation. Avslutningsvis har vi Statsrådsarvodeslagen (1991:359) 7 § som innebär att statsråd är skyldiga att öppet redovisa sina ekonomiska intressen för att undvika intressekonflikter. Men det finns inga krav på att avstå från ägande eller handel med aktier.

Ovannämnda regler är i praktiken reaktiva och bygger på att ministrar själva tar ansvar och bedömer vad som är lämpligt. Det saknas regler om exempelvis Blind Trust som det finns i flera andra länder. Blind trust är när en person överlåter förvaltningen av sina ekonomiska tillgångar till en oberoende förvaltare.

Flera europeiska länder har redan infört skarpa regler för att motverka denna typ av risker. I Tyskland omfattas förbundsministrar av regler enligt Bundesministergesetz, som innebär att de måste redovisa sina ekonomiska intressen och avstå från handel med enskilda aktier om det finns risk för intressekonflikter.

Kontrasten mot Sverige är med andra ord påtaglig. Dagens svenska regler lämnar stort utrymme för egna bedömningar och bygger i huvudsak på självreglering. Detta skapar

en tydlig riskzon där misstankar om att statsråd kan ha dragit nytta av sin insiderinformation lätt uppstår. Även om inga brott formellt begåtts i de fall som uppdagats har handeln rört sig i en moralisk gråzon. Ett tydligare regelverk behövs om vi ska förhindra att allmänhetens förtroende för regeringen urholkas och för att förhindra att ministrar och statssekreterare inte misstänks för att sätta sitt eget intresse framför allmänintresset.

Sverigedemokraterna värnar om folkets förtroende för staten. Vi accepterar inte att den politiska eliten spelar ett annat spel än det svenska folket. Därför ska partiet verka för ett totalförbud mot handel i enskilda aktier för statsråd och statssekreterare under deras tjänstgöringstid, samt att eventuella tillgångar hanteras i blind trust. Innehav i breda fonder och pensionssparande som inte ger inflytande över specifika bolag bör däremot inte omfattas av förbudet.

Förslag till beslut:

Sverigedemokraterna ska verka för att förbjuda statsråd att bedriva handel med enskilda aktier under deras tjänstgöringstid.

Sverigedemokraterna ska verka för att utreda införandet av obligatorisk oberoende förvaltning (Blind Trust) av privata tillgångar för statsråd.

Sverigedemokraterna ska verka för att statssekreterare omfattas av samma regelverk som statsråd vad gäller aktiehandel.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionärerna för engagemang i frågan. Det är självklart olämpligt om ministrar eller statssekreterare ens misstänks kunna använda sin ställning för egen vinning. Sverigedemokraterna har länge drivit linjen att förtroendevalda och höga tjänstemän ska omfattas av höga krav på försiktighet, transparens och integritet. Ett tydligt regelverk är också en trygghet för framtida statsråd – det ska vara enkelt att göra rätt och svårt att göra fel.

För närvarande pågår dock redan en översyn inom Regeringskansliet av regler och rutiner för statsråds aktieinnehav och aktiehandel, efter flera uppmärksammade fall. Regeringen och flera partier, inklusive Sverigedemokraterna, har markerat att nuvarande regler inte är tillräckliga och behöver stärkas.

Mot den bakgrunden bedömer partistyrelsen att motionens syfte i huvudsak tillgodoses genom det pågående arbetet. Ett generellt förbud riskerar att bli oproportionerligt, exempelvis i fråga om passivt sparande. En mer ändamålsenlig lösning är att utforma ett regelverk som både förebygger intressekonflikter och värnar det privata ägandet.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att motionen avslås

KU41 – Nationella riktlinjer för bönefri arbetstid inom vård, skola och omsorg

Motionär:

Sanda Henriksson (136439 – sanda.anton.henriksson@sd.se)

Medmotionär(er):

Agneta Kjaerbeck

Rasmus Ragnarsson

Motionsmotivering:

I verksamheter där personal har ett ansvar för andra människors trygghet – såsom skola, vård och omsorg – är det helt avgörande att arbetstiden används fullt ut för uppdraget. Brukare, patienter och elever ska kunna lita på att personalen är närvarande, tillgänglig och fokuserad. Den som är i behov av hjälp eller tillsyn har sällan möjlighet att vänta, säga ifrån eller påverka sin situation.

Idag saknas tydliga nationella riktlinjer som slår fast att arbetstid i offentligt finansierad verksamhet ska vara fri från privata och religiösa inslag. Det har lett till osäkerhet och ojämna förutsättningar i olika delar av landet. I praktiken kan det innebära att vissa arbetsplatser tillåter att arbetstid avbryts för enskilda behov som inte är kopplade till tjänsten, vilket påverkar både arbetsflödet och förtroendet för verksamheten.

För att säkerställa att arbetet sker rättvist, professionellt och med fokus på dem som verksamheten är till för, krävs ett gemensamt regelverk. Det handlar om att skydda arbetsmiljön, upprätthålla arbetsro och skapa likvärdiga villkor för all personal. I känsliga situationer – som vid medicinering, hygieninsatser eller barnomsorg – kan även kort frånvaro få allvarliga konsekvenser. Därför måste det vara tydligt att arbetstid är till för arbetsuppgiften.

Att införa nationella riktlinjer för bönefri arbetstid innebär inte att någons tro ifrågasätts – tvärtom handlar det om att skapa rättvisa och tydlighet, både för personal och brukare. Det ger arbetsgivare verktyg att fatta beslut som håller över tid och sätter verksamhetens behov främst.

Förslag till beslut:

Vi föreslår att Sverigedemokraternas Landsdagar beslutar:

– att verka för att införa nationella riktlinjer för bönefri arbetstid inom offentligt finansierad verksamhet, med särskilt fokus på vård, skola och omsorg.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att arbetstid inom vård, skola och omsorg fullt ut ska användas för verksamhetens uppdrag. Brukare, patienter och

elever måste kunna lita på att personalen är närvarande och tillgänglig. Offentlig sektor ska präglas av saklighet, opartiskhet och förtroende, och arbetsmiljön får inte påverkas negativt av privata eller religiösa inslag.

Sverigedemokraterna har redan i flera riksdagsmotioner drivit frågan om stärkt neutralitet i offentlig tjänst och åtgärder mot myndighetsaktivism. Vi har bl.a. föreslagit att uniforms bärande personal, såsom polis, inte ska bära religiösa eller politiska symboler i tjänsten (motion 2024/25:238). Vi har även lyft frågan i debatt, bland annat i artikeln Stoppa aktivism på myndigheter, där vi framhållit behovet av återinfört tjänstemannaansvar och skärpta regler mot politisk aktivism i förvaltningen.

Konstitutionsutskottet betonar dessutom i betänkande 2024/25:KU23 att myndighetsaktivism, där tjänstepersoner agerar utifrån egna övertygelser i stället för gällande regelverk, riskerar att undergräva förtroendet för förvaltningen. Ett tydligt exempel är Rikspolisstyrelsens beslut att tillåta religiösa huvudbonader i polisuniform, vilket Sverigedemokraterna markerat mot som oförenligt med principen om neutralitet.

Även på skolområdet har vi tagit ställning för en strikt neutral linje. I motion 2019/20:674 föreslog Sverigedemokraterna att regeringen ska utreda införandet av anmälningsplikt för fristående skolor med konfessionell inriktning, just för att underlätta Skolinspektionens tillsyn och förhindra att religiösa inslag smygs in i utbildningen. Detta ligger i linje med motionärens intention om att verksamheter som finansieras offentligt ska vara fria från religiös påverkan.

Då motionens intentioner redan är en del av partiets politik och riksdagsarbete föreslår partistyrelsen att motionen anses besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att motionen anses besvarad

KU42 – Drogfria anställda inom offentlig sektor

Motionär:

SD Vara

Motionsmotivering:

Privata sektorn har betydligt mycket lättare att genomföra drogtester på sina anställda. Att inom den offentliga sektorn, kunna genomföra slumpmässiga drogtestar på anställda bör vara en självklarhet.

Inom offentlig sektor vårdas ofta andra människor, människor som kommuner och regioner har ansvaret för, som ska säkerställa att de får en säker och trygg vård och omsorg.

Anhöriga ska kunna vara trygga med att kommuner och regioner gör allt för att elever, brukare, patienter och kunder inte möts av drogpåverkad personal.

Med anledning av detta, bör det vara självklart att den offentliga sektorn ges möjlighet att genomföra slumpmässiga drogtestar på sina anställda.

Förslag till beslut:

Landsdagarna beslutar att Sverigedemokraterna verkar för att öppna upp möjligheterna för den offentliga sektorn att genomföra drogtestar.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för engagemang i en angelägen fråga. Självklart ska vård, skola och omsorg präglas av trygghet och kvalitet, och det är helt oacceptabelt att personal är påverkad av droger i tjänsten. Redan i dag finns dock både arbetsrättsliga verktyg och rutiner för att arbetsgivare inom offentlig sektor ska kunna agera om misstanke uppstår. Arbetsmiljölagen, patientsäkerhetslagen och annan relevant lagstiftning ger stöd för att hantera dessa situationer, och arbetsgivare kan besluta om drogtestar när det finns sakliga skäl.

Ett generellt system med slumpmässiga tester av alla anställda inom offentlig sektor skulle däremot innebära betydande integritetsintrång, riskera att strida mot proportionalitetsprincipen och leda till en kraftigt ökad administration utan säkerställd nytta. Fokus bör i stället ligga på tydliga arbetsgivaransvar, fungerande rutiner och stödjande insatser för att upprätthålla en trygg och drogfri arbetsmiljö.

Sverigedemokraterna har i andra sammanhang drivit närliggande frågor för att värna trygghet, kunskap och ordning i offentlig verksamhet. I riksdagen har vi bland annat lagt fram förslag om att stärka förskoleklassen som en övergång mellan förskola och skola (motion 2024/25:639). Våra initiativ visar att vi konsekvent verkar för ett

tryggare, mer kunskapsorienterat och ansvarsfullt samhälle – men vi bedömer inte att slumpvisa drogtester av all offentliganställd personal är en proportionerlig väg framåt.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

KU43 – Tjänstemannaansvar

Motionär:

SD Vara

Motionsmotivering:

Att få företräda invånare och väljare är ett privilegium, det är också vårt mål att kunna driva den politik som vi förväntas göra.

I många fall har vi kunniga och drivna tjänstemän till vårt förfogande. Som tar fram de underlag vi önskar och behöver. Det finns dock fall där tjänstemän undan håller och driver sin egen agenda, vilket försvårar det politiska arbetet.

Vi som politiker får stå ansvariga vad gäller de beslut och ställningstaganden vi tar. Ofta ligger dock våra beslut till grund utifrån det underlag vi får från våra tjänstemän. I de fall underlaget är vinklat, eller begränsat, Där det saknas delar eller är tolkat, Kan det i vissa fall benämnas som "tjänstemannastyre", att kunna styra utan att behöva ta ansvar kan säkert även det ibland kännas som privilegium.

I de fall där det är uppenbart att det finns brister i underlaget, att det saknas delar som en tjänsteman borde tagit i beaktande, bör det kunna utkrävas tjänstemannaansvar.

Förslag till beslut:

Landsdagarna besluta att Sverigedemokraterna verkar för återinförandet av Tjänstemannaansvaret

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att tjänstemannaansvaret är en central fråga för att värna förtroendet för det offentliga och säkerställa att beslutsunderlag är korrekta, fullständiga och sakliga. Det är av största vikt att tjänstemän tar ansvar för sina arbetsuppgifter och att det finns tydliga mekanismer för ansvarsutkrävande när allvarliga fel begås.

Frågan om ett stärkt tjänstemannaansvar har nyligen behandlats av 2022 års utredning om *straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel* (SOU 2025:87). Dessa förslag ligger i linje med Sverigedemokraternas sedan länge uttalade vilja att återinföra och förstärka tjänstemannaansvaret även i vår kommittémotion 2024/25:1380. Partiet har under flera år drivit frågan i riksdagen och avser att fortsatt verka för att utredningens slutsatser leder till lagstiftning som innebär ett verkligt skärpt ansvar för tjänstemän inom offentlig sektor.

Mot bakgrund av att ett omfattande lagstiftningsarbete nu är inlett, och att de åtgärder motionären efterfrågar i allt väsentligt överensstämmer med partiets redan pågående arbete i frågan, föreslår partistyrelsen att motionen anses besvarad.

Partistyrrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

KU44 – Driv frågan om ett stärkt skydd för negativ yttrandefrihet i svensk grundlag

Motionär:

Stina Isaksson (71619 – stina.isaksson@sd.se)

Motionsmotivering:

Yttrandefriheten är en grundbult i varje demokratiskt samhälle. Men i Sverige är det främst den positiva yttrandefriheten som skyddas, rätten att uttrycka sin åsikt. Det som däremot saknas är ett tydligt grundlagsskydd för negativ yttrandefrihet, det vill säga rätten att slippa tvingas uttrycka åsikter, delta i politiska manifestationer eller tyst samtycka till ideologiska budskap.

I exempelvis USA skyddas denna rätt starkt genom First Amendment, där det inte bara är staten som förbjuds inskränka åsiktsyttringar, utan också att staten inte får tvinga någon att uttrycka en viss åsikt.

I Sverige har vi sett hur lärare förväntas bära regnbågssymboler, hur arbetsgivare tvingar anställda att delta i värdegrundsarbete som bygger på politiska dogmer, eller hur medborgare känner sig pressade att "visa stöd" för vissa agendor i offentliga miljöer.

Den som väljer att avstå riskerar stigmatisering, uteslutning eller till och med sanktioner på arbetsplatsen. Det är ett allvarligt demokratiskt problem.

Det är fullt möjligt att stå bakom yttrandefrihet och samtidigt vägra att tvingas delta i symbolhandlingar eller ideologiskt färgade kampanjer. Just detta är kärnan i begreppet negativ yttrandefrihet, rätten att tåga, att inte delta, att inte samtycka.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att negativ yttrandefrihet införs som ett uttryckligt skydd i svensk grundlag.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att ingen medborgare, offentliganställd eller elev i svensk skola ska kunna tvingas till åsiktsyttringar, symbolhandlingar eller deltagande i politiska manifestationer.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att offentlig verksamhet inte får kräva samtycke till ideologiska doktriner som villkor för anställning, utbildning eller bidrag.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att staten inte genom myndigheter, skolverksamhet eller offentlig finansiering får främja tvångsmässig värdegrund.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter en viktig principiell fråga. Sverigedemokraterna delar uppfattningen att ingen människa ska tvingas delta i politiska manifestationer, symbolhandlingar eller

ideologiska kampanjer mot sin vilja. Vi har i flera sammanhang markerat mot framväxten av parallella normsystem i välfärden och förespråkat ett starkare regelverk för att skydda offentlig sektor från ideologisk påverkan.

Den negativa yttrandefriheten – rätten att avstå från att uttrycka en åsikt – är emellertid redan skyddad i svensk rättsordning. Regeringsformen garanterar var och en yttrandefrihet och skydd mot tvång att ge till känna en åskådning. Även Europakonventionen, som gäller som svensk lag, ger samma skydd. Grundlagsskyddet är således redan mer långtgående än vad motionären gör gällande.

En grundlagsändring riskerar därför att bli överflödig och skapa oklarheter. Det mer verkningsfulla är att tillämpa och utveckla befintlig lagstiftning och praxis för att motverka politiserade påtryckningar i offentlig sektor.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

KU45 – Förstärkt ansvar inom förvaltningsprofessionen

Motionär:

Teddy Nilsson (58404 – teddy.nilsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Sveriges skattebetalare har rätt att förvänta sig att offentliga resurser hanteras effektivt, rättssäkert och med hög kvalitet. I dagens system förutsätts att förvaltningen, våra tjänstemän och andra inom myndighetsutövning, agerar med professionalism och kompetens. Detta utgör grunden för den så kallade tillitsbaserade styrningen som politiska beslutsfattare ofta hänvisar till.

Samtidigt saknas i realiteten en fungerande mekanism för ansvarsutkrävande när denna professionalism brister. Politiska beslut fattas på basis av tjänstepersoners underlag, analyser och genomförandeförmåga. Om detta arbete är undermåligt, ineffektivt eller otillräckligt, vilket i praktiken kan innebära slöseri med skattemedel, fördröjda reformeffekter eller direkt felriktad styrning, är det orimligt att enbart det politiska ledarskapet hålls ansvarigt.

Det är också orimligt att kalla något för tillitsbaserat om det inte samtidigt går att utkräva ansvar från dem som förväntas agera med tillitens förtroende. Ansvar utan konsekvens riskerar att urholka såväl legitimitet som effektivitet inom den offentliga sektorn.

Regeringens nuvarande åtgärder för att återinföra tjänstemannaansvar är otillräckliga. För att återupprätta förvaltningens ansvar och medborgarnas förtroende krävs kraftfullare reformer.

Förslag till beslut:

Därav yrkar jag att på att partiet ska verka för:

Att tjänstemannaansvar i praktiken återinförs genom en utvidgning av straffansvar och disciplinärt ansvar för offentligt anställda som åsidosätter sitt uppdrag eller agerar på ett sätt som orsakar betydande skada eller ineffektivitet.

Att ansvar ska kunna utkrävas vid fall där tjänstepersoners bristande analys, genomförande eller beslutsunderlag leder till felaktiga eller kostsamma politiska beslut.

Att det inom ramen för kommunal och statlig styrning införs system där tillitsbaserad styrning kombineras med krav på dokumenterat ansvarstagande och uppföljningsbara resultat.

Att partiet i riksdagen driver frågan vidare genom en ny motion i ämnet, där man tydligt markerar att nuvarande reformtempo och omfattning är otillräckliga.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för engagemang i frågan och delar motionärens önskan om att upprätthålla hög professionalism och ansvarstagande i förvaltningen. Tjänstemannaansvaret är en grundläggande princip och har länge betraktats som en garant för saklighet och rättssäkerhet.

Det är dock viktigt att ett förstärkt ansvarstagande sker utan att skapa en paralyserad förvaltning. En alltför långtgående utvidgning av straff- och disciplinansvar för myndighetsutövning såsom motionären föreslår riskerar att öka rättsosäkerheten. Tjänstefel och bristande genomförande är i många fall komplexa och svåra att bedöma i efterhand och bör inte alltid leda till straffrättsliga eller disciplinära påföljder.

För att hitta en rimlig balans har regeringen tillsatt utredningen *Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel* (SOU 2025:87), som särskilt granskar om det straffrättsliga ansvaret bör utvidgas – till exempel vid handlingar som strider mot grundlagsskyddade rättigheter. Denna utredning är en lämplig väg att utvärdera och reformera tjänstemannaansvaret med både rättssäkerhet och effektivitet i fokus.

Därför anser partistyrelsen att motionens förslag ligger fel i sin ambitionsnivå och att frågan bäst hanteras inom ramen för pågående utredningsarbete.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen

KU46 – SKR och offentlighetsprincipen

Motionär:

Andreas Ahlqvist (73519 – andreas.ahlqvist@sd.se)

Medmotionär(er):

Lars Larsson 63194

Stina Isaksson 71619

Åsa Nilsson 126691

Motionsmotivering:

SKR(Sveriges kommuner och regioner) är en ideell förening med närmast myndighetsliknande status.

Man är därtill en mycket tung remissinstans i en mängd frågor.

Finansiering till SKR består av medlemsavgifter från kommuner och regioner, vissa statliga bidrag samt affärsverksamhet inom ramen för SKR Företag AB.

Då SKR i sak måste sägas vara en verksamhet som till mycket hög grad finansieras via skattemedel, och där bara kommuner och regioner är medlemmar, så är det uppseendeväckande att det inte finns adekvata sätt att granska verksamheten för utomstående.

En organisation som har ett mycket stort inflytande på det offentliga Sverige och som finansieras via skattemedel bör frivilligt tillämpa offentlighetsprincipen.

Förslag till beslut:

Vi föreslår Landsdagarna besluta att:

Sverigedemokraterna verkar för att SKR skall tillämpa offentlighetsprincipen i alla väsentliga delar.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären för motionen. Det är riktigt att SKR, trots sin form som ideell förening, har en särställning i det svenska statsskicket genom sin roll som remissinstans och som intresseorganisation för kommuner och regioner. SKR finansieras ytterst genom skattemedel, och det finns därför goda skäl att ställa krav på ökad insyn.

Frågan om transparens och insyn i organisationer med betydande inflytande över den politiska processen har nyligen behandlats i betänkandet *Ökad insyn i politiska processer* (SOU 2025:52). Sverigedemokraterna driver redan linjen att offentlighetsprincipen bör stärkas och tillämpas i fler verksamheter som i praktiken finansieras av offentliga medel.

Partistyrelsen föreslår landsdagarna 2025

att anse motionen besvarad

KU47 – SKR och proportionella val

Motionär:

Andreas Ahlqvist (73519 – andreas.ahlqvist@sd.se)

Medmotionär(er):

Lars Larsson 63194

Stina Isaksson 71619

Åsa Nilsson 126691

Motionsmotivering:

SKR(Sveriges kommuner och regioner) är en ideell förening med närmast myndighetsliknande status.

Man är därtill en mycket tung remissinstans i en mängd frågor.

Trots detta tillämpar man inte proportionella val enligt kommunallagen så som dess medlemmar gör. Detta förhållande ger utrymme för att gynna vissa partier på bekostnad av andra och bör således ändras.

Förslag till beslut:

Vi föreslår Landsdagarna besluta att:

Sverigedemokraterna skall verka för att SKR skall tillämpa proportionella val i enlighet med kommunallagen så långt detta är möjligt.

Partistyrelsens yttrande:

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är en medlemsstyrd, privaträttslig organisation med uppdrag att företräda kommuner och regioner. Frågor om intern valordning och representation är därför en angelägenhet för SKR:s egna beslutande organ och medlemmar, inte för riksdagen, regeringen eller vårt partis landsdagar.

Även om proportionella principer enligt kommunallagen gäller för SKR:s medlemmar i deras offentligrättsliga organ, följer det inte att samma regler automatiskt ska gälla en fristående förening. Att från partihåll försöka styra SKR:s interna representation skulle stå i strid med föreningsrätten och principen om kommunalt självstyre i vid mening. Om förändringar önskas bör de initieras inom SKR genom medlemsdialog och beslut i organisationens egna demokratiska processer.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen

KU48 – Ändringsförslag till principprogrammet

Motionär:

Rashid Farivar (109566 – rashid.farivar@sd.se)

Motionsmotivering:

I Sverigedemokraternas nuvarande principprogram, under kapitel 4 "Sverigedemokraterna och nationalismen", sidan 9, återfinns följande formulering:

"Sverigedemokraternas nationalism är öppen och ickerasistisk."

Jag motsätter mig användningen av ordet rasistisk (eller rasist) i våra officiella handlingar, även i den negativa formen (ickerasistisk). Orsaken är att begreppet under lång tid har missbrukats i samhällsdebatten och därmed förlorat sin ursprungliga betydelse. Det har i praktiken blivit ett politiskt tillhygge snarare än ett begrepp med objektivt innehåll.

För att undvika missförstånd och öka den språkliga tydligheten föreslår jag att begreppet ersätts med en mer neutral och preciserad formulering, såsom:

"Sverigedemokraternas nationalism är öppen och rasneutral."

eller:

"Sverigedemokraternas nationalism är öppen och etnicitetsneutral."

Dessa alternativ bibehåller den ursprungliga andemeningen men utan att använda ett begrepp som är politiskt laddat och semantiskt urvattnat.

Sverigedemokrater har under många år varit föremål för repressalier, utfrysning och direkta yrkesmässiga konsekvenser till följd av vårt politiska engagemang, oftast på vår fritid, trots att detta är en grundlagsstadgad rättighet i Sverige. Många medlemmar har vittnat om att de blivit diskriminerade på sina arbetsplatser, fråntagna viktiga uppdrag eller till och med förlorat sina anställningar enbart på grund av sitt engagemang inom Sverigedemokraterna.

Detta är en mycket allvarlig och oroväckande utveckling i ett demokratiskt samhälle. Det bör därför vara en självklar princip att rätten till politiskt engagemang – oavsett partitillhörighet – ska skyddas, även för våra meningsmotståndare. Vi kan inte som parti kräva rättigheter för oss själva utan att samtidigt försvara dem som universella.

I principprogrammets kapitel 15 "Sverigedemokraterna och arbetsmarknaden", på sidan 25, står i dag följande:

"Vare sig negativ eller positiv särbehandling på basis av kön, ålder, sexuell läggning, nationalitet eller födelseland skall vara tillåtet på den svenska arbetsmarknaden."

Jag föreslår att denna formulering utvidgas så att även politiskt engagemang omfattas av diskrimineringsförbudet, enligt följande omformulering:

"Vare sig negativ eller positiv särbehandling på basis av kön, ålder, sexuell läggning, politiskt engagemang, nationalitet eller födelseland skall vara tillåtet på den svenska arbetsmarknaden."

Förslag till beslut:

Yrkande

Jag föreslår Landsdagarna besluta

att bifalla ändringsförslagen till principprogrammet i enlighet med det som anføres i motionen.

Partistyrelsens yttrande

Partistyrelsen delar motionärens grundläggande intentioner om tydlighet i språkbruk och om att värna rätten till politiskt engagemang. Vår nuvarande text och pågående arbete fångar redan in dessa utgångspunkter, och eventuella språkliga justeringar hanteras i den ordinarie processen för översyn av principprogrammet. Motionens syfte är därmed redan tillgodosett.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

KU49 – Avskaffa lagen om hets mot folkgrupp – på riktigt

Motionär:

Kent Alexander Ekeröth (47009 – kent.ekeroth@sd.se)

Motionsmotivering:

Sverigedemokraterna har länge haft en principiell ståndpunkt att lagen om hets mot folkgrupp (HMF) bör avskaffas. Denna lag har gång på gång visat sig vara ett rättsosäkert verktyg som används godtyckligt av rättsväsendet, och då främst för att jaga politiskt obekväma yttringar – ofta riktade mot islam, invandringspolitik eller vänsterextremism – medan rena judehatande eller vänsterextrema yttringar i praktiken går fria.

Ett aktuellt exempel är installationen i Umeå där dockor i randiga Auschwitz-liknande kläder och med davidsstjärnor hängdes i snaror, ackompanjerat av en banderoll med texten "Ett folkmord är ett folkmord är ett folkmord". Trots flera anmälningar bedömde åklagaren att detta inte var hets mot folkgrupp. Samtidigt döms vanliga svenskar för skämt om muslimer, kritiska memes eller till och med för att ha delat bilder med islamkritiska budskap.

Listan på absurda exempel är lång:

En kvinna döms för att ha skämtat om Göteborgs moskéer i ett inlägg (Samnytt 6/6 2024).

En SD-politiker blir uppläxad av polis för att ha delat en bild som ifrågasätter islam (Samnytt 17/5 2024).

Vänsterpolitiker som uttrycker rent judehat eller delar antisemitisk propaganda utreds inte ens – "hon såg inte hela inlägget", hävdar åklagaren (Samnytt 4/4 2024).

Att skrika "Sieg Heil" mot judar bedöms inte vara HMF (Samnytt 16/5 2024).

Koranbränningar har däremot resulterat i åtal – trots att det tydligt är ett politiskt uttryck riktat mot en idé, inte mot en folkgrupp.

Gemensamt för alla dessa exempel är att lagen används inkonsekvent och politiserat. Det avgörande verkar inte vara gärningen, utan gärningsmannens politiska hemvist – och den subjektiva uppfattningen hos en enskild åklagare. Det är rättsosäkert, godtyckligt och ovärdigt en rättsstat.

Det är inte rimligt att rätten till yttrandefrihet i Sverige styrs av enskilda åklagares känslor och politiska tolkningar. Lagen om hets mot folkgrupp har blivit ett maktverktyg snarare än ett skydd mot verklig förföljelse. Om man kan dömas för att bränna en bok men inte för att håna Förintelsens offer, då har lagen spelat ut sin roll.

Det är dags att stå upp för yttrandefriheten – på riktigt.

Partiledningen bör inte heller anse att motionen är besvarad, eftersom partiet de facto inte drivit frågan i regeringsförhandlingarna.

Förslag till beslut:

Att SD inom ramen för kommande regeringssamarbeten prioriterar att avskaffa lagen i sin helhet.

Att om det inte går att avskaffa den, att den kraftigt reformeras så att dess skadeverkningar minimeras.

Partistyrelsens yttrande:

Motionen är en av flera som berör lagen om hets mot folkgrupp och de problem som den nuvarande ordningen är behäftad med. I dag ser vi exempel på att vissa personer frias på oklara grunder medan andra fälls med lika oklara motiveringar. Detta skapar osäkerhet och riskerar att leda till självcensur hos både folkvalda och privatpersoner. Enbart risken för polisanmälan kan avhålla människor från att delta i samhällsdebatten. Nuvarande tillämpning av lagen resulterar i att svenskar inte på samma sätt anses skyddsvärda. Alla grupper i samhället bör givetvis omfattas av ett likvärdigt skydd. Samtidigt måste vi hålla i minnet att regleringen tillkom mot bakgrund av Förintelsen och andra övergrepp under andra världskriget, och att antisemitismen återigen vuxit i Sverige och Europa. Den historiska erfarenheten och det nuvarande säkerhetsläget talar för att ett visst skydd även fortsättningsvis behöver finnas.

Mot denna bakgrund menar partistyrelsen att vägen framåt inte är att nu binda sig vid ett avskaffande av lagen om hets mot folkgrupp, utan att verka för en genomgripande reform där rättssäkerhet, förutsebarhet och yttrandefrihet förstärks. En sådan översyn bör innehålla tydliga säkerhetsventiler så att saklig politisk och samhällelig debatt inte träffas av straffansvar. Partistyrelsen uttrycker förståelse för den frustration som finns över nuvarande ordning. Motionen bör mot denna bakgrund inte leda till krav på ett omedelbart avskaffande av hetslagstiftningen, utan ses som ett underlag för fortsatt reformarbete.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad och att bifalla partistyrelsens alternativa yrkande om att Sverigedemokraterna ska verka för en genomgripande reform av lagen om hets mot folkgrupp i syfte att stärka rättssäkerhet, likvärdighet, förutsebarhet och yttrandefrihet.

KU50 - Avskaffa lagen om hets mot folkgrupp

Motionär:

Leonid Yurkovskiy (83418 - leonid.yurkovskiy@sd.se)

Medmotionär(er):

Jessica Stegrud 131829

Jonas Andersson 50601

Pontus Andersson Garpvall 63277

Msciwoj Swigon 74231

Samuel Stephan 109507

Deniz Norgren 80146

Daniel Lantz 109384

Per Carlberg 19005

Henrik Mellström 56065

Denice Westerberg 135486

Jonathan Fritzdorf 103617

Christian Lindefjärd 60984

Dennis Ekström 21739

Alexandra Ghalamas 118816

Andreas Birgersson 81527

Joachim Hagström 73080

Linus Nilsson 115137

Kent Svensson 112656

Felix Byström 64314

Tindra Hasslerot Forsberg 121712

Britt Mari Canhasi 89179

Petter Nilsson 69171

Pontus Persson 150940

Joas Funck 155238

Peter Rolfs 137458

Chris Dahlqvist 82570

Jörgen Ring 78106

Marcus Lejonqvist 80042

Christopher Larsson 55615

Rasmus Giertz 77500

Ann Christine Frohm 59806

Håkan Lösnitz 72024

Lars Larsson 63194

Jonathan Othén 77254

Motionsmotivering:

Lagen om hets mot folkgrupp (HMF) återfinns i brottsbalken, 16 kap 8 §, för att skydda olika samhällsgrupper mot missaktning genom begränsningar av den grundlagsskyddade yttrandefriheten.

Med respekt för lagstiftningens intentioner måste det konstateras att den är problematisk ur demokratisynpunkt. Lagen påvisar inte lindring av någon verklig utsatthet som olika grupper eventuellt upplever, samtidigt som den leder till att medborgare känner sig otrygga i sin åsikts- och yttrandefrihet. Detta då lagen lämnar mycket utrymme för godtycke och tillämpas på ett inkonsekvent sätt.

Det finns många exempel på hur människor har blivit dömda för hets mot folkgrupp för att ha uttryckt frustration över exempelvis invandringsrelaterad brottslighet, samtidigt som uppenbart grövre uttryck har förblivit ostraffade. I synnerhet blir lagen problematisk givet hur tidsbunden den är i praktiken, något som ökar dess oförutsägbarhet. Vilka uttryck som upplevs som kränkande eller missaktande i det svenska samhället har förändrats mycket sedan lagen om hets mot folkgrupp tillkom.

Svenskar som folkgrupp skyddas heller inte av lagen i praktiken, trots att svenskar i dag utgör en minoritet i många stadsdelar runt om i landet. Detta är givetvis djupt orättvist och visar på ytterligare brister i lagstiftningen.

Problemet med åsikter som vi kollektivt förkastar hanteras bättre med fakta och goda argument än med förbud. Det här förhållningssättet minskar även risken för radikalisering när vissa åsikter annars förpassas till stängda rum där de inte utmanas.

Vi tillstår att det måste finnas mekanismer som förebygger faktisk hets mot människor på gruppnivå. Men det står klart att lagen i dess nuvarande form tillämpas godtyckligt, innebär en omotiverad inskränkning av yttrandefriheten och leder till ökad självzensur, utan att påvisa någon minskning av faktiskt utsatthet. Det finns sätt att uttrycka sig på som kan vara dumma, osmakliga och sårande, men det betyder inte att det är rimligt att de för den sakens skull ska kriminaliseras. Noteras bör även att hot, våld och uppvigling i sig är brottsligt, även utan paragrafen som rör hets mot folkgrupp.

Slutligen finns det ett principiellt värde i att motarbeta den här sortens lagar för att skydda ett demokratiskt och sanningsbaserat samhälle. I Sverige ska varje medborgare ha en glasklar rätt till yttrandefrihet – inte en situationsbaserad yttrandeförmån.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna ska verka för att avskaffa lagen om hets mot folkgrupp.

Partistyrelsens yttrande:

Motionen är en av flera som berör lagen om hets mot folkgrupp och de problem som den nuvarande ordningen är behäftad med. I dag ser vi exempel på att vissa personer frias på oklara grunder medan andra fälls med lika oklara motiveringar. Detta skapar

osäkerhet och riskerar att leda till självcensur hos både folkvalda och privatpersoner. Enbart risken för polisanmälan kan avhålla människor från att delta i samhällsdebatten. Nuvarande tillämpning av lagen resulterar i att svenskar inte på samma sätt anses skyddsvärda. Alla grupper i samhället bör givetvis omfattas av ett likvärdigt skydd. Samtidigt måste vi hålla i minnet att regleringen tillkom mot bakgrund av Förintelsen och andra övergrepp under andra världskriget, och att antisemitismen återigen vuxit i Sverige och Europa. Den historiska erfarenheten och det nuvarande säkerhetsläget talar för att ett visst skydd även fortsättningsvis behöver finnas.

Mot denna bakgrund menar partistyrelsen att vägen framåt inte är att nu binda sig vid ett avskaffande av lagen om hets mot folkgrupp, utan att verka för en genomgripande reform där rättssäkerhet, förutsebarhet och yttrandefrihet förstärks. En sådan översyn bör innehålla tydliga säkerhetsventiler så att saklig politisk och samhällelig debatt inte träffas av straffansvar. Partistyrelsen uttrycker förståelse för den frustration som finns över nuvarande ordning. Motionen bör mot denna bakgrund inte leda till krav på ett omedelbart avskaffande av hetslagstiftningen, utan ses som ett underlag för fortsatt reformarbete.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad och att bifalla partistyrelsens alternativa yrkande om att Sverigedemokraterna ska verka för en genomgripande reform av lagen om hets mot folkgrupp i syfte att stärka rättssäkerhet, likvärdighet, förutsebarhet och yttrandefrihet.

KU51 – Dags för ett yttrandefrihetslyft

Motionär:

Martin Kirchberg (59999 – martin.kirchberg@sd.se)

Medmotionär(er):

Janita Kirchberg 60000

Motionsmotivering:

Lagen om hets mot folkgrupp (HMF) inskränker yttrandefriheten på ett sätt som skapar rättsosäkerhet och hämmar öppen debatt i Sverige. Dess vaga formuleringar gör det omöjligt för medborgare att förutse vad som kan leda till åtal, vilket orsakar självzensur och underminerar demokratin. Lagen tillämpas godtyckligt, där vissa grupper ges större skydd än andra, exempelvis svenskar, som i många områden är en minoritet men inte omfattas lika mycket. Detta strider mot likhet inför lagen.

Riksdagsmotion 2024/25:160 av Leonid Yurkovskiy och Jonas Andersson tar upp dessa brister och föreslår en reformering för att göra lagen tydligare och begränsa den till uppmaningar till brott. Denna kritik är välgrundad, men en reform räcker inte. HMF-lagen kriminaliserar uttryck som är provocerande eller olämpliga, men inte direkt hotfulla, vilket skapar en subjektiv rättstillämpning. Andra lagar, såsom de om uppvigling och förtal, skyddar redan mot faktiska brott. Eftersom synen på vad som är kränkande förändras med tiden blir lagen än mer oförutsägbar.

Sverigedemokraterna bör gå längre än reformering och verka för att avskaffa HMF-lagen helt. Detta skulle stärka yttrandefriheten, säkerställa en fri debatt om samhällsfrågor och eliminera godtyckliga inskränkningar, utan att lämna samhället oskyddat mot verkliga hot.

Förslag till beslut:

- 1) att partiet ska verka för att lagen om hets mot folkgrupp avskaffas i sin helhet,
- 2) att partiet i riksdagen och andra forum aktivt ska driva frågan om att stärka yttrandefriheten genom att ta bort lagstiftning som inskränker den på ett godtyckligt sätt.

Partistyrelsens yttrande:

Motionen är en av flera som berör lagen om hets mot folkgrupp och de problem som den nuvarande ordningen är behäftad med. I dag ser vi exempel på att vissa personer frias på oklara grunder medan andra fälls med lika oklara motiveringar. Detta skapar osäkerhet och riskerar att leda till självzensur hos både folkvalda och privatpersoner. Enbart risken för polisanmälan kan avhålla människor från att delta i samhällsdebatten. Nuvarande tillämpning av lagen resulterar i att svenskar inte på samma sätt anses skyddsvärda. Alla grupper i samhället bör givetvis omfattas av ett likvärdigt skydd. Samtidigt måste vi hålla i minnet att regleringen tillkom mot bakgrund av Förintelsen

och andra övergrepp under andra världskriget, och att antisemitismen återigen vuxit i Sverige och Europa. Den historiska erfarenheten och det nuvarande säkerhetsläget talar för att ett visst skydd även fortsättningsvis behöver finnas.

Mot denna bakgrund menar partistyrelsen att vägen framåt inte är att nu binda sig vid ett avskaffande av lagen om hets mot folkgrupp, utan att verka för en genomgripande reform där rättssäkerhet, förutsebarhet och yttrandefrihet förstärks. En sådan översyn bör innehålla tydliga säkerhetsventiler så att saklig politisk och samhällelig debatt inte träffas av straffansvar. Partistyrelsen uttrycker förståelse för den frustration som finns över nuvarande ordning. Motionen bör mot denna bakgrund inte leda till krav på ett omedelbart avskaffande av hetslagstiftningen, utan ses som ett underlag för fortsatt reformarbete.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad och att bifalla partistyrelsens alternativa yrkande om att Sverigedemokraterna ska verka för en genomgripande reform av lagen om hets mot folkgrupp i syfte att stärka rättssäkerhet, likvärdighet, förutsebarhet och yttrandefrihet.

KU52 – Ett rättsväsende som behandlar alla lika, motverka dubbla måttstockar inom svensk rättspraxis.

Motionär:

Stina Isaksson (71619 – stina.isaksson@sd.se)

Motionsmotivering:

Det svenska rättsväsendet har länge varit en av samhällets mest grundläggande institutioner, ett skydd för individens frihet och en garant för att lagar gäller lika för alla. Men i takt med att politisk aktivism letat sig in i rättstillämpningen har vi kunnat se en allt mer oroväckande tendens, dubbla måttstockar beroende på vad syftet med brottet är och vem som begår det.

Klimataktivisterna som blockerar vägar, hindrar blåljusfordon eller stör samhällsviktig infrastruktur får ofta milda påföljder eller går helt fria. Samtidigt har personer som uttryckt sig kontroversiellt, exempelvis i samband med koranbränningar, trots att det faller inom ramen för yttrandefriheten, dömts för hets mot folkgrupp. Att provocerande yttringar plötsligt klassas som brott, beroende på vem som kan tänkas ta illa upp, öppnar upp för ett rättsläge där politik, religion och känslöstämningar får styra domstolarnas arbete.

Samtidigt står det klart att straffskärpningar mot grov kriminalitet gång på gång motarbetas eller urvattnas i politiska förhandlingar, medan den dömande makten fokuserar på att signalera värderingar i stället för att upprätthålla rättvisa. Det är inte förenligt med principerna om rättsstat och opartiskhet. Den svenska rättspraxisen får inte bli ett slagträ för aktivism eller ett verktyg för att kontrollera åsikter.

Rättsstaten är en grundpelare i det demokratiska samhället. När vissa grupper tillåts bryta mot lagen utan påföljd, medan andra straffas för obekväma åsikter, undergrävs medborgarnas förtroende för hela samhällsordningen. Sverige behöver ett rättssystem som återigen präglas av objektivitet, konsekvens och respekt för yttrandefrihet, inte ett där domstolarna viker sig för politiskt tryck.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att en översyn av rättspraxis initieras med fokus på likabehandling oavsett motiv eller ideologisk bakgrund.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att politiskt motiverade ordningsstörningar, såsom blockader av vägar och samhällsviktiga funktioner, ska beivras med kännbara straff, oavsett syfte.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att yttrandefriheten försvaras även när den provocerar, i enlighet med Europakonventionen och svensk grundlag, oavsett vilka grupper som berörs.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att lagstiftning som rör hets mot folkgrupp inte ska tillämpas selektivt eller politiskt, utan bygga på tydlig rättssäker grund.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att det tydligt markeras att lagen ska vara neutral, och aldrig användas för att favorisera eller beskydda vissa åsiktsriktningar.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen som spänner över breda områden och som har som övergripande syfte att rättsstatens principer skall värnas. Det är en rättrådig utgångspunkt som partistyrelsen helhjärtat stämmer in i. I grundlagen stadgas att alla är lika inför lagen och Partistyrelsen är av uppfattningen att detta i allmänhet respekteras och följs i rättspraxis. Avseende ordningsstörningar arbetarpartiet aktivt med den frågan. Att vissa grupper tar sig rättigheter de inte har är ett oskick – samtidigt måste detta balanseras mot yttrandefriheten. Avseende frågan om yttrandefriheten är Sverigedemokraternas uppfattning att den skall vara bred och omfattande. Vad gäller synen på hetslagstiftning och förtal finns det skäl att se över dessa bestämmelser och partistyrelsen avser att tillsätta en grupp som får i uppdrag att utreda dessa frågor.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå yrkande ett och fyra

att anse yrkande två, tre och fem besvarade

Trafik och infrastruktur

TR01 – Avskaffa fordonsskatten

Motionär

Alexander von Uckermann (69757 – alexander.von.uckermann@sd.se)

Motionstext

Att äga och köra bil har blivit en klassfråga. Enligt ett antal undersökningar kan en bilägare räkna med kostnader på mellan 20 000 – 60 000kr per år beroende på bilmodell, ålder och körsträcka. Det är djupt oroande att allt fler unga väljer att inte skaffa körkort. Det begränsar deras valmöjligheter i livet och försämrar deras förutsättningar på arbetsmarknaden. Bilen är även en nödvändighet för de flesta som bor på landsbygden och som vill få sina livspussel att gå ihop.

Bilar kostar pengar. De måste köpas, tankas, servas, repareras, besiktas och försäkras. Alla bilägare behöver även betala fordonsskatt, för varje enskilt fordon som inte är avställt. Många bilägare får årligen betala flera tusenlappar i fordonsskatt. Det är en skatt som beräknas utifrån fordonets vikt och uppskattat koldioxidutsläpp.

Syftet med fordonsskatten är att finansiera underhåll av vägarna men även att styra fordonsägarna till att välja så kallade mer miljövänliga fordon. Motinären tycker att grundläggande underhåll av vägnätet och satsningar på infrastruktur är något som är till gagn för samhället i sin helhet. Det är något som behöver prioriteras oavsett om det finns en fordonsskatt eller ej.

Bilen skapar frihet och har en grundläggande funktion för invånarna i deras vardag. För många är den lika nödvändig som alla andra viktiga behov i samhället. I Sverige betalar vi bland världens högsta skatter, ändå förväntas vi även skatta för våra bilar.

Det är orimligt att fordonsskatten i många fall är högre för billigare och äldre bilar. Våra låginkomsttagare som inte har råd med dyra miljöbilar får betala mer i skatt än den som har råd med en dyr hybrid eller el-bil. I bred bemärkelse är det även bättre för både natur och miljö om vi fortsätter köra våra begagnade bilar i stället för att skrota dem och ersätta dem med nya.

Utfasningen av diesel och bensinbilar är kanske ett av nutidens största hycklerier. Fordonsskatten är en del av detta hyckleri då den utformats med beaktning av fordonens uppskattade koldioxidutsläpp. Att producera nya elbilmotorer leder inte till mindre utsläpp. Elbilmotorer kräver betydligt mer metaller än bensin- eller dieselbilar och även mängden särskilda jordartsmetaller, vars produktion leder till enorm miljöförstöring i världen.

Bonus/Malus, som är en del av fordonsskatten gör sedermera nya bilar onödigt dyra genom förhöjd fordonsskatt på nya bilar med höga utsläpp. Sverigedemokraterna vill avskaffa bonus/malus-systemet. Motionären menar däremot att en avveckling av fordonsskatten i sin helhet är fullt berättigad.

Att avskaffa fordonsskatten leder till minskade skatteintäkter och nya behov av finansiering för vägunderhållet. Samtidigt är det en väldigt effektiv skattesänkning som

når ut till hushållen och skapar ett jämlikare samhälle. Finansiering av vägunderhållet får helt enkelt säkerställas på andra sätt.

Sverigedemokraterna är ett bilvänligt parti. Vi vill att fler ska kunna äga bil och att det ska bli billigare för våra invånare. Bilen ska inte vara en klassfråga.

Yrkande

Att Sverigedemokraterna verkar för att avskaffa fordonsskatten.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens ställning att fordonsbeskattning i sin helhet bör avskaffas. Fordonsskatten är i vissa fall en form av straffbeskattning som är ett orättvist skattesystem som främst gynnar personer i städer med höga inkomster och en väl utvecklad kollektivtrafik, medan det slår hårt emot inte minst barnfamiljer i glesbygd med lägre inkomster. Detta är en fråga som har och fortsätter drivas av partiet. Arbetet mot en fullständig avskaffande tas bitvis och vi har redan under denna mandatperiod ändrat malusen för husbilar och vissa andra alternativbränslefordon.

I sak instämmer partistyrelsen men detta måste vägas mot alla andra budgetpåverkande förslag. Alla behov behöver vägas mot varandra i en ordnad budgetprocess. Partistyrelsen ser inget problem med att spela in förslaget i kommande budgetförhandlingar men vill inte binda sig till det innan man har en överblick över helheten, över vilka övriga prioriteringar som behöver göras och över vilket budgetutrymme som finns. Sverigedemokraterna står bakom det finanspolitiska ramverket, vilket innebär en budget i balans.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

TR02 – Trafikljus med nedräkning

Motionär:

Elizabeth Puhls (130278 – elizabeth.puhls@sd.se)

Medmotionär(er):

Mattias Eriksson Falk 36568

Richard Carlsson 52887

Sandra Bjelkelöv 68759

Peter Asp Vilén 117729

Per Kihlgren 53787

Daniel Persson 36026

Thomas Norrman 119675

Motionsmotivering:

Att kunna passera övergångsställen enkelt och säkert är avgörande för att förebygga olyckor i trafiken, särskilt mellan fordon och fotgängare. I dag har Sverige trafikljus för gång- och cykeltrafikanter som visar rött för att stanna och grönt för att gå eller cykla. I USA och andra ställen i världen finns alternativa lösningar som syftar till att ytterligare stärka säkerheten och tydliggöra för fotgängare och cyklister hur lång tid som återstår för att korsa gatan.

I USA har man exempelvis infört nedräkningstimers som visar hur många sekunder som återstår – vanligtvis mellan 20 och 30 sekunder – innan ljuset slår om. Detta bidrar till ökad trygghet och minskar stressen för fotgängare som annars kan känna osäkerhet kring om de hinner över i tid. Denna modell, som är väl etablerad i USA, skulle kunna vara lämplig att testa även i Sverige på utvalda platser, med efterföljande utvärdering för att avgöra om den bör införas i större skala.

Vid Landsdagarna 2023 uppgav partistyrelsen i sitt svar att försök med denna typ av lösning redan är möjliga i Sverige. Detta visade sig dock inte stämma. Det rörde sig snarare om önskemål från andra håll att pröva modellen, förutsatt att lagstiftningen tillät det – något som exempelvis inte är fallet i Gävle kommun i dag. Därför behöver förutsättningarna för att motionen ska kunna förverkligas utredas närmare.

Förslag till beslut:

att Landsdagarna ger partistyrelsen i uppdrag att utreda hur motionens intentioner kan förverkligas.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens intention att öka tydlighet och trygghet i trafikmiljön och en motion om trafikljus med nedräkning har inlämnats till trafikutskottet. Inom ramen för partiets arbete med trafiksäkerhet och väginfrastruktur avser partiet att verka för en översyn av de rättsliga och tekniska förutsättningarna för tidsbegränsade pilotförsök med nedräkning, i samverkan med berörda myndigheter och kommuner, samt att resultaten därefter utvärderas innan ställning tas till ett eventuellt bredare införande.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta:

att anse motionen besvarad

TR03 – Tydlig ställning mot kilometerskatt för personbilar

Motionär:

Samuel Stephan (109507 – samuel.stephan@sd.se)

Medmotionär(er):

Leonid Yurkovskiy 83418

Pontus Persson 150940

Msciwoj Swigon 74231

Tindra Hasslerot Forsberg 121712

Per Carlberg 19005

Motionsmotivering:

Under senare år har diskussionen om införandet av en så kallad kilometerskatt (km-skatt) för personbilar aktualiserats i flera politiska och teknokratiska sammanhang, inte minst kopplat till den pågående elektrifieringen av fordonsflottan. Även om inget konkret förslag för närvarande ligger på bordet i Sverige, har frågan utretts både nationellt och inom ramen för EU-samarbetet.

Det är därför anmärkningsvärt att partiet hittills valt att inte inta en tydlig principiell ståndpunkt i frågan. Att avvakta med att ta ställning tills ett skarpt förslag föreligger innebär en onödig risk, inte minst gentemot våra kärnväljares förtroende. Sverigedemokraterna ska vara ett tryggt alternativ, inte ett reaktivt.

Att hävda att frågan om kilometerskatt "inte är aktuell i dagsläget" är inte ett hållbart argument för att avstå från att ta tydlig ställning. Tvärtom bör Sverigedemokraterna vara ett proaktivt parti som tydligt markerar var vi står i avgörande framtidsfrågor, särskilt när det gäller försvar av hushållens ekonomi, landsbygdens livskraft och den personliga friheten.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna i partiprogram eller annat övergripande politiskt dokument tydligt markerar att partiet är emot införandet av kilometerskatt för personbilar.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar i huvudsak motionärens problembeskrivning vad gäller risker för ökade kostnader för enskilda hushåll, påverkan på landsbygdens rörlighet samt integritetsaspekter. Då det för närvarande inte finns något konkret lagstiftningsinitiativ och eftersom partiet inte förespråkar en sådan skatt, bedöms motionärens intention: att partiet inte ska verka för kilometerskatt redan vara tillgodosedd inom ramen för partiets nuvarande hållning och prioriteringar. Ett särskilt principuttalande bedöms därför inte nödvändigt i detta läge.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta:

att anse motionen besvarad

TR04 – Avskaffande av 2+1 vägar som standardlösning i Sverige

Motionär:

Ewa Bergstedt (109237 – ewa.olsson.bergstedt@sd.se)

Motionsmotivering:

Sveriges vägnät har under lång tid präglats av politiska beslut som inte alltid har varit i linje med folkets behov. Ett exempel är införandet av så kallade 2+1 vägar, där körfälten växlar mellan ett och två i olika riktningar. Denna lösning har marknadsförts som kostnadseffektiv och trafiksäker, men i verkligheten har många förare upplevt frustration, stress och oklara trafikförhållanden. Studier visar att mitträcken visserligen kan minska vissa typer av frontkollisioner, men nya risker har tillkommit–

såsom farliga omkörningar, trängsel i tät trafik, otrygghet för utryckningsfordon och motorcyklister.

Olycksstatistiken från STRADA redovisar inte denna vägtyp som separat kategori, vilket gör det svårt att följa upp konsekvenserna.

Sverigedemokraterna står för en politik som sätter medborgarnas trygghet främst. Vägnätet ska präglas av tydlighet, funktion och säkerhet–

inte av kompromisser som skapar fler problem än de löser.

Förslag till beslut:

Jag föreslår att Sverigedemokraterna bör verka för att:

- Trafikverket genomför en oberoende utvärdering av 2+1 vägar med fokus på trafiksäkerhet, framkomlighet och förarupplevelse.
- Framtida vägprojekt prioriterar tydliga och mötesfria lösningar, såsom tvåfiliga körbanor i varje riktning, alternativt breddade vägar med säkra omkörningsmöjligheter.
- Trafikstatistik i Sverige uppdateras så att 2+1 vägar följs upp separat för transparent beslutsfattande.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens mål om säkrare och mer framkomliga vägar. Sverigedemokraternas linje är tydlig med att 2+1 vägar med mitträcke har gett stora säkerhetsvinster men är i grunden en budgetlösning som skapar andra problem särskilt i växlingszoner, vid köbildning och för räddningstjänstens framkomlighet. Vårt långsiktiga ideal på tyngre stråk är 2+2 (fyrfältsväg), men på kort sikt driver vi förbättringar av befintliga 2+1-vägar.

Samtidigt måste standardval göras objektiva och samhällsekonomiska. Trafikverket och VTI följer redan upp 2+1-vägar och justerar utformning och metodik löpande. Behovet av förstärkt uppföljning och statistikhantering kan hanteras inom pågående ordinarie arbete.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att anse yrkande 1 besvarat,

att avslå yrkande 2, samt

att anse yrkande 3 besvarat

TR05 – Avskaffande av 50-kilometersgränsen för unga bussförare

Motionär:

Richard Svensson (62661 – richard.e.svensson@sd.se)

Medmotionär(er):

Chris Dahlqvist 82570

Annelie Sjöberg 123769

Marcus Lejonqvist 80042

Torgny Maurer 53831

Christopher Jarnvall 148456

Runar Öhman 82612

Max Haienhjelm Andreasson 90560

Erik Johansson 129228

Björn Sandberg 84844

Jörgen Ring 78106

Mikael Eriksson 71644

Motionsmotivering:

Sveriges kollektivtrafik står inför stora utmaningar när det gäller kompetensförsörjning. Ett av de största hindren för att lösa förarbristen är en EU-regel som införts i svensk lagstiftning och som begränsar unga bussförares möjligheter att köra längre sträckor i linjetrafik. Enligt nuvarande regelverk får förare under 24 års ålder, trots giltigt D-körkort och yrkeskompetensbevis, inte köra linjetrafik där linjesträckningen överstiger 50 kilometer.

Denna regel skapar stora praktiska problem för kollektivtrafikmyndigheter och trafikföretag runt om i landet, inte minst i regioner med mer glesbygd eller där linjesträckorna av naturliga skäl överstiger 50 kilometer. Ett exempel är Östgötatrafiken, där man tydligt påtalat att denna regel försvårar rekryteringen och begränsar tillgången till förare, trots att det finns unga personer med rätt utbildning och körkort.

Problemet förstärks av det faktum att många unga som tar D-körkort och yrkeskompetensbevis genom gymnasieutbildning ofta är klara vid 20 års ålder. Under de kommande fyra åren är de i praktiken hänvisade till kortare turer, skoltrafik eller att vänta på att få köra full linjetrafik. När de väl når 24 års ålder har många av dem redan etablerat sig i andra yrken och är inte längre tillgängliga för anställning inom kollektivtrafiken. På så vis förlorar branschen ett stort antal potentiella förare, mitt i en pågående kompetenskris.

Det är också viktigt att notera att dagens unga förare genomgår samma omfattande utbildning, teoretiska och praktiska prov, samt har samma säkerhetsutbildning som äldre förare. Att en strikt kilometermässig gräns ska avgöra deras behörighet framstår därför som orimligt och ineffektivt. Regelverket bygger på ett gammalt EU-direktiv som inte tar tillräcklig hänsyn till nationella skillnader i geografi och arbetsmarknad.

Sverige bör därför arbeta för att ändra denna regel – antingen genom att sänka åldersgränsen eller genom att avskaffa 50-kilometersbegränsningen helt för förare med fullständig behörighet. På så vis kan vi säkerställa en bättre kompetensförsörjning inom kollektivtrafiken, särskilt i mindre regioner, förbättra matchningen på arbetsmarknaden och ta tillvara på den investering som redan gjorts i unga förare.

Förslag till beslut:

Sverigedemokraterna verkar för att Sverige utnyttjar det nya EU-direktivets möjligheter att avskaffa 50-kilometersgränsen för bussförare under 24 års ålder, förutsatt att de har giltigt D-körkort och yrkeskompetensbevis.

Partistyrelsens yttrande:

Den ökade genomsnittsåldern bland bussförare är ett branschproblem som riskerar att växa till ett allt större utmaning om inte en förändring sker. Vi behöver kunna locka yngre till bussbranschen för annars riskerar kollektivtrafiken att stå utan förare inom en snar framtid.

EU:s förslag om ett nytt körkortsdirektiv som sänker minimiåldern för buss till 21 år och för lastbil till 18 år. Som direktiv är detta bindande och kommer att implementeras i svensk lagstiftning.

Samtidigt kvarstår 50-km-begränsningen i nuvarande EU-regelverk för yrkesförarkompetens (CPC); frågan hanteras i den fortsatta översynen av CPC-reglerna, inte i körkortsdirektivet. Detta är dock inte tillräckligt utan vi behöver genomföra regelförenklingar och förändringar. Där vi avskaffar 50-kilometersgränsen och tillsätter en utredning för att undersöka möjligheten att locka fler unga att bli bussförare.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta:

att bifalla motionen

TR06 – Behåll Bromma flygplats – skydda Sveriges beredskap och tillgänglighet

Motionär:

Cecilia Lange Rosén (123784 – cflange@gmail.com)

Medmotionär(er):

Björn Hansson 142505

Lars Engelbrektsson 109168

Motionsmotivering:

Bakgrund

Flera delar av Sverige – särskilt öar, glesbygd och mindre regionala orter – är beroende av snabba och geografiskt nära flygförbindelser till Stockholm. Bromma flygplats är den enda flygplatsen i Stockholmsområdet som ligger i omedelbar närhet till regeringskvarteren, centralsjukhus och myndighetsstruktur, vilket gör den unik i beredskaps- och tillgänglighetshänseende.

För regioner som Gotland, Västerbotten, Dalarna, Västernorrland och delar av västra Sverige har Bromma spelat en avgörande roll för överdagsresor, sjuktransporter, tjänstemannarörelser och snabb kontakt med rikets institutioner.

En nedläggning av Bromma riskerar att försämra tillgängligheten för dessa områden och samtidigt försvaga Sveriges förmåga att hantera kriser där geografiskt korta responstider är avgörande. Även om Brommas ekonomiska lönsamhet som kommersiell flygplats ifrågasatts, bör samhällsnytta, beredskap och regional rättvisa väga tyngre.

Motionens förslag

Sverigedemokraterna Gotland föreslår att partiet nationellt verkar för att Bromma flygplats bevaras som en strategisk del av Sveriges inrikesflyginfrastruktur och krisberedskap, och att hänsyn tas till samtliga regioner vars funktionalitet försämras vid en nedläggning.

Motivering:

En nationell tillgång – inte en lokal fråga

Bromma är inte en Stockholmsfråga. Flygplatsen fungerar som en nödvändig knutpunkt för ett stort antal kommuner vars tillgänglighet till huvudstaden försämras kraftigt om endast Arlanda återstår. Detta gäller särskilt resor med kort varsel, sjuktransporter, säkerhetstransporter och dagsresor i offentlig eller affärsrelaterad tjänst.

Försvär, sjukvård och krisberedskap

I flera regioner – exempelvis Gotland och Norrlands inland – finns särskilda beredskaps- och försvarsbehov. Bromma erbjuder kortast möjliga transporttid till rikets ledning i händelse av kris, vilket Arlanda inte kan ersätta. Regeringen har själva lyft frågan om Brommas betydelse för totalförsvaret och beslutat att genomföra en ny utredning under 2024/2025 i samarbete med Sverigedemokraterna.

Regional rättvisa och funktion

Mindre flygplatser som Trollhättan, Mora, Ronneby och Sundsvall riskerar tappa funktionalitet om Bromma läggs ned. Samhällskontraktet mellan stad och landsbygd kräver att hela Sverige har möjlighet att nå maktens centrum utan orimliga tidsförluster eller beroende av övernattnig.

Genomförande

Sverigedemokraterna bör verka för att Bromma flygplats fastställs som en del av det nationella beredskapssystemet och garanteras fortsatt drift, även om viss kommersiell trafik minskar. Swedavia har redan börjat avveckla kommersiella linjer från Bromma, vilket förstärker behovet av statligt ansvar för att säkra samhällsnyttig trafik.

Regeringens pågående utredning om Brommas strategiska betydelse för totalförsvaret, krisberedskapen och framtida fossilfria flyglösningar bör användas aktivt som verktyg för att befästa flygplatsens roll i nationell infrastruktur.

I detta arbete bör partiet tydligt framhålla behovet för ö-regioner, inlandskommuner och landsbygdsregioner av snabba och frekventa förbindelser till huvudstaden.

Förslag till beslut:

Sverigedemokraterna Gotland yrkar:

Att Sverigedemokraterna verkar för att Bromma flygplats bevaras som en del av Sveriges nationella krisberedskap, inrikesflyginfrastruktur och totalförsvaret,

Att partiet tydligt lyfter fram ö-regioners, inlandskommuners och landsbygdsregioners särskilda behov av snabba och centralt belägna flygförbindelser i alla politiska bedömningar av Brommas framtid.

Partistyrelsens yttrande:

Bromma flygplats samhällsviktiga funktion inte bara för Stockholm utan hela Sverige är obestridligt och stärks i Tidöavtalet om att flygplatsen inte kommer att fattas under mandatperioden. Flyget är viktigt och bidrar till många arbetstillfällen. Sverigedemokraterna har stärkt stödet till flygplatser och kommer att fortsätta med det.

Regioners och kommuners särbehov kan inte Sverigedemokraterna ta en särskild ställning till utan det är något som får tas upp på lokal nivå.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta:

att anse motionen besvarad

TR07 – Behåll det s.k. H-reg. för A-traktorer

Motionär:

Ernst Torin Mattias Gustafsson (58447 – mattias.gustafsson@sd.se)

Motionsmotivering:

I skrivande stund har transportstyrelsen sammanställt ett förslag till riksdagen, som troligen kommer hanteras under hösten. Alltså före Landsdagarna.

Jag vet av erfarenhet att vårt parti hanterat LD-motioners intentioner i riksdagen före de avhandlats under Landsdagarna. Därmed lägger jag denna motion.

Förslaget innebär att man endast i framtiden kan bygga om fordon med elektronisk gaspedal. Vilket gör att endast modernare fordon kommer gå att bygga om.

Därmed kommer inte heller äldre ombyggda fordon med mekanisk fartbegränsning bestående av nedväxling med exempelvis dubbla lådor, byggas om att kunna köras i max 30km/h med lågt varvtal.

När "H-reg." lagarna infördes lyftes fördelarna fram att fordon nu inte behöver varva 5000rpm och vara ordentligt törstiga. Utan de kunde nu spärras elektroniskt via tändsystemet med en varvtalsregulator, som också använde hastighetssignal för att spärra fordonet att endast kunna framföras i 30km/h. Detta system, rätt installerat är svårt att manipulera. Då systemet sitter i en, med numrerade plomber, plomberad box. Där numren är inskrivna i reg.beviset.

En återgång till mekanisk hastighetsbegränsning skulle göra det ännu enklare att manipulera fordonet, då man med olika enkla lösningar växlar om i någon av lådorna.

Jag förstår att nåt måste göras för att komma åt manipulation. Men att göra så att en stor del av A-traktorflottan eller äldre fordon inte längre ska kunna användas, utan mekanisk hastighetsbegränsning som innebär en återgång till höga varvtal och hög bränsleåtgång är fel.

Detta innebär också en begränsning för de med lägre ekonomisk ställning, då endast modernare, dyrare fordon kommer få användas.

Jag vill mena att en mer noggrann kontroll vid reg.besiktning att allt fungerar som det ska, att om hastighetssignal försvinner använder styrenheten inställt maxvarvtal. Inte bara "den går i 30, nu plomberar vi boxen". A-traktorer skall också besiktas vartannat år där kontroll kan utföras.

Förenkling av kontroll att hastighetsregulatorn fungerar är säkert tillverkarna av dessa styrenheter snabba med att utveckla om man istället väljer att gå den vägen, att ställa krav på förenkling av kontroll av systemet.

För vad jag förstår av TS skrivelse är det just kontrollen av att fordonet inte är manipulerat som är svår för både polis och bilprovning. Man nämner även att systemet med gaspedalspärr ska vara lättillgängligt utan demontering av fordonet.

Länkar:

Remissvar:

<https://www.transportstyrelsen.se/globalassets/global/regler/remisser/vagtrafik/tsf-2023-22/konsekvensutredning-tsf-2023-22.pdf>

Förslag föreskrift:

https://www.transportstyrelsen.se/globalassets/global/regler/remisser/vagtrafik/tsf-2023-22/foreskriftsforslag-vvfs-2003_19.pdf

Förslag till beslut:

att: Sverigedemokraterna i riksdagen tillser att det s.k H.reg fortfarande skall vara tillämpligt,

med högre krav på förenkling av kontroll av funktion.

Förslag till yttrande:

Motionen tar upp legitima frågor om manipulationsskydd och att äldre, billigare fordon inte trängs ut. Samtidigt är förutsättningarna på väg att förändras genom EU:s kommande körkortsdirektiv, som inför behörigheten B1 ("fartsänkt bil", högst 45 km/h och max 2 500 kg). Sverige ska nu ta fram ett samlat, teknikneutralt regelverk där dagens A-traktorregler ses över. Vår inriktning är att säkra en smidig övergång för befintliga A-traktorer som ryms inom viktgränsen, införa tydliga och kontrollerbara manipulationskrav samt förenkla polisens och besiktnings kontroll. Mot denna bakgrund tillgodoses motionens syfte inom ramen för B1-implementeringen, och det är inte ändamålsenligt att nu låsa fast ett särskilt undantag för just H-reg. Motionens intentioner kan därmed anses uppfyllda.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att anse motionen besvarad

TR08 – Bygg ut E4:an mellan Gävle och Söderhamn till fyrfältsväg

Motionär:

Per Carlberg (19005 – per.carlberg@sd.se)

Medmotionär(er):

Petter Nilsson 69171,
Samuel Stephan 109507,
Magnus Edman 64037,
Christian Lindefjärd 60984,
Kent Svensson 112656

Motionsmotivering:

E4:an mellan Gävle och Söderhamn är idag en 2+1-väg, vilket innebär att körfälten växlar mellan en och två filer i varje riktning. Denna utformning gör omkörningar svåra, skapar flaskhalsar och bidrar till en osäker trafikmiljö. Under påsken 2023 infördes ett tillfälligt omkörningsförbud på sträckan på grund av den täta trafiken, vilket tydligt visar på vägens begränsningar. Olyckor och farliga omkörningar är återkommande problem, tillsammans med stora variationer i hastighet.

Trots detta är sträckan en av de mest trafikerade i landet som ännu inte har fyrfältsväg. Under semestrar och högtider uppstår ofta långa köer, vilket förvärrar framkomligheten ytterligare. Vägen är dessutom viktig för tung trafik, inklusive lastbilar och timmertransporter – vilket ställer höga krav på vägens kapacitet och säkerhet. Redan år 2018 passerade i genomsnitt 13 000 fordon dagligen på denna del av E4:an.

Enligt beräkningar från 2022 uppskattas kostnaden för att bygga ut sträckan till fyrfältsväg ligga mellan 4 och 4,5 miljarder kronor. Detta ska ställas i relation till Trafikverkets totala verksamhetsvolym, som under samma år uppgick till 83,7 miljarder, varav 55 miljarder användes för upphandling av varor och tjänster. I den nationella infrastrukturplan som regeringen beslutade om 2022, och som gäller för perioden 2022–2033, avsätts hela 799 miljarder kronor för utbyggnad, modernisering och underhåll av infrastrukturen.

Till skillnad från 2+1-vägen, som växlar antal filer, innebär en fyrfältsväg två permanenta körfält i varje riktning. Detta ökar både säkerheten och framkomligheten, samt minskar risken för olyckor och stillastående trafik vid incidenter.

E4:an fungerar som huvudpulsåder för biltrafiken till och från Norrland. Vägen förbinder en stor del av de norrländska städerna med resten av landet och utgör en viktig länk för både import och export av varor till Sverige och Europa.

I och med Sveriges medlemskap i NATO och den pågående militära upprustningen, behöver vi en infrastruktur som klarar av att snabbt och effektivt transportera materiel

och personal. Vägar som E4:an spelar därför också en central roll i vår nationella säkerhet och beredskap.

Trafikvolymen på sträckan har ökat med hela 63 procent mellan 1997 och 2018, och den fortsätter att öka. Utan åtgärder riskerar problemen att bli ännu mer påtagliga i framtiden.

Norrlands betydelse för Sverige kan inte underskattas – vare sig ur ekonomiskt, logistiskt eller säkerhetspolitiskt perspektiv. Likaså är goda och trygga vägförbindelser avgörande för alla som färdas på våra vägar, oavsett om det är privatpersoner, företag eller försvarsmakten.

Förslag till beslut:

Att: arbeta för att E4-sträckan mellan Gävle och Söderhamn byggs ut från nuvarande 2+1-väg till en fyrfältsväg

Partistyrelsens yttrande:

Det motionärerna lyfter är ett problem på flera vägar. Samtidigt bör enskilda projekt inte lyftas ut ur helheten. Stora vägobjekt måste prövas nationellt och jämföras öppet mot andra behov i hela landet särskilt givet det nya säkerhetsläget där redundans, robusthet och framkomlighet ska vägas samlat.

Trafikverket har uppdraget och metoderna för att göra dessa avvägningar. Att via en enskild motion peka ut ett specifikt utbyggnadsbeslut riskerar att tränga undan andra mer angelägna åtgärder, både civilt och militärt. Sverigedemokraternas utgångspunkt är därför att låta frågan hanteras inom ordinarie planprocess, med uppdaterade data och totalförsvarets krav inräknade. Motionens intentioner bedöms vara omhändertagna inom den nationella planeringen hos Trafikverket.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att anse motionen besvarad

TR09 – Dubbdäck ska alltid vara ett alternativ för trafiksäkerheten

Motionär:

Joachim Hagström (73080 – joachim.hagstrom@sd.se)

Medmotionär(er):

Christian Lindefjärd, 60984

Motionsmotivering:

Dubbdäck är en bevisat livräddande teknik i vintertrafik. I jämförelser med friktionsdäck visar forskning att dubbdäck ger ett betydligt bättre väggrepp på is och hårt packad snö, vilket bidrar till färre olyckor och ökad trafiksäkerhet, särskilt under de mest kritiska vinterförhållandena.

Trots detta har flera kommuner i Sverige på eget initiativ infört förbud mot användning av dubbdäck på vissa vägar. Dessa beslut motiveras oftast av ambitionen att minska partiklar i stadsmiljö, men innebär i praktiken att trafiksäkerheten sätts på spel. Det är en oroväckande utveckling när lokala politiska beslut, ofta grundade i ekonomiska överväganden, leder till ökad risk för trafikolyckor och i värsta fall människoliv.

Trafiksäkerhet är ett nationellt ansvar. Det bör inte vara upp till enskilda kommuner att ensidigt förbjuda dubbdäck, utan det ska finnas en tydlig och enhetlig reglering på statlig nivå. Endast kommuner med särskilda behov – exempelvis områden med dokumenterat höga partikelhalter – ska kunna ansöka om undantag genom respektive Länsstyrelse.

Förslag till beslut:

Att partiet verkar för att dubbdäck alltid ska vara tillåtet som ett trafiksäkert alternativ under rådande vinterväglag.

Att partiet verkar för att dubbdäcksförbud endast ska få införas efter särskild ansökan från kommun prövats och godkänts av länsstyrelse.

Att partiet verkar för att staten ska ta ett tydligare ansvar för en enhetlig reglering av dubbdäcksanvändning för att säkerställa trafikanternas trygghet oavsett bostadsort.

Partistyrelsens yttrande:

Dubbdäck ger överlägset fäste på is och hårt packad snö och utgör därmed ett viktigt trafiksäkerhetsinstrument under vårt svenska vinterväglag. Partistyrelsen delar motionärens utgångspunkt att dubbdäck ska vara ett tillåtet alternativ när väglaget motiverar det (yrkande 1).

Motionens yrkanden 2–3 avser en mer enhetlig nationell ordning och tydligare statligt ansvar. Partiets inriktning är redan att säkerställa proportionerliga och kunskapsbaserade regler för dubbdäck, samt att motverka generella kommunala förbud som inte kan motiveras av dokumenterade luftkvalitetsproblem. Intentionerna bedöms därmed vara tillgodosedda inom ramen för partiets pågående arbete.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta:

att yrkande 1 bifalles

att anse yrkande 2 och 3 besvarat

TR10 – En rättvis infrastruktur

Motionär:

Nils Erik Martin Arvidsson (60107 – erik.arvidsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Sveriges infrastruktuursatsningar är i dag djupt ojämlikt fördelade. Det är en verklighet som många medborgare i våra mindre och landsbygdspräglade regioner känner av dagligen – men som sällan uppmärksammas i den nationella debatten. I centrum av denna orättvisa står Kalmar län, ett av Sveriges geografiskt mest vidsträckta län, men också ett av de mest förbisedda när det kommer till statliga investeringar i vägar, järnvägar och kollektivtrafik. Trots att länet tar emot över två miljoner besökare varje år och har tydlig försvars- och livsmedelsstrategisk betydelse har Kalmar län under lång tid fått se sig placerat långt ned i prioriteringslistorna. Enligt Trafikverkets egna siffror har Kalmar län under en lång period tilldelats omkring 3 400 kronor per invånare i infrastrukturmedel – att jämföra med ett rikssnitt på 33 700 kronor per invånare. Skillnaderna är inte bara stora, de är systematiska och sträcker sig över flera decennier.

Det är inte rimligt att ett län som spelar en så betydande roll både i det civila och militära försvaret, i besöksnäringen och i livsmedelsförsörjningen konsekvent underprioriteras av staten. Denna obalans leder inte bara till praktiska problem som slitna vägar, uteblivna tåglinjer och överbelastade sommarvägar – den underminerar också medborgarnas förtroende för statens förmåga att ta ett nationellt helhetsansvar.

I Kalmar län, liksom i andra turisttunga regioner, innebär sommarhalvåret en dramatisk ökning av befolkningen. Förutom ökat tryck på sjukvården, ökar belastningen på redan svag infrastruktur. Vägar som knappt klarar vardagstrafik utsätts för semestertrafik i hundratusental, ofta med husvagnar, utländska fordon och ovana förare. Tågtrafik som kunde avlasta är i flera fall nedlagd eller underdimensionerad. Det finns kommuner i Kalmar län där regionaltrafiken består av en handfull bussturer per dag, även till centralorter, och där statens insats i väghållning är i det närmaste obefintlig.

Särskilt allvarligt är det att Ölandsbron – den enda landförbindelsen till hela Öland – sedan länge är i behov av förstärkning och saknar back-up-lösning vid avstängning. Det finns i dag inga alternativa vägar till eller från ön, vilket inte bara påverkar turismen, utan utgör ett direkt hot mot beredskap, sjuktransporter och livsmedelslogistik. Trots detta finns inga konkreta åtgärder eller garantier i den nationella transportplanen för att hantera detta.

Ett rättvist Sverige kräver att vi tar ansvar för hela landet. Det är inte bara storstäderna som behöver fungerande vägar och pålitlig kollektivtrafik. Även människor på landsbygden har rätt till säkra transporter, tillgängliga jobb och fungerande samhällsservice. Det kräver att staten slutar se på investeringar som något som ska fördelas utifrån befolkningstäthet eller opinionsläge – och istället börja väga in faktorer som yta, turisttryck, beredskapsbehov och transportberoende näringsliv. När ett län som Kalmar både producerar mat, tar emot miljontals turister och samtidigt fungerar

som en länk i totalförsvarets infrastruktur – då är det inte en regional fråga längre. Det är en nationell angelägenhet.

Därför bör Sverigedemokraterna driva att ett rättviseindex tas fram för att ge riksdag och regering en tydligare bild av hur investeringar i infrastruktur faktiskt fördelas – och vad som

saknas. Ett sådant index bör inkludera fler faktorer än bara invånarantal – som geografisk utbredning, tillfälligt befolkningstryck, strategisk betydelse och tidigare eftersläpning i investeringar. På så sätt synliggörs strukturell eftersatthet och det blir möjligt att fatta mer långsiktigt rättvisa beslut.

Utöver detta bör staten införa en särskild satsning riktad till turist- och beredskapslän. En sådan satsning kan inkludera både förstärkta ramar för vägunderhåll och investeringar, men även riktade bidrag till utbyggd kollektivtrafik under säsong och förbättrade beredskapslösningar för särskilt utsatta trafiknoder – såsom Ölandsbron. Det vore ett konkret sätt att visa att staten faktiskt förmår hantera både akuta och långsiktiga behov i hela landet, inte bara där det bor flest människor.

Kalmar län är inte unikt i sin frustration, men det är ett av de tydligaste exemplen på ett län som konsekvent fått stå tillbaka – trots att det i många avseenden bär upp viktiga delar av det svenska samhällsbygget. Det är därför hög tid att förändra både synsätt och systematik kring nationella infrastruktursatsningar.

Förslag till beslut:

- 1 Att Sverigedemokraterna verkar för att Regeringen inför ett rättviseindex för infrastruktursatsningar som inkluderar turism, yta, strategiskt värde och tidigare underinvesteringar
2. Att Sverigedemokraterna verkar för att en särskild nationell investeringsram införs för turistlän och beredskapsområden
3. Att Sverigedemokraterna driver frågan om att Ölandsbron får statlig garanti för långsiktig funktion och en alternativ plan vid avstängning
4. Att Sverigedemokraterna prioriterar infrastruktursatsningar i eftersatta regioner som Kalmar län, som under lång tid fått avsevärt lägre statligt stöd än riket i övrigt

Partistyrelsens yttrande:

Precis som motionären påpekar innebär turisttryck, långa avstånd och beredskapskrav särskilda påfrestningar i län som Kalmar. Partistyrelsen delar intentionen att fördelningen av infrastruktursatsningar ska vara rättvis och ta hänsyn till hela landet.

Stora investeringar prövas dock i nationell ordning. Trafikverket har att väga säkerhet, framkomlighet, samhällsekonomi och totalförsvaret samlat i den nationella planeringen. Mot den bakgrunden bedöms förslaget om ett särskilt "rättviseindex" eller öronmärkta ramar för vissa län inte vara ändamålsenliga; risken är att de låser resurser och förskjuter prioriteringar från helhetsperspektivet.

Motionärens syfte, en mer transparent och rättvis prövning där beredskap och säsongsvariationer beaktas bedöms därmed vara tillgodosett inom gällande processer.

Förslag till beslut

att motionen därmed anses besvarad.

TR11 – Ett nationellt sammanhängande betalsystem för kollektivtrafiken

Motionär:

Richard Svensson (62661 – richard.e.svensson@sd.se)

Medmotionär(er):

Chris Dahlqvist 82570

Annelie Sjöberg 123769

Marcus Lejonqvist 80042

Torgny Maurer 53831

Christopher Jarnvall 148456

Runar Öhman 82612

Max Haienhjelm Andreasson 90560

Erik Johansson 129228

Björn Sandberg 84844

Jörgen Ring 78106

Mikael Eriksson 71644

Motionsmotivering:

Sveriges kollektivtrafik är i många delar välfungerande, men den präglas också av en splittrad struktur när det gäller biljettsystem och betalningslösningar. Idag ansvarar varje enskild region för upphandling och drift av sitt eget betalsystem för kollektivtrafiken. Det har lett till att vi har ett lapptäcke av tekniska lösningar som ofta inte är kompatibla med varandra. En resenär som färdas genom flera regioner – exempelvis från Värmland till Skåne – tvingas ofta hantera flera olika appar, kort eller biljettsystem.

Denna fragmentisering skapar hinder både för pendlare och för spontana resor över regiongränserna. Det slår särskilt hårt mot landsbygdsbor och invånare i mindre orter, som redan har ett mer begränsat kollektivtrafikutbud. För äldre och personer med svag digital kompetens blir det ytterligare en barriär att använda kollektivtrafiken. Denna utveckling riskerar att minska tillgängligheten och förtroendet för det gemensamma trafiksystemet.

Behovet av nationell samordning:

Det är orimligt att vi i ett modernt och digitaliserat land som Sverige saknar ett enhetligt och användarvänligt betalsystem för kollektivtrafiken. Målet bör vara att en resenär, oavsett om man bor i Haparanda eller Ystad, ska kunna använda ett och samma digitala eller fysiska betalsystem när man reser genom landet med regional eller lokal kollektivtrafik.

Ett sammanhängande betalsystem behöver inte nödvändigtvis innebära att varje region avsäger sig kontrollen över sin egen kollektivtrafik eller sina taxor, men det bör åtminstone finnas en teknisk standard och en samordning som garanterar interoperabilitet. Det kan handla om ett gemensamt nationellt system – alternativt en plattform där alla regionala system integreras på ett sömlöst sätt.

Liknande lösningar finns redan i andra länder. I Norge har man till exempel infört ett gemensamt system under namnet "Entur", som samlar både biljettförsäljning och reseplanering över hela landet. Flera europeiska länder har även infört nationella lösningar med framgång. Sverige borde kunna följa samma väg.

Sverigedemokraternas roll:

Sverigedemokraterna har alltid värnat om ett Sverige som håller samman – både kulturellt, ekonomiskt och geografiskt. Att underlätta människors rörlighet inom landet är ett led i detta. Vi anser att staten bör ta ett större ansvar för samordning där det finns uppenbara vinster i effektivitet, tillgänglighet och användarvänlighet. Ett nationellt samordnat betalsystem är en sådan fråga.

Detta förslag ligger även i linje med vår strävan efter minskat krångel, mer fungerande infrastruktur och stärkt sammanhållning mellan stad och land. Vi ser det som en naturlig uppgift för Sverigedemokraterna att driva frågan vidare på nationell nivå.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om ett nationellt samordnat betalsystem för kollektivtrafiken i Sverige, med målet att alla regionala kollektivtrafiksystem ska vara interoperabla och användbara genom en och samma tekniska lösning för biljettköp och betalning.

Partistyrelsens yttrande:

Motionen pekar på ett reellt problem: dagens lappverk av regionala biljett och betallösningar försvårar resor över länsgränser, särskilt för äldre, landsbygdsbor och mindre digitala resenärer. Sverigedemokraterna driver redan linjen att göra kollektivtrafiken enklare genom gemensamma standarder, öppna gränssnitt och en sömlös biljetthantering oavsett region.

En branschledd nationell distributions- och försäljningslösning är på väg som syftar till interoperabilitet mellan regionerna. Vår inriktning i riksdagen är att bevaka och trycka på så att denna lösning faktiskt levererar: ett sammanhållet system som fungerar för både digital och fysisk biljettbärare, följer gemensam standard och är lättanvänt för resenären. Skulle det inte räcka är vi beredda att återkomma med ytterligare förslag. Mot denna bakgrund bedöms motionens intentioner vara tillgodosedda.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att anse motionen besvarad

TR12 – Ett säkert alternativ till A-Traktor och mopedbil

Motionär:

Axel Sundström (146240 – axel.sundstrom@sd.se)

Motionsmotivering:

A-traktorn har en självklar plats i det svenska kulturarvet och har sina rötter i den klassiska EPA-traktorn från tidigt 1900-tal. Sedan 1960-talet har A-traktorn varit en del av vardagen för många unga på landsbygden, och intresset har ökat kraftigt under senare år. En viktig orsak till detta är den regeländring som Transportstyrelsen genomförde 2020, vilket gjorde det både enklare och billigare att bygga om personbilar till A-traktorer. Trots detta kvarstår flera ologiska och föråldrade regler, vilket skapar frustration bland både användare och fordonsbyggare.

A-Traktorernas föreskrifter härstammar från den tid då fordonet huvudsakligen användes som arbetsfordon inom jordbruket, som de flesta av oss känner till har det användningsområdet förändrats. Föreskrifterna fyller därför sällan sitt syfte och uppfattas ofta som udda och oklara.

Jag ser ett värde i A-Traktorn dels som ett transportmedel för ungdomar i glesbygd, dels en möjlighet för ungdomar att få öva i trafiken samt få en självständighet gentemot sina föräldrar.

Mitt förslag är att omarbета A-Traktorn till en "Lätt bil". Den lätta bilen kommer likt lätt motorcykel vara en ungdomsvariant av den vuxna modellen. Idag får du ta lätt MC körkort från 16 år, jag föreslår samma ålder för den lätta bilen.

Lätt MC har idag ingen övre hastighetsgräns däremot finns bland annat en maximal motorkraft på 15 hästkrafter, detta betyder att det i praktiken går att köra fortare än Sveriges högsta tillåtna hastighet på 120 km/h.

Vilken hastighet som är lämplig för lätt bil att köra i får utredningen avgöra men som utgångspunkt föreslår jag 60 km/h mot dagens 30 km/h. Trafikpolisen Andreas Hallqvist förespråkar en ändring där 70 km/h är tillåtet och får köras från 16 år.

60 km/h skulle innebära mindre tryck i trafiken och färre farliga omkörningar. Vidare måste denna typ av fordon innebära att man, på samma sätt som lätt MC, gör en riktig uppkörning, riktigt teoriprov och en riktig säkerhetskontroll – med en lätt bil. För att sedan uppgradera sitt körkort till vanlig bil krävs endast en uppkörning.

A-Traktorn i sin nuvarande form är på goda grunder utsatt för hård kritik. Dessbättre innehar A-Traktorn en central roll i nationens landsbygd och en viktig del i uppförandet av nya förare. Fordonstypen förtjänar verkligen en modernisering!

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att omarbета A-Traktorn till lätt bil

Att Sverigedemokraterna verkar för att starta en utredning om att införa lätt bil i Sverige

Partistyrelsens yttrande:

EU förväntas inom kort fatta formellt beslut om ett nytt körkortsdirektiv. Det innehåller bland annat B1 ("fartsänkt bil") från 15 år med max 45 km/tim och en max vikt på 2 500 kg. När beslutet är fattat tar Sverige fram nationella regler. I den processen kan B1 ersätta delar av dagens A-traktorsystem precis den inriktning motionen efterfrågar. Motionens syfte är därmed omhändertaget.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att besvara motionen.

TR13 – Förstatligande av järnvägarnas underhåll

Motionär:

Kent Svensson (112656 – kent.svensson@sd.se)

Medmotionär(er):

Per Carlberg 19005

Motionsmotivering:

Syfte

Att återföra ansvaret för järnvägarnas underhåll till staten för att säkerställa driftsäkerhet, långsiktig planering och ett kostnadseffektivt nyttjande av skattemedel.

Bakgrund

Sverige har under de senaste decennierna genomfört en omfattande avreglering av järnvägssektorn. Underhållet har i huvudsak lagts ut på privata entreprenörer genom upphandlingar. Tanken var att konkurrens skulle ge lägre kostnader och bättre kvalitet. I praktiken har det istället lett till splittrat ansvar, bristande långsiktighet och stora kostnadsökningar.

Rapporter från Riksrevisionen, Trafikverket och branschorganisationer visar att underhållet blivit mer kortsiktigt, mindre effektivt och svårare att samordna. Följden har blivit återkommande förseningar, ökade driftsstörningar och ett slitet järnvägsnät. Bristande planering och svårigheter att samordna underhållet med pågående trafik har gjort situationen än mer allvarlig.

För resenärer och näringsliv innebär detta försämrad punktlighet, ökade transportkostnader och minskad tillit till hela järnvägssystemet. Detta är särskilt allvarligt i ett land som Sverige, där långa avstånd gör fungerande järnvägar avgörande för såväl arbetsresor som godslogistik.

Nuläge

Trafikverket ansvarar idag för planering och beställning av underhåll, men arbetet utförs av ett stort antal entreprenörer. Detta leder till:

- Brister i ansvarsfördelning – ingen aktör har helhetsansvar för långsiktig standard.
- Högre kostnader – dålig samordning, administration och korta kontrakt driver upp priserna.
- Brist på kompetens – privat konkurrens har splittrat yrkeskunnandet och gjort det svårare att behålla och utveckla specialistkompetens.
- Sämre säkerhet – oklara ansvarskedjor ökar riskerna för olyckor.

En rad europeiska länder, exempelvis Schweiz och Norge, har visat att ett mer samlat ansvar ger bättre resultat, både ekonomiskt och säkerhetsmässigt.

Motivering

Järnvägen är en nationell infrastruktur av livsviktig betydelse för Sverige. Att lämna underhållet till en fragmenterad marknad har visat sig vara kortsiktigt, dyrt och ineffektivt. Staten måste återta ansvaret för att säkerställa en stabil, modern och pålitlig järnväg som gagnar hela landet.

Genom att återföra underhållet i statlig regi stärker vi Sveriges konkurrenskraft, minskar kostnaderna på sikt och bygger förtroende hos resenärer och företag. Ett starkt och sammanhållet underhållssystem är helt enkelt nödvändigt för Sveriges framtid.

Förslag till beslut:

Att järnvägsunderhållet återförs i statlig regi, under Trafikverkets ansvar.

Att en nationell underhållsstrategi utarbetas för långsiktig planering av investeringar, underhåll och modernisering.

Att en statlig järnvägsunderhållsenhet etableras, med fokus på att återbygga kompetens och samordning.

Att säkerheten för resenärer och personal ges högsta prioritet, med tydliga ansvarskedjor och regelbundna kvalitetskontroller.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärernas problembeskrivning: dagens uppsplittrade ansvarskedja för järnvägsunderhållet fungerar inte tillräckligt väl. Sverigedemokraterna driver redan en mer sammanhållen modell där staten återtar en betydande del av underhållet i egen regi i första hand genom att föra in Infranords verksamhet i Trafikverket och successivt ta hem uppdrag när befintliga kontrakt löper ut. Samtidigt ska en privat marknad finnas kvar för att möjliggöra kostnads- och kvalitetsjämförelser. Ett totalförstatligande av 100 procent av underhållet, såsom motionen föreslår, bedöms därför inte som ändamålsenligt.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att besvara motionen.

TR14 – Förstatligande av Sveriges kommunala och regionala flygplatser

Motionär:

Rashid Farivar (109566 – rashid.farivar@sd.se)

Medmotionär(er):

Peter Arvidsson 108719

Jonathan Andersson 84282

Motionsmotivering:

Dagens värld är global. Människor flyttar, familjer sprids över kontinenter och varor och tjänster färdas över hela jordklotet. För att detta ska fungera krävs effektiva transportsätt över långa avstånd – och här är flyget oundgängligt, både i dag och i framtiden.

För Sverige, ett exportberoende industriland beläget långt från många av världens stora marknader, är flyget särskilt viktigt. Om vi vill behålla och stärka vår konkurrenskraft måste vi ha goda förutsättningar att delta i den globala ekonomin.

Men även inom landets gränser är flyget avgörande. Sverige är ett geografiskt vidsträckt land med en glest spridd befolkning. Flyget möjliggör regional tillgänglighet, utveckling och sammanhållning till en förhållandevis låg samhällsekonomisk kostnad. Det utgör en viktig del av kollektivtrafiken och skapar förutsättningar för människor att bo och arbeta i hela landet.

Det som möjliggör flyget är en välfungerande flygplatsinfrastruktur. Tyvärr är situationen för många kommunala och regionala flygplatser i Sverige idag bekymmersam. Flygskatten – numera avskaffad genom Sverigedemokraternas och regeringens försorg – i kombination med covid-19-pandemin och en rödgrön flygskam slog hårt mot flygbranschen, särskilt mot inrikesflyget, som ännu inte har återhämtat sig till hälften av 2017 års nivåer.

Sverige har i dag åtta statliga flygplatser, där det statligt helägda bolaget Swedavia AB ansvarar för både ägande och drift: Kiruna, Umeå, Åre Östersund, Stockholm Arlanda, Bromma Stockholm, Visby, Göteborg Landvetter och Malmö. Swedavia ansvarar även för driften av de civila delarna vid två statliga militärägda flygplatser: Luleå och Ronneby.

Utöver dessa finns ett trettiotal icke-statliga flygplatser med reguljärtrafik, som huvudsakligen drivs av kommuner, regioner eller, i några fall, privata aktörer. Dessa representeras av branschorganisationen Svenska Regionala Flygplatser AB (SRF), som i dagsläget har 33 medlemsflygplatser, varav 28 bedriver reguljär passagerartrafik. Tillsammans erbjuder de över 100 destinationer, både inrikes och utrikes.

Dessa flygplatser är inte bara viktiga för passagerartrafiken. De tillhandahåller samhällsviktig service i form av ambulansflyg, brandspaning, sjöräddning och, i flera fall, militär användning. Två större flygplatser – Skavsta och Scandinavian Mountains Airport (Sälen) – är idag privatägda.

Trots att Sverigedemokraterna och regeringen under 2024 fördubblade det statliga stödet till de kommunala och regionala flygplatserna till 210 miljoner kronor, uppgick de samlade förlusterna för de 33 icke-statliga flygplatserna till cirka 700 miljoner kronor. För 2025 ser underskotten ut att landa på över 800 miljoner kronor, trots att stödet är oförändrat. Denna situation är ohållbar – särskilt med tanke på flygets betydelse för tillgänglighet, redundans och totalförsvar i ett nytt försämrat säkerhetspolitiskt läge.

I departementspromemorian Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet (Ds 2023:3), som presenterades våren 2023, konstateras att staten bör ta ett större ansvar för att säkerställa en grundläggande interregional och internationell tillgänglighet i Sverige. Utredaren Peter Norman föreslår att regeringen bör tydliggöra den långsiktiga inriktningen för luftfartens och flygplatssystemets utveckling. Enligt förslaget bör det nationella basutbudet utökas med fyra flygplatser: Skellefteå, Ängelholm-Helsingborg, Kalmar-Öland och Sundsvall-Timrå.

Detta har väckt oro bland SRF:s medlemsflygplatser. Om staten ska förstärka, bör det omfatta samtliga – inte enbart ett urval. Ett förstärkande är i dag inte ett uttalat krav från SRF eller från de kommuner och regioner som äger och driver flygplatserna. Samtidigt är man medveten om fördelarna, och flera har uttryckt att ett förstärkande skulle välkomnas om det blev aktuellt.

SRF:s linje i dag är därför att det statliga stödet bör höjas till 75 procent av de faktiska underskotten. Det skulle motsvara ett stöd om cirka 500 – 600 miljoner kronor, alltså en ökning med 300 – 400 miljoner kronor från dagens nivå. Ett sådant stöd skulle kunna minska över tid om flygandet återhämtar sig och därmed också intäkterna.

Regeringens nuvarande inriktning har varit att stärka det ekonomiska stödet till de kommunala och regionala flygplatserna samt förbättra flygets konkurrensvillkor. Men mycket tyder på att detta inte räcker.

Sverige bör därför ta ett tydligare helhetsgrepp. Enligt min uppfattning är ett förstärkande av Sveriges 28 kommunala och regionala flygplatser med reguljär passagerartrafik – och möjligen även de två privatägda – rätt väg framåt. Det statligt helägda Swedavia AB bör utvidga sitt ägande från dagens 10 flygplatser till totalt 40. Detta kommer visserligen att påverka bolagets lönsamhet och utdelningsmöjligheter till staten, men det är ett strategiskt nödvändigt åtagande.

Den 28 maj 2025 tillsatte regeringen en ny utredning Statens framtida roll som ägare och förvaltare av flygplatser samt Bromma flygplats funktion (Dir 2025:25). Utredningen, som leds av Anders Flanking, ska se över Swedavias struktur, överväga ett förstärkande och särskilt utreda en långsiktig lösning för Bromma flygplats. Denna utredning ska redovisas först den 30 september 2026 – alltså efter nästa val, vilket är problematiskt. Enligt min mening finns redan i dag tillräckligt beslutsunderlag. Våra flygplatser blöder och rädslan är befogad att inte alla kommer att överleva det kommande året. Jönköpings kommun har redan flaggat för detta.

Ett förstatligande skulle långsiktigt trygga svensk luftfart och flygplatsinfrastruktur, säkra regional tillgänglighet och bidra till att Sverige står bättre rustat i händelse av kris eller konflikt.

Förslag till beslut:

Yrkande med anledning av ovanstående motivtext

Jag föreslår Landsdagarna besluta:

att Sverigedemokraternas riksdagsgrupp verkar aktivt för ett förstatligande av Sveriges kommunala och regionala flygplatser i enlighet med det som anförs i motionen.

Partistyrelsens yttrande:

Frågan om statens roll i ägande och drift av regionala flygplatser är både viktig och känslig. Flygplatserna har stor betydelse för tillgänglighet, totalförsvär och beredskap men de verkar också på en marknad där ägandeform, konkurrens, statsstödsregler och kommersiella förutsättningar måste vägas in. Ett generellt förstatligande kan få långtgående konsekvenser för Swedavias uppdrag och ekonomi, för privata och kommunala aktörer samt för konkurrensen i systemet.

Vi arbetar i dagsläget med att utvärdera vad man bäst kan göra för att bibehålla Sveriges flygplatser.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att besvara motionen

TR15 – Gör färjan till Gotland till statlig infrastruktur – vår landsväg till fastlandet

Motionär:

Cecilia Lange Rosén (123784 – cflange@gmail.com)

Medmotionär(er):

Lars Engelbrektsson 109168

Björn Hansson 142505

Motionsmotivering:

Bakgrund:

Gotland är en del av Sverige – men utan landförbindelse. Till skillnad från övriga län kan invånare och företag på Gotland inte ta sig till övriga riket utan att betala för färd med båt eller flyg. Av dessa alternativ är färjan det huvudsakliga transportmedlet – särskilt för gods, fordon och större passagerarvolymmer.

Trots detta behandlas färjan inte som en del av Sveriges grundläggande infrastruktur, utan som en upphandlad, vinstdrivande tjänst. Trafikverket upphandlar trafiken och köper trafikplikt från det privata rederiet Destination Gotland. Priserna är höga, tillgången ojämn och krisberedskapen otillräcklig. När staten behandlar Gotland som ett semesterresmål snarare än en integrerad del av Sverige, skapas en känsla av utanförskap.

Det är dags att färjan ses för vad den är – Gotlands landsväg till riket – och att Sverigedemokraterna driver detta krav på nationell nivå.

Motionens förslag:

Sverigedemokraterna Gotland föreslår att partiet verkar för att färjetrafiken till Gotland erkänns som samhällskritisk infrastruktur och regleras därefter, med statligt ansvar för tillgänglighet, priser och funktion.

Motivering:

Gotland är Sverige – inte en turistzon

När blev det rimligt att behöva betala tusentals kronor för att ta sig från en svensk region till en annan? Det är inte bara gotlänningar som drabbas – även fastlänningar betalar höga priser för att resa inom sitt eget land. Det skickar en felaktig signal: att Gotland är något vid sidan av. Sverigedemokraterna ska stå upp för att hela Sverige ska hållas samman – inte drivas som affärsenheter.

Staten måste bära ansvar vid kris

Färjan är inte bara en resväg – den är avgörande för försörjning, vårdtransporter och krishantering. Den geopolitiska betydelsen av Gotland kräver att staten har direkt inflytande och långsiktig planering för färjetrafiken – inte beroende av privata intressen och affärsrisker.

Rättvisa levnadsvillkor

Människor på Gotland ska kunna leva och arbeta på samma villkor som andra svenskar. Att bo på en ö får inte innebära ett ekonomiskt straff eller orimliga hinder i vardagen. Transporter är en grundläggande del av det gemensamma samhällsansvaret.

Genomförande:

Sverigedemokraterna bör verka för att Trafikverket, eller annan lämplig myndighet, får i uppdrag att långsiktigt ansvara för färjetrafiken mellan Gotland och fastlandet som en del av den nationella infrastrukturen. Målet ska vara en hållbar, tillgänglig och krisrobust färjetrafik med rimliga priser för alla som reser mellan Gotland och övriga Sverige – oavsett om man är bosatt, företagare eller besökare.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att färjetrafiken till Gotland klassas som samhällskritisk infrastruktur,

Att partiet driver krav på statligt reglerad prisnivå för såväl bofasta som besökare,

Att staten tar huvudansvaret för färjetrafikens drift och krisberedskap,

Att framtida avtal säkerställer året-runt-trafik för både gods och passagerare.

Partistyrelsens yttrande:

Färjetrafiken är avgörande för Gotlands vardag och partistyrelsen delar intentionen att säkra tillgänglighet, rimliga prisramar och god beredskap året runt.

I den nya upphandlingen bedrivs trafiken av Destination Gotland. Det finns takpriser för gotlänningar och gods, och operatören ingår i totalförsvaret. Dessa ramar ger staten reella verktyg för att styra funktion, priser och säkerhet utan att ändra själva ordningen.

Att låta staten ta huvudansvar för driften eller införa pristak även för besökare bedöms inte lämpligt. Det riskerar att tränga undan andra aktörer, såsom flyget, vilket skulle minska konkurrensen och därmed även öka risken för störningar.

Förslag till beslut

att motionen anses därmed besvarad.

TR16 – Hastighetsregleringar på större vägar

Motionär:

Jimmy Friberg (116634 – jimmy.friberg@sd.se)

Motionsmotivering:

På många av våra större vägar sker hastighetssänkningar i anslutning till korsningar med mindre vägar. Syftet med dessa sänkningar är att öka trafiksäkerheten och minska risken för olyckor. Problemet är att bilisters beteende i dessa situationer varierar kraftigt, vissa ignorerar hastighetsskyltarna helt, andra saktar ned något, medan en del följer hastighetsbegränsningen korrekt.

För att förbättra följsamheten och öka säkerheten föreslås att digitala hastighetsskyltar installeras vid dessa korsningar. Skyltarna bör kunna känna av om fordon närmar sig från de mindre, anslutande vägarna och aktivera en temporär hastighetssänkning på huvudvägen. Dessa skyltar kan också kompletteras med blinkande varningsljus för att tydligt uppmärksamma förare på den förändrade trafiksituationen.

Ett sådant system har testats i Trollhättans närområde med goda resultat.

Åtgärden förväntas leda till lugnare trafikflöde, ökad uppmärksamhet vid korsningar och dessutom bidra till minskad bränsleförbrukning, vilket gynnar både ekonomi och miljö.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna verkar för att digitala hastighetsskyltar med varningssystem införs vid korsningar där mindre vägar ansluter till större trafikleder, i syfte att öka säkerheten och minska miljöpåverkan.

Partistyrelsens yttrande:

Motionens syfte ökad säkerhet vid korsningar är gott. Förslaget om generella, sensorstyrda hastighetssänkningar på större vägar väcker dock tre principiella invändningar.

För det första innebär tekniken i praktiken ett utbyggt övervaknings- och detektionssystem vid ett stort antal korsningar. Sådana lösningar riskerar att kräva kameror eller fordonsdetektion vilket väcker integritets- och rättssäkerhetsfrågor. För det andra är kostnadsbilden betydande: inköp, elanslutning, kommunikation, drift, kalibrering och felavhjälpning för variabla hastighetsskyltar och sensorer över hela nätet ger låg kostnadseffektivitet jämfört med beprövade åtgärder såsom siktförbättring, ombyggda korsningar, svängfält, fasta hastighetsgränser. För det tredje öppnar förslaget med digitala hastighetsskyltar flertalet juridiska frågor: Hur rapporteras en eventuell hastighetsöverträdelse och hur vet polisen vad skylten visade vid eventuell olycka.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta
att avslå motionen.

TR17 – Höjd nivå på penningböter vid överskridande av hastighetsbegränsning vid område för exempelvis vägarbete

Motionär:

Per Kihlgren (53787 – per.kihlgren@sd.se)

Motionsmotivering:

Det skall vara nolltolerans mot att vägarbetare förolyckas i sitt arbete. Tyvärr är det många bilister som inte följer de hastighetsbegränsningar som sätts upp vid vägarbeten, med olyckor som följd. Vi behöver förbättra säkerheten och arbetsmiljön för vägarbetare. Överträdelser vid hastighetsbegränsningar som gäller på grund av vägarbete bör ses som särskilt allvarliga, precis som man ser mer allvarligt på överträdelser på en 30-sträcka utanför en skola.

Vi bör därför införa en lagstiftning där hastighetsöverträdelse vid vägarbeten, när vägarbetare är på plats, ger en högre bot än andra motsvarande hastighetsöverträdelser i de fall inget vägarbete pågår. I USA har man dubbla bötesbeloppet i flera delstater. Detta har visat sig vara ett effektivt sätt att förbättra säkerheten och minska antalet överträdelser.

Vi vill att samma princip ska gälla i Sverige vid hastighetsöverträdelser i anslutning till vägarbetare. Vi behöver skydda de som arbetar med att hålla infrastrukturen intakt, vilket idag är en otroligt viktig fråga.

Tydliga riktlinjer bör utarbetas för när och hur detta ska tillämpas. Men vi ser det som en väldigt viktig och avskräckande signal gentemot fortkörare vid vägarbeten.

Förslag till beslut:

Att partiet arbetar för en skärpt syn på överskridande av hastighetsgränsen vid exempelvis vägarbeten i enlighet med motionens intentioner

Partistyrelsens yttrande:

Vägarbetare ska kunna göra sitt jobb och komma tryggt hem. När man kör för fort förbi ett pågående vägarbete utsätter man andra för livsfara. Vi delar därför motionens grundtanke: vägarbetare ska skyddas.

Det här driver Sverigedemokraterna redan. Partiet föreslår höjda penningböter just vid hastighetsöverträdelser vid pågående vägarbete. Utöver detta pågår arbetet med nivåer och tydliga ramar. Motionens syfte är omhändertaget i pågående arbete.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta:

att anse motionen och dess attsats besvarad

TR18 – Inför rödljuskameror för ökad trafiksäkerhet

Motionär:

Peter Vilén (117729 – peter.vilen@sd.se)

Motionsmotivering:

Risken att du begår en överträdelse i trafiken minskar avsevärt om du vet att du är övervakad och det går att spåra din bil, exempelvis fartkameror visar på detta. Det finns möjlighet att ytterligare förstärka trafiksäkerheten, och minska antalet överträdelser, när det kommer till rödljuskörningar. I andra länder används rödljuskameror som ett sätt att fånga upp dessa. Dessa bör med fördel vara skyltade så att alla vet att det sker en övervakning. Det innebär att övervakningen i sig är automatisk, och fotografier tas i de fall en rödljuskörning sker. Dessa fotografier ligger till grund för vidare utredning av relevant och kompetent personal för området. Därefter, om överträdelsen verifieras, kan en bot utfärdas. I dessa fall kommer också informationen om överträdelsen Transportstyrelsen till del som får bedöma eventuella konsekvenser för körkort och/eller körkortstillstånd.

Det är styrkt genom forskning att detta minskar antalet rödljusöverträdelser, men även antalet olyckor minskar som en positiv effekt när det sker färre överträdelser vid rödljus. Särskilt de allvarliga frontalkollisionerna minskar i omfattning.

Sammantaget skulle ett införande av rödljuskameror i Sverige innebära flera fördelar. Det leder till en säkrare trafikmiljö, särskilt vid signalerade korsningar, för både bilister och fotgängare. Eller alternativt personer som framför andra former av transportmedel.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att införa möjligheten till rödljuskameror för ökad trafiksäkerhet

Partistyrelsens yttrande:

Att komma åt rödljuskörningar är viktigt för trafiksäkerheten. Sverigedemokraterna har redan lyft frågan i riksdagen och drivit på för att låta utreda möjligheten att införa rödljuskameror i Sverige. Trafikutskottet har i närtid avstyrkt sådana motionsyrkanden, men partiet avser fortsatt att driva frågan i rätt forum och med fokus på trafiksäker nytta, tydlig skyltning och rättssäker handläggning. Mot bakgrund av att frågan redan är föremål för vårt riksdagsarbete bedöms motionens intentioner som tillgodosedda.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att anse motionen besvarad

TR19 – Inför Tempo 100 i Sverige

Motionär:

Axel Sundström (146240 – axel.sundstrom@sd.se)

Motionsmotivering:

I dag är högsta tillåtna hastighet för personbil med tillkopplat släp i Sverige 80 km/h, oavsett om det gäller husvagn, hästtransport, biltransport eller annat släp. Det gäller även moderna ekipage som är väl anpassade för högre hastigheter och används under trygga förhållanden.

I flera av våra europeiska grannländer bland annat Tyskland, Danmark och Finland, har man infört ett system som kallas Tempo 100. Det innebär att personbilar med släp får köra upp till 100 km/h, förutsatt att vissa strikta säkerhetskrav är uppfyllda, såsom godkända däck och en speciell typ av besiktning.

Ett svenskt Tempo 100-system skulle förbättra trafikrytmen, minska risken för farliga omkörningar och samtidigt ge svenska förare likvärdiga villkor som många redan har i andra länder. Det är en modernisering som förenklar vardagen för många, särskilt på glesbygden.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att Tempo 100 införs i Sverige.

Partistyrelsens yttrande:

Motionen lyfter en relevant fråga. Flera grannländer tillåter upp till 100 km/h för bil med släp under strikta säkerhetskrav ("Tempo 100"). Sverigedemokraterna driver redan detta spår i riksdagen och har bland annat lagt motion 2024/25:3186 om att utreda ett svenskt system motsvarande Tempo 100 med krav på certifiering/besiktning, däck och övriga säkerhetsvillkor. Arbetet är därmed i gång.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att besvara motionen.

TR20 – Körhälsokontroller efter 75 års ålder

Motionär:

Liza Holmkvarn (107791 – liza.holmkvarn@sd.se)

Motionsmotivering:

Sverigedemokraterna bör verka för att obligatoriska körhälsokontroller införs från och med 75 års ålder, samt att dessa därefter genomförs vartannat år, i syfte att stärka trafiksäkerheten och värna både äldre förares hälsa och allmänhetens trygghet i trafiken. Antalet äldre bilförare ökar stadigt i takt med att befolkningen åldras. Enligt uppgifter från Transportstyrelsen har över 700 000 personer över 75 år giltigt körkort. Många av dessa är aktiva bilförare och har i stor utsträckning god körvana, vilket i sig är positivt. Dock visar forskning att det biologiska åldrandet i regel innebär försämringar i viktiga funktioner såsom reaktionsförmåga, syn, hörsel och kognitiv förmåga. Vilket betyder alla avgörande för trafiksäkerheten.

Dagens system för körkortsinnehav bygger i hög grad på individens eget ansvar att anmäla medicinska hinder, vilket i praktiken innebär att många risker kan förbli oupptäckta. Det finns en ökad risk att äldre förare själva inte är medvetna om försämringar, eller att man avstår från att söka hjälp på grund av rädsla att förlora körkortet – något som i sig kan leda till ofrivillig isolering.

Obligatoriska hälsokontroller vid och efter 75 års ålder skulle inte syfta till att kollektivt misstänkliggöra äldre, utan tvärtom ge en rättssäker och likvärdig bedömning av körförmågan, där hänsyn tas till individens faktiska fysiska och mentala förutsättningar. Det är en förebyggande åtgärd som kan rädda liv och minska belastningen på sjukvård och samhälle genom färre trafikolyckor.

Flera europeiska länder har redan infört obligatoriska kontroller efter viss ålder – exempelvis Nederländerna (från 75 år), Danmark (från 70 år) och Finland (från 70 år). Studier från dessa länder visar att väl utformade kontroller bidrar till minskade olyckstal bland äldre förare och ökar tryggheten på vägarna.

Det är även viktigt att komma ihåg att äldre förare ofta är beroende av bilen för att kunna upprätthålla sin självständighet. Just därför är det angeläget att insatser görs i god tid för att identifiera eventuella risker och erbjuda stöd där det behövs – exempelvis via synhjälpmedel, medicinska insatser eller rekommendationer om anpassad körning.

Det handlar ytterst om att värna trafiksäkerheten för alla – inklusive de äldre själva. Genom regelbundna körhälsokontroller säkerställs att äldre förare som fortfarande har god förmåga att framföra fordon får fortsatt förtroende, samtidigt som risker upptäcks i tid. Det är ett ansvarstagande förslag som kombinerar trygghet, omtanke och respekt för individens frihet.

Förslag till beslut:

Att införa krav på medicinsk körhälsokontroll från 75 års ålder, upprepad vartannat år därefter.

Att kontrollen bör inkludera:

Syntest och synfältsundersökning

Bedömning av reaktionsförmåga och kognitiv funktion

Eventuell kompletterande läkarbedömning vid behov

Att samarbetet bör ske med primärvården för att säkerställa tillgänglighet och förankring i det lokala vårdsystemet.

Att riktlinjer bör utformas nationellt för att garantera rättssäkerhet och likvärdighet i bedömningarna.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar målsättningen om hög trafiksäkerhet. Sverige har redan ett system för medicinsk lämplighet som gäller oavsett ålder: läkare har anmälningsskyldighet till Transportstyrelsen när en patient av medicinska skäl bedöms olämplig att inneha körkort. Transportstyrelsen kan därutöver förelägga om läkarintyg, prövningar och vidta åtgärder i enskilda fall. Generella, åldersbaserade obligatoriska kontroller riskerar att bli trubbiga, administrativt belastande och ger begränsad nytta.

Förslag till beslut

att motionen avslås

TR21 – Lättnader i terrängkörningslagen i vindkraftsparker

Motionär:

Evald Magnus Häggblad (60831 – magnus.haggblad@sd.se)

Motionsmotivering:

Körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk är förbjuden i hela landet. Trots detta så har Sverige en levande offroadhobby och många brukar så kallade ATV och UTV (olika former av fyrhjulingar). En möjlighet har dock i och med landets satsning på vindkraft uppenbarat sig. Tidigare jungfruliga vildmarksområden som haft ett högt ekologiskt värde har ombildats till industriområden för att ge plats för vindkraftsindustrin. Ingen del av naturen i ett vindkraftsindustriområde har lämnats orörd. Här borde lättnader i terrängkörningslagen kunna införas för framförande av terrängfordon på barmark till gagn för allmänhet och organisationer. Skadan är så att säga redan är skedd. För inte kan väl ett hjulspår i kanten av en myr mäta sig med en 10 meter bred nybruten väg som överbryggat samma myr en bit bort. Jag är själv Piteåbo och har med egna ögon följt industrialiseringen av mitt närområde Markbygden. Naturligtvis så måste även en lättnad innehålla begränsningar och ett efterföljande regelverk.

Tidigare så fanns en viss möjlighet att nyttja försvarsmaktens övningsområden för terrängkörning men osäkerheten omkring NATO-inträdet begränsar möjligheterna i dagsläget. För att möjliggöra teknisk utveckling av terrängfordon så måste områden finnas för framförande av just terrängfordon. Detta stärker landets konkurrenskraft och innovationsförmåga samt bidrar till landets försvarsförmåga. Ryskt pansar ger troligen än värre skador i naturen och denna motion syftar i grunden till att skapa något bättre förutsättningar till landets försvar.

Förslag till beslut:

Att: Sverigedemokraterna ska verka för att skapa lättnader i terrängkörningslagen i vindkraftsindustriområden.

Att: Sverigedemokraterna ska utreda möjligheten att göra lättnader i terrängkörningslagen i vindkraftsindustriområden.

Att: Sverigedemokraterna på prov ska införa lättnader i terrängkörningslagen i vindkraftsindustriområden.

Partistyrelsens yttrande:

Precis som motionären beskriver finns ett stort och viktigt intresse av ordnade möjligheter för terrängfordon. Samtidigt är huvudregeln tydlig: körning i terräng på barmark är något man ska vara restriktiv med. Vindkraftsparker är dessutom drift- och säkerhetskänsliga anläggningar vilket en ändring av terrängkörningslagen skulle bidra till en ökad riskexponering för Sveriges kraftnät.

Det finns redan en fungerande väg för undantag: dispens via länsstyrelsen vid särskilda skäl. Denna prövning väger lokala hänsyn och möjliggör avgränsade lösningar utan att lätta på lagen generellt.

Mot den bakgrunden bedöms motionens intention att öppna för terrängkörning i vissa vindkraftsområden redan kunna hanteras inom gällande ordning genom dispenser.

Förslag till beslut

att motionen anses därmed besvarad.

TR22 – Milersättning istället för busskort

Motionär:

Axel Sundström (146240 – axel.sundstrom@sd.se)

Motionsmotivering:

Idag ges oftast ett kollektivtrafikkort ut till de ungdomar som inte kan cykla eller gå till skolan. Dock är Sverige ett avlångt land där landsbygden i regel saknar eller har en undermålig täckning av kollektivtrafiken. Det kan röra sig om bussar som går oregelbundna tider eller inte går över huvud taget.

Jag anser att en bättre lösning på detta problemet vore att erbjuda eleverna vad jag kallar för EPA-pengen. En peng för att kunna ta sig till och från skolan med antingen sin A-Traktor, moped eller mopedbil. En peng som möjliggör en förbättrad skolgång för dem som helt och hållet saknar bussförbindelse. En peng som minskar väntetiden innan och efter skolan i väntan på nästa buss.

För de elever som idag bor utan bussförbindelse blir kommunerna tvungna att upphandla skolskjuts i form av taxi, något som verkligen kan springa iväg i kostnad. Detta kan således ses som en besparing för kommunerna som i vanliga fall betalar stora pengar för skolskjuts i form av taxiresor.

Utformningen på pengarna kan variera men bör vara baserat på sträckan till och från skolan samt även vara begränsat så att de som bor nära skolan inte heller kan ta del av pengarna.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna skall verka för att införa milersättning till de som transporterar sig själva till skolan med ett motordrivet fordon

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraterna arbetar konsekvent för goda villkor för bilister och ser de särskilda förutsättningar som råder i lands- och glesbygd. Samtidigt är skolskjuts/elevresor en kommunal angelägenhet med lokala förutsättningar, budgetansvar och egen beslutsrätt. Utformningen av eventuella ersättningsmodeller inklusive milersättning, periodkort eller upphandlad skolskjuts måste därför prövas och beslutas i respektive kommun utifrån gällande lagstiftning.

Mot denna bakgrund bör frågan hanteras inom den kommunala politiken.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att besvara motionen

TR23 – Förändrade hastighetsregler vid omkörning i vissa fall.

Motionär:

Mattias Bengtsson (72377 – mattias.bengtsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Björn Qvarnström 68146

Motionsmotivering:

Under de senaste decennierna har bestämmelserna om hastighetsregler på våra vägar förändrats, i syfte att ytterligare minska antalet olyckor med bil. Detta är naturligtvis vällovt, även om många av oss hade önskat att vi, som i många länder i vår del av världen har gjort, skulle låta den tillåtna hastigheten variera med trafiken på våra vägar.

Vi har dock inte tänkt på alla omständigheter som en bilförare själv måste förstå. Även syftet med denna motion är att minska risken för olyckor på våra vägar, framför allt på de vägar som inte är motorvägar eller 4-filiga vägar.

Enligt nuvarande lagstiftning så får inte angiven hastighet överskridas under några omständigheter.

Om en köbildning på en 70- eller 80-väg uppstår till följd av att den första bilförarens hastighet beror på att föraren kanske är äldre, ovan eller osäker och därmed ligger under tillåten hastighet så säger lagen att under förutsättning av att omkörning är tillåten, får man inte köra om i en hastighet som överstiger den för vägen angivna hastigheten.

Om en bilförare vill köra om den långsammare bilföraren, innebär det att han kommer att befinna sig i mötande fil under en relativt lång tid, innan han passerat den framförvarande bilen. Det borde vara självklart för de flesta att lagen i stället skulle skrivas om, så att den omkörande bilen skall minimera den tid den befinner sig i det mötande körfältet.

Det borde således vara tillåtet att överskrida den för vägen angivna hastigheten under omkörningsmomentet. Efter omkörningen borde kravet vara att den omkörande föraren återgår till den hastighet som är tillåten för den aktuella vägsträckan.

Att ha en Trafiklagstiftning som har en regel som ökar tiden en bilist, i en omkörning befinner sig i mötande körfält, borde rimligtvis samtidigt öka risken för olyckor, vilket vi inte strävar efter.

Förslag till beslut:

Att landsdagarna beslutar att Sverigedemokraterna skall driva frågan att en bilförare i omkörningsmomentet har rätt att tillfälligt överskrida tillåten hastighet på vägsträckan i

syfte att så fort som möjligt återgå till det körfält och till den högsta tillåtna hastighet som gäller för vägsträckan i övrigt.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar ambitionen att minska upphinnandelyckor. Att tillåta tillfälliga hastighetsöverträdelser vid omkörning skulle dock öka olycksrisken. Högre hastighet förlänger bromssträckor och större hastighetsskillnader gör trafiken svårare att förutse och förslaget urholkar principen att hastighetsgränsen är en övre gräns inte en rekommendation. Nuvarande ordning, där omkörning endast sker när utrymme finns inom gällande gräns, är trafiksäkerhetsmässigt mer lämplig.

Förslag till beslut

Att motionen avslås

TR24 – Motorvägar värdigt Sverige

Motionär:

Axel Sundström (146240 – axel.sundstrom@sd.se)

Motionsmotivering:

Sverige är ett långt land med mycket stora avstånd, ett långt land där det tar lång tid att förflytta sig. Sverigedemokraterna borde därför se till de vanliga svenskarna som varje dag, vecka och månad måste transportera sig långa avstånd för jobb eller relationer. Många svenskar väljer bilen, något som ger frihet och oändliga möjligheter. Dock begränsas man idag av våra restriktiva hastighetsbegränsningar, speciellt på motorvägar.

Om vi blickar ut mot kontinenten har Danmark, Tyskland, Frankrike, Österrike och många andra länder i Europa 130 km/h som högsta hastighet på motorvägen. Tyskland har till och med sträckvis ingen övre hastighetsgräns vilket motiveras av landets storlek, trots Sveriges nästan dubbla storlek ligger vi fast kvar på 120 km/h som högsta hastighet – och många gånger långt under trots goda vägförhållanden.

För att säkerställa Sveriges konkurrenskraft och tillväxt i framtiden är ett fungerande motorvägsnät med snabba anslutningar en förutsättning.

Många motståndare till en höjd hastighet menar på att olyckorna ökar i samband med höjd hastighet, i Tyskland visar dock undersökningar att den högre hastigheten inte alls ökar antalet olyckor. Faktum är att Tyskland har ett lägre antal dödsfall i trafiken per körd kilometer motorväg jämfört med länder såsom USA, Frankrike och Tjeckien där fri fart inte finns på motorvägen.

Låt oss göra Sverige närmare genom högre hastigheter på svenska motorvägar!

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att höja hastigheten på svenska motorvägar.

Partistyrelsens yttrande:

Motionen ligger väl i linje med partiets inriktning. Sverigedemokraterna driver redan i riksdagsarbetet att hastighetsgränsen på utpekade motorvägssträckor med hög standard ska kunna höjas till 130 km/h, med trafiksäkerhet och vinterförhållanden som tydliga ramar. Vårt fokus är att pröva höjningar där vägutformning, mittseparering, sidoområden och räcken håller måttet inte att kompensera bristande underhåll med lägre fart. Inriktningen som motionären efterfrågar är således redan föremål för vårt pågående arbete.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att besvara motionen.

TR25 – Möjliggör framförande av lätt motorcykel (125 cc) med B behörighet i Sverige

Motionär:

Samuel Stephan (109507 – samuel.stephan@sd.se)

Medmotionär(er):

Per Carlberg 19005

Tindra Hasslerot Forsberg 121712

Motionsmotivering:

Sverige har i dag ett stelbent regelverk där bilförare med fullt B körkort, som i praktiken redan visat körduglighet och trafiksäkerhet, ändå tvingas ta ytterligare körkort om de vill framföra en lättare motorcykel av 125 cc typ vilket är orimligt.

I stora delar av Europa har man sedan länge förstått att det inte finns någon trafiksäkerhetsmässig poäng i att förbjuda B förare att framföra en 125:a, särskilt inte efter några års erfarenhet. I vissa fall krävs en enklare kompletterande utbildning, men inte en fullständig ny behörighet.

En 125 cc är ett resurssnålt och smidigt fordon som passar väl för både korta pendlingssträckor i städer och vardagsresor på landsbygden. Genom att möjliggöra detta alternativ för B förare stärker vi friheten, ökar mobiliteten och minskar även i vissa fall trängseln.

Flera europeiska länder tillåter redan förare med B körkort att framföra lätt motorcykel (125 cc). Bland dessa återfinns bland annat Frankrike, Spanien, Italien, Tyskland, Polen, Österrike, Belgien, Portugal, Tjeckien, Luxemburg, Slovakien, Rumänien, Lettland och Malta.

Att Sverige fortfarande kräver separat A1-behörighet för denna typ av fordon, trots att många andra länder infört förenklade och välfungerande modeller, är orimligt.

Det finns ingen anledning att svenska förare ska ha sämre möjligheter än andra européer att nyttja detta fordonsslag. Men framför allt: det är vi själva som ska bestämma över våra regler, inte Bryssel. Att införa B+125 i Sverige är ett nationellt vägval, inte en fråga om EU anpassning.

Detta är en frihetsreform, en landsbygdsreform och ett sunt beslut som minskar byråkrati, sänker kostnader och ökar människors rörelsefrihet.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna ska verka för att Sverige inför ett B behörighetstillägg (B+125) enligt följande modell:

1. Minst två års innehav av B körkort.
2. Genomgång av 6–10 timmars utbildning (teori och praktik) för motorcyklar ≤ 125 cc.
3. Möjlighet till nationell kod på körkortet som ger rätt att framföra lätt MC utan krav på separat A1-behörighet.

Partistyrelsens yttrande:

Motionen ligger i linje med Sverigedemokraternas inriktning. Frågan om att möjliggöra framförande av lätt motorcykel (125 cc) med B-behörighet drivs redan i riksdagen genom SD-motion 2024/25:399 med just den modell motionären beskriver: krav på viss innehavstid för B-körkort, kompletterande utbildning och nationell kod på körkortet. Vår utgångspunkt är att genomföra detta inom ramen för EU-regelverket och med bibehållen trafiksäkerhet genom tydliga utbildningskrav. Motionens intentioner är därmed tillgodosedda.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att anse motionen besvarad

TR26 – Nationell strategi för långsiktig och sammanhållen flyginfrastruktur

Motionär:

Erik Johansson (92880 – erik.johansson@sd.se)

Medmotionär(er):

Magnus Edman 64037

Gisela Carstinge 139759

Motionsmotivering:

Sverige är ett av Europas mest avlånga och glest befolkade länder. Flyginfrastrukturen är därför av avgörande betydelse för landets sammanhållning, näringslivets konkurrenskraft och möjligheten att upprätthålla fungerande samhällsservice i hela landet.

I dag är endast tio flygplatser statligt ägda via Swedavia. Övriga kommersiella flygplatser drivs av kommuner, regioner eller privata aktörer. Detta har lett till att flera strategiskt viktiga flygplatser tvingats skära ner eller riskerar nedläggning på grund av bristande lokal finansiering. Samtidigt har flygplatser en viktig roll i totalförsvaret, sjuktransporter och krisberedskap, vilket gör dem till samhällsviktig infrastruktur.

Den nuvarande ansvarsfördelningen mellan stat, kommun och privata aktörer skapar betydande obalanser inom svensk flyginfrastruktur. Kommuner med svag ekonomi har ofta inte möjlighet att upprätthålla driften av sina flygplatser, vilket leder till ojämlik finansiering och risk för nedläggningar av flygplatser. Bristen på samordning mellan flygplatsdrift, flygtrafiktjänst och den nationella transportplaneringen försvårar en effektiv utveckling av infrastrukturen.

För att långsiktigt trygga och utveckla Sveriges flyginfrastruktur föreslår vi en rad reformer. Ett nationellt basflygplatsnät bör inrättas som omfattar både Swedavias statliga flygplatser och utvalda strategiska regionala flygplatser. Staten ska ta ett långsiktigt finansiellt ansvar för driften av dessa anläggningar för att säkerställa en stabil och förutsägbar verksamhet.

En ny finansieringsmodell bör införas. Den ska inkludera ett statligt driftbidrag till strategiskt viktiga icke-statliga flygplatser samt en nationell flygplatsfond som fördelar resurser baserat på nationellt intresse och samhällsnytta.

Planering och utveckling av hela flyginfrastrukturen bör samlas hos en central statlig aktör. Detta skulle möjliggöra att flygplatsinvesteringar integreras i den nationella transportplanen och samordnas med övriga trafikslag.

Förslag till beslut:

Med hänvisning till ovanstående föreslår Landsdagarna besluta att Sverigedemokraterna ska verka för att:

1. Inrätta ett nationellt basflygplatsnät som omfattar både statliga och strategiska regionala flygplatser.
2. Införa en statlig finansieringsmodell genom en flygplatsfond för drift och investeringar.
3. Lagstifta om skydd mot nedläggning av samhällsviktiga flygplatser.
4. Ge en central statlig aktör samordningsansvar för flyginfrastruktur och dess integration med övriga transportsystem.

Partistyrelsens yttrande:

Sverige är ett av Europas mest avlånga länder och flyget är avgörande för tillgänglighet, näringsliv och beredskap. Partistyrelsen delar motionärernas problembeskrivning om behovet av en mer sammanhållen och långsiktigt finansierad flyginfrastruktur. Sverigedemokraterna driver redan en tydligare statlig roll för hela flygplatsnätet med stärkt och mer förutsägbart driftstöd, fler beredskapsklassade regionala flygplatser samt en översyn av det nationella basutbudet. Samordningen och integrationen av flyginfrastrukturen är en känslig fråga som kräver ett gediget politiskt arbete, och behöver följa vid eventuell genomsyn etablerad lagstiftningsprocess. Mot denna bakgrund bedöms motionens intentioner vara tillgodosedda genom pågående arbete och inriktning.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta:

att besvara motionen

TR27 – Nationellt tillstånd för yrkesfordon att använda bussfiler

Motionär:

Emma Altenhammar (124958 – emma.altenhammar@sd.se)

Medmotionär(er):

Emma Altenhammar 124958

Motionsmotivering:

Enligt 10 kap. 1 § punkt 5 i Trafikförordningen kan väghållare, efter tillstånd från Länsstyrelsen, upplåta bussfiler för annan trafik än linjetrafik. Eftersom väghållaransvaret är uppdelat mellan kommuner, Trafikverket och i vissa fall privata aktörer, leder detta till otydlighet och inkonsekvent tillämpning. Fordon som fått tillstånd i en del av en vägsträcka kan hindras från att använda bussfilen längre fram där en annan väghållare råder.

Detta skapar problem för samhällsviktig yrkestrafik, såsom bärgare, jourfordon och teknisk servicepersonal inom exempelvis el, vatten och telekom, som ofta är utrustade med varningsbelysning. För att skapa enhetlighet och förbättra framkomligheten bör det möjliggöras att sådana fordon kan få ett rikstäckande tillstånd att köra i bussfiler, oavsett väghållare.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna verkar för att yrkesfordon utrustade med varningsbelysning ska kunna beviljas ett nationellt tillstånd att färdas i bussfiler i hela Sverige, efter ansökan.

Partistyrelsens yttrande:

Nyttjandet av bussfiler för andra än bussar är något som är viktigt och i stor utsträckning används av lokala aktörer. Tillståndsgivningen för yrkesfordon är något som fungerar väl i dagsläget och ett nationellt system riskerar både att öka hanteringstiderna och minska den lokala flexibiliteten som finns idag där man utgår från lokala förutsättningar. En fungerande lösning på nationellt plan anses ej möjligt.

Motionärens yrkande anses därmed besvarat.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta:

att anse yrkandet besvarat

TR28 – Ny affärsmodell för Sveriges järnvägsbundna kollektivtrafik

Motionär:

Albin Gilbertsson (85677 – albin.gilbertsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Peter Arvidsson 108719

Jimmy Friberg 116634

Motionsmotivering:

Sveriges gällande lagstiftning som de regionala kollektivtrafikbolagen lyder under syftar till att, genom att till med stora delar offentliga subventioner, tillhandahålla lokal och regional buss-, spårvagns-, tunnelbane-, färje-, och tågtrafik för arbete och studier. Den nuvarande finansieringsmodellen och procentandelen för den regionala kollektivtrafiken varierar mellan de olika regionerna, men ligger oftast runt 50% biljettintäkter respektive 50% offentliga subventioner.

De regionala kollektivtrafikbolagen utför en direkt samhällsservice vid tillhandahållande av busslinjer i städer och på landsbygd. Vad som uppmärksammas under senare tid är problemet med regionalstågens oerhört fördelaktiga konkurrensutsättning emot de statliga tågbolagen som SJ och andra privata aktörer. Dessa trafikerar i stora drag samma järnvägssträckor och nyttjas av samma kundkrets, men till en helt annan kostnad, eftersom de regionala bolagen hittar hälften av sina intäkter från sina respektive ägare (de regionala skattebetalarna).

Vårt land behöver fler resandemöjligheter och inte färre. Vårt land behöver också en rimlig och jämlik konkurrensutsättning. 2001 delades Statens Järnvägar (SJ) och bolagiserades. Persontrafiken övertogs av SJ AB, och godstrafiken av Green Cargo.

Bannätet hade redan 1988 övertagits av Banverket som senare gått upp i Trafikverket. Det råder idag alltså åtminstone i teorin möjlighet för privata aktörer att verka på marknaden för tågtrafiken. Fortfarande har dock SJ en marknadsandel på cirka 95% på trafikering och försäljning för fjärrtågen. Staten behöver sätta ned foten i frågan och verka för en lösning som är gynnsam både för resenärerna och trafikbolagen. Samarbetet mellan de regionala kollektivtrafikbolagen och de kommersiella aktörerna behöver stärkas, ambitionen är att de ska dra nytta av varandra och kunna verka tillsammans, inte vara varandras konkurrenter.

Förslag till beslut:

Sverigedemokraterna verkar för att det utformas lagstiftning och riktlinjer som harmoniserar samarbetet mellan länstrafikbolagen och de kommersiella aktörerna på järnvägen.

Partistyrelsens yttrande:

I motionen efterfrågar motionärerna en ny eller kompletterande lagstiftning och riktlinjer för att "harmonisera samarbetet mellan länstrafikbolagen och de kommersiella aktörerna på järnvägen". Svensk lagstiftning kring kollektivtrafik har sin grund i EU:s kollektivtrafikförordning 1370/2007 samt Sveriges implementering 2010:1065. Detta har bland annat inneburit att marknaden öppnades och SJ blev av med sitt monopol. Vad beträffar kollektivtrafik på tåg så har antalet tågresor per år ökat från 103 miljoner år 2000 till att utgöra 244 miljoner år 2024, vilket är mer än en fördubbling. Detta kan kopplas till tre saker, en ökande befolkning, ett ökat pendlande på grund av att jobb och utbildningsplatser koncentrerats till storstadsregioner men även en lyckad satsning på kollektivtrafiken, där ett attraktivt utbud och prissättning gjort det kollektiva resandet konkurrenskraftigt. Genom bildandet av RKM:er, regionala kollektivtrafikmyndigheter, har samarbetet inom och mellan regioner stärkts och råddigheten över sin egen trafik ökat. Genom att mer lönsamma linjer täcker upp för mindre lönsamma kan en service erbjudas till invånarna även på tider och sträckor där resandefrekvensen är låg.

Precis som motionärerna belyser så finns det en baksida; kommersiella aktörer konkurrerar inte på lika villkor då de inte åtnjuter den subvention som ges via skattsedeln, där vanligtvis 40–60 procent av en biljett för den regionala kollektivtrafiken subventioneras. Men kommersiella aktörer har heller inte någon skyldighet att driva trafik de timmar på dygnet det reses lite, eller på de sträckor i en region där resandet är lågt eller ibland nästan obefintligt, som till exempel en buss på landsbygden eller ett tåg sent på kvällen. Exempel finns där en kommersiell aktör valt att lägga ner sin verksamhet, till exempel SJ:s trafik på Västkustbanan, vilken lades ner april 2012, men vilken sedan återupptogs i december 2013, och linjen Uppsala – Stockholm som SJ lade ner december 2024. Samarbete mellan kommersiella aktörer och RKM:er finns idag och har funnits tidigare, där RKM:er köper in sig på kommersiella aktörers tåg och där biljetterna från de lokala länstrafikbolagen även är giltiga på andra tåg än länstrafikbolagens egna. Det finns även möjlighet att köpa en så kallad RESPLUS-biljett (Samtrafiken) som kombinerar en SJ-biljett med en biljett med en biljett från ett länstrafikbolag.

Att göra om nuvarande lagstiftning i syfte att gynna kommersiella aktörer riskerar dels att man begränsar de regionala kollektivtrafikmyndigheterna, vilket också riskerar att strida mot EU:s förordning, men det kan också leda till högre priser och ett sämre utbud för de som reser kollektivt. Detta då de kommersiella aktörerna plockar russin ur kakan då de inte tvingas ta ansvar för hela resandesystemet. Det riskerar också ge en otydlighet i biljetters giltighet. Sammantaget finns det en överhängande risk för ett sämre utbud och dyrare kollektivtrafik, vilket i sin tur leder till att fler väljer att ta bilen för sina resor. Detta för i sin tur med sig till att trafiksituationen i de större städerna försämras och att kostnaderna för vägnätet ökar.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta:

att avslå motionen

TR29 – Rättvisare tillgång till mopedkörkort – kalenderårsbaserad kör- och utbildningsrätt

Motionär:

Terje Skaarnes (83728 – terje.skaarnes@sd.se)

Medmotionär(er):

Louise Skaarnes, 91547

Motionsmotivering:

Att vara ung i Sverige ska inte innebära att man diskrimineras på grund av sitt födelsedatum. I dagens regelverk får ungdomar börja köra moped och A-traktor först från och med sin 15-årsdag. Det kan tyckas rimligt vid första anblick, men i praktiken leder det till betydande orättvisor, särskilt för unga som växer upp på landsbygden där avstånden är längre och kollektivtrafiken ofta obefintlig.

För de som är födda under årets första månader innebär nuvarande regler att de kan använda sin moped hela sommaren det år de fyller 15 – en frihet som ofta blir en milstolpe i deras utveckling. Men för ungdomar som är födda senare under året, exempelvis i augusti eller december, innebär det att de går miste om just den sommaren, vilket ofta upplevs som frustrerande och orättvist. I en ålder där gemenskap, gruppstillhörighet och självständighet väger tungt kan detta skapa känslor av utanförskap. I vissa fall kan detta leda till att vänskapsband försvagas eller till och med upphör, eftersom möjligheten att delta i gemensamma aktiviteter påverkas av om man har tillgång till eget färdmedel eller inte.

Barn och ungdomar i den här åldern förväntas samtidigt ta ansvar för sina studier, bli betygsatta, följa regler och börja förbereda sig för vuxenlivet. Att neka dem tillgång till självständig transport baserat enbart på när de är födda skapar en onödig klyfta – inte minst mellan unga i stad och på landsbygd. Det är inte bara en fråga om rättvisa utan om likvärdiga möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, träffa vänner och bygga självförtroende i en känslig livsfas.

Ett system där körkortstillstånd, utbildning och rätten att köra moped eller A-traktor tillåts från och med det kalenderår ungdomarna fyller 15, skulle utjämna dessa skillnader och skapa ett mer sammanhållet samhälle. Det skulle också signalera att vi tar ungas behov och utveckling på allvar – särskilt de som bor i delar av landet där fri rörlighet är avgörande för att kunna delta i ett aktivt liv.

Detta är en praktisk, rättvis och genomförbar reform som ligger i linje med Sverigedemokraternas övertygelse om att hela Sverige ska fungera – för alla generationer.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna ska verka för att ungdomar ska få påbörja utbildning för samt framföra moped och A-traktor från och med det kalenderår de fyller 15 år.

Partistyrelsens yttrande:

Minimiåldrarna för förarbehörigheter av EU:s körkortsdirektiv. För AM-behörighet (moped klass I) som även ger rätt att köra A-traktor kräver direktivet att fastställd minimiålder faktiskt är uppnådd när rätten att köra ges. En kalenderårsmodell, där man får köra innan 15-årsdagen, skulle i praktiken innebära att Sverige medger körning under minimiålder och strider mot direktivets om harmoniserade åldersgränser och ömsesidigt erkännande mellan länder. Det nationella handlingsutrymmet är därmed mycket begränsat.

Sverigedemokraterna driver i stället att Sverige tar tillvara våra intressen i det pågående EU-arbetet med ett nytt körkortsdirektiv (bland annat åldersfrågor och nya behörigheter) och förbättrar förutsättningarna inom gällande regelverk, exempelvis genom bättre tillgång till utbildning och kortare ledtider inför 15-årsdagen.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta
att anse motionen besvarad

TR30 – Samarbete myndigheter inom trafik.

Motionär:

Ernst Torin Mattias Gustafsson (58447 – mattias.gustafsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Det rullar många fordon på vägarna som inte är besiktade, avställda, oskattade osv.

Enda gången man får köra ett fordon som ej är besiktigat eller är avställt är till bilprovningsanstalt.

Många av dessa passerar säkerligen flera trängselskattkameror eller andra trafiksäkerhetskameror.

Ur trafiksäkerhetssynpunkt bör myndigheter såsom polis, trafikverket och transportstyrelse ha ett gott samarbete för att komma åt dessa fordon.

Trafikverket tillhandahåller trafiksäkerhetskamerorna (fartkamerorna) och polis utreder.

Liknande samarbete bör också ske mellan transportstyrelse och polis för att komma åt fordon på vägarna som inte är besiktade, skattade eller avställda.

Förslag till beslut:

att: Sverigedemokraterna i riksdagen arbetar fram ett förslag att polis och transportstyrelse samarbetar för att med ytterligare medel komma åt fordon som ej är besiktade, avställda eller oskattade.

Partistyrelsens yttrande:

Motionen pekar på ett reellt problem: fordon som är obesiktigade, avställda eller oskattade hör inte hemma i trafiken. Sverigedemokraterna driver redan en linje som går längre än enbart "samarbete" mellan myndigheter. Vi arbetar redan i Riksdagen med bland annat att en särskild, nationell polisenhet för trafik/yrkestrafik öka det digitala informationsutbytet och samkörningen mellan myndigheter och utöka användandet av automatisk nummerplåtsavläsning för att identifiera ut icke lagliga fordon.

Mot denna bakgrund bedömer partistyrelsen att motionens intention att skärpa samverkan för att få bort olagliga fordon redan är tillgodosedd i partiets pågående arbete.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta
att besvara motionen.

TR31 – Skyldighet att aktivera varningsblinkers vid stillastående kö

Motionär:

Nils Erik Martin Arvidsson (60107 – erik.arvidsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Alla som kör på våra vägar vet att det ibland kan gå snabbt från normal trafik till tvärstopp. Det kan vara efter en olycka, vägarbete, ett djur på vägen eller plötslig halka. När trafiken bromsar in kraftigt, eller blir stillastående helt utan förvarning, uppstår en livsfarlig situation för alla som kommer bakifrån – särskilt i mörker, halka eller dålig sikt.

Många som hamnar sist i en kö är inte medvetna om hur viktigt det är att slå på varningsblinkers direkt. Det är ett enkelt men effektivt sätt att rädda liv. I andra länder är detta inte bara god sed utan det är lag. I Sverige saknas ett tydligt regelverk, och därför händer det alltför ofta att köer blir osynliga för trafiken bakom.

Vi har sett tragiska olyckor där människor omkommit på grund av att varningsblinkers inte använts. Att införa en skyldighet att slå på blinkers när man är sist i en kö är en rimlig, billig och livräddande åtgärd.

Det ska naturligtvis bara gälla i situationer där någon annan varning inte redan finns – till exempel vid en elektronisk trafikskylt eller där blåljuspersonal är på plats. Men i vanliga fall, ute på vägen, är det just den sista bilen som har störst möjlighet att signalera fara till trafiken bakom.

Det handlar om sunt förnuft, men det behöver också vara tydligt i lagstiftningen. Ingen ska behöva tveka på om det är tillåtet, nödvändigt eller förväntat att varna bakomvarande trafik. Lagen måste stå på förarens sida och samhället måste visa att varje möjlig insats för att minska dödsfall i trafiken är värd att genomföra.

Skyldigheten att använda varningsblinkers när man står sist i en stillastående kö ska dessutom särskilt understrykas vid vinterväglag eller andra svåra väderförhållanden, där risken för bakifrån-kollisioner ökar markant.

Förslag till beslut:

1. Att Sverigedemokraterna verkar för att det i trafikförordningen införs en skyldighet att aktivera varningsblinkers när ett fordon utgör det sista i en stillastående eller kraftigt fördröjd kö, om annan varning saknas
2. Att detta särskilt tydliggörs för vinterväglag och andra riskfyllda förhållanden
3. Att Trafikverket och Transportstyrelsen ges i uppdrag att sprida information om skyldigheten som en del av trafiksäkerhetsarbetet

Partistyrelsens yttrande:

Syftet är gott färre vägolyckor men varningsblinkers är fel verktyg.

I Sverige är reglerna tydliga: varningsblinkers ska användas när ditt fordon kan utgöra hinder eller fara, t.ex. vid olycka eller motorfel (TSFS 2009:83, 2 kap. 1 §). Att göra blinkers obligatorisk för "sista bilen i kö" skapar problem bland annat för risk med överanvändning.

Fokuset bör i stället vara att använda varningsblinkers där den hör hemma när fordonet i sig utgör ett hinder eller en fara.

Förslag till beslut

att avslå motionen

TR32 – Sommartider hej hej!

Motionär:

Linus Nilsson (115137 – linus.nilsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Sommar- och vintertid känner vi alla till, med både kärlek och hat. Kärlek när vi på sommartiden får sova en timme mer. Hat när vi på vintertid får sova en timme mindre, som att mörkret inte var nog.

Sommartiden infördes i Sverige på 1980-talet och syftet med att ställa fram klockan en timme på våren och tillbaka en timme på hösten, är att försöka maximera mängden soltimmar för människor som bor nära polerna, så som oss nordbor. Detta syfte verkar till synes harmlöst och kanske till och med fördelaktigt, i synnerhet i vårt stundvis mörka land. Dessvärre är så inte fallet, utan vridandet på klockan för med sig stor negativ inverkan på vår hälsa. Att flytta fram och tillbaka klockan en timme rubbar vår sömnrhythm och leder till sömnbrist, en brist som i sin tur exempelvis leder till att antalet hjärtinfarkter går upp med tre till fem procent runt tidskiftet. Att effektivt åsamka fem procent fler hjärtinfarkter för en så banal anledning som att tvinga folk till fler soltimmar känns direkt ondskefullt. Särskilt med tanke på att enskilda medborgare som trånar efter fler soltimmar, enkelt kan gå upp tidigare på morgonen om de så behagar, utan att vi tvingar Sveriges befolkning till hjärtinfarkter.

Utöver att detta tidskiftande är direkt negativt för hälsan, så för det även negativa effekter på samhällsekonomin, då människor presterar sämre när de får sova mindre eller sämre. Detta sker såklart naturligt också, men därför borde vi ju inte fortsätta sätta denna samhällskostnad i system när vi vet konsekvenserna. Det är även bättre för hälsan att ha mer ljus på kvällen, något vi skulle få med en permanent sommartid. Vidare skulle vår elförbrukning minska med drygt 3% om vi hade sommartid även på vintern.

De flesta svenskar vill slippa omställningen av tiden. År 2014 svarade över hälften av svenskar, i åldern mellan 18 och 74 år, att de hade föredragit om vi hade samma tid året om.

På Island så ställer man inte om till sommartid, men deras tidzon kan liknas vid en så kallad permanent sommartid. De får därmed ljusare kvällar på sommaren och ljusare eftermiddagar på vintern.

Vi borde värna svenskarnas hälsa, lyssna på deras vilja och likt Island införa permanent sommartid.

Förslag till beslut:

Sverigedemokraterna skall verka för att införa permanent sommartid i Sverige

Partistyrelsens yttrande:

Tidsomställningarna upplevs av många som störande, men valet av permanent tid får konsekvenser för trafiksäkerhet, folkhälsa, skola, beredskap och näringsliv. Särskilt i vårt norra land där vintermorgnar kan bli mycket mörka med permanent sommartid. Frågan bör därför avgöras utifrån svenska förhållanden, med ordentlig analys och bred analys särskilt då det är ett pågående EU ärende. Samordning med våra närmaste grannländer kan vara praktiskt, men vi ska inte binda oss i förväg till vare sig permanent sommartid eller normaltid.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att anse motionen besvarad.

TR33 – Synlig varningsindikator på långsamgående fordon

Motionär:

Gunilla Gomer (84717 – gunilla.gomer@sd.se)

Motionsmotivering:

Under de senaste åren har antalet A- traktorer och mopedbilar ökat markant. År 2024 fanns 56 000 registrerade A-traktorer samt 17 000 Mopedbilar. I takt med att antalet fordon ökat har också antalet olyckor och olycksrisker ökat ute på våra vägar. Att utrusta dessa långsamgående fordon med en varningsindikator typ gul -blinkande lampa eller dyl på taket hade gjort medtrafikanter mera uppmärksamma på att det är just ett långsamgående fordon man möter eller är påväg att hinna ifatt bakifrån. En triangel bakpå A -traktorn indikerar att det är ett långsamgående fordon. Men den syns först på nära håll. Framifrån syns det inte alls att det är en A traktor som närmar sig.

Att utrusta dessa långsamgående fordon med en synlig varningsindikator hade ökat säkerheten ute på vägarna, och uppmärksammat andra medtrafikanter att visa extra försiktighet.

Förslag till beslut:

Att – Ge Sverigedemokraterna i uppdrag att utreda möjligheten att påföra ett påbud att långsamgående fordon som EPA traktor, A traktor och mopedbilar skall utrustas med en väl synlig varningsindikator av något slag.

Partistyrelsens yttrande:

Ambitionen att göra långsamgående fordon tydligare i trafiken är god. Att införa krav på en synligare varningsindikator vid normal färd är däremot fel väg. Det orangegula varningsljuset som existerar är enligt gällande föreskrifter avsett för särskilda situationer som arbete på väg, bärgning eller olycksplats. Om A-traktorer och mopedbilar skulle köra runt med varningsljus till vardags urholkas signalen: bilister vänjer sig, uppmärksamheten sjunker när det verkligen är skarpt läge, och risken för missförstånd med uttrycknings- och servicefordon ökar.

Synbarheten ska i stället säkerställas genom det som redan gäller: LGF-skylt, fungerande belysning samt tillsyn och information. Att bredda användningen av varningslykta eller liknande lösning till normal färd på lands- och riksväg ligger varken i linje med regelverket eller med ett tydligt och säkert signalsystem i trafiken. Motionen bör därför avslås.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att avslå motionen.

TR34 – Tillgång till etanolfri 98-oktanig bensin för veteranfordon och civil beredskap

Motionär:

Terje Skaarnes (83728 – terje.skaarnes@sd.se)

Medmotionär(er):

Björn Qvarnström, 68146

Eric Westroth 78194

Håkan Lösnitz, 72024

Ove Kaye, 109077

Mattias Gustafsson, 58447

Motionsmotivering:

Många veteranbilentusiaster och motorintresserade upplever problem med dagens drivmedel – särskilt 98-oktanig bensin som i Sverige kan innehålla upp till fem procent etanol. Detta påverkar framför allt äldre motorer och system som inte är konstruerade för denna typ av inblandning.

För klassiska fordon, äldre båtar, reservaggregat och sällananvända maskiner innebär etanolinblandning en ökad risk för skador på motorer, slangar, packningar och bränslesystem. Etanol drar dessutom till sig fukt vilket kan leda till korrosion och att bränslet bryts ner över tid. För fordon och maskiner som inte används regelbundet är detta särskilt problematiskt, då risken för skador ökar vid längre stillestånd.

Vidare är det ett faktum att etanolfritt bränsle kan lagras längre utan kvalitetsförsämring. I en tid där Sverige måste höja sin civila beredskap och skapa robusta lager av viktiga resurser, är tillgång till ett stabilt och lagringsdugligt drivmedel en strategisk fördel. Möjligheten att ha bränsle i beredskap för kris och nöd måste vägas in i drivmedelspolitiken.

Motivering

- Skaderisk för fordon: Etanol i drivmedel kan orsaka skador i veteranfordon och äldre motorer som inte är byggda för denna typ av tillsatser.
- Lagringsvärde: Etanolfri bensin kan lagras längre utan kemisk nedbrytning – avgörande för fordon som bara används säsongsvís samt som del av beredskapsreserver.
- Bereds-kapsfråga: I en tid av ökad osäkerhet behöver Sverige säkerställa tillgången till stabila drivmedel som kan användas vid behov.

- Frihet för fordonsägare: Ett etanolfritt bränsle skulle öka valfriheten och minska beroendet av alternativa tillsatser.

- Nationell tillgänglighet: Ett sådant bränsle måste finnas i hela landet – även i glesbygd – för att uppfylla beredskaps- och kulturvärden.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna ska verka för att etanolfri 98-oktanig bensin görs tillgänglig i Sverige som ett separat bränslealternativ,

att detta bränsle ska finnas att tanka i samtliga kommuner i landet, både av beredskapsskäl och för att möjliggöra bevarandet av äldre fordon.

Partistyrelsens yttrande:

Motionen pekar på ett reellt behov för veteranfordon, äldre båtmotorer, reservkraft och sällananvända maskiner och har en tydlig beredskapsdimension i ljuset av det förhöjda säkerhetsläget. Samtidigt berör frågan bränslekvaliteter, reduktionsplikt, tillgång i glesbygd och pumplagens utformning. Dessa delar ingår nu i den pågående statliga Styrmedelsutredningen för utfasning av fossila bränslen (dir. 2024-10-24), som bl.a. ska beakta beredskap, regional tillgänglighet samt konsekvenser för hushåll och företag och redovisas senast i maj 2026.

Mot denna bakgrund är det mest ändamålsenligt att invänta utredningens förslag innan ställning tas till konkreta åtgärder och eventuella regleringsändringar. Partistyrelsen delar motionens inriktning om att säkra tillgång och försörjningsberedskap och kommer att bevaka frågan i riksdagsarbetet samt föra dialog med berörda aktörer under utredningstiden.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att anse motionen besvarad

TR35 – Tunnelalternativ för Centralbron och Getingmidjan – ett nationellt infrastrukturprojekt

Motionär:

Msciwój Swigon (74231 – msciwój.swigon@sd.se)

Medmotionär(er):

Andreas Birgersson 81527

Henrik Mellström 56065

Samuel Stephan 109507

Per Carlberg 19005

Kent Svensson 112656

Christian Lindefjärd 60984

Motionsmotivering:

Stockholm är navet i Sveriges transportsystem och en störning i huvudstaden får nationella följder. En av de mest belastade och sårbara punkterna i Sverige är getingmidjan – järnvägssträckan mellan Stockholm C och Stockholm södra, där cirka 300 tåg passerar varje dygn på endast två spår. Innan pendeltågen flyttades till Citybanan var siffran så hög som 600 tåg per dygn. Parallellt löper Centralbron, som dagligen trafikeras av omkring 130 000 fordon.

Dessa två leder utgör tillsammans ett strategiskt kritiskt transportstråk. Infrastrukturens tekniska ålder och begränsade kapacitet gör systemet känsligt för störningar, vilket återkommande får konsekvenser för hela Sveriges järnvägs- och vägtrafik. Trots omfattande reparationer kvarstår grundproblemen.

Utöver störningskänsligheten utgör dagens konstruktioner en barriär i innerstaden. Centralbron och järnvägsspåren skär rakt genom stadskärnan och skapar en fragmenterad stadsmiljö.

En tunnelbaserad lösning för både väg och järnväg skulle kraftigt öka kapaciteten och transporternas robusthet samt eliminera barriäreffekterna i stadsmiljön. Det är inte bara en regional lösning, utan en fråga av nationell betydelse. När flaskhalsar i Stockholm slår igenom i hela landet måste staten ta ledningen.

Regeringen bör initiera en statlig utredning med uppdrag att analysera förutsättningarna för att ersätta Centralbron och getingmidjan med en tunnel för både väg- och järnvägstrafik, som en del av den nationella infrastrukturplaneringen.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraternas landsdagar beslutar att partiet ska verka för att Centralbron och getingmidjan ersätts med en tunnel för väg- och järnvägstrafik som ett nationellt infrastrukturprojekt

att Sverigedemokraternas landsdagar beslutar att partiet ska verka för att staten tillsätter en utredning för att pröva tekniska, ekonomiska och samhällsstrategiska förutsättningar för ett tunnelalternativ

Partistyrelsens yttrande:

Motionären pekar på en verklig flaskhals med stor påverkan nationellt. Robusthet och kapacitet i stråket Stockholm C- och Stockholm Södra är viktiga frågor.

Samtidigt bör enskilda lösningar inte pekas ut politiskt. Stora ingrepp, särskilt kombinerad väg- och järnvägstunnel i innerstadsläge måste prövas inom den nationella planeringen av Trafikverket utifrån helheten: kapacitet, beredskap, bygglogistik, risk, kulturmiljö, och framför allt kostnadseffektivitet jämfört med andra objekt i landet. Citybanan har redan förändrat trafikflödena, och åtgärder i centrala Stockholm måste vägas mot alternativa lösningar och andra prioriterade behov nationellt.

Mot denna bakgrund är inriktningen att frågan hanteras inom ordinarie planprocess, inte genom att på förhand slå fast ett tunnelalternativ eller initiera en separat statlig utredning vid sidan av processen.

Förslag till beslut

Motionen anses därmed besvarad

TR36 – Utbildningskrav för piloter som flyger fallskärmshoppare

Motionär:

Eric Palmqvist 77766 – eric.palmqvist@sd.se)

Medmotionär(er):

Eric Westroth 78194

Motionsmotivering:

Den 14 juli 2019 förolyckades åtta fallskärmshoppare och en pilot i en tragisk flygkrasch utanför Umeå.

Haverikommissionen har i sin haveriutredning slagit fast att det kraschade planet inte var behäftat med några tekniska fel. Olyckan förklaras istället, något sammanfattat, med att planet var överlastat och baktungt. Bakom förloppet ligger emellertid en rad faktorer som tillsammans bidragit till att piloten tappade kontrollen över flygplanet med en krasch som oundviklig utgång.

Enligt haveriutredningen skall piloten inte ha informerats om hopparnas vikt före flygningen. Detta har försvårat för denne att bedöma att planet var överlastat. Flygningen har dessutom försvårats av att man fått vänta med att fälla hopparna på grund av annan flygtrafik. Dessutom uppges piloten ha stigit till en högre höjd för att undvika molnen, vilket, i alla fall i teorin, kan ha satt ned pilotens arbetsförmåga på grund av syrebrist. En annan uppgift gör gällande att den så kallade stallvarningen ljudit ett flertal gånger under de två flygningar som föregick kraschen, vilket vittnar om att planet den aktuella dagen hade flugits på gränsen för sin tekniska kapacitet.

Att flyga med fallskärmshoppare är något som en del piloter ägnar sig åt på ideell basis. Man flyger fallskärmshoppare på sin fritid utan att någon ekonomisk ersättning utgår. I utbyte får piloten flygtimmar för att bibehålla eller utveckla sin färdighet. Fallskärmsklubben håller med flygplan och bränsle samtidigt som fallskärmshopparna finansierar verksamheten genom att erlægga en avgift för varje hopp de utför. Utöver ett PPL A-certifikat, alltså certifikat för privatflygning med flygplan, och 200 timmars flygtid krävs i nuläget inte att piloten har någon särskild behörighet för att flyga med fallskärmshoppare. Detta är en ordning som medför att ett orimligt stort ansvar för hur verksamheten bedrivs och vilka färdigheter piloten har vilar på respektive fallskärmsklubb och SFF (Svenska Fallskärmsförbundet). Lokala rutiner, krav och riktlinjer förekommer, men någon formaliserad utbildning för piloter som flyger fallskärms-hoppare finns inte.

Under en flygning med fallskärmshoppare ombord tar piloten i princip oavbrutet höjd tills denne har nått uthoppshöjden. Flygplanet får arbeta under hög belastning till dess att uthoppshöjden har nåtts. Inför uthopp förbereder sig hopparna och förflyttar sig i kabinen beroende på var i kabinen uthoppet sker. Detta medför att piloten har att hantera återkommande tyngdpunktsförskjutningar. Något som är svårare ju större de

är, ju mindre planet är och hur sakta planet framförs. Till detta skall man lägga att det från fallskärmshopparnas sida ofta är önskvärt med en så låg flyghastighet som möjligt då uthoppet sker samtidigt som det skall vägas mot de risker en alltför låg hastighet medför för planets flygförmåga. Därefter, när fallskärmshopparna lämnar planet, går flygplanet från att vara maximalt lastat till att vara minimalt lastat inom loppet av endast några sekunder. Något som påtagligt förändrar flygplanets flygegenskaper. Att flyga med fallskärmshoppare är, vilket framgår av ovanstående resonemang, inte helt okomplicerat. Trots detta finns det idag inget formellt krav på utbildning för att utföra denna typ av flygning.

Just bristen på kompetenskrav är något haveriutredningen belyser. En av slutsatserna är därför att Easa (Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet) bör införa en formell utbildning för piloter som skall flyga fallskärmshoppare. Om man dessutom beaktar det faktum att det för en pilot med PPL A krävs olika påbyggnadsutbildningar för att exempelvis bogsera segelflygplan, flyga i mörker, flyga efter instrument eller flyga med sjöflygplan är det inget orimligt krav att ställa. Inte minst mot bakgrund av att det i detta fall handlar om betydligt fler än bara piloten som kan förolyckas vid ett allvarligt tillbud.

I olyckan i Umeå 2019 omkom nio personer. I en liknande olycka i Finland 2014 omkom åtta personer och i ytterligare en snarlik olycka i Polen 2014 omkom elva personer. Dessa tragiska olyckor bör utgöra skäl nog för oss som parti att verka för att låta utreda frågan om huruvida en formell utbildning av piloter som flyger fallskärms-hoppare skall krävas. En sådan utredning skulle också ge svar på om denna typ av utbildning bör utformas av Easa och därmed bli en europeisk standard eller utarbetas som en nationell behörighet. Utredningen skulle också kunna ge svar på om det vore möjligt att tillämpa hävdvunna rättigheter, det vill säga undantag från utbildningskravet för de piloter som redan har en gedigen och dokumenterad erfarenhet av att flyga med fallskärmshoppare. Detta i syfte att påtagligt öka säkerheten för kommande generationer fallskärmshoppare utan att samtidigt försvåra för klubbarna att bedriva sin verksamhet.

Förslag till beslut:

Jag föreslår Landsdagarna besluta

att Sverigedemokraterna framgent ska verka för att låta utreda om en formell utbildning för piloter som flyger fallskärmshoppare ska krävas i enlighet med det som anförs i motionen.

Partistyrelsens yttrande:

Dödsfallen utanför Umeå var en stor tragedi med 9 omkomna, i efteranalyserna har det pekats på brister i piloters kunskap och utbildning kopplat till de speciella omständigheterna som fallskärmshoppning innebär rent tekniskt för flygplan.

Sverigedemokraterna har tagit denna fråga på allvar i Riksdagen och detta är något som arbetas med aktivt, bland annat genom lagda Riksdagsmotioner.

Motionärens yrkande anses därmed besvarat.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta:

att anse motionen besvarad

TR37 – Utöka gränsen för B-körkort till 4 250 kg för alla fordonstyper

Motionär:

Nils Erik Martin Arvidsson (60107 – erik.arvidsson@sd.se)

Motionsmotivering:

EU har nyligen öppnat upp för att medlemsstater ska kunna tillåta framförande av fordon med totalvikt upp till 4 250 kg med vanligt B-körkort – men endast om fordonet är eldrivet (eller annat nollutsläppsalternativ). Tanken bakom detta är att elfordon väger mer på grund av sina batterier, och att samma nyttolast därför kräver högre totalvikt än ett konventionellt fordon.

Det här innebär i praktiken att samma typ av transportfordon får köras med B-körkort om det är eldrivet – men kräver C1-körkort om det är diesel- eller bensindrivet. Detta skapar en djupt orättvis situation för en stor grupp medborgare och företagare som är beroende av konventionella drivlinor.

Det påverkar särskilt:

Landsbygdsbor

Småföretagare och hantverkare

Jordbrukare

Jägare och markägare

Civilförsvarsaktörer med äldre fordon

Frivilligorganisationer

Eldrift kan vara ett bra alternativ i tätorter eller för vissa kommersiella transporter. Men i glesbygd, i kalla klimat eller för terrängkörning finns i dag inget realistiskt alternativ till diesel och bensin. Att då diskriminera dessa användare genom att ge elbilar ett juridiskt viktprivilegium är inte bara orimligt – det är orättvist, ojämlikt och direkt kontraproduktivt ur försörjningsberedskapens synvinkel.

Trafiksäkerhetsmässigt finns ingen skillnad i körbarhet eller ansvar mellan en eldriven och en dieseldriven skåpbil på 4,2 ton. Det är därför både logiskt och rättvist att en utökning av B-kortets gräns gäller alla typer av fordon, oavsett drivmedel.

Förslag till beslut:

1. Att Sverigedemokraterna verkar för att Sverige tillåter framförande av fordon upp till 4 250 kg totalvikt med B-körkort, oavsett drivmedel
2. Att Sverige i sina kontakter med EU agerar för att utökad körkortsgrens ska gälla alla fordonstyper, inte endast eldrivna

3. Att Trafikverket och Transportstyrelsen ges i uppdrag att utreda en rättvis och teknikneutral implementering av den nya 4 250 kg-gränsen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens utgångspunkt om teknikneutralitet och praktiska regler för dem som behöver tyngre fordon. Frågan är dock EU-rättsligt reglerad genom ett kommande EU-direktiv, dvs. en bindande rättsakt och den nationella möjligheten till en annan implementering inte är möjlig. Sverigedemokraterna har i EU-parlamentet arbetat emot detta direktiv vid voteringar och förhandlingar och kommer fortsatt att göra det.

Mot denna bakgrund:

Yrkande 1 (tillåta 4 250 kg oavsett drivmedel nationellt) kan inte genomföras inom gällande EU-ram. Intentionen noteras, men bedöms vara besvarad genom att frågan är rättsligt låst till direktivets avgränsning.

Yrkande 2 (agera i EU för teknikneutralitet) ligger redan i linje med partiets arbete i de pågående och kommande EU-processerna. Inriktningen är alltså redan omhändertagen och yrkandet anses besvarat.

Yrkande 3 (uppdrag till Trafikverket/Transportstyrelsen om teknikneutral implementering) hanteras inom den ordinarie svenska implementeringen av direktivet, där berörda myndigheter tar fram nödvändiga föreskrifter och tillämpningsstöd. Yrkandet anses därför besvarat.

Förslag till beslut

att anse motionen besvarad

TR38 – Varningslykta för låghastighetsfordon

Motionär:

Tom Persson (92637 – tom.persson@sd.se)

Medmotionär(er):

Richard Sandström 98292 ombudssuppleant

Motionsmotivering:

Fyrhjuliga fordon med en maxhastighet av 45km/h eller lägre har ökat i landet. Dessa fordon ger en möjlighet till en högre grad av frihet för den yngre generationen av vår befolkning och framförallt för dem som bor på landsbygden. I takt med en ökning av antal har även antalet olyckor ökat. Sverige har en god infrastruktur med vägar med relativt hög hastighetsbegränsning samtidigt som vi har ett klimat som ofta leder till sämre sikt med mörker och nederbörd. Detta kan ibland göra det svårt att se den triangelformade skylt som dessa fordon skall bära. För att verka för att färre olyckor sker bör alla fordon som har en hastighet av 45km/h eller lägre ha inneha en varningslykta vid färd på lands- och riksväg. Då har medtrafikanter en bättre möjlighet att tidigt uppmärksamma dessa fordon och tidigt se att dessa fordon har en betydligt lägre hastighet än vad hastighetsbegränsningen anger.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att alla fordon med en maxhastighet av 45km/h eller lägre skall ha en varningslykta vid färd på lands- och riksväg

Att TSFS 2009:83 1kap. Varningslykta 1§ lägger till mopedbilar samt a-traktorer bland berörda fordon

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens säkerhetsambition, men kravet på varningslykta för alla fordon med max 45 km/h är inte lämpligt. Enligt TSFS 2009:83 får varningslykta (orange-gult ljus) endast användas i särskilda situationer till exempel vägarbete, bärgning, olycksplats eller vid bred/lång transport och endast när fordonet på grund av verksamheten kan utgöra hinder eller fara (§§ 1–3). Att låta mopedbilar och A-traktorer köra med varningslykta som norm på lands- och riksväg skulle urholka funktionen: trafikanter vänjer sig, signalvärdet för verkliga farolägen minskar och risken för distraktion/bländning i mörker ökar.

Synbarhet för långsamtgående fordon ska i första hand lösas med befintliga krav (LGF-skylt och godkända lyktor) samt tillsyn och information, inte genom att göra varningslykta till standard vid normal färd. Att utvidga tillämpningen enligt motionen riskerar att ta fokus från när varningslykta verkligen ska användas – vid akuta eller

särskilda farosituationer och skulle även skapa oklarhet gentemot utrycknings-, bärgnings- och vägarbetsfordon. Motionen bör därför avslås.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att avslå motionen

TR39 – Återinför möjlighet att köra snöskoter med B-körkort

Motionär:

Tindra Hasslerot Forsberg (121712 – tindra.hasslerot.forsberg@sd.se)

Medmotionär(er):

Petter Nilsson, 69171

Martin Andersson, 132171

Pontus Persson, 150940

Samuel Stephan, 109507

Motionsmotivering:

Sverige är ett land där vintern inte bara är ett inslag i almanackan, utan en levande och självklar del av människors vardag, särskilt i våra norra och mer glesbefolkade delar av landet. I dessa regioner är snöskotern inte ett nöjesfordon, utan ofta ett nödvändigt transportmedel för att ta sig till arbetet, till jaktmarken, till stugan eller till viktiga samhällsfunktioner. Trots detta har staten under årtionden valt att reglera användningen av snöskoter på ett sätt som snarare präglas av misstro mot medborgarna än av respekt för deras omdöme och behov.

Fram till år 2000 var det tillåtet att köra snöskoter med vanligt B-körkort, vilket framstod som fullt rimligt. Många som kör bil dagligen har både erfarenhet och sunt förnuft nog att även framföra en snöskoter på ett säkert sätt. Sedan dess har dock ett särskilt förarbevis blivit ett krav, något som skapat onödig byråkrati och försvårat vardagen för många människor, inte minst i våra egna väljarkretsar i inlandet och fjälltrakterna.

Argumenten för förarbeviskravet har ofta handlat om säkerhet, men verkligheten visar något annat. Statistik visar att dödsfall i snöskoterolyckor har legat ganska konstant på omkring tio till tolv per år, både före och efter lagändringen. Det som återkommer i olycksrapporterna är inte bristen på förarbevis, utan snarare övermod, alkoholpåverkan och vårdslös körning. Dessa problem löses inte med fler blanketter och kurser, utan med tydlig lagstiftning, bättre kontroll och rätt attityd till ansvar.

Sverigedemokraterna står för en politik grundad i sunt förnuft och förtroende för det svenska folket. Vi menar att staten måste visa större respekt för människors förmåga att ta ansvar, särskilt i vardagssituationer som rör liv och rörelse i våra glesbygdskommuner. Att åter tillåta snöskoterkörning med B-körkort vore en efterlängtat och rimlig förenkling för tusentals medborgare, utan att säkerheten behöver äventyras. För att bibehålla en grundläggande säkerhetsnivå kan ett enkelt digitalt kunskapstest införas, men därutöver bör inga ytterligare hinder resas.

Samtidigt är det viktigt att unga fortsatt får tillgång till snöskoterkörning på ett kontrollerat och utbildande sätt. Därför ska möjligheten att ta snöskoterkort från 16 års ålder finnas kvar, särskilt för ungdomar som redan har vana från att köra A-traktor och andra lätta fordon i landsbygdsmiljö. Det bidrar både till ökad frihet och till ansvarstagande bland ungdomar i hela landet.

Detta är inte bara en fråga om praktisk tillgänglighet, det är också en fråga om respekt för det liv människor lever utanför storstädernas kollektivtrafikzoner. Det är hög tid att staten slutar lägga hinder i vägen för dem som redan gör rätt för sig och i stället visar förtroende och förståelse.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att personer med B-körkort åter ska få rätt att framföra snöskoter utan krav på särskilt förarbevis

Att partiet verkar för att detta ska ske genom nationell lagändring, i enlighet med Sveriges rätt att självständigt reglera fordon som inte omfattas av vägtrafikdirektiv inom EU

Att partiet verkar för att nuvarande möjlighet att ta snöskoterkort från 16 års ålder bevaras, så att ungdomar fortsatt ges möjlighet till laglig och trygg terrängkörning

Partistyrelsens yttrande:

Motionen lyfter en rimlig förenkling som underlättar vardagen utan att tumma på säkerheten. I dag krävs särskilt förarbevis för snöskoter. Sverigedemokraterna ser positivt på att åter öppna för körning med B-körkort, kombinerat med en kort, modern kunskapsgenomgång om terrängkörningsregler, is-/lavinsäkerhet och nykterhet. Det ligger i linje med vår linje om minskat regelkrångel och bättre anpassning till glesbygdens behov.

Vad gäller yrkande 2 är detta redan en nationell fråga vilket nämns i motionen om att snöskoter inte omfattas av EU:s körkortsdirektiv, och regelverket avgörs av svensk lagstiftning. Intentionen är därmed uppfylld. Nuvarande möjlighet att ta snöskoterförarbevis från 16 års ålder ligger fast; även detta ryms inom gällande ordning och intentionen är uppfylld.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att bifalla yrkande 1,

att anse yrkande 2 besvarat, samt

att anse yrkande 3 besvarat.

TR40 – Återställ hastighetsgränserna på våra vägar – för balans, effektivitet och respekt för trafikanter

Motionär:

Johnny Grahm (35585 – johnny.grahm@sd.se)

Medmotionär(er):

Lisbeth Jarnbro, medlemsnummer 63722

Mikael Strandman, medlemsnummer 65265

Motionsmotivering:

För några år sedan ändrades hastighetsgränserna på ett stort antal vägar runt om i Sverige. Många vägar som tidigare haft 90 km/h som gällande hastighetsgräns fick sin hastighet sänkt till 80 km/h, medan vissa motorvägar fick höjd hastighet från 110 km/h till 120 km/h.

Att tillåta 120 km/h på vissa motorvägar var ett steg i rätt riktning. Det speglar hur modern infrastruktur och fordonsteknik i många fall motiverar högre, snarare än lägre, hastigheter. Dock innebär den sänkning som infördes på stora delar av det tidigare 90-vägnätet till 80 km/h en förändring som inte bara saknar folkligt stöd, utan som av många upplevs som ett uttryck för godtycke och byråkratisk aktivism – där myndigheter snarare vill styra än underlätta för trafikanterna.

Sänkningen till 80 km/h har skapat irritation, tappat respekt för trafikreglerna och lett till längre restider – särskilt i glesbygd och landsbygd, där avstånden är långa och vägstandarden ofta tillräckligt god för att medge 90 km/h utan att kompromissa med trafiksäkerheten. Det saknas dessutom entydiga belägg för att sänkningen lett till betydande förbättringar av trafiksäkerheten, medan den däremot inneburit negativa effekter för framkomlighet, logistik och pendlingsmöjligheter.

Ett återställande av tidigare hastighetsgränser skulle:

- Förbättra flödet i trafiken, särskilt på landsvägar där fordonstrafiken ofta är låg men avstånden långa.
- Minska transporttiderna för såväl privatpersoner som företag, vilket är särskilt viktigt för näringsliv och yrkestrafik.
- Återupprätta förtroendet för trafikregler som upplevs som logiska, praktiskt motiverade och konsekventa.
- Minska den mentala belastningen på trafikanter som känner sig frustrerade över orimliga begränsningar.

Att lagstifta för en generell och ofta godtycklig sänkning från 90 till 80 km/h är ett beslut som inte har stöd i vare sig vardaglig erfarenhet eller i trafikens behov. Det finns ingen anledning att belasta svenska trafikanter med överdrivna begränsningar när våra vägar – i många fall – är byggda och dimensionerade för högre hastighet.

Förslag till beslut:

Att återställa tidigare hastighetsgränser på det svenska vägnätet, där 90 km/h tidigare gällde.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar motionärens utgångspunkt att hastighetsgränserna ska vara rimliga, begripliga och ha folklig förankring. Sverigedemokraterna har redan drivit linjen om en återgång till ett mer överskådligt hastighetssystem (30/50/70/90/110 samt 120–130 km/h där vägens standard medger detta) och ifrågasatt generella sänkningar till 80 km/h på landsvägar. Frågan hanteras i partiets motioner på vägområdet samt i våra riksdagsreservationer om trafiksäkerhet och hastighetsgränser. Intentionerna i motionen är därmed tillgodosedda inom det arbete som redan pågår, med krav på att Trafikverket ska utgå från trafiksäkerhet, vägstandard och framkomlighet inte schablonmässiga sänkningar.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att besvara motionen.

TR41 – Återöppna nattågen mellan Västssverige och Norrland

Motionär:

Albin Gilbertsson (85677 – albin.gilbertsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Peter Arvidsson 108719

Lars Larsson 63194

Motionsmotivering:

Sedan årsskiftet 2024/2025 har direkttågen slutat rulla mellan Västssverige och Norrland genom att SJ inte längre trafikerar sträckningen Göteborg-Umeå. För invånarna i västra och norra Sverige är tillgängligheten för resande mellan dessa landsdelar markant svårare jämfört med innan.

Det lokala näringslivet i Västssverige och Norrland får som ett direkt resultat av detta sämre förutsättningar att attrahera arbetskraft och konkurrera på en nationell, såväl som internationell marknad. Även turismen påverkas negativt då nattåg är ett bekvämt sätt att färdas på.

Andra sträckningar mellan södra och norra Sverige tar del av ett statligt stöd av Trafikverket då det ligger i uppdraget att tillhandahålla goda mobilitetsmöjligheter för landets invånare. Trafiken mellan Stockholm och norra Sverige är till viss del upphandlad, vilket man då utifrån ett regionalt perspektiv anser anmärkningsvärt att motsvarande inte görs från och till Göteborg.

Länsstyrelser, regioner, kommuner, företag och privatpersoner har strävsamt försökt uppmana regeringen – och därigenom SJ – att omvärdera beslutet, i första hand genom att Göteborg-Umeå blir föremål för statligt stöd.

Sverigedemokraterna är ett parti för att hela Sverige ska leva. Grunden för att leva i olika delar av landet är att förbindelserna är goda och att det finns ett fungerande transportnät där resandet är enkelt och smidigt.

Förslag till beslut:

Sverigedemokraterna verkar för att det tillhandahålls statligt stöd som möjliggör att nattågen mellan Göteborg-Umeå återöppnas.

Partistyrelessens yttrande:

Vi delar motionärens bild av att starka förbindelser i hela Sverige är viktiga för arbete, företagande och turism. Nattåg kan vara ett bra komplement där efterfrågan finns och samhällsnyttan är hög. Samtidigt är det staten via Trafikverket som beslutar om upphandlad fjärr- och nattågstrafik utifrån ett nationellt helhetsperspektiv: kapacitet i

systemet, tillgång på fordon, kostnadseffektivitet och var insatser gör mest nytta. Att öronmärka statligt stöd för just relationen Göteborg – Umeå vore att detaljstyra enskild linje och riskerar att tränga undan andra sträckor med högre prioritet enligt Trafikverkets analyser. Vidare skulle detta undantränga andra färdmedel så som flyget.

Sverigedemokraterna driver redan att långväga tågförbindelser ska säkras där nyttan är störst, och att prövning av nattågsutbudet ska ske inom Trafikverkets ordinarie upphandlingar.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att besvara motionen

Utrikespolitik

UT01 – Sveriges utträde ur Konventionen om klusterammunition

Motionär:

Björn Qvarnström (68146 – bjorn.qvarnstrom@sd.se)

Motionsmotivering:

Bakgrund

Sverige har sedan 2012 varit anslutet till Konventionen om klusterammunition (CCM), som förbjuder användning, utveckling, produktion, förvärv, lagring och överföring av klusterammunition. Denna konvention syftar till att minska de humanitära konsekvenserna av sådan ammunition, som kan orsaka omfattande skador på civilbefolkningen. Emellertid har det säkerhetspolitiska läget i världen förändrats dramatiskt sedan Sverige anslöt sig till konventionen. Med tanke på de hot som Sverige kan komma att möta i framtiden, och med beaktande av att potentiella motståndare med stor sannolikhet inte kommer att respektera denna konvention, föreslås att Sverige utträder ur CCM. Detta för att säkerställa att Försvarsmakten inte begränsas i sin förmåga att skydda nationen och dess medborgare.

Säkerhetspolitisk kontext

Det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har försämrats avsevärt. Rysslands aggression i Ukraina, ökade spänningar i Östersjöregionen och andra globala aktörers växande militära kapacitet har skapat ett behov av att omvärdera Sveriges försvarspolitik. Sverige är sedan 2024 medlem i Nato, vilket innebär ett ökat ansvar för att bidra till alliansens kollektiva försvar. I detta sammanhang är det av yttersta vikt att Försvarsmakten har tillgång till alla nödvändiga verktyg för att effektivt möta hot från en kvalificerad motståndare.

Klusterammunition är en typ av vapen som kan vara avgörande i vissa stridsscenarier, särskilt mot numerärt överlägsna styrkor eller vid försvar av strategiska positioner. Dessa vapen har en unik förmåga att täcka stora ytor och neutralisera flera mål samtidigt, vilket kan vara kritiskt i en konventionell konflikt. Medan CCM:s intentioner är humanitära, binder den Sveriges händer i en tid då nationens säkerhet måste prioriteras. Det är osannolikt att en potentiell fiende, såsom stater eller icke-statliga aktörer som inte respekterar internationella avtal, skulle begränsa sig själva på samma sätt.

Försvarsmaktens behov

Försvarsmakten måste ha flexibilitet att anpassa sig till olika hotbilder. Genom att vara bunden till CCM riskerar Sverige att försätta sina soldater i en nackdel gentemot en motståndare som inte följer samma regler. Klusterammunition kan ge en taktisk fördel i situationer där snabb och effektiv eldkraft är avgörande för att skydda svenska liv och territorium. Att behålla möjligheten att använda sådana vapen är inte ett uttryck för en önskan att eskalera konflikter, utan snarare en nödvändighet för att säkerställa att Försvarsmakten kan utföra sitt uppdrag utan onödiga begränsningar.

Vidare är det viktigt att notera att Sverige, genom att utträda ur CCM, inte avser att använda klusterammunition urskillningslöst. Tvärtom bör Försvarsmakten fortsätta att följa internationell humanitär rätt och säkerställa att all användning av vapen sker med största möjliga hänsyn till civilbefolkningen. Moderna teknologiska framsteg gör det möjligt att utveckla klusterammunition med förbättrad precision och minskad risk för civila, vilket ytterligare minskar de humanitära riskerna.

Internationella perspektiv

Flera av Sveriges allierade, inklusive betydande Natomedlemmar såsom USA, har valt att inte ansluta sig till CCM. Detta innebär att Sverige, genom sitt medlemskap i konventionen, kan hamna i en situation där interoperabiliteten med allierade försvåras. I en Natokontext är det avgörande att medlemsländerna kan samarbeta effektivt, inklusive i fråga om vapensystem. Ett utträde ur CCM skulle stärka Sveriges förmåga att fullt ut integreras i Natos försvarsplanering och operativa verksamhet.

Slutsats

Sveriges säkerhet är av högsta prioritet, och Försvarsmakten måste ges de bästa förutsättningarna för att möta framtida hot. Konventionen om klusterammunition, trots sina humanitära intentioner, riskerar att begränsa Sveriges försvarsförmåga i en tid då flexibilitet och styrka är avgörande. Genom att utträda ur CCM kan Sverige säkerställa att Försvarsmakten har tillgång till nödvändiga verktyg för att skydda nationen, samtidigt som man fortsatt respekterar internationell humanitär rätt.

Med hänvisning till ovanstående yrkar undertecknade att riksdagen beslutar att Sverige utträder ur Konventionen om klusterammunition, samt att regeringen ges i uppdrag att vidta nödvändiga åtgärder för att detta ska ske på ett ansvarsfullt och transparent sätt.

Förslag till beslut:

1. Att Sverigedemokraterna jobbar för att Sverige utträder ur Konventionen om klusterammunition.
2. Att Sverigedemokraterna jobbar för att regeringen uppdras att genomföra utträdet på ett sätt som säkerställer fortsatt respekt för internationell humanitär rätt.

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraterna påpekade redan när Sverige tillträdde konventionen 2012 att syftet med att tillträda konventionen var att komma till rätta med svåra mänskliga katastrofer orsakade av blindgångare. Sveriges anslutning till konventionen måste vägas mot effekten på vår försvarsförmåga. Den avveckling av bombkapsel 90 som blev följden av ratificeringen innebar att ett beväpningsalternativ för Jas 39 Gripen föll bort. Bombkapsel 90 anses vara en relativt säker konstruktion som inte lider av samma problem med blindgångare som många klustervapen gör och gjorde.

Nu pågår det ett krig i vårt närområde och i likhet med motionären har partistyrelsen öppnat för att göra en översyn av Sveriges deltagande i CCM. Den översynen pågår för ögonblicket och ligger i linje med det motionären föreslår.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

UT02 – Återta svensk försvarskapacitet – lämna konventionen om klusterammunition

Motionär:

Erik Johansson (129228 – erik.g.johansson@sd.se)

Medmotionär(er):

Richard Svensson 62661

Chris Dahlqvist 82570

Annelie Sjöberg 123769

Marcus Lejonqvist 80042

Torgny Maurer 53831

Christopher Jarnvall 148456

Runar Öhman 82612

Max Haienhjelm Andreasson 90560

Björn Sandberg 84844

Jörgen Ring 78106

Mikael Eriksson 71644

Motionsmotivering:

Sverige har genom konventionen om klusterammunition förbjudit användning och innehav av denna typ av vapen, trots att flera av våra samarbetspartners inom NATO, inklusive USA och Turkiet, valt att stå utanför konventionen. Det innebär att Sverige i praktiken avstår från en vapenkomponent som bevisligen har militär nytta i modern konfliktmiljö. Det är också värt att notera att fientligt inställda nationer, såsom Ryssland, har använt klustervapen upprepade gånger i Ukraina sedan invasionen 2022. Detta illustrerar att Sverige inte bör frivilligt begränsa sina egna försvarsmöjligheter.

Klustervapen har särskilt hög effekt mot truppsamlingar, fordon och flygfält – måltyper som är relevanta i ett scenario där Sverige står inför invasion eller angrepp på basområden. Moderna klustervapen har även utvecklats för att minimera blindgångare och därmed reducera civila risker. Genom att avstå klustervapen av politiska skäl minskar vi Försvarsmaktens handlingsfrihet och skapar ett beroende av utländsk militär hjälp. Sverige bör ha rätten att själv besluta om vilka försvarsmedel som är lämpliga i ett givet militärt läge.

Det är dessutom viktigt att notera att Sverige genom SAAB utvecklade och tillverkade klustervapnet Bombkapsel 90 (BK90) för användning med JAS 39 Gripen. Vapnet var i aktiv tjänst inom Flygvapnet fram till att Sverige anslöt sig till konventionen om klustervapen 2008. Detta visar att Sverige både har haft teknisk kapacitet och operativ erfarenhet av sådana vapensystem.

Förslag till beslut:

Att verka för att Sverige lämnar konventionen om klusterammunition.

Att Försvarsmakten ges rätt att förfoga över, lagra och vid behov använda moderna klustervapen.

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraterna påpekade redan när Sverige tillträdde konventionen 2012 att syftet med att tillträda konventionen var att komma till rätta med svåra mänskliga katastrofer orsakade av blindgångare. Sveriges anslutning till konventionen måste vägas mot effekten på vår försvarsförmåga. Den avveckling av bombkapsel 90 som blev följden av ratificeringen innebar att ett en viktig förmåga föll bort. Bombkapsel 90 anses vara en konstruktion som inte lider av samma problem med blindgångare som många klustervapen gör och gjorde.

Nu pågår det ett krig i vårt närområde och i likhet med motionärernas intentioner har partistyrelsen öppnat för att göra en översyn av Sveriges deltagande i CCM. Den översynen pågår för närvarande och ligger i linje med det motionären föreslår.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

UT03 – Lämna Ottawafördraget, återinför möjligheten att använda truppminor i Försvarsmakten

Motionär:

Erik Johansson (129228 – erik.g.johansson@sd.se)

Medmotionär(er):

Richard Svensson 62661

Chris Dahlqvist 82570

Annelie Sjöberg 123769

Marcus Lejonqvist 80042

Torgny Maurer 53831

Christopher Jarnvall 148456

Runar Öhman 82612

Max Haienhjelm Andreasson 90560

Erik Johansson 129228

Björn Sandberg 84844

Jörgen Ring 78106

Mikael Eriksson 71644

Motionsmotivering:

Truppminor har historiskt varit ett effektivt försvarsmedel vid skydd av terräng, infrastruktur och strategiska objekt. Deras främsta militära syfte är att fördröja, kanalisera och försvåra fiendens rörelsefrihet, vilket ger de egna styrkorna ett försteg i strid. I synnerhet vid försvar av eget territorium utgör truppminor ett kostnadseffektivt sätt att skapa tröskeffekt mot en angripare.

Utvecklingen av modern teknik har dessutom gjort det möjligt att konstruera minor med funktioner för självsprängning, självdeaktivering och fjärrstyrning, vilket minimerar riskerna för civila efter en konflikt. Den ensidiga utvecklingen av truppminor har därför varit mer symbolisk än praktiskt försvarsmotiverad. Det är orimligt att Sverige, i en tid av ökad säkerhetspolitisk osäkerhet, utesluter användningen av ett försvarssystem som är både verkningsfullt och avskräckande.

Ett återinförande av truppminor skulle öka vår försvarsförmåga, minska beroendet av utländskt stöd och återge Sverige handlingsfrihet i utformningen av vår militära doktrin. Det är orimligt att Sverige i vår militära doktrin frivilligt avsäger oss verkningsfulla medel för nationellt försvar av symboliska skäl.

Förslag till beslut:

Att verka för att Sverige lämnar Ottawafördraget.

Att Försvarsmakten lagrar och vid behov använder truppminor i syfte att stärka det territoriella försvaret.

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraterna har sedan konventionen trädde i kraft 1998 i olika sammanhang påpekat att förbudet mot antipersonella minor försvårar möjligheten att försvara Sverige i händelse av krig. Konventionen gör det också svårare för Sverige att samverka med natoallierade då det begränsar svensk trupp gällande hanteringen av dessa minor.

Nu pågår det ett krig i vårt närområde och i likhet med motionären har partistyrelsen öppnat för att göra en översyn av Sveriges deltagande i Ottawafördraget. Översynen pågår för närvarande och ligger i linje med det motionären föreslår.

Sverigedemokraterna driver också på för att den ska genomföras så snabbt som möjligt vilket är viktigt i nuvarande säkerhetsläge.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

UT04 – Vad vill vi med World Economic Forum (WEF)?

Motionär:

Bo Ammer (104244 – bo.ammer@sd.se)

Motionsmotivering:

WEF är en uttalat globalistisk organisation som via sin hemsida också flaggar för framtida åtgärder med starka socialistiska inslag. Enskilda människors frihet kan komma att begränsas, och man gör heller ingen hemlighet av att man strävar efter en världsregering som skall ta över alla nationella beslut.

Även om sådana uttalanden skrämmar, så konstaterar jag att varje möte i Davos besöks av ledande svenska politiker och företagsledare. Medlemsavgiften för deltagande i WEF uppgår till miljonbelopp.

Av vilken anledning och av vem betalas medlemsavgift och resor till WEF:s sammanträden? Hur rapporterar deltagande politiker till riksdagen om vad som avhandlats vid mötet? Vilka mandat har deltagande politiker att säga ja eller nej till förslag från WEF?

Det har även rapporterats om allvarliga ekonomiska missbruk vilka fått dess mångåriga ledare Klaus Schwab avsatt. Denne har ersatts med en f d VD för det omdiskuterade livsmedelsbolaget Nestle. Utifrån företagets historia kan man förutsätta att ej heller denne ledare har helt tvgade händer från det förflutna.

Trots höga medlemsavgifter förefaller tillsättningen av nytt ledarskap ha skett utan svensk medverkan.

Det kan väl inte vara så att man vill implementera WEF:s samhällssyn i svensk politik.

Risken att så skulle vara fallet, och att detta gäller att återta vårt folkstyre och vår nationella suveränitet gör att jag föreslår:

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna verkar för att avsluta allt statligt samarbete med WEF

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen menar att det rent generellt är ett problem med möten där beslut tas över huvudet på folket och dess valda företrädare i nationella parlament. Partiet har också i olika sammanhang framfört kritik mot avstånd från vanliga människors vardag. Med det sagt är det tveksamt om motionärens konkreta förslag kan genomföras eftersom ett konkret statligt samarbete inte existerar. WEF är en relativt informell samling. En generös tolkning av motionärens intentioner skulle kunna vara att förbjuda svenska befattningshavare att delta på konferensen, men det är inte något

partistyrelsen ställer sig bakom och det vore vidare juridiskt komplicerat och politiskt ogenomförbart. En bättre lösning är att fortsätta att kritiskt granska svenska makthavare, vilket partistyrelsen välkomnar.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad.

UT05 – Sveriges medlemskap i WHO bör omprövas

Motionär:

Carita Boulwén (75072 – carita.boulwen@sd.se)

Motionsmotivering:

Under de senaste åren har Världshälsoorganisationen (WHO) tagit tydliga steg mot att utöka sin makt på ett sätt som väcker allvarliga frågor om nationellt självbestämmande, transparens och demokratisk kontroll. De föreslagna ändringarna i de internationella hälsoreglerna (IHR) och det så kallade pandemifördraget innebär att WHO ges möjlighet att:

–ensidigt utlysa globala hälsokriser,

–öka sin styrning av nationella åtgärder såsom karantän, vaccinering och digital övervakning,

–samt påverka vad som betraktas som tillåten eller otillåten information under en kris.

Även om dessa åtgärder officiellt inte är juridiskt bindande i strikt mening, är det tydligt att länder som avviker från WHO:s linje riskerar internationell press och påtryckningar, politiskt, ekonomiskt och medialt.

Sverige visade under covid-19-pandemin att det är fullt möjligt att gå en egen väg. Den svenska strategin byggde på frivillighet, öppenhet och ansvarstagande, inte tvång och nedstängning. Resultatet blev i många avseenden bättre än i länder som följde WHO:s rekommendationer till punkt och pricka. Det bekräftar vikten av att behålla den nationella friheten att fatta egna beslut, särskilt i krislägen.

Samtidigt har WHO:s utveckling gått i en riktning där både ledarskap och agerande ifrågasätts. Organisationens beroende av privata bidragsgivare, minskad medicinsk expertis i ledningen och brist på öppenhet vid krishantering, såsom under covidutbrottets inledning, undergräver förtroendet för dess opartiskhet och vetenskapliga grund.

Ett fortsatt svenskt medlemskap i WHO kan därmed stå i konflikt med våra grundläggande värderingar om demokrati, öppen debatt och suverän beslutsfattning.

Förslag till beslut:

Jag yrkar härmed på att Sverigedemokraterna ska verka för att Sverige genomför en oberoende utredning med syftet att ompröva vårt medlemskap i Världshälsoorganisationen (WHO).

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen menar att det finns skäl att i allmänhet vara vaksam mot att medlemskap i internationella organisationer kan leda till ökad överstatlighet. Det skall alltid vara svenska folket som har sista ordet om Sveriges politiska utveckling. Samtidigt är det värt att komma ihåg att WHO är en internationell expertmyndighet som bland mycket annat har tagit fram rapporter och internationella jämförelser som även Sverigedemokraterna använt sig av i politikutvecklingen. WHO samordnar globala hälsoinsatser, sprider kunskap och bekämpar globala hälsohot, vilket fyller en viktig funktion då pandemier och hälsokriser inte respekterar nationsgränser. Av dessa skäl menar partistyrelsen att den utredning som motionären föreslår inte är behövlig i nuläget.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta att avslå motionen.

UT06 – Upprop för Israel

Motionär:

Mattias Bengtsson (72377 – mattias.bengtsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Björn Qvarnström 68146

Motionsmotivering:

Tänk er Norge!

Den 7/10-2023 beordrade norska regeringen sin militär att korsa gränsen till Sverige och utföra en riktad attack mot civila mål i Sverige. I denna attack mördades över 1000 personer, kvinnor våldtogs, barn mördades och många fördes tillbaka till Norge som gisslan.

När norska militären återvände möttes de av folkets glädje och jubel, människor gick man ur huse och firade denna triumf. Man skakade hand med norska militärer och tog selfies med den svenska gisslan. Det var mer eller mindre folkfest i Oslo!

I vilken värld skulle en sådan handling betraktas som något annat än en ren krigsförklaring?

Detta var EXAKT vad som skedde mot Israel den 7/10-2023.

Runt om i världen skriker nu aktivister, med vänsterns goda minne efter en global intifada, motståndet ska globaliseras. Men det är inte Israel som är målet, utan judar! Därför förföljs nu judar över hela världen, de trakasseras, misshandlas, deras verksamheter förstörs och nyligen skakades vi av ett antal dåd mot judar med dödlig utgång.

Om kritiken bara gäller Israel, varför attackeras då judar i Sverige och runt om i världen?

Varför kunde vi på en socialdemokratisk demonstration höra att "det ligger i deras (judars) gener att mörda människor"? Varför skanderas det "jävla judar" och "fuck the jews" om man avser Israel? Varför skanderas det "Khaybar Khaybar, o judar (judar, inte Israel), Mohammeds arme ska återvända" på en demonstration i Göteborg? Om vänstern är för en tvåstatslösning, varför skanderas det då "from the river to the sea, Palestine will be free" på demonstrationerna? Varför förekommer det stöd för terrororganisationer som Hamas och Hizbollah i form av deras flaggor?

Svaret är uppenbart, det handlar inte om staten Israel, utan judar. För vänstern runt om i världen, så även i Sverige, är judar detsamma som Israel, Israel är detsamma som judar. Det är därför just de judar runt om i världen som inte har något att göra med Israels krig mot Hamas, trots det trakasseras, attackeras och mördas.

De säger Israel, men de menar judar!

Ända sedan Hamas brutit ännu en vapenvila och begått ett terrordåd har vi tydligt sett en växande judehatande rörelse växa fram runt om i världen. Israel ska isoleras och bojkottas men framförallt ska judar straffas vart de än befinner sig.

Vår partiledare gjorde något mycket bra i det han bad judar om ursäkt för vad vårt parti sysslat med i sin begynnelse, det behövdes och förtjänar beröm men det behövs mer. Inte för Sverigedemokraternas skull utan staten Israel och judar runt om i världen behöver veta och få höra att det finns människor och organisationer som öppet vågar låta dem veta att de har vänner, att de har stöd, inte bara i rätten att existera utan även i sitt krig mot Hamas människomördande. Att det finns människor som vågar stödja Mellanösterns enda demokrati!

Israel är givetvis inget fullkomligt land, precis som inget land i världen är fullkomligt och judar är heller ingen homogen grupp på så sätt att alla tycker exakt likadant, men det förändrar inte följande faktum: Judar har rätt till sitt eget land, Israel har rätt att existera och har rätt att förasvara sig mot alla de som söker Israels utplånande!

Vänstern har i alla år varnat oss för 30-talets återkomst men föga berättade de att det var just de som skulle stå för dess återkomst. Detta behöver motverkas med emfas!

Förslag till beslut:

- Landsdagarna beslutar uppdra partistyrelsen att författa ett tydligt ställningstagande, ett upprop för judar och för Israels rätt att existera som judarnas hemland.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen instämmer i mycket av det resonemang som framförs i motionen. Partiet har i många olika sammanhang tagit ställning för Israels rätt till självförsvar och nödvändigheten i att bekämpa Hamas och islamistisk terror på det sätt som motionärerna avser. Till exempel har Sverigedemokraternas utrikespolitiska talesperson Aron Emilsson riktat hård kritik mot regeringen efter att den meddelat att man avser verka för att suspendera handelsdelarna av EU:s associeringsavtal med Israel och att delvis suspendera Israels deltagande i forskningssamarbetet *Horizon Europé*. Jimmie Åkesson har personligen kritiserat regeringen för detta såväl i rikstäckande media som i sociala medier och kallat den nuvarande politiken för ett haveri

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

UT07 – Avveckla SIDA

Motionär:

Christopher Larsson (55615 – christopher.larsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Sverige har under lång tid bedrivit en generös biståndspolitik, där SIDA (Styrelsen för Internationellt Utvecklingssamarbete) har haft en central roll i att fördela och administrera statliga biståndsmedel till olika delar av världen. Även om ambitionen att bidra till global utveckling är god, har biståndet i praktiken alltför ofta visat sig vara ineffektivt, otillräckligt uppföljt och ibland direkt kontraproduktivt.

Ett tydligt exempel på detta är Sveriges bistånd till Afghanistan. Under 2024 uppgick det svenska biståndet till Afghanistan till nära en miljard kronor, enligt SIDA:s egna uppgifter. Detta trots att landet sedan talibanernas maktövertagande 2021 styrs av en regim som förtrycker kvinnor, motarbetar yttrandefrihet och bryter mot grundläggande mänskliga rättigheter. Att Sverige, genom SIDA, fortsätter att kanalisera stora summor till ett land där en extremistregim kontrollerar statsapparaten är orimligt. Det finns en överhängande risk att biståndet – direkt eller indirekt – stärker det talibanstyrda maktsystemet, vilket står i direkt konflikt med svenska värderingar och det svenska folkets förväntningar på hur skattepengar används.

Detta är dock inte ett enskilt fall. Kritiken mot SIDA har återkommande gällt bristande måluppfyllelse, låg transparens och svårigheter att mäta faktisk nytta med de insatser som genomförs. Samtidigt visar opinionsundersökningar att det finns ett växande folkligt stöd för att ompröva omfattningen och inriktningen på det svenska biståndet. I detta sammanhang är det inte rimligt att behålla en myndighet som under lång tid fått verka utan tillräcklig resultatstyrning, och som dessutom hanterar miljardbelopp utan att det svenska folket fullt ut får insyn i effekterna.

Därför bör partiet ta ställning för att SIDA ska avvecklas som myndighet. Biståndet bör i stället omstruktureras i grunden. Humanitärt stöd kan fortsatt ges, men då i mer begränsad omfattning, under tydliga villkor, och genom kanaler som säkerställer att mottagarna inte är auktoritära regimer eller deras närstående strukturer. En ny, mindre och mer effektiv enhet kan ersätta SIDA, med tydligt fokus på akuta humanitära insatser, biståndsprojekt med hög grad av ansvarsskyldighet och ett mål om att bistånd alltid ska gagna mottagare som respekterar grundläggande fri- och rättigheter.

Förslag till beslut:

att partistyrelsen verkar för att driva frågan om att avveckla Styrelsen för Internationellt Utvecklingssamarbete (SIDA).

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar i huvudsak motionärens problembild av Sida och har under lång tid framfört skarpa synpunkter på delar av myndighetens inriktning och prioriteringar. Myndigheten har gjort vissa goda insatser, men också stått för ett betydande slöseri och ett värdegrundsdrevet arbetssätt fjärmat från svenska skattebetalares intressen. Just därför har Sverigedemokraterna, inom ramen för Tidösamarbetet, drivit fram en omfattande omläggning av biståndspolitik. Sida har fått nya myndighetsbrev, nya styrsignaler och en reformagenda som syftar till att åtgärda just många av de brister motionären pekar på, bland annat genom tydligare fokus på svenska prioriteringar, ökad uppföljning och minskad aktivism.

Partistyrelsen bedömer att den mest framkomliga vägen nu är att förändra det som är ickefungerande inom Sida genom kraftfull politisk styrning och genomgripande reformer inifrån, snarare än att i detta skede avveckla myndigheten. Det pågående reformarbetet måste fullföljas och skärpas ytterligare, inte minst mot bakgrund av det ansvar myndigheten har för bland annat stödet till Ukraina. Mot denna bakgrund ställer sig partistyrelsen bakom motionens inriktning och intentioner, och anser att motionen har besvarats.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

UT08 – Nollställ SIDA och svensk biståndspolitik

Motionär:

Josef Fransson (35198 – josef.fransson@sd.se)

Motionsmotivering:

Sedan regeringsskiftet har Sverige haft två olika ministrar med ansvar för utlandsbistånd, båda med goda ambitioner att städa upp i det trask som präglat detta politikområde efter årtionden av socialistisk lekstuga och inkompetens.

Under 2025 har Sida en budget på 24,3 miljarder kronor och den nuvarande biståndsministern håller just nu på att nysta i biståndsmyndigheten för att försöka förstå vilka projekt som pågår och dess effekter för människorna som är tänkta att bli hjälpa. De primära slutsatserna är inte mindre än horribla, de svar man söker finns helt enkelt inte att finna. Transparensen är obefintlig och myndigheten har svag kontroll över hur pengarna i realiteten används, vilket i sin tur omöjliggör uppföljning och utvärdering. Verksamhetsmålen, som är kring 100 till antalet, är både spretiga och innehåller motstridigheter. Exakt hur många enskilda biståndsprojekt som SIDA finansierar är det ingen som vet, men efter ett försök till uppskattning handlar det om tiotusentals. Fall har framkommit där snarlika projekt bedrivs i samma land. Hur mycket pengar som försvinner i ren korruption vet ingen, men det handlar garanterat om miljarder i plural.

Med anledning av ovanstående menar jag att SIDA bör reformeras med ett alexanderhugg där man har som uttalad ambition att nollställa hela organisationen och bygga upp den på nytt. Här finns enorma möjligheter att kapa miljardbelopp i såväl administration som korruption och skapa en organisation som präglas av transparens. På så vis kan vi hjälpa fler behövande såväl som att spara skattemedel så att vi inte minst kan bygga upp svensk försvarsmakt utan att skuldsätta kommande generationer.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna driver linjen att SIDA ska reformeras där man har som uttalad ambition att nollställa hela organisationen och bygga upp den på nytt.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar i huvudsak motionärens problembild av Sida och har under lång tid framfört skarpa synpunkter på delar av myndighetens inriktning och prioriteringar. Myndigheten har gjort vissa goda insatser, men också stått för ett betydande slöseri och ett värdegrundsdrivet arbetssätt fjärmat från svenska skattebetalares intressen. Just därför har Sverigedemokraterna, inom ramen för Tidösamarbetet, drivit fram en omfattande omläggning av biståndspolitik. Sida har fått nya myndighetsbrev, nya styrsignaler och en reformagenda som syftar till att åtgärda just många av de brister

motionären pekar på, bland annat genom tydligare fokus på svenska prioriteringar, ökad uppföljning och minskad aktivism.

Partistyrelsen bedömer att den mest framkomliga vägen nu är att förändra det som är ickefungerande inom Sida genom kraftfull politisk styrning och genomgripande reformer inifrån, snarare än att i detta skede avveckla myndigheten. Det pågående reformarbetet måste fullföljas och skärpas ytterligare, inte minst mot bakgrund av det ansvar myndigheten har för bland annat stödet till Ukraina. Mot denna bakgrund ställer sig partistyrelsen bakom motionens inriktning och intentioner, och anser att motionen har besvarats.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad.

Vård och omsorg

VO01 – Säkerställ att personer med synnedsättning och blindhet inkluderas i personkrets 3 enligt LSS

Motionär:

Emelie Wassermann (119373 – emelie.wassermann@sd.se)

Motionsmotivering:

Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS är en rättighetslagstiftning som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar goda levnadsvillkor och möjlighet till ett självständigt liv. I dag finns dock en otydlighet i hur personer med synnedsättning och blindhet bedöms enligt personkrets 3, där lagtexten talar om "varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande och som medför betydande svårigheter i den dagliga livsföringen".

Trots att synnedsättning innebär just sådana svårigheter, har domstolspraxis och restriktiv tolkning från kommuner lett till att många personer med synnedsättning och blindhet nekas insatser enligt LSS. Det innebär en stor ojämlikhet och risk för isolering, bristande delaktighet och försämrad livskvalitet för en redan utsatt grupp.

Det är orimligt att personer som dagligen möter omfattande hinder i det offentliga rummet, skolan, arbetslivet, och möjligheten till ett självständigt liv inte har rätt till de stödinsatser som LSS erbjuder.

Jag anser att lagen måste förtydligas så att personer med synnedsättning och blindhet, oavsett om funktionsnedsättningen är medfödd eller förvärvad, ska omfattas av personkrets 3. Det handlar om rättvisa, om människovärde och om att följa intentionen med LSS – att ge stöd till dem som behöver det mest.

Förslag till beslut:

Med hänvisning till ovanstående yrkar jag:

Att Sverigedemokraterna verkar för att lagen förtydligas så att personer med synnedsättning och blindhet uttryckligen inkluderas i personkrets 3 enligt LSS, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Partistyrelsens yttrande:

Vi tackar motionären för en angelägen fråga. En fungerande ledsagarservice är superviktig för att de synskadade ska kunna leva ett aktivt och självständigt liv, ett liv som många av oss andra tar för givet. Det handlar om att gå till och från sitt arbete och till och från matbutiken och om att träffa vänner och bekanta. Vad vi nu ser ännu en gång är en lag där tillämpningen över tid har förändrats till något helt annat än vad

det från början var tänk och där allt färre personer med synnedsättning beviljas ledsagning.

Partiets ledamöter med ansvar för frågorna driver på i riksdagen och så sent som i juni 2024 skickades två tillkännagivande till riksdagen om att se över förutsättningarna för avgiftsfri ledsagarservice för personer med synnedsättning samt att se över förutsättningarna för att reglera ledsagningen i en särskild lag.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025

Att anse motionen besvarad

VO02 – Återställ LSS

Motionär:

Johnny Grahn (35585 – johnny.grahn@sd.se)

Medmotionär(er):

Lisbeth Jarnbro, medlemsnummer 63722

Motionsmotivering:

LSS – lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade – trädde i kraft 1994 som en av vår tids viktigaste frihetsreformer. Den byggde på principen att människor med stora funktionsnedsättningar ska ha samma möjligheter som andra att leva ett självständigt och värdigt liv. Men idag är denna lag en skugga av sitt forna jag.

Sedan 2016 har rättspraxis förändrats drastiskt. Definitionen av "grundläggande behov" har krympt, vilket i praktiken innebär att många människor inte längre får den hjälp de behöver. Det räcker inte längre med att ha omfattande svårigheter – man måste i princip uppvisa livsuppehållande behov. Samtidigt har ansvaret i ökande grad vältrats över på kommunerna, utan att resurserna följt med.

Resultatet är ett LSS-lotteri, där en persons möjligheter att leva ett självständigt liv avgörs av vilket postnummer man har. Små kommuner med pressad ekonomi tvingas prioritera bort insatser – och den enskilde hamnar i kläm mellan Försäkringskassan och kommunen. LSS, som var tänkt att ge trygghet och valfrihet, har blivit ett spel med människors livskvalitet.

Avslutning

LSS får inte bli ett historiskt experiment som glömdes bort. Det var – och är – ett uttryck för svensk människosyn och samhällsansvar. Vi måste återgå till lagens anda från 1994: att garantera livskvalitet, frihet och delaktighet för människor med omfattande funktionsnedsättningar.

Det är dags att stå upp för dem som inte kan skrika högst. För rättvisa. För värdighet. För ett Sverige där vi håller vad vi lovar – också till de mest utsatta.

Förslag till beslut:

Att nationell översyn av rättspraxis och bedömningar inom LSS, i syfte att återställa rättssäkerheten och människovärdet i lagens tillämpning.

Att LSS återgår till sin ursprungliga intention – att ge personer med omfattande funktionsnedsättningar möjlighet att leva ett liv likt andra.

Att införa nationella riktlinjer för att motverka orättvisa skillnader mellan kommuner.

Att staten tar ett större ekonomiskt ansvar för LSS, särskilt i kommuner med svaga resurser.

Att säkerställa både valfrihet och kvalitet genom tydlig kontroll av privata assistansaktörer – utan att förkväva brukarens självbestämmande.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen och instämmer i dess verklighetsbeskrivning. Partistyrelsen delar också de uppfattningar som motionären ger uttryck för. Sverigedemokraterna har sedan lång tid tillbaka drivit frågor kopplade till LSS och eftersträvar väsentligen det som motionären beskriver. Vid återkommande tillfällen har frågan tagits upp i budgetförhandlingar med regeringen och även om resultaten hittills lämnar en del övrigt att önska så har vi på intet vis släppt frågan.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO03 – Nationell översyn av LSS med fokus på kriminalitet, kontroll och rättssäkerhet

Motionär:

Johnny Svedin (93595 – johnny.svedin@sd.se)

Motionsmotivering:

Fusk inom LSS, särskilt personlig assistans är ett växande samhällsproblem. Försäkringskassan beräknar att felaktiga utbetalningarna uppgår till 1,4 miljarder kronor per år, där en stor del bedöms bero på organiserad kriminalitet. Bristande kontroll, svag myndighetssamverkan och otydliga regelverk underlättar missbruket vilket skadar både rättssäkerheten för brukare och förtroendet för välfärden.

Konkreta åtgärder måste vidtas skyndsamt, inte fler utredningar. En nationell översyn krävs med fokus på att bekämpa fusk, stärka kontrollen och värna seriösa aktörer.

Förslag till beslut:

Att verka och genomföra en nationell översyn av LSS med fokus på att motverka kriminalitet, stärka kontrollmekanismerna och värna rättssäkerheten.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen och delar motionärens åsikt att det finns stora problem inom LSS-området. Kriminella nätverk har utnyttjat LSS-verksamheter, särskilt inom personlig assistans, där oseriösa aktörer ibland drivit verksamhet utan tillstånd eller anställt personal med brottslig bakgrund. Även IVO har larmat om allvarliga brister.

Det pågår en statlig utredning med uppdrag att ta fram förslag på hur välfärdsbrott inom personlig assistans kan bekämpas mer effektivt. Utredningen ska bland annat analysera om en ny särskild LSS-inspektion bör inrättas en myndighet som skulle kunna kombinera tillsyn med stöd till enskilda. Man ska också se över regelverket kring anhörigassistans, uppföljning av ersättningar och rutiner för kontroll och återbetalningsskyldighet vid felaktiga utbetalningar.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO04 – Lex Evelina – för en ny personkrets i LSS för personer med dövblindhet

Motionär:

Oscar Lundkvist (77817 – oscar.lundkvist@sd.se)

Motionsmotivering:

Fallet med dövblinda Evelina Lindberg i Piteå är ett av flera tydliga exempel på hur dagens LSS-lagstiftning inte förmår att skydda dövblinda personer. Evelina, som lever med dövblindhet, nekades under lång tid det stöd hon var i behov av för att kunna kommunicera och leva ett självständigt liv trots utlåtanden från medicinska och juridiska experter samt företrädare för det civila samhället. Kommunens återkommande ifrågasättanden och omprövningar av hennes rätt till stöd ledde till en utdragen rättsprocess som varade i över ett och ett halvt år. Under denna tid uteblev ett tydligt politiskt ansvarstagande lokalt. Det var i stället civilsamhället och engagerade medborgare som drev hårt frågan och lyfte fram grova brister i hur LSS tillämpas i praktiken.

Till slut fick Evelina rätt, men först efter att grovt lidande redan hunnit uppstå. Händelsen visar på en djup systembrist där kommuner i praktiken kan frånga LSS intentioner utan att den enskilde garanteras rättssäkerhet. Mot denna bakgrund föreslås Lex Evelina – ett initiativ som bygger på Evelinas egen idé att dövblinda personer bör omfattas av en särskild personkrets eller stödform inom LSS. Dövblindhet är en unik funktionsnedsättning som ofta kräver skraddarsydda insatser och kommunikationsstöd, exempelvis taktilt teckenspråk. Det förutsätter att lagstiftningen erkänner behovet av individuellt anpassat stöd och skapar en struktur som säkerställer att sådana behov kan tillgodoses likvärdigt i hela landet.

Lex Evelina är inte bara en lösning för en specifik målgrupp – det är också ett ställningstagande mot ett växande problem där kommuner tolkar lagen godtyckligt och där rättssäkerheten för personer med funktionsnedsättning urholkas. Sverigedemokraterna har i flera sammanhang betonat vikten av trygghet, rättvisa och att lagar ska följas i praktiken. Denna motion ligger helt i linje med dessa värderingar.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna ska verka för att dövblinda personer ska erkännas som en särskild personkrets eller ges en särskild stödform inom ramen för LSS.

Att denna reform ska kunna genomföras inom nuvarande lagstiftning, oberoende av en bredare översyn av LSS.

Partistyrelsens yttrande:

Vi tackar motionären för en viktig fråga. Förarbetena till LSS beskriver hur synskadade är en grupp som tillhör personkrets 3, men idag tillämpar kommuner och domstolar lagen så snävt att personer som endast har en grav synnedsättning eller helt saknar syn inte anses ha betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed anses de inte ha ett omfattande behov, vilket krävs för att bli beviljad ledsagning enligt LSS. Givet den utvecklingen menar vi att det är fullt rimligt att lagen förtydligas så att blinda och gravt synnedsatta garanteras rätt till ledsagning. Det bör därför förtydligas i lag att personer med svår synnedsättning, blinda och dövblinda ska ingå i personkretsen för LSS och ha rätt till ledsagning som insats.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

Att anse motionen besvarad

VO05 – Slopande av den övre åldersgränsen inom LSS

Motionär:

Sandra Bjelkelöv (68759 – sandra.bjelkelov@sd.se)

Medmotionär(er):

Daniel Persson 36026

Motionsmotivering:

Som det ser ut i Sverige idag så har man rätt att ansöka om personlig assistans fram till 66 års ålder, men sen när du fyller 66 år så försvinner möjligheten att ansöka om personlig assistans. Samtidigt som du idag kan ha personlig assistans med ett visst antal beviljade timmar i månaden, men finns det ett utökat behov av assistans, men du har passerat 66 års ålder så har du inte längre rätt att ansöka om fler timmar, man får dock behålla de assistanstimmar som beviljats före 66 års ålder. Den 1 januari 2026 så justeras gränsen till 67-års.

Vi har en åldrande befolkning som arbetar allt längre, vi ser ett behov att förändra den personliga assistansen. Man ska få rätt stöd och hjälp som inte avgränsas av en åldersgräns. Den som har behov av personlig assistans förtjänar att få rätt hjälp, så man inte riskerar att hamna på ett äldreboende, eller ett så kallat särskild boende, där man egentligen inte hör hemma. De är relativt vanligt att uppstår ett utökat behov av assistans så är det oftast hemtjänsten som får gå in och täcka upp för det utökade behovet och det kanske inte är rätt kompetens och i landet så finns en viss personalbrist. Man kan leva ett aktivt liv med LSS-insatser, det vill säga rätt stöd efter sitt behov.

Dagens 66-årsgräns infördes 1 jan 2023, och en 67-årsgräns införs från 1 jan 2026. Åldersgränserna ändras då en riktålder för pension börjar användas. Riktåldern ersätter dagens 65-årsnorm och innebär att pensionsåldern ändras efter den ökande medellivslängden.

Det har sedan personlig assistans infördes 1 jan 1994 funnits en övre åldersgräns på 65 år, varefter det inte går att söka personlig assistans. Sedan 2001 kan dock assistansanvändare, livet ut behålla de assistanstimmar som beviljats före 65 års ålder, men utan att kunna söka fler assistanstimmar.

Förslag till beslut:

Jag yrkar att Landsdagarna bifaller motionen om ett slopande av den övre åldersgränsen, så man kan söka assistans livet ut, och även ansöka om utökade assistanstimmar om behovet uppstår.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionärens engagemang och instämmer i problembeskrivningen.

Den övre åldersgränsen för att få personlig assistans har precis som motionären framför, på senare tid blivit starkt kritiserad. Partiet instämmer i att det är orimligt att sätta en åldersgräns för grundläggande rättigheter och att inte kunna erbjuda personkretsen ett värdigt liv även de sista åren av deras liv.

Sverigedemokraternas uppfattning är att åldersgränsen helt bör tas bort så att funktionsnedsatta, om funktionsnedsättningen inte uppenbart beror på normalt åldrande, ges rätt till personlig assistans.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att motionen är besvarad

VO06 – Belastningsregister LSS

Motionär:

SD Kvinnor

Motionsmotivering:

För att bli anställd inom LSS för vuxna finns det idag ingen lagstadgad rättighet från arbetsgivaren att begära ut utdrag ur belastningsregistret. Det kan idag enbart ske på frivillig basis. Det anser SD-kvinnor vara ytterst anmärkningsvärt. Självklart ska samma krav ställas på personal som kommer i kontakt med brukare inom LSS-verksamheter för vuxna som med verksamheter för barn. Detta bör givetvis ske oavsett om det handlar om tillsvidareanställda personal, vikarier i verksamheten eller personal hos privata utförare.

Personkretsen inom LSS är allt som oftast en utsatt och stundtals försvarslös grupp som behöver värnas.

Ett utdrag ur belastningsregistret bör inte vara äldre än två månader vid inlämnande till arbetsgivare. Ett sådant utdrag bör också lämnas in årligen för att säkerställa att inga förändringar har skett.

Förslag till beslut:

Att verka för utdrag ur belastningsregister ska vara obligatoriskt för alla som arbetar inom LSS verksamheter för vuxna.

Att verka för att utdrag ur belastningsregistret inte får vara äldre än 2 månader vid inlämnande till arbetsgivare.

Att verka för utdrag ur belastningsregistret ska förnyas och lämnas in varje år.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Det är partiets uppfattning att det ska bli lättare för exempelvis kommunala arbetsgivare att få tillgång till anställdas utdrag ur brottsregistret med det uppenbara syftet att skydda vårdtagare. Vi arbetar just nu för att se över vilken lösning som skulle fungera bäst.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO07 – Skärpta krav på privat verksamhet inom IVO:s verksamhetsområden.

Motionär:

Markku Abrahamsson (107145 – markku.abrahamsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Petter Nilsson, 69171.

Per Carlberg, 19005.

Motionsmotivering:

Barn och unga som placeras inom IVO:s verksamheter är i regel i en väldigt utsatt position. Samtidigt lär vi oss att många placeringar, t ex på HVB-hem, idag sker på anläggningar som ägs och driftas av gängkriminella. Detta blir såklart ändamålsvidriga placeringar som i värsta fall bidrar till ökad brottslighet med skattebetalarnas finansiering.

Det system som omfattar privata utförare inom IVO:s verksamhet är idag inte tillräckligt säkert. Systemet tillåter att oseriösa aktörer i allt för hög grad letar sig in i denna annars viktiga vård, och ruinerar förtroendet för hur denna vård ska fungera.

Tillståndsprövningen av nya utförare inom denna verksamhet måste skärpas. IVO måste få tillgång till all information som myndigheten anser sig behöva för att göra en säker bedömning av utförarens kapacitet och lämplighet.

Tillsynen måste bli bättre – dels den IVO utför men även den som kommuner ska utföra genom det ansvar de har att t ex följa upp placerade barn och unga på HVB-hem. Det är oacceptabelt att så många brister kan passera ouppmärksammat trots kommunernas – i grunden ganska tunga – ansvar att följa upp varje placering.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att IVO ska tillgängliggöras att nödvändig myndighetsöverskridande information för att bättre kunna bedöma och utvärdera privata verksamheter inom LSS, HVB etc.

Att Sverigedemokraterna verkar för att IVOs tillsyn och granskningar för att få och behålla tillstånd för privat verksamhet ska utökas, förslagsvis genom att tillstånd ska sökas om och inte gälla tills vidare och inte heller ska få finnas i sk vilande bolag.

Att Sverigedemokraterna verkar för att kommuner som väljer att placera barn- och unga i privatägda verksamheter får ett utökat uppföljningsansvar, och möjliga repressalier i den mån sådan placering skett på en olämplig anläggning, utan att kommunen agerat genom anmälningar till IVO eller på annat sätt bidragit till att uppmärksamma problemen.

Att Sverigedemokraterna verkar för att kraven på kommunala utförare ska vara motsvarande som hos privata utförare.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen och instämmer i problembilden som motionären framställer. IVO samarbetar med bland andra Polisen, Åklagarmyndigheten, Socialstyrelsen, Skolinspektionen och Skatteverket för att upptäcka brister, brott och oegentligheter på HVB-hem. För att förhindra brottslighet hos dem som driver boendet görs registerkontroller, tillståndsprövning, uppföljning av ekonomiska villkor samt granskning av ägare och ledning.

IVO får genomföra tillsyn så ofta det bedöms nödvändigt, och arbetet är riskbaserat – det styrs av faktorer som typ av verksamhet, tidigare brister och inkomna klagomål. Tillsynen kan vara planerad, oanmäld eller tematiskt inriktad, och det finns ingen lagstadgad gräns för hur ofta den får ske. Regeringen har lagt fram en lagrådsremiss där IVO ges möjlighet att återkalla tillstånd som inte används. IVO har lyft att sådana tillstånd riskerar att utnyttjas för att undgå kontroll och möjliggöra välfärdsbrott.

Kommunens nuvarande rätt är att följa upp det enskilda barnets situation, besöka barnet på plats och samtala med personal och att avsluta placering eller göra anmälan till IVO. Privata och kommunala HVB-hem omfattas av samma lagkrav, tillsyn och tillståndsregler. Det finns ingen skillnad i regelverket beroende på om huvudmannen är offentlig eller privat.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO08 – Bukplastik

Motionär:

Anders Birkefjärd (142154 – anders.birkefjard@sd.se)

Medmotionär(er):

Mikael Strandman – Distriktsordförande Värmland, medlemsnummer 56265

Motionsmotivering:

Motion: Ekonomiska lättnader för kvinnor som behöver bukplastik efter graviditet

Bakgrund:

Graviditet och förlossning innebär stora fysiska påfrestningar på kvinnors kroppar. En vanlig följd är så kallad rektusdiastas – att magmusklerna delar sig – vilket kan leda till smärta, nedsatt bålstabilitet och funktionella besvär i vardagen. Många kvinnor lider även av uttänjd bukvägg, överskottshud och andra förändringar som påverkar både fysisk hälsa och psykiskt välmående.

Bukplastik är i dessa fall inte enbart en kosmetisk åtgärd, utan en medicinskt motiverad behandling för att återställa kroppens funktion. Trots detta klassificeras bukplastik ofta som en estetisk operation och bekostas i regel inte av den offentliga vården. Detta leder till att många kvinnor inte har råd att få den behandling de behöver, trots att deras besvär i grunden orsakats av graviditet och barnafödande – något som samhället har ett gemensamt intresse av att stödja.

Problembild:

Nuvarande regler innebär att endast ett fåtal kvinnor beviljas offentlig finansiering för bukplastik. Många tvingas betala stora summor ur egen ficka, vilket skapar ojämlikhet där ekonomisk ställning avgör om man får vård eller inte. Denna situation är inte förenlig med principerna om jämlik vård och kvinnors rätt till god hälsa efter graviditet.

Förslag till beslut:

Förslag till landsdagarsbeslut:

Det är dags att samhället erkänner att bukplastik efter graviditet, i många fall, är en nödvändig åtgärd för att återställa kroppens funktion och främja kvinnors livskvalitet. Därför bör ekonomiska lättnader införas för att möjliggöra behandling för de kvinnor som medicinskt bedöms ha behov genom följande åtgärder:

1. Verkar för att bukplastik efter graviditet, i fall där medicinska eller funktionella problem föreligger, ska omfattas av offentlig finansiering.
2. Utreder möjligheten att införa ett subventionssystem eller bidrag för kvinnor med dokumenterade besvär efter graviditet som inte täcks av dagens regelverk.

3. Arbetar nationellt för att förändra Socialstyrelsens riktlinjer, så att fler kvinnor med rektusdiastas eller annan funktionell påverkan efter graviditet kan få tillgång till nödvändig kirurgi via offentlig vård.

Slutsats:

Att föda barn är inte bara en privat angelägenhet – det är en grundläggande del av samhällets fortlevnad. Det är därför rimligt att samhället också tar ansvar för att kvinnor får tillgång till rehabiliterande vård, även när den innebär kirurgi. Bukplastik efter graviditet ska inte vara en klassfråga, utan en del av jämlik, jämställd vård.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för en välskriven motion. Vi har full förståelse för att vissa kvinnor efter graviditet kan drabbas av svåra besvär, särskilt vid rektusdiastas, som i vissa fall kan motivera kirurgisk behandling. Redan idag finns dock möjlighet till offentligt finansierad bukplastik när medicinska kriterier är uppfyllda och dokumenterade funktionella problem föreligger.

Det är samtidigt viktigt att skilja på åtgärder som syftar till att återställa funktion och hälsa, och de som främst motiveras av utseendeförändringar. Svensk hälso- och sjukvård måste prioritera resurser till den mest angelägna och livsnödvändiga vården, särskilt i en tid med vårdköer, personalbrist och hårt belastade resurser.

Bukplastik är dessutom ett omfattande kirurgiskt ingrepp som innebär risker såsom infektioner, ärrbildning och i vissa fall långvariga komplikationer. Därför bör kriterierna fortsatt avgöras av profession och myndigheter, utifrån medicinsk evidens och patientsäkerhet.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen

VO09 – Ett värdigt avslut på livet

Motionär:

SD Vara

Motionsmotivering:

Att drabbas av en sjukdom med dödligutgång är något man inte önskar någon, det påverkar både individen och alla runt omkring. Att veta att det inte längre finns något att göra är något som först ska tas in, för att sedan tänka på hur de anhöriga ska minnas ens sista tid i livet. Att få ett värdigt avslut på livet, borde vara en självklarhet för alla människor. Både att veta att man själv kan påverka när man känner att det är dags att ta adjö, att själv kunna ta beslutet när det är dags att avsluta livet.

På samma sätt som det finns olika register, så som donationsregistret, vita arkivet, så bör vi införa ett "Aktiv dödshjälpsregister". Där man som individ själv kan skriva in hur man önskar sin sista tid i livet om man skulle drabbas av någon sjukdom/olycka med dödlig utgång.

I samband med detta bör vi också införa en utredning för att ta fram underlag som styrker hur vi skulle kunna införa aktiv dödshjälp i Sverige.

Att behöva söka sig utomlands för att få det avslut man önskar ska inte behövas. Detta är inte bara en ekonomisk fråga då vi vet att det är en stor kostnad att både erhålla personal och läkemedel i den förlängning det innebär att inte erbjuda aktiv dödshjälp. Utan här handlar frågan främst om det mänskliga lidandet, för både individen, som kan lämna livet med vetskap om att en av hans/hennes önskningar går i uppfyllelse, men också för att anhöriga ska slippa se ett långdraget lidande.

Det är självklart att vi tar beslutet att låta våra djur somna in när tiden är inne, rent av brottsligt att inte begränsa deras lidande.

Förslag till beslut:

1. Landsdagarna besluta att Sverigedemokraterna verkar för ett införande av ett "Aktiv dödshjälpsregister.
2. Att Sverigedemokraterna verkar för att en utredning genomförs för att kunna införa aktivdödshjälp

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Som motionären framhåller kan det finnas etiska skäl som faktiskt talar för någon form av dödshjälp när synnerliga skäl föreligger och vissa strikta villkor är uppfyllda, liksom det finns skäl som talar emot. Partistyrelsen har för avsikt att initiera ett arbete kring detta, men understryker att slutsatsen inte är given på förhand.

Givet att denna motion i förväg uttrycker vilket resultatet ska bli av den utredning som föreslås väljer partistyrelsen avslå motionen.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen

VO10 – Om att inleda ett politikutvecklingsarbete kring dödshjälp

Motionär:

Ted Nyberg (155193 – ted.nyberg@sd.se)

Motionsmotivering:

Utvecklingen i flera jämförbara och välutvecklade länder visar att dödshjälp – i form av assisterat självmord eller eutanasi – kan utgöra en etiskt försvarbar och human motiverad väg för att lindra outhärdligt lidande hos svårt sjuka människor i livets slutskede. Länder som Schweiz, Nederländerna, Belgien, Kanada och flera delstater i Australien har infört dödshjälp inom ramen för noggrant reglerade och medicinskt kontrollerade former. Erfarenheterna därifrån visar att stödet för dödshjälp ofta är starkt, särskilt bland personal inom palliativ vård som dagligen möter patienter vars lidande inte alltid kan lindras ens med de mest avancerade insatserna.

Dödshjälp handlar inte om att förkorta livet för personer som kan räddas eller behandlas – utan om att erbjuda en sista utväg när lidandet är både outhärdligt och oåterkalleligt. Det handlar om respekt för individens värdighet och självbestämmande.

I Sverige är frågan fortfarande kontroversiell, men det finns en växande opinion bland både allmänhet och vårdpersonal som menar att detta bör utredas och debatteras utan skygglappar. En seriös politisk rörelse måste våga närma sig även de svåra frågorna. Sverigedemokraterna bör nu inleda ett kunskapsbaserat politikutvecklingsarbete för att på sikt kunna ta ställning i frågan om dödshjälp – med människovärdet, etiken och tryggheten i fokus.

Att driva en politik kring dödshjälp är inte utan risk för missförstånd eller stigmatisering. I debatten finns en tendens att måla ut det parti som lyfter frågan som ett "dödsparti", snarare än ett parti som värnar om värdighet och lindring av lidande. Men Sverigedemokraterna har aldrig varit ett parti som hukar för svåra frågor eller backar av rädsla för att bli felaktigt stämplade. Vi har genom hela vår historia stått upp för obekväma sanningar – och det ska vi fortsätta göra. Att människor med obotliga tillstånd och outhärdligt lidande ber om rätten att få avsluta sina liv i värdighet är inget vi bör blunda för. Vårdpersonal, inte minst inom den palliativa vården, lyfter detta allt oftare som ett legitimt och angeläget önskemål. Sverigedemokraterna ska inte styras av feighet eller kortsiktiga kalkyler om opinionsvindar – vi ska drivas av omtanke, ansvar och mod.

Förslag till beslut:

Med anledning av detta föreslår jag, Ted Nyberg:

– Att Sverigedemokraterna inhämtar kunskap och analyserar internationella erfarenheter, vårdprofessionens perspektiv och etiska överväganden i syfte att utveckla en välgrundad politik kring möjligheten till dödshjälp för obotligt lidande, samt svårt och obotligt sjuka människor i livets slutskede.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för en balanserad motion på ett angeläget område. Som motionären framhåller kan det finnas etiska skäl som faktiskt talar för någon form av dödshjälp när synnerliga skäl föreligger och vissa strikta villkor är uppfyllda, liksom det finns skäl som kan tala emot. Partiets linje i frågan, vilket framgår av LD 2023, är att partiet stödjer en parlamentarisk utredning av frågans olika principiella och praktiska dimensioner.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO11 – Valfrihet i livets slutskede

Motionär:

Håkan Lösnitz (72024 – hakan.losnitz@sd.se)

Medmotionär(er):

Pernilla Börjesson 103704

Motionsmotivering:

Det finns ett flertal undersökningar som visar att en stor majoritet av det svenska folket är positiva till aktiv dödshjälp och att det skall finnas individuell valfrihet i livets slutskede.

När man tittar på detta i ett internationellt perspektiv så har andra länder kommit längre än Sverige i frågan. I Schweiz kan en person få medicin utskriven som avslutar lidandet, i Belgien kan till och med en läkare administrera medicinen. I USA finns det stater med olika former av aktiv dödshjälp.

Vi tar inte ställning till vilken specifik modell som är den bästa eller effektivaste eller mest etiskt riktiga. Det låter vi experterna avgöra, men att Sverigedemokraterna skall vara positiva till något som majoriteten av den svenska befolkningen anser är för oss en självklarhet.

Ett värdigt avslut, dödshjälp, handlar inte bara om att till exempel avsluta ett lidande, det handlar även om att ge makten till individen. Makten över sitt eget liv.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna aktivt verkar för att det tillsätts en parlamentarisk utredning som utreder frågan om ett införande av aktiv dödshjälp i Sverige

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för en balanserad motion på ett angeläget område. Som motionären framhåller kan det finnas etiska skäl som faktiskt talar för någon form av dödshjälp när synnerliga skäl föreligger och vissa strikta villkor är uppfyllda, liksom det finns skäl som kan tala emot. Partiets linje i frågan, vilket framgår av LD 2023, är att partiet stödjer en parlamentarisk utredning av frågans olika principiella och praktiska dimensioner.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO12 – Inför hormonbehandling i högkostnadsskyddet – för kvinnors och mäns hälsa i ett längre arbetsliv

Motionär:

Agneta Kjaerbeck (100285 – agneta.kjaerbeck@sd.se)

Medmotionär(er):

Sanda Anton Henriksson 136439, Timothy Tréville 106277

Motionsmotivering:

Sverige står inför ett förlängt arbetsliv, ett åldrande samhälle och ökade krav på både fysisk och psykisk arbetskapacitet. Allt fler får barn senare i livet och förväntas vara yrkesverksamma långt upp i åren. I detta sammanhang blir kvinnors klimakteriebesvär och mäns hormonbrist inte bara medicinska frågor – utan också frågor om arbetsmiljö, jämställdhet och folkhälsa.

För kvinnor inträffar klimakteriet ofta mitt i ett aktivt familje- och yrkesliv. Samtidigt vittnar många om hur hormonella förändringar påverkar deras arbetsförmåga, hälsa och livskvalitet. Symtom som värmevallningar, sömnsvårigheter, koncentrationsproblem och nedstämdhet kan i värsta fall leda till sjukskrivningar eller arbetsmiljöproblem – inte minst inom kvinnodominerade yrken i offentlig sektor.

Hormonbehandling som lösning – men otillgänglig.

Hormonersättningsterapi (HRT) är en effektiv och medicinskt väl dokumenterad behandling som kan lindra klimakteriebesvär och samtidigt förebygga tillstånd som benskörhet, typ 2-diabetes och hjärt-kärlsjukdom – särskilt om den påbörjas i rätt tid. Trots detta är det färre än 10 procent av svenska kvinnor i klimakteriet som använder hormonbehandling. En viktig orsak är att behandlingen ofta inte omfattas av läkemedelsförmånen, vilket innebär att kvinnor själva får stå för stora delar av kostnaden.

Även män kan drabbas av hormonbrist, så kallad hypogonadism, med symtom som trötthet, nedstämdhet, minskad sexuell funktion och försämrad livskvalitet. Till skillnad från kvinnor omfattas testosteronbehandling i vissa fall av högkostnadsskyddet – men tillgången är ojämlik och oklar. Det saknas i dag en enhetlig och transparent tillämpning av läkemedelsförmånen vid hormonbrist hos båda könen.

En fråga om likvärdig vård, arbetsmiljö och jämställdhet

Att kvinnor i Sverige 2025 fortfarande själva får bekosta hormonbehandling vid klimakteriebesvär är orimligt – särskilt med tanke på att klimakteriet är ett förutsägbart, naturligt tillstånd som drabbar hälften av befolkningen. Det skapar en oacceptabel ojämlikhet inom vården, där tillgång till behandling i praktiken blir en

fråga om ekonomi. Detta drabbar särskilt kvinnor i lågavlönade yrken inom vård, skola och omsorg, där kraven är höga och återhämtningen liten.

Sverigedemokraterna bör ta tåten i att erkänna hormonella förändringar som en legitim arbetsmiljö- och hälsoutmaning i ett modernt och jämställt samhälle. För att fler ska kunna arbeta längre och må bättre krävs att hormonbehandling blir tillgänglig på lika villkor – för både kvinnor och män.

Förslag till beslut:

Landsdagarna föreslås besluta att partiet ska verka för:

1. Att Hormonbehandling för kvinnor med klimakteriebesvär ska omfattas av läkemedelsförmånen och därmed ingå i högkostnadsskyddet.
2. Att tillgången till testosteronbehandling för män med medicinskt konstaterad hormonbrist ska säkerställas inom ramen för högkostnadsskyddet och tillämpas likvärdigt över landet.
3. Att arbetsmiljöperspektivet ska lyftas i den offentliga debatten om klimakteriet och hormonbrist, särskilt inom offentlig sektor där många kvinnor arbetar i fysiskt och psykiskt krävande yrken.
4. Att principen om likvärdig vård oavsett kön, ekonomi eller bostadsort ska vägleda politiken när det gäller tillgången till hormonbehandling.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för en välskriven motion. Det är ingen som tvivlar på att dessa behov föreligger och det noteras att hormonbehandlingars status i högkostnadsskyddet befinner sig i en sorts gråzon, vilket kan ge upphov till tolkningar och gränsdragningar. Med detta konstaterat är högkostnadsskyddet för läkemedel just nu en relativt stor och växande post i statens budget. Det är väldigt bra att läkemedelsindustrin tar fram nya och bättre läkemedel och det är generellt sett försvarbart att det offentliga täcker en stor del av samhällets kostnader för läkemedel. Att i nuläget agera för ett mer omfattande högkostnadsskydd skulle säkerligen tas emot väl av berörda patientgrupper och av läkemedelsindustrin, men det skulle ske på bekostnad av något annat i en samhällssektor sjukvården som redan har stora svårigheter att bekosta sina verksamheter.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO13 – En översyn av lagstiftningen om psykiatrisk tvångsvård

Motionär:

Anni Juhl Nielsen (100948 – anni.juhl.nielsen@sd.se)

Motionsmotivering:

Psykiatrisk tvångsvård används för att hjälpa människor med allvarlig psykiatrisk sjukdom till att få den vård som de behöver när de inte själva förstår att de har ett vårdbehov. Den lagstiftning som gäller i dag heter Lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT) och är från 1991. LPT ersatte den tidigare lagstiftning om psykiatrisk tvångsvård (LSPV) som var gällande från 1929–1966. LSPV ersatte i sin tur sinnessjuklagen från 1929.

Lagstiftning om tvångsvård bör av naturliga skäl vara restriktiv och avgränsad samt utformat på ett sådant sätt att lagen inte kan missbrukas. Samtidigt bör lagen vara utformat så att den ger utrymme för att hjälpa människor som på grund av allvarliga psykiska störningar inte förstår att de faktiskt behöver hjälp.

Många vårdgivare anser att den aktuella lagstiftningen om psykiatrisk tvångsvård har blivit för restriktiv. För många individer med allvarlig psykisk ohälsa hamnar i ett limbo där de inte vill ta emot den psykiatriska vård som erbjuds samtidigt som de inte uppfyller kriterierna för tvångsvård. För dessa människor innebär det att de till exempel kan leva helt isolerade från sin omgivning, de kan leva i misär och de kan leva med svårt nedsatt livskvalitet. Så länge som de inte uppfyller kriterierna för tvångsvård kan vården inte ge dem den hjälp som skulle kunna förbättra deras livskvalitet avsevärt.

Personer som med dagens lagstiftning riskerar att inte få den vård som de behöver är personer med vissa neuropsykiatriska diagnoser som till exempel autism. Även vissa personer med demenssjukdomar samt personer med drogrelaterade psykiatriska symtom riskerar att bli utan den vård de skulle behöva för att må bättre. Det finns även personer med andra psykiatriska diagnoser som faller mellan stolarna och blir utan den vård som skulle kunna hjälpa dem.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna ska verka för att en utredning med syfte att se över fördelar och nackdelar med dagens lagstiftning om psykiatrisk tvångsvård (LPT) genomförs.

Att Sverigedemokraterna efter att utredningen som omnämns i den första att-satsen har genomförts verkar för att en ny lagstiftning om psykiatrisk tvångsvård kommer till stånd.

Att Sverigedemokraterna vid utformningen av ny lagstiftning om psykiatrisk tvångsvård ska ha fokus på att färre personer hamnar i ett limbo där de blir utan vård som skulle kunna hjälpa dem till ett bättre liv.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Det är en angelägen fråga, i vilken utsträckning samhället ska bedriva psykiatrisk tvångsvård. Det är ett stort för att inte säga mycket stort ingrepp i den personliga integriteten, samtidigt är det uppenbart oundvikligt i vissa fall. Frågan är komplex och enligt partistyrelsens uppfattning är företrädare för professionen bäst lämpade att göra dessa minst sagt svåra avvägningar. Att lagstiftningen skulle stå i vägen för angelägen vård förefaller dock inte vara fallet.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO14 – En balanserad och trygg psykiatrisk vård

Motionär:

Petter Nilsson (69171 – petter.nilsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Per Carlberg 19005

Markku Abrahamsson 107145

Motionsmotivering:

Sverigedemokraterna vill skapa en trygg och effektiv psykiatrisk vård. Patienter och personal ska garanteras en trygg miljö. Dagens psykiatri har stora behov, men inte minst att säkerställa att vi har personal som vill och kan arbeta inom psykiatri. Det är därför viktigt att man upplever sig vara trygg på sin arbetsplats.

Idag finns inga lämpliga boendelösningar för personer med svåra psykiatriska tillstånd – människor som inte kan ta hand om sig själva. Vi menar att professionens mandat behöver stärkas, samt att långsiktiga boendelösningar behövs.

Motionens område har kommit att bli kontroversiellt. Det då media och samhället i stort har lagt stor tyngd för att säkerställa att patienter får väl inom psykiatrin. Det är förstås bra att man vill säkerställa det.

Vissa har fallit mellan stolarna, vissa har – precis som med all vård – drabbats av vården. Det är emellertid inte rimligt att avfärda vård, enbart för att vissa insatser brustit. Det är samtidigt viktigt att inte bara inta ett ensidigt perspektiv när man granskar vården. Vi skriver detta stycke för att tydliggöra att det inte är rimligt att låta ett rådande narrativ styra åt ett håll som hindrar psykiatrin från att bli bättre och tryggare för patienter likväl som samhället.

I en historisk kontext kom skuggan – av de inte sällan patientvådliga behandlingar som förekom i Sveriges mentalsjukhus – att medföra en politisk försiktighet att tillse boenden för de med allvarliga psykiatriska diagnoser. Boenden för de som inte kan ta hand om sig själva försvann. Det innebär inte att behovet för exempelvis gruppboenden inte finns. Tvärtom är det viktigt att se över möjligheterna att förbättra för patienterna, likväl som för samhället – det senare ekonomiskt likväl som trygghetsmässigt.

Det är särskilt problematiskt i ett läge där fängelseplatser inte räcker till, vilket riskerar öka trycket på rättspsykiatrin. En rättspsykiatri som redan idag vältrar över på – en redan överbelastad – allmänpsykiatri.

Lagen om psykiatrisk tvångsvård reglerar användningen av bältning och avskiljning, två metoder som länge varit kontroversiella. Sverigedemokraterna har tidigare förespråkat ett förbud mot dessa tvångsåtgärder, men vi anser nu att det är dags att omvärdera

vår ståndpunkt – för att bättre kunna skydda både patienters säkerhet och personalens arbetsmiljö i svåra och akuta situationer.

Vi föreslår att bältning och avskiljning ska kunna användas som en sista utväg när andra insatser, som medicinering eller samtal, inte räcker till. För att säkerställa trygghet och respekt för patienten vill vi införa tydliga begränsningar. Beslut om åtgärderna ska tas av kvalificerad personal och vårdnadshavare till minderåriga patienter ska informeras omgående. Allt ska dokumenteras noggrant för att skapa transparens.

Vi är övertygade om att de som arbetar med detta – med sin specialistkunskap – bäst kan bedöma läget, samtidigt som tydliga riktlinjer säkerställer att tvångsåtgärder används med största försiktighet och respekt för individen. Socialstyrelsens rekommendationer om att minimera tvång är vägledande, men vi måste också erkänna att vissa situationer kräver extra stöd för att skydda både patienter och personal.

Förslag till beslut:

Mot bakgrund av detta föreslår vi att landsdagarna beslutar:

Att omvärdera sverigedemokraternas tidigare inställning om förbud mot bältning och avskiljning, och istället stödja en reglerad och kontrollerad användning.

Att utreda möjligheterna att införa boendelösningar för de med allvarliga psykiatriska diagnoser, som inte kan ta hand om sig själva.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna lyfter vikten av att säkerställa att patienter och personal ska garanteras en trygg miljö i den psykiatriska vården. En åtgärd som lyfts i motionen handlar om att Sverigedemokraterna ska ompröva sin nuvarande hållning gällande de tvångsvårdande åtgärderna bältning och avskiljning. I motionen lyfts även frågan om boendelösningar för personer med svåra psykiatriska tillstånd.

Bältning, det vill säga att med tvång spänna fast en patient med remmar i en säng, är en tvångsåtgärd regleras i lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT) och lagen om rättspsykiatrisk vård (LRV). Lagen om psykiatrisk tvångsvård fastslår att tvångsvård ska vara en sista åtgärd när alla andra alternativ har uttömts. Lagstiftningen skärptes 2020 i syfte att minska förekomsten av tvångsåtgärder bland barn och unga som vårdas enligt *lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård*. Trots detta utsattes nära 2 000 barn och unga under 25 år för fastspänning i bälte (under året 2022), vilket är en fördubbling i jämförelse med för tio år sedan. Hela 85 procent av insatserna i åldersgruppen användes på flickor.

Bältning är en djupt ingripande tvångsåtgärd som hotar patientens värdighet och integritet. Att bli utsatt för åtgärden upplevs ofta som väldigt kränkande, skrämmande och traumatiserande, särskilt för personer som redan befinner sig i en psykiskt utsatt situation. FN:s tortyrkommitté menar att tvångsåtgärden kan betraktas som inhuman och Sverige har fått kritik från FN med anledning av detta.

Tvångsåtgärden kan ge långvariga psykiska men för den som blir utsatt. Många patienter beskriver upplevelsen som den absolut värsta delen av sin vårdtid, och det är något som både skapar misstro mot psykiatri och även kan försvåra framtida vårdrelationer. Att använda åtgärden riskerar alltså att undergräva själva syftet med vårdinsatserna, det står också i direkt konflikt med tanken om att patienter och personal ska garanteras en trygg miljö.

Det är viktigt att poängtera att det finns många mer humana och effektiva alternativ som kan användas istället. Det handlar exempelvis om förebyggande arbete, bättre bemanning, avledande strategier, miljöanpassningar och ökad personalutbildning. Erfarenheter från länder och vårdenheter som minskat tvång visar att det går att prioritera trygghet utan att använda fysiska fixeringar.

Vad det gäller avskiljning anser Sverigedemokraterna att principen är densamma. Forskning visar att isolering kan riskera att orsaka allvarliga psykiska skador, som ångest, depression och i värsta fall självmordsbenägenhet. Redan efter kort tid kan negativa effekter uppstå, och långvarig isolering riskerar att medföra bestående men. Sverigedemokraterna vill se en personcentrerad psykiatrisk vård som ska bygga på respekt, trygghet och tillit, inte på metoder som riskerar att skada både patientens hälsa och förtroendet för psykiatri.

Motionärerna lyfter även frågan om boendelösningar för personer med svåra psykiatriska tillstånd. Problemet är inte att långsiktiga boendelösningar för den aktuella gruppen saknas helt, utan att de kan vara dåligt anpassade för komplexa vårdbehov, samt att vi kan se en varierande kvalitet, omfattning och tillgång mellan olika kommuner eller utförare. En annan problematik är att många personer faller mellan stolarna på grund av oklara ansvarsförhållanden mellan kommun och region.

Det pågår för närvarande ett omfattande internt arbete med att ta fram förslag på hur framtidens psykiatriska vård ska utformas, och Sverigedemokraterna avser att återkomma med ett batteri av åtgärder som ska syfta till att möta de många brister som idag finns på området.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO15 – Förbättrad vård för personer med psykiatriska diagnoser och samsjuklighet, ett krav på rättssäkerhet, samordning och värdighet.

Motionär:

Stina Isaksson (71619 – stina.isaksson@sd.se)

Motionsmotivering:

Personer med psykiatriska diagnoser är en särskilt utsatt grupp inom svensk vård. Flera statliga utredningar, bland annat från SBU och regeringens delegation för samsjuklighet, visar att många lider av samsjuklighet, det vill säga en kombination av exempelvis beroendeproblematik och annan psykiatrisk eller somatisk sjukdom.

En särskilt allvarlig brist är att nya eller allvarliga tillstånd ofta förbises, förminskas eller missförstås när en patient redan har en psykiatrisk diagnos. Människor med exempelvis schizofreni, bipolär sjukdom eller svår PTSD har i flera fall nekats utredning eller behandling för somatiska besvär, trots att tillstånden i vissa fall varit livshotande. Denna form av diagnosfördom måste få ett slut.

Psykiatri, beroendevården, primärvården och socialtjänsten arbetar fortfarande i stuprör, och patienter faller mellan stolarna. Vårdinsatserna måste bli integrerade, samordnade och rättssäkra.

Rätt vård i rätt tid är inte bara en vårdfråga, det är en fråga om människovärde, rättssäkerhet och samhällsekonomisk hållbarhet. Att patienter med psykiatriska diagnoser ska riskera att dö eller leva med obehandlade sjukdomar för att de inte tas på allvar, är oacceptabelt.

Sverigedemokraterna ska stå upp för de mest utsatta, även i vården. Genom dessa åtgärder kan vi vara den kraft som tar tillbaka kontrollen över en splittrad vård och återupprättar tryggheten för de som har det allra svårast.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om nationella specialiserade enheter för samsjuklighet, där psykiatri, beroendevård och somatisk vård samverkar inom ett och samma team.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om obligatorisk screening för samsjuklighet vid vårdkontakt, så att nya tillstånd inte förbises, särskilt hos patienter med tidigare psykiatriska diagnoser.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om utökad tillgång till evidensbaserad behandling, särskilt KBT och integrerade psykosociala insatser inom både primärvård och specialistpsykiatri.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om lagstadgat krav på individuell samordnad vårdplan (ISVP) vid samsjuklighet, där flera aktörer delar ansvar.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om ett nationellt kunskapslyft om diagnostisk skada, där personalutbildning riktas mot att motverka slentrianmässig avfärdning av somatiska symtom hos personer med psykiatriska diagnoser.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om stärkt stöd till anhöriga genom utbildning, avlastning och inkludering i behandlingsplaner, deras insats är ovärderlig för patientens återhämtning.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter en rad relevanta förslag i sin motion. Partistyrelsen instämmer i mycket av motionärens problembeskrivningar och har sedan tidigare uppmärksammat behovet av att stärka och förbättra den psykiatriska vården. Faktum är att det pågår ett omfattande arbete internt i syfte att ta fram en politik som ska forma och modernisera framtidens psykiatriska vård, där motionärens grundtanke om att samla den psykiatriska vården är central. För att nämna exempel handlar det bland annat om att ta fram nya arbetssätt för att skapa en mer patientcentrerad vård med utarbetade rutiner för god samverkan och kommunikation mellan enheter samt övrig vård. Sverigedemokraterna anser att den psykiatriska vården i Sverige behöver moderniseras och ges bättre förutsättningar att kunna tillgodose patienters unika behov på bästa sätt. Vi har därför för avsikt att presentera en rad nya politiska förslag på området och tackar motionären för viktiga inspel och engagemang i frågan.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025

att anse motionen besvarad

VO16 – Fast läkarkontakt till alla landets invånare

Motionär:

Anni Juhl Nielsen (100948 – anni.juhl.nielsen@sd.se)

Motionsmotivering:

Sverigedemokraterna bör verka för att det blir fler allmänläkare i Sverige så att alla invånare kan erbjudas en fast läkarkontakt i primärvården samtidigt som arbetsbördan för den enskilda allmänläkaren blir rimlig.

Motivering:

Sverige är i stort behov av en riktig primärvårdsreform som kan säkra rätten till en fast läkarkontakt för alla patienter samt säkra allmänläkarnas rätt till en god arbetsmiljö. I den omställning av vården mot en god och nära vård som nu pågår (och som har pågått sedan 2018) utser man regionernas primärvård samt den kommunala hälso- och sjukvård till basen i vården.

För att regionernas primärvård ska kunna uppfylla detta krav måste fler allmänläkare anställas. Regionerna jobbar med att utöka antalet allmänläkare på landets vårdcentraler men arbetet går långsamt.

En fast läkarkontakt i primärvården skapar trygghet för patienten och för läkaren. Det sparar tid när man inte behöver berätta sin sjukhistoria från början varje gång man besöker sin läkare. Det sparar pengar när läkaren inte behöver besluta om undersökningar som kanske redan har gjorts eller som kanske inte ens behöver göras. Forskning visar även att en hälso- och sjukvårdsorganisation som har primärvården som bas är kostnadseffektiv för samhället och patienterna lever längre.

För att arbetet med att få fler läkare i primärvården ska gå framåt i en raskare takt behöver staten ta ett större ansvar för att så sker.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna ska verka för att staten tar ett större ansvar för att flera allmänläkare ska utbildas och anställas på vårdcentralerna

Att Sverigedemokraterna ställer sig bakom målet om en allmänläkare per 1100 invånare

Att Sverigedemokraterna ska verka för att riksdagen tar initiativ till att utreda hur många allmänläkare som saknas i primärvården för att nå målet en allmänläkare per 1100 invånare

Att Sverigedemokraterna ska verka för att riksdagen skapar en plan för hur målet om en allmänläkare per 1100 invånare ska nås inom en 10-års period

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för en angelägen motion. Vi delar uppfattningen att primärvården utgör grunden i en stark och kostnadseffektiv vård, och att en fast läkarkontakt är avgörande för trygghet, kontinuitet och kvalitet. Bristen på allmänläkare är ett allvarligt problem som påverkar både patienternas vård och arbetsmiljön för personalen.

Det är dock viktigt att framhålla att frågan redan är tydligt prioriterad inom ramen för Tidöavtalet. Där har partierna exempelvis enats om:

- En kraftig utbyggnad av primärvården.
- Stärkt medicinsk kompetens i den kommunala hälso- och sjukvården.
- En nationell plan och styrning av kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården.
- Rätten till en fast läkarkontakt.

Som bakgrund finns sedan tidigare Socialstyrelsens riktvärde om 1 100 invånare per allmänläkare, men nu har Tidö regeringen gått vidare med nya uppdrag. Vård- och omsorgsanalys följer nu upp hur många patienter som upplever att de har en fast läkarkontakt i primärvården och en särskild utredare arbetar med att ta fram en stärkt vårdgaranti och ökad kontinuitet även inom den specialiserade vården.

Frågan drivs alltså redan aktivt på nationell nivå, och Sverigedemokraterna är en pådrivande kraft i detta arbete. Ett separat partimotionsbeslut riskerar därför att skapa dubbla processer snarare än att bidra till att de pågående initiativen får fullt genomslag.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

VO17 – Säkrare akutvård genom flytande läkemedelsberedskap

Motionär:

Andrea Fors (140736 – andrea.fors@sd.se)

Medmotionär(er):

Ronny Karlsson medlemsnr 47095

Motionsmotivering:

Svenska akutmottagningar spelar en avgörande roll i att tillhandahålla akut och nödvändig vård till alla medborgare. Det är därför av yttersta vikt att vården är anpassad efter de olika behov som patienter kan ha. Två grupper som ofta har särskilda behov är barn och äldre, särskilt när det kommer till intag av medicin.

Idag finns inget uttryckligt lagkrav på att akutsjukhus ska hålla livsavgörande läkemedel i flytande form i lager. Vårdgivarna styrs istället av övergripande lagar som ställer krav på att läkemedelsförsörjningen ska vara trygg, ändamålsenlig och säker – exempelvis genom lagen om handel med läkemedel (2009:366), patientsäkerhetslagen (2010:659), och Socialstyrelsens föreskrifter om läkemedelshantering.

I praktiken innebär det att det finns betydande variationer i hur sjukhus och regioner tolkar sitt ansvar för att tillhandahålla flytande läkemedelsformer, då det idag saknas en enhetlig nationell standard som garanterar att livsviktiga flytande läkemedel alltid finns tillgängliga vid akuta vårdinsatser.

Många barn och äldre har svårt att svälja tabletter, vilket kan leda till att de inte får i sig den medicin de behöver i akuta situationer. För att säkerställa en jämlik och effektiv vård, är det därför nödvändigt att akutmottagningar har tillgång till flytande mediciner som ett alternativ.

Motivering:

Medicinska behov hos barn:

Barn har ofta svårigheter med att svälja tabletter på grund av anatomiska och psykologiska faktorer. Flytande mediciner är enklare att administrera och kan bidra till att minska stress och obehag hos barn i akuta situationer.

Medicinska behov hos äldre:

Äldre personer kan ha fysiska svårigheter med att svälja tabletter på grund av åldersrelaterade förändringar i svalget eller andra medicinska tillstånd som dysfagi. Flytande mediciner erbjuder ett säkrare och mer bekvämt alternativ för denna grupp.

Förbättrad vårdkvalitet och patientsäkerhet:

Genom att säkerställa tillgång till flytande mediciner kan akutmottagningar förbättra vårdkvaliteten och patientsäkerheten. Detta minskar risken för att patienter inte får i sig sin medicin, vilket kan leda till försämrade hälsotillstånd och längre vårdtider.

Jämlik vård:

Det är en grundläggande princip att vården ska vara jämlik och tillgänglig för alla. Genom att erbjuda alternativ till tabletter kan vi säkerställa att ingen patient diskrimineras eller får sämre vård på grund av sina fysiska förutsättningar.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna ska verka för att alla Sveriges akutsjukhus ska lagerhålla livsavgörande läkemedel i flytande form, med särskild hänsyn till behoven hos våra små barn och äldre

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Vidare har Partistyrelsen inget att invända mot resonemanget i sig, förutom att frågan i troligen bäst hanteras av respektive sjukhusstyrelse, eller på regionnivå. Det är inte partistyrelsens uppfattning att det behövs ny lagstiftning på området.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO18 – Skydda barn från fosterskador. Inför riktad preventivmedelsinsats för kvinnor med missbruk

Motionär:

Björn Sundman (140131 – bjorn.sundman@sd.se)

Medmotionär(er):

Jimmy Friberg 116634, Åse Niklasson 79632

Motionsmotivering:

Missbruk är ett allvarligt samhällsproblem som påverkar inte bara de som lider av beroendesjukdomar utan även deras omgivning. Ett särskilt utsatt område är situationen där kvinnor med missbruk blir gravida och fostret riskerar att ta allvarlig skada av deras livsstil. Fosterskador till följd av missbruk kan innebära allt från fysiska defekter till neurologiska och kognitiva funktionsnedsättningar, vilka påverkar barnets hela liv.

En bidragande orsak till problemet är att kvinnor med missbruk ofta saknar tillgång till eller använder preventivmedel i låg utsträckning. Detta leder till oönskade graviditeter som skulle kunna undvikas om tillgången till preventivmedel förbättrades. Detta kan bero på ekonomiska hinder, okunskap eller bristande kontakt med vården.

Genom att erbjuda kvinnor med missbruk kostnadsfria preventivmedel och öka deras tillgång till rådgivning och information kan vi förebygga oönskade graviditeter och därigenom minska risken för fosterskador. Detta bidrar till bättre hälsa för både kvinnorna och deras eventuella framtida barn samt leder till minskade kostnader och insatser för samhället.

Förslag till beslut:

Med anledning av ovanstående föreslås att:

Landsdagarna beslutar att Sverigedemokraterna ska verka för att införa ett program för kostnadsfria preventivmedel för kvinnor med dokumenterat missbruk.

Landsdagarna beslutar att Sverigedemokraterna ska verka för att främja samarbete mellan beroendevården, socialtjänsten och hälso- och sjukvården för att erbjuda information och rådgivning om preventivmedel till kvinnor i riskgrupper

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för en välskriven motion på ett angeläget område, dessutom med konstruktiva förslag på hur situationen skulle kunna förbättras. Det som verkar saknas i sammanhanget är någon form av riktad studie som bekräftar att det är

ekonomin/tillgången till preventivmedel som begränsar den här gruppens användande av preventivmedel. I avsaknad av en sådan studie i kombination med att det är en ganska avgränsad fråga så hänvisar partistyrelsen till regionpolitiken. Om positiva exempel kan etableras på regionnivå kommer det sannolikt att sprida sig till övriga regioner.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att första att-satsen avslås.

att andra att-satsen anses besvarad

VO19 – Inför en trestegad avgiftsmodell för hemtjänst – med fokus på självständighet

Motionär:

Bo Ammer (104244 – bo.ammer@sd.se)

Medmotionär(er):

98292 Richard Sandström

81392 Patrik Nyström

Motionsmotivering:

Hemtjänsten är en viktig del av äldreomsorgen och utgör ett stöd för personer med nedsatta funktionsförmågor. Samtidigt står landets kommuner inför stora utmaningar med åldrande befolkning, ökade vårdbehov och pressade resurser. För att möta framtidens krav måste vi skapa ett system som uppmuntrar till ökad självständighet för den som i högre utsträckning vill försöka klara sig på egen hand.

Nuvarande avgiftssystem inom hemtjänsten är kopplat till inkomst och beviljade insatser. Vid en inledande service från hemtjänsten kan de beviljade insatserna bli många och den sökande hamnar ofta inom ramen för den s k maxtaxan, som alltså utgår ifrån inkomsten. När den sökande efter en tid vill ta bort några av insatserna då det skett en förbättring och det visar sig att kostnaden kvarstår, föreligger det en risk att den sökande låter insatserna bestå – trots att de kanske inte längre behövs.

Om den sökande omfattas av maxtaxan kan denne utöka tjänsterna utan att det kostar mer. Så kan man t ex säga upp tidigare städentreprenör till förmån för hemtjänstens städservice som i ett sådant exempel blir gratis emedan det inte uppstår någon merkostnad.

Sammantaget innebär nuvarande system, att det finns risk för ej erforderliga personalbehov och ökade kostnader för tjänster, som möjligen skulle kunna utföras av den sökande själv.

Via denna motion föreslås en trestegad avgiftsmodell för hemtjänst, där brukare som tar emot färre insatser erlägger en lägre avgift. Det skall dessutom vara enkelt för en brukare att kunna förflytta sig mellan de olika stegen. Härigenom kommer brukarens självständighet att stimuleras genom att brukaren ges tydliga incitament att själv kunna påverka sitt hjälpbehov. Givetvis i samverkan med biståndshandläggare och vårdpersonal.

Steg 1: Begränsat vårdbehov i antal timmar/månad

Steg 2: Utökat vårdbehov i antal timmar/månad

Steg 3: Omfattande vårdbehov i antal timmar/månad

Emedan denna motion vill lyfta en princip, så läggs inga förslag på antal timmar i de olika stegen. Motionen utgår även ifrån att det är kommunerna som i slutändan måste utgå ifrån det vårdbehov som föreligger i respektive kommun och som utifrån detta trestegsförslag måste utforma sitt debiteringsunderlag.

Syfte och pedagogiska motiv:

Främja brukares självständighet

Minska överutnyttjande inom hemtjänsten

Öka kvaliteten via högre träffsäkerhet för de mest behövande

Stärka brukarens motivation för egna initiativ

Viktiga principer:

Alla brukare skall få det stöd som brukaren erfordrar. En ny modell får inte leda till att hjälp nekas av ekonomiska skäl. Motionens förslag handlar om att uppmuntra brukare med möjlighet att minska sitt beroende av hjälpinsatser.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna verkar för att utreda möjligheten att införa en trestegad avgiftsmodell baserad på faktisk vårdinsats, t ex antal timmar/månad

att avgiftsmodellen kopplas till målet att stimulera självständighet och att minska onödigt beroende av hemtjänst

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen och uppskattar förslaget och intentionen i motionen. För närvarande är det kommunen som gör en individuell behovsbedömning enligt socialtjänstlagen. Den enskilde måste uppfylla tydliga kriterier för att få stöd – det handlar inte om att "dela ut" hjälp utan om att säkra en skälig levnadsnivå.

Forskning och kommunala uppföljningar visar att många underutnyttjar sina beviljade insatser. Det kan bero på integritet, skam, oro för att belasta eller en vilja att klara sig själv.

Ett beviljat stöd kan behövas mer vissa dagar än andra. Insatserna är därför ofta flexibla. Det betyder inte att behovet "försvunnit" och att insatsen kan tas bort utan att stödet ska finnas där när det behövs.

Att lagstifta om en särskild betalningsmodell för hemtjänst på nationell nivå skulle inskränka den kommunala självstyrelsen, som är grundlagsfäst. Kommunerna har olika demografiska, ekonomiska och geografiska förutsättningar, och måste kunna anpassa både avgifter och insatser efter lokala behov och prioriteringar.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO20 – Återupprätta respekten för våra äldre!

Motionär:

Bo Ammer (104244 – bo.ammer@sd.se)

Medmotionär(er):

81392 Patrik Nyström

92637 Tom Persson

Motionsmotivering:

Det talas ofta i olika debatter om värdegrunder. Tyvärr är det inte alltid som den värdegrund man säger sig stå för, gäller våra äldre.

I lokala budgetdebatter utpekas ofta andelen äldre som ett svårt demografiskt problem. Våra äldre påstås utgöra ett hot mot goda resultat i budgetarbetet. Då gruppen framledes kommer att öka och därmed också kostnaderna för den äldre generationen, kommer samhällets förmåga att kunna erbjuda värdig vård och omsorg att sättas på svåra prov.

Det stora antalet äldre i dagens samhälle, var också ett stort antal den tid när de föddes. Det kan därför inte komma som en överraskning att de är många också nu när åren har gått. Vad man glömmer bort är att dessa grupper ofta har ett långt och strävsamt arbetsliv bakom sig och står bakom stor samhällelig och ekonomisk nytta. Att efter många år av levererad samhällsnytta bli devalverad till ett demografiskt problem som skall skuld-belastas för dåliga offentliga finanser, är ingenting annat än kränkande.

Den rådande samhällssynen på våra äldre utvecklar sig också i ren diskriminering t ex vid bankärenden, köp av kapitalvaror, restaurangbesök m m.

Det demografiska problemet i den offentliga ekonomin torde snarast ha sin botten i de grupper av medborgare, som aldrig har levererat till den samhälleliga utvecklingen och som nu endast kräver att få del av denna.

Vi kan också notera ett stort antal vittnesmål om att vården och omsorgen lämnar en del övrigt att önska i att ge äldre värdighet under livets epilog.

För att återupprätta respekten för våra äldre med en garanti för en värdig ålderdom, föreslår jag:

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna inför en värdighetsgaranti för våra äldre

samt

att peka ut den äldre generationen med nedsättande kommentarer skall jämföras med diskriminering

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för en motion på ett område som partiet prioriterar högt, omsorg om våra äldre. På ett övergripande plan anser Partistyrelsen att motionen kan anses besvarad, givet att partiet mycket konsekvent lyfter in detta perspektiv i det politiska arbetet. Men vad gäller att-satserna är det tveksamt hur en "värdighetsgaranti" ska formuleras, tolkas och vilka konsekvenserna skulle bli om denna garanti inte efterlevdes. Vad gäller den andra att-satsen kan Partistyrelsen skriva under på andemeningen – äldre ska behandlas med respekt – men den blir svår att tolka och implementera ur ett yttrandefrihetsperspektiv. Man bör här skilja på vad som är olämpligt redan idag och vad som ska anses vara olagligt.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO21 – Tillåt preimplantatorisk genetisk testning (PGT-A) vid IVF för att öka chanserna till en lyckad graviditet

Motionär:

Britt Mari Canhasi (89179 – britt-mari.canhasi@sd.se)

Medmotionär(er):

Samuel Stephan 109507

Motionsmotivering:

I Sverige är preimplantatorisk genetisk testning (PGT) i dag endast tillåtet vid en påtaglig risk för att barnet skulle drabbas av en allvarlig ärftlig sjukdom. Däremot är PGT-A, en metod för att identifiera kromosomavvikelse i embryon och välja det mest livsdugliga embryot inte tillåtet i klinisk rutin. I länder så som Spanien, Grekland och USA används PGT-A rutinmässigt för att förbättra graviditetsutfallen vid IVF.

PGT-A handlar om att stärka en reproduktiv autonomi och att ge blivande föräldrar bättre möjligheter att lyckas med en graviditet. En stor andel av tidiga missfall orsakas av kromosomavvikelse i embryot. PGT-A skulle ge medicinska fördelar genom ett minskat antal misslyckade IVF-försök, vilket innebär mindre fysisk och psykisk påfrestning på de drabbade. Särskilt för kvinnor över 35 år kan PGT-A vara avgörande för en lyckad graviditet.

Att som i dag återföra embryon med potentiella kromosomavvikelse som riskerar att sluta i missfall alternativt oönskad abort bör kunna undvikas genom testning av embryon.

Det skulle innebära en minskad fysisk och psykisk belastning för de drabbade som ofta har försökt att bli gravida under flera år och redan har upplevt flera missfall. I flera fall rinner tiden i väg och de drabbade passerar åldersgränsen för IVF. Misslyckade IVF försök är ett slöseri med världens begränsade resurser som skulle kunna användas mer effektivt om PGT-A tillåts.

Svenskar som vill genomgå PGT-A och har ekonomiska resurser reser i dag utomlands för att spara tid och öka chansen till ett lyckat resultat.

Svensk lagstiftning släpar efter inom detta område. Att tillåta PGT-A vid IVF skulle vara ett viktigt steg för att förbättra fertilitetsvården, minska onödigt lidande och ge svenska patienter samma möjligheter som i flera andra länder.

Förbud mot könss Selektion vid PGT-A skulle fortsatt vara förbjudet och således medför förändringen ingen risk för missbruk.

Genom att Sverigedemokraterna tar ställning för denna förändring kan vi bidra till en mer rättvis, medicinskt uppdaterad och patientcentrerad fertilitetsvård i Sverige.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna i riksdagen driver på om en lagändring om att preimplantatorisk genetisk diagnostik får utföras om det finns en risk att barnet annars får en allvarlig ärftlig sjukdom eller om syftet är att identifiera embryon med kromosomavvikelser (euploida embryon) för att öka chansen till en lyckad graviditet.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen och invänder inte i sak mot motionens resonemang. IVF har de facto blivit en utväg för många barnlösa kvinnor, att ha i åtanke när födelsetalen sjunker, och tekniken kring detta utvecklas. Med detta noterat anser Partistyrelsen att Landsdagarna inte nödvändigtvis är rätt forum för en diskussion om "preimplantatorisk genetisk testning" och vill därför att diskussionen flyttas upp till en mer övergripande nivå. Partiet följer detta med Sveriges demografiska utveckling och det ter sig framöver naturligt att en förutsättningslös diskussion förs om demografi, barnlöshet och fertilitetsbehandlingar.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO22 – Inför Lex Therese för personer under förvaltare som riskerar att hamna i kläm

Motionär:

Dan Rasmusson (127850 – dan.rasmusson@sd.se)

Medmotionär(er):

Jenny Voittoinen 91994

Motionsmotivering:

Under senare år har allvarliga brister uppdagats i skyddet för personer under förvaltare. Ett uppmärksammat exempel är det så kallade "fallet Therese" från Degerfors, där en person med funktionsvariationer flyttades till en annan ort (Örnsköldsvik) och tilldelades skyddad identitet, utan egen önskan eller möjlighet att själv kunna påverka. Där ska hon enligt utsago ha hållits isolerad från sin familj, vilket i sin tur skapade stor oro och lidande för både den berörda personen och familjen. Fallet visar hur sårbara människor under förvaltare kan vara för beslut som fattas utan deras vetskap, inflytande eller möjlighet till rättsligt stöd.

Den mediala kritiken kring fallet Therese tydliggjorde behovet av starkare rättssäkerhet och ett bättre skydd för personer under förvaltare, i synnerhet vid beslut om boende, större affärer, kontakt med omvärlden och rätten till medbestämmande. Det var förvisso tur att fallet Therese uppmärksammades av media, vilket ledde till att hon till slut kunde få hjälp. Alla har dock inte möjlighet att få sin situation uppmärksammas i media. Därför behövs det en tydligare lagstiftning för personer under förvaltare, ett "Lex Therese". Vi måste säkerställa att människors rättigheter alltid respekteras, även när medial granskning inte finns att tillgå.

Införandet av Lex Therese ger personer under förvaltare en tydlig möjlighet att få juridisk hjälp och överpröva beslut, exempelvis vid större affärer eller risk för isolering. Det ska finnas någon för dem att vända sig till utöver förvaltaren, och oberoende granskningsfunktion ska utredas för att skydda mot godtyckliga beslut där personen riskerar att hamna i kläm.

Vi Sverigedemokrater har alltid värnat om att skapa en större trygghet för våra medborgare, och genom att införa ett Lex Therese kan vi stärka skyddet för några av samhällets mest utsatta och bidra till att förhindra att liknande fall kan upprepas i framtiden.

Förslag till beslut:

Vi föreslår Landsdagarna besluta

att Sverigedemokraterna verkar för införandet av Lex Therese för att stärka skyddet för personer under förvalterskap enligt motionens intentioner

Partistyrelsens yttrande:

Det är lätt att känna medlidande med både den drabbade kvinnan och hennes familj och partistyrelsen tackar motionärerna för att de uppmärksammar detta. Sverigedemokraterna driver sedan en tid tillbaka flera frågor som syftar till att förbättra systemet med gode män och förvaltare. Bland annat vill vi införa ett nationellt ställföreträdarregister gällande gode män och förvaltare och utöka tillsynen och

möjligheterna till sanktioner för dessa. Det finns även behov av att titta på ersättningsfrågor och att säkerställa och tydliggöra vilka kvalitetskriterier som ska gälla för gode män och förvaltare. Mer information finns i *motion 2024/25:1389 Familjerätt*.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO23 – Inför subvention eller ett högkostnadsskydd för glasögon till de med grav myopi eller grav hyperopi

Motionär:

Ebba Leandersson (150324 – ebba.leandersson@sd.se)

Medmotionär(er):

Motionsmotivering:

En stor andel av befolkningen har synfel i form av närsynthet (myopi) eller långsynthet (hyperopi). Glasögon och kontaktlinser bekostas av den enskilde och dessa synhjälpmedel är även belagda med moms. De allra flesta av de som är närsynta eller långsynta har ett mildt eller måttligt synfel, men ca 1-2% av befolkningen har grav myopi.

Med ett synfel som är mildt eller måttligt, dvs upp till + eller – 6 dioptrier, går det att köpa glasögon relativt billigt, för ca 1500 kr. För någon med gravt synfel, det vill säga med mer än + eller – 6 dioptrier, kostar glasögon däremot väldigt mycket mer, ca 10 000 kr, eftersom det krävs högbrytande glas och extra starka bågar. De som har ett sådant gravt synfel behöver dessutom byta glasögon oftare än de med mildare synfel.

Behovet av att komplettera glasögonanvändningen med användning av kontaktlinser vid fysiskt arbete och träning är större, eftersom glasögonen för de med gravt synfel är tyngre och mer osmidiga än glasögon med tunnare glas. Eftersom behovet att kunna variera mellan kontaktlinser och glasögon är större blir även det en stor kostnad som är svår för någon med gravt synfel att välja bort.

Att göra en operation och byta ut de naturliga linserna är inte ett alternativ eftersom sådana operationer inte görs på grund av risken för allvarliga komplikationer för de med dessa grava synfel.

En grav närsynthet ökar risken för andra ögonsjukdomar, exempelvis näthinneavlossning, som kan leda till att synen förloras helt om det inte behandlas i tid. Det är därför extra viktigt att de med dessa grava synfel går till optikern regelbundet en gång per år. Det är tyvärr många som har sådana grava synfel som drar ut på tiden och väntar tills det finns pengar innan man bokar en tid, beroende på den höga kostnaden som det innebär att köpa nya glasögon.

Det är som sagt en ganska liten andel av de som behöver glasögon som har grav närsynthet eller grav långsynthet, men för de personerna blir det en betydande kostnad. Det är även de personerna som är i störst behov av glasögon eftersom de ser så dåligt att det är uteslutet att klara av att arbeta eller ens sköta vardagssysslor utan glasögon.

Personer som har motsvarande nedsättning av hörseln får sina hjälpmedel betalda med skattemedel. De med grav närsynthet eller grav långsynthet har däremot ingen subvention alls och behöver till och med betala moms på sina hjälpmedel.

Med detta som bakgrund föreslås att det införs en subvention eller ett högkostnadsskydd på glasögon till de med grav myopi eller grav hyperopi eftersom det i nuläget är dyrast för de som behöver det mest.

Förslag till beslut:

- att Sverigedemokraterna verkar för att utreda en lämplig nivå för subvention eller ett högkostnadsskydd på glasögon till de med grav myopi eller grav hyperopi
- att Sverigedemokraterna verkar för att införa subvention eller ett högkostnadsskydd på glasögon till de med grav myopi eller grav hyperopi

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Vissa regioner subventionerar glasögon, främst för barn och unga upp till 19 år, samt för personer med vissa medicinska tillstånd. Åtminstone vissa regioner pekar specifikt ut grav myopi som ett tillstånd som föranleder ekonomiskt stöd till glasögon för ungdomar. Om detta fungerar dåligt i en viss region så bör frågan drivas som ett regionpolitiskt ärende, samma sak om man till exempel anser att åldersgränsen för subventionen bör höjas. Vidare subventionerar arbetsgivare glasögon om de fungerar som ett arbetsredskap. Arbetsgivaren bekostar då både synundersökningen och glasögonen. Den som saknar arbete och därmed inkomst kan dessutom få hjälp med kostnader för glasögon genom försörjningsstöd. Inget system är perfekt, men det är partistyrelsens uppfattning att det här systemet åtminstone fungerar hyfsat.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen

VO24 – Sluta finansiera insemination för ensamstående – sätt barnets behov före vuxnas önskemål

Motionär:

Emelie Wassermann (119373 – emelie.wassermann@sd.se)

Motionsmotivering:

Svensk sjukvård ska prioritera vård efter behov – inte ideologiska projekt. Trots detta lägger staten idag skattemedel på att möjliggöra assisterad befruktning, insemination för ensamstående kvinnor, utan medicinska skäl. Det är en politik som sätter vuxnas önskemål före barnets rättigheter.

Barnkonventionen är tydlig: barnet har rätt att känna till sina föräldrar och bli omvårdat av dem, så långt det är möjligt. Genom att medvetet skapa familjer där barnet från början saknar en pappa, väljer staten att ignorera denna grundläggande rätt. Vad händer då med principen om barnets bästa?

Det handlar inte bara om frånvaron av en förälder – det handlar om att förneka barnet halva sin identitet, sitt ursprung, sin släkt och sina rötter.

Vi Sverigedemokrater ska stå upp för barnets rätt till en trygg och stabil uppväxt, inte för vuxnas rätt att skapa barn på egen hand med statens hjälp. Det offentliga ska inte använda våra gemensamma resurser till att främja familjekonstellationer där barn medvetet berövas en förälder från dag ett.

Det är hög tid att Sverige lämnar symbolpolitikens experiment bakom sig och åter sätter barnets behov och rättigheter i första rummet.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att staten omedelbart upphör med offentlig finansiering av insemination för ensamstående kvinnor.

Att Sverigedemokraterna verkar för att endast par ska tillåtas genomgå assisterad befruktning, insemination.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen, som lyfter ett intressant politikområde. Det kan påpekas att samhällets normer vad gäller familjebildning har förändrats över tid. Ett politiskt parti behöver absolut inte hålla fingret i luften och anpassa sig efter de senaste trenderna, men det är inte ointressant att även partiets aktiva och sympatisörer ser annorlunda på familjebildning idag jämfört med för en generation sedan. Sverigedemokraterna ÄR för traditionell familjebildning och vi har som parti

inga problem med att stå för det. Frågan är då om partiet skulle vara emot att ensamstående kvinnor skaffar barn och det är faktiskt en annan fråga.

Det finns vissa krav som ställs på den kvinna som ska insemineras vad gäller hälsa och ålder, utredningen har även en psykosocial dimension. Sverigedemokraterna som parti är, givetvis under förutsättning att nämnda krav är uppfyllda, positivt inställt till fertilitetsvård. Motionen gäller något annat, nämligen huruvida ensamstående kvinnor ska särbehandlas (första att-satsen) gällande insemination eller till och med förbjudas (andra att-satsen) att genomgå denna behandling.

Partistyrelsen anser att man ska hålla isär två saker. Den ena är att anse att ett barn mår bäst av att växa upp med båda sina föräldrar. För partistyrelsen är detta en okontroversiell åsikt. Den andra är att aktivt motverka annan familjebildning och så långt är partistyrelsen inte beredd att gå. Från och med 2016 blev det lagligt för ensamstående kvinnor i Sverige att genomgå insemination och barnen har vid vuxen ålder rätt att få kännedom om sina biologiska fäder.

Därutöver blir det lite märkligt att begränsa fertilitetsvård i en kontext där de flesta vill att fler barn föds i Sverige.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO25 – Tillgängliga lekplatser för alla barn – lekredskap för barn med funktionsnedsättning

Motionär:

Emelie Wassermann (119373 – emelie.wassermann@sd.se)

Motionsmotivering:

Alla barn har rätt till lek, rörelse och social gemenskap. Offentliga lekplatser spelar en avgörande roll för barns utveckling, hälsa och inkludering. Trots detta är många lekplatser i dag otillgängliga för barn med funktionsnedsättning. Det kan handla om brist på ramper, underlag som är omöjliga att ta sig fram på med rullstol, avsaknad av gungor för barn med nedsatt rörelseförmåga eller frånvaron av lekredskap som stimulerar barn med kognitiva och sensoriska funktionsnedsättningar.

Det är inte acceptabelt att vissa barn systematiskt utesluts från lek och social samvaro på grund av bristande anpassning. Lekplatser ska vara platser där alla barn – oavsett förutsättningar – kan leka sida vid sida. För att uppnå detta krävs tydligare nationella krav på tillgänglighet och inkludering i utformningen av lekredskap på offentliga platser.

Redan idag slår plan- och bygglagen fast att offentliga miljöer ska vara tillgängliga, men dessa krav är ofta för generella och tolkas olika mellan kommuner. Det saknas tydliga riktlinjer och bindande krav specifikt för lekredskap. Ett förtydligande i lagstiftningen är därför nödvändigt.

Vid utformning av offentliga lekplatser bör följande principer gälla:

Underlag som är framkomliga för rullstol och gånghjälpmedel

Lekredskap som fungerar för barn med olika fysiska, kognitiva och sensoriska behov

Lekmiljöer där barn med och utan funktionsnedsättning kan leka tillsammans

Möjlighet till avskildhet och lugn för barn som lätt blir överstimulerade

Barnkonventionen, som är svensk lag sedan 2020, slår fast att barn med funktionsnedsättning har rätt att delta fullt ut i samhällslivet (artikel 23) och att alla barn har rätt till lek och fritid (artikel 31). Det är dags att dessa rättigheter också får genomslag i den fysiska miljö där barns vardag utspelar sig.

Förslag till beslut:

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag ATT Sverigedemokraterna verkar för att ta fram ett lagförslag som stärker kraven på att lekredskap i offentliga miljöer utformas så att de är tillgängliga och användbara även för barn med olika typer av funktionsnedsättningar.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Reglerna för lekplatser bygger på både plan- och bygglagen, diskrimineringslagen och byggnormer, med fokus på tillgänglighet, delaktighet och säkerhet. Det finns inte en enskild "lekplatslag", men flera styrande dokument och krav samverkar.

Svenska lagar kräver att lekplatser ska vara tillgängliga och användbara för alla barn, även de med rörelsehinder. Det innebär att minst en del av lekutrustningen ska vara anpassad och underlaget ska vara framkomligt och Otillgänglighet kan i vissa fall anses som diskriminering, vilket kan innebära att en kommun eller annan aktör kan anmälas om en lekplats utesluter barn med funktionsnedsättning.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO26 – Förbjud omskärelse av friska pojkar

Motionär:

Håkan Lösnitz (72024 – hakan.losnitz@sd.se)

Medmotionär(er):

Pernilla Börjesson 103704, Terje Skaarnes 83728

Motionsmotivering:

Till följd av att FN:s barnkonvention blev lag 1 januari 2020 behövde många lagar anpassas och det finns fortsatt utrymme för förändringar för att lagtexter inte ska strida mot barnkonventionen.

En sådan är Lag (2001:499) om omskärelse av pojkar. Där kan man läsa att pojkens inställning till ingreppet skall så långt som möjligt klargöras. Samtidigt kan vi också läsa att även personer som inte är legitimerade läkare får lov att utföra omskärrelser om pojken är under två månader gammal. Detta resulterar allt för många gånger i att barn får uppsöka sjukvård med olika allvarliga skador och komplikationer till följd av dessa ingrepp. Vi kan inte heller tillåta att vuxna personer skadar och orsakar små barn smärta då smärtlindring inte alltid går att ge till spädbarn.

I Barnkonventionens §3 kan vi läsa: "Alla beslut som rör ett barn skall i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa". Vidare kan vi läsa i §24: "Barn har rätt till bästa möjliga, tillgång till hälso- och sjukvård samt rehabilitering. Traditionella sedvänjor som är skadliga för barnets hälsa ska avskaffas."

Med tanke på det som står i FN:s barnkonvention, som vi har antagit som lag i Sverige, är det tydligt att Sverige måste ta bort lagen om omskärelse för pojkar.

Vill någon omskära sig så kan detta ske i vuxen ålder och inte påtvingas ett litet barn.

Förslag till beslut:

Att: Sverigedemokraterna aktivt verkar för att lag 2001:499 om omskärelse för pojkar, tas bort ur den svenska författningssamlingen

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen delar i sak motionärernas uppfattning om att omskärelse av minderåriga som inte själva kan lämna samtycke är olämpligt och som grundregel bör vara helt otillåtet i svensk lag. Partistyrelsen vill se ett fortsatt arbete, på nationell nivå såväl som i kommuner och regioner, för att stoppa all skattefinansiering av dylika ingrepp utan medicinsk grund, utan undantag. Svenskarnas skattepengar ska under inga omständigheter gå till religiöst eller kulturellt betingad kirurgi. Vidare menar partistyrelsen att förekomsten av direkt hälsofarlig religiöst motiverad omskärelse av pojkar, utförd av okunniga privatpersoner och under bristfälliga hygieniska förhållanden, behöver bekämpas med kraft från samhällets sida. Det kan till exempel

göras genom kraftigt skärpta straff för den som medverkar till dylikt. Parallellt med ovanstående är det samtidigt så att partiet i riksdagen har ställt sig bakom huvuddragen i lagstiftningen om de nationella minoritetsgrupperna som bland annat stadgar att staten aktivt skall främja "de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige." I Sverigedemokraternas stadgeskyddade principprogram återfinns också skrivelser som ger ett otvetydigt stöd för principen om kulturell autonomi och särskilda undantag för de nationella minoritetsgrupper i kraft av deras långa historia i landet. Frågan om hur partiets principiella motstånd mot omskärelse av minderåriga skall kunna kombineras med partiets principiella stöd för de nationella minoritetsgruppernas rätt att bevara sin identitet och kultur är av komplicerad natur, juridiskt såväl som ideologiskt. Partistyrelsen bör ges i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning kring detta ämne.

Partistyrelsen föreslår mot bakgrund av ovanstående att motionen skall anses vara besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO27 – Inte förstatliga den svenska hälso- och sjukvården.

Motionär:

Håkan Lösnitz (72024 – hakan.losnitz@sd.se)

Medmotionär(er):

Pernilla Börjesson 103704,

Niclas Nilsson 33280

Dan Rasmusson 127850

Motionsmotivering:

I juni kom slutrapporten från Vårdansvarskommittén (en parlamentarisk utredning om svensk sjukvård) i vilken det framkom med all tydlighet att sjukvården inte skulle förbättras av att förstatligas.

Vi Sverigedemokrater bör följa utredningens resultat och intentioner och inte driva frågan om att hela den svenska hälso- och sjukvården ska förstatligas.

Att vissa delar av den regionala sjukvården skulle gynnas av att bli mer nationellt styrd som till exempel den högspecialiserade vården ser vi dock som positivt och andra förslag i rapporten om hur staten kan bidra med bättre styrning.

Förslag till beslut:

Att: Sverigedemokraterna inte driver frågan om att förstatliga den svenska hälso- och sjukvården.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Partistyrelsen har tagit del av Vårdansvarskommitténs utredning, som föreslår att staten tar ett större ansvar för att styra och samordna hälso- och sjukvården, exempelvis när det gäller kompetensförsörjning och utbildning av vårdpersonal. I syfte att stärka jämlikheten och förbättra vårdens förutsättningar i hela landet anser Vårdansvarskommittén vidare att staten tar ett tydligare ansvar inom strategiskt viktiga delar av hälso- och sjukvården.

Så långt harmoniserar Vårdansvarskommitténs slutsatser med Sverigedemokraternas politik, sedan går visionerna isär vilket enligt Partistyrelsen är en politisk, långsiktigt strategisk fråga som inte kan beslutas av en utredning. Regionerna har uppstått av historiska skäl och utgör idag – i alltför hög utsträckning – en administrativ mellannivå mellan stat och kommun. Det förblir sålunda Partistyrelsens vision att överföra

sjukvården till statlig regi helt och hållet, med full respekt för att det är en omfattande reform som kommer att ta tid att genomföra.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO28 – Moderniserad åldersgräns bröstcancerscreening med mammografi

Motionär:

Håkan Lösnitz (72024 – hakan.losnitz@sd.se)

Medmotionär(er):

Pernilla Börjesson 103704, Johan Sösaeter Johansson 69105, Terje Skaarnes 83728

Motionsmotivering:

Sverige är ledande i att tidigt upptäcka och behandla bröstcancer, men screeningprogrammet har en övre åldersgräns på 74 år, dock är var femte kvinna som får bröstcancer äldre än 74 år. När mammografi infördes i Sverige på 1970-talet var medellivslängden för kvinnor 78–79 år. Idag är medellivslängden för kvinnor cirka 85 år.

Åldersgränsen, utöver att stå stick i stäv med en proaktiv och hälsofrämjande vård, är orättvis och undergräver rätten till jämlik vård. En obehandlad cancer är mycket smärtsam och resulterar i onödigt lidande för de drabbade kvinnorna.

Titt som tätt höjs röster för att höja åldersgränsen, utan resultat samtidigt som medellivslängden ökar och inte längre avspeglar den verklighet som rådde när screeningprogrammet infördes. Logiskt vore att åldersgränsen för bröstcancerscreeningen följer medellivslängden i Sverige.

Förslag till beslut:

Att: Landsdagarna ställer sig bakom införandet av en moderniserad åldersgräns för bröstcancerscreening med mammografi för kvinnor och som följer medellivslängden i Sverige.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för en angelägen motion. Bröstcancer är kvinnors vanligaste cancersjukdom och en av de diagnoser där tidig upptäckt är helt avgörande för både behandlingsresultat, överlevnad och livskvalitet.

Som motionären påpekar är dagens övre åldersgräns för mammografiscreening problematisk. Var fjärde kvinna som insjuknar i bröstcancer är äldre än 74 år och medellivslängden för kvinnor har ökat kraftigt sedan screeningprogrammet infördes. En 74-årsgräns avspeglar därför inte dagens verklighet. Tvärtom riskerar den att leda till onödigt lidande och ojämlik vård, eftersom många kvinnor idag lever friska, aktiva liv långt efter den åldern.

Sverigedemokraterna har i riksdagen redan föreslagit att åldersgränsen för mammografi ska slopas och att även kvinnor över 74 år ska erbjudas kostnadsfri screening. Vi ser detta som en viktig jämlikhetsfråga, där äldre kvinnor inte ska ställas åt sidan från en vårdinsats som kan rädda liv och minska behovet av mer omfattande behandling.

Samtidigt måste en förändring av screeningprogrammet utformas på ett sätt som är patientsäkert och långsiktigt hållbart. Det innebär att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att uppdatera nationella riktlinjer så att utökningen kan ske systematiskt och med stöd i både forskning, resursfördelning och regionala förutsättningar.

Sverigedemokraterna driver redan på för en cancervård i framkant, där tidig upptäckt och tillgång till screening är centrala delar. Att modernisera åldersgränsen för bröstcancerscreening är därför helt i linje med partiets politik för en jämlik och proaktiv vård.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO29 – Krav på utbildning för anställning som vårdbiträde

Motionär:

Jenny Sundell (119161 – jenny.sundell@sd.se)

Motionsmotivering:

För en trygg och kompetent äldreomsorg

År 2023 blev undersköterska en skyddad yrkestitel i Sverige. En av de främsta anledningarna till detta beslut var den ojämna kvaliteten och det varierande innehållet hos olika utbildningsanordnare. Genom att skydda titeln undersköterska ville lagstiftaren säkerställa att vårdtagare, särskilt äldre, får vård av personal med rätt kompetens och kunskap.

Det är sedan tidigare allmänt känt att äldreomsorgen har använts som ett integrationsprojekt. Personer med bristande språkkunskaper har fått anställning, varpå både äldre och redan anställd personal i praktiken förväntats agera språklärare, snarare än att fokusera på omsorgsarbetet. Detta har i vissa fall berott på uppfattningen att arbetet i äldreomsorgen är ”enkelt” och inte kräver någon särskild utbildning eller erfarenhet.

Nuvarande situation

Även om skyddad yrkestitel införts för undersköterskor, utgörs en stor andel av personalen inom äldreomsorgen fortfarande av vårdbiträden. I nuläget finns det inga formella krav på utbildning för att anställas som vårdbiträde. Det innebär att arbetsgivare kan anställa personer som gått en ettårig vårdbiträdesutbildning – eller personer som helt saknar relevant utbildning och erfarenhet.

Ett sådant system innebär att det finns stor variation i kompetensnivån hos vårdbiträden. Detta får direkta konsekvenser för kvaliteten i omsorgen, arbetsbelastningen på övrig personal och tryggheten för de äldre som är beroende av stöd.

Vikten av krav på utbildning

Om samhället ska kunna säkerställa en trygg, kompetent och värdig äldreomsorg behöver det införas krav på utbildning för alla anställda inom omsorgen – inte bara för undersköterskor. Att vårdbiträden kan anställas utan formell utbildning är varken rimligt eller förenligt med ambitionen om hög kvalitet och säkerhet i äldreomsorgen.

Att ställa krav på utbildning för vårdbiträden skulle leda till:

- Ökad kvalitet och säkerhet: De äldre får omsorg av personal med beprövade kunskaper.
- Rättvis arbetsmiljö: Personalen får en tydlig rollfördelning och slipper agera språklärare eller handledare utöver det ordinarie omsorgsarbetet.

- Bättre förutsättningar för integration: Språkutbildning och kulturell orientering kan ske innan anställning, i stället för i arbetslivet.
- Högre status för yrket: Med ett utbildningskrav blir vårdbiträdets roll tydligare och mer attraktiv.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar jag att landsdagarna beslutar

Förslag till beslut:

- Att Sverigedemokraterna verkar för att krav på relevant genomgången vårdbiträdesutbildning motsvarande 800 gymnasiepoäng krävs för att få anställning som vårdbiträde
- Att kunskaper motsvarande Svenska 1 krävs för att få anställning som vårdbiträde

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen och håller med om betydelsen om språkkunskap inom vård och omsorg. Att personal inom vård och omsorg kan tala och förstå svenska är inte bara viktigt – det är helt nödvändigt. Vård och omsorg bygger på tillit, tydlig kommunikation och förmågan att uppfatta både vad som sägs och vad som inte sägs. Om språket brister riskerar man att missförstå instruktioner, dokumentera fel eller missa allvarliga varningssignaler – något som i värsta fall kan äventyra människors liv och hälsa. Det handlar om trygghet för brukaren, en säker arbetsmiljö för personalen och en vård där alla kan känna sig sedda, förstådda och respekterade.

Utredning *SOU 2024:78, Ett språkrav för språkutveckling* överlämnades i december 2024. Den lämnades på remiss den 27 december till den 4 april 2025. Där presenterades förslag på ny lagtext: Med relevant nivå av kunskaper i svenska språket i 3 kap. 3 e § socialtjänstlagen.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO30 – Presumtivt samtycke vid organdonation, alternativt förändrade regler kring registrering i donationsregistret

Motionär:

Jimmy Friberg (116634 – jimmy.friberg@sd.se)

Medmotionär(er):

Björn Sundman (140131), Nina Terenziani (112815), Pontus Bobby (144397)

Motionsmotivering:

Sverige lider av brist på organdonationer, trots att en majoritet av befolkningen är positivt inställd. Det nuvarande systemet, där individen själv aktivt måste samtycka till donation, är otillräckligt för att möta behovet.

Flera europeiska länder, däribland Spanien, Frankrike och Belgien, har infört ett system med presumtivt samtycke (opt-out), vilket inneburit kraftigt ökad donationsfrekvens. Det innebär att medborgare automatiskt antas samtycka till organdonation, såvida de inte aktivt motsatt sig detta. Då finns möjlighet för individen att stå utanför och på så sätt respekteras den personliga integriteten.

För att ett sådant system ska kunna införas i Sverige krävs en rättslig utredning av huruvida detta är förenligt med Regeringsformen. Om så inte är fallet bör en grundlagsändring övervägas.

Om nödvändigt så bör särskild vikt läggas vid att göra opt-out/avanmälan enkel och tillgänglig, till exempel via Skatteverkets årliga deklaration eller ett digitalt register med tydlig och omfattande information för att säkerställa individens självbestämmande utan inskränkning. Alternativt skulle ett system införas där ett aktivt val måste göras för det ena eller andra alternativet, sålunda inte förutsätta en automatisk opt-out eller opt-in. Även här värnas den personliga integriteten fullt ut.

I vissa undantagsfall tillåter redan transplantationslagen att vävnad, som exempelvis hornhinna, får tas om det inte finns kända invändningar från den avlidne och om vilja inte kunnat fastställas trots efterforskning. Det innebär inte ett generellt presumtivt samtycke men visar att lagstiftningen i begränsad form redan hanterar situationer där uttryckt samtycke saknas. Det talar för att det finns en rättslig och etisk grund att utreda en försiktig utvidgning av systemet, så länge respekten för individens vilja fortsatt är central.

Förslag till beslut:

- att Sverigedemokraterna verkar för att en lättillgänglig och enkel process för avanmälan/anmälan av organdonation införs, exempelvis via inkomstdeklaration eller motsvarande återkommande aktivitet.

- att Sverigedemokraterna verkar för en utredning om grundlagsändring om detta krävs för att möjliggöra ett rättssäkert opt-out-system,

att Sverigedemokraterna verkar för en ändring av transplantationslagen för att införa presumtivet samtycke till organdonation i likhet med vissa vävnader, förutsatt att detta är förenligt med Regeringsformen.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Ingen bestrider att det råder brist på organ och därför är alla åtgärder som skulle korta köerna för organdonation intressanta. Vad gäller ett opt-out-system som motionen föreslår så är Partistyrelsen dock av en annan uppfattning. Det är ur ett etiskt perspektiv rimligt att någon form av aktivt ställningstagande finns från donatorn – eller i vissa fall dennes familj – innan transplantation kan bli aktuellt. Att registrera individens inställning till organdonation via inkomstdeklarationen finner Partistyrelsen olämpligt ur ett integritetssperspektiv, eftersom inkomstdeklarationen är en offentlig handling.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO31 – Automatiskt medlemskap i donationsregistret

Motionär:

Håkan Lösnitz (72024 – hakan.losnitz@sd.se)

Medmotionär(er):

Pernilla Börjesson 102704, Christopher Larsson 55615

Johan Sösaeter Johansson 69105

Terje Skaarnes 83728

Motionsmotivering:

Transplantation av organ och vävnader är livsavgörande för många svårt sjuka i Sverige. En transplantation kan även ge avsevärt förbättrad hälsa och högre livskvalitet för andra. I Sverige transplanteras drygt 800 organ och 1 300 vävnader om året.

För att en transplantation ska kunna ske är förutsättningen att människor är villiga att donera sina organ och vävnader efter sin död. Behovet av organ och vävnader överskrider tillgången och varje år dör 30–50 personer i Sverige under tiden de väntar på organtransplantation.

Enligt Socialstyrelsen har 82 000 personer (i genomsnitt) under den senaste 10-årsperioden varje år anmält sig till Donationsregistret. Omkring 20 procent av befolkningen har därigenom visat sin vilja genom anmälan till donationsregistret och av dessa är cirka 80 procent positiva till donation efter döden. Många fler donatorer skulle kunna finnas. För att få upp antalet donatorer så bör alla vara med.

I stället för som idag, då den som vill vara donator aktivt ska anmäla sig, så vill vi se en ombytt funktion. Att du istället aktivt måste meddela att man inte vill donera sina organ och att vårdnadshavare kan avanmäla sina barn i de fall de inte vill att de skall vara med i donationsregistret.

Förslag till beslut:

att Sverigedemokraterna driver frågan att alla svenska medborgare automatiskt är med i donationsregistret från födseln.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Ingen bestrider att det råder brist på organ och därför är alla åtgärder som skulle korta köerna för organdonation intressanta. Vad gäller ett opt-out-system som motionen föreslår så är Partistyrelsen dock av en annan uppfattning. Det är ur ett etiskt perspektiv rimligt att någon form av aktivt ställningstagande finns från donatorn – eller i vissa fall dennes familj – innan transplantation kan bli aktuellt.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen

VO32 – Förstärkt vårdgaranti likt Danmarks modell

Motionär:

Johan Sösaeter Johansson (69105 – johan.sosaeter.johansson@sd.se)

Medmotionär(er):

Pernilla Börjesson 103704

Håkan Lösnitz 72024

Peter Arvidsson 108719

Lena Camp 83116

Motionsmotivering:

Vårdgarantin som regleras i Patientlagen (2014:821) utgår från en princip om 0-3-90-90, vilket innebär att du har rätt till:

0 – Första dagen har du rätt att komma i kontakt på den vårdcentral du är listad.

3 – Inom tre dagar har du rätt till en medicinsk bedömning av legitimerad personal inom primärvården.

90 – Inom 90 dagar har du rätt till ett första besök i den specialiserade vården.

90 – Inom 90 dagar har du rätt till att påbörja behandling.

Lagen om vårdgarantin är i praktiken tandlös då regionerna inte åläggs några konsekvenser om den inte följs. En förändring behöver ske för att stimulera regionerna att börja leverera vård inom vårdgarantin.

Likt mycket annat är vårt grannland Danmark föregångare inom detta område. Gällande vårdgarantin har Danmark 30 dagar istället för Sveriges 90. Om din offentliga vårdgivare inte klarar av att leverera vård inom tidsfristen (30 dagar), har du som patient rätt att välja ett annat sjukhus eller privat vårdgivare och kostnaden för detta tillfaller din ursprungliga vårdinstans som inte gav dig vård inom vårdgarantin.

Även om det inte är lämpligt att kopiera Danmarks sjukvårdssystem rakt av och applicera på Sverige, så är det uppenbart att produktiviteten endast kan öka genom att regionerna åläggs konsekvenser för bristande måluppfyllnad. Detta har Danmark lyckats med.

Förslag till beslut:

Sverigedemokraterna verkar för att utreda en förstärkt vårdgaranti som ger patienter rätt att välja annan offentlig eller privat utförare när vårdgarantin inte uppfylls samt att kostnaden belastar patientens hemregion.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för en angelägen motion. Vårdgarantin är en central del av patienternas rättigheter och helt avgörande för att vården ska upplevas som tillgänglig, trygg och jämlik. Som motionären beskriver bygger dagens ordning på 0-3-90-90-regeln enligt patientlagen (2014:821). Problemet är att garantin i praktiken är alltför svag, eftersom det saknas reella konsekvenser för regioner som inte lever upp till tidsgränserna.

Sverigedemokraterna har länge framhållit att vårdgarantin måste förstärkas. Inom ramen för Tidöavtalet har vi tillsammans med regeringen enats om att tillgängligheten i vården ska förbättras och att patientens rättigheter behöver stärkas. I maj 2024 tillsattes därför en särskild utredare med uppdrag att föreslå en ny och mer bindande vårdgaranti. Utredaren var bland annat att analysera kortare tidsgränser, möjligheten för patienter att välja annan vårdgivare om hemregionen inte lever upp till garantin, samt förslag på skarpare statlig uppföljning och ansvarsutkrävande.

Motionens intention ligger alltså väl i linje med det arbete Sverigedemokraterna redan bedriver nationellt. Vår utgångspunkt är att vårdgarantin måste bli tydligare och mer kraftfull, med fokus på kortare väntetider, verkliga konsekvenser för bristande efterlevnad och en förstärkt patienträtt att få vård i tid.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025

besluta att anse motionen besvarad

VO33 – Testa gravidas D-vitaminnivåer

Motionär:

Lisette Vermeulen (103442 – lisette.vermeulen@sd.se)

Medmotionär(er):

Maria Lindgren 115306

Sara Lindvall 67602

Björn Qvarnström 68146

Mattias Bengtsson 72377

Motionsmotivering:

Har intresserat mig för D-vitamin under många år. Det som fick mig att fördjupa mig ytterligare var att det visade sig att mitt barn hade D-vitaminbrist.

D-vitamin lagras i levern och omvandlas till ett hormon kalcitriol.

D-vitaminnivån kan vara en faktor vid neuropsykiatriska funktionshinder (NPF), och det finns forskning som tyder på ett samband mellan låga D-vitaminnivåer hos barn och risk för NPF-diagnoser, inklusive autism och ADHD-symptom som ouppmärksamhet och hyperaktivitet.

I vårt land som är solfattigt större delen av året är det svårt för de flesta för kroppen att bilda D-vitamin på naturlig väg, dvs via solexponering. Beroende på hudton tar det också olika lång tid för kroppen att tillgodogöra sig D-vitamin genom solexponering.

Forskning indikerar också på att D-vitamin kan påverka tarmens flora.

Med denna motion vill jag öka anslag till forskning inom detta område, genom att rikta anslagen till mödravården, där tester på D-vitamin på den gravida görs lika löpande som prover av järnnivån i blodet. Har den gravida D-vitaminbrist, då har det nyfödda barnet också det vid födseln. Barnet "ärver" den gravidas tarmflora, och tarmfloran enligt viss forskning visar sig ha betydelse för upptaget av D-vitamin.

Kostnaden för provtagning årligen kan röra sig om 60 miljoner kronor.

Studier har visat att låga D-vitaminnivåer hos den gravida under graviditeten kan öka risken att barnet senare får en NPF-diagnos.

Förslag till beslut:

–Att årligen i budget prioritera riktade statliga forskningsanslag inom området medicin och hälsa med inriktning till mödravården med den kostnad som krävs enligt motionens intentioner, för att i ett senare stadie kunna följa upp om det har ett samband mellan gravidas D-vitaminnivå och de födda barnens nivå av D-vitamin och NPF-diagnoser.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för en intressant motion. Detta med brist på D-vitamin förefaller mycket riktigt vara något av ett folkhälsoproblem, vilket har gett upphov till kostrekommendationer från Folkhälsomyndigheten. Det är vidare känt att personer med mörkare hudton kan behöva mer solexponering för att producera samma mängd D-vitamin som personer med ljusare hudton. Detta är baserat på befintlig forskning, så kunskap om detta finns. Exempelvis finns en svensk studie från 2014 (Waldenström) som visar att D-vitaminbrist är vanligt bland somaliska kvinnor. Partistyrelsen håller därför inte med om att forskningsområdet skulle vara eftersatt. Vidare finns redan forskning som har undersökt sambanden mellan D-vitaminbrist och vissa diagnoser, så Partistyrelsen ser inte några starka skäl att styra forskningen på det sätt som motionen föreslår.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO34 – Snabbare och mer rättvis LSS-utjämning mellan kommuner

Motionär:

Liza Holmkvarn (107791 – liza.holmkvarn@sd.se)

Motionsmotivering:

Sverigedemokraterna bör verka för att det statliga kostnadsutjämningsystemet för LSS-insatser reformeras, så att förändringar i kommunernas faktiska kostnader återspeglas snabbare, senast inom ett år, istället för dagens eftersläpning på två år.

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är ett viktigt skyddsnät för personer med stora och varaktiga behov av stöd i vardagen. Men den ekonomiska belastningen för kommunerna kan vara mycket ojämnt fördelad. Ett enda enskilt ärende exempelvis en person med omfattande behov av dubbelbemannad dygnet-runt-assistans kan kosta mellan 4 och 7 miljoner kronor per år. För en liten eller medelstor kommun kan detta innebära en akut budgetkris.

Det statliga utjämningsystemet för LSS syftar till att sprida dessa kostnader nationellt, men i praktiken sker utjämningen med två års fördröjning. Det innebär att kommunen måste bära hela kostnaden under lång tid innan ersättning ges något som skapar obalans, oförutsägbarhet och i vissa fall tvingar kommuner att dra ned på annan lagstadgad verksamhet, såsom skola eller äldreomsorg.

Att reformera utjämningen så att den speglar kommunernas aktuella ekonomiska verklighet är en fråga om rättvisa, likvärdighet och finansiell hållbarhet. Det är orimligt att enskilda kommuner ska ta det fulla ansvaret för en nationellt beslutad rättighetslagstiftning, särskilt när den ekonomiska effekten kan vara så extremt ojämnt fördelad.

LSS bygger på principen om att alla människor, oavsett funktionsvariation, ska ha rätt till ett självständigt liv med delaktighet i samhället. Kommunerna är ansvariga för att genomföra stora delar av insatserna som personlig assistans, bostad med särskild service och ledsagning men har endast delvis kompensation via statsbidrag och utjämningsystem.

Det nuvarande systemet bygger på genomsnittliga beräkningar och rullande flerårsdata, vilket innebär att snabba förändringar i kostnadsläge inte fångas upp förrän två år senare. Det skapar stora problem, inte minst i mindre kommuner där ett enskilt beslut kan förändra hela budgetläget.

Det här riskerar också att skapa negativa incitament: en kommun som vet att kostnaden faller omedelbart, men ersättningen dröjer i två år, kan omedvetet påverkas i sina beslut om stödinsatser något som inte hör hemma i en rättighetsstyrd lagstiftning.

LSS är en rättighetslag men den får inte bli en risklag för de kommuner som är skyldiga att följa den. En snabbare och mer rättvis kostnadsutjämning är en

förutsättning för att alla medborgare oavsett hemkommun kan ha samma tillgång till stöd och service. Det är också ett sätt att trygga välfärdens uthållighet och undvika nedskärningar som drabbar andra grupper.

Sverigedemokraterna bör stå upp för ett utjämningsystem som inte bara är principiellt rättvist, utan också praktiskt fungerande. Staten måste ta sin del av ansvaret – inte bara genom lagstiftning, utan också genom finansiering.

Förslag till beslut:

Att ändra utformningen av det statliga utjämningsystemet för LSS så att förändringar i kostnadsbilden räknas in inom ett år.

Att skapa en automatisk tröskelmekanism som aktiverar statlig medfinansiering när kostnaderna för ett enskilt ärende överstiger en viss andel av kommunens socialbudget.

Att överväga att införa ett särskilt beredskapsstöd eller akutfond, riktat till små kommuner med låg skattekraft, som drabbas av ovanligt kostsamma LSS-åtaganden.

Att tydliggöra staten som huvudfinansiär för rättighetslagar, särskilt när det gäller insatser vars kostnader inte går att planera lokalt.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen, som lyfter viktiga frågor om finansieringen av LSS. Utjämningsystemet, som innebär att kommuner gemensamt ska bära kostnader för LSS-insatser är komplicerat och innehåller många olika delar, som bygger på att alla kommuner rapporterar in flera typer av uppgifter. Partistyrelsen delar motionärens strävan om ett starkare statligt engagemang för att upprätthålla LSS, vilket vi också har gett uttryck för i många sammanhang. LSS är en rättighetslag och i detta ligger alltså ett lagstadgat krav om åtminstone viss nationell likvärdighet, helt i linje med motionens intentioner. Sverigedemokraterna för samtal med regeringen kring detta och vår linje ligger fast.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO35 – Rätten till sig själv, sitt liv och sin egen kropp

Motionär:

Maria Nordmark (139349 – maria.nordmark@sd.se)

Motionsmotivering:

Vi Sverigedemokrater måste stärka skyddet för våra vårdtagare vad gäller våld och hygienomsorg, varje individs kropp tillhör en egen individ, och ska alltid vara fredad från övergrepp – även om individ har behov av hjälp med personlig hygien.

Ingen, i beroende ställning på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning ska någonsin berövas sina rättigheter, på grund av exempelvis talsvårigheter, afasi eller demens.

Vi, måste vara rösten för alla dem som ingen har.

Det, måste det säkerställas att kommunerna tillvaratar sina brukares/vårdtagares behov, med utbildad personal. Omsorg och respekt för individen måste vara varje kommuns ledord, för varje omsorgskund, skall det alltid innebära högsta service och säkerhet – utförd med värdighet för individen.

Att tillåta hemtjänstpersonal av motsatt kön utföra exempelvis intimhygien, utan att brukare/vårdtagare eller deras ombud medgett detta, måste stoppas. Vi kan inte längre titta på och läsa artiklar om våldtäkter på människor, vare sig de sker i eget hem eller på ett boende. Människor, som kommunerna är ålagda att ge service och skydda.

Vi kan inte heller längre ta del av olika former av övergrepp, där förnedring och stölder sker mot försvarslösa individer.

Vi, kan inte heller längre ta del av artiklar där personal inte fullgör sina arbetsuppgifter och hotar arbetskamrater, som påtalar brister i omsorg, säkerhet och rapporterar övergrepp.

Sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position
<https://bra.se/amnen/sexualbrott>

Resultatet visar att 0,6 procent av befolkningen uppger att de under 2023 utsattes för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position. Andelen som uppger att de utsatts har legat relativt stabilt under hela tidsperioden (2016–2023). Det är en större andel kvinnor än män som uppger att de har utsatts (1,1 % jämfört med 0,2 % 2023). Utvecklingen över tid är likartad för män och kvinnor, men andelen har genomgående varit större bland kvinnor.

Både bland män och kvinnor är andelen utsatta 2023 störst i åldersgruppen 20–24 år, följt av 16–19 år.

Därefter är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i åldersgrupperna 65–74 år och 75–84 år är det ingen som svarat att de utsattes för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position. Viss kartläggning visar på att det finns stora brister i undersökningar av sexualbrott mot äldre, de blir inte trodda och inga anmälningar görs.

Äldre personer är en grupp som är särskilt utsatt för våld. De utsätts för våld i parrelationer, av närstående, men också av personal inom vården och omsorgen.

Uppskattningar visar att omkring tio till femton procent av personer över 60 år har varit utsatta för våld de senaste tolv månaderna. För personer med kognitiv sjukdom eller personer på särskilda boenden, till exempel trygghetsboenden, är siffrorna högre. Mörkertalet är också stort.

Äldre är en växande grupp i det svenska samhället. Gruppen 80 år eller äldre väntas öka med nästan 50 procent fram till 2031.

Förslag till beslut:

Att vi Sverigedemokrater, stärker skyddet för samhällets mest sårbara;

- Kravställning på kommunerna att göra registerkontroller på all personal inom vård/omsorg. Även misstanke.

- Kravställning på incidentrapporter, polisanmälan och att personal tas ur tjänst vid misstanke på övergrepp.

Kan samordnas via SKR, för att göras enhetligt i samtliga kommuner.

- Vi Sverigedemokrater måste stoppa att vård-/hemtjänstpersonal av motsatt kön, att utföra exempelvis intymhygien, utan att brukare/vårdtagare eller deras ombud medgett detta.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för en angelägen motion och noterar att endast en ganska omfattande att-sats är formulerad. Den besvaras nedan.

Tryggheten för äldre och andra utsatta inom vård och omsorg måste alltid vara absolut. Att personer som är i beroendeställning utsätts för övergrepp eller kränkningar är fullständigt oacceptabelt. Sverigedemokraterna har i riksdagen föreslagit en utvidgad lag om registerkontroll för personal inom sjukvård och äldreomsorg, med möjlighet till återkommande utdrag. Det ligger väl i linje med motionens intention om skärpt kontroll och större säkerhet för omsorgstagare och patienter.

Vi delar vidare motionärens uppfattning om vikten av tydliga rutiner för incidentrapportering, polisanmälan och att personal tas ur tjänst vid misstanke om övergrepp. Här måste kommunerna ta ett större ansvar. Redan i dag finns lagstadgade skyldigheter genom Lex Sarah inom socialtjänst och Lex Maria inom hälso- och sjukvård, som innebär att missförhållanden och allvarliga vårdskador ska rapporteras, utredas och i vissa fall anmälas till IVO.

Vad gäller frågan om kön på personal vid intimhygien är utgångspunkten alltid respekt för individens integritet. Man ska ha respekt för utmaningen det innebär för kommunerna att i det individuella fallet utse personal åt brukare/vårdtagare. Med detta noterat kan det inte ha undgått någon att övergrepp har förekommit, som faktiskt hade kunnat undvikas. Och ingen kan heller blunda för integritetsaspekten i att främmande människor utför brukarens/vårdtagarens intimhygien. Partistyrelsen framhåller att arbetet bör inriktas på tydliga rutiner och samtyckesordningar så att vårdtagarnas önskemål i största möjliga mån respekteras. Motionären kan vara förvissad om att vi vänder på varje sten här och kommer inte att vända bort blicken från ett enda övergrepp. Ett enda är ett för mycket.

Sålunda pågår ett arbete med det som efterfrågas i motionen, nämligen att stärka skyddet för samhällets mest sårbara.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att motionen anses besvarad

VO36 – Riskidentifiering och riskbedömning av undervikt och undernäring

Motionär:

Pernilla Börjesson (I03704 – pernilla.borjesson@sd.se)

Medmotionär(er):

Håkan Lösnitz 72024, Johan Sösaeter Johansson 69105

Motionsmotivering:

I Vårdhandboken står det att en identifiering och bedömning av risker för eller föreliggande av undervikt och/eller undernäring ska göras inom 24–48 timmar från det att en person läggs in på en regional vårdavdelning eller kommunalt vård- och omsorgsboende. Därefter ska nya bedömningar ske med regelbundna intervaller.

Undervikt och undernäring är två hälsotillstånd som kan ha förödande effekter för individen, som till och med kan leda till död. En stor problematik i vården och omsorgen är att metoderna för riskidentifiering och riskbedömning är antingen i sig otillräckliga eller så är kunskapen bland den vårdnära personalen otillräcklig för att kunna tolka indikatorerna.

Undernäring är ett vanligt problem i Sverige, framför allt bland våra äldre och sköra. Enligt statistik insamlad 2023 av kvalitetsregistret Senior Alert hade 59 procent av de som riskbedömdes i hälso- och sjukvården risk för undernäring.

Utöver riskgruppen äldre och sköra finns det även särskilda sjukdomstillstånd som ökar risken för undernäring och undervikt. Till exempel inflammatoriska tillstånd som KOL, kronisk hjärtsvikt, njursvikt, cancer, demenssjukdom, sjukdom i munhålan, strokepatienter med mera.

Regional hälso- och sjukvård samt kommunal vård och omsorg i Sverige måste ta krafttag mot undernäring och undervikt. Samtidigt kan vi inte förvänta oss att regioner och kommuner löser frågan på egen hand, riksdag och statliga myndigheter måste ta tag i frågan.

Förslag till beslut:

Att: Sverigedemokraterna verkar för att införa nationella riktlinjer för riskidentifiering och riskbedömning av undervikt och undernäring

Att: Sverigedemokraterna verkar för att det införs nationellt gällande regler och krav om riskidentifiering och riskbedömning inom 24 timmar efter att patienten/brukaren skrivits in på vårdavdelning, vård- och omsorgsboende eller de tillhör identifierad riskgrupp inom specialistvårdens öppenvård.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för en välskriven motion. Undernäring är en allvarlig problematik i vården, särskilt bland äldre och multisjuka patienter. Samtidigt är det viktigt att framhålla att frågan redan är tydligt reglerad. Socialstyrelsens föreskrift (HSLF-FS 2022:49) ålägger hälso- och sjukvården att ha rutiner för hur undernäring ska förebyggas, riskbedömas, utredas och behandlas. Vidare klassas undvikbar undernäring som vårdskada enligt *Patientsäkerhetslagen (2010:659)*, vilket innebär skyldighet att vidta åtgärder när det inträffar.

I praktiken används Vårdhandboken och kvalitetsregistret Senior Alert som nationella kunskapsstöd, med krav på riskbedömning inom 24–48 timmar. Det som brister är alltså inte lagstiftning eller riktlinjer, utan efterlevnad och uppföljning i verksamheterna. Nya nationella regler skulle därför inte tillföra något, utan snarare riskera ytterligare byråkrati.

Partistyrelsen anser därför att frågan bäst hanteras genom att regionerna säkerställer att befintliga regler och rutiner följs i praktiken.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att avslå motionen

VO37 – God och Nära vård samt professionens mandat

Motionär:

Petter Nilsson (69171 – petter.nilsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Sverigedemokraterna står för en vårdpolitik som utgör en av välfärdssamhällets pelare. Den grund som säkerställer en god samhällstillit inkluderar en god och trygg vård. För oss är det professionens kompetens och myndighetsutövning central för att säkerställa trygghet, kvalitet och samhällssäkerhet. Läkare och annan vårdpersonal har en unik roll i att fatta svåra beslut, såsom inom psykiatrisk tvångsvård och genom anmälningsskyldighet vid medicinska eller säkerhetsrelaterade frågor. Det gäller även svåra beslut som påverkar patientens friheter och samhällets säkerhet – exempelvis körkortsinnehav vid missbruk. Eller för den delen säkerställa att människor som illegalt uppehåller sig i Sverige inte är här – och i värsta fall belastar vårt välfärdssamhälle.

För att stärka professionens mandat i de frågor som berör våra medborgares friheter påtagligt utan att brott har begåtts behöver vi emellertid se över mer lindriga påföljder, för att också stärka professionens mandat. Exempelvis se över möjligheten att begränsa körkortsinnehavare med alkoholproblematik genom alltmer väl tekniskt utvecklade alkoholås – i stället för de hårda åtgärder som föreslås idag.

Inte sällan har statliga reformer kommit att med statliga medel missa målet när man försökt möta sjukvårdens verkliga problem. Reformen "God och nära vård" syftar till att stärka patientinflytandet¹. Detta riskerar att urholka vårdpersonalens mandat genom att prioritera patientcentrering på bekostnad av professionell expertis. Samtidigt hotar teknologiska verktyg, såsom AI-drivna diagnosverktyg, att överta beslutsfattande från professionen om inte tydliga riktlinjer införs. Diskussionen om en huvudmannaskapsreform förstärker behovet av att pausa ineffektiva reformer och fokusera på professionens mandat.

En återkommande kritik är att primärvården inte får tillräckligt mycket pengar. Att primärvården inte fått pengar har förstås skäl. Det riskerar vidare så ytterligare dissonans mellan reformens avsikter och vårdens verklighet. Verkligheten, de positiva exempel som lyfts upp med reformen, tycks fokusera på anekdotiska åtgärder hellre än systematiska – där det oftast rör sig om verksamhetsutveckling sprunget ur verksamhetens egna initiativ med fokus på "nära vård".

Att tillföra mer resurser till primärvården är inte tillräckligt om det inte samtidigt sker en kostnadsanpassning. Detta då primärvård också ställs mot sjukvård. Intäkter behöver motsvara kostnader. Sjukhusvård är dyr. Medicinsk Teknik (MT) med korta avskrivningstider, specialiteter som krävs för den och även andra indirekta kostnader. Att bara lägga mer medel på primärvård utan att flytta kostnader för att rättfärdiga de ökade intäkterna blir märkligt. Särskilt i ett läge där MT och specialiteter oftast behövs centraliseras till sjukhus för att vinna samordningsvinster. Resursfördelningskonkretionen saknas i reformen god och nära vård. Samtidigt är det

svårligen någon som är för att primärvårdsenheter exempelvis ska ha en egen röntgen. I takt med att styrningen blir mer fragmentiserad, med för många mål – där även kommunerna blivit en central part – är bristen på konkretion problematiskt även i ansvarshänseende. När alla har ansvaret – har då någon ansvaret?

Bristen på statlig konkretion är förstas ett problem avseende reformen, samtidigt är det inte alls fel att ha målet att ge patienter vård närmre hemmet. Sunt förnuft föreslår att det därmed vore bättre att ge bidrag i form av generella statsbidrag, där regionerna lämpligen bör kunna säkerställa att tillräckliga resurser tillfaller de verksamheter som bäst behöver dem. Samtidigt finns det – av ekonomiska skäl – anledning att initialt rikta ett bidrag för verksamhetsutveckling under en övergångsperiod, där ambitionen behöver konkretiseras.

AI-användningen utvecklas för stunden, och kommer förstås innebära väsentliga förändringar inom sjukvård. Samtidigt pågår en diskussion på statlig nivå om en huvudmannaskapsreform i varierande omfattning. Att i det läget fortsätta arbeta med en reform som många bedömare menar har missat målet riskerar att försvåra framtida utveckling.

Det ska understrykas att det både pågått en medial diskurs, likväl som en måttligt begynnande konsensuskultur kring genomförandet av reformen – men också kring stärkt patientinflytande på bekostnad av professionens mandat. Det är viktigt att utreda detta noga också av dessa skäl.

1. Omtag för omställning | Vård och omsorgsanalys

<https://www.vardanalys.se/digital%E2%80%93publikation/omtag-for-omstallning/>

Förslag till beslut:

Med anledning av ovanstående föreslår Sverigedemokraterna att landsdagarna beslutar:

Att utvärdera reformen "God och nära vård" och överväga att pausa arbetet med den till förmån för generella statsbidrag eller medel riktade till verksamhetsutveckling.

Att stärka läkares mandat vid professionella bedömningar i frågor som rör samhällssäkerhet, inklusive körkortsbedömningar och anmälningsplikt vid illegal vistelse.

Att utreda möjligheten att införa mildare och mer teknikbaserade inskränkningar – såsom krav på alkolås – för laglydiga medborgare vars frihet påverkas av vårdbeslut, trots att inget brott har begåtts.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Runtom i Sverige pågår nu omställningen till en god och nära vård. Primärvården ska vara navet i vården och samverka både med den specialiserade vården och socialtjänsten samt andra aktörer som behövs utifrån patientens perspektiv. Socialstyrelsen fick 2023 uppdraget att 1) stödja och 2) följa upp omställningsarbetet såväl på nationell nivå som i regioner och kommuner.

Uppdraget ska slutredovisas 31 mars respektive 30 augusti 2028. Reformen drivs inom Tidö-samarbetet och syftar till att öka tillgängligheten och avlasta sjukhusen.

Redan idag har läkare ett starkt mandat enligt körkortslagen (1998:488). Om läkaren bedömer att en patient på grund av missbruk eller sjukdom inte uppfyller kraven för körkortsinnehav, finns obligatorisk anmälningsplikt till Transportstyrelsen. Läkaren kan avstå från anmälan endast om patienten frivilligt går med på behandling och läkaren bedömer att denne följer behandlingen.

Transportstyrelsen får besluta om villkorat körkort med alkolås. Detta används idag främst som alternativ till återkallelse efter rattfylleri, men också i fall där medicinska skäl finns och alkolås bedöms som en rimligare inskränkning än total indragning av körkort. Alkolåsprogrammet är alltså redan en "mildare, teknikbaserad inskränkning" som syftar till att balansera trafiksäkerhet med individens möjlighet till fortsatt körkortsinnehav.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå första att-satsen

och

anse andra och tredje att-satsen besvarade

VO38 – Långsiktigt nationellt vårdinformationssystem

Motionär:

Petter Nilsson (69171 – petter.nilsson@sd.se)

Medmotionär(er):

Pontus Persson 150940

Per Carlberg 19005

Markku Abrahamsson 107145

Lars Forsgren 77736

Motionsmotivering:

Frågan om ett nationellt vårdinformationssystem har varit aktuell under lång tid. Frågan är av stor betydelse för vården, och system behöver fungera väl. Det är inte rimligt att fortsätta arbeta fram dessa igenom vitt skilda regionala preferenser, genom upphandlingar som kostar medborgare, patienter likväl som vårdpersonal enormt. Bland annat i form av osäker systemleverans och i form av löpande tjänsteleverans. Det öppnar vidare upp för sårbarheter, då regionala system kan tänkas ha luckor – och givet ambitioner avseende interoperabilitet riskeras inte nödvändigtvis enbart enskild regions patientuppgifter.

Vi har sett vårdinformationssystem som inte levererats i tid, tjänsteavtal som löper parallellt med senfärdiga leveranser. Vi har sett förhandlare som tillsatts, vilka till synes utan exklusivitetsklausul i anställningsavtal gått över till regionernas leverantörsmotpart2

Den pausade implementeringen i VGR3 och för den delen de påstådda oegentligheterna i Region Stockholm4

Oavsett om regeringen går vidare med att själva bära ansvaret för ett nationellt vårdinformationssystem, eller ifall man avser att nyttja undantag inom LOU, så är det centralt att man framöver betraktar ett tryggt och välfungerande vårdinformationssystem som en fråga av nationellt intresse.

Det är inte orimligt att överväga statlig finansiering för detsamma. Både avseende initial investering och löpande drift.

För att långsiktigt stärka arbetet mot organiserad välfärdsbrottslighet är ett nationellt vårdinformationssystem vidare att föredra. Även när det gäller att stärka förutsättningarna att arbeta med mer precis kapitering (exempelvis ACG). Det skulle medföra bättre förutsättningar att exempelvis journalgranska med AI-stöd. Samtidigt blir det lättare att säkerställa regelverk och väl avvägda krav.

1. <https://www.dn.se/sverige/cambio-anmaler-sakerhetslucka-i-nya-journalsystemet/>
2. <https://www.dagensmedicin.se/vardens-styrning/digitalisering/regionernas-cosmic-chef-gar-direkt-till-tillverkaren-cambio/>
3. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/journalsystemet-millennium-pausas-pa-obestamd-tid>
4. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2025/02/stockholms-val-av-cosmic-overklagas/>

Förslag till beslut:

Med anledning av ovanstående yrkar vi att Sverigedemokraternas landsdagar beslutar:

Att verka för att införa ett nationellt vårdinformationssystem

Att tydliggöra att frågan om ett nationellt vårdinformationssystem är av nationellt intresse samt är en del av rikets säkerhet.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar motionären och delar problembeskrivningen.

Inom ramen för samarbetet med regeringen driver vi fram en nationell digital infrastruktur (NDI) för hälso- och sjukvården. Syftet är att skapa en stabil och säker grund som möjliggör sömlös delning av patientinformation mellan regioner och vårdgivare samt ger patienten full tillgång och insyn i sina egna uppgifter. NDI ska på sikt komplettera och delvis ersätta dagens 21 separata infrastrukturer.

Kärnan i arbetet är interoperabilitet, patientsäkerhet och effektivitet. Regionernas system ska kunna ansluta till NDI och utbyta hälsodata i standardiserade, nationellt fastställda format (kodverk, specifikationer och grunddata). Detta stärker vårdkvaliteten, minskar dubbelarbete och förbättrar arbetsmiljön.

Parallellt pågår förberedelser för anslutning till den europeiska hälso-data-strukturen (EHDS) för att, där det är lämpligt och rättsligt möjligt, kunna dela och inhämta relevanta uppgifter över gränserna.

Sverigedemokraterna vill dessutom stegvis öka den statliga styrningen av vårdens digitala grundfunktioner med målsättningen om ett samlat, nationellt huvudmannaskap. Det kan på sikt innebära att journalsystem och närliggande basfunktioner hanteras nationellt i sin helhet.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna besluta

att anse motionen besvarad

VO39 – Vård efter behov

Motionär:

Petter Nilsson (69171 – petter.nilsson@sd.se)

Motionsmotivering:

Sverigedemokraterna accepterar inte marxistiska idéer om exempelvis könsmaktssystem, urfolkism eller andra självbegränsande – icke-falsifierbara – marxistiska premisser. Nu, när så diskussioner om ett förstatligande pågått över en tid, finns det skäl att också skärpa vår diskussion på det nationella planet jämte allt för påtagliga ideologiska skygglappar.

Sverige, som är ett av världens mest jämställda länder, med minst förekomst av rasism. I Sverige ser vi en relativt påtaglig diskurs om diskriminering av allsköns art. Grupper som ska mätas, kontrolleras och jämföras mot andra grupper. Grupper med mer-eller-mindre stor relevans. Bland annat har EU lyft en "möjlighet" för regioner och kommuner att ansluta sig till CEMR-deklarationen, som i nuvarande utformning bland annat kräver jämställdhetsintegrering och aktiva åtgärder även inom ramen för en – i sedvanlig ordning – oklart avgränsad intersektionalitet. Att lägga medel på administration för detta innebär alltså att mindre pengar går till vård för alla – oavsett kön, etnicitet eller annat man tillhör.

Problemet när det kommer till fördelningen av vårdens resurser tycks emellertid både nationellt och internationellt särskilt handla om att se till att äldre får tillräcklig vård. Detta alldeles oavsett vilken nationalitet, kön, eller huruvida man är av samisk börd eller inte. Det är också svårt att bedriva vård där befolkningsunderlaget bor allt för glest.

Våra ersättningssystem och riktade satsningar i vården tycks emellertid inte riktigt hänga med här. Hängt med för att motverka de risker som följer av detta. Privata aktörer – som förstås drivs av (och för) att göra vinst – följer de regelverk som det offentliga – folkviljan – ställer upp.

Privata aktörer har också möjlighet att komma med synpunkter på exempelvis hur ersättningsreglementen utformas.

Lobbyism. Även offentligt finansierade NGO:s har också intressen av att lyfta behov som man upplever finns inom den grupp de företräder. I allt detta riskerar emellertid de med verkligt vårdbehov – även stick-i-stäv med folkviljan – åsidosättas. Lobbyism är förstås något som lättare går att göra mot en statlig motpart, hellre än flera olika regioner.

De ersättningsreglementen för primärvård, som idag – i kort ordning – moderniseras till att lägga fokus på kapiteringsersättningar – skulle behöva en mer väl övervägd kapiteringsmodell. Det är förstås gott att man övergår till kapiteringsersättning i möjlig mån, för att undvika att offentliga medel hamnar mer rätt – i stället för de ersättningsbaserade modeller som möjliggjort välfärdsbrott. Det är riktigt att ändringen behöver ske snabbt. Samtidigt behövs där en bättre kapiteringsmodell än CNI. Modellen har absolut brister. ACG ska sägas är belamrad med för stor

administrativ börda idag, framöver kanske AI kan journalgranska. Därtill har vissa regioner – jag påminner om CEMR som nämnt innan – kommit att lyfta in andra delar – exempelvis kön – i ersättningsmodeller, vilket förstås får följden att kapiteringsersättningen blir lägre för äldre. Styrningen – att fokusera på etnicitet, kön, sexuell läggning eller annat – riskerar slå mot äldre, som vi vet är en utsatt grupp då mer vårdbehov innebär större kostnader i en kapiteringsfokuserad ersättningsmodell.

Denna motions syfte är att markera tydligt att Sverigedemokraterna värnar om att just se efter de med verkligt vårdbehov – och att de inte åsidosätts på grund av ideologiska skygglappar.

Förslag till beslut:

Med anledning av ovanstående yrkar jag att Sverigedemokraternas landsdagar beslutar:

Att Sverigedemokraterna markerar mot administrativa godhetssignalerande projekt så som kommunal CEMR-anslutning.

Att Sverigedemokraterna ställer sig emot fortsatt finansiering av samisk kulturförståelse till förmån för att stärka

primärvård i glesbygd.

Att Sverigedemokraterna verkar för att tillse en mer nogsam kapiteringsmodell än CNI.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen och sympatiserar med många av dess resonemang. Beträffande CEMR så uppmuntrar Partistyrelsen partiets lokala företrädare att avvisa denna typ av byråkratiska och inte särskilt intressanta verktyg i det dagliga arbetet. Frågan är dock lokal till sin natur och bör därför i först hand beslutas kommunalt och regionalt.

Vad gäller "finansiering av samisk kulturförståelse" ska vården självklart komma i första hand. I den mån detta är en regional prioritering så bör frågan hanteras just där, i det regionala budgetarbetet. I den mån det är en nationell satsning så får det nog anses vara en högst begränsad utgift, som inte direkt dränerar sjukvården i någon viss region på resurser.

CNI, med dess fördelar och nackdelar, beslutas regionalt och kan därmed hanteras i regionala forum och beslutsorgan.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO40 – Förbättrad lagstiftning för läkemedelsförsörjning utanför hemmet

Motionär:

Richard Svensson (62661 – richard.e.svensson@sd.se)

Medmotionär(er):

Chris Dahlqvist 82570

Annelie Sjöberg 123769

Marcus Lejonqvist 80042

Torgny Maurer 53831

Christopher Jarnvall 148456

Runar Öhman 82612

Max Haienhjelm Andreasson 90560

Erik Johansson 129228

Björn Sandberg 84844

Jörgen Ring 78106

Mikael Eriksson 71644

Motionsmotivering:

Tillgång till läkemedel är en grundläggande förutsättning för att hälso- och sjukvården ska fungera tryggt, effektivt och jämlikt över hela landet. I dag begränsas dock regionernas möjligheter att organisera läkemedelsförsörjning på ett flexibelt och patientanpassat sätt – särskilt när det gäller läkemedel som ges i vårdformer utanför patientens hem, till exempel inom kommunal hemsjukvård, särskilda boenden eller jouröppenvård.

Lagen om handel med läkemedel och därtill hörande föreskrifter reglerar hur läkemedel får hanteras och distribueras. I praktiken har dessa regelverk blivit otillräckligt anpassade till hur vården i Sverige är organiserad i dag. Flera regioner har påtalat att lagstiftningen är otydlig, skapar gränsdragningsproblem och risk för dubbelarbete. Det finns exempel där samma läkemedel måste redovisas på olika sätt beroende på om det ges i hemmet eller i ett kommunalt boende – trots att det rör sig om samma typ av vårdssituation och patienter.

Region Östergötland har tillsammans med andra regioner lyft detta i en hemställan till regeringen och efterfrågat en översyn av nuvarande lagstiftning. Syftet är att möjliggöra en mer ändamålsenlig, säker och rättvis läkemedelsförsörjning över vårdgränserna. Samtidigt bör informationsflöden till nationella register kunna samordnas så att man undviker både dubbelrapportering och felaktig statistik som i dag riskerar att vilseleda beslutsfattare på nationell nivå.

I grunden handlar frågan om att lagstiftningen måste följa med i utvecklingen av vårdens organisering och digitalisering. En modern läkemedelsförsörjning kräver samordning, flexibilitet och rättssäkerhet – för både patienter och vårdgivare.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna verkar för att lagen om handel med läkemedel och dess tillämpningsföreskrifter uppdateras så att regionerna ges tydligt och rättssäkert ansvar för läkemedelsförsörjning även i vårdformer utanför patientens hem.

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraterna tackar för en angelägen motion. Till saken hör att regeringen nyligen lade fram en utredning – *SOU 2025:43 (Säkerställ tillgången till läkemedel – förordnande och utlämnande i bristsituationer)* som tangerar de frågeställningar som motionen tar upp. Vi tar med oss motionärernas förslag i det fortsatta arbetet med ny lagstiftning på detta område.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att motionen anses besvarad

VO41 – Bra mat i omsorgen – en självklarhet

Motionär:

Sanda Henriksson (136439 – sanda.anton.henriksson@sd.se)

Medmotionär(er):

Pernilla Börjesson

Agneta Kjaerbeck

Rasmus Ragnarsson

Motionsmotivering:

Maten är en grundpelare i omsorgen. Den ger inte bara näring, utan skapar trygghet, rutiner och livskvalitet. För många äldre och personer med funktionsnedsättning är måltiden dagens viktigaste stund.

I många verksamheter är det dock inte utbildade kockar som ansvarar för maten, utan vård- och omsorgspersonal, till exempel är det ofta undersköterskor, stödassistenter eller boendestödare som ansvarar för måltiderna. På många LSS-boenden lagas maten från grunden av personal som sällan fått någon formell utbildning i vare sig livsmedelshandtering, näringslära eller matlagning. De handlar, tillagar, förvarar och serverar måltider dagligen, ofta med stora variationer i rutiner och kunskap.

Idag finns vissa webbaserade hygienutbildningar, men det saknas nationella krav som säkerställer att personalen har kunskap i till exempel livsmedelshygien, allergier, specialkost och näringslära. Ett enda misstag i hantering eller tillagning kan få allvarliga konsekvenser, särskilt för personer i kommunens omsorg som ofta lider av sjukdom, är äldre och sköra eller har komplicerade behov.

Kommunerna har krav på sig att tillgodose näringsriktig och säker kost till de invånare som nyttjar deras omsorg. Dessa krav anges både i lagtexter som Socialtjänstlagen samt Hälso- och sjukvårdslagen, samt i rekommendationer från Livsmedelsverket och de Nordiska näringsrekommendationerna (NNR). Kommunerna brister ofta i att uppfylla kraven, och det måste komma tydligare regelverk, lagstiftning och krav från riksdag och myndigheter om hur vi behandlar våra invånare i behov av samhällets omsorg.

Sverige står samtidigt inför ett skifte där fler äldre behöver hjälp samtidigt som färre erfarna stannar kvar i yrket. Nyanställda har ofta olika bakgrund och kan sakna erfarenhet av svensk kosthållning och rutiner. Det behöver inte vara ett hinder – men det gör det ännu viktigare att alla får en gemensam, tydlig kunskapsgrund att stå på.

En nationell, kort utbildning i säker mathantering är en enkel och effektiv lösning. Den förebygger misstag, ökar tryggheten och stärker kvaliteten i omsorgen. Kunskap sparar resurser, minskar sjukdom och bidrar till en mer likvärdig vård i hela landet.

Det handlar om vardaglig trygghet, respekt för människors hälsa och att ge personalkunskap och rätt verktyg för att kunna utföra sitt uppdrag korrekt och säkert.

Förslag till beslut:

Vi föreslår att Sverigedemokraterna ska verka för att:

1. Det införs en nationell grundutbildning i livsmedelshantering, kost och näring för omsorgspersonal inom till exempel hemtjänst, särskilt boende och LSS.
2. Utbildningen bör ges tidigt i anställningen eller som fortbildning för redan anställda.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Precis som motionären skriver är bra och näringsrik mat en självklarhet som alla ska kunna förvänta sig. Kommunerna ansvarar själva för att maten i omsorgen uppfyller lagens krav, och följsamheten kontrolleras främst genom egna uppföljningar, brukarenkäter och nationella jämförelser. IVO eller Livsmedelsverket kan ingripa vid allvarliga brister, men det finns idag inget enhetligt nationellt tillsynssystem för just måltidernas kvalitet i äldreomsorg och LSS.

Att ha en grundutbildning för livsmedelshantering är ett bra förslag men sådana beslut bör hanteras inom det kommunala självstyret.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO42 – Begränsa ledtiden – Ta ansvaret

Motionär:

SD Vara

Motionsmotivering:

Att söka läkarvård är inte alltid så enkelt som vi förutsätter att det ska vara. En patient som söker vård förväntas att få den vård och bemötande som man vid tillfället behöver, antingen för att utreda åkommor, behandla en pågående sjukdom, någon att prata med, få svar och känna sig trygg.

Men när patienten söker vård och i vissa fall behöver remitteras vidare, vem har då ansvaret att följa upp? Att säkerställa att en remiss har skickats i väg och tagits emot? Att remissen skickats till rätt instans? I vissa fall får patienten en bekräftelse på att en remiss är mottagen, men det är inte alltid så. Ofta går patienter i ovetskap, och kontaktar vården ibland flera gånger för att få veta "vad som händer", vilket tar onödig administrativ tid från personalen.

Att patienter hamnar "mellan stolarna" och skickas runt till olika instanser under ibland flera års tid, får vi inte acceptera. Den första instansen där en patient söker vård, bör och ska ha ett tydligt uppföljningsansvar, att säkerställa att patienten kommer till rätt instans.

Förslag till beslut:

Landsdagarna besluta att Sverigedemokraterna verkar för att det finns ett tydligt uppföljningsansvar för den instans som tar emot och remitterar vidare en patient.

Partistyrelsens yttrande:

Sverigedemokraterna är ett socialt ansvarstagande parti som understryker att vården skall vara effektiv och hålla hög kvalitet. De som är i behov av vård är ofta resurssvaga, äldre och långtidssjuka. Därför är det viktigt att systemen är anpassade för just dessa grupper. Nu aktuell motion tar sikte på effektivt resursanvändande och patientsäkerhet. Partistyrelsen tackar motionärerna för att Landsdagarna får tillfälle att debattera detta.

Det finns en mängd regler som styr vården. Enligt *Patientlagen (2014:821)* är vården skyldig att upplysa patienten om att denne har rätt till fast vårdkontakt om denne begär det eller om det är nödvändigt för att tillgodose hans eller hennes behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet. I *SOSFS 2004:11 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ansvar för remisser för patienter inom hälso- och sjukvården, tandvården m.m.* finns flera stadganden om vad som gäller för remisser. Häri stadgas bland annat att vårdgivarna skall ha dokumenterade rutiner för remisser, bland annat om bevakning av att remissen kommer in i rätt tid och registreras. Ett regelverk för att undvika att patienter faller mellan stolarna finns således på plats. Det är sedan upp till bland annat de folkvalda i respektive regioner att tillse att sjukvården har de resurser som behövs, något som Sverigedemokraterna givetvis prioriterar.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta
att anse motionen besvarad

VO43 – Lagstadga rätten till logoped, skriv in tillgång till logopedkompetens i skollagen

Motionär:

Stina Isaksson (71619 – stina.isaksson@sd.se)

Motionsmotivering:

Språket är grunden för allt lärande. Barn som har språkstörning eller andra kommunikativa svårigheter hamnar snabbt i ett kunskapsmässigt och socialt utanförskap om rätt stöd inte sätts in tidigt. Trots detta är tillgången till logoped i svensk förskola och skola ojämn och ofta helt obefintlig, särskilt i mindre kommuner och glesbygd.

I dag är det inte ett krav i skollagen att kommunen ska tillhandahålla logopedkompetens. Det innebär att tusentals barn riskerar att inte få det stöd de har rätt till för att kunna utveckla sitt språk, klara skolan och delta fullt ut i undervisningen.

Det är inte rimligt att barns chans att få rätt insatser för sin språkutveckling ska avgöras av var de bor. Logopeder är en avgörande resurs för barn med språkstörning, selektiv mutism, stamning, NPF-diagnoser och andra behov som påverkar tal och språk.

Om vi menar allvar med en likvärdig skola, måste alla barn ges rätt förutsättningar, även de som inte själva kan uttrycka sina behov. Rätten till språk är rätten till kunskap, till delaktighet och till en framtid.

Sverigedemokraterna bör gå i spetsen för en reform som på riktigt stärker barns rätt till stöd i tid, genom att göra tillgången till logoped till en lagstadgad självklarhet.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att skollagen ändras så att kommuner blir skyldiga att erbjuda tillgång till logopedkompetens i förskola och grundskola.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att denna logopedkompetens ska finnas tillgänglig utan krav på medicinsk remiss.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att staten säkerställer utbildningsplatser och satsningar för att möta behovet av legitimerade logopeder i hela landet.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Det är viktigt med tillgång till logoped eftersom det påverkar individens livskvalitet och möjlighet att delta i skola och samhälle. Med detta noterat är det ett behov som måste vägas mot andra behov i en kommunal kontext och partistyrelsen hänvisar till kommun- och regionpolitiken för att hantera dessa

prioriteringar. Vad gäller utbildningsplatser och arbetsmarknad har Partistyrelsen fått till sig att arbetsmarknaden är i balans.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025

att avslå motionen

VO44 – Förbättrade levnadsvillkor för personer med autism.

Motionär:

Stina Isaksson (71619 – stina.isaksson@sd.se)

Motionsmotivering:

Autism Sverige arbetar för att förbättra levnadsvillkoren genom nationell påverkan, kunskapsspridning och mötesplatser. Målet är ett samhälle där personer med autism möts med respekt, deltar fullt ut och har god livskvalitet genom hela livet.

Rapporten Förlorade år visar att många autistiska ungdomar och vuxna får sina liv fast i en byråkratisk hinderbana, där tydlighet, struktur och individuella stöd ofta saknas. Beslutsvägar är krångliga, väntetider långa, och många står utan nödvändiga insatser innan, under och efter utredning.

Autismspecifik kompetens är i alltför många professionella miljöer bristvara, trots att kunskap om autism är helt avgörande för habilitering, skola, vård och omsorg.

Autism är ett livslångt tillstånd som tar sig många uttryck. För att leva ett gott liv krävs förutsägbarhet, individuellt anpassat stöd, kunskap och delaktighet. Genom dessa reformer säkerställs rätt till stöd och begränsas inte av tröghet i systemet eller brist på kompetens.

Sverigedemokraterna bör särskilt stå upp för de mest sårbara i samhället, och visa att vår politik inte bara är för majoriteten, utan också för de som behöver större omsorg och större trygghet.

Socialstyrelsens nationella riktlinjer 2024 för ADHD och autism rekommenderar tydligt att,

Personer med autism ska få tillgång till vård- och stödsamordnare för att samordna vård och myndighetskontakter.

Anhöriga ska erbjudas föräldrastöd och information.

Munhälsa och andra fysiska behov ska uppmärksammas systematiskt.

Trots detta upplever många autistiska vuxna ofullständigt stöd. Det finns tydliga brister.

Underprioritering av screening för fysisk ohälsa.

Otillräckligt boendestöd eller arbetsstöd för personer med komplexa behov.

Uttröttande och fragmenterad samordning mellan myndigheter och vårdgivare.

Utöver det visar forskning att autistiska vuxna löper hög risk för prematur död, bl.a. till följd av ensamhet, otillräcklig vård och samsjuklighet, vilket ännu inte har hanterats adekvat i svensk vårdpolitik.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om en nationell satsning på vård- och stödsamordnare för alla med autism som har komplexa behov, i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om införandet av ett barn- och vuxencentra för autism-samordning, där alla insatser, hälso-, skola, habilitering och socialtjänst, ges inom en sammanhållen struktur.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om rätt till intensiv tidig intervention (minst 15 tim/v i minst 2 år) för barn med autism, som forskning visat ger tydliga förbättringar i kognitiva och adaptiva förmågor.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om obligatorisk uppföljning av munhälsa och fysisk hälsa vid årliga vårdkontroller, då autistiska personer ofta negligeras inom screening för fysisk hälsa.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om utvidgat stöd till anhöriga och vårdnadshavare, genom utbildning och självorganiserat stöd, särskilt om personen med autism också har ADHD, psykisk ohälsa eller andra utmaningar.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om en nationell uppföljningsstudie om autistiska vuxnas livslängd, livskvalitet och förekomst av samsjuklighet, för att få forskningsdrivna mål, i samarbete med forskningsprojekt som syftar till att mäta autistiskt välbefinnande.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen som tar upp ett aktuellt problem.

De nationella riktlinjerna från Socialstyrelsen (2022/2024) betonar att vård och stöd för personer med autism ska starta tidigt, vara individanpassade och samordnas inom vård- och omsorgssystemet. Ett nationellt vård- och insatsprogram (VIP) för autism är under framtagande och förväntas vara klart våren 2026. Detta program ska underlätta evidensbaserad och jämlik vård samt nationell uppföljning och fler stödverktyg finns i pipeline.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025

att anse motionen besvarad

VO45 – Ge vårdnadshavare till barn med diabetes rätt till VAB vid behov av extra vård och skolinledning.

Motionär:

Stina Isaksson (71619 – stina.isaksson@sd.se)

Motionsmotivering:

Diabetes typ 1 är en kronisk sjukdom som kräver daglig uppmärksamhet och akuta insatser från vårdnadshavare, inte minst i skolan. Svenska diabetesförbundet pekar på att hälften av dessa vårdnadshavare, tvingas gå ner i arbetstid, och var femte har varit sjukskriven på grund av barnets sjukdom. Förskola och skola är skyldiga att erbjuda tillräcklig kompetens, men ofta saknas diabeteskunnig personal, vilket tvingar vårdnadshavare att träda in.

Försäkringskassan har i ett nytt ställningstagande beslutat att VAB bara beviljas när det är barnets sjukdom som direkt hindrar vårdnadshavaren från arbete. Detta innebär att insatser som att utbilda skolpersonal eller fylla in vid frånvaro inte omfattas av ersättning, även om de är nödvändiga för barnets säkerhet.

Kammarrättsliga avgöranden visar varierande resultat, utan prejudikat från Högsta förvaltningsdomstolen.

Det är en rättvisefråga att samhället ger vårdnadshavare möjlighet att ge sitt svårt sjuka barn trygghet och rätt vårdkunskap, utan ekonomiskt straff. Ett stärkt VAB för vårdnadshavare till barn med diabetes är både ett stöd för barnens säkerhet och en investering i att dessa vårdnadshavare kan fortsätta arbeta heltid. Det gagnar både familjen och det svenska näringslivet.

Sverigedemokraterna kan här positionera sig som ett parti som tar ansvar för våra vardagssituationer, utan att tumma på arbetslinjen.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att vårdnadshavare till barn med diabetes typ 1 ges rätt till VAB även när de har behov av att instruera och vårda sitt barn i skolan eller förskolan.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att definitionen av "direkt skäl" i VAB-lagstiftningen breddas omedelbart, så att den omfattar vårdhandledning och vårdstöd vid skolinledning eller vid personalbrist.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att Försäkringskassan utarbetar riktlinjer tillsammans med Sveriges regioners- och diabetesorganisationer för att säkerställa att beslut är enhetliga och rättssäkra.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att regeringen tillsätter en översyn av VAB-regelverket, med fokus på vårdnadshavare med kroniskt sjuka barn, för att både förebygga utanförskap och stärka likvärdigheten i arbetslivet.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att det nationella årliga systemet för föräldrapenning uppdateras med särskilda bestämmelser för kroniskt sjuka barns behov, för att undvika ofrivilliga arbetstidsförluster och sjukskrivningar hos vårdnadshavare.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen och instämmer i problembeskrivningen. Motionärerna lyfter en angelägen fråga om barn med sjukdom eller psykisk ohälsa som inte alltid får det stöd i skolan som de behöver, och föreslår att VAB ska kunna utvidgas för att möjliggöra för föräldrar att vara med i skolan som stöd.

Vi delar motionärens engagemang och ser allvarligt på de brister som finns i dagens system.

Av den anledningen är vi särskilt positiva till att utredningen (*"Rätt och lätt – ett förbättrat regelverk för VAB"*, SOU 2022:31) nu har presenterat både sitt delbetänkande och slutbetänkande. Direktiven för utredningen syftade till att utreda och föreslå en utvidgad rätt till tillfällig föräldrapenning (VAB) för föräldrar till barn med funktionsnedsättning eller sjukdom, i samband med att de behöver vara närvarande i skolan för att instruera personal om barnets egenvård – till exempel vid diabetesbehandling.

Mycket tyder på att det kan bli aktuellt med lagförslag på området inom en snar framtid, och att dessa förhoppningsvis går i den riktningen som motionärerna yrkar på. Sverigedemokraternas avser att aktivt verka för att så ska bli fallet.

Utifrån den aktuella utredningen förslögs regeringen tillsammans med Sverigedemokraterna i budgetpropositionen för 2026 en utökad möjlighet till tillfällig föräldrapenning, VAB, i situationer som föräldrar med barn i behov av stöd möter. Det innefattar att föräldrar ska kunna närvara i skola och förskola för att instruera om egenvård, delta på möten i skola och förskola samt inom socialtjänsten. Dessa lagändringar föreslås träda i kraft i januari 2026. Partistyrelsen ser därför att intentionerna i motionärens förslag är uppfyllda och motionen besvarad.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO46 – Införande av moderskapsförpackning/moderskapsunder stöd inspirerat av Finland

Motionär:

Stina Isaksson (71619 – stina.isaksson@sd.se)

Motionsmotivering:

Finland har sedan 1930-talet ett väl fungerande och uppskattat system med moderskapsförpackning (även kallad babybox eller moderskapsunderstöd). Alla blivande föräldrar erbjuds en omfattande förpackning med basutrustning för barnets första tid i livet. Kläder, filter, hygienartiklar och en madrass som kan användas som första sovplats.

Syftet har varit både socialt och folkhälsomässigt, att skapa jämlika förutsättningar för nyfödda oavsett familjens ekonomiska situation, främja god spädbarnsvård och stimulera tidig kontakt med mödrahälsovården. Modellen har blivit internationellt uppmärksammas som en lågkostnadsåtgärd med stor samhällsnytta.

I Sverige finns inga nationella motsvarigheter. Istället är stödet splittrat mellan barnbidrag, kommunala satsningar och frivilliga donationer från organisationer, vilket ger olika förutsättningar mellan kommuner och hushåll.

Samtidigt ser vi hur barnafödandet i Sverige har sjunkit kraftigt de senaste åren, till de lägsta nivåerna på decennier. Många unga vuxna uppger oro för ekonomin och bristande stöd som hinder för att bilda familj. Ett nationellt moderskapsunderstöd skulle inte ensamt vända utvecklingen, men det skulle vara en tydlig signal från samhället att föräldraskap uppskattas och värdesätts, och att staten tar ansvar för att alla barn ska få en trygg start i livet.

En sådan reform kan därför också ses som en del i en bredare strategi för att förbättra förutsättningarna för familjebildning och motverka den negativa demografiska utvecklingen.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att ett nationellt system för moderskapsunderstöd införs, där föräldrar inför barnets födelse erbjuds en moderskapsförpackning liknande den finska modellen.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att förpackningen ska innehålla basutrustning såsom, kläder för det första halvåret, filt, hygienartiklar, liten madrass samt informationsmaterial om barns hälsa och trygghet.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att stödet knyts till ett tidigt första möte med mödrahälsovården som en förutsättning för att ta del av förpackningen.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Det är en sympatisk idé som motionären lägger fram, samtidigt noterar partistyrelsen att Finlands födelsetal tyvärr är ännu lägre än Sveriges. Viljan att skaffa barn faller förmodligen tillbaka på övergripande samhällstrender i allmänhet, såsom känsla av trygghet, framtidstro, tillgång till barnomsorg och så vidare – frågor där Sverigedemokraterna som parti redan är väl positionerat. Det aktuella förslaget ska vägas mot andra prioriteringar i samhället och då anser partistyrelsen att motionärens förslag bör stå tillbaka.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO47 – Lagkrav på hjärtstartare i bostadsområden med minst 10 bostadshus (BFHS)

Motionär:

Stina Isaksson (71619 – stina.isaksson@sd.se)

Motionsmotivering:

Plötsligt hjärtstopp är en av de vanligaste dödsorsakerna i Sverige. Varje år drabbas omkring 6 000 personer utanför sjukhus, och överlevnaden är mycket låg om inte en hjärtstartare används snabbt. Studier visar att överlevnadschansen kan öka från under 10 % till över 70 % om defibrillering sker inom de första minuterna.

Flera europeiska länder har infört lagkrav på hjärtstartare i offentliga miljöer och större bostadsområden. I exempelvis Frankrike, Italien och Belgien finns krav eller starka rekommendationer för tillgänglig hjärtstartare inom rimligt avstånd även i bostadsnära miljöer. I Sverige är utvecklingen långt efter, trots bred politisk enighet om vikten av en snabb insats.

Många nybyggda bostadsområden planeras idag med gemensam infrastruktur för trygghet och hälsa, men utan tydliga regler. Genom ett lagkrav kan vi rädda liv och samtidigt öka medvetenheten om hur viktigt det är att alla invånare snabbt kan nå en hjärtstartare.

Det här är en enkel och kostnadseffektiv åtgärd som bevisligen räddar liv. Genom ett tydligt regelverk minskar vi den geografiska ojämlikheten i tillgång till hjärtstartare, stärker det civila försvaret och ökar tryggheten i bostadsområden i hela landet.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att ett nationellt lagkrav införs på att det i bostadsområden med minst 10 bostadshus (BFHS – bostadsfastigheter i sammanhållen struktur) ska finnas minst en registrerad och tillgänglig hjärtstartare.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att detta krav ska gälla både nybyggnation och, med skälig övergångsperiod, befintliga områden.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att kommunerna får i uppdrag att stötta fastighetsägare och samfälligheter med rådgivning och, vid behov, medfinansiering.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att hjärtstartarna ska registreras i Sveriges nationella hjärtstartarregister och vara tillgängliga dygnet runt.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om att ansvar för underhåll tydligt åläggs fastighetsägare, samfälligheter eller bostadsrättsföreningar, samt att detta kan lösas genom serviceavtal med godkända aktörer.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären lyfter fram en av många orsaker till dödsfall i Sverige – plötsligt hjärtstopp, vilket ligger inom kategorin hjärt- och kärlsjukdomar. Det svenska hälso- och sjukvårdssystemet är som bekant ett delat ansvar mellan stat, region och kommun. Riksdagen, regeringen och myndigheter beslutar om författningar som ger de lagliga förutsättningarna. Hälso- och sjukvården regleras bland annat i hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Patientlagen (PL) och Patientsäkerhetslagen (PSL).

Det är dock viktigt att komma ihåg att riksdag och regering lägger grunden, pekar ut riktningen och skapar förutsättningar för hälso- och sjukvården. Det är emellertid regionerna och kommunerna som ansvarar för att sköta hälso- och sjukvården genom att arbeta hälsofrämjande, förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador. Det är regionerna som planerar sin hälso- och sjukvård med utgångspunkt i behovet av vård hos dem som omfattas av regionens ansvar för hälso- och sjukvård. När det gäller specifikt hjärtstartare finns det redan idag ett register över hjärtstartare i Sverige – hjärtstartareregistret, vilket drivs av HLR-rådet. Sverigedemokraterna ser att frågan som motionären lyfter faller inom ramen för regionerna och kommunernas ansvar för hälso- och sjukvården.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO48 – Säkra tillgången till tandvård, åtgärder mot bristen på tandläkare och tandhygienister.

Motionär:

Stina Isaksson (71619 – stina.isaksson@sd.se)

Motionsmotivering:

I stora delar av Sverige, särskilt i glesbygd och mindre kommuner, råder det akut brist på både tandläkare och tandhygienister. Väntetiderna ökar, personalen är överbelastad, och den förebyggande tandvården blir ofta undanträngd. Detta slår särskilt hårt mot barn, äldre, personer med kroniska sjukdomar och människor i socioekonomisk utsatthet.

Folktandvården i flera regioner tvingas ställa in planerade behandlingar, prioritera endast akuta fall och ibland till och med neka listning av nya patienter. Risken är nu överhängande att tandsjukdomar som karies och parodontit ökar, vilket i sin tur leder till både sämre allmänhälsa och högre vårdkostnader i det långa loppet.

Samtidigt visar statistik från bland annat Socialstyrelsen att antalet utbildningsplatser för tandläkare och tandhygienister inte ökat i tillräcklig takt. Dessutom finns det bristande incitament för att arbeta på landsbygden eller i regioner med låg tillgång.

Sverigedemokraterna har länge betonat vikten av jämlik tillgång till vård oavsett bostadsort. Detta måste nu även omfatta tandvården, en avgörande komponent i helhetsbegreppet hälsa.

Munhälsa är inte en lyxfråga, den är en grundläggande del av människors livskvalitet och allmänhälsa. Sverigedemokraterna måste ta tåten i arbetet med att säkra kompetensförsörjningen inom tandvården och att skydda den förebyggande vård som nu hotas av nedskärningar och personalbrist.

Förslag till beslut:

Att Sverigedemokraterna driver frågan om en utökning av utbildningsplatser för tandläkare och tandhygienister med särskilt fokus på att stimulera antagning från glesbygdskommuner.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om införande av riktade statliga incitament för att arbeta inom Folktandvården i glesbygd och socioekonomiskt utsatta områden, till exempel genom studieskulsavskrivning eller lönetillägg.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om en översyn av tandvårdsstödet för att stärka den förebyggande tandvården, särskilt för barn, äldre och personer med kroniska sjukdomar.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om en lagstadgad garanti om regelbunden förebyggande tandvård för barn och unga, som inte får utebli även vid personalbrist.

Att Sverigedemokraterna driver frågan om ett nationellt kompetenslyft för tandhygienister, inklusive möjlighet till vidareutbildning och uppgiftsväxling inom teamtandvård.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för en välskriven motion. Det är en ständigt pågående utmaning att tillhandahålla tandvård till rimligt pris till alla grupper i samhället. Genom Tidösamarbetet har vi nyligen kommit överens om Tio-tandvården, som implementeras 1 januari 2026. Den innebär att personer som fyller 67 år eller äldre under 2026 endast betalar 10 procent av referenspriset för vissa tandvårdsbehandlingar, medan staten står för resterande 90 procent.

Vad beträffar fler utbildningsplatser för tandläkare så saknas just nu kapacitet för en sådan utbyggnad. Gällande tandhygienister så finns utbildningsplatser, men intresset att söka dem är begränsat. Vad gäller att tillhandahålla tandvård i glesbygd så finns det sådana ekonomiska incitament inbyggda i tiotandvården, en fråga som vi följer upp och bevakar i riksdagen. Studieskuldavskrivning och lönetillägg är behäftade med ökade utgifter och måste sålunda vägas mot andra prioriteringar i regionernas – och/eller statens – budgetarbete.

Förebyggande tandvård är en fråga för Folktandvården och Sverigedemokraternas uppfattning är att det överlag fungerar tillfredsställande, även om frågan givetvis bör följas. Tyvärr har klockan vridits tillbaka lite i vissa områden, där nyanlända migranter inte har genomgått samma utbildning kring förebyggande tandvård som infödda svenskar.

Gällande (bland annat) tandhygienisters kompetensutveckling så tas detta upp i *SOU 2025:63 (Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens – utifrån hälso- och sjukvårdens och tandvårdens behov)*, vilket innebär att här pågår processer som harmonierar med motionärens förslag.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att första att-satsen avslås

att andra att-satsen avslås

att tredje att-satsen anses besvarad

att fjärde att-satsen anses besvarad

att femte att-satsen anses besvarad

VO49 – För en politik som främjar ökat barnafödande i Sverige

Motionär:

Ted Nyberg (155193 – ted.nyberg@sd.se)

Motionsmotivering:

Barnafödandet i Sverige har minskat stadigt under det senaste decenniet. År 2023 uppmättes det lägsta antalet födda barn i landet sedan 2003, trots att befolkningen har ökat kraftigt under samma period. Fertilitetstalet – alltså antalet barn per kvinna – ligger långt under det som krävs för att upprätthålla befolkningsnivån. Detta är inte enbart en svensk trend, utan en utveckling som återfinns i stora delar av Europa och den industrialiserade världen.

Historiskt sett har barn varit en självklar och naturlig del av människors liv. På landsbygden var barnen länge en tillgång för familjens försörjning, genom arbete på åkrar och gårdar. Familjerna var större, och samhället var uppbyggt kring generationernas gemenskap. Men i takt med industrialisering, urbanisering och samhällsförändringar har familjens roll förändrats. Dagens samhällsstruktur – präglad av karriärpress, ekonomisk osäkerhet, höga bostadspriser och brist på tid – gör det allt svårare för unga vuxna att bilda familj och skaffa barn.

Coronapandemin innebar ytterligare en nedgång i födelsetalen i många länder, inklusive Sverige. En ökad känsla av osäkerhet, i kombination med vårdkris, arbetsmarknadsoro och social isolering, bidrog till att flera sköt upp eller helt avstod från att skaffa barn. Även efter pandemin har födelsetalen inte återhämtat sig, vilket tyder på att problemet är mer strukturellt än tillfälligt.

Det är självklart att politiken inte kan, och inte heller ska, tvinga människor att skaffa barn. Men det är lika självklart att politiken kan och bör undanröja hinder för den som vill bilda familj. Många unga svenskar uttrycker en önskan om att skaffa barn, men upplever att de saknar de ekonomiska, praktiska eller sociala förutsättningarna. Här har samhället ett ansvar.

Sverigedemokraterna har alltid värnat den traditionella familjen och ser den som samhällets grundläggande byggsten. Men utan barnfamiljer finns inga framtida generationer. Om utvecklingen med minskat barnafödande fortsätter riskerar vi att stå inför allvarliga demografiska utmaningar – inte minst vad gäller välfärdens finansiering, generationskontraktet och den nationella sammanhållningen.

En hållbar befolkningsutveckling bör i första hand bygga på det egna folkets framtidstro – inte på ett ständigt beroende av invandring. Därför bör Sverigedemokraterna utreda vilka politiska reformer som skulle kunna främja en ökad vilja och möjlighet att skaffa barn bland svenska medborgare.

Det kan handla om förbättrad tillgång till bostäder för barnfamiljer, ekonomiska incitament, förstärkt föräldraförsäkring, stöd till flerbarnsfamiljer, ett barnvänligare

samhällsklimat, förbättrade möjligheter att kombinera familjeliv med yrkesliv, eller andra åtgärder som gör det lättare och mer attraktivt att bli förälder i Sverige.

Förslag till beslut:

Med anledning av detta föreslår jag, Ted Nyberg:

- att Sverigedemokraterna utreder vilka politiska insatser som på ett effektivt och hållbart sätt kan bidra till ökat barnafödande bland svenskar,
- samt att partiet tar fram ett politiskt underlag för att kunna driva en sådan politik både på nationell, regional och kommunal nivå.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen, som tar upp ett aktuellt ämne. Enligt Partistyrelsens uppfattning är detta en fråga som redan idag faller tillbaka på partiets kärnfrågor – trygghet, välfärd och framtidstro. För övrigt bevakar partiet redan frågan, även om det inte alltid kommer till allmänhetens (eller medlemmarnas) kännedom. Sålunda ser Partistyrelsen att första att-satsen kan anses besvarad. Exakt hur frågan drivs längre fram utvärderas fortlöpande, men partistyrelsen vill inte just nu ta ställning varken för eller emot någon särskild strategi.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att första att-satsen anses besvarad

och

att andra att-satsen avslås

VO50 – Nationell implementering av avancerad specialistsjuksköterska

Motionär:

Ted Nyberg (155193 – ted.nyberg@sd.se)

Motionsmotivering:

Den svenska hälso- och sjukvården står inför stora utmaningar. Antalet patienter ökar, befolkningen åldras, och trycket på vårdpersonalen blir allt högre. Samtidigt har sjuksköterskeyrket tappat både status och attraktionskraft. Fler lämnar yrket i förtid, kompetens flyr från den patientnära vården, och återväxten är otillräcklig. Situationen är ohållbar – och om inte något görs riskerar vi att stå utan tillräcklig vårdkapacitet när vi behöver den som mest. Det är här den avancerade specialistsjuksköterskan kommer in som en nyckelreform. Det är inte bara ett svar på bristen inom vården – det är en nödvändig väg framåt för att stärka både kvalitet, effektivitet och kompetensförsörjning i svensk sjukvård.

Rollen som avancerad specialistsjuksköterska (Advanced Practice Nurse, APN) är sedan länge en etablerad och framgångsrik del av vårdstrukturen i flera andra länder, såsom USA, Storbritannien, Kanada, Nederländerna, Tyskland, Nya Zeeland och Frankrike. Dessa länder har visat att det är fullt möjligt att bygga upp en tydligt definierad yrkesroll inom olika specialiseringar som inte bara avlastar läkare, utan också ökar kontinuiteten, vårdkvaliteten och kostnadseffektiviteten – samtidigt som vårdtagarna får mer tid med vårdpersonal som har djup specialistkunskap. Det är en internationellt beprövad lösning som Sverige hittills valt att endast prata om – utan att verkställa.

Redan 2018 lade regeringskansliet fram SOU 2018:77 Framtidens specialistsjuksköterska – ny roll, nya möjligheter, där man föreslog införandet av en ny yrkeslegitimation för avancerad klinisk specialistsjuksköterska (AKS). Utredningen slog entydigt fast att detta skulle stärka vården, skapa fler karriärvägar och leda till förbättrad patientnytta. Trots detta ligger utredningen i princip orörd. Inga tydliga direktiv har följt. Ingen implementering har skett. Det har talats om behovet, men inget har gjorts. Samtidigt vittnar både forskning och verksamheter om att behovet inte bara är akut – det är överhängande.

Forskning från Svensk sjuksköterskeförening och Vårdförbundet pekar på att möjligheten att gå vidare i karriären inom sin specialinriktning är avgörande för att fler ska stanna kvar i yrket. I en enkätundersökning bland anestesijuksköterskor i södra Sverige 2025, visade en överväldigande majoritet ett starkt intresse för en sådan utvecklingsmöjlighet. Man trodde att detta både skulle kunna öka attraktiviteten för yrket och få fler att stanna kvar i klinisk tjänst. Det här är inte ett önsketänkande. Det finns redan omfattande evidens som visar att tydliga karriärvägar inom sjuksköterskeyrket leder till lägre personalomsättning, ökad vårdkvalitet och förbättrad arbetsmiljö. Samtidigt finns det exempel från andra länder som också visar vad som händer när rollen införs utan tydliga riktlinjer: otydlighet kring ansvar, utbildning och mandat har då lett till att funktionen inte fått det genomslag som var tänkt. Det

misstaget får vi inte upprepa i Sverige. Tvärtom måste vi skapa en tydlig, nationell modell – där utbildningsväg, behörighet, ansvar och befogenheter fastställs redan från början.

Det här är mer än en reform inom hälso- och sjukvården. Det är ett kraftfullt verktyg för att återupprätta sjuksköterskeyrkets status, erbjuda reella karriärmöjligheter och på sikt trygga kompetensförsörjningen i svensk vård. Vi måste våga tänka nytt, men vi behöver inte uppfinna hjulet. Lösningen finns redan – det som krävs är modet att genomföra den i praktiken.

Det handlar om att ta en internationellt välbeprövad lösning och implementera den nationellt för att på allvar säkra framtidens svenska hälso- och sjukvård.

Förslag till beslut:

Med anledning av detta föreslår jag, Ted Nyberg:

– att Sverigedemokraterna tar till sig den samlade forskning, utredning och yrkeserfarenhet som redan finns på området, och aktivt verkar för en politik som möjliggör en nationell genomgripande implementering av avancerad specialistsjuksköterska i svensk hälso- och sjukvård.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för en välskriven motion. Frågan om avancerade specialistsjuksköterskor är en mycket viktig del av den långsiktiga kompetensförsörjningen i vården. Sjuksköterskors möjligheter till kompetensutveckling och karriär är avgörande för att behålla personal, stärka yrkets attraktivitet och trygga vårdens framtida kapacitet. Det är också en förutsättning för att kunna möta vårdens växande ehov med hög kvalitet och kontinuitet.

Samtidigt är området redan föremål för ett nationellt arbete. I Tidöavtalet har partierna enats om att ta fram en nationell plan för kompetensförsörjningen, inklusive en kartläggning av behovet av medicinskt utbildad personal. Nationella vårdkompetensrådet har lämnat förslag på detta, och frågan bereds nu vidare inom Regeringskansliet.

Mot denna bakgrund anser partistyrelsen att frågan bäst hanteras inom ramen för det pågående nationella arbetet snarare än genom en separat partimotion.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO51 – Se över högkostnadsskyddet för särskilt ekonomiskt utsatta grupper

Motionär:

Åse Ulrika Maj-Gret Nicklasson (79632 – ase.nicklasson@sd.se)

Medmotionär(er):

Nina Terenziani

Motionsmotivering:

Den 1 juli 2025 höjdes högkostnadsskyddet för läkemedel från 2 900 kronor till 3 800 kronor per tolv månaders period. Samtidigt ökade egenavgiften i det första trappsteget från 50 till 75 procent. Syftet med reformen var att säkra finansieringen av läkemedelssystemet, men höjningen riskerar att slå oproportionerligt hårt mot vissa grupper. Många låginkomsttagare, sjukpensionärer och långtidssjukskrivna är beroende av regelbundna läkemedel för att hantera kroniska sjukdomar eller långvariga besvär. För dessa individer kan en höjd egenkostnad innebära att man tvingas välja bort behandling, skjuta upp receptförnyelse eller minska doseringen. Det får inte bara konsekvenser för individens hälsa och livskvalitet, utan kan också leda till ökade samhällskostnader längre fram.

För den som lever med låg inkomst eller nedsatt arbetsförmåga är tillgång till subventionerade läkemedel ofta en förutsättning för ett fungerande liv. Ett sänkt högkostnadstak för dessa grupper är därför inte ett avsteg från principen om rättvisa, utan ett sätt att upprätthålla den. Det handlar om att säkerställa faktisk tillgång till nödvändig vård, inte bara formell rätt.

Det är också fullt möjligt att genomföra detta utan stora administrativa ingrepp. Genom att använda redan existerande myndighetsregister kan berörda grupper identifieras automatiskt, och apotek eller TLV kan tillämpa det lägre taket utan att individen behöver ansöka om särskilt undantag. Modellen är både kostnadseffektiv och tekniskt genomförbar inom befintligt system.

Förslag till beslut:

Mot bakgrund av detta föreslår jag att:

Landsdagarna beslutar att Sverigedemokraterna bör se över en sänkning av högkostnadsskyddet för dessa särskilt utsatta grupper, med syftet att minska ojämlikhet i läkemedelstillgång, förbättra folkhälsan och förebygga framtida sjukvårdskostnader. Det ska ske genom att använda uppgifter från olika myndigheter för att enkelt identifiera dessa grupper.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Idag har den demografiska utvecklingen, med en åldrande befolkning, ökningen av kroniska sjukdomar och nya behandlingsmöjligheter kraftigt ökat statens utgifter för läkemedel medan patienternas egenavgifter inte har ökat i samma takt. Detta innebär att staten nu täcker en allt större del av läkemedelskostnaderna. På sikt påverkar detta systems hållbarhet.

Sverigedemokraterna har tillsammans med Regeringen arbetat aktivt med att säkerställa en hållbar, tillgänglig och jämlik vård för alla, efter behov. En viktig del i det arbetet är att säkerställa långsiktigt hållbar läkemedelsfinansiering.

De satsningar som genomförts inom hälso- och sjukvårdens område syftar till att skapa förutsättningar för en god och långsiktigt hållbar hälso- och sjukvård som tar sin utgångspunkt i patientens behov.

Syftet med ändringarna i högkostnadsskyddet är att bidra till en mer hållbar fördelning av kostnaderna mellan staten och patienterna men – framför allt – också att anpassa systemet till framtida läkemedelsbehov och den snabba utvecklingen inom området.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att avslå motionen

VO52 – Nytt program för nationell samordning kring vård och uppföljning för prematurfödda barn

Motionär:

Jacqueline Maly (84499 – jacqueline.maly@sd.se)

Motionsmotivering:

Enligt Socialstyrelsen föds drygt 5 procent av barnen i Sverige föds för tidigt (prematura), före 37 fullgångna graviditetsveckor. Det motsvarar omkring 7 000 barn. Beroende på hur tidigt barnet föds behövs det olika former av vård. Sverige ligger i den absoluta världstoppen inom neonatalvård men däremot ser verkligheten helt annorlunda ut efter att barnet och dess familj inte längre våras på sjukhus. Mycket för tidigt födda barn löper en ökad risk för hjärnskador, neurologiska funktionsnedsättningar, inlärningssvårigheter och sämre hälsa än fullgångna barn.

I Sverige finns ett särskilt program för uppföljning av för tidigt födda barn. Det gäller barn som är född före vecka 28 och andra barn som har haft komplikationer som riskerar att ge skador. Barnet följs då upp på BVC och även på en neonatalmottagning fram till fem-sex års ålder, ibland längre. Däremot är de flesta programmen regionalt modifierade och kan vara mer eller mindre specifika för respektive klinik. Generellt så täcker dem inte in alla aspekter och behov som barnet och familjen är i behov av från samhället. Uppväxten för de berörda barnen kan vara komplicerad och ostrukturerad. Enligt Svenska Prematurförbundet saknas resurser, verktyg och rutiner saknas idag för denna grupp nationellt. Uppföljningen och eftervården för dem är inte jämlik utan beror stort på var du föds och sedan bor och växer upp.

Det behövs ett samordnat omhändertagande och riktade resurser för barnen efter att de skrivits ut från neonatalvården. Det handlar om barnen som är vår framtid och att de ska få de bästa möjliga förutsättningarna för att kunna växa upp på jämlika villkor som andra barn och ha en god livskvalitet. Hur dem och deras familj bemöts och vilket stöd de får från BVC, förskola, BUP och skola har en stor påverkan på deras utveckling och hälsa både kortsiktigt och långsiktigt. Därför behöver vi agera nu.

Förslag till beslut:

Jag föreslår Landsdagarna besluta

–att verka för att ett nytt nationellt program för samordning kring vård och uppföljning för prematurfödda barn ska tas fram.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Socialstyrelsen ger vägledning för vård av extremt för tidigt födda barn, och Svenska Neonatalföreningen har publicerat nationella riktlinjer och vårdprogram. Så långt kan motionen anses besvarad. Om

Sverigedemokraternas politik genomfördes och vården fick ett stramare statligt huvudmannaskap så skulle troligen den typ av regionala skillnader som motionären lyfter fram minska. Motionens intention är att regionerna inte ska vara självständiga i att kunna tolka och modifiera de vägledningar som finns. Partistyrelsen ser inte det som en prioriterad fråga att frånta regionerna deras autonomi på specifikt detta område.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025 besluta

att anse motionen besvarad

VO53 – Belastningsregister inom äldreomsorgen

Motionär:

SD Kvinnor

Motionsmotivering:

För att bli anställd inom äldreomsorgen krävs idag ingen kontroll från belastningsregistret. Det anser SD-kvinnor vara bristfälligt. Vi måste självklart ställa krav på personal som kommer i kontakt med brukare inom äldreomsorgen oavsett om det handlar om tillsvidareanställda personal eller vikarier i verksamheter, såväl inom offentlig som privat utförare.

Denna kategori är mycket utsatt och försvarslös, även om det inte gäller alla. De bor i hemmet och kan vara svaga, dementa och väldigt ensam. Att lämna ut sig till främmande människor är en jobbig situation. Att personalen i fråga inte finns i belastningsregistret är en självklarhet.

Utdragen ska lämnas in vid all anställningsform och förnyas varje år då det är en färskvara och livet kan förändras snabbt. För att säkerställa att inga förändringar har skett bör alla lämna in ett nytt utdrag varje år.

Förslag till beslut:

Att verka för utdrag ur belastningsregistret ska förnyas och lämnas in varje år för personal som arbetar inom äldreomsorgen.

Att verka för att utdrag ur belastningsregistret inte får vara äldre än 2 månader vid inlämnande till arbetsgivare som är verksamma inom äldreomsorgen.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen tackar för motionen. Det är partiets uppfattning att berörda arbetsgivare ska ha rätt att kräva att få tillgång till anställdas utdrag ur både belastningsregistret och misstankeregistret, med det uppenbara syftet att skydda vårdtagare. Den rätten har arbetsgivare idag. Utredningen *DS 2024:24 "Utökade registerkontroller vid*

anställning i kommun" avråder från tvingande kontroll men föreslår en uppdaterad förordning, som utökar vilka uppgifter som ska ingå i belastningsregister och misstankeregister, vid arbete med äldre och personer med funktionsnedsättning. Partistyrelsen anser vidare att regelbundet uppdaterade utdrag bör kunna möjliggöras, men avvaktar just nu med att låsa sig vid föreslagna tidsintervaller.

Partistyrelsen föreslår Landsdagarna 2025

att första att-satsen anses besvarad

